

پنجاه و هشت روز

پس از آنکه نیروهای سوریه دمکراتیک مناطق وسیعی در شمال و شرق سوریه را از وجود داعش و سایر گروههای تروریستی پاکسازی کردند و نهایتاً به شهر رقه، یعنی مرکز اصلی داعش رسیدند، ترکیه از طریق توپباران روستاهای مرزی کانتون آفرین سعی در تفرق قدرت متمرکز بر عملیات رقه نمود و از دیگر سو با کمک سایر قدرتهای حامی تروریسم، گروههای تکفیری و نیروهای وابسته به ائتلاف ملی سوریه را حمایت کرد تا به مناطق شرقی و جنوبی کانتون از جمله شهبا و محله شیخ مقصود حلب حمله کنند تا راههای ارتباطی کانتون قطع شود.

به گفته هوی ابراهیم مصطفی، هدف از محاصره آفرین ضربه زدن به پیشرفت دمکراتیک و شکستن اراده مردم برای زندگی برادرانه بود چرا که آفرین به الگوی مناسبی از مقاومت، دمکراسی و همزیستی آشتی جوینان خلعها تبدیل شده بود.

در جریان حملات اشغالگرانه دولت ترکیه و مزدوران وابسته به آن، بر علیه مردم اقلیم آفرین در سال ۲۰۱۸، صدها مبارز ی.پ.گ، ی.پ.ژ، نیروهای انقلابی و اینترناسیونالیست، نیروهای آسایش و واحدهای دفاع مدنی تا آخرین نفس در برابر نیروهای اشغالگر مقاومت کردند و قهرمانانه جان باختند.

آنها مقاومت پنجاه و هشت روزه کوه کورد (کورمانج) را با نام "مقاومت دوران" در تاریخ جاودانه ساختند و پرچم مقاومت را به باران خود سپردند.

وصیت آنها به بازماندگان "آزاد زیستن" بود

بابک مهاباد

بابک مهاباد

روژاوا

پنجاه و هشت روز

مقاومت

بابک مهاباد

سرشناسه	: مهاباد، بابک، ۱۹۷۴-
عنوان و نام پدیدآور	: روژاوا، پنجاه و هشت روز مقاومت / بابک مهاباد
مشخصات نشر	: وب: فدراسیون عصر آنارشسیسم، ۲۰۲۰.
مشخصات ظاهری	: قطع رقی. ۷۷۶ ص.
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۱۱۱۱-۱۳-۶
وضعیت فهرست‌نویسی	: فیبا
موضوع	: روژاوا
موضوع	: Rojava
موضوع	: آفرین (عفرین)
موضوع	: Efrîn (Afrin)
موضوع	: عملیات شاخهٔ زیتون
موضوع	: Olive Branch Operation
ردبندی کنگره	: DS ۹۹ / م۹۹۹ ۱۳۹۹
ردبندی دیوبی	: ۹۰۴

عنوان کتاب:	روژاوا، پنجاه و هشت روز مقاومت
مؤلف:	بابک مهاباد
ناشر:	فدراسیون عصر آنارشسیسم
ویراستار:	بابک مهاباد
صفحه‌آرایی و طراحی جلد:	بابک مهاباد
نوبت چاپ:	چاپ اول
شمارگان:	دیجیتال
شابک:	ISBN 978 600 1111 13 6
قیمت:	ندارد
پایگاه اینترنتی:	https://asranarshism.com/fa
پست الکترونیکی:	babek.mehabad@gmail.com

زمینهٔ طرح روی جلد، یک اثر هنری با نام آفرین است که توسط زندانی سیاسی کرد، زهرا دوغان در ۲۶ فوریهٔ ۲۰۱۸ در زندان دیاربکر خلق شد. زهرا این نقاشی را بر روی تکه پارچه ای از یک دامن به ابعاد ۹۰ * ۱۳۰ سانتیمتر اجرا نمود و برای خلق آن از خودکار، قهوه، مایع سفید کننده و آمیوهٔ نسترن بهره گرفت.

Zehra Doğan. Efrin (Afrin) / 130 x 90 cm. Ballpoint, coffee, bleach, rosehip juice on fabric from a skirt. (Photo: Jef Rabillon)

تقدیم به بیشمار جانبازان و شهیدانِ جنبش آزادیخواهیِ کُرد،
که نقش آفرینِ حماسه‌های بیشمار زادبومشان بوده‌اند،
ولی نامشان در این کتاب نیامده است.

فهرست

مقدمه مؤلف

فصل اول. آفرینِ آزاد

خودمدیریتی آفرین

مهره‌های جنگ نیابتی

صفیر ترکش

تشدید محاصره

فصل دوم. مرحلهٔ اول مقاومت

شاخهٔ زیتون

پنجاه و هشت روز

فصل سوم. مرحلهٔ دوم مقاومت

خشم زیتون

آفرینِ اشغالی

پیوست‌ها

پیوست ۱. نقشه‌ها

پیوست ۲. گاه‌شمار مذاکرات صلح سوریه

پیوست ۳. بررسی حقوقی توجیهاتِ حمله به آفرین

پیوست ۴. تعهدات حقوقی بین‌المللی در آفرین اشغالی

پیوست ۵. معادل فارسی و عربی نام مناطق مختلف کانتون

سرواژه‌ها

پی نوشت‌ها و مراجع

"جنگ آفرین نماد [تقابل] دو گزینه است که مردم و جوامع امروزِ خاورمیانه با آن مواجه‌اند؛ یکی دیکتاتوری‌های جنگ طلبِ مردسالارِ فاشیست، که توسط سرمایه و در جهت منافع امپریالیست خارجی کنترل می‌شوند، و دیگری همبستگی میان جوامع خود مختارِ خود مدیر آزاد و برابر."

دلار دیرک

مقدمه مؤلف

دولت ترکیه مداخله مستقیم نظامی در روزه‌ها را با عملیات برون مرزی موسوم به "سپر فرات" در آگوست ۲۰۱۶ علنی نمود. در ژانویه ۲۰۱۸ طی عملیات "شاخه زیتون" تهاجم به آفرین (عفرین) را آغاز کرد و در اکتبر ۲۰۱۹ منطقه‌ای به عمق حدود سی کیلومتر در خاک روزه‌ها، به طول تقریبی یکصد و چهل کیلومتر از شرق سریکانی (رأس العین) تا غرب گری سپی (تل‌أبيض) را تحت عنوان عوامفریبانه "نوار امن" طی عملیات موسوم به "چشمه صلح" به اشغال خود درآورد.

امروز که این نوشته‌ها منتشر می‌شوند، ابرقدرت‌های جهانی بعنوان پرچمداران نظام دولت-ملت، کماکان در حال مانع تراشی در مسیر پروژه کنفدرالیسم دمکراتیک هستند و در این راه با بکارگیری مزدوران منطقه‌ای‌شان، تهاجمی گسترده را بر علیه هویت گُرد آزاد و حرکت آزادیخواهی گُرد (جنبش آپویی) آغاز کرده‌اند که هیچ مرز جغرافیایی، سیاسی و اخلاقی نمی‌شناسد.

داستان مقاومت در برابر اشغالگران تا به امروز ادامه دارد، لیکن محتوای این جلد از کتاب بر رویدادهای یکسال اول اشغال آفرین متمرکز است و بعبارت دیگر تنها بخش کوچکی از داستان مردمان آزاد این خطه را بازگو می‌کند. باشد که تاریخ را نه قدرتمندان، که آزادزنان و آزادمردان روایت کنند.

این کتاب فارغ از تکرار مباحث و توضیحاتی است که در کتاب "روژاوا سرزمینِ زرد. سرخ. سبز" شرح داده شده‌اند. به همین دلیل مطالعه آن نوشته‌ها به فهم بهتر مطالب ارائه شده در این کتاب کمک خواهد کرد.

برای پرهیز از اطاله کلام، توضیحات بیشتر و مطالب تکمیلی در پی نوشت‌ها و پیوست‌ها آمده‌اند. همچنین به جهت حفظ ارزش علمی کتاب و اعتبار مؤلف، تمامی اسامی، مراجع و منابع مورد استفاده نیز با وسواس بسیار، تا حد توان، از سرچشمه‌های معتبر استخراج شده‌اند.

با توجه باینکه بیشتر مطالب فارسی موجود مربوط به روژاوا، از منابع غیر کُردی به فارسی برگردانده شده‌اند، اشتباهات قابل توجهی در عناوین و اسامی ترجمه شده قبلی به چشم می‌خورد. لذا در کتاب حاضر، تلفظ و نگارش درست اسامی یکی از دغدغه‌های اصلی مؤلف بوده است.

مؤلف تلاش کرده است تا کتاب بیش از جنبهٔ روایتی و داستانی، همچون مرجعی قابل استفاده برای نسل‌های آینده باشد. به همین دلیل از تصاویر زیادی استفاده شده و بعضاً جزئیات بیشتری مورد توجه قرار گرفته‌اند.

آفرین آزاد

"... منافع برخی قدرت‌ها در تقابل با چیز نیست که کردها به دفاع از آن برخاسته‌اند... عبارت دیگر [جنبش] آزادیخواهی کرد در تضاد با منافع آنهاست..."

بخشی از مصاحبه خبری هوی ابراهیم مصطفی، رئیس مشترک کانتون آفرین

یکشنبه دوم فوریه ۲۰۱۴

خودمدیریتیِ آفرین

سحرگاه شنبه بیست و یکم جولای ۲۰۱۲ یگان‌های مدافع خلق (ی.پ.گ) کنترل تمامی شهرها و روستاهای منطقهٔ آفرین را به اختیار خود درآوردند. بدین ترتیب شهر آفرین هم دو روز پس از کوبانی به کنترل نیروهای کُرد درآمد و یکماه بعد از آن، نظام دمکراتیکِ تکثر گرا و غیر مذهبیِ روزاوا بر مبنای دمکراسی مستقیم و برابری جنسیتی شکل گرفت.

تنها دوماه پس از شکل‌گیری نظام جدید، در اکتبر سال ۲۰۱۲، اولین تهاجم به روزاوا اتفاق افتاد و تیپ طوفان شمال (لواء عاصفه الشمال) که یکی از گروه‌های شبه نظامی مزدور ترکیه بود، به روستای ایزدی نشین قسطل جندو از توابع آفرین حمله کرد. این حمله با مقاومت نیروهای ی.پ.گ روبرو شد و پس از دو روز درگیری سنگین، خاتمه یافت. لیکن حملات گروه‌های مزدور ترکیه در مناطق جندرس و شَرّا ادامه پیدا کرد.

زمستان آن سال بر اهالی آفرین سخت گذشت. چراکه گروه‌های تکفیری^۱ از شرق و جنوب، راه‌های ارتباطی حلب و اعزاز را مسدود نموده و ارتش ترکیه نیز از شمال و غرب، مرزهای خود را به روی آفرین بسته بود. ارتباط با جهان خارج عملاً امکان نداشت و تأمین مایحتاج ضروری مردم همچون غذا، دارو و سوخت مشکل بود. با این حال، علیرغم شرایط دشوار، آفرین

پابرجا و استوار، با همبستگی و از خود گذشتگیِ مردمانش، آن زمستان سخت را پشت سر گذاشت.

با آغاز بهار ۲۰۱۳، حملهٔ تکفیری‌های تحت حمایت ترکیه به مناطق مختلف آفرین دوباره شدت گرفت. در عین حال ترکیه درصدد بود تا گروه‌های شبه نظامی ترکمن را بر علیه ی.پ.گ و پروژهٔ خودمدیریتیِ روزاوا ساماندهی کند. بدین ترتیب "شورای نظامی ترکمن" در آوریل ۲۰۱۳ تأسیس شد تا هماهنگ کنندهٔ میان شبه نظامیان ترکمن در جهت سیاست دولت ترکیه باشد.

از سوی دیگر، زنان روزاوا در حال سازماندهی خود بودند و در آفرین اولین گردان مدافع زنان را تشکیل دادند. در چهارم آوریل ۲۰۱۳ یگانهای مدافع زن (ی.پ.ژ) رسماً اعلام وجود کرد و بموازات ی.پ.گ وارد صحنهٔ نبرد شد.

"زن، ژیان، نازادی"^۲ به معنی "زن، زندگی، آزادی" یکی از شعارهای اصلی ی.پ.ژ بود. سابقهٔ این شعار، به سال‌ها مبارزات زنان در جنبش آزادیخواهی گُرد باز می‌گشت که مبتنی بر تفکر عبدالله اوجالان بود. وی می‌گفت:

"تا زن آزاد نشود، جامعه آزاد نخواهد شد."

در اواخر ماه مه، اولین شهیدان ی.پ.ژ، خَمَلین نوجان^۳ و سَلاوا آفرین^۴ در مقابله با حملات گروه‌های تکفیری جان خود را فدا کردند.

مقاومت شدید مبارزان ی.پ.گ، ی.پ.ژ، و جبهه‌الاکراد^۶ در مناطق مختلف آفرین، حملات گروه‌های تکفیری و در رأس آن‌ها، جبهه‌النصره را بی‌ثمر گذاشت.^۶

نام: مریم محمد
نام سازمانی: سلاوا آفرین
نام مادر: امینه
نام پدر: صلاح
تاریخ و محل تولد: ۱۹۹۱ - روستای علمدار
تاریخ و محل شهادت: مه ۲۰۱۳ - کوه کورد

نام: پریوان قلندر
نام سازمانی: خَمَلین نوجان
نام مادر: فاطمه
نام پدر: عزت
تاریخ و محل تولد: ۱۹۸۹ - ماباتا
تاریخ و محل شهادت: مه ۲۰۱۳ - کوه کورد

متعاقب تشکیل اداره‌های خودگردان شمال سوریه، استقرار نظام خود مدیریتی دموکراتیک کانتون آفرین نیز رسماً در بیست و نهم ژانویه ۲۰۱۴ اعلام شد. مردم از طریق شوراها شهر و روستایشان نمایندگان سیاسی خود را برای حضور در شورای قانون‌گذاری مشخص کردند. شورای قانون گذاری خودمدیریتی کانتون آفرین با یکصد و یک عضو، نمایندگان علوی‌ها،

ایزدی‌ها و عشایر عربِ العُمیرات و آلبونا را نیز در بر می‌گرفت. خودمدیریتی دمکراتیک و کمیته‌های مربوطه ساختاری چند قومیتی داشت و بر اساس اصل برابری جنسیتی ساماندهی می‌شد. چنانچه رؤسای مشترک کانتون، هوی ابراهیم مصطفی،^۷ یک زن گُرد علوی و عبدالحمید مصطفی، مردی سنی از عشیره عرب العُمیرات بودند.^۸

خودمدیریتی دمکراتیک این کانتون مشتمل بر سه ناحیه بوده است که عبارتند از: ناحیهٔ آفرین شامل حوزه‌های تابعهٔ شیراوا، ماباتا، شرا و میدانکی، ناحیهٔ جندرس شامل حوزهٔ تابعهٔ شیبه و ناحیهٔ راجو شامل حوزه‌های تابعهٔ بلبل، میدانا و بهدینا.

در پیوست یک، نقشهٔ تقسیمات اداری خودمدیریتی کانتون نشان داده شده‌است. همچنین معادل گُردی و عربی نام شهرها و روستاهای کانتون آفرین و توضیحاتی راجع به ترکی‌سازی و تعریب نام‌های قدیمی توسط دولت عثمانی و رژیم بعث سوریه را در پیوست ۵ می‌توان یافت.

کانتون آفرین، غربی‌ترین واحد اداری فدراسیون شمال و شرق سوریه است و لذا از شمال و غرب به استان‌های کلیس و ختّای (هاتای) ترکیه محدود می‌شود. حضور گروه‌های‌های ترکمن متمایل به ترکیه در مرزهای شرقی کانتون نیز آنرا در برابر تهدیدات ترکیه بسیار آسیب‌پذیر کرده است.

کانتون آفرین دربرگیرندهٔ سیصد و چهل و یک شهر و روستا است که بر اساس آمار دولت سوریه در سال ۲۰۱۲، جمعیتی بیش از پانصد و بیست و سه هزار نفر،^۹ با اکثریت کُرد را در خود اسکان می‌داده است. پس از آغاز جنگ داخلی حدود دویست تا سیصد هزار نفر به این سرزمین امن پناه آوردند و در ۲۰۱۵ جمعیت آن تقریباً به هفتصد هزار نفر رسید. با وجود اینکه بخشی از جمعیت کانتون به خارج از سوریه مهاجرت کرده‌اند، لیکن برآورد می‌شود که در زمان حمله دولت اشغالگر ترکیه، جمعیتی بالغ بر یک میلیون نفر داشته است.^{۱۰}

کانتون آفرین بخصوص از نیمهٔ دوم قرن بیستم، بعنوان منطقه‌ای نسبتاً سکولار شناخته می‌شده و مأمّن گروه‌های متنوعی از اجتماعات ایزدی، علوی و مسیحی بوده است. اجتماعات مذکور در سرتاسر منطقه زیارتگاه‌هایی داشته‌اند. این زیارتگاه‌ها عموماً مقبرهٔ شیوخ و شخصیت‌های مقدس بوده که از قدیم برای زیارت و یا برگزاری جشن‌های مذهبی، مشترکاً توسط گروه‌های مذهبی مختلف استفاده شده‌اند.

هرچند ناسیونالیسم عرب سال‌ها به سرکوب هویت ایزدی‌ها و حتی علویان آفرین پرداخت، لیکن نتوانست آن‌ها را حذف کند و نهایتاً خروج رژیم از منطقه و فضای باز ناشی از استقرار خودمدیریتی دمکراتیک باعث شکوفایی فعالیت‌های مذهبی و سیاسی آن‌ها در سیستم خودمدیریتی دمکراتیک شد.^{۱۱} در سال ۲۰۱۵ آفرین شهر آرام و پر رونقی بود که در آن تعدادی ساختمان نوساز و چندین بنگاه اقتصادی کوچک و متوسط دیده می‌شد. خودمدیریتی کانتون به توسعه تعاونی‌ها پرداخت و بخصوص تعاونی‌های مختص زنان را در برخی از بخش‌های اقتصادی همچون کشاورزی و نساجی گسترش داد. بدین ترتیب آفرین تبدیل به قطب نساجی شد. به نحویکه در یک مقطع زمانی حدود هفده هزار نفر از اهالی آن در چهارصد کارگاه نساجی مشغول به کار بودند.^{۱۲} خودمدیریتی همچنین توانست طی مذاکره با سایر طرف‌های درگیر جنگ، بصورت خیلی محدود، تولیدات نساجی و محصولات زراعی همچون زیتون را صادر کند.

علیرغم تمام محدودیت‌های ناشی از محاصره و تحریم، خودمدیریتی دمکراتیک در جهت برآورده ساختن نیازهای ضروری مردم گام‌های مؤثری برداشت. چنانچه مثلاً کمیته‌های اقتصادی در ژانویه ۲۰۱۵ چندین تن شکر را به نصف قیمت بازار میان اهالی جندرس و شرا توزیع کردند. لیکن تأمین برخی تجهیزات تخصصی و داروهای خاص بسیار دشوار بود.

روند بازسازی زیرساخت‌هایی همچون سیستم‌های تأمین آب و برق نیز به نسبت بسیار رضایت بخش بود. لیکن ساماندهی سیستم تأمین و توزیع سوخت با مشکل مواجه شد. چراکه آفرین از بخش‌های تولید کننده نفت روزاوا جدا افتاده و متکی به بازار نفت سوریه بود. به همین دلیل قیمت گاز و گازوئیل در آفرین به چند برابر قیمت این اقلام در کوبانی و جزیره می‌رسید.

آفرین همواره به غنای فرهنگ و هنر نیز شهرت داشته است. تنها در ژانویه ۲۰۱۵ دومین کنفرانس انستیتو زبان کردی کانتون آفرین برگزار شد و آکادمی علم و روشنفکری نوری درسیمی سومین دوره آموزشی خود را به پایان رسانید. کنگره ستار اولین دوره آموزشی کاربردی رهبری زنان در خودمدیریتی دمکراتیک را برگزار کرد و جنبش جامعه دمکراتیک (تو-دم) در شهرها و روستاهای مختلف اقدام به برگزاری دوره‌های آشنایی با سیستم کمونال و خودمدیریتی دمکراتیک نمود و متعاقباً کمون زنان در ماباتا، شراوا و جندرس شکل گرفت. از دستاوردهای بزرگ اداره خودگردان در زمینه فرهنگی، همچنین می‌توان به برگزاری آزمون نیمسال دوره‌های اول تا سوم ابتدایی در سال تحصیلی ۲۰۱۴/۲۰۱۵ به زبان کردی برای اولین بار اشاره کرد.

در این سال‌ها بسیاری از جوانان آفرینی به صفوف ی.پ.گ و ی.پ.ژ پیوستند. از جمله می‌توان شهیدانی همچون سرهلدان آفرین، ایریش آندوک،

سرپرست آفرین، شورش آفرین، مظلوم قنديل، شیراز یوسف، هوزان روژاوا، کندال آفرین، شیوار مَحُو، اصلان قنديل، آرشین آفرین، آزاد زاگرس، دارا آفرین، خَمگین رشید... و آراین میرکان را برشمرد که همگی جان خود را در نبرد کوبانی فدا کردند.

بیست و ششم ژانویه ۲۰۱۵، آفرین نیز همچون سایر بخش‌های روژاوا غرق در شادی بود. مردم در میدان آزادی آفرین، منطقه نوروزِ راجو، میدان نوزدهم جولای شیه و در مقابل محوطه خانه مردم شهر جندرس به شادی و پایکوبی پرداختند و با سر دادن شعارهای "زنده باد مقاومت کوبانی"، "زنده باد مقاومت ی.پ.ژ" و "زنده باد مقاومت ی.پ.گ" آزادی کوبانی را جشن گرفتند.

مراسم نوروز ۲۰۱۵ روژاوا با بر افروختن آتش بر روی تپه‌های روستای ذراق از توابع میدانکی آغاز شد. مردم کانتون آفرین که بنا به رسم هر سال از سیزدهم تا بیستم ماه مارس با برافروختن آتش در بلندی‌ها و رقص و پایکوبی به پیشواز نوروز می‌رفتند، آن سال نیز مراسم را با جوش و خروش آغاز کردند، اما شادی آن‌ها چندان دوام نداشت. چراکه حمله انتحاری داعش با خودروی بمبگذاری شده به جشن نوروز در شهر حسیچه (حسکه) کانتون جزیره در شب عید منجر به کشته شدن دست کم سی و سه نفر، از جمله پنج کودک شد^{۱۳} و مردم روژاوا را در بهت و ناراحتی فرو برد. خودمدیریتی کانتون آفرین برای همدردی با کشته شدگان و بازماندگان آن‌ها جشن روز

عید را ملغی اعلام کرد و در سرتاسر روژاوا سه روز عزای عمومی اعلام شد.

در دوم ماه مه ۲۰۱۵ نمایندگان دویست و پنجاه خانوار ساکن دهکده‌های میاسه و زرنته در ناحیه‌ی آعزاز طی ملاقات با شیرو ویان،^{۱۴} فرمانده منطقه ای یگان‌های مدافع خلق، اراده‌ی اهالی مبنی بر الحاق به خودمدیریتی دمکراتیک کانتون آفرین را مطرح نموده درخواست کردند تا تحت محافظت‌ی. پ. گ قرار گیرند.

در این دیدار، شیخ اسد محمد دیب، ملای دهکده میاسه، اظهار داشت که "هیچ خدمات معیشتی در دهکده ما وجود ندارد ولی شاهد بوده‌ایم که در روستاهای مجاور متعلق به کانتون، مردم خود را اداره نموده و با آرامش زندگی می‌کنند." حسن ابراهیم فرج، دهمدار دهکده‌ها نیز بر این باور بود که الحاق آن‌ها به خودمدیریتی کانتون از جنبه‌های حفاظتی، خدماتی، بهداشتی و آموزشی باعث تحول در زندگی اهالی می‌شود.

فرمانده ویان به نمایندگی از خودمدیریتی کانتون آفرین، درخواست اهالی را قبول کرد و قول داد که یگان‌هایشان تمام سعی خود را برای محافظت از مردم منطقه بکار گیرند. بدین ترتیب قرار شد که اهالی نیز کمون‌ها، شوراهای کمیته‌های دفاعی و گروه‌های دفاع از خود را تشکیل دهند. همچنین تصمیم گرفته شد تا ظرف یکماه جاده‌ای (بطول تقریبی سه کیلومتر) با هزینه

ی.پ.گ و همیاری اهالی احداث شود تا ارتباط مستقیم با شیراوا را تسهیل سازد.^{۱۵}

در ژوئن ۲۰۱۵ اولین دانشگاه شمال سوریه که اولین دانشگاه کُردی در سوریه هم بود، در آفرین افتتاح شد. به گفته توماس اشمیدینگر^{۱۶} و آندری گروباچیک^{۱۷} مدیران دانشگاه آفرین بسیار علاقمند به تعامل علمی و انجام پروژه‌های تحقیقاتی مشترک بین‌المللی بوده‌اند لیکن در شرایط تحریم و جنگ، برای دانشگاهی که در سیستم آموزشی هیچ کشوری رسمیت نداشت، اجرای چنین برنامه‌هایی عملاً امکانپذیر نبود. اگر دولت ترکیه به آفرین حمله نمی‌کرد و دانشگاه آفرین به تعطیلی نمی‌کشید، یقیناً به یک مرکز آموزشی معتبر تبدیل می‌شد.^{۱۸}

در بیست و ششم ژوئن ۲۰۱۵ رئیس‌جمهور ترکیه و رهبر حزب عدالت و توسعه (آ.ک.پ)، رجب طیب اردوغان، طی سخنرانی‌ای اعلام کرد:

"به تمام دنیا می‌گویم که ما هرگز اجازه نمی‌دهیم کشوری در مرزهای جنوبی ما در شمال سوریه تأسیس شود. [لذا] به هر قیمتی به جنگ خود در این رابطه ادامه می‌دهیم."^{۱۹}

چند روز پس از سخنرانی اردوغان، گزارش‌هایی مبنی بر نارضایتی اهالی روستای مرزی چَقَل از مرزبانان ترکیه دریافت شد. بنا بر این گزارش‌ها، نظامیان تُرک به بهانه آموزش تیراندازی، هر روز بسوی روستاییانی که به مزارع خود می‌رفتند تیراندازی کرده‌اند.

در جولای ۲۰۱۵ موارد دیگری از اعمال غیر انسانی و اذیت و آزار نظامیان تُرک در مرزهای آفرین گزارش شد. بنابر گزارش مورخ بیست و پنجم جولای، نظامیان تُرک پس از عبور از مرز، غیرنظامیانی که در مزارع نزدیک روستای علی بیسک کار می‌کرده‌اند را شکنجه کرده‌اند. بنا به اظهارات ساکنان روستا، نظامیان تُرک در نواحی نزدیک مرز به زنان، کودکان و غیرنظامیان شاغل در مزارع حمله نموده و ضمن تیراندازی و پرتاب گاز اشک‌آور، آن‌ها را تهدید به قتل می‌کنند. در نتیجه این حملات برخی از غیرنظامیان زخمی شدند.

ارتش ترکیه در تاریخ بیست و نهم جولای، سه تانک و چند خودروی مجهز به دوشکا را در مرز روستای قره‌بابا مستقر کرد. در همین حال، استانداری کلیس چهار منطقه مرزی از جمله مرز با کانتون آفرین را بمدت هفت روز از سی‌ام جولای تا پنجم آگوست، منطقه امنیتی ویژه اعلام کرد.

همزمان با تحرکات و تحریکات نظامیان ترکیه در مرزهای شمالی و غربی کانتون، شبه نظامیان تحت حمایت ترکیه نیز در سایر مرزها تحرکات خود را آغاز کردند. در یکی از اولین اقدامات، جبهه‌النصره مسیر اطمه به مرز جنوبی کانتون آفرین را بمدت چند روز بست. مزدوران این گروه در ساعت چهار بعد از ظهر سی‌ام جولای بسوی اهالی روستای دیوان روبروی کمپ اطمه تیراندازی کردند و با نیروهای ی.پ.گ/ ژ درگیر شدند. این درگیری حدود یک و نیم ساعت طول کشید تا نهایتاً با فرار مزدوران خاتمه یافت.

این درحالیست که دولت ترکیه مرزهای سمت اطمه را برای تردد مزدوران جبهه النصره باز گذاشته بود و ضمن پشتیبانی لجستیکی به آن‌ها اجازه می‌داد تا از داخل خاک ترکیه به مناطق مرزی حمله کنند.

صبح سی و یکم جولای نیز مزدوران جبهه النصره به روستای مریمین واقع در شرق آفرین حمله کرده و با یکی از متحدان ی.پ.گ بنام جیش الثوار درگیر شدند.

در هشتم آگوست ۲۰۱۵ جبهه النصره حمله دیگری را به دیربلوط، روستای مجاور دیوان در جنوب کانتون، ترتیب داد و نهایتاً با بجای گذاشتن دو کشته عقب نشینی کرد. خمپاره باران دیربلوط بصورت گاه و بیگاه ادامه داشت و در بیست و ششم همان ماه باعث مجروح شدن یک مادر ۲۴ ساله شد.

درحالیکه تهدیدات مرزی کانتون افزایش می‌یافت، در مرکز آفرین ظاهراً خبری از جنگ نبود. انتخابات شهرداری‌ها برای گزینش ریاست مشترک سی و یک شهرداری کانتون آفرین از دهم تا سیزدهم آگوست برگزار شد و در ماه سپتامبر نوری شیخو و رُزان علی بعنوان شهرداران مشترک مرکز کانتون یعنی شهر آفرین آغاز بکار کردند.^{۲۰}

شورای اجرایی خودمدیریتی کانتون آفرین
۱۰ اگوست ۲۰۱۵، عکس از صفحه فیسبوک خودمدیریتی کانتون آفرین

در بیست و هشتم سپتامبر ۲۰۱۵، سال تحصیلی ۲۰۱۶/۲۰۱۵ در کانتون آفرین با حضور حدود سی و یک هزار دانش آموز در مقطع ابتدایی و حدود ده هزار دانش آموز در مقاطع راهنمایی و دبیرستان آغاز شد. پس از نوسازی مدارس، اکنون بیش از سیصد مدرسه ابتدایی، راهنمایی و دبیرستان در کانتون آفرین آماده پذیرش دانش آموزان بودند. کتابهای درسی و روپوشهای مدرسه به رایگان میان دانش آموزان ابتدایی توزیع شد و قرار بود که در مقطع ابتدایی، دانش آموزان گُرد و عرب بر اساس مواد درسی جدید تحصیل کنند. تربیت ۱۶۲۵ معلم و تهیه مواد درسی جدید بر اساس الگوی جامعه دمکراتیک توسط انستیتو زبان گُردی و کمیته آموزش جامعه دمکراتیک چهار سال زمان برده بود. طبق برنامه جدید، دانش آموزان گُرد تا کلاس ششم به زبان گُردی درس می خوانند و آموزش زبان عربی از کلاس چهارم آغاز

می‌شد. دانش‌آموزان عرب نیز تا کلاس ششم به زبان عربی درس می‌خواندند و برای آن‌ها آموزش زبان کردی از کلاس چهارم شروع می‌شد. آموزش زبان زبان انگلیسی برای همه دانش‌آموزان در کتب درسی کلاس پنجم به بعد گنجانده شده بود.

در بیست و نهم سپتامبر چهار جوان هفده تا بیست و هشت ساله از خانواده حسکو اهل روستای خلیلانکا که از باکور به کانتون آفرین باز می‌گشتند، توسط عوامل ارتش ترکیه دستگیر و شکنجه شدند. مردم چهار جوان را که آثار شکنجه بر بدنشان آشکار بود در مزرعه‌ای پیدا کردند و آن‌ها را برای مداوا به بیمارستان آورین، بیمارستان اصلی آفرین، رساندند.

در اکتبر و اوایل نوامبر ۲۰۱۵ تحرکات نظامی ترکیه در مرزهای غربی کانتون افزایش یافت. از جمله این اقدامات مین‌گذاری در روستای سورکه و دشت شدیا از توابع راجو و آغاز دیوارکشی در مرز با جندرس بود. در دوم نوامبر نیز سلاح و مهمات نظامی ترکیه شامل موشک‌های ضد تانک و ضد هوایی و انواع سلاح سبک و مهمات در اردوگاه اطمه تحویل جبهه‌النصره شد. پهپادهای تجسسی ترکیه به دفعات حریم هوایی سوریه را نقض کرده در نقاط مختلف کانتون مشاهده می‌شدند.

همزمان با تشدید تنش در مرزها، سازماندهی غیرنظامیان در کانتون سرعت گرفت و در دهم نوامبر اولین واحد از نیروهای دفاع مدنی در آفرین تشکیل شد.

رُزا، عضو هیئت مدیره آموزش دفاع مدنی آفرین، در حال تدریس گروهی از داوطلبان ۱۰ نوامبر ۲۰۱۵، عکس از وبسایت صدای آمریکا - بخش کردی کرمانجی

رفته رفته فشار گروه‌های تکفیری بر مرزهای جنوبی و شرقی افزایش یافت. در یازدهم نوامبر مزدوران جبهه‌النصره و احرارالشام با سلاح سنگین و خمپاره به روستاهای باصوفان و باعی حمله کردند. گروه‌های مذکور همچنین طی سیزدهم و چهاردهم نوامبر هفت اتوبوس مسافربری را که از حلب به مقصد آفرین می‌آمدند در دیرجمال متوقف کرده و ده‌ها کُرد را ربودند^{۲۱} و آن‌ها را تا عصر روز بیستم نوامبر در بازداشت نگهداشتند. مقامات کانتون در همان‌روز، افراد آزاد شده را برای بررسی وضعیت سلامتی، به بیمارستان فرستادند.

محمود حاجی حسن، عضو کمیسیون مهاجرت آفرین، طی مصاحبه‌ای در نوزدهم نوامبر ۲۰۱۵ به تغییرات جدی در دموگرافی روزاوا بواسطه مهاجرت آوارگان داخلی اشاره کرد و گفت: "آفرین قبل از سال ۲۰۱۱ چهارصد و

پنجاه هزار نفر جمعیت داشت اما اکنون یک میلیون نفر جمعیت دارد. این در حالیست که تعداد اعرابی که قبلاً در این شهر زندگی می‌کردند ۷ درصد جمعیت بود، اما اکنون ۲۵ درصد جمعیت را تشکیل می‌دهند. به عبارت دیگر، نفوس اعراب از چهل و یک هزار به دویست و پنجاه هزار نفر رسیده است که از این تعداد تنها حدود دو هزار و پانصد نفر در اردوگاه‌های پناهندگی زندگی می‌کنند.^{۲۲}

در بیست و سوم نوامبر داعش به مواضع ی.پ.گ در بلندی‌های روستای باصوفان حمله کرد و در نتیجه دفاع ی.پ.گ دو داعشی کشته شدند. یک داعشی دیگر نیز حوالی ساعت نه شب در عملیات ی.پ.گ/ژ در روستای دیرجمال به هلاکت رسید. حملات خمپاره‌ای داعش به باصوفان در روز بعد هم ادامه داشت.

علیرغم اختلافات جدی گروه‌های داعش، جبهه‌النصره و احرارالشام با یکدیگر، آن‌ها اکنون در جبهه مقابل روژاوا با هم یکی شده و با تمام قوا به آفرین و مناطق گردنشین اطراف آن حمله می‌کردند. این سه گروه که در مناطق حد فاصل آفرین و اعزاز در مقابل جیش‌الثوار متحمل شکست سنگینی شدند، در بیست و هشتم نوامبر به روستاهای مریمین و آنایکه حمله کردند. آن‌ها مریمین را به تصرف خود درآوردند و یک زن ۳۵ ساله را به قتل رساندند. نیروهای ی.پ.گ/ژ توانستند پس از یکروز مریمین را باز پس

گیرند. طی این درگیری‌ها پنج مزدور زنده دستگیر شدند که سه تن از آن‌ها تُرک بودند.

در عین حال جبهه‌النصره و احرارالشام با تانک و خمپاره به روستاهای کشتیبار و مالکیه در شرق کانتون آفرین حمله کردند. نیروهای سوریه دموکراتیک (ق.س.د) به شدت حملات مهاجمان را پاسخ دادند و تلفات سنگینی به آن‌ها وارد آوردند. در این درگیری ده‌ها تن از مهاجمان کشته شدند. گروه‌های مذکور در اقدامی تلافی جویانه به روستای تُنّب حمله کرده و حداقل بیست غیرنظامی را به قتل رساندند.

روستای بِنه در مجاورت دیرجمال هدف بعدی مزدوران تحت حمایت ترکیه بود. داعش، جبهه‌النصره و احرارالشام از ساعات اولیه سی‌ام نوامبر این روستا را با اسلحه سنگین، خمپاره و موشک هدف قرار دادند. این حملات تلفات جانی در پی نداشت ولی به خانه‌های غیرنظامی به شدت آسیب زد.

حملات به دیرجمال و بِنه در روزهای ابتدایی دسامبر نیز ادامه یافت. در هشتم دسامبر مهاجمان سعی کردند که از دیرجمال به بِنه برسند ولی با مقاومت نیروهای ق.س.د روبرو شدند. در روز نهم دسامبر درگیری‌ها روستای شوارغه را نیز در بر گرفت. در همین روز مهاجمان باصوفان را تویپاران کردند و در نتیجه پاسخ نیروهای مدافع، چهار مزدور کشته و یک دوشکا ساقط شد.

در حالیکه جامعه بین‌المللی نسبت به آنچه در کانتون آفرین اتفاق می‌افتاد سکوت کرده بود، عربستان سعودی تصمیم گرفت ابتکار عمل را بدست گیرد و بدین ترتیب در روزهای نهم و دهم دسامبر ۲۰۱۵ نشست دو روزه گفتگوی مخالفان سوری با وساطت عربستان در ریاض برگزار شد. در نشست ریاض نمایندگانی از شبه نظامیان ارتش آزاد و دیگر گروه‌های افراطی همچون احرار الشام و جیش الاسلام دیده می‌شدند و در کنار آن‌ها نمایندگان انجمن میهنی کردهای سوریه نیز شرکت داشتند^{۳۳} ولی خودمدیریتی دمکراتیک شمال سوریه دعوت نشده بود و هیچ نماینده‌ای از آن حضور نداشت.

در دوازدهم دسامبر نورشین برکات، رئیس نیروهای آسایش، هشدار داد که در برخی زمین‌های زراعی مهمات عمل نکرده دیده شده که بخصوص توجه کودکان را بخود جلب می‌کند. وی تأکید کرد که این اجسام باعث مجروح شدن شهروندان غیر نظامی شده‌اند. لذا مردم باید بسیار محتاط باشند و در صورت مشاهده اینگونه موارد بلافاصله با نیروهای آسایش تماس بگیرند. پانزدهم دسامبر ۲۰۱۵، در حالیکه مرزهای شرقی بخصوص باصوفان و بنه شاهد درگیری میان مهاجمان مسلح تکفیری و مدافعان ق.س.د بود، در مرزهای غربی (مرز راجو) ارتش ترکیه به حفر خندق و احداث دیوار حایل ادامه می‌داد.

در نوزدهم دسامبر اولین دوره آموزشی نیروهای دفاع ذاتی با شرکت ۱۹۵ نفر به پایان رسید.

در همین روز فرمانده کلی. پ. گ اعلام کرد که در راستای آتش بس برای پایان دادن به درگیری‌های کانتون آفرین و محله شیخ مقصود حلب با اتاق عملیات فتح حلب^{۲۴} به توافق رسیده‌اند. وی سوگند خورد که کماکان از اهالی روستاهای مریمین و اناپکه در برابر هر حمله‌ای محافظت می‌شود.

اهم مفاد این توافقنامه بشرح زیر بود:

- اعلام آتش بس بین طرفین امضاکننده توافقنامه.
- عبور و مرور ایمن غیرنظامیان مابین کانتون آفرین و محله شیخ مقصود از پاسگاه‌های تحت کنترل اتاق عملیات فتح حلب.
- بستن معابری که از محله شیخ مقصود به مناطق تحت کنترل رژیم می‌رسد.
- باز کردن معابر منتهی به کانتون آفرین.
- ورود جناح‌هایی از اتاق عملیات فتح حلب به محله شرقی شیخ مقصود با توافق جیش‌الثوار و ی.پ.گ.
- اداره مشترک پاسگاه کنترل السیکه شیخ مقصود.
- تشکیل یک کمیته نظامی مشترک برای نظارت بر اجرای توافقنامه.^{۲۵}

اما توافقنامه چندان دوام نداشت و در بیست و چهارم دسامبر، جبهه‌النصره، احرارالشم، احرارسوریه و چند گروه دیگر از اعضای اتاق عملیات فتح حلب، روستاهای باصوفان، جلیبر و باشمره و همچنین محله شیخ مقصود را

با سلاح سنگین توپباران کردند. چند روز بعد هم جبهه‌النصره و احرارالشام روستای قیله را مورد حمله قرار دادند.

از آنسو نیز کشتار غیرنظامیان توسط ارتش ترکیه ادامه داشت. این بار مرزبانان ترکیه بکی محمد ۳۶ ساله اهل روستای مرزی بالیا را حین نزدیک شدن به خط مرزی درون خاک کانتون آفرین، هدف قرار دادند و او قبل از رسیدن به بیمارستان جان باخت.^{۲۶}

در ژانویه سال ۲۰۱۶ نیز حملات به مرزهای شرقی ادامه یافت و روستاهای باصوفان، کشتیار و تَنْب بالاخص هدف توپباران مهاجمان قرار گرفت. همچنین گزارش‌هایی مبنی بر تجمع نیروها در آنسوی مرز روستای حَمامه، نشان می‌داد که ترکیه با ادغام تیپ سلطان مراد با چند گروه دیگر در حال آماده‌سازی یک ساختار نظامی بنام لشکر سلطان مراد است تا با استفاده از آن کانتون شهاب^{۲۷} را به تصرف درآورد.

در هجدهم ژانویه ۲۰۱۶ هیئت امور داخلی کانتون آفرین طی بیانیه‌ای خروج شهروندان آفرینی از مرز و ورود شهروندان سایر مناطق سوریه به داخل کانتون را ممنوع اعلام کرد. بنا به اعلام هیئت مذکور، این تصمیم با توجه به شرایط اضطراری منطقه و حوادث دردناک گذشته و در راستای حفظ امنیت و آرامش مردم اتخاذ شده بود.

تشدید منازعات و بی‌ثباتی در حلب، ادلب، اعزاز و... تعداد زیادی از مردمان جنگ زده اطراف را روانه آفرین کرده بود و افزایش شمار پناهندگان، کمبودهای ناشی از تحریم را تشدید می‌کرد. به همین دلیل خودمدیریتی دمکراتیک کانتون تصمیم گرفت تا موضوع را با نهادهای بین‌المللی مطرح کند و در تاریخ بیست و پنجم ژانویه ۲۰۱۶ نامه‌های جداگانه‌ای، با مضامین زیر، برای دبیر کل وقت سازمان ملل، اتحادیه اروپا، دولت آمریکا و استغاف دی میستورا،^{۲۸} نماینده ویژه سازمان ملل متحد در امور سوریه ارسال نمود:

آقای استغاف دی میستورا،

نماینده ویژه سازمان ملل.

با تشدید خشونت و حملات تروریستی در سوریه و وخیم‌تر شدن شرایط انسانی، یافتن راه حل مسالمت‌آمیز و دمکراتیک برای بحران سوریه بسیار ضروریست. ضمن قدردانی از تلاش‌های شما برای پایان دادن به بحران و تلاش برای نشان دادن همه طرفین بر میز مذاکره، می‌خواهیم توجه شما را به شرایط انسانی کانتون آفرین که از همه طرف محاصره شده است جلب کنیم.

به مدت سه سال، کانتون آفرین تحت محاصره دوسویه بوده است. از یک سو گروه‌های مسلح مستقر در شرق و جنوب که [به کانتون] حمله می‌کنند، جاده‌ها را می‌بندند، مانع از ورود مواد غذایی و کمک‌های پزشکی می‌شوند، از رفت و آمد غیرنظامیان به داخل یا خارج کانتون جلوگیری می‌کنند و آن‌ها را می‌ربایند. از سوی دیگر، دولت ترکیه که با بستن مرزها در شمال و غرب، محاصره را تشدید می‌کند، در حالیکه خودمدیریتی دمکراتیک قسمت اعظم مرز سوریه و ترکیه را تحت کنترل دارد و این مرزها در هر دو سو از امن‌ترین مرزها هستند. علی‌رغم اینکه خودمدیریتی دمکراتیک پیوسته اعلام می‌دارد که مرزهای بین دو کشور را محترم

شمرده و به ایجاد روابط دوستانه با دولت ترکیه براساس احترام متقابل و همسایگی دوستانه علاقمند است، مرزهای شمالی و غربی کماکان مسدود می‌باشند. از شما می‌خواهیم که فوری و بی‌درنگ برای کمک به رفع محاصرهٔ آفرین مداخله کنید و در جلسه‌ای با طرف‌های تاثیرگذار در بحران سوریه، به نحو مقتضی شرایط انسانی کانتون را مورد توجه قرار دهید.

با احترام

خودمدیریتی دمکراتیک

کانتون آفرین - سوریه

۲۰۱۶/۰۱/۲۵

در بخشی از نامه‌هایی که به سازمان ملل و اتحادیه اروپا ارسال شده آمده است که:

"... محاصرهٔ آفرین و کمبود غذا، دارو، شیرخشک و... جان صدها هزار انسان را به خطر انداخته و رنج آن‌ها را تشدید می‌کند. کانتون پذیرای ده‌ها هزار خانوادهٔ مهاجر است که از نقاط مختلف سوریه آمده‌اند. شهرهای کانتون درهای خود را بر روی تمام جنگ‌زدگان سوری از هر قوم و فرقه‌ای گشوده‌اند و به آن‌ها پناه داده‌اند. با توجه به کمبود امکانات، مشکلات زندگی، کمبود نیازمندی‌های ضروری اعم از غذا و دارو و سختی تأمین این نیازمندی‌ها بخاطر محاصره، هجوم پناهندگان مسئولیت مضاعفی به دوش کانتون تحمیل کرده است. این فاجعهٔ انسانی بدلیل عدم حضور سازمان‌های بین‌المللی و عدم دریافت کمک‌های بین‌المللی تشدید شده است. بعلاوه، فقدان دارو و واکسن‌های ضروری، ریسک شیوع بیماری‌های مسری و همه‌گیر (از قبیل وبا، آنفلوآنزای خوکی و سالک) را بالای برد..."

و سپس از نهادهای مذکور درخواست شده است که در راستای برداشتن محاصره و اقدام برای ارسال کمک‌های بشر دوستانه فوراً مداخله کنند. نامهٔ ارسالی به دولت آمریکا نیز کما بیش دارای محتوای مشترک با سایر نامه‌هاست. در بخش پایانی نامهٔ مذکور آمده است که:

"... در سایهٔ تأثیر با اهمیت ایالات متحده و نقش آن در بحران سوریه و در نظر گرفتن نقش مثبت و مؤثر دولت آمریکا در یافتن راه حل صلح‌آمیز و دموکراتیک برای بحران سوریه، تقاضا داریم که در کمک به قطع محاصره کانتون آفرین از طریق اعمال فشار به محاصره‌کنندگان شامل گروه‌های مسلح برای توقف حملات و بازنمودن راه‌ها و دولت ترکیه برای گشایش یک کریدور انسانی برای عبور غذا، دارو و کمک‌های بشر دوستانه به کانتون فوراً مداخله نمایید..."

آقای دی میستورا تا آخرین روزی که مجبور به کناره‌گیری از سمت خود شد، بر حل مشکلات سوریه بدون در نظر گرفتن گُردها اصرار می‌کرد و لذا واضح است که هیچ واکنشی به نامهٔ مذکور نشان نداده باشد. ولی از سازمان ملل، اتحادیه اروپا و ایالات متحده نیز برخلاف انتظار هیچ پاسخی دریافت نشد.

از چهارم تا ششم فوریه ۲۰۱۶ در حالیکه ق.س.د مهاجمان جبهه النصره و احرار الشام را از مناطق زیارت، خُربکه، طاموره، قبتان و شهرک عَنَدان واقع در جنوب روستای باشمره عقب میراند، یکصد و سی خانوادهٔ دیگر از دهکده‌ها و شهرهای تل‌رفعت، مِسقان، کَفَرناصح، کَفَرنایا، شیخ‌عیسی،

دیرجمال و نواحی شمال حلب زمین‌های خود را ترک کرده و راهی مناطق داخلی کانتون آفرین شدند.

وضعیت هزاران پناهنده‌ای که بخاطر جنگ میان رژیم و داعش از نواحی شمالی حلب به کانتون آفرین پناه آورده‌اند، در دستور کار شورای اجرایی کانتون قرار گرفت و تصمیم بر این شد که علیرغم همه کمبودها و نبود امکانات تا جایکه ممکن است از پناهندگان استقبال شده و نان (غذا) موجود میان همه تقسیم شود.

در هشتم فوریه دوهزار خانواده دیگر از اعزاز، تل‌رفعت و کفرناصح خود را به کمپ پناهندگان روبرا در شیراوا رساندند و بدین ترتیب شمار پناهندگانی که طی شش روز اخیر از حلب و مناطق شمالی آن خود را به آفرین رسانده بودند از مرز سی هزار نفر گذشت. بنا به آمار ثبت شد تا نهم فوریه ۲۰۱۲ خانواده همراه با ۸۸۲۷ کودک زیر سه سال از دیرجمال، کفرناصح، تل‌رفعت، کفرنایا، مایر، شهباء، کفرناها، رتیان و شیخ‌عیسی در مناطق آفرین، شرا، بلبل، راجو، شیه، شیراوا و ماباتا اسکان داده شده‌اند.^{۲۹}

در نهم فوریه یک هواپیما که هویت آن مشخص نشد، منطقه زیارت را بمباران کرد و در دهم فوریه هم رژیم بعث روستای باشمره را به توپ بست. این درحالی بود که سیل پناهندگان به آفرین کماکان ادامه داشت و بنا به آمار، تنها در دوازدهم فوریه، بیش از هزار وسیله نقلیه مملو از پناهنده وارد آفرین شد.

مهره های جنگ نیابتی

دولت ترکیه که از ابتدای انقلاب روزاوا به مقابله با آن پرداخت، برای نیل به اهداف خود در مناطق جزیره و فرات مستقیماً از گروه‌های افراطی پشتیبانی کرد. ولی در آفرین و اطراف آن (و همچنین حلب)، استراتژی متفاوتی در پیش گرفت و از طریق حمایت رهبران گروه‌های سازماندهی شده، جنگ نیابتی راه انداخت تا شاید بدون دخالت مستقیم بتواند خودمدیریتی آفرین را نابود سازد.

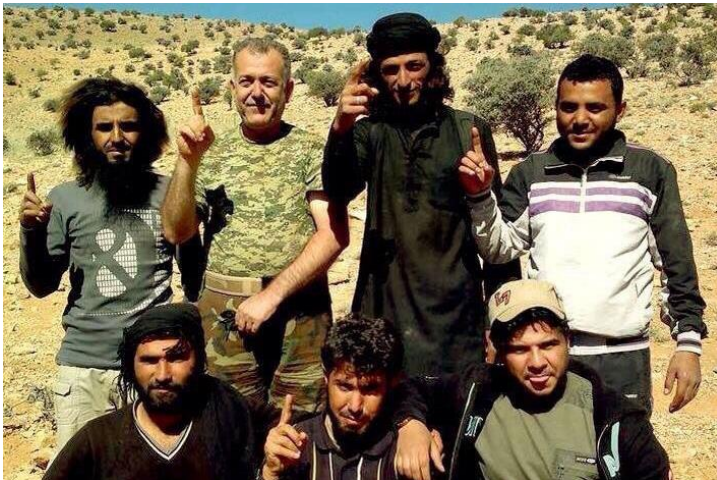
یکی از این رهبران، پیرمردی حدوداً هشتادساله به نام شیخ یوسف عَنَدانی بوده که در حلب رهبری برخی از اعضای سابق اخوان المسلمین معروف به "شیوخ" را بر عهده داشته است. او در زمان ترورهای اواخر دهه ۱۹۷۰ میلادی که توسط اخوان المسلمین در سوریه انجام می‌شد یکی از اعضای این گروه افراطی بود که بیشتر رهبرانش، پس از سرکوب آن‌ها توسط رژیم بعث، به ترکیه و مصر گریختند. شیخ یوسف جزء افرادی بود که پس از مدتی به سوریه بازگشت و پس از آن سالی دست کم یک بار به ترکیه می‌رفت. وی در ترکیه به شهرهایی رفت و آمد می‌کرد که اکنون به عنوان مراکز داعش در ترکیه شناخته می‌شوند. از سال ۲۰۱۲ به بعد نیز شیخ یوسف به تمام جلسات مخالفان سوری در ترکیه دعوت شده و همواره بصورت غیر علنی مشغول سازماندهی گروه‌های افراطی بوده است.

یکی دیگر از افرادی که به نیابت از ترکیه در حلب، آفرین و اطراف آن جنگیده و در حملات به آفرین نقش اساسی داشته، عبدالجبار العُکیدی است. وی از افسران ارتش عربی سوریه بود که در سال ۲۰۱۲ به ارتش آزاد سوریه پیوست. سپس به همراه عبدالقادر صالح، رهبری تپ توحید (لواء التوحید) را بعهده گرفت. العُکیدی مدتی سمت سخنگو و فرماندهی ارتش آزاد در حلب را عهده دار شد. پس از آنکه ارتش آزاد سوریه همراه با شبه نظامیان دولت اسلامی، پایگاه هوایی منخ (منغ) را گرفت، طی یک مصاحبه تلویزیونی گفت: "روابط ما با برادرانمان در داعش بسیار عالی است."

راست: عبدالجبار العکیدی و ابو جندل الکویتی، ۶ آگوست ۲۰۱۳ در پایگاه هوایی منخ
چپ: عبدالجبار العکیدی و عبدالقادر صالح، ۲۲ مه ۲۰۱۳ در مسیر حلب به القُصیر

در ژوئن ۲۰۱۳ به یازده روستای ناحیه شِراوا حمله کرد و ناکام ماند. او تا ماه نوامبر که از سمت خود کناره‌گیری کرد و راهی ترکیه شد، عملاً توفیقی در مقابل نیروهای گُرد کسب نکرد. وی در مناسبت‌ها و مصاحبه‌های مختلف به دفعات مخالفت و دشمنی خود را با پ.ی.د و پ.ک.ک بیان نموده است.

عبدالجبّار العکیدی (ایستاده نفر دوم از سمت چپ) در کنار فرماندهان و اعضای داعش که انگشت اشاره را به نشانه بیعت با داعش بالا گرفته اند. حلب، تابستان سال ۲۰۱۳

عبدالقادر صالح، ملقب به حجی مارع یکی از اعضای اخوان المسلمین در مارع بوده است. او که قبلاً به داد و ستد اشتغال داشت، با آغاز جنگ به همراه نود نفر از همشهری هایش به تیپ توحید پیوست و کمی بعد از جانب ترکیه به عنوان سرپرست گروه منصوب شد. بلافاصله بعد از انتصاب او تیپ توحید به مناطق گردنشین حمله کرد. حاجی به دفعات مجروح شد و هر بار او را در ترکیه مداوا کردند لیکن آخرین بار شدت جراحات بعدی بود که زنده نماند. پس از مرگ، از او در دیلوک (غازی عینتاب) و کلیس همچون یک شهید قهرمان یاد شد. هاکان آلبایراک، نویسنده نزدیک به اردوغان،

مقاله‌ای در وصف او نوشت^{۳۰} و رسانه‌های مختلف ترکیه نیز به تعریف از این شهید قهرمان پرداختند.

یکی دیگر از افرادی که در تمام نقشه‌های ترکیه برای حمله به آفرین شرکت کرد، توفیق شهاب الدین، معروف به شیخ توفیق اهل روستای قبتان الجبل از توابع حلب است. وی پیش از جنگ قصاب بود و در اواخر سال ۲۰۱۱ گروه نورالدین زنگی را تشکیل داد. او نیز از اعضای اخوان المسلمین بود و به ترکیه رفته و آمد می‌کرد. وی در جلسات مخالفان سوریه در دیلوک، رحا و استانبول شرکت داشت. شیخ توفیق جزء اولین کسانی بود که از سال ۲۰۱۲- ۲۰۱۳ تحریم علیه آفرین را اعمال کردند.

راست: العکیدی و شیخ توفیق، ۱۸ مه ۲۰۱۳، عکس از کانال یوتیوب المجلس العسكري
چپ: شیخ توفیق، ۱۴ مارس ۲۰۱۴، عکس از کانال یوتیوب شبکه خبری الجزیره

یکی دیگر از افرادی که در حلب و بخصوص حوالی آفرین به نیابت از ترکیه بر علیه گُردها جنگیده، محمد عبدالرحمن اهل عَنَدان است. او نیز عضو اخوان المسلمین بوده و فرماندهی گردان زرهی احرار عندان (کتيبة أحرار

عندان) را بر عهده داشته است. عبدالرحمن هم همچون شیخ یوسف و شیخ توفیق میان سوریه و ترکیه در رفت و آمد بوده و در گردهمایی‌های مربوط به مخالفان سوری در ترکیه شرکت می‌کرد. در ژوئن ۲۰۱۳ که بیست و نه گردان و تیپ در اعزاز جمع شدند تا به آفرین حمله کنند، فرمانده وقت گردان از جنگ علیه کردها خودداری کرد^{۳۱} و اینچنین بود که عبد الرحمن فرماندهی گروه را بعهدہ گرفت.

از عوامل دیگر جنگ نیابتی ترکیه علیه کردها می‌توان به ابوعلی سنجو اشاره کرد که یک قاچاقچی از اهالی روستای سنجوی ناحیه اعزاز بوده و گرچه به شخصه ارتباطی با اخوان المسلمین نداشته، لیکن متعلق به خانواده‌ای بود که وابسته به اخوان المسلمین بوده‌اند. او و دوستش عمار دادیخی معروف به ابوابراهیم، در فکر ایجاد یک ارتش ترکمنی بودند که با حمایت ترکیه، به تشکیل تیپ طوفان شمال (لواء عاصفه الشمال) انجامید و در اکتبر ۲۰۱۲ اولین حمله به روزاوا را ترتیب داد. ابوابراهیم در اواخر همان سال مجروح شد و در بیمارستان دیلوک مُرد و پس از او ابوعلی فرماندهی گروه را بعهدہ گرفت. ابوعلی که در زمان تفوق داعش به ترکیه رفته بود، پس از عقب نشینی داعش، به اعزاز بازگشت و نهایتاً افسر گمرک اونجوپینار شد.^{۳۲}

یکی از افرادی که تحت حمایت ترکیه به آفرین و محله شیخ مقصود حلب حمله کرد، فرمانده تیپ احرار سوریه (لواء أحرار السوریا)، احمد عَفْش، ملقب به "میلیاردر حومه شمالی" بود. او که کودکی را در محله خالدیه

حلب، توأم با فقر گذرانده بود، با آغاز جنگ، از طریق روش‌هایی همچون جاسوسی برای سرویس‌های امنیتی، دزدی، غارت کارخانه‌ها (و فروش تجهیزات آن‌ها در ترکیه) و آدم‌ربایی به قصد اخاذی، میلیاردر شد. اواخر اکتبر ۲۰۱۲، تیپ احرار سوریه یکصد و بیست غیرنظامی کُرد را در منطقه حلب ربود تا نهایتاً پ.ی. د توانست آن‌ها را از طریق مذاکره آزاد کند. اواخر سال ۲۰۱۳ که درگیری میان داعش و سایر گروه‌ها در منطقه فزونی گرفت، عَقَش به ترکیه گریخت و پس از مدتی به مواد مخدر و الكل معتاد شد.

صفیر ترکش

بر خلاف انتظار دولت ترکیه، استراتژی جنگ نیابتی در آفرین کارساز نبود. گروه‌های مزدور وابسته به آ.ک.پ حاضر در میدان، نه تنها توفیقی کسب نکردند، بلکه در حال از دست دادن نواحی تحت کنترل خود بودند. به همین دلیل دولت ترکیه استراتژی خود را تغییر داد و با آتش توپخانه به پشتیبانی گروه‌های تحت حمایتش پرداخت.

توپخانه ترکیه از دوازدهم فوریه ۲۰۱۶ روستاهای کشتیار، کفرنایا، نسریه و اطراف شهر آفرین را با توپ‌های هویتزر هدف گرفت. درحالیکه توپاران این مناطق ادامه داشت، در چهاردهم فوریه روستاهای مریمین و آناپکه توپاران شد و همزمان مزدوران جبهه‌النصره و احرارالشام با پشتیبانی ارتش ترکیه به غیرنظامیان در روستاهای مالکیه، دیرجمال و یازی‌باغ هجوم بردند. دولت ترکیه برای توجیه مداخله خود ادعا کرد که ی.پ.گ و جیش‌الثوار به آن کشور حمله کرده‌اند. لیکن این ادعا توسط فرات خلیل، سخنگوی یگان‌های مدافع خلق آفرین، رد شد. وی بهانه جویی و مداخله ترکیه را بدلیل عجز از مقابله با پیشروی‌های جیش‌الثوار در شمال حلب دانست.

در پانزدهم فوریه، صفیر ترکش ناشی از اصابت گلوله‌های توپ خوشه‌ای ارتش ترکیه در روستاهای سریکانی^{۳۳} و قُطمه طنین انداخت و ده گلوله توپ هم به روستاهای آستارو و قیبار اصابت کرد.

نیمه دوم فوریه ۲۰۱۶، درحالیکه حفر خندق و دیوارکشی ارتش ترکیه در مرز جنדרس و همچنین حدفاصل سورکه و استاسیون ادامه داشت، تحرکات نظامی ترکیه در مرزهای غربی شدت گرفت و تجهیزات زرهی بیشتری در مرز مستقر شدند.

در هجدهم فوریه خودروهای نظامی ارتش ترکیه ضمن عبور غیرقانونی از مرز روستای استاسیون، حدود دویست متر درون خاک روژاوا پیشروی کردند.

نظامیان تُرک همچنین از مرز روستای قَرمیتلُق وارد خاک روژاوا شدند و صدها اصله درخت زیتون صدساله را ریشه کن کرده و با خود بردند. حدود پنجاه نفر از این نظامیان در خاک روژاوا باقی ماندند. آن‌ها با بلند گو به مرزنشینان هشدار می‌دادند که در صورت نزدیک شدن به مرز کشته خواهند شد.

در روز نوزدهم فوریه نیروی آسایش آفرین بیانیه‌ای صادر کرد و در آن از شهروندان کانتون خواست تا در زمان اصابت توپ نیروهای دولتی ترکیه، در خانه بمانند و در مکان‌های عمومی یا خیابان‌ها تجمع نکنند. همچنین از شهروندان خواسته شد که وقتی منطقه‌ای مورد اصابت توپ قرار می‌گیرد، فوراً به نزدیکترین مرکز نیروهای آسایش مراجعه و موضوع را اطلاع دهند. در همین روز ارتش ترکیه از شهرهای کلیس و سوجوکوی روستاهای هُکچِه، آنقله، سناره، حاج‌حسن، حمامه، دیربلوط، فُریریه، مَشحلا، سَریکانی،

آوراز و شهر آفرین را با توپ‌های هویتزر مورد حمله قرارداد که در نتیجه آن پنج غیر نظامی کشته شدند.

در شب بیستم فوریه ۲۰۱۶ تانک‌های ارتش ترکیه به موضع نیروهای ی.پ.گ در روستای مرزی حمامه حمله کردند که طی آن تعدادی غیر نظامی و شش تن از یگان‌های مدافع خلق مجروح شدند.

هوی ابراهیم مصطفی در یک مصاحبه شرایط آن روزهای آفرین را بشرح زیر بیان کرده است:

"آفرین در حال حاضر تحت تحریم شدید بوده و مردم در شرایط سختی زندگی می‌کنند. هزاران غیر نظامی از مناطق درگیر جنگ به آفرین پناه آورده‌اند [و] شرایط انسانی آن‌ها جداً در معرض خطر است. دارو و شیر خشک کم داریم [و] تأمین نیازهای پناهندگان برای ما مقدور نیست. آن‌ها زیر درختان زیتون پناه گرفته‌اند... ما با همکاری هم و از طریق ایجاد یک سیستم کمونال، به جمع‌آوری کمک‌های مردمی پرداخته‌ایم. مردم ما غذای خود را با پناهندگان قسمت می‌کنند. با این حال تاکنون هیچ کس [جز خود مردم آفرین] دست یاری به آفرین و پناهندگان آن نداده است. علاوه بر این، اخیراً حکومت ترکیه به مناطق غیر نظامی حمله می‌کند. کودکان و زنان جان خود را از دست می‌دهند. برخی زنان باردار در بیابان وضع حمل می‌کنند. شرایط انسانی در مخاطره است. حکومت ترکیه نه تنها به انسان‌ها صدمه می‌زند بلکه به درختان زیتون هم آسیب می‌رساند. چنانچه سربازان تُرک در

روستای مرزی قَرمینتْی حدود هشتصد اصله درخت زیتون مردم را ریشه کن کرده‌اند... ما شاخه‌های زیتون را در دست گرفتیم و به حکومت و مردم ترکیه پیشنهاد صلح و دوستی دادیم... ولی هم اینک که صحبت می‌کنیم حکومت ترکیه [در پاسخ به پیشنهاد ما] به روستای [مرزی] حمامه حمله کرده است. بواسطه این حملات، باز تعدادی از شهروندان غیر نظامی مجروح شده‌اند که به سختی آن‌ها را به بیمارستان رسانده‌اند و تلاش برای مداوای آن‌ها ادامه دارد.^{۳۴}

در بیست و یکم فوریه اولین دوره آموزش نظامی جوانان عرب در آکادمی شهید خَبات ی.پ.گ در آفرین به پایان رسید.

در بیست و دوم فوریه باراک اوباما رئیس جمهور آمریکا تلفنی با همتای روس خود، ولادیمیر پوتین صحبت کرد (پیوست ۲) و پس از آن بیانیه مشترک آتش بس از سوی دو کشور منتشر شد. براساس بیانیه مذکور، آتش بس از ساعت ۰۰:۰۰ به وقت دمشق در بیست و هفتم فوریه آغاز می‌شود و برای همه طرف‌های درگیر که تا ساعت ۱۲:۰۰ (به وقت دمشق) روز بیست و ششم فوریه شرایط آتش بس را بپذیرند لازم الاجراست ولی حملات علیه داعش، جبهه‌النصره و سایر سازمان‌های تروریستی تعیین شده توسط شورای امنیت سازمان ملل ادامه خواهد یافت.^{۳۵}

بیست و سوم فوریه، الهام احمد، رئیس مشترک مجلس دموکراتیک سوریه، اظهار داشت که هجوم سیل آسای پناهندگان به کانتون‌های آفرین (و جزیره)

در جریان است و با وجود اینکه تلاش زیادی برای کمک به پناهجویانی که از جنگ گریخته‌اند و به این دو کانتون پناه آورده‌اند صورت می‌گیرد، تاکنون هیچ حمایتی از نهادهای بین‌المللی دریافت نکرده‌اند. وی تأکید کرد که ترکیه از پناهندگان به عنوان کارت سیاسی علیه نهادها و نیروهای بین‌المللی استفاده نموده و با آنها از اروپا باج خواهی می‌کند. او گفت:

" ترکیه حمایت‌های زیادی از سازمان‌ها و نهادهای بین‌المللی برای استفاده از پناهندگان دریافت می‌کند، اما این حمایت برای پناهندگان استفاده نمی‌شود."

الهام احمد، ۲۲ فوریه ۲۰۱۶
عکس از نشریه اینترنتی گرین لفت

وی خاطرنشان ساخت که اگر سازمان ملل کمک کند، خودمدیریتی دموکراتیک می‌تواند بار آوارگان منطقه را بر دوش کشد [نیازی به ترکیه نیست] لیکن رفتار [عدم توجه] نهادهای بین‌المللی نسبت به آنچه در اطراف آفرین رخ می‌دهد ناعادلانه است. الهام احمد گفت:

"اگر سازمان ملل و نهادهای بین‌المللی پشتیبانی لازم را ارائه دهند، می‌توانیم پناهجویان را در اردوگاه‌هایی که همینجا ایجاد می‌کنیم اسکان دهیم به جای این که در دریا غرق شوند یا ترکیه با آن‌ها سوداگری کند."

ارتش ترکیه در ساعت شش عصر بیست و سوم فوریه از پایگاه نظامی عثمان در مرز قری خان-آفرین روستای چقل را با پانزده گلوله تانک و هویتزر و شش راکت هدف گرفت. در بیست و چهارم فوریه نیز بیش از ده گلوله توپ به روستای شدیا پرتاپ کرد و با بیش از سی گلوله توپ روستاهای قسطل‌جندو، دیکمداش و بافلون را مورد حمله قرارداد. در همین حال پهپادهای اکتشافی ترکیه نیز در آسمان کانتون مشاهده می‌شدند.

از اولین روز آتش بس در بیست و هفتم فوریه، گروه‌های احرارالشام، جبهه‌شامیه، تیپ الفتح (لواء الفتح)، تیپ ۵۱، لشکر حمزه (فرقه الحمزه)، فیلق‌الشام، تیپ احفاد صلاح‌الدین، جیش‌السنه، جبهه‌النصره، تیپ المعتمصم (لواء المعتمصم)، گردان الصفوه الاسلامیه و گردان سلطان مراد از اطراف قبتان‌الجبل و دیرسمعان، با خمپاره و کپسول گاز انفجاری به روستاهای باصوفان، باشمره و میاسه حمله کردند. آن‌ها همچنین از اطراف اطمه با سلاح سنگین دیربلوط را هدف قرار دادند. در این حملات یکی از نیروهای ی.پ.گ جان باخت و دوازده غیر نظامی از جمله چند کودک مجروح شدند. اهالی مناطق مذکور هم به ناچار منازل خود را رها کرده و به مکان امن گریختند. این حملات به مدت سه روز، تا بیست و نهم فوریه، ادامه داشت.

ی.پ.گ از ابتدای حملات اعلام کرد که به آتش بس پایبند است ولی در چهارچوب دفاع مشروع از مردم روژاوا دفاع خواهد کرد. فرماندهی کل ی.پ.گ در چهارم مارس ۲۰۱۶ طی نامه‌ای به گروه هماهنگی ویژه آتش بس سوریه، موارد نقض آتش بس توسط گروه‌های وابسته به اپوزیسیون در مناطقی که تحت کنترل یگان‌های مدافع خلق بوده است را اعلام کرد. درحالی‌که مهاجمان در مناطق مختلف روژاوا و محله شیخ مقصود حلب کماکان آتش بس را نقض می‌کنند، ترکیه پنج گلوله توپ را به روستای دیکمداش پرتاب کرد.

در هشتم مارس فرماندهی ی.پ.گ اعلام کرد که پس از گذشت یازده روز از آغاز آتش بس، هنوز حملات گروه‌های مسلح وابسته به ائتلاف ملی سوریه^{۳۶} (اپوزیسیون) به مناطق تحت کنترل یگان‌های مدافع خلق ادامه دارد و در این حملات مردم قتل عام می‌شوند. ی.پ.گ اظهار داشت که گروه‌های مذکور در تلاش‌اند تا از وضعیت آتش بس استفاده کنند و تسلط خود بر اطراف آفرین را گسترش دهند. ی.پ.گ از کشورهای درگیر و ناظر بر آتش بس خواست تا به مفاد آن پایبند باشند.

علیرغم حملات ترکیه و گروه‌های مزدور وابسته به آن، روز جهانی زن در ماباتا با حضور هوی ابراهیم مصطفی، نمایندگان مجلس کانتون شهبها، زنان احزاب مختلف سیاسی، رزمندگان ی.پ.ژ، نمایندگان نهادهای مدنی و هزاران زن آفرینی ملبس به لباس‌های فولکلور جشن گرفته شد. در میانه

جشن شعارهای "زن، زندگی، آزادی" و "دیروز رُزا بود و امروز سارا است، فراموش نکن!"^{۳۷} بگوش می‌رسید. راهپیمایی توسط نیروهای آسایش ویژه زنان و نیروهای دفاع مدنی ویژه زنان کنترل می‌شد. زنان عکس رزمندگان جانباخته، عبدالله اوجالان، پرچم کنگره ستار و نمادهای گُردی در دست داشتند و پلاکاردهایی با مضمون "با زن آزاد به سوی یک ملت دمکراتیک" و "مقاومت زنان در مقابل نسل کشی هویت گُرد است" را حمل می‌کردند. در یازدهم مارس ۲۰۱۶ فرماندهی یگان‌های مدافع خلق آفرین اظهار داشت که عضو شورای نظامی ی.پ.گ، رستم اکراد، برای حفاظت از کانتون شجاعانه جنگید و نهایتاً طی نبردی سخت در عین دقنه (از توابع کانتون شهبا) جان خود را از دست داد.

نام: جمیل خلیل
نام سازمانی: رستم اکراد
نام مادر: حبیبه
نام پدر: یوسف
تاریخ و محل تولد: ۱۹۷۲ - ماباتا
تاریخ و محل شهادت: مارس ۲۰۱۶ - عین دقنه

در روزهای یازدهم و دوازدهم مارس، گروه‌های ثوارالشام، احرارالشام و فیلق‌الشام مواضع ی.پ.گ در جنوب روستای جَلَمه را خمپاره باران کردند. این حملات به خانه‌های روستایی صدمات زیادی وارد ساخت.

در عین حال، آزار مرزنشینان توسط نظامیان تُرک همچنان ادامه دارد. در آخرین حادثه، آن‌ها روستاییان حمامه را هدف قرار داده‌اند.

در شانزدهم مارس ۲۰۱۶، جلسهٔ مجمع مؤسسان روژاوا و شمال سوریه با حضور دویست نماینده از جوامع کُرد، عرب، آشوری، سریانی، چچنی، ترکمن و ارمنی در شهر رمیلان آغاز بکار کرد و روز بعد از آن بیانیهٔ پایانی جلسه قرائت و تأسیس "فدراسیون دموکراتیک روژاوا-شمال سوریه" رسماً اعلام شد.

روسای مشترک مجلس مؤسسان، هدیه یوسف و منصور السلوم در حال قرائت بیانیهٔ نهایی ۱۷ مارس ۲۰۱۶، عکس از وبسایت رسمی حزب اتحاد دموکراتیک

جشن‌های نوروز ۲۰۱۶ از روز بیستم مارس با حضور هزاران نفر از شهروندان و نمایندگان نهادهای مدنی و احزاب سیاسی در فلکهٔ کاوهٔ آهنگر آفرین آغاز شد. حاضران پس از پرده‌برداری از مجسمهٔ جدید کاوهٔ آهنگر تا

میدان آزادی راهپیمایی کردند و روز اول جشن با رقص و آواز در میدان آزادی به پایان رسید.

حملات به کانتون آفرین در ایام نوروز نیز ادامه داشت و از جمله این حملات خمپاره باران روستای باشمره در بیست و دوم مارس بود.

در دهم آوریل پیکر ده تن از رزمندگان ی.پ.گ، جیش الثوار و آسایش که در درگیری‌های اخیر آفرین و محله شیخ مقصود جان باخته بودند، با مشایعت هزاران نفر از اهالی آفرین به خاک سپرده شد.

در نیمه دوم آوریل هم حملات ادامه داشت. ارتش ترکیه روستای دیکمداش را توپباران کرد و با تیربار سنگین روستاهای چقل و قمریتلق را زیر آتش گرفت. در بیست و هشتم ماه گروه‌های مزدور تحت حمایت ترکیه قسطل جندو، قطمه و بافلون را با خمپاره و سلاح سنگین هدف قراردادند. در نیمه اول ماه مه روستای باشمره خمپاره باران شد و مرکز آفرین مورد اصابت گلوله‌های توپ و راکت‌های کاتیوشای مهاجمان قرار گرفت.

در روزهای چهاردهم و پانزدهم ماه مه موج جدیدی از پناهندگان آفرین را درنوردید و ۲۴۳ زن و ۱۳۳۰ مرد از اعزاز، جرابلس، منبج، شهباء، حلب، دیرالزور و رقه وارد کانتون آفرین شدند.

با تشدید درگیری‌ها میان داعش و نیروهای وابسته به ائتلاف ملی سوریه، ۷۸۲ پناهنده دیگر هم در روزهای بیست و دوم و بیست و سوم مه به آفرین

رسیدند و بعد از آن‌ها ۶۱۲۴ نفر طی سه روز، از اعزاز به قصد آفرین متواری شدند.

در بیست هفتم ماه مه، ارتش ترکیه روستای تاتمراش در شرق کانتون آفرین را با سه گلوله توپ هدف قرار داد و همزمان از مرز روستای حمامه در غرب کانتون، به خاک آفرین تجاوز کرد. پیاده نظام ترکیه که در کنار تانک‌های لئوپارد نیروی زرهی وارد خاک آفرین شده بودند، روستائیان را تهدید و تحقیر می‌کردند.

ارتش ترکیه در بیست و هشتم مه ۲۰۱۶، روستای مرعناز (از توابع کانتون شهبأ) را توپباران کرد و در نتیجه این حملات، عضو شورای نظامی یگان‌های مدافع خلق کانتون آفرین، دلیل خَلینر، جان باخت.

نام: جمیل عبدو
نام سازمانی: دلیل خَلینر
نام مادر: فاطمه
نام پدر: مصطفی
تاریخ و محل تولد: ۱۹۸۰ - آفرین
تاریخ و محل شهادت: مه ۲۰۱۶ - مرعناز

نظامیان ترکیه در سوم ژوئن، به‌مراه یک تانک و سه دستگاه خودروی زرهی اسکورپیون از مرز روستای مروانه وارد خاک آفرین شدند و یکصد اصله درخت زیتون را ریشه کن کردند.

روز بعد در منطقه قولدار از توابع راجو، نوجوان چهارده ساله‌ای بنام جمیل قهرمان که حدود چهارصد و پنجاه متر از مرز فاصله داشت، مورد اصابت تیر سربازان تُرک قرار گرفت. این نوجوان بعد از دو ساعت به بیمارستان رسید و علیرغم تلاش پزشکان جان خود را از دست داد.

کمیته هماهنگ کننده اداره خودمدیریتی دمکراتیک طی بیانیه‌ای در تاریخ چهارم ژوئن ۲۰۱۶ برای چندمین بار از سازمان‌های بین‌المللی خواست تا به خودمدیریتی در تأمین نیازهای آوارگانی که به روزاوا پناه آورده‌اند کمک کنند. بخش‌هایی از این بیانیه بشرح زیر بود:

"ما در مناطق تحت نظارت خودمدیریتی دمکراتیک روزاوا توسط گروه‌های افراطی داعش، جبهه‌النصره و چندین گروه دیگر با نام‌های مختلف در محاصره هستیم و این در حالیست که رژیم مستبد بعث، دولت ترکیه و حزب دمکرات کردستان (عراق) نیز در این محاصره نقش دارند. به همین دلیل سالهاست که در بحران اقتصادی بسر می‌بریم... یکی از نتایج این بحران کمبود مواد اولیه از جمله دارو و شیر خشک می‌باشد. با این حال، علیرغم امکانات محدود، هفت کمپ پناهندگان در کانتون‌های روزاوا وجود دارد که مأمین پناهجویانی از شنگال، موصل، الانبار و مناطق دیگر عراق و پناهندگانی از شدادی، رقه، حلب و روستاهای حوالی آن، ادلب و سایر مناطق سوریه است... تعداد پناهندگان موج اخیر مهاجرت از رقه، مارع و روستاهای شمال حلب به ده هزار نفر رسیده درحالیکه امکانات کانتون‌های آفرین، کوبانی و جزیره کم است... ما به عنوان کمیته هماهنگ کننده اداره خودمدیریتی دمکراتیک روزاوا-سوریه، با وجود شرایط ناگواری که داریم، وظیفه انسانی خود می‌دانیم تا همه نیازهای پناهندگان را تأمین کنیم. ما در صورت لزوم آماده پذیرش تعداد زیادی پناهنده هستیم، اما امکانات فعلی برای خدمت به این تعداد زیاد پناهنده کافی

نیست. بنابراین از جامعه جهانی، کمیساریای عالی پناهندگان سازمان ملل و سازمان‌های بشردوستانه می‌خواهیم تا ما را در کمک به مهاجران یاری دهند.^{۳۸} درحالی‌که حملات مزدوران ائتلاف ملی سوریه به مرزهای جنوبی کانتون از جمله، پرتاب راکت و خمپاره به باشمیره و خمپاره باران جمله طی ماه ژوئن ادامه داشت، گروه‌های افراطی داعش با حمله به صد روستای گُردنشین اطرافِ باب در شهبا، بیش از یکصد نفر از جمله کودکان را قتل عام کرده و هزار و پانصد نفر را ربودند.^{۳۸} داعش شماری از افراد ربوده شده را مجبور کرد تا در جبهه‌های الراعی و منبج گودال حفر کنند و از شمار دیگری نیز در جبهه‌ها به عنوان سپر انسانی استفاده کرد.^{۳۹} این حملات باعث آوارگی حدود سی هزار نفر شد که بخشی از آن‌ها نهایتاً به آفرین پناهنده شدند.

در چهارم جولای ۲۰۱۶ ارتش ترکیه دیکم‌دش را گلوله باران کرد. روز بعد از آن نظامیان تُرک در منطقهٔ مرزی شیلته‌حده جوان دیگری از اهالی آفرین با نام مامو حَمو حسین را با گلوله مورد هدف قرار دادند. جوان مذکور که از ناحیه سینه تیر خورده بود علیرغم تلاش پزشکان در بیمارستان جان سپرد.

طی روزهای ششم و هفتم جولای، دو هزار پناهندهٔ دیگر از مناطق بوکمال و دیرالزور (درگیری میان داعش و رژیم بعث) و از منطقه شهبا (درگیری میان داعش و ائتلاف ملی سوریه) به آفرین و روستاهای ادلب گریختند. با این حساب تعداد مهاجرانی که از بیست و پنجم ماه مه وارد آفرین شدند از ۴۱ هزار نفر فراتر رفت.

در همین حال زلال جگر، عضو هیئت اجرایی تو-دم اظهار داشت که روزانه یکصد تا دویست و پنجاه خانواده به آفرین پناه می‌برند و تا آن زمان نه سازمان ملل متحد و نه هیچ سازمان بین‌المللی در زمینه کمک‌های بشردوستانه از آن‌ها پشتیبانی نکرده‌اند. وی گفت که با وجود همه حملات و تحریم‌های سنگین، مهاجران بسیاری به روژاوا سرازیر شده‌اند و این در حالیست که هر سه کانتون در محاصره‌اند. وی اشاره کرد که بدلیل نبردهای سنگین در حلب، باب و اعزاز تعداد مهاجرانی که به آفرین روی آورده‌اند به طور قابل توجهی افزایش یافته است. به نحویکه جمعیت آفرین که زمانی چهارصد هزار نفر بود، به بیش از یک میلیون نفر رسیده است.

زلال جگر، ۱۲ ژانویه ۲۰۱۶
عکس از وبسایت رسمی حزب اتحاد دمکراتیک

در روز هفتم جولای رزمندگان ق.س.د برای تبریک عید فطر به دیدار پناهندگان رفتند. مقامات کانتون بدلائل امنیتی در ایام عید، مبادی ورودی و خروجی کانتون را تا دهم جولای بستند. در ماه جولای و نیمه نخست آگوست، حملات خمپاره‌ای به مناطق مرزی کانتون از جمله مرعناز و جمله ادامه پیدا کرد.

در دوازدهم آگوست، شهر استراتژیک منبج در غرب رود فرات به کنترل ق.س.د در آمد و پاکسازی مناطق اطراف آن از نیروهای داعش آغاز شد. آزادسازی منبج می‌توانست کریدوری به آفرین باز کند و در شرایطی که آفرین محاصره بود، بسیار نویدبخش بنظر می‌رسید.

در پانزدهم آگوست ۲۰۱۶ مصاحبه میکائیل باروت خبرنگار روزنامه اوزگور گوندلم^{۱۰} با چتین آرکاش و نصرالله کوران دو زندانی سیاسی پ.ک.ک، منتشر شد.

آرکاش و کوران طی روند گفت‌وگوهای مابین دولت ترکیه و عبدالله اوجالان به جزیره امرالی منتقل شدند و اجازه داشتند روزی یکساعت با او ملاقات کنند. پس از توقف روند مذاکرات، آن‌ها در اوایل سال ۲۰۱۶ به زندان سلوری تبعید شدند که باروت نیز در همین زندان بسر می‌برد و توانست با آن‌ها گفتگویی داشته باشد. باروت متن این گفتگو را در تاریخ بیست و ششم ماه مه به اداره زندان تحویل داد تا به دفتر روزنامه ارسال شود لیکن مقامات زندان نامه را پس از سانسور در اول آگوست تحویل پست دادند.

انتشار مطالب این مصاحبه (حتی بصورت سانسور شده) از چند جهت حائز اهمیت بود. بخصوص اینکه قسمت‌هایی از آن به روزاوا اختصاص داشت.

در بخشی از مصاحبه آرکاش می‌گوید:

"ما [در امرالی] در تلاش بودیم تا حتی المقدور روند روژاوا را دنبال کنیم. حملات گری سپی، کوه گزوان، الهول، تشرین، حسیچه و شنگال را از نزدیک تعقیب می کردیم. آقای اوجالان این تحولات را مثبت ارزیابی می کرد، ولی معتقد بود که اهمیت فرآیند انقلابی روژاوا برای کل خاورمیانه به اندازه کافی درک نشده است."

اوجالان معتقد بود که نیروهای مردمی باید قاطعیت بیشتری داشته باشند بنا به اعتقاد وی:

"تاریخ فرصتی اینچنین را فراهم نموده تا خلقها با دستورالعمل ملت دمکراتیک شرایطی را مهیا کنند که نسیم آزادی در تمام خاورمیانه وزیدن گیرد، مرحله انقلابی گری در روژاوا در سطحی مشابه با انقلاب فرانسه و انقلاب اکتبر (شوروی) تأثیرگذار خواهد بود. ایجاد سازماندهی نظامی و سیاسی که آحاد جامعه گردد و هزاران نفر از عربها، ترکمنها، فارسها، سریانیها، ارمنیها و گروههای تحت ستم و باورمندها در آن مشارکتی فعال داشته باشند، هم میسر و هم باعث هیجان وصف ناشدنی است. اگر با روحیه انقلابی گری عمل شود در مهلت شش ماهه ارتش کنفدراسیون می تواند شکل گیرد. در مقابل با چنین نیروی قدرتمندی، کدام مرکز ارتجاعی و محافظه کاری به خود نمی لرزد؟"

آرکاش در بخش دیگری اینچنین هشدارهای اوجالان را یادآوری کرده است:

"برای مثال نزدیکان ما راحت‌طلبی می‌کنند و اکنون به فکر بازسازی کوبانی هستند. اگر تمام نیروی خود را صرف ساختمان‌سازی کنید و تداوم وضعیت جنگی را مد نظر قرار ندهید سال‌های متمادی متحمل ضربه خواهید شد. شما در وضعیت جنگی بسر می‌برید. در حین جنگ [در صورت لزوم] زنان و مردانی که ازدواج کرده‌اند باید بگویند پنج سال همدیگر را نینیم، ما اینگونه زندگی خود را سازماندهی خواهیم کرد."

اوجالان همچنین از اینکه نیروهای آفرین طی چهار سال گذشته از پتانسیل‌های خود بخوبی استفاده نکرده‌اند، انتقاد داشته است. بنا به نظر اوجالان:

"اگر مدافعین در آفرین گیر کنند، ضربه خواهند خورد. آفرین کم‌کم در حال محاصره است. [و در این حال] خبر می‌رسد که کارگاه‌های نساجی در حال راه‌اندازی و تولید هستند... به نظر می‌رسد آن‌ها از آنچه بر خلاف منافع آنهاست آگاهی ندارند. این روزها روز احداث کارخانه‌های نساجی نیست، بلکه روز ساخت سلاح و مهمات است."

آرکاش در بخش دیگری از گفت‌وگو با باروت به ذکر گفته‌های اوجالان در رابطه با سوریه پرداخته و می‌گوید که آقای اوجالان سیاست‌های دولت ترکیه در رابطه با سوریه را از آغاز غلط نامید و گفت:

"ای کاش ترکیه از گُردفوییا و توهم گسترش اقتدار در خاورمیانه دست برمی‌داشت و دستی که ما بسویش دراز کرده‌ایم را می‌گرفت. شما شاهد

بودید که من در مقابل چشم میلیون‌ها نفر گفتم که خواهان آشتی هستیم. اما آنان این امر را (سرکشی تروریست‌ها) عنوان کردند. تمام فکرشان این است که چگونه در مقابل گُریدور گُردی ایجاد مانع کنند."

در بخش دیگری از مصاحبه، کوران می‌گوید:

"دیدار معاون امنیت عمومی وزارت کشور و آقای اوجالان بسیار جالب بود. این دیدار دو ماه قبل از تبعید ما بود. طی بحث در مورد روژاوا، معاون امنیت عمومی گفت که ما در مورد روژاوا غلو می‌کنیم و اگر آن‌ها می‌خواستند، سیصد هواپیمای جنگنده را می‌فرستادند تا روژاوا را با خاک یکسان کنند. حتی این جمله به تنهایی ذهنیت واقعی استعمار ترکیه را کاملاً آشکار می‌سازد (بقیه مطلب سانسور شده است)."^{۱۱}

در روز شانزدهم آگوست، روزنامه اوزگور گوندَم بخاطر چاپ مصاحبه میکائیل باروت توقیف شد.

تشدید محاصره

با آژانسسازی منبع کربدوری به آفرین باز شد تا از فشار محاصره بکاهد ولی دولت ترکیه در بیست و چهارم آگوست ۲۰۱۶، عملیات "سپر فرات" را با همکاری گروه‌های اپوزیسیون سوری وابسته به خود آغاز کرد تا از طریق ایجاد یک حایل عربی-ترکمنی در غرب فرات مانع از ارتباط آفرین با بخش‌های شرقیِ روزاوا شود.^{۴۲}

در حالیکه گروه‌های وابسته به ائتلاف ملی سوریه روستاهای مرعناز، منخ و القمیه در شرق کانتون آفرین را با سلاح‌های سنگین و خمپاره هدف قرار داده بودند، ارتش ترکیه در بیست و ششم آگوست با تانک و سلاح سنگین به مواضع نیروهای ی.پ.گ و نیروهای دفاع ذاتی در روستای ماسکا از توابع راجو حمله کرد.

در بیست و هفتم آگوست، هفت گردان دیگر از واحدهای دفاع مدنی، از جمله یک گردان ویژه زنان، به نام‌های دلشیر، آفشین، نصیب، مظلوم، رهبر، جودی و آرین مجموعاً شامل دویست و پنجاه و چهار نفر، در ماباتا شکل گرفت. بدین ترتیب تعداد واحدهای دفاع مدنی در آفرین به یازده گردان رسید.

در مراسم تشکیل این گردان‌ها، دژوار فرات مرده،^{۴۳} فرمانده نیروهای دفاع مدنی آفرین گفت:

"سوریه در حال گذار از یک فرایند شکننده است و قدرت‌های خارجی از جمله ترکیه مستقیماً در سوریه مداخله می‌کنند. در مواجهه با چنین شرایطی تمام نیروهای روزوا باید آمادهٔ مقابله با قدرت‌های خارجی نظیر ترکیه باشند. بموازات نیروهای ی.پ.گ/ژ، آسایش و واحدهای دفاع ذاتی، یگان‌های دفاع مدنی نیز به دفاع از مردم می‌پردازند."

وی یادآوری کرد که در حسیجه، نیروهای دفاع مدنی بموازات ی.پ.گ/ژ و آسایش در صفوف مقاومت جای گرفته و در مقابل حملات نیروهای رژیم بعث پیروز شدند.

گروهی از نیروهای دفاع مدنی در مراسم اتمام دوره در ماباتا
۲۷ آگوست ۲۰۱۶، عکس از وبلاگ گُردیسکات

همچنانکه حملات منقطع ترکیه به مواضع ی.پ.گ در ماسکا ادامه داشت، ارتش ترکیه چند جبهه جدید در غرب آفرین گشود و در سی و یکم آگوست با بیش از چهل بمب خوشه‌ای مواضع ی.پ.گ در روستای چقل را هدف قرار داد. در هفتم سپتامبر نیز با تانک، توپ و خمپاره به روستای سورکه حمله کرد که در نتیجه آن سه تن از نیروهای دفاع ذاتی به نام‌های محمود خَلَف، رفعت رشید و یوسف الجاسم و دو تن از نیروهای آسایش بنام‌های مقبوله عبدو و خالد بکر جان باختند. چهار تن از نیروهای دفاع ذاتی و هشت غیر نظامی نیز مجروح شدند. یکساعت پس از حمله به سورکه روستای حمامه نیز به همان ترتیب مورد حمله قرار گرفت.

ارتش ترکیه در نهم سپتامبر تحرکات نظامی خود را در مرز با بلبل در شمال کانتون افزایش داد و جاده مرزی را تعریض کرد. یک چوپان هم در روستای مرزی بالیا بواسطه تیراندازی نظامیان ترک مجروح شد.

بموازات این حملات، تهاجم داعش و نیروهای وابسته به ائتلاف ملی سوریه به نواحی شرقی کانتون هم ادامه داشت. جبهه النصره هم در روزهای دهم و یازدهم سپتامبر، از جنوب، جندرس را با کاتیوشا مورد حمله قرار داد.

در دوازدهم سپتامبر آتش بس دیگری با توافق آمریکا و روسیه میان دولت سوریه و گروه‌های اصلی شورشی مخالف، به اجرا درآمد (پیوست ۲). لیکن هیچ تأثیری در توقف حملات به روژاوا نداشت و چون در سایر نقاط سوریه هم به کرات نقض شد، نهایتاً در نوزدهم سپتامبر خاتمه یافت.

در ماه سپتامبر، دوره آموزشی سه ماهه ژنولوژی ویژه آموزگاران مقطع ابتدایی به پایان رسید. قرار بود که این درس در سال تحصیلی ۲۰۱۶/۲۰۱۷ بعنوان یکی از دروس پایه ابتدایی در مدارس تدریس شود.

در اول اکتبر ۲۰۱۶، نظامیان تُرک، به اعضای خانواده فرزند اهل یکی از روستاهای مرزی بهدینا در خط مرزی تیراندازی کردند. در این تیراندازی کودک شش ساله خانواده بنام روهیو به قتل رسید و والدینش مجروح شدند. ارتش ترکیه مادر و پدر مجروح را به همراه چهار شهروند آفرینی دیگر که آن‌ها هم در مرز دستگیر شده بودند، از طریق دروازه مرزی باب الهوی ادلب به جبهه النصره تحویل داد.

در دوازدهم اکتبر الهام احمد، رئیس مشترک مجلس دمکراتیک سوریه، برای چندمین بار بیپای هشدار داد که طبق اطلاعات واصله از منابع موثق، دولت ترکیه برای حمله سراسری به آفرین برنامه‌ریزی کرده است. وی خاطر نشان ساخت که در آفرین بیش از یک میلیون نفر ساکن هستند که زندگی آن‌ها در خطر است و باز شدن راه‌ها (شکستن محاصره) می‌تواند آنها را نجات دهد.

همزمان ارتش ترکیه در مرز شمالی آفرین، حد فاصل روستاهای بالیا و بکه حفر یک خندق شش کیلومتری را آغاز کرد و ضمن احداث نه سنگر جدید و استقرار سه تانک لئوپارد، تحرکات نظامی خود را افزایش داد.

در پانزدهم اکتبر، ارتش ترکیه دیربلوط را با دوشکا و مسلسل سنگین مورد حمله قرار داد و در نوزدهم همان ماه بموازات توپباران روستاهای شَهبَا، یکصد راکت را به روستاهای آفرین پرتاب کرد.

در روزهای بیستم و یکم اکتبر ۲۰۱۶، ارتش ترکیه هشت تانک را در نواحی مرزی حد فاصل دیربلوط تا نسریه مستقر کرد و چندین عراده توپ را به مرز مروانه آورد. ترکیه همچنین چهار کامیون پر از اسلحه و مهمات را از طریق اطمه در بین جبهه النصره، فیلق الشام، احرار الشام و گروه نورالدین زَنکی تقسیم کرد.

در حالیکه ترکیه دیربلوط، حمامه، کشتیار و استاسیون را توپباران می‌کرد، هوایماهای نظامی آن کشور در روستاهای ام حوش، الحصیه و ام القرای شهبَا، شدیداً به بمباران مواضعی پرداختند که جیش الثوار از داعش پس گرفته بود. در این بمباران‌ها چهارده نفر از جمله چهار غیرنظامی کشته شدند.

بموازات حملات ترکیه، مزدوران نورالدین زَنکی هم روستاهای باشمره و گوندِ مَزَن از توابع شیراوا را توپباران می‌کردند.

متعاقباً، مجلس دمکراتیک سوریه طی صدور بیانیه‌ای، از نهادهای بین‌المللی خواست تا مانع حملات دولت ترکیه به آفرین و شهبَا و کشته شدن غیر نظامیان شوند. حزب دمکراتیک خَلق‌ها (ه.د.پ) و کنگره ملی کردستان (ک.ن.ک) نیز جداگانه حملات ارتش ترکیه به آفرین و شهبَا را محکوم کردند.

مردم در روزهای بیست و دوم تا بیست و چهارم اکتبر، با راهپیمایی در شهرهای اروپایی از جمله زوریخ سوئیس، لیتس، برگتس، گراتس و اینسبروک اتریش، لوریان، مونپلیه، ماری و استراسبورگ فرانسه، بیلفلد، کیل، بُن و هانوفر آلمان، استکهلم سوئد و تورین ایتالیا حملات ترکیه به روزاوا را محکوم کردند.

توپاران روستاهایی که توسط ق.س.د از دست داعش آزاد شده بودند، توسط ارتش ترکیه، روستاییان بیشتری را آواره می‌کرد. سازمان حقوق بشر کانتون آفرین در بیانیه‌ای به تاریخ بیست و چهارم اکتبر ۲۰۱۶ اعلام کرد که علی‌رغم توزیع نیازهای اساسی میان مهاجران، کمپ شهبایا به شدت نیازمند چادر، غذا، دارو، شیرخشک و پوشاک است و از سازمان‌های امدادسانی خواست تا کمپ پناهندگان شهبایا را مورد حمایت قرار دهند.

در بیست و پنجم اکتبر، گروه‌های وابسته به ائتلاف ملی سوریه روستاهای قطمه، قسطل جندو، مرعناز و مالکیه را توپاران کردند.

بیست و هفتم اکتبر، مرز نشینان راجو، در اعتراض به حملات ترکیه تجمع کردند. ارتش ترکیه با گاز اشک‌آور و ماشین آبپاش به تجمع مردم حمله کرد و پس از تیراندازی سربازان تُرک بسوی جمعیت، سه نفر از تظاهرکنندگان مجروح شدند.

حملات به آفرین و مناطق اطراف آن در ماه نوامبر هم ادامه یافت. از جمله در سوم نوامبر که ارتش ترکیه روستاهای عرب‌ویران شَرا و آلبجای میدانکی را توپباران کرد.

دهم نوامبر، ارتش ترکیه از مرز منطقه شَردیا وارد آفرین شد تا اقدام به ساخت دیوار حایل کند. در پی این اقدام، اهالی جندرس، ماباتا و شیه به منظور محکوم نمودن اشغالگری ترکیه با کاروان طولی از خودرو به دشت شَردیا رفتند. وقتی اهالی منطقه هم به آنان پیوستند، نظامیان تُرک شروع به تیراندازی کردند که منجر به جراحت ده نفر از تظاهرکنندگان شد.

در همین روز ارتش ترکیه روستای سَناره را با دست کم سی گلوله توپ هدف قرار داد. همچنین چهل و پنج گلوله توپ به روستای مروانه اصابت کرد که باعث شهادت لیلا عزیز اوزو،^{۴۴} اولین شهید نیروهای دفاع مدنی ویژه زنان شد. لیلا، متولد سال ۱۹۸۵ در جندرس، از سپتامبر ۲۰۱۵ به نیروهای دفاع مدنی پیوسته بود.

توپباران روستاهای سَناره، مروانه و هِکچه دو روز ادامه داشت و در جریان آن‌ها یک کودک کشته و شش تن مجروح شدند. بموازات حملات ارتش ترکیه به مرزهای غربی، مزدوران ائتلاف ملی سوریه نیز با توپ و خمپاره به نواحی شرق کانتون از جمله مرعناز و عین‌دقنه حمله می‌کردند.

خاکسپاری لیلیا اوزو و صالح آفرین، رزمندۀ جبهه الاکراد
۱۲ نوامبر ۲۰۱۶، عکس از صفحهٔ فیس بوک روژاوا کوردستان

دوازدهم نوامبر ارتش ترکیه در منطقهٔ پُل هره دره (حَسارکه) از توابع راجو با خمپاره و دوشکا غیرنظامیان را هدف قرارداد. روز بعد، هواپیماهای جنگندۀ ترکیه پُست ایست و بازرسیِ روستای خَزیوه از توابع شیراوا را بمباران کردند که طی آن نُه غیر نظامی کشته و بیش از پنجاه نفر مجروح شدند. منطقه‌ای که مورد حملهٔ هوایی قرار گرفت محل پذیرش پناهندگان و مسیر اصلی تردد غیرنظامیان و ترانزیت کالا از غرب به شمال و شرق سوریه بود که روزانه حدود پنج هزار نفر از آن عبور می‌کردند.

درحالیکه مناطق مرزی کانتون آفرین در هفته‌های پایانی سال شاهد درگیری‌های منقطع میان نیروهای مهاجم و مدافعان بود، خارج از آفرین در شهر رمیلان، مجمع مؤسسان فدرالیسم دمکراتیک، قرارداد اجتماعی

فدرالیسم دمکراتیک را بررسی می‌کرد و نهایتاً آن را در بیست و نهم دسامبر ۲۰۱۶ به تصویب رساند.

در دوم ژانویه ۲۰۱۷ موج جدیدی از مهاجران به آفرین رسید. آن‌ها ۸۵۰ پناهنده از رقه، جرابلس، باب، پالمیرا و ابوکمال بودند که در کمپ‌های روبرار و شهباسکان داده شدند. طی روزهای چهاردهم و پانزدهم ژانویه هم مجموعاً ۱۳۵۱ نفر از منطقه شهباسکان به آفرین پناه آوردند. با توجه به آمار رو به رشد پناهندگان، مقامات محلی مجدداً از نهادهای بین‌المللی درخواست کمک کردند.

رئیس مشترک هیئت امور اجتماعی خودمدیریتی دمکراتیک کانتون آفرین، عاریفه بکر، طی مصاحبه مطبوعاتی در بیست و هشتم ژانویه، ضمن اشاره به اینکه از ابتدای جنگ سوریه مردم آفرین در خانه‌های خود پذیرای پناهندگان بوده‌اند، اعلام کرد که خودمدیریتی دمکراتیک حتی پس از احداث دو کمپ پناهندگی مجبور شده است که از مساجد و مدارس جهت اسکان خیل عظیم پناهندگان استفاده کند. او مجدداً از نهادهای بین‌المللی خواست تا برای جلوگیری از ادامه فاجعه انسانی، فوراً اقدام کنند. بنا به گفته وی، تا زمان مصاحبه از بیست و پنج سازمان بین‌المللی برای ساماندهی شرایط پناهندگان کمک خواسته شده و شرایط فاجعه بار پناهندگان از طریق صدها نامه به اطلاع سازمان ملل و نهادهای مربوطه رسیده ولی پاسخی در پی

نداشته است. او گفت که مردم آفرین و خودمدیریتی کانتون تلاش می‌کنند تا حداقل بتوانند آب و غذای پناهندگان را تأمین کنند.

همزمان^{۴۵} ترزا می، نخست وزیر انگلیس، طی سفر به آنکارا، قراردادی به ارزش یکصد میلیون پوند مربوط به جت‌های جنگی را با همتای تُرک خود به امضا رسانید. او از اردوغان خواست تا به دمکراسی و حقوق بشر احترام بگذارد.^{۴۶}

پنجم فوریه ۲۰۱۷، ارتش ترکیه روستاهای مرعناز، بلونه و عین‌دقنه را با تانک و توپ و خمپاره هدف قرار داد. در همین روز نظامیان تُرک با مسلسل سنگین به روستاییان حمامه که در حال رفتن به مزارع خود بودند، تیراندازی کردند و به ماشین‌های کشاورزی و دام‌هایشان خسارت زدند. در ششم فوریه تیرباران مرعناز، فیلات‌القاضی و قطمه با سلاح سنگین ادامه داشت و همزمان ارتش ترکیه حدود صدوشصت متر از مرز روستای دیکمداش در خاک روزاوا پیشروی کرد تا اقدام به احداث دیوار حایل کند. نیمه شب، هواپیماهای ترکیه با بهانه حمله به مواضع داعش، به مواضع ق.س.د در آفرین و شهبای حمله کردند.

حمله به مرعناز، فیلات‌القاضی، بلونه، عین‌دقنه و قطمه طی ماه فوریه کماکان ادامه داشت.

بیست و ششم فوریه نیروهای ی.پ.گ/ژ در منطقهٔ مرزی روستای زعره از توابع بلبل، نظامیان تُرک را که سعی داشتند در پوشش یک تانک پانزر وارد خاک روژاوا شوند، وادار به عقب نشینی کردند.

در بیست و هفتم فوریه ۲۰۱۷ اولین گردان ی.پ.گ در آفرین به نام شهید خَبات دیرک با ۲۳۶ رزمنده تشکیل شد.

در ماه مارس نیز حملات به مواضع ق.س.د در مرعناز، فیلات القاضی، بلونه و سریکانی ادامه پیدا کرد. همزمان در چهارم مارس، ارتش ترکیه جبههٔ جدیدی گشود و روستای قره‌بابا از توابع راجو را با دوشکا و مسلسل سنگین گلوله باران کرد. در هفتم مارس نظامیان ترکیه از مرز روستای قره‌بابا وارد خاک روژاوا شدند. این تجاوز به درگیری با نیروهای ی.پ.گ/ژ انجامید که در نتیجهٔ آن، دو نظامی تُرک مجروح شدند و یک پهپاد ارتش ترکیه سقوط کرد.

دولت آلمان در دهم مارس ۲۰۱۷ برافراشتن پرچم تصویر عبدالله اوجالان، پ.ک.ک و سی و سه نهاد مرتبط با آن از جمله ی.پ.گ و ی.پ.ژ را ممنوع اعلام کرد.^{۴۷}

پانزدهم مارس جبهه‌النصره از جنوب به روستای باعی حمله کرد. در بیستم مارس، ی.پ.گ اردوگاه الطلائع در سریکانی را به نیروهای روسیه تحویل داد. متعاقب توافقات مبنی بر احداث یک پایگاه نظامی روس در منطقه، سخنگوی رسمی یگان‌های مدافع خلق، ردور خلیل، اعلام کرد که

حضور نیروهای مسلح روسیه در این منطقه نتیجه توافقی [مستقیم و بدون واسطه] بین ی.پ.گ و ارتش روسیه بوده و توافقنامه مذکور مبتنی بر مبارزه با تروریسم و همکاری ارتش روسیه در آموزش روش‌های نوین جنگ به نیروهای ی.پ.گ است.

ردور خلیل، ۲۰ مارس ۲۰۱۷
عکس از وبسایت رسمی یگانهای مدافع خلق

در بیست و یکم مارس هزاران نفر در میدان "نوروز" آفرین گرد هم آمدند تا عید نوروز ۲۰۱۷ را با یاد شهیدان راه آزادی گرامی دارند. همزمان ارتش ترکیه، روستاهای حمامه، دوکان و دیربلوط را با تانک و دوشکا هدف قرارداد که طی آن سه تن از نیروهای دفاع ذاتی مجروح شدند.

نظامیان ترکیه در روزهای دوم و سوم عید، روستای نسریه از توابع جندرس را با سلاح سنگین گلوله باران کردند و در روز چهارم عید با کاتیوشا، تانک و توپ به بلبل حمله ور شدند. ارتش ترکیه در بیست و ششم مارس با توپ و خمپاره روستاهای خلیل و چقل را هدف قرار داد.

درحالیکه عملیات سپر فرات بر شدت محاصره آفرین می‌افزود، نهادهای خودمدیریتی دمکراتیک که بعضاً اولین تجربه در نوع خود بودند، با تمام

توان در جهت بهینه‌سازی مدل‌های خود می‌کوشیدند. دانشگاه آفرین هم که بموازات سایر نهادها در حال رشد و تکامل بود، در یک حرکت جدید، بخش‌گردی سورانی را به دانشکده زبان اضافه کرد و تصمیم گرفته شد تا واحد‌گردی سورانی از سال دوم در همه رشته‌ها تدریس شود.

در بیست و هشتم مارس، ۶۴۰ پناهجوی دیگر از شهبای خود را به آفرین رساندند. بنا به گفته پناهجویان، ترکیه هفتادوپنج درصد شهر باب را ویران کرده و هزاران تن از اهالی باب به آفرین و منبج گریخته‌اند. یک روز بعد، دولت ترکیه خاتمه عملیات سپر فرات را اعلام کرد.

بیرون راندن‌گردها و تغییر دموگرافی منطقه یکی از اهداف اصلی عملیات سپر فرات بود، تنها در دوماه اول این عملیات، حدود پنجاه روستای اکثراً گردنشین به تمامی نابود شدند. نیروهای تحت حمایت ترکیه پس از تصرف جرابلس نیز پیش از هرکار اقدام به اخراج‌گردها کردند، در حالیکه جمعیت قابل توجه دو محله از چهار محله شهر را‌گردها تشکیل می‌دادند.

پس از خاتمه عملیات سپر فرات، سیاست‌های ترکیه در قبال‌گردها ادامه یافت و در بیست و نهم مارس خانواده‌هایی که از حمص آورده شده بودند به شهبای منتقل شدند. در اول آوریل یکی از گروه‌های تحت حمایت ترکیه بنام تیمپ [سلطان] سلیمان شاه اعلام کرد که ساکنین سوسنباط و قباسین از توابع باب که نزدیک به پ.ک.ک بوده‌اند را از روستاهایشان رانده و بجای آن‌ها شصت خانواده از حمص و اردوگاه‌های جرابلس را اسکان داده‌اند.

آن‌ها همچنین خانواده‌های گُرد را از نعمان اخراج کردند و دویست تن از ترکمن‌های حوالی حمص را در منازل گُردها اسکان دادند.

پس از اشغال مناطق غربی رود فرات، تعداد حملات به شهبها و مرزهای شرقی کانتون آفرین افزایش یافت، به نحویکه هر روز چندین روستا از مناطق عین‌دقنه، بلونه، فیلات‌القاضی، مرعناز، مالکیه، القامیه و شوارغه با انواع سلاح سنگین، تانک، توپ و خمپاره گلوله باران می‌شد. بسیاری از این روستاها مناطق آزاد شده از دست داعش بود که اکنون تحت کنترل نیروهای ی.پ.گ یا جیش‌الثوار قرارداشت.

در نیمه نخست آوریل، چند حمله هم به مرزهای جنوبی از جمله باشمَره، باصوفان، گُری شهید شیلان، بُرچکه و تل سلور صورت گرفت.

در نهم آوریل ۲۰۱۷ حدود ۱۵۰۰ تن از اهالی رقه، طبقه، مَسکنه، دیرحفیر، حلب، قطمه و برخی شهرهای عراق خود را به آفرین رساندند و در کمپ‌های روبار و شهبها اسکان داده شدند.

در بیستم آوریل دوره آموزشی ۲۳۵ مبارز گُرد و عرب، باتمام رسید و بدین ترتیب دومین گردان ی.پ.گ در آفرین، با نام شهید آفرین، شکل گرفت.

همزمان ارتش ترکیه در حال افزایش قوای نظامی خود در مرزهای بلبل، شیه و جندرس بود و علاوه بر ساخت مراکز نظامی جدید، جاده‌هایی برای دسترسی بیشتر و سریعتر نیروها به مرز احداث می‌کرد.

ارتش ترکیه در بیستم آوریل روستای توپل از توابع بلبل را هدف راکت‌های خود قرارداد. نظامیان تُرک همچنین در بیست و چهارم آوریل، به منظور ساخت دیوار حایل بیش از پنجاه متر از مرز روستای زَعره وارد خاک آفرین شدند و چند صد اصله درخت را ریشه کن کردند.

در بیست و ششم آوریل، ارتش ترکیه روستای فُرفُک از توابع راجو را توپباران کرد و روستای مجاور آن یعنی قره‌بابا را متوالیاً زیر آتش خمپاره گرفت. در شمال شرقی کانتون هم، پانزدهای ارتش ترکیه مواضع نیروهای دفاع ذاتی و ی.پ.گ در شیلتخته را هدف قراردادند. حملات آنها با آتش نیروهای مذکور پاسخ داده شد. همزمان مزدوران ائتلاف ملی سوریه حملات گسترده‌ای را به قصد تصرف شهبای آغاز کردند که با مقاومت نیروهای جیش‌الثوار روبرو شدند.

در روزهای بیست و هفتم و بیست و هشتم آوریل، ارتش ترکیه دوکان، حمامه، چَقَل، ماسکا، فُرفُک، قره‌بابا، استاسیون، پینرک، اناپکه، فیلات‌القاضی، بلونه، مرعناز، عین‌دقنه، تل‌رفعت و شیخ‌عیسی را توپباران کرد. همزمان پنج دستگاه تانک لئوپارد و سه دستگاه زره پوش در مرز منطقه کوردو از توابع بلبل، مستقر شدند.

گزارش‌ها نشان می‌داد که نظامیان تُرک و مزدوران ائتلاف ملی در حال تجدید و تقویت قوا در مرزها هستند و خود را برای حملات جدید به آفرین آماده می‌کنند.

در بیست و نهم و سی‌ام آوریل حملات به خزیوه، جمله، بلونه، مرعناز و عین‌دقنه از سر گرفته شد.

رئیس مشترک پ.ی.د، صالح مسلم، در یک مصاحبه مطبوعاتی با بیان اینکه روزاوا از یکسو در حال مبارزه با داعش و از سوی دیگر در حال مقابله با حملات ارتش ترکیه است، از نیروهای ائتلاف خواست تا آسمان روزاوا را منطقه "پرواز-ممنوع" اعلام کنند تا حداقل از حملات هوایی ارتش ترکیه به روزاوا جلوگیری شود.^{۴۸}

در ماه مه نیز حملات به فیلات‌القاضی، عین‌دقنه، مرعناز، بلونه، قسطل‌جندو، مَعریسکه، گوئَلکا، دیکمَداش، باصوفان، ایسکا، زَرگات و حتی باسِل، محل کمپ روبرا ادامه یافت.

در سوم و چهارم مه ۲۰۱۷، تعداد ۲۲۴۰ پناهجوی دیگر از مناطق تحت کنترل ترکیه در آعزاز، باب، سوران (صوران)، مارع، دیرحافر، رقه، دیرالزور، ابوکمال و تَدْمُر (پالمیرا) گریخته و از طریق روستای قطمه وارد آفرین شدند. در همان‌زمان، مزدوران ائتلاف ملی سوریه به مدت چند ساعت کمپ پناهندگان روبرا را، که مأمَن حدود پنج هزار نفر بود، تویپازان کردند و در نتیجه چندین پناهجو مجروح شدند.

در ششم ماه مه، ۸۷۰ پناهجوی دیگر از اهالی باب، آعزاز، سوران، دیرحافر، مَسکَنه، رقه، دیرالزور، طبقه، تَدْمُر و ابوکمال خود را به آفرین رساندند و در کمپ‌های روبرا و شهبای اسکان داده شدند.

یکروز بعد، رئیس مشترک هیئت امور اجتماعی کانتون آفرین، عاریفه بکر، برای چندمین بار سکوت نهادهای بین‌المللی در قبال حمله ارتش ترکیه به کمپ پناهندگان روبرار را محکوم کرد و عدم همکاری این نهادها را مسبب بروز تراژدی‌های بدتری دانست.

عاریفه بکر، ۷ می ۲۰۱۷
عکس از وبسایت آژانس خبری فرات

از هشتم ماه مه حملات به مناطق جلمه، تل سلور، گُری شهید شیلان، دیربلوط و دیوان از توابع جندرس شدت گرفت. در بیست و پنجم مه ۲۰۱۷ ارتش ترکیه حدفاصل روستاهای توپل و کوردو را هدف سلاح سنگین قرار داد. همزمان مزدوران تکفیری قصد حمله به برج سلیمان را داشتند که با مقابله ی.پ.گ مجبور به عقب نشینی شدند. در اول ژوئن ۲۰۱۷ اهالی معترض، نظامیان تُرک را که در مناطق مرزی راجو به حفر خندق مشغول بودند، مجبور به ترک محل کردند. در فاصلهٔ زمانی سوم تا پنجم ژوئن، بالغ بر ۱۸۲۰ پناهجوی دیگر از مناطق تحت کنترل ترکیه و مناطق دیگر، خود را به روستای قطمه رساندند تا در کمپ‌های پناهندگان آفرین اسکان داده شوند.

ششم ژوئن، نظامیان ترکیه زمین‌های زراعی روستائیانِ جلمه و دیوان را آتش زدند. آن‌ها بسوی کسانی که قصد خاموش کردن آتش را داشتند تیراندازی می‌کردند. روستاییان بیچاره پس از رفتن نظامیان به زحمت توانستند حریق را کنترل کنند.

در ادامهٔ حمله به مناطق شرقی کانتون، باصوفان، برج سلیمان و عین‌دقنه با خمپاره و تانک هدف قرار گرفتند و قسطل‌جندو با سلاح سنگین گلوله باران شد.

هفتم ژوئن ۲۰۱۷ و پس از اتمام دورهٔ آموزشی ۲۳۶ مبارز، سومین گردان ی.پ.گ آفرین با نام شهید روز‌هلات، تشکیل شد.

هشتم ژوئن تهاجمات پراکنده‌ای در حوالی بند شها و قسطل‌جندو صورت گرفت. در این حملات مهاجمان ضربات مهلکی از ی.پ.گ و جیش‌الثوار متحمل شدند. در مناطق گُری شهید شیلان، گُری شهید بارین و بازبان نیز، نیروهای ی.پ.گ/ژ ضربات نیروهای مهاجم را پاسخ دادند.

دوازدهم ژوئن، نیروهای ی.پ.گ در باصوفان، از دو جناح به مزدوران تحت حمایت ترکیه حمله کردند و ضمن از بین بردن دست کم بیست و هشت مزدور، مقادیر زیادی اسلحه و مهمات را به غنیمت گرفتند. همزمان ضدحملهٔ ی.پ.گ/ژ در گُری شهید شیلان هم تلفات و خسارات قابل توجهی به مهاجمان وارد آورد.

حملات جبهه‌النصره و احرارالشام به باصوفان، باشمره، فافرتین، برج سلیمان، باعی، جلمه، گُری شهید شیلان، گُری شهید بارین و بازیان در پانزدهم و شانزدهم ژوئن نیز ادامه داشت. مزدوران تکفیری در این حملات از کاتیوشا، خمپاره و توپ استفاده می‌کردند.

درحالیکه باصوفان و ایسکا مورد هجوم گلوله‌های تانک و راکت‌های کاتیوشا بود، در نوزدهم ژوئن، جُلبر، کشتیار و دیرجمال توپباران شد و مرعناز، آنایکه، تنب، بلونه، مالکیه، قسطل جندو، خالتا، فیلات القاضی و قطمه نیز مورد هجوم قرار گرفت. حملات مذکور به زمین‌های زراعی روستاییان شدیداً آسیب زد. علاوه بر آن، حملات مهاجمان به قطمه (محل ورود پناهندگان به آفرین) و دیرجمال (نزدیک کمپ شهبای) مخاطرات جدی برای جان پناهندگان در بر داشت.

در بیست و دوم ژوئن ۲۰۱۷، رژیم بعث سوریه برای تشدید محاصره آفرین، حد فاصل شهرک‌های نُبل و الزهراء در مسیر حلب به آفرین را مسدود نمود و کسانی را که از آفرین می‌آمدند دستگیر می‌کرد.

ارتش ترکیه کماکان عملیات حفر خندق و احداث دیوار حایل در مرزهای آفرین را پیش می‌برد و از ریشه کن کردن درختان و نابودی طبیعت ابایی نداشت.

حملات به مناطق مختلف کانتون در روزهای آخر ژوئن نیز ادامه داشت. در سی‌ام ماه، ارتش ترکیه تعداد تانک‌های مستقر در مرز روستای قره‌بابا را

افزایش داد و منطقه پلِ حَسارکه را با تانک و خمپاره گلوله باران کرد. ترکیه که طبق نقشه مقدمات اشغال شهبها و آفرین را مهیا می‌ساخت، در حال انتقال نیروهای خود به خط اعزاز، مارع، آخترین و الراعی بود.

مجلس دمکراتیک سوریه طی بیانیه‌ای در یکم جولای ۲۰۱۷، جامعه عرب و جامعه بین‌الملل را در قبال سیاست‌های اشغالگرانه دولت ترکیه نسبت به کانتون آفرین خطاب قرار داد و اعلام کرد:

"در شرایطی که نیروهای ق.س.د با حمایت ائتلاف بین‌المللی برای آزادسازی خاک سوریه از تروریسم در حال پیشروی هستند و در رقه، پایتخت داعش، حماسه می‌آفرینند، ترکیه برای رسیدن به اهداف خود در حال جنگ رسانه‌ای است. تجهیزات نظامی را به مناطق مارع و اعزاز منتقل می‌کند، غیرنظامیان را می‌کشد، روستاها را توپباران می‌کند و ساکنان آن‌ها را آواره می‌سازد و می‌خواهد ترکیب جمعیتی منطقه را تغییر دهد.

حملات ترکیه به شهبها و آفرین مختص امروز نیست. آن‌ها می‌خواهند امنیت و ثبات منطقه‌ای را که هزاران پناهجو در آن زندگی می‌کنند، از بین برده و پروژه فدرالیسم دمکراتیک شمال سوریه را شکست دهند.

ما بدینوسیله هشدار می‌دهیم که مداخله نظامی ترکیه منجر به بسیج عمومی و اعلان جنگ خواهد شد که این نیز به نفع مردم منطقه نیست. ما به عنوان مردم سوریه امیدواریم بتوانیم روابط خوبی با مردم ترکیه برقرار ساخته و روابط برادرانه و دوستانه را توسعه دهیم.

ما مداخله ترکیه و ارتش آن در خاک سوریه، به ویژه اشغال سرزمین‌های جدید و حملات بی‌وقفه به آفرین را به شدت محکوم می‌کنیم و از جامعه عرب و جامعه بین‌المللی بخصوص ایالات متحده، روسیه و اتحادیه اروپا می‌خواهیم که ترکیه را

تحت فشار قرار دهند تا به اشغال منطقه خاتمه داده و از خاک سوریه عقب نشینی کند."

دوم جولای، گردان شهید مظلوم، چهارمین گردان ی.پ.گ در آفرین پس از اتمام دوره آموزشی ۲۳۴ رزمنده جدید تشکیل شد.

علیرغم درخواست دوباره خودمدیریتی دمکراتیک از جامعه بین‌المللی، حملات ترکیه و شبه نظامیان وابسته به آن کماکان ادامه پیدا کرد. چنانچه در سوم جولای، مرعناز، مالکیه، خالتا، فیلات القاضی، قطمه، بلونه، قسطل جندو، جلیبر، ایسکا، باصوفان، برج سلیمان، دره زین، تل رفعت، منخ، شیخ عیسی، کفرآنتون و یازی باغ با اسلحه سنگین و توپخانه مورد حمله قرار گرفتند. در حملات کفرآنتون و یازی باغ یک مادر چهل ساله و دو نوجوان سیزده ساله کشته و هشت غیرنظامی دیگر به سختی مجروح شدند.

همچنانکه حملات و درگیری‌ها در مناطق مختلف جریان داشت و شرایط جنگی کانتون در مناطق مرکزی آن بیشتر حس می‌شد، در یازدهم جولای اولین گردان نظامی اتحادیه جوانان روژاوا (ی.ج.ر) با نام گردان "شهیدان قره چوخ" در جندرس تشکیل شد.

همزمان ارتش ترکیه در مرزهای بکه و علی‌گرا از توابع بلبل در حال تجمع نیرو بود و طبق گزارش‌های واصله در سیزدهم جولای، نظامیان ترک بسوی روستائیان این مناطق تیراندازی می‌کردند.

مراسم اعلام تشکیل گردان شهیدان قره چوخ در جندرس
۱۱ جولای ۲۰۱۷، عکس از وبسایت آژانس خبری فرات

توپخانه ارتش ترکیه مستقر در کلیس در پانزدهم جولای، روستاهای تل طویل، جومکه و آستارو که هر سه در اطراف شهر آفرین هستند و منطقه اشرفیه شهر آفرین را توپباران کرد. در نتیجه این حملات دو غیر نظامی جوان مجروح شدند.

روز هفدهم جولای در نواحی شرق و جنوب شرقی مجاور کانتون، چند منطقه تحت کنترل نظامیان رژیم بعث به کنترل گروه‌های تکفیری درآمد. گروه‌های مذکور در مقابل مواضع ق.س.د هیچ توفیقی نیافتند و در ضد حمله متقابل دو منطقه از را به ق.س.د واگذار کردند. نیروهای ق.س.د در میان کشته شدگان پنج نظامی تُرک و در میان مجروحان نیز نه نظامی تُرک را شناسایی کردند.

جنازهٔ نه مزدور که در عین دقنه بدست ق.س.د (جیش الثوار) افتاده بود، در هجدهم جولای به هلال احمر تحویل داده شد تا بدست خانواده‌هایشان برسد.

همزمان توپاران عین دقنه، منخ و بلونه زمین‌های کشاورزی را به آتش کشید و باعث جانباختن یکی از نیروهای دفاع ذاتی شد.

حملات و ضدحمله‌های متقابل در عین دقنه، مرعناز، باصوفان، باشمره، ایسکا، بازیان، گری شهید بارین، گری برفین و گری شهید شیلان کماکان ادامه داشت که مردم آفرین در کنار اهالی سایر بخش‌های روژاوا، نوزدهم جولای، سالگرد انقلاب روژاوا را جشن گرفتند.

بموازات درگیری در سایر نقاط، روستاهای باسبل و جلیبر در بیست و دوم جولای، با اسلحه سنگین بشدت گلوله باران شدند. بیست و سوم جولای شوارغه و بافلون با دوشکای مهاجمان هدف قرار گرفتند و در بیست و چهارم جولای، نظامیان ترک روستاهای حمامه و سناره را گلوله باران کردند. از دیگر سو ارتش ترکیه در مرز روستای بالیا بیش از چهل درخت را به منظور احداث جادهٔ نظامی ریشه کن کرد.

بیست و چهارم جولای ۲۰۱۷، دیلک اوجالان،^{۴۹} نمایندهٔ سابق مردم رحا (شانلی‌اورفه) در مجلس ترکیه، طی نامه ای، نخست وزیر وقت، بن‌علی یلدرم^{۵۰} را برای پاسخ به سؤالاتی در خصوص حمله به آفرین خطاب قرار داد. او در نامهٔ خود ضمن اشاره باینکه دولت ترکیه هزاران سرباز با

سلاح‌های سنگین را به مرز روژاوا در مناطق کلیس و ختای اعزام کرده است، یادآوری کرد که بنا به گفته شاهدان محلی، حملات توپخانه‌ای ترکیه باعث جانباختن غیر نظامیان و آوارگی آن‌ها شده و هزاران نفر از مردم منطقه در اعتراض به این حملات راهپیمایی کرده‌اند. او در بخش دیگری از نامه خود به اظهارات مقامات دولتی پرداخت که حمله به آفرین را حق دفاع مشروع قلمداد می‌کنند و اظهارات فرمانده گردان سلطان مراد را مطرح می‌کند که در مصاحبه با خبرگزاری تی. آر. تی خبر گفته بود:

" ترکیه در ماه فوریه به ما دستوراتی داد که بلافاصله پس از عملیات باب آماده حمله به آفرین شویم... ما منتظر دستور حمله از طرف ترکیه هستیم." ۵۱
دیپلک اوچالان در پایان نامه‌اش از دولت خواست تا به سؤالات زیر پاسخ دهد:

"... هدف و توجیه قانونی حمله به منطقه آفرین در مرز ما با روژاوا چیست؟ تاکنون چه تعداد حملات ادعا شده از آفرین [به ترکیه] صورت گرفته‌اند که بعنوان دلیل برای حملات تلافی جویانه [از طرف ترکیه] نشان داده می‌شوند؟ این حملات چه زمانی و در کجا انجام شده‌اند؟ در این حملات ادعا شده چه تعداد غیرنظامی کشته و زخمی شده‌اند؟

آیا ادعاهای مطرح شده توسط فهیم عیسی، فرمانده گردان سلطان مراد از ارتش آزاد [تحت حمایت ترکیه] که در رسانه‌ها منتشر شده، صحت دارد یا خیر؟ اگر صحت دارد، آیا دولت برای افکار عمومی در این مورد شفاف‌سازی خواهد کرد؟
آیا ادعاهای مطرح شده در خصوص اینکه در نتیجه حملات ارتش ترکیه به آفرین، غیرنظامیان جان خود را از دست داده‌اند، بررسی شده است؟

آیا دولت ترکیه در رابطه با نارضایتی مردم منطقه از توپباران ارتش ترکیه بیانیه‌ای صادر خواهد کرد؟

آیا این صحت دارد که حمله ترکیه به آفرین برای جلوگیری از عملیات رقه که توسط نیروهای سوریه دمکراتیک و نیروهای ائتلاف علیه داعش انجام می‌شود، صورت می‌گیرد؟ ...^{۵۲}

حملات اشغالگرانه بواسطهٔ انفعال بین‌المللی در قبال حوادث آفرین کماکان ادامه داشت. مردم در مناطق مختلف کانتون، راهپیمایی‌های بزرگی ترتیب دادند تا بلکه صدای خود را به گوش جهانیان برسانند. بدین ترتیب در بیست و پنجم جولای، ده‌ها هزار تن از اهالی آفرین و هزاران تن از اهالی شیه به خیابان‌ها آمدند تا به حملات اشغالگرانهٔ ترکیه و مزدورانش اعتراض کنند.

راهپیمایی مردم آفرین

۲۵ جولای ۲۰۱۷ ، عکس از وبسایت آژانس خبری فرات

راهپیمایی مردم شیپه در اعتراض به حملات اشغالگرانه
۲۵ جولای ۲۰۱۷ ، عکس از وبسایت آژانس خبری فرات

در بیست و هفتم جولای نیز هزاران تن از اهالی راجو و شَرا در اعتراض به
اشغالگری‌های ترکیه تظاهرات کردند.

گوشه ای از راهپیمایی مردم راجو
۲۷ جولای ۲۰۱۷ ، عکس از وبسایت آژانس خبری فرات

راهپیمایی مردم شَرا در اعتراض به حملات اشغالگرانه
۲۷ جولای ۲۰۱۷ ، عکس از وبسایت آژانس خبری فرات

هزاران تن از اهالی بلبیل هم روز بیست و نهم جولای برای اعتراض به تهاجم
ترکیه به خیابان‌ها آمدند.

نمایی از راهپیمایی مردم بلبیل
۲۹ جولای ۲۰۱۷ ، عکس از وبسایت آژانس خبری فرات

اعتراضات مردمی نیز هیچ تأثیری در جامعه جهانی نداشت و اشغالگری ترکیه ادامه یافت. چنانچه بموازات اعتراضات مردمی در شهرهای مختلف کاتون، مناطق شَرا، خرابه شَرا، مَعریسکه، سَریکانی و قطمه خمپاره باران شدند و مهاجمان با دوشکا به قسطل جندو، باصوفان و گُری شهید شیلان حمله کردند. همچنین در مرعناز، عَلقمیه، فیلات القاضی، عین دقنه، باشمره، باصوفان، ایسکا، گُری شهید شیلان، گُری شهید بارین و بازیان نیروهای ق.س.د با مزدوران تحت حمایت ترکیه درگیر شدند.

درحالیکه حملات مهاجمان در ماه آگوست نیز ادامه داشت، روز نهم آگوست سومین دوره آموزشی نیروهای ضد ترور آفرین در آکادمی شهید زاگروس به پایان رسید.

مراسم پایان سومین دوره آموزشی نیروهای ضد ترور (HAT) در آفرین
۹ آگوست ۲۰۱۷، عکس از وبسایت رسمی خبری ق.س.د (SDF Press)

یازدهم آگوست، مردم شهبان نیز در اعتراض به اشغالگری، با سایر اهالی آفرین همصدا شده و به خیابان‌ها آمدند.

نوری شیخو، رئیس مشترک شهرداری آفرین در مصاحبه مطبوعاتی سیزدهم آگوست، اعلام کرد که خدمات ارائه شده طی سه سال اخیر از سوی نهاد متبوعه، معادل خدمات ارائه شده توسط رژیم بعث در مدت ده سال بوده است. وی یادآوری نمود که شهرداری در دوران بعث متشکل از یک سری کارمند و مأمور بود که در جهت چپاول ثروت منطقه فعالیت می‌کردند نه منافع مردم. درحالیکه امروزه پرسنل شهرداری از اعضای کمون‌ها (از خود مردم) هستند و لذا با تمام توان و به دور از بروکراسی به حل مشکلات مردم می‌پردازند.

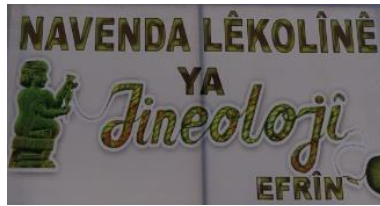

نوری شیخو، ۱۳ آگوست ۲۰۱۷
عکس از وبسایت آژانس خبری فرات

در نیمه دوم آگوست، احداث دیوار حایل در مرز روستای بالیا همچنان ادامه داشت و هر روستایی که به دیوار نزدیک می‌شد هدف تیراندازی نظامیان تُرک قرار می‌گرفت. این دیوار از سوی کُردها به "دیوارِ شَرَم" مشهور شد.

شانزدهم آگوست، ارتش ترکیه مستقر در گلجبرین مناطق قسطل جندو، بافلون، مریمین، علقمیه و عین دقنه را توپاران کرد. همزمان حدود سی گلوله توپ به اطراف کمپ روبرار شلیک شد و پناهجویان را ناچار ساخت تا به روستای باسل فرار کنند. شبه نظامیان تحریرالشام مستقر در دیرسمعان هم سیزده گلوله توپ بسوی روستای باصوفان شلیک کردند.

کمیتة تحقیقات ژنولوژی، پس از چهار ماه برنامه ریزی و برگزاری سلسله سمینارها و جلسات متعدد، در شانزدهم آگوست ۲۰۱۷، مرکز تحقیقات ژنولوژی آفرین را افتتاح کرد.

دو روز بعد دست کم دو گلوله توپ ارتش ترکیه به شهر آفرین اصابت کرد. نوزدهم آگوست، نظامیان تُرک در مرز کانتون، بسوی یک چوپان چهارده ساله تیراندازی کردند. در نتیجه چوپان زخمی و یکی از گوسفندانش کشته شد. نظامیان لباس های چوپان بیچاره را از تنش درآورده و ضمن تهدید و تحقیر، به او بی حرمتی کردند.

در بیست و سوم آگوست، یوتیوب حساب کاربری ی.پ.گ را مسدود کرد. این سایت بدون اعلام دلیل خاصی که حاکی از نقض قوانین و مقررات

یوتیوب باشد، فقط پیامی مبنی بر تعلیق این اکانت به آدمین ارسال کرد. این درحالیست که ی.پ.گ هیچ فیلم ادیت نشده یا ویدئویی از جنگ آپلود نکرده و سوژه‌های آن پیرامون نجات غیرنظامیان و مبارزه قهرمانانه نیروهای ی.پ.گ/ژ و ق.س.د بود. در عین حال، داعشی‌ها می‌توانستند اعمال خشونت‌آمیز و تبلیغات خود را براحتی در یوتیوب آپلود کنند و جنایات انجام شده توسط ارتش ترکیه و نیروهای تحت حمایتش هم آزادانه در این وبسایت پخش می‌شدند.

بیست و هفتم آگوست، پنجمین گردان ی.پ.گ در آفرین تحت عنوان گردان شهید علی شیر مشتمل بر ۳۰۳ رزمنده شکل گرفت.

دو روز بعد، ی.پ.گ و جیش‌الثوار با نیروهای روسی حاضر در منطقه به توافق رسیدند که ناظران نظامی روسیه برای نظارت بر وضعیت منطقه در نقاطی از شهباء و آفرین مستقر شوند. بنا بر توافق حاصله، وظیفه ناظران نظامی در کنار مبارزان ی.پ.گ و جیش‌الثوار، تأمین امنیت در شهباء و آفرین بود. همزمان، توپاران شهر آفرین منجر به جراحی هفت غیرنظامی از جمله چند زن و کودک شد.

سی و یکم آگوست، توپخانه مستقر در اعزاز، سربکانی را با چهار گلوله هدف قرارداد. طی این حملات مسجد و منازل روستائیان سربکانی تخریب شد.

با شروع سپتامبر، درحالی‌که حملات مهاجمان به عین‌دقنه، بلونه، قسطل‌جندو، بافلون، باصوفان، برج‌سلیمان، دیربلوط، بازیان، گُری شهید بارین، گُری باتمان، گُری بَرخودان و گُری بختیار ادامه داشت، زنان آفرینی و کمون‌های مربوطه در نقاط مختلف آفرین، برداشت گردو را آغاز کردند. علیرغم همه مشکلات، آفرین تحت اداره خودمدیریتی دمکراتیک، در سال تحصیلی ۲۰۱۸/۲۰۱۷ شاهد یک انقلاب آموزشی و افزایش چشمگیر تعداد مدارس بود. آن سال، حداقل پنجاه هزار دانش‌آموز در مقاطع مختلف تحصیلی در سیصد و هجده مدرسه و هفده مؤسسه مشغول به تحصیل شدند. برای این مؤسسات، کادر آموزشی متشکل از سه هزار و پانصد معلم واجد شرایط در تمامی تخصص‌ها آموزش دیده بودند.

دانشگاه آفرین نیز اکنون شامل چهار دانشکده بود و دو هزار دانشجو در آن درس می‌خواندند.

در ششم سپتامبر ۲۰۱۷، تدریس دوره دو ساله رشته ژنولوژی در دانشگاه روزاوا آغاز شد. این رشته دروسی از قبیل مقدمات و مفاهیم ژنولوژی، تاریخ عمومی، اقتصاد عمومی، باستان‌شناسی، زبان‌شناسی، روانشناسی، اکولوژی، جمعیت‌شناسی، تاریخ خاورمیانه، تاریخ آزادی زن، تاریخ آزادی زن در کردستان، سیاست، سیاست جنسیتی، جامعه‌شناسی آزادی، بهداشت، رسانه، اخلاق و زیبایی‌شناسی، آزادی جنسیت‌گرایی اجتماعی، دیپلماسی زن، تئوری فمینیسم، ترویج و آموزش، روش‌های تحقیق و... را شامل می‌شد.

کلاس درس در دانشکده ژنولوژی دانشگاه روژاوا
۲۸ سپتامبر ۲۰۱۷، عکس از وبسایت jineoloji.org

حملات به کانتون شهبا و نواحی شِرا، شیراوا و جندرس همراه با بی تفاوتی جامعه جهانی، در طول سپتامبر هم ادامه یافت.

فرماندهی منطقه‌ای ی.پ.گ، در بیست و یکم سپتامبر، تشکیل ششمین گردان آفرین، بنام شهید ذکریا را اعلام کرد. همهٔ ۲۵۰ رزمندهٔ این گردان دورهٔ آموزشی چهل و پنج روزه را با موفقیت طی کرده بودند.

اولین مرحله از یک سیستم انتخاباتی سه مرحله‌ای، یعنی انتخابات رؤسای مشترک کمون‌ها، رأس ساعت هشت صبح بیست و دوم سپتامبر ۲۰۱۷ در آفرین آغاز شد.

طبق قانون انتخابات و مناطق اداری اقلیم‌ها، قرار بود که در دور دوم، شوراهای منطقه، شهر و کانتون و نهایتاً در دور سوم، نمایندگان کنگره خلق انتخاب شوند. در هر سه دور انتخاباتی، ۶۰ درصد از رؤسای مشترک از طریق انتخابات عمومی و ۴۰ درصد با انتصاب تعیین می‌شدند. همچنین می‌بایست نصف نامزدها مرد و نصف دیگر زن باشند. در آن سال با توجه به جغرافیای فدراسیون، در هر محله و روستا حداقل یک کمون وجود داشت و بدین ترتیب آفرین شامل چهارصد و سی و پنج کمون بود. رأی‌گیری در اقلیم‌های جزیره و فرات مطابق برنامه در ساعت هشت شب پایان یافت ولی در آفرین بدلیل حجم بالای رأی‌دهندگان دو ساعت دیگر تمدید شد.

یکی از مراکز رأی‌گیری در اقلیم آفرین
۲۲ سپتامبر ۲۰۱۷، عکس از صفحه تویتر جاهده درسیم (@dersi4m)

کمیسیون عالی انتخابات، در بیست و چهارم سپتامبر اعلام کرد که در آفرین، تعداد رأی‌دهندگان ۱۵۵۶۹۷ نفر بوده است و از ۱۴۴۰ کاندیدا، تعداد ۸۳۰ نفر انتخاب شده‌اند.

در پنجم اکتبر، ابراهیم کالن، سخنگوی ریاست جمهوری ترکیه، در رابطه با مداخله دولت متبوعش در آفرین در تلویزیون تی.آر.تی خبر اعلام کرد که: "در صورت لزوم وارد آفرین خواهیم شد... همه چیز برای عملیات نظامی آماده است... ترکیه برای امنیت خود در زمان و مکان مناسب مداخله خواهد کرد." ۵۳

پس از توافق ترکیه و جبهه‌النصره، طی روزهای هشتم تا سیزدهم اکتبر، دویست نظامی تُرک همراه با خودروهای زرهی ارتش ترکیه و نظارت جبهه‌النصره وارد منطقه ادلب شدند. این نیروها با هدف تکمیل فرایند محاصره نظامی آفرین، در اطراف ادلب و کوه شیخ برکات مستقر شدند. جبهه‌النصره تحت عنوان هیئت تحریرالشام، طی بیانیه‌ای ضمن اشاره باینکه ارتش ترکیه با نیروی مشخصی وارد ادلب شده است، اعلام کرد که هدف ترکیه مقابله با ی.پ.گ است و لذا با مقاومت هیئت تحریرالشام روبه‌رو نخواهد شد.

باتوجه باینکه نام جبهه‌النصره پس از داعش در لیست ترور قرار داشت، لیکن نه ایالات متحده و نه روسیه و ایران هیچ موضعی در برابر این توافق، اتخاذ نکردند.

در عین حال، تحرکات نظامی و اطلاعاتی در ریحانلی ترکیه تشدید شده بود و گروه‌های شبه نظامی مختلف توسط ارتش ترکیه از مرز ادلب وارد سوریه می‌شدند.

در نیمه دوم اکتبر حملات خمپاره‌ای به مرعناز، منخ، بلونه، غلقمیه، فیلات القاضی، به قسطل جندو، دیکمداش، بافلون، باصوفان، باشمره، گری برفین، گری باشور، گری بوتان و گری بدرخان ادامه یافت و همزمان مناطق ناش فیصل (مطحنه فیصل)، دیربلوط، جمله، گری بهار، گری بختیار و ایسکا هدف توپخانه قرار گرفت. مهاجمان چند وقت یکبار با دوشکا و مسلسل سنگین به عین دقنه، غلقمیه، مرعناز، فیلات القاضی، بافلون، قسطل جندو، گری شهید بارین، گری بانی، گری برفین، گری شیلان، گری باتمان، گری بوزان و بافلور حمله می‌کردند.

هوایماهای بدون سرنشین مناطق گری شهید شیلان و روستای ساتیا را با راکت و بمب هدف قرار دادند. دیربلوط نیز با راکت هدف قرار گرفت و محل پرتاب راکت‌ها توسط نیروهای ی.پ.گ/ژ خمپاره باران شد.

قصد مهاجمان برای ایجاد مواضع جدید حوالی گری برفین و گری باشور و حفر خندق حوالی گری بهار با مداخله نیروهای ی.پ.گ/ژ ناکام ماند. همچنین تلاش نظامیان تُرک برای عبور از مرز روستای علی‌کُرا با مقاومت نیروهای ی.پ.گ به شکست انجامید و دو دستگاه خودروی سنگین آن‌ها تخریب شد.

در بیست و سوم اکتبر و پس از یک دوره آموزشی چهل و پنج روزه، هفتمین گردان ی.پ.گ در آفرین، بنام گردان شهید ژیان، مشتمل بر ۲۵۰ رزمنده شکل گرفت.

مراسم اتمام دوره گردان شهید ژیان
۲۳ اکتبر ۲۰۱۷، عکس از وبسایت رسمی ی.پ.گ

در ماه نوامبر، مؤسسه مطالعه جنگ آخرین نقشه استراتژیک آفرین را منتشر کرد. (نقشه سوم پیوست یک) مطابق این نقشه، بجز مرز با شبهای آزاد که بعنوان منطقه کاهش تنش مشخص شده بود و حضور نیروهای روس تاحدودی امنیت آن را تضمین می‌کرد، سایر مرزهای کانتون هر لحظه در معرض تجاوز دشمنان بود.

سوم نوامبر ۲۰۱۷ ثبت نام داوطلبان برای انتخابات شوراهای محله و کانتون‌ها آغاز شد. تا هفتم نوامبر در اقلیم آفرین مجموعاً ۱۵۵۰ داوطلب ثبت نام کردند که ۱۲۷۳ نفر در کانتون آفرین و ۲۷۷ نفر نیز در کانتون شهبها بودند.

در هفتم نوامبر رزمندگان آفرینی ی.پ.گ/ژ و جبهه الاکرد که در عملیات آزادسازی رقه شرکت داشتند، در میان استقبال شهروندان به آفرین بازگشتند. یک روز بعد، کشاورزان مناطق گُری شهید شیلان و گُری باشور در حال کار بر روی زمین‌های خود، هدف تیراندازی قرار گرفتند.

در یازدهم نوامبر، ارتش ترکیه برای رسیدن به کوهستان گُره در منطقه بلبلی مواضع ی.پ.گ/ژ را توپباران کرد، لیکن مقاومت مدافعان، نظامیان تُرک را عقب راند. در این روز همچنین استاسیون، بلبلی، قورنه، توپل و شیلتحتّه با خمپاره و دوشکا هدف قرار گرفتند. حملات به قسطل جندو، مرعناز، علقمیه و باصوفان نیز ادامه داشت.

در حمامه تراکتور روستاییانی که به زمین‌های کشاورزی خود می‌رفتند به مین اصابت کرد که تلفات جانی در پی نداشت. لیکن چند روز بعد، طی حادثه مشابهی در جمله، انفجار مین کاشته شده توسط مزدوران هیئت تحریرالشام منجر به قتل سه غیر نظامی هفده، نوزده و چهل و پنج ساله و جراحت سه غیر نظامی چهارده، پانزده و بیست و دو ساله شد.

در نیمه دوم نوامبر حملات به مناطق مختلف کانتون آفرین و شهباشدت گرفت. همزمان ارتش ترکیه به حوالی چَمی رَش (قره سو چای) نزدیک مرز رَجو، لشکر کشی کرد و مواضع نظامی احداث نمود و در حوالی اطمه تحرکات نظامی خود را افزایش داد. بموازات این تحرکات، مزدوران هیئت تحریرالشام (جبهه النصره) و فِیَلقِ الشام و تجهیزات نظامی بسیاری که از ترکیه گسیل شده بود، در مرزهای جنوبی جندرس از اطمه تا دارعزه مستقر شدند. در هجدهم نوامبر ۲۰۱۷، مراسم اتمام دورهٔ چهل روزهٔ ۲۳۴ رزمندهٔ هشتمین گردان ی.پ.گ در آفرین تحت عنوان گردان شهید باهوز آفرین برگزار شد. بیست و چهارم نوامبر، اردوغان پس از بازگشت از اجلاس سوچی در مصاحبه‌ای عنوان کرد که امکان همکاری با رژیم اسد برای مقابله با پ.ی.د و ی.پ.گ نامحتمل نیست.^{۵۵}

روز بعد، جمعی از کُردهای ساکن آلمان برای اعتراض به تحریم آفرین از سوی دولت ترکیه، در مرکز شهر بُن گرد هم آمدند. این گردهمایی پس از چندی با مداخلهٔ پلیس آلمان روبرو شد.

در همان روز هزاران زن آفرینی به مناسبت روز جهانی مبارزه با خشونت علیه زنان، همصدا با زنان سایر نقاط جهان راهپیمایی کردند.

بیست و هفتم نوامبر، مرکز اطلاع‌رسانی ی.پ.گ ادعای رسانه‌های ترکیه مبنی بر ارسال سلاح‌های ائتلاف بین‌المللی به آفرین را رد کرد. این مرکز اعلام نمود که نیروهای تابعه بعنوان ستون اصلی ق.س.د در شکست داعش

و بازپس‌گیری رقه مشارکت داشته‌اند و با نثار هزاران شهید، تنها در رقه بیش از ۴۵۰ هزار غیر نظامی را از چنگال داعش نجات داده‌اند. این مرکز افزود که تسلیحات ی.پ.گ در ازای مشارکت برعلیه داعش دریافت شده‌اند و هیچ یک از سلاح‌های ائتلاف بین‌المللی برای آفرین ارسال نشده است. نشست شورای امنیت ملی ترکیه در روز بیست و نهم نوامبر در مجتمع ریاست جمهوری بش‌تپه در آنکارا برگزار شد. بیانیه پایانی نشست به وضوح تلاش ترکیه برای توجیه سیاست‌های اشغالگرانه‌اش در سوریه را نشان می‌داد. در بخشی از آن بیانیه آمده بود:

"نیروهای مسلح کشور به انجام موفقیت‌آمیز "وظیفه نظارت" در منطقه کاهش تنش در ادلب ادامه می‌دهند و با اجرای این وظیفه در مناطق آفرین و حومه غربی حلب، فضای آرامش و امنیت به شکلی واقعی برقرار خواهد شد. دستکاری ساختار جمعیتی سوریه توسط گروه تروریستی پ.ک.ک/ پ.ی.د-ی.پ.گ به صورت پاکسازی قومی پنهانی و تلاش‌های این گروه تروریستی برای به دست آوردن خاک سوریه مغایر با حقوق بین‌المللی، حقوق بشر و غیر قابل پذیرش است. ترکیه برای تأمین امنیت خود به ویژه در مناطق مرزی هر گونه تدابیر لازم را اتخاذ خواهد کرد." ۵۶

در حالیکه جنگ تبلیغاتی ترکیه برای توجیه حملات خود به روزاوا نزد اذهان عمومی شدت می‌گرفت، مرکز اطلاع‌رسانی ی.پ.گ در بیانیه‌ای اخبار رسانه‌های ترکیه مبنی بر اینکه "ی.پ.گ به نظامیان تُرک [در خاک ترکیه] حمله می‌کند و نظامیان تُرک برای دفاع از خود به حملات پاسخ می‌دهند،"

را نادرست خواند و اعلام کرد که این اخبار برای توجیه حمله به آفرین و آماده‌سازی اذهان عمومی برای قبول این اشغالگری انتشار می‌یابد. در این بیانیه اعلام شد که در بیست و نهم نوامبر، ابتدا ارتش ترکیه دوبار مناطق توپل، دامه و تنگه زعره از توابع بلبل را توپاران کرده و ی.پ.گ فقط پاسخ حملات ارتش ترکیه را داده است. درحالیکه رسانه‌های ترکیه رویداد مذکور را کاملاً برعکس عنوان کرده‌اند.

از ساعت هشت صبح اول دسامبر ۲۰۱۷، رأی‌گیری برای انتخابات مرحله دوم فدراسیون آغاز شد. نیروهای آسایش و نیروهای دفاع ذاتی تأمین امنیت انتخابات را بر عهده داشتند و بدین منظور، تردد موتورسیکلت و هر گونه کامیون از ساعت هشت صبح بیست و نهم نوامبر تا ساعت سه بعداز ظهر دوم دسامبر ممنوع اعلام شده بود. در آفرین مجموعاً ۱۶۴۰ سرپرست اصلی و ۴۱۰ سرپرست علی‌البدل در ۲۰۶ مرکز رأی‌گیری حاضر شدند و هیئتی از نمایندگان اتحادیه میهنی کردستان، حزب دمکرات کردستان (عراق)، حزب دمکراتیک خلق‌ها، جنبش گوران،^{۵۷} سازمان غیردولتی^{۵۸} ای و اوآسی^{۵۹} و چند سازمان جامعه مدنی از ترکیه نیز بر انتخابات نظارت داشتند.

بشار جعفری، نماینده هیئت رژیم سوریه در مذاکرات صلح ژنو، در پاسخ به سؤالات مطبوعاتی در ارتباط با مناطق تحت کنترل پ.ی.د و انتخابات شوراهای محلی خودمدیریتی دمکراتیک گفت:

"در سوریه مناطق گردنشین وجود ندارد، بلکه این مناطق، بخشی از سوریه هستند که یک جزء گرد سوری در آن وجود دارد... هر گونه اقدام یکجانبه از سوی دولت سوریه مردود است و کسانی که ایده دارند باید آن را به دولت ارائه کنند تا دولت تصمیم بگیرد."^{۶۰}

در دوم دسامبر، هیئت (خارجی) ناظر بر انتخابات، در کانتون قامشلو یک بیانیه مطبوعاتی صادر کرد و طی آن اعلام نمود که انتخابات فدراسیون روژاوا-شمال سوریه به صورت دموکراتیک برگزار شده است و می‌تواند نمونه‌ای برای تمام منطقه [خاورمیانه] باشد.^{۶۱}

دوم سپتامبر، پلیس آلمان برگزاری مراسم "شب همبستگی با آفرین" را که برای تاریخ سوم دسامبر در تالار موسیقی ویلا در برلین برنامه‌ریزی شده بود، بی‌دلیل ممنوع اعلام کرد. در اعتراض به این ممنوعیت، دو روز بعد دفتر برلین مرکز جامعه دموکراتیک گرد در آلمان (ناو-دم) و شورای زنان دست-دان^{۶۲} برلین تجمعی با حضور کردها، آنتی فاشیست‌ها و گروه‌های چپ آلمان ترتیب دادند. این گردهمایی علیرغم سردی هوا و تلاش پلیس برای جلوگیری از تجمع شرکت کنندگان، با جوش و خروش برگزار شد و با رقص گردی پایان یافت.

بخشی از تجمع معترضان به لغو مراسم "شب همبستگی با آفرین" ۴ دسامبر ۲۰۱۷، عکس از وبسایت آژانس خبری فرات

کمیسیون عالی انتخابات، در پنجم دسامبر، نتایج رسمی انتخابات مرحله دوم را بشرح زیر منتشر کرد:

لیست ائتلاف ملت دمکراتیک، شامل احزاب نزدیک به پ.ی.د که در چارچوب ساختارهای سیاسی و اجتماعی روزاوا ادغام شده بودند، با ۱۱۷۵ کاندیدا شرکت کرده بود که از میان آنها ۱۰۵۶ نفر انتخاب شدند. ۶۳ از ۱۹۷ نامزد حزب وحدت دمکراتیک گرد در سوریه (یکیتی)، ۶۴ نزدیک به ان.ک.س، ۷۲ نفر انتخاب شدند. همچنین از لیست ۴۸ نفره اتحاد ملی سوریه ۸ نفر و از ۶۸ کاندیدای مستقل نیز ۴۰ نفر در انتخابات پیروز شدند.

کمیسیون عالی انتخابات در پایان اعلان نتایج، مراتب قدردانی خود را از تمام کسانی که در برگزاری موفق انتخابات تلاش کرده بودند ابراز داشت: "بخصوص از معلمین که به عنوان ناظرین صندوق‌ها به ما کمک نمودند، اعضای نیروهای آسایس که وظیفه خطیر تأمین امنیت در صندوق‌ها را بر دوش گرفتند و همچنین از رسانه‌ها که به بازتاب انتخابات همت گماشتند تشکر می‌نماییم." و اعلام کرد که شرکت‌کنندگان سه روز مهلت دارند تا اعتراض خود را نسبت به نتایج آراء، به کمیسیون عالی انتخابات ارائه دهند.

در دهم دسامبر، نهمین گردان ی.پ.گ پس از اتمام دوره آموزشی چهل و پنج روزه ۲۵۰ رزمنده در آکادمی شهید خبات آفرین شکل گرفت.

در نیمه دوم دسامبر ارتش ترکیه هر روز آفرین را به حمله نظامی تهدید می‌کرد. احداث "دیوار شرم" کماکان ادامه داشت و تا آن زمان، بالغ بر دوهزار اصله درخت زیتون را در زمین‌های اشغالی روستای بالیا ریشه کن کرده بود. ارتش متجاوز ترکیه همچنین با گشودن یک کریدور دیگر در حال جابجایی سربازان و ادوات جنگی در این منطقه بود.

هفدهم دسامبر، اهالی میدانکی، شُرا و راجو در اعتراض به حملات ارتش ترکیه راهپیمایی کردند.

در حالیکه دولت سوریه هیچ اقدامی در قبال تجاوز ترکیه به مرزهایش انجام نمی‌داد و این نیروهای ی.پ.گ/ژ بودند که از مرزها دفاع می‌کردند، بشار اسد‌گُردها را به خیانت به کشور متهم کرد. در بیست و دوم دسامبر، صالح

مسلم، بعنوان عضو کمیته دیپلماسی تو-دم، طی گفتگویی با آژانس خبری فرات، متهم کردن کردها به خیانت به کشور توسط بشار اسد را یک موضعگیری جدید دانست و گفت:

"پس از شکست داعش و گروه‌های تروریستی دیگر، روند تازه‌ای در سوریه آغاز شده است که عمدتاً در رابطه با سرنوشت شمال سوریه خواهد بود. اظهارات اسد بخشی از سیاست تخریب کردها در افکار عمومی اجتماع عرب است. اسد می‌خواهد جلوی اتحاد کردها و عرب‌ها در فدراسیون شمال سوریه را بگیرد. شکی نیست که این سیاست همچنین برای دو حکومت ایران و ترکیه نیز خوشایند است. آن‌ها تثبیت دموکراسی در شمال سوریه را برای حاکمیت خود خطرناک می‌دانند."

او با اعلام آنکه رژیم سوریه از توانایی حمله نظامی به مناطق شمال سوریه برخوردار نیست، اضافه کرد که اگر حمله‌ای صورت گیرد با کمک ایران خواهد بود. صالح مسلم با بیان اینکه هیچ دلیلی برای تقابل ایران با کردهای روزاوا وجود ندارد، گفت:

"تنها دلیل موضعگیری‌های خصمانه ایران علیه دستاوردهای کنونی ما، وجود حکومتی غیردموکراتیک در خود ایران است. تثبیت فدراسیون در سوریه، پایگاه کردها را قوی خواهد کرد. در ایران هم کردها، آذری‌ها، عرب‌ها و اجتماعات دیگر زندگی می‌کنند. حکومت ایران می‌ترسد که فدراسیون ما یک الگوی دموکراتیک برای آن‌ها باشد. خلق کرد در ایران از انقلاب روزاوا

پشتیبانی کرده و از آن تجربه گرفته است. اگر کردها در ایران برای حقوقشان مبارزه کنند، ما ناچاریم از آن‌ها حمایت کنیم. تنها دلایل هراس حکومت ایران همین است. طرحی برای جنگیدن نیروهای حشد شعبی^{۶۵} و سپاه قدس^{۶۶} در صفوف رژیم سوریه با ما وجود دارد. اما تصور نمی‌کنم که چنین اتفاقی روی دهد چون ما نیرویی ضعیف نیستیم که اگر مورد حمله قرار بگیریم تسلیم شویم. اگر رژیم ایران به ما حمله کند بازنده خواهد بود.^{۶۷}

جوزف ووتل،^{۶۸} فرمانده ستاد فرماندهی مرکزی ایالات متحده آمریکا (سنتکام)^{۶۹} در مصاحبه تلفنی با آژانس خبری آسوشیئد پرس گفت که آمریکا به منظور خنثی سازی خطر جدی سازماندهی مجدد جنگجویان دولت اسلامی، در حال تدوین یک برنامه آموزشی گسترده، شامل تعلیم بازپرسی، غربالگری،^{۷۰} اسکن بیومتریک و غیره، برای مرزبانان محلی کرد و عرب از میان نیروهای مورد حمایت آمریکا در سوریه است^{۷۱} که "نیروهای امنیت مرزی" را تشکیل خواهند داد. در همین ارتباط سیاتند ولات،^{۷۲} فرمانده کل نیروهای دفاع ذاتی طی یک مصاحبه خبری اعلام کرد که نیروهای دفاع ذاتی، ارتش جدیدی تحت عنوان "ارتش شمال سوریه" را تشکیل می‌دهند تا بعنوان نیروی امنیت مرزی، در مناطق مرزی شمال سوریه مستقر شوند.^{۷۳}

در بیست و چهارم دسامبر، جلسه افتتاحیه مجلس کانتون آفرین برگزار شد. در این جلسه سوزان خلیل حافظ و مصطفی احمد حسن بعنوان رؤسای مشترک مجلس کانتون آفرین انتخاب شدند.

جلسه افتتاحیه مجلس آفرین در سالن شهید روکن
۲۴ دسامبر ۲۰۱۷ ، عکس از وبسایت آژانس خبری فرات

بموازات تشدید تهدیدهای ترکیه، دوره‌های آموزشی ۹۳۰ نفر در آکادمی شهید عزت، خاتمه یافت و دو تیپ جدید از نیروهای دفاع ذاتی در آفرین تشکیل شد. در بیست و ششم دسامبر نیز یازدهمین گردان ی.پ.گ با نام شهید سوزدار کوردستان، شامل ۲۳۶ رزمنده شکل گرفت.

در آستانه سال نوی میلادی، درحالیکه مرعناز، فیلات القاضی، عین دقنه، شیخ عیسی، قسطل جندو، باصوفان، بافلون، برج سلیمان، قطمه، سربکانی، گُری بُریندار، گُری بانی، بازبان، گُری بدرخان، گُری بختیار، گُری باگر، گُری شهید شیلان، گُری باشور، گُری بارین، گُری باتمان و گُری بوتان با توپ و خمپاره و سلاح سنگین گلوله باران می‌شدند و واحدهای توپخانه‌ای ارتش ترکیه مستقر در دیرسمعان، روستاهای خزیوه، شادیر و ایسکا را هدف می‌گرفتند، در بیست و هفتم دسامبر، با هماهنگی مرکز امور آوارگان و

پناهجویان کانتون آفرین در فدراسیون دمکراتیک شمال سوریه، بابانوئل در کمپ آوارگان سوری حضور یافت و با برگزاری جشن و توزیع هدایا میان کودکان جنگ‌زده شادی را برایشان به ارمغان آورد.

مبارز ایترناسیونال، سرخوبون راجو، بعدها نوشت:

"در دسامبر ۲۰۱۷ من این شانس را داشتم که یکی از معدود ایترناسیونالیست‌هایی باشم که به آفرین فرستاده شدم تا [برای فعالیت‌های اجتماعی] در جامعه‌ای که بیش از شش سال تحت تحریم بود و توسط ارتش مرتجع عربی سوریه، نیروهای مسلح فاشیست ترکیه و طیف گسترده‌ای از گروه‌های اسلام‌گرا محاصره شده بود، شروع به کار کنم.

وقتی از طریق کوه‌های شیراوا به آفرین رسیدم، انتظار داشتم با جمعیتی دلسرد و سراسیمه مواجه شوم که نیم‌دهه زیر [سایه] تهدیدِ مستمرِ تهاجم، زندگی کرده‌اند. اما واقعیت بسیار متفاوت بود. [چنانچه] می‌توانم بگویم که بعد از صرف یک سال در روژاوا و شمال سوریه هرگز جامعه‌ای سازمان یافته مانند مردم ما در آفرین را ندیدم. ایزدی‌ها، ترکمن‌ها، عرب‌ها، کُردها و حتی ان.ک.س در کمون‌ها و در کمیته‌های مختلف ساختارهای خودمدیریتی دمکراتیک کار می‌کردند. مردم آنجا علیرغم موقعیت جغرافیایی بحرانی خود، رویکرد واقعاً مثبتی داشتند و به من می‌گفتند که سرزمین آفرین آنقدر حاصلخیز هست تا در برابر سال‌ها تحریم مقاومت کند. و به لطف فرزندانمان

که جان و جوانی خود را در خط مقدم شهبا، ادلب و قسطل جندو فدا کردند، آفرین در مقایسه با بقیه سوریه و روژاوا، یک پناهگاه امن بود.

من همچنین از کمبود اطلاعات و آگاهی مردم روژاوا و سراسر جهان نسبت به وضعیت آفرین بسیار متعجب شدم و [همراه با سایر رفقا] به عنوان مبارز و البته اینترناسیونالیست، تصمیم گرفتیم که پُل بین این دستاورد انقلابی پیروزمندانه، و رفقایمان و خلقمان در کردستان، سوریه، اروپا و سراسر جهان را تقویت کنیم." ۷۴

در چهارم ژانویه ۲۰۱۸ فردی که از شهر ریحانلی ترکیه آمده بود، طی عملیات نیروهای امنیتی در خانه‌ای همراه با مواد منفجره و بمب ضد تانک با ماده منفجره سی ۴ که آماده انجام چند عملیات خرابکارانه در آفرین بود دستگیر شد. وی اعتراف کرد که مواد منفجره را از سازمان اطلاعات و امنیت ملی ترکیه (میت) دریافت کرده و برای هر انفجار یکصد و پنجاه هزار دلار می‌گرفته است.

نیروهای امنیتی کانتون آفرین با اطلاعاتی که حدود پنج ماه قبل و پس از دستگیری دو نفر از اعضای بلند مرتبه میت توسط ک.ج.ک بدست آمده بود، متوجه شدند که فعالیت‌های خرابکارانه‌ای توسط میت در آفرین سازماندهی می‌شود.

در ششم ژانویه ۲۰۱۸، ی.پ.گ یک فروند پهپاد موشک انداز ترکیه را سرنگون کرد.

رجب طیب اردوغان خشمگین از شکست برنامه‌هایش در سوریه و عراق، طی حضور در کنگره آ.ک. پ در شهر خارپت (الازیغ) ترکیه باهم اعتراف کرد که درصدد تداوم جنگ و فتنه در سوریه است. او به کردها حمله ور شد و گفت:

”آفرین را بر سر آنان (کردها) خراب می‌کنیم.”^{۷۵}

همزمان، مولود چاوش اوغلو، وزیر امور خارجه ترکیه، به دعوت زیگمار گابریل، وزیر امور خارجه آلمان وارد شهر گوسلار، زادگاه گابریل شد. هدف از این دیدار ظاهراً رفع کدورت‌های میان آلمان و ترکیه بود^{۷۶} که از دو سال پیش به دلایلی از جمله برنامه طنز بومرمان درباره اردوغان در مارس ۲۰۱۶، قطعنامه مجلس نمایندگان آلمان درباره قتل عام ارامنه در ژوئن ۲۰۱۶ و نیز موج دستگیری‌ها در ترکیه پس از کودتای نافرجام در جولای ۲۰۱۶، ایجاد شده بود.

در این دیدار، یکی از خواسته‌های دولت ترکیه، از سرگیری مجدد فروش تسلیحات نظامی و ارتقای تانک‌های لئوپارد فروخته شده به ترکیه در برابر سلاح‌های ضد تانک بود.

زیگمار گابریل در حال پذیرایی از مولود چاوش اوغلو در منزل خود با چای ترکی
۶ ژانویه ۲۰۱۸، عکس از فلوریان گرتنر

در نیمه اول ژانویه ۲۰۱۸، حملات مزدوران تحت حمایت ترکیه به مناطق مختلف و پرواز پهپادهای تجسسی ترکیه در آسمان کانتون آفرین افزایش یافت. ارتش ترکیه با همراهی مزدوران هیئت تحریرالشام در ادلب اشغالی تحرکات خود را علیه آفرین آغاز کردند و مناطق کانتون را آماج حملات توپخانه‌ای قرار دادند. سیزدهم ژانویه، توپخانه ارتش ترکیه مستقر در استان‌های ختای ترکیه و ادلب سوریه، بیش از سی و شش بار باصوفان، جندرس، دیربلوط و خط مرزی راجو از سورکه تا قره‌بابا را گلوله باران کردند. مزدوران وابسته به ترکیه از جمله هیئت تحریرالشام هم با دوشکا، توپ و خمپاره به عین‌دقنه، دیکمداش، برج سلیمان، گری بانی، بازیان، گری

بدرخان، گُری بختیار، گُری باهوز، گُری دلال، گُری تیرژ، حمامه و مروانه حمله کردند.

پیرو صحبت‌های جوزف ووتل، این بار سرهنگ توماس اف. ویل،^{۷۷} افسر روابط عمومی ائتلاف تحت رهبری آمریکا، گفت که ائتلاف به طور مشترک با ق.س.د برای ایجاد و آموزش نیروی جدید امنیت مرزی سوریه کار می‌کند. او اضافه کرد که دوره آموزشی با حدود دویست و سی نفر آغاز شده و قرار است که تعداد این نیروها تقریباً به سی هزار نفر برسد.^{۷۸} اندکی بعد، اردوغان بار دیگر شمال سوریه را تهدید و اعلام کرد که به نیروهای آنسوی نوار مرزی یعنی کانتون آفرین حمله نموده و در روزهای آینده آن‌ها را نابود می‌کنند. اردوغان مبارزان را تروریست خواند و ابراز داشت که برای حمله به کانتون آفرین مصمم اند.^{۷۹}

در چهاردهم ژانویه توپخانه‌های هیئت تحریرالشام ایسکا و جلمه را گلوله باران کردند. تانک‌های ارتش ترکیه مستقر در مرز نیز به مناطق قره‌بابا، فُرفُک و پل حُشارکه حمله کردند. جنگجویان ی.پ.گ/ژ به این حملات پاسخ دادند. مزدوران مستقر در اعزاز نیز اقدام به توپباران سربکانی و قطمه کردند. علاوه بر این‌ها بلونه، عین‌دقنه، دیکمداش، باصوفان، معریسکه، گُری بروسک، گُری دلسوز، گُری بانی و گُری بوتان نیز با خمپاره، دوشکا و دراگونوف گلوله باران شدند.

در عین حال تحرکات نظامی ارتش ترکیه در مرزهای شمالی و غربی آفرین شدت یافت. بخش قابل توجهی از وسایل نقلیه نظامی مستقر در شهرستان سلوپی استان شرناخ، در حال انتقال به استان ختای در مرز آفرین بودند و تعداد قابل توجهی تانک، خودروی زرهی و سرباز نیز در کمپ اطمه مستقر شدند. شبه نظامیان وابسته به ترکیه هم در بایسقا واقع در شمال کوه باریشا، دارعزه و حیان هماهنگ می‌شدند تا از جنوب و جنوب شرق به آفرین حمله کنند.

در همین روز دولت ترکیه به خانواده‌های مأمورین و نظامیان ساکن کلیس دستور داد حداکثر تا پنجشنبه هجدهم ژانویه از شهر خارج شوند.

در پانزدهم ژانویه، ریاست مشترک کنگره جوامع دمکراتیک گُردها در اروپا طی بیانیه مکتوبی ضمن اشاره به گسیل نیرو و تجهیزات ارتش ترکیه به مرزهای آفرین، از انسان‌های متمدن و در رأس آن‌ها سازمان ملل و نهادهای بین‌المللی خواست که در برابر نقشه ترکیه برای اشغال آفرین سکوت نکنند. ک.ج.د.ک-۱ همچنین از گُردهای سرتاسر جهان، بخصوص گُردهای اروپا خواست که بر ضد اشغالگری ارتش ترکیه و اردوغان دیکتاتور تظاهرات کنند.

مجلس کانتون آفرین در مورد تهدیدهای اردوغان، رئیس جمهور ترکیه بر علیه آفرین بیانیه‌ای کتبی منتشر کرد. در این بیانیه آمده بود:

"پس از نشست آستانه (پیوست ۲) در مورد ایجاد مناطق کاهش تنش، دولت ترکیه با همکاری گروه‌های افراطی هیئت تحریرالشام وارد ادلب شد... از همان ابتدا گروه‌های مسلح روستاهای مرزی آفرین را توپ باران کردند. از طرف دیگر، دولت ترکیه سعی داشت روسیه و جهان را تحت فشار قرار دهد تا از شرکت نمایندگان شمال سوریه در نشست سوچی (پیوست ۲) جلوگیری کند. دو روز پیش، دولت ترکیه با سلاح‌های سنگین از داخل ترکیه روستاها و مناطق داخل آفرین را توپ باران کرد. در نتیجه این حملات که تا امروز ادامه دارد، غیرنظامیان آواره شده‌اند... ما به عنوان کانتون آفرین همه نیروهای فعال در منطقه، همه نهادهای بین‌المللی و سازمان‌های حقوق بشری را فرا می‌خوانیم تا به مسئولیت‌های خود عمل کنند و اجازه ندهند که دولت ترکیه غیرنظامیان و مناطق امن را هدف قرار دهد... ما دفاع مشروع را حق خود دانسته و از این حق استفاده خواهیم کرد و هیچ مسئولیتی در قبال عواقب آن نیز نداریم. ما از مردم خود در سراسر جهان می‌خواهیم که از بستگانشان در کانتون آفرین حمایت کنند."

در همان روز، سیزدهمین سالگرد تأسیس کنگره ستار با حضور نمایندگان نهادهای خودمدیریتی دمکراتیک، تو-دم، نیروهای دفاع مدنی زنان، مرکز فرهنگی-هنری کمان طلایی،^{۸۰} پ.ی.د و همه اعضای کنگره ستار در آفرین جشن گرفته شد. در حالیکه تصاویر عبدالله اوجالان، سکینه جانسز، فیدان دوغان و لایلا شایلمز^{۸۱} بر دیوارهای تالار آویخته بود، پس از یک دقیقه سکوت به احترام مبارزان راه آزادی، وحیده خلیل، عضو هماهنگ‌کننده کنگره ستار صحبت کرد. وی گفت:

"به واسطه‌ایده‌ها و فلسفه رهبر آپو (عبدالله اوجالان)، زنان گُرد بر اساس یک ایدئولوژی حرکت می‌کنند و این به معنای اتحاد زنان در تمام زمینه‌های زندگی است. در عین حال به همه جهان ثابت شد که زنان می‌توانند جامعه‌ای را بسازند."

چند تن از نمایندگان پارلمان اروپا طی مصاحبه خبری در تاریخ شانزدهم ژانویه، رفتار دولت ترکیه در مقابل آفرین را محکوم کردند. یکی از این افراد، سیاستمدار سوسیال دمکرات بلژیکی، کاتلین ون برمپت،^{۸۲} بود. وی به نمایندگی از سوسیالیست‌ها و دمکرات‌های پارلمان اروپا گفت:

"باید به وجود گُردها در سوریه [و همچنین] به زندگی و سایر حقوق آن‌ها احترام گذاشت. اظهارات و طرح‌های آقای اردوغان باعث نگرانی جدی ماست. بله، ما می‌خواهیم حقوق مردم گُرد، هم در سوریه و هم در ترکیه حفظ شود."

سیاستمدار چپ‌گرای آلمانی، گابریله زیمر^{۸۳} بعنوان نماینده چپ متحد اروپا [و چپ سبز اسکاندیناوی] نیز بر این عقیده بود که:

" هرگونه حمله ارتش ترکیه به آفرین یا رورژاوا، مطلقاً غیر قابل قبول است و این یک تلاش اشغالگرانه است که کردها و حقوق آن‌ها را هدف قرار می‌دهد."

و نمایندهٔ سبزه‌های پارلمان اروپا، سیاستمدار چپ‌گرای آلمانی، سکا کلا،^{۸۴} اعلام کرد:

" ما به شدت مخالف هرگونه مداخله نظامی در آفرین و مناطق دیگر هستیم. به نظر ما غیر قابل قبول است که اتحادیه اروپا و کشورهای عضو آن بر مسائل ترکیه بخصوص مشکلات حقوق بشر که ما بارها مطرح کرده‌ایم سرپوش بگذارند یا اینکه به ترکیه سلاح بفروشند."^{۸۵}

رسانه‌های حامی اردوغان در ترکیه برای دامن زدن به جنگ روانی اخباری منتشر می‌کردند مبنی بر اینکه مردم کانتون آفرین در حال فرار از شهرها هستند. ولی گزارش‌های داخل آفرین نشان می‌داد که زندگی روزمره جریان دارد و مردم برای دفاع از سرزمینشان گروه گروه به نیروهای دفاع مدنی، ی.پ.گ و ی.پ.ژ ملحق می‌شوند.

گزارش‌ها نشان می‌داد که تا نیمهٔ اول ژانویه ۲۰۱۸، حدود پنج هزار عضو نیروهای دفاع مدنی برای استفاده از سلاح آموزش دیدند و در یکماه آخر روزانه بین ۳۰ تا ۵۰ نفر به ی.پ.گ یا ی.پ.ژ ملحق شدند.

یکی از دفاتر ثبت نام نیروهای دفاع مدنی در آفرین
۱۷ ژانویه ۲۰۱۸، عکس از وبسایت آژانس خبری فرات

در یکی از گزارش‌ها، محمد بایر که برای دفاع از آفرین اسلحه به دست گرفته است، خود را پدر شهید مراد آمانوس معرفی می‌کند و می‌گوید علی‌رغم اینکه در عربستان شغل خوبی داشته، برای محافظت از سرزمینش بازگشته است.

در جای دیگر یک آفرینی عرب به نام عادل عبود می‌گوید:
"ما حملات به آفرین را نمی‌پذیریم. من برای محافظت از سرزمینم به نیروهای دفاع مدنی آمده‌ام. این وظیفه همه مردم آفرین است که از سرزمینشان محافظت کنند."

چهارصد تن از زنان گرد و عرب ساکن آفرین نیز به صفوف نیروهای دفاع مدنی ویژه زنان ملحق شدند و برای حفاظت از آفرین بصورت شبانه روزی در حالت آماده باش قرار گرفتند.

در گزارشی دیگر، یکی از این زنان مبارز به نام سمیرا حسن می‌گوید که مداخلات ارتش اشغالگر ترکیه در کانتون آفرین قابل قبول نیست و آنان با حمایت از ی.پ.گ و ی.پ.ژ در مقابل حملات ایستادگی می‌کنند و اجازه اشغال سرزمینشان بدست دشمنان را نخواهند داد.

عزیزه موری هم می‌گوید، رژیم ترکیه حق ندارد آفرین را به بهانه دروغین مبارزه با تروریسم توپباران کند. او می‌گوید تا آخرین قطره خون از سرزمین خود محافظت می‌کند و آفرین را تقدیم دشمنان نخواهد کرد.

شمسه احمد، یکی دیگر از زنان مبارز در نیروهای دفاع مدنی بر این باور است که حملات ارتش ترکیه هیچ تأثیری بر نیرو، همبستگی و فرایند دمکراتیک آنان نخواهد گذاشت.

و مبارز دیگری به نام رشیده برای می‌گوید توپباران ارتش اشغالگر ترکیه آنان را نمی‌ترساند و زنان آفرین شب و روز از منطقه و محل زندگی خود دفاع خواهند کرد.

هفدهم ژانویه، جمع کثیری از گُردهای مقیم سوئیس و فرانسه با تجمع در شهرهای زوریخ، پاریس و مارسی با مردم آفرین اعلام همبستگی کردند. همچنین به دعوت مرکز گُردهای مقیم بلژیک، مرکز جامعه دمکراتیک گُرده و کنگره دمکراتیک خلق-اروپا یک تجمع اعتراضی در مقابل سفارت ترکیه در بروکسل برگزار شد. معترضین با شعارهای "دیکتاتور اردوغان"، "زنه

باد ی.پ.گ"، "زنده باد ی.پ.ژ"، "زنده باد مقاومت آفرین" و... حمله ترکیه به آفرین را محکوم کردند. در شهر لاهه هلند نیز تجمع اعتراضی مشابهی در مقابل مقر سازمان ملل برگزار شد.

از سوی دیگر طبق اظهارات مقامات آمریکایی، ایالات متحده خود را ملزم به دفاع از کانتون آفرین نمی‌داند، زیرا از نظر آن‌ها، آفرین در جنگ علیه دولت اسلامی نقش عمده‌ای نداشته است. چنانچه سخنگوی پنتاگون، آدریان رانکین گالووی^{۸۶} گفت:

" آنچه ما در سوریه انجام می‌دهیم شکست داعش است و ما آن‌ها (کانتون آفرین) را بخشی از عملیات شکست داعش نمی‌دانیم و لذا از آن‌ها پشتیبانی نمی‌کنیم."^{۸۷}

همچنین رکس تیلرسون،^{۸۸} وزیر امور خارجه ایالات متحده، بر خلاف گفته‌های جوزف ووتل و توماس اف. ویل، هرگونه قصد ایالات متحده برای ایجاد نیروی مرزی میان سوریه و ترکیه را انکار کرد و این موضوع (که موجب خشم آنکارا شده بود) را یک سوء برداشت خواند.^{۸۹}

در همین رابطه وزارت دفاع آمریکا طی بیانیه‌ای اعلام کرد که ایالات متحده به آموزش نیروهای امنیتی محلی مرتبط با ق.س.د در سوریه ادامه می‌دهد، اما نیروی مرزبانی ایجاد نخواهد کرد. در این بیانیه آمده است که ایالات متحده به شدت از نگرانی‌های امنیتی ترکیه، شریک ائتلاف تحت رهبری آمریکا و متحد ناتو آگاه است. پنتاگون با اشاره به اینکه نگرانی‌های امنیتی

ترکیه مشروع است، گفت که به شفافیت با آنکارا درباره تلاش‌هایش برای شکست داعش در سوریه ادامه می‌دهد و در کنار متحد ناتو در تلاش‌های ضد تروریسم خود می‌ایستد.^{۹۰}

همزمان صالح مسلم در مصاحبه با رسانه‌ها اعلام کرد:

"مطمئناً حمله ترکیه به آفرین با هماهنگی ابرقدرت‌ها صورت می‌گیرد و ما چاره‌ای جز مقاومت نداریم."

هجدهم ژانویه ۲۰۱۸، در حالیکه مقامات ارشد ترکیه و آلمان در برلین مشغول انجام یک جلسه دو روزه برای بحث در مورد مسائل امنیتی بودند،^{۹۱} خلوصی آکار، رئیس ستاد مشترک ارتش ترکیه و هاکان فیدان، رئیس سازمان اطلاعات و امنیت ملی ترکیه با والرئ گراسیموف، رئیس ستاد مشترک نیروهای مسلح فدراسیون روسیه در مسکو دیدار کردند.^{۹۲} مطبوعات موضوع اصلی این دیدار را گفتگو حول امنیت منطقه، وضعیت فعلی سوریه و روند مذاکرات آستانه و ژنو عنوان کردند. لیکن از آنجا که کنترل حریم هوایی منطقه در دست روس‌ها بود و پشتیبانی هوایی در حمله به آفرین، نقش اساسی داشت، در اصل، ترکیه بدنبال کسب مجوز از روسیه برای استفاده از آسمان آفرین بود.

متعاقب مذاکرات ترکیه با روسیه (و ایران) برای استفاده از حریم هوایی شمال سوریه، فیصل مقداد، مشاور وزیر امور خارجه رژیم بعث سوریه به دولت ترکیه هشدار داد که هرگونه عملیات نظامی در منطقه آفرین، به عنوان

حمله ارتش ترکیه به خاک سوریه تلقی می‌شود و اگر هواپیماهای جنگی ترکیه دست به حمله بزنند، پدافند هوایی سوریه آماده نابودی آنهاست.^{۹۳}

در همین روز، ینی شفق، روزنامه وابسته به آ.ک.پ، به نقل از فرمانده فراری جیش‌الثوار، با تیتربزرگ در صفحه اول خود نوشت که آفرین در عرض سه ساعت سقوط خواهد کرد.^{۹۴}

از آنسو، فدراسیون دمکراتیک علویان، جامعه اسلامی کردستان و مرکز اتحادیه جوامع ایزدی در بیانیه‌های جداگانه‌ای تهدیدات اردوغان و حملات ارتش ترکیه به آفرین را محکوم کردند و از مردم خواستند تا صدای اعتراض خود را بلند کنند.

همزمان در آفرین ده‌ها هزار نفر بر علیه تهدیدهای دولت اشغالگر ترکیه به راهپیمایی پرداختند. در این راهپیمایی تصاویر عبدالله اوجالان، پرچم‌های ی.پ.گ و ی.پ.ژ و پلاکاردهایی با مضامین "آزادی رهبر آپو، آزادی کردستان است"، "نیروهای دفاع مدنی مداخله اردوغان فاشیست را نمی‌پذیرند" و "آفرین هرگز تسلیم نخواهد شد" توسط تظاهرکنندگان حمل می‌شد. بموازات این راهپیمایی، در کوبانی و گری سپی نیز تظاهرات دیگری برگزار شد.

گُردهای معترض همچنین مقابل وزارت امور خارجه قبرس در نیکوزیا و در میدان سیتاگمای آتن بر علیه تجاوزات رژیم اشغالگر ترکیه تجمع کردند.

راهپیمایی آفرین در اعتراض به تهدیدات ترکیه
۱۸ ژانویه ۲۰۱۸، عکس از وبسایت پوک میدیا (PUK Media)

مقاومت نیروهای مدافع کانتون، پیش‌بینی‌های آ.ک.پ و ارتش ترکیه در خصوص مدت زمان تسخیر آفرین را بهم زد. چنانچه بر خلاف پیش‌بینی‌های قبلی، روزنامه خبر ترک در تاریخ نوزدهم ژانویه، نوشت که عملیات آفرین و پاکسازی منطقه سه تا پنج ماه طول خواهد کشید.^{۹۰}

گروهی از شخصیت‌های دانشگاهی و فعالین حقوق بشری شامل نوام چامسکی، مایکل والتزر، شارلوت بانچ، تاد گیتلین، دیوید گریبر، نادیه صادق‌العلی، دیوید هاروی، مایکل هارت، مارینا سیتین، آن اسنیتو، بیل فلیچر، دیوید ل. فیلیپس، جوزف لورانس، مردیت تَکس و دبی بوکچین در

نامهٔ سرگشاده‌ای، از سران روسیه، ایران و ایالات متحده خواستند تا از نقض حاکمیت سوریه بر مرزهایش توسط ترکیه ممانعت کنند و مطمئن شوند که مردم آفرین می‌توانند در صلح به زندگی خود ادامه دهند. در بخش پایانی نامه نوشته شده بود:

"حمله‌ای از این دست علیه شهروندان صلح جوی آفرین، اقدامی آشکارا تجاوزگرانه علیه منطقه و مردمی آرامش طلب است که بصورت دمکراتیک اداره می‌شوند. ترکیه نمی‌تواند بدون تأیید روسیه، ایران و سوریه و عدم اقدام ایالات متحده برای جلوگیری از آن، چنین حمله‌ای را انجام دهد. مردم کُرد، هزاران زن و مرد جوان را که به نیروهای ی.پ.گ و ی.پ.ژ پیوستند تا جهان را از شر داعش خلاص کنند، از دست داده‌اند. وظیفهٔ اخلاقی ایالات متحده و جامعهٔ بین‌المللی حکم می‌کند که اکنون پشت سر مردم کُرد بایستند. ما از مقامات ایالات متحده و جامعهٔ بین‌المللی می‌خواهیم ثبات و امنیت آفرین را تضمین نموده و از تجاوز بیشتر ترکیه به داخل مرزهای سوریه جلوگیری کنند."^{۹۶}

در عین حال روسیه انتقال ناظران نظامی را، که قبلاً طبق توافق با ی.پ.گ به شمال غربی سوریه آمده بودند، به خارج از منطقهٔ آفرین آغاز کرد.^{۹۷} باتوجه باینکه برخلاف سایر مناطق روژاوا، هیچ نیروی آمریکایی در آفرین حضور نداشت، این حرکت عملاً به معنی چراغ سبز روسیه به ترکیه برای ورود به خاک سوریه بود.

در نوزدهم ژانویه ۲۰۱۸ توپباران نواحی مختلف جندرس از جمله گُری بدرخان، گُری بانی، گُری بختیار، گُری باشور، گُری باتمان، گُری دستان و

گُری شهید دمهات ادامه داشت که مزدوران با دوشکا به گُری هوزان هم حمله کردند. در شرق کانتون، مالکیه و شوارغه با توپ و کاتیوشا گلوله باران شدند و چندین گلوله توپ هم به قسطل جندو، بلونه، و حوالی عین دقنه اصابت کرد. بموازات این حملات، ارتش ترکیه با تانک به دیکمداش هجوم برد. در غرب کانتون ارتش ترکیه خط مرزی شیبه تا راجو را با خمپاره و توپ گلوله باران کرد. قره‌بابا، کومرَش، پل حَسارکه و حوالی روستای هوپکا نیز توپباران شد. چند گلوله توپ هم به روستای شَخورزه از توابع بلبل اصابت کرد. پاسخ نیروهای ی.پ.گ به حمله نظامیان تُرک و مزدوران وابسته به آن‌ها در مرزهای شمالی، مهاجمان را مجبور به عقب نشینی کرد.

در شهبای نیز حملات ادامه داشت. مناطق حَرَبِل، اُم حوش و تل رفعت هدف قرار گرفت و حمله ارتش ترکیه با آتش کوبنده مبارزان جیش‌الثوار و جبهه‌الاکراد پاسخ داده شد.

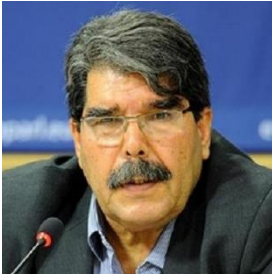
از دیگر سو، شبه نظامیانی که توسط دولت ترکیه در شهرهای کلیس و دیلوک آموزش دیده بودند قبل از ظهر با بیست دستگاه اتوبوس پلاک عادی ترکیه تحت تدابیر امنیتی رژیم ترکیه از کلیس به مقصد آعزاز وارد سوریه شدند. همزمان با اعزام این تروپیست‌ها، نورالدین جانیکلی، وزیر دفاع ترکیه در مصاحبه خبری گفت که عملیات آفرین قطعاً انجام خواهد شد و در جواب سؤال در خصوص زمان انجام عملیات، پاسخ داد که عملیات آفرین عملاً آغاز شده است.^{۹۸}

مرحله اول مقاومت

"... [برای دفاع از خانه خویش] جز به خلق خود و نیروهای خودمان متکی نیستیم. هرکس بدانال منافع خویش است و آمریکا بجای ما نمی جنگد..."

بخشی از مصاحبه خبری صالح مسلم، عضو کمیته دیپلوماسی تو-دم

چهارشنبه هفدهم ژانویه ۲۰۱۸

شاخه زیتون

وقتی حمایت لجستیکی و اطلاعاتی و عملیات ایذایی ارتش ترکیه در پشتیبانی از گروه‌های تکفیری برای پیشروی به داخل کانتون آفرین از مرزهای شرقی و جنوبی کارگر نیافتاد، دولت ترکیه رسماً حمله برنامه‌ریزی شده‌ای را از مرزهای شمالی و غربی کانتون آغاز کرد. در این حمله، گروه‌های تکفیری مسلح که در کمپ‌های داخل ترکیه آموزش نظامی دیده بودند، نظامیان ترک را همراهی می‌کردند.

ترکیه در این عملیات چند تیپ از نیروهای گرد مزدور را نیز با خود همراه ساخته بود تا ضمن لاپوشانی سیاست‌های ضد گردی خود، سناریوی "گرد خوب - گرد بد" را اجرا کند و چنان نشان دهد که مثلاً گردهای خوب تحت حمایت ترکیه در حال بیرون راندن گردهای بد ی.پ.گ از آفرین هستند.

اکنون آفرین در محاصره گروه‌هایی بود که هر کدام بخشی از محورهای مواصلاتی منتهی به آفرین را در دست گرفته و آماده حمله بودند؛

گروه‌های احرار الشام، حزب اسلامی ترکستانی و فیلق الشام در محور اعزاز،

مرحله اول مقاومت . ۱۲۷

تیپ سمرقند، فیلق الشام، ائتلاف فاستقم و ارتش نخبه در محور جندرس،

جبهه النصره، جنبش نورالدین زنگی، ارتش آزاد ادلب و ارتش شمال در محور دیرسمعان،

تیپ سلطان سلیمان شاه، فیلق الشام، تیپ شاهین کوهستان و احرارالشرقیه در محور سیریا تل،

تیپ‌های احفاد رسول، ارتش طلایع النصر، تیپ سلطان محمد فاتح و تیپ المنتصربالله در محور راجو،

گروه‌های احرارالشام، جبهه‌شامیه، احرارالشرقیه، فیلق الشام به‌مراه نیروهای ویژه ارتش ترکیه در محور بلبل،

ارتش مجاهدین، جبهه‌الاسلامیه، تیپ‌های صقورالشام، جنبش حزم و احرارالشام در محور پارسا خاتون (محور قسطل-الکروم)،

و لشکر بیست و سوم و گردان المصطفی (لشکر ۱۳ سابق) در محور شهبای مستقر شده بودند.

تیپ المعتمصم، لشکر حمزه، تیپ طوفان شمال، تیپ‌های نصر، تیپ احفاد صلاح‌الدین و سپاه یکم، دوم و سوم ارتش ملی سوریه نیز در محورهای مختلف جایجا می‌شدند.

لشکر سلطان مراد، بعنوان بزرگترین گروه ترکمنی، در تمام جبهه‌ها حضور داشت و بر سایر گروه‌ها نظارت می‌کرد.

همچنین علاوه بر نیروهای ویژه ارتش ترکیه، نیروی هوایی و نیروی زمینی ارتش ترکیه، اعضای سازمان گرگ‌های خاکستری^{۹۹} و داوطلبان سازمان میت نیز بصورت مستقیم در عملیات شرکت داشتند. بدین ترتیب، نیروهای ترکی حاضر در عملیات دو برابر نیروهای مزدور تحت حمایت ترکیه بود.^{۱۰۰}

ارائه شرح مختصری از سابقه این گروه‌ها بعنوان متحدان ترکیه در تهاجم به آفرین، اتفاقاتی را که بعداً رقم خورد شفاف‌تر می‌سازد.^{۱۰۱}

احرارالشام

جنبش اسلامی احرارالشام (حرکه احرارالشام الإسلامیه) سازمانی شامل گروه‌های مسلح سلفی بود که در دسامبر ۲۰۱۱ شکل گرفت و رابطه خوبی با داعش و القاعده داشت. رهبران این گروه همگی از سلفی‌های زندانی در زندان صیدنا یا بودند که متعاقب اعلام عفو عمومی رژیم بعث، آزاد شدند. احرارالشام در سال ۲۰۱۳ به عنوان دومین گروه قدرتمند در میان اپوزیسیون سوری شناخته می‌شد. در سال ۲۰۱۴ اختلافات میان احرارالشام و داعش بالا گرفت تا در پاییز ۲۰۱۵ به همراه جبهه‌النصره در شمال حلب با داعش

درگیر شدند. اتحاد با جبهه‌النصره تا سال ۲۰۱۷ ادامه داشت تا اینکه در اوایل سال ۲۰۱۷ زیر مجموعه‌هایی از آن به جبهه‌النصره پیوستند. احرارالشام همزمان با چند گروه دیگر اتحادی برای مقابله با جبهه‌النصره تشکیل داد و درگیری میان آن‌ها آغاز شد. جنگ‌های داخلی قدرت احرارالشام را تحلیل برد تا نهایتاً تحت سیطرهٔ میت قرار گرفت. این گروه از نظر مالی وابسته به ترکیه، کشورهای حوزهٔ خلیج فارس و شبکه‌های جهادی عربی بوده است. دولت ترکیه همواره از آن‌ها حمایت کرده و از این گروه بعنوان نمایندهٔ اپوزیسیون سوری نام برده است.^{۱۰۲} هنگام حمله به آفرین، عمدهٔ نفرت احرارالشام، در اعزاز متمرکز شده بودند.

حزب اسلامی ترکستانی

حزب اسلامی ترکستان، یک سازمان مسلح افراط‌گرای اسلامی هم پیمان با القاعده، متشکل از تندروان اویغور در غرب چین بود که با هدف ایجاد دولت مستقل ترکستان شرقی در استان شین جیانگ شکل گرفت. لیکن با توجه به روابط این گروه با القاعده تقریباً از سال ۲۰۱۳ اعضای آن از طریق خاک ترکیه وارد سوریه شده و تحت عنوان حزب اسلامی ترکستانی در سوریه (الحزب الإسلامي التركستاني فی سوريا) شروع به فعالیت کردند. ارتش ترکیه برای حمله به آفرین، چهارصد نفر از اعضای این گروه را در پنج نقطه مستقر کرده بود.

فیلق الشام

فَيْلَقُ الشَّامِ که برخی آن را با نام سپاه حمص می‌شناسند، در مارس ۲۰۱۴ از نوزده گروه مسلح اسلامگرای بعضاً اِخوانی^{۱۳} که از حلب تا دمشق فعالیت داشتند، تشکیل شد. هدف از این تشکّل متحد کردن شورشیان اسلامی غیر وابسته به القاعده در سوریه بود. این گروه پس از شکل‌گیری از اخوان‌المسلمین سوریه فاصله گرفت تا بتواند از حمایت مالی عربستان سعودی بهره‌مند شود. فَيْلَقُ الشَّامِ بواسطهٔ اتاق عملیات و اطلاعات نظامی مشترک، مستقر در ترکیه از حمایت ایالات متحده برخوردار بوده است و در زمان حمله به آفرین توسط دولت ترکیه حمایت می‌شد. در آن‌زمان، قسمت عمدهٔ این سپاه عملاً از بین رفته و تنها یک واحد پانصد نفری از آن به نام تیپ الشمال در اعزاز مستقر بودند. فرمانده این گروه، یاسر عبدالرحیم، بعنوان یکی از اصلی‌ترین فرماندهان میدانی عملیات مذکور به حساب می‌آمد.^{۱۴}

تیپ سمرقند

تیپ سمرقند (لواء سمرقند) معروف به سپاه اول، توسط میت در ژوئن ۲۰۱۶ بعنوان یکی از زیر مجموعه‌های لشکر حمزه، سازماندهی شد. این گروه خود را "گروهی از جنگجویان مبرّز برای مبارزه با رژیم درنده خوی اسد، گروه‌های جدایی‌طلب کُرد و مزدوران فردای داعش،" معرفی می‌کرد. تیپ

سمرقند از حدود سیصد ترکمن حومه حلب مجهز به اسلحه سبک، تشکیل می‌شد که تحت فرمان فیلق الشام عمل می‌کردند.

ائتلاف فاستقم

این گروه که بصورت کامل "تجمع فاستقم" نامیده می‌شد، متشکل از بازماندگان گروه‌های جهادی حلب بود که در اواخر سال ۲۰۱۲ با فرماندهی شیخ توفیق، توسط ترکیه سازماندهی شدند. این ائتلاف در ابتدا با جنبش نورالدین زنگی متحد بود، لیکن در سال ۲۰۱۶ درگیری‌های شدیدی میان این دو گروه روی داد. چند ماه پس از اتحاد با احرار الشام نیز در سال ۲۰۱۷ مورد حمله احرار الشام قرار گرفت. ائتلاف فاستقم از جانب اخوان المسلمین، ترکیه و قطر حمایت می‌شده و طبق برآورد سال ۲۰۱۵ بین هزار و پانصد تا سه هزار نفر عضو داشته است. هشام سکیف، فرمانده این گروه در حمله به آفرین طی مصاحبه‌ای رادیویی اعلام کرد که هدف از این عملیات "تأمین امنیت آفرین و اخراج یگان‌های کُردی است که آرزو دارند از سوریه جدا شوند." ۱۰۵

ارتش نخبه

جیش النخبه یک گروه مسلح سوری با گرایش ملی-سلفی بود که در سال ۲۰۱۶ با نام جیش التحریر به عنوان بخشی از تلاش برای ایجاد وحدت در میان مخالفان میانه رو در ارتش آزاد سوریه تأسیس شد و در اوایل سال ۲۰۱۷ تغییر نام داد. این گروه هم با جبهه النصره درگیری‌هایی داشت. تعداد

نفرات آن‌ها (بنا به اظهار خودشان) در سال ۲۰۱۷ به حدود سه هزار نفر می‌رسیده است. ظاهراً سیصد و پنجاه نفر از این گروه با سلاح سبک در حمله به آفرین شرکت داشته‌اند.

جبهه‌النصره

جبهه‌النصره با نام کامل "جبهه‌النصره لأهل الشام من مجاهدی الشام فی ساحه الجهاد" در سال ۲۰۱۲ بعنوان یک سازمان سلفی- جهادی با هدف استقرار حکومت اسلامی در سوریه اعلام وجود کرد و در سال ۲۰۱۳ به شاخه رسمی القاعده در سوریه تبدیل شد. در همان سال جبهه‌النصره در سریکانی (رأس العین) به نیروهای کُرد حمله کرد و از ی.پ.گ شکست خورد. در تل ابیض سه کُرد را سوزاندند و به قتل عام و غارت اموال کُردها فتوا دادند. در ۲۰۱۴ با داعش درگیر شد و در ۲۰۱۵ با هفت گروه دیگر از جمله احرار الشام ائتلافی به نام جیش الفتح را تشکیل دادند. در ۲۰۱۶ به جبهه فتح الشام تغییر نام داد و اعلام کرد که به القاعده وابسته نیست. در همان سال بنا به برآورد نیویورک تایمز، بین پنج تا ده هزار عضو داشته است. در ۲۰۱۷ بدنبال درگیری با چند گروه از جمله احرار الشام با چهار گروه دیگر ائتلافی تحت عنوان هیئت تحریر الشام تشکیل داد. در زمان حمله به آفرین اعضای این گروه از غرب تا شرق دیرسمعان در دوازده نقطه مستقر شده بودند.

جنبش نورالدین زنکی

گروه "حرکه نور الدین الزنکی" اواخر سال ۲۰۱۱ در حالی شکل گرفت که اکثر اعضای آن چچنی بودند. این گروه از زمان شکل‌گیری به چندین ائتلاف پیوست و از آن‌ها جدا شد. در ۲۰۱۵ مورد حملهٔ جبهه‌النصره قرار گرفت و پس از مدتی چند گروه ترکمن تحت حمایت ترکیه را در خود ادغام کرد. در ۲۰۱۶ با ائتلاف فاستقم و در ۲۰۱۷ با هیئت تحریرالشام درگیر شد. این گروه از نظر مالی مورد حمایت آمریکا، عربستان سعودی، قطر و ترکیه بوده است.

ارتش آزاد ادلب

ارتش آزاد ادلب (جیش اِدلب الحر) با ادغام تیپ شاهین‌های کوهستان، لشکر شمالی (الفرقه الشماليه) و لشکر سیزدهم وابسته به ارتش آزاد، با نیرویی بالغ بر شش هزار جنگجو و دویست افسر (بنا به اظهار خودشان) توسط میت در تابستان ۲۰۱۶ شکل گرفت. از آنجا که اولین اولویت این گروه مبارزه با دولت وقت سوریه بود، روابطی با گروه‌های سلفی همچون جبهه‌النصره، فیلق الشام و احرارالشام برقرار نمود ولی در اوایل سال ۲۰۱۷ با جبهه‌النصره درگیر شد. چندی بعد ضمن ایجاد تغییرات ساختاری، طی یک اعلامیه، فرمانده، جانشین و رئیس ستاد مشترک خود را تغییر داد.

ارتش شمال

ارتش شمال (جیش الشمال) در دوم ژانویه سال ۲۰۱۶، بعنوان چتری برای گرد هم آوردن باقیمانده‌های ارتش آزاد در اعزاز تشکیل شد و بلافاصله در بیست و چهارم فوریه اعلام کرد که تمام جاده‌های منتهی به شهر آفرین را جز برای موارد بشردوستانه، بسته است.^{۱۰۶} در اواخر همان سال به جنبش نورالدین زنکی پیوست لیکن این اتحاد چندی نپایید و منجر به درگیری میان آن‌ها شد.

تیپ سلطان سلیمان شاه

این گروه در اواخر سال ۲۰۱۱ با نام "لواء خط النار" در حومهٔ حماه تأسیس شد. اکثر اعضای آن از ترکمن‌های حومهٔ حماه بودند که تعدادشان به هفتصد نفر می‌رسید. از آنجا که فرماندهٔ آن‌ها محمد حسین الجاسم ملقب به ابو عمشه بود، این گروه به العمشات نیز معروفند. در اوایل سال ۲۰۱۶، نام آن به "لواء السلطان سلیمان شاه" تغییر کرد که منسوب به جد بنیانگذار امپراتوری عثمانی بوده است. این گروه رابطهٔ تنگاتنگی با میت داشت و در پاییز سال ۲۰۱۶ نیز مأموران اطلاعاتی ترکیه در مقر تیپ سلطان سلیمان شاه در محله حیدریه شهر حلب به دام افتادند. این گروه پان تُرکِ افراطی متهم به دزدی اموال مردم گُرد و عرب، گروگانگیری به قصد اخاذی، تجاوز، اخراج ساکنان گُرد از روستاهایشان و اسکان خانواده‌های آوارهٔ ترکمن در خانهٔ گُردها بوده‌اند. تیپ سلطان سلیمان در آوریل ۲۰۱۷ با احرارالشام و

جبهه‌شامیه درگیر شد. زمان حمله به آفرین، این گروه نقش برجسته‌ای در کنار نیروهای زمینی ارتش ترکیه ایفا می‌کرد.

تیپ شاهین های کوهستان

تیپ شاهین‌های کوهستان (لواء صقور الجبل) در سال ۲۰۱۲، با نام "لواء صقور جبل الزاویه" بعنوان زیر مجموعه‌ای از "أحفاد رسول" تأسیس شد. از سال ۲۰۱۴ توسط سازمان سیا و از طریق عربستان سعودی، قطر و ترکیه مورد حمایت قرار گرفت. اواخر سال ۲۰۱۵ در شمال حلب با ق.س.د و جیش الثوار درگیر شد و بعنوان بخشی از اتاق عملیات فتح حلب، محله شیخ مقصود را خمپاره باران کرد. در اوایل سال ۲۰۱۶ گروه پنجاه نفره‌ای از آن‌ها که در دیرجمال مستقر بودند، به جیش الثوار پیوستند. تعداد نفرات آن‌ها (بنا به ادعای خودشان) در سال ۲۰۱۶ بالغ بر دوهزار و پانصد نفر بوده است. ظاهراً پانصد نفر از این گروه در حمله به آفرین حضور داشته‌اند.

احرار الشریقه

احرار الشریقه یک گروه نزدیک به القاعده بوده که در نوامبر ۲۰۱۶ بعنوان واحدی از احرار الشام در دیرالزور بوجود آمد ولی پس از چندی از آن جدا شد. اکثر اعضای آن از اهالی تبعیدی یا فراری دیرالزور و سایر مناطق شرقی سوریه و بسیاری نیز از اعضای قبيلة الشُعَیْطَات بودند. هرچند اختلافاتی با داعش داشت ولی بخشی از شبکه‌ای بود که به همراه حزب اسلامی ترکستانی

افراد داعش را از مرزهای شرقی به ادلب قاچاق می‌کرد. برخی از اعضای داعش هم بعداً به احرارالشرقیه ملحق شدند. این گروه با سایر گروه‌های متحد خود چندین بار بر سر تقسیم غنائم جنگی درگیر شده است. احرارالشرقیه با حمایت دولت ترکیه از سال ۲۰۱۷ در خط مقدم نبرد با ی.پ.گ قرار داشت و در زمان حمله به آفرین، دویست تن از جهادیون آن یگانی از ارتش ترکیه را همراهی می‌کردند.^{۱۰۷}

تیپ‌های احفاد رسول

تیپ‌های احفاد رسول (ألویه أحفاد الرسول) در سال ۲۰۱۲، بعنوان یک گروه سلفی - جهادی متمرکز در ادلب، از به هم پیوستن بیش از چهل گروه شبه نظامی اسلامگرای کوچکتر با حمایت مالی دولت قطر تأسیس شد. بنا بر گزارش بی.بی.سی، در سال ۲۰۱۳ بین هفت تا نه هزار نفر جنگجو داشته است. در همان سال اعلام کرد که در کنار جبهه‌النصره با ی.پ.گ خواهد جنگید. پس از چندی با داعش درگیر شد و با احرارالشام هم اختلاف پیدا کرد. در نوامبر ۲۰۱۳ از جبهه‌النصره جدا شد و زیرمجموعه‌هایی از آن به داعش پیوستند. این گروه به مرور تحلیل رفت تا اینکه بازماندگان آن در سال ۲۰۱۷ به عملیات سپر فرات ملحق شدند. افراد این گروه در ترکیه آموزش دیده بودند و ظاهراً یکصد تن از آن‌ها در حمله به آفرین شرکت داشته‌اند.

ارتش طلائع النصر

این گروه نیز همچون سایر گروه‌هایی که توسط ترکیه برای شرکت در عملیات سپر فرات، سازماندهی شدند، بخشی از ارتش آزاد تحت حمایت ترکیه محسوب می‌شد. فرمانده ارتش طلائع النصر (جیش طلائع النصر)، سرگرد محمد العلی، طی مصاحبه با نشریه المُن در ماه مه ۲۰۱۷، گفت که ترکیه از شش ماه پیش در حال سازماندهی گروه‌های کوچک و بزرگ مخالفین سوری از جمله طلائع النصر، تحت عنوان یک سپاه (الجیش الوطنی السوری) بوده است. وی ضمن اشاره باینکه خطر نیروهای سوریه دمکراتیک کمتر از داعش نیست، یکی از اهداف این سپاه را مبارزه با ق.س.د خواند. وی همچنین اعلام کرد که این نیروها مستقیماً از حمایت مالی، لجستیکی و نظامی ترکیه برخوردار بوده و دوره‌های آموزشی را در ترکیه می‌گذرانند. بنا بر اطلاعات بدست آمده، پانصد تن از نیروهای طلائع النصر در حمله به آفرین شرکت داشته‌اند.

تیپ سلطان محمد فاتح

تیپ سلطان محمد فاتح (لواء السلطان محمد الفاتح) یا به اختصار، تیپ سلطان محمد، یک گردان زرهی ترکمن بود که در سال ۲۰۱۲ توسط عوامل میت و با حمایت حزب حرکت ملی ترکیه سازماندهی شد. در ژانویه ۲۰۱۳، به تیپ ارتقاء یافت و سپس به لشکر سلطان مراد پیوست. تیپ سلطان محمد در سال ۲۰۱۶ از لشکر سلطان مراد جدا شد. عنوان این گروه از نام سلطان

عثمانی، محمد فاتح گرفته شده است. افراد این گروه در ترکیه آموزش دیده بودند و پانصد نفر از آن‌ها در تهاجم به آفرین مشارکت داشته‌اند.

تیپ المتصربالله

تیپ المتصربالله (لواء المتصربالله) سال ۲۰۱۲ در رقه توسط عوامل میت سازماندهی شد. در سال ۲۰۱۴ بخشی از اپوزیسیون سوری در عملیات حلب بود و در سال ۲۰۱۵ همراه با برخی از گروه‌های دیگر، محله شیخ مقصود حلب را آماج حملات خود کرد. در سال ۲۰۱۶ همچون چندین گروه ترکمنی دیگر از حلب به مناطق شمالی رفت تا در کنار ارتش ترکیه در عملیات سپر فرات شرکت کند. در سال ۲۰۱۷، رهبر آن، فراس الباشا، طی مصاحبه با تی.آر.تی، گفت که گروه مذکور را ترکمن‌ها و عرب‌های حلب در سال ۲۰۱۳ تشکیل داده‌اند. این گروه ترکمنی نیز وابسته به راستگرایان افراطی حزب حرکت ملی ترکیه بوده است. آن‌ها علاوه بر یک پرچم سفید با نشان خود، از پرچم معمولی ترکیه نیز استفاده می‌کردند. افراد این گروه در ترکیه آموزش دیده بودند و برآورد می‌شد که حدود هزار نفر از آن‌ها در حمله به آفرین شرکت داشته باشند.

جبهه شامیه

جبهه شامیه (الجبهه الشامیه) در دسامبر ۲۰۱۴ از ادغام پنج گروه شورشی تأسیس شد. لیکن این اتحاد بیش از چهار ماه دوام نیاورد تا اینکه در ژوئن

۲۰۱۵ تحت رهبری ابوعمرو، رهبر سابق احرارالشام، مجدداً شکل گرفت. جناح شمال غربی جبهه در آفرین توسط ترکیه حمایت مالی می‌شد، ولی قبلاً از طریق اتاق عملیات و اطلاعات نظامی مشترک مستقر در ترکیه توسط ایالات متحده نیز حمایت می‌شده است. اسلامگرایی سنی هویت بارز این گروه بود و سعی می‌کرده خود را به عنوان یک گروه اسلامگرای میانه‌رو معرفی کند.

ارتش مجاهدین

ارتش مجاهدین (جیش المجاهدین) یکی از زیرمجموعه‌های ارتش آزاد بوده است که در اوایل سال ۲۰۱۴ تشکیل شد و بیشتر اعضای آن از اسلامگرایان اطراف حلب بودند. این گروه ابتدا با ائتلاف فاستقم و جنبش نورالدین زنکی متحد شد و به داعش اعلان جنگ داد ولی جنبش نورالدین زنکی در ماه مه و ائتلاف فاستقم نیز در اواخر سال ۲۰۱۴ از آن‌ها جدا شد. در ۲۰۱۵ به اتاق عملیات فتح حلب پیوست و با ی.پ.گ درگیر شد. در جولای ۲۰۱۵ رسماً اعلام کرد که به ترکیه در مقابله با پ.ک.ک کمک می‌کند. در ۲۰۱۶ با چند گروه دیگر جبهه اهل‌الشام را تشکیل داد و پس از شکست از جبهه‌النصره در سال ۲۰۱۷ به احرارالشام پیوست. این گروه که بنا به گفته خود در ابتدای تأسیس حدود دوازده هزار نیرو داشته است، در سال ۲۰۱۶ چهار هزار نفر نیرو داشت. در زمان حمله به آفرین، ارتش مجاهدین زیر نظر میت فعالیت می‌کرد.

جبهه‌الاسلامیه

جبهه‌الاسلامیه (الجبهه‌الاسلامیه) در اواخر سال ۲۰۱۳، از ائتلاف چند گروه سلفی - جهادی تشکیل شد. بنیان‌گذاران این گروه نیز از زندانیان سابق زندان صیدنایا بودند. یکی از آنها ملقب به ابو عیسی، همواره به ترکیه رفت و آمد داشت و با سازمان‌های اطلاعاتی ترکیه، عربستان و آمریکا همکاری می‌کرد. جبهه‌الاسلامیه در بدو تأسیس درگیری‌هایی با ارتش آزاد داشت ولی پس از چندی با هم صلح کردند. ظاهراً در زمان درگیری با ارتش آزاد، نمایندگان جبهه‌الاسلامیه با سفیر آمریکا در استانبول ملاقات داشته‌اند. در سال ۲۰۱۴ داعش را محکوم کرد و در مناطقی با آن درگیر شد. در همان سال گروه‌هایی از این جبهه به ارتش آزاد ملحق شدند. اکتبر ۲۰۱۵، ترکیه درحومه استانبول ملاقاتی را میان رهبران جبهه‌الاسلامیه و فرستاده ویژه روسیه در خاورمیانه ترتیب داد. در همان سال زیرمجموعه بزرگی از این گروه جدا شد و بشدت از قدرت آن کاست. جبهه‌الاسلامیه مورد حمایت مالی عربستان سعودی و حمایت تسلیحاتی ترکیه بوده است. در زمان حمله به آفرین این گروه نیز تحت نظارت میت عمل می‌کرد.

تیپ های صقورالشام

شاهین‌های شام (ألویه صقورالشام) در سال ۲۰۱۱ بعنوان یک زیرمجموعه اسلامگرایی سیکولار از ارتش آزاد تأسیس شد و در سال ۲۰۱۲ با چند گروه دیگر، جبهه تحریر اسلامی سوریه (جبهه تحریر سوریا الإسلامیه) را تشکیل

داد. در نوامبر ۲۰۱۳، ضمن رد سکولاریسم، یکی از اهداف خود را ایجاد حکومت اسلامی مطابق قانون شریعت اعلام کرد و متعاقباً در ماه دسامبر از ارتش آزاد جدا شد. طی سال‌های ۲۰۱۳ و ۲۰۱۴ زیرمجموعه‌های مهمی از آن گسستند و با داعش صلح کردند. در سال ۲۰۱۵ به احرارالشام پیوست. لیکن اتحادشان دیری نپایید و در سال ۲۰۱۶ از احرارالشام جدا شد تا به جیش‌الفتح ملحق شود. در سال ۲۰۱۷ دوباره به احرارالشام پیوست. این گروه نیز در زمان حمله به آفرین زیر نظر میت فعالیت می‌کرد.

جنبش حزم

جنبش حزم (حرکه حزم) در اوایل سال ۲۰۱۴ بعنوان یکی از گروه‌های وابسته به ارتش آزاد در شال غربی سوریه شکل گرفت. افراد این گروه تحت نظارت ارتش آمریکا در قطر آموزش می‌دیدند. در اکتبر همان سال با جبهه‌النصره درگیر شد. از آنجا که به تنهایی توان مقابله با جبهه‌النصره را نداشت، در سال ۲۰۱۵ به جبهه‌شامیه پیوست. در ماه مه، چندین زیرمجموعه از جنبش حزم جدا شده و جیش‌الثوار را تشکیل دادند و بخشی نیز به جبهه‌شامیه پیوستند. این گروه عملاً منحل شده بود تا اینکه در سال ۲۰۱۶ اعضای متواری آن در ترکیه توسط میت دوباره سازماندهی شدند و به جرابلس بازگشتند.

لشکر بیست و سوم

پیشینه این گروه به لشکر شانزدهم پیاده نظام باز می‌گردد، که بعنوان یک گروه مسلح سوری وابسته به ارتش آزاد، در سال ۲۰۱۳ با مرکزیت حلب شکل گرفته بود. لشکر شانزدهم در درگیری‌های اواسط سال ۲۰۱۶، خسارات و تلفات سنگینی را متحمل شد و باقیمانده‌های آن گروه جدیدی تحت عنوان لشکر بیست و سوم (الفرقه ۲۳) را ایجاد کردند. از آنجا که لشکر بیست و سوم با احرارالشام، جنبش نورالدین زنکی و ائتلاف فاستقم همکاری داشت، در سال ۲۰۱۷ با تحریرالشام درگیر شد. در زمان حمله به آفرین حدود سیصد نفر از آن‌ها که عموماً غیر سوری بودند، در جبهه‌های شیخ عیسی، در مقابل ق.س.د سنگر گرفته و توسط میت هدایت می‌شدند.

گردان المصطفی

پیشینه این گروه به تیپ عبدالرحمن باز می‌گردد، که در سال ۲۰۱۲ شکل گرفت و در سال ۲۰۱۳ به همراه چند گروه دیگر تحت عنوان لشکر سیزدهم به ارتش آزاد پیوست. پس از شکست مقابل داعش در مارع، در ژوئن ۲۰۱۶ دوباره به منظور شرکت در عملیات سپر فرات، تحت عنوان گردان مصطفی (فوج المصطفی) توسط ترکیه سازماندهی شد. این گروه مستقیماً از پشتیبانی مالی و نظامی ترکیه برخوردار بود و نفرات آن دوره‌های آموزشی پانزده روزه خود را در ترکیه می‌گذراندند. ظاهراً تعداد نیروهای آن‌ها بالغ بر پانصد نفر بوده است.

تیپ المعتصم

تیپ المعتصم (لواء المعتصم) یک جناح از ارتش آزاد با مرکزیت مارع بود که در سال ۲۰۱۵ تشکیل شد. در سال ۲۰۱۶ به همراه چند گروه دیگر در عملیات شمال حلب شرکت کرد. سه ماه بعد از آن با هفت گروه دیگر در مارع ائتلافی تشکیل داد و با ق.س.د ارتباط برقرار نمود. طی ماه‌های آگوست و سپتامبر همان سال بعنوان بخشی از عملیات سپر فرات در تسخیر جرابلس شرکت داشت. در سال ۲۰۱۷ یکی از فرماندهان آن به نام عواد ابوصقر از تیپ المعتصم جدا شد و به ق.س.د پیوست. بنا به اظهار فرمانده آن، تیپ المعتصم در سال ۲۰۱۷ بالغ بر هزار نفر نیرو داشته است. این گروه نیز در کنار سایر نیروهای اشغالگر در حمله به آفرین نقش آفرینی کرد.

لشکر حمزه

لشکر حمزه (فرقه الحمزه) در سال ۲۰۱۳ با نام تیپ حمزه و بعنوان زیر مجموعه‌ای از ارتش آزاد، در حومه جنوبی حسکه، با حمایت ایالات متحده تأسیس شد. این گروه براساس برنامه آموزش و تجهیز مخالفان اسد توسط سازمان سیا تأمین مالی می‌شد تا اینکه از سال ۲۰۱۶ با حمایت مالی و نظامی ترکیه برای مبارزه با داعش و نیروهای کُرد، به ائتلاف سپر فرات پیوست و جزء اولین گروه‌هایی بود که از طریق خاک ترکیه وارد شهر جرابلس شدند و کنترل این شهر را بدست گرفتند. در اکتبر ۲۰۱۶، تیپ رعد الشمال، یکی از زیرمجموعه‌های لشکر حمزه، به‌ی.پ. گ و جیش الثوار اولتیماتوم داد تا

از تل رفعت خارج شوند. بر اساس اطلاعات ارائه شده توسط فرمانده لشکر در سپتامبر ۲۰۱۷ قوای این گروه شامل دو هزار و دویست نفر بوده است. بنا بر گزارش‌ها، پانصد تن از آن‌ها در حمله به آفرین، شرکت داشته‌اند. تیپ شاهین‌های کُرد (صقور الأكراد) معروف به کلاه قرمزا، که ظاهراً مشتمل بر چهارصد کُرد و دویست نفر عرب بوده‌اند، نیز بعنوان زیر مجموعه‌ای از لشکر حمزه در تهاجم به آفرین حضور داشته‌اند.

تیپ طوفان شمال

تیپ طوفان شمال (لواء عاصفه الشمال) در سال ۲۰۱۱ با مرکزیت اعزاز تشکیل شد. تا قبل از آغاز جنگ داخلی سوریه، رهبر و اعضای گروه به کار قاچاق مشغول بودند. این گروه در اواخر سال ۲۰۱۲ پذیرفت که تحت اختیارات شورای عالی نظامی^{۱۰۸} باشد. در سپتامبر ۲۰۱۳ با داعش اختلاف پیدا کرد و درگیری‌ها تا جایی بالا گرفت که داعش تیپ طوفان شمال را از بین برد و اعلام کرد که افراد آن به مناطق تحت سلطه کُردها متواری شده‌اند. فرمانده آن‌ها نیز به ترکیه گریخت. پس از چندی، دولت ترکیه در شهر کلیس به سازماندهی دوباره تیپ پرداخت و گروه مذکور در سال ۲۰۱۴ به جبهه‌اسلامیه پیوست. در سال ۲۰۱۵ تعداد نفرات آن‌ها به پانصد نفر می‌رسید. در زمان حمله به آفرین حدود دویست نفر از آن‌ها که در ترکیه دوره دیده بودند، از اعزاز راهی آفرین شدند.

تیپ های نصر

تیپ‌های نصر (ألویه النصر) در آخر ماه مه ۲۰۱۶ از ائتلاف پانزده گروه شورشی در شهر اعزاز شکل گرفت. یک روز بعد، احمد محمود فتوح، فرمانده گروه طی مصاحبه با بلدی نیوز، یکی از مهمترین وظایف تیپ‌های نصر را مقابله با شبه نظامیان سوریه دمکراتیک در اعزاز و مارع از طریق مسدود کردن راه‌ها (محاصره) برشمرد. حدود ده روز بعد، جبهه شامیه رهبران گروه را باتهام همکاری با روسیه دستگیر کرد. فتوح پس از حدود یکسال اسارت در زندان‌های جبهه شامیه، آزاد شد و به ترکیه رفت. تیپ‌های نصر بازساماندهی شد و اواخر سال ۲۰۱۷ دوباره به تل رفعت بازگشت تا ارتش ترکیه را برای تصرف آفرین همراهی کند.

تیپ احفاد صلاح‌الدین

تیپ احفاد صلاح‌الدین (لواء أحفاد صلاح‌الدین) در سال ۲۰۱۵ و با حمایت آمریکا شکل گرفت. این گروه بنا به گفته خود، در سال ۲۰۱۶ حدود چهارصد جنگجوی کُرد و دویست نفر عرب و ترکمن داشته است. لیکن از اوایل همان سال رفته رفته نیروهایش را از دست داد. فرمانده گروه، محمود خلو معروف به ابوحمزه، طی مصاحبه با خبرگزاری آناتولی ترکیه در فوریه ۲۰۱۷ اظهار داشت که آن‌ها با پ.ی.د و در حومه حلب هم با ق.س.د در حال نبرد هستند. چند ماه پس از انجام این مصاحبه، زمانی که اتمام عملیات سپر فرات اعلام شد، ترکیه محمود خلو را دستگیر و سه هفته زندانی کرد.

در جولای ۲۰۱۷، وقتی او مخالفت خود را با طرح حمله نظامی ترکیه به آفرین اعلام نمود، احفاد صلاح‌الدین توسط چند گروه وابسته به ترکیه خلع سلاح شد و بلافاصله شخص دیگری را جایگزین خلو کردند. در زمان حمله به آفرین، تنها گروه کوچکی از آنها تحت عنوان تیپ صلاح‌الدین باقیمانده بود که ارتش ترکیه را همراهی می‌کرد.

ارتش ملی سوریه

با آغاز جنگ داخلی سوریه شماری از نظامیان جدا شده از ارتش بعث، افراد مسلح مخالف دولت را گرد هم آورده و ارتش آزاد سوریه (الجیش السوری الحر) را تشکیل دادند. دیری نپایید که طیف وسیعی از گروه‌های اسلامی میانه رو تا رادیکال از بدنه این ارتش جدا شدند. برخی از این گروه‌ها مورد حمایت آموزشی، مالی و تسلیحاتی ترکیه قرار گرفتند و ترکیه خواست تا قبل از عملیات سپر فرات، آنها را تحت یک مجموعه ساماندهی کند. این مجموعه بصورت غیر رسمی "ارتش آزاد سوریه تحت حمایت ترکیه" نام گرفت و در کنار نیروهای ترکیه و یا با تکیه بر پشتیبانی لجستیکی و اطلاعاتی ارتش ترکیه در عملیات مختلف شرکت کرد. ارتش مذکور در سال ۲۰۱۷، پیش از حمله به آفرین، رسماً به ارتش ملی سوریه (الجیش الوطنی السوری) تغییر نام داد، لیکن کماکان با نام قبلی شناخته می‌شد. بیشتر اعضای این ارتش را اعراب و ترکمن‌های شمال سوریه تشکیل می‌داده‌اند.

لشکر سلطان مراد

فهمیم عیسی و یوسف الصالح، بنیانگذاران گروه سلطان مراد، قبل از جنگ، در صنعت کفش کار می‌کردند و روابط تجاری آن‌ها با ترکیه رفته رفته به یک رابطه اطلاعاتی تبدیل شد. بدین ترتیب، اواسط سال ۲۰۱۲ گردان سلطان مراد، با حمایت‌های مالی، نظامی، آموزشی و لجستیکی ترکیه، در نزدیکی حلب اعلام موجودیت کرد و هدف خود را مبارزه با رژیم سوریه و پ.ک.ک عنوان نمود. در مارس ۲۰۱۳ از ادغام پنج گروه عمدتاً ترکمن، به تیپ سلطان مراد تبدیل شد. تیپ سلطان مراد نیز در دسامبر ۲۰۱۵ با چند تیپ دیگر در یک ساختار نظامی واحد بنام لشکر سلطان مراد (فرقه السلطان مراد) ادغام شد. عنوان این گروه از نام سلطان مراد اول عثمانی به عاریه گرفته شده است. این گروه پان تُرک که توسط میت به بهانه حمایت از حقوق ترکمن‌ها در سوریه بوجود آمده بود، در بیشتر نبردها علیه مبارزان کُرد حضور داشت و تنها در چند مورد با ارتش بعث درگیر شد. در شهر حلب نیز به همراه سایر جناح‌های مخالف مورد حمایت ترکیه، علیه ی.پ.گ در محله شیخ مقصود جنگید و این منطقه مسکونی را خمپاره باران کرد. این گروه در سال ۲۰۱۷ ادعا کرد که حدود هزار و پانصد نفر نیرو دارد. اکثریت این افراد عرب بودند و تحت فرماندهی ترکمن‌ها قرار داشتند. نیروهای لشکر سلطان مراد با حمایت کامل ترکیه، طی عملیات سپر فرات نقش مؤثری را در کنار پیاده نظام ارتش ترکیه ایفا کردند و در مناطقی که طی عملیات

مذکور اشغال شد، بر مسند قدرت نشستند. افراد این گروه در مسیر میان آفرین به منبع از مردم رشوه می گرفتند. در زمان حمله به آفرین، پانصد تن از آنها، مجهز به اسلحه‌های ناتو و خودروهای زرهی پیشرفته، در تمام جبهه‌ها حضور داشتند. آنها مستقیماً از میت فرمان گرفته و مسئول امور لجستیکی و پشتیبانی تسلیحاتی سایر گروه‌ها بودند.

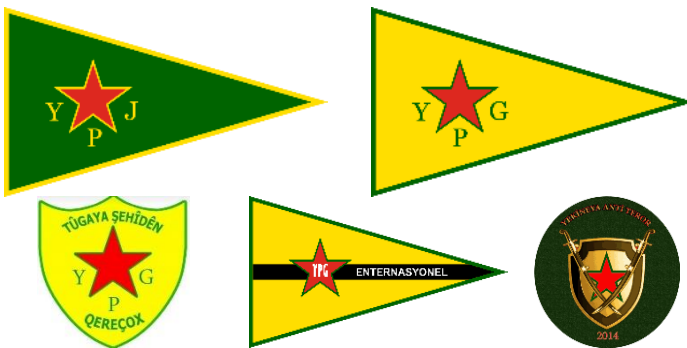

سمت راست: فهیم عیسی، ۳۰ دسامبر ۲۰۱۶ وبسایت Olay53
سمت چپ: فهیم عیسی در کنار پرچم ترکیه، ۳۰ مارس ۲۰۱۷ وبسایت خبری استار

در مقابل چهارمین ارتش ناتو که قصد داشت آفرین را به عرصهٔ ترکتازی گروه‌های افراطی تحت حمایتش بدل کند، نیروهای مدافع فدراسیون دمکراتیک شمال سوریه قرار گرفته بودند که می‌بایست از خاک سرزمینشان و نهال‌های نحیف دمکراسی روئیده بر آن دفاع کنند. این نیروها که در موقعیت‌های مختلف مستقر شده بودند، در جبههٔ نیروهای سوریه دمکراتیک (ق.س.د) صف آرائی کردند.

بدنه اصلی این جبهه را یگان‌های مدافع خلق (ی.پ.گ) و یگان‌های مدافع زن (ی.پ.ژ) تشکیل می‌داد که راجع به آن‌ها در جلد اول کتاب بطور مفصل صحبت شد.

جیش الثوار

جیش الثوار یا "ارتش انقلابیون" در ماه مه ۲۰۱۵ از ادغام چندین گروه کوچکتر شکل گرفت و بعنوان متحدی.پ.گ به عضویت ق.س.د درآمد. جیش الثوار مخالف دخالت خارجی در سوریه بود و به همین دلیل شرکت در برنامه آموزش و تجهیز مخالفان سوری را نپذیرفت و علناً مخالفت خود

را از نفوذ نظامی یا سیاسی ایران، ترکیه و روسیه در خاک سوریه اعلام کرد. از آنجا که متحدی.پ.گ بود از طرف ترکیه نیز حمایت نمی‌شد. طی سال‌های ۲۰۱۵ و ۲۰۱۶ برخی زیرمجموعه‌های آن جدا شدند ولی بدنه اصلی آن که شامل جبهه الاکراد، گردان شمس الشمال، و تیپ سلاجقه بود، ثابت ماند.

در مه ۲۰۱۶، جیش الثوار، یکی از فرماندهان خود بنام ویسی حجازی را که درگیر رسوایی اخلاقی و سوء مصرف مواد مخدر شده بود، اخراج کرد. حجازی در اگوست ۲۰۱۷ به گروه سلطان مراد پیوست. در ویدئویی که پس از آن منتشر شد، حجازی پشت میزی نشسته که از چهار پرچم روی آن، پرچم‌های ترکیه و ارتش ملی سوریه کاملاً مشخص است. او در این ویدئو مطالب را از روی برگه‌ای می‌خواند و ادعا می‌کرد که بدلیلی از این قبیل که رهبران ق.س.د با مقامات سوریه و ایران علیه انقلاب توطئه چیده و عناصر خارجی گرد را از کوه‌های قندیل برای کنترل سوری‌ها می‌آورند و اعراب را به اجبار کوچ می‌دهند، از جیش الثوار جدا شده و به گروه سلطان مراد پیوسته است. ۱۰۹

جبهه الاكراد

جبهه الاكراد (جبهه الأكراد) در ماه ژانویه سال ۲۰۱۳ بعنوان زیرمجموعه‌ای از ارتش آزاد تشکیل شد ولی در ماه مه که ارتش آزاد تصمیم گرفت بموازات جهادی‌ها در آفرین به مقابله با ی.پ.گ برود، از آن جدا شد و در کنار ی.پ.گ جای گرفت. این جبهه در مه ۲۰۱۵ به ائتلاف جیش‌الثوار پیوست و در سال ۲۰۱۷ به تبعیت از ی.پ.ژ نیروهای ویژه زنان را تشکیل داد و ضمن ایجاد تغییراتی در نشان (لوگو) قبلی خود، نشان جداگانه‌ای را نیز به نیروهای ویژه زنان اختصاص داد.

گردان شمس الشمال

گردان شمس الشمال (کتاب شمس الشمال) در آوریل ۲۰۱۴ در حوالی منبج شکل گرفت و در ماه مه ۲۰۱۵ به ائتلاف جیش‌الثوار پیوست. در آگوست ۲۰۱۷ رسانه‌های وابسته به رژیم بعث اعلام کردند که یکی از فرماندهان گردان شمس الشمال به نام ابراهیم بناوی به ارتش عربی سوریه پیوسته، ولی بعداً مشخص شد که این خبر صحت نداشته است.

تیپ سلاجقه

تیپ سلاجقه (لواء السلاجقه) در اوایل سال ۲۰۱۳ بعنوان زیرمجموعه‌ای از تیپ سلطان سلیمان شاه تحت حمایت ترکیه ایجاد شد. این گروه در سال ۲۰۱۴ بر سر عدم توزیع عادلانه کمک‌های مالی و تسلیحاتی میان گروه‌های ترکمن، اختلافاتی با ترکیه پیدا کرد و در سال ۲۰۱۵ به جیش الثوار پیوست. گروه مذکور بر خلاف دیگر گروه‌های ترکمن، متحدی.پ.گ بوده و در سال ۲۰۱۶ نیز دخالت نظامی ترکیه در سوریه را محکوم کرد.

تیپ دمکراتیک شمالی

تیپ دمکراتیک شمالی (لواء الشمال الیدمقراطی) زیرمجموعه دیگری از ق.س.د است. این گروه حدود سال ۲۰۱۳ تحت عنوان "لواء القعقاع" در ادلب بعنوان زیرمجموعه‌ای از ارتش آزاد شکل گرفت و در ۲۰۱۴ به جبهه ثوار سوریه پیوست. لیکن وقتی جبهه مذکور به گروه‌های رادیکال اسلامی نزدیک شد، لواء القعقاع را بیرون راند و آن‌ها به جبهه نجات ملی در سوریه (جبهه الخلاص الوطنی فی سوریا) ملحق شدند. چند ماه بعد این گروه طی درگیری با گروه‌های سلفی-جهادی بسوی مناطق تحت کنترل ی.پ.گ عقب نشینی کرد. در سال ۲۰۱۵ همچون چندین زیرمجموعه دیگر از ارتش آزاد در مناطق ادلب و حلب به نیروهای جیش الثوار و ق.س.د پیوست. در اوایل سال ۲۰۱۶ تحت عنوان تیپ دمکراتیک شمالی، از جیش الثوار جدا شد و بعنوان یک زیرمجموعه مستقل در ائتلاف ق.س.د باقیماند. این گروه بارها

دخالت نظامی ترکیه در سوریه را محکوم نمود و سایر نیروهای ارتش آزاد را تشویق کرد که به ق.س.د ملحق شوند.

نیروهای شهباء (قوات الشهباء) در دسامبر ۲۰۱۶ و نیروهای انقلابی (قوات الثوار) نیز در آگوست ۲۰۱۷ بعنوان زیر مجموعه‌های دیگری از ق.س.د و با هدف جلوگیری از اشغالگری ترکیه در حومه شمالی حلب تشکیل شدند.

متحدین سنگال (سنجار)

گروه متحدین سنگال،^{۱۱۰} با نام کامل "فرماندهی ایزدخان برای آزادی سنگال"^{۱۱۱} ائتلافی از یگان‌های مقاومت سنگال و یگان زنان ایزدخان^{۱۱۲} است که در اکتبر ۲۰۱۵ به منظور استقرار خودمدیریتی دموکراتیک در منطقه خودمختار ایزدی‌ها در باشور، و جلوگیری از تکرار نسل کشی ایزدی‌ها که آخرین بار در سال ۲۰۱۴ توسط داعش صورت گرفت، تأسیس شد. نیروی مدافع ایزدخان نیز در زمان تأسیس این گروه در ائتلاف حضور داشت که

در سال ۲۰۱۷ از ائتلاف جدا شده و تحت فرماندهی نیروهای پیشمرگه حکومت اقلیم کردستان قرار گرفت.

واحدهایی از گروه متحدین شنگال در فوریه ۲۰۱۸ از شمال غربی باشور وارد روزاوا شده و پس از عبور از منطقه شمال شرقی حلب که تحت کنترل دولت بشار اسد بود، خود را به آفرین رساندند تا در کنار ی.پ.گ بر علیه اشغالگران مبارزه کنند.

گردان آزادی بین‌المللی

گردان آزادی بین‌المللی یکی از گروه‌های مسلحی بوده که برای دفاع از دستاوردهای انقلاب روزاوا، در کنار ی.پ.گ می‌جنگیده است. این گردان در ژوئن ۲۰۱۵ از ائتلاف چندین گروه ضد فاشیست اینترنت‌اسیونال شکل گرفت.

بدنهٔ اصلی این گردان شامل نیروهای آزادی متحد، حزب کمونیست مارکسیست-لنینیست، حزب کمونیست ترکیه (مارکسیست-لنینیست) و حزب کارگر کمونیست ترکیه/لنینیست بوده است.

این ائتلاف گروه‌های کوچکتری همچون حزب کمونارهای انقلابی (ترکیه)، حزب بازسازی کمونیست (اسپانیا)، اتحاد انقلابی برای همبستگی بین‌المللی (یونان)، بریگاد باب کرو (انگلیس و ایرلند)، بریگاد هنری کراسوکی (فرانسه)، نیروهای گریلای مردمی انقلابی بین‌الملل، شورشیان کوئیر و ارتش آزادی بخش و نیروهای تلاش آنارشیست را نیز در بر می‌گرفته است.

پنجاه و هشت روز

روز یکم

شنبه ۲۰ ژانویه ۲۰۱۸

علیرغم تأکید وزیر خارجهٔ روسیه، سرگئی لاوروف، مبنی بر اینکه کشور متبوعش هیچ برنامه‌ای برای خروج نیروهای روس از شمال سوریه ندارد، روسیه نیروهای خود را از پایگاه الطلائع سریکانی بسوی ترفعت عقب کشید. متعاقب خروج نیروهای روس از مناطقی که قرار بود مورد حملهٔ ترکیه قرار گیرد، فرانتس کلیتسوویچ، معاون اول رئیس کمیته دفاع و امنیت پارلمان روسیه، طی گفتگویی با خبرگزاری اینترفاکس اعلام نمود که روسیه در حملهٔ ترکیه به آفرین مداخله نخواهد کرد.^{۱۱۳}

در همین حال، نمایندهٔ دائم ترکیه در سازمان ملل متحد با ارسال نامه‌ای به شورای امنیت سازمان ملل، مداخلهٔ نظامی ترکیه در منطقهٔ گردنشین آفرین را با بهانهٔ "حق دفاع از خود" بر اساس مادهٔ ۵۱ منشور ملل متحد توجیه (پیوست ۳)

ارتش ترکیه هم در بیانیه‌ای اعلام کرد که هدف از این عملیات خنثی کردن تروریست‌های متعلق به پ.ک.ک/ک.ج.ک/پ.ی.د - ی.پ.گ و داعش در منطقهٔ آفرین،^{۱۱۵} به منظور تضمین امنیت و ثبات در مرزهای ترکیه و منطقه

است. در این بیانیه همچنین آمده است که این عملیات تنها تروریست‌ها و پناگاه‌ها، تسلیحات، سلاح‌ها، ابزار و تجهیزات آن‌ها را هدف قرار می‌دهد و برای جلوگیری از آسیب دیدن غیرنظامیان "توجه و حساسیت" نشان داده خواهد شد.^{۱۱۶}

فرماندهی ق.س.د در بیانیه‌ای اعلام کرد که حملات ترکیه باعث ایجاد فضای مناسب برای بازگشت داعش خواهد شد. وی همچنین تبلیغات ترکیه مبنی بر اینکه نیروهای ق.س.د مستقر در مرزها به ترکیه حمله کرده‌اند را نادرست خواند و از سازمان ملل خواست تا به جنگ علیه داعش توجه داشته باشد و برای مشکل سوریه راه حل سیاسی بیابد.

نیکلاس هراس، عضو سابق مرکز امنیت آمریکای نوین، اعتقاد داشت که جنگ برای تصرف آفرین، نبردی خونین خواهد بود. او گفت:

"واقعیت غم‌انگیز این است که به دلیل ماهیت سخت منطقه آفرین و تمهیدات دفاعی که توسط ی.پ.گ و متحدان محلی آن ایجاد شده، [تنها] راه مواجهه با کمترین مقاومت برای ترکیه بمباران تا حد محو آفرین است، به خصوص اگر ترکیه برای شکست یگان‌های مدافع خلق، به ارتش آزاد غیرحرفه‌ای مجهز به اسلحه سبک متکی باشد. ترکیه مجبور است تا به معنای واقعی کلمه بیابانی از آوار در آفرین ایجاد کند."^{۱۱۷}

در ساعت پنج بعد از ظهر بیستم ژانویه ۲۰۱۸، رجب طیب اردوغان رسماً آغاز حمله به آفرین را تحت عنوان "عملیات شاخهٔ زیتون" اعلام کرد.^{۱۱۸} چند دقیقه بعد، اولین جنگنده‌های نیروی هوایی که از پایگاه‌های خود در خاک ترکیه برخاسته بودند، بدون هیچ عکس‌العملی از جانب نیروی هوایی روسیه یا پدافند هوایی رژیم سوریه، وارد حریم هوایی آفرین شدند. حملات هوایی ترکیه حدود دوساعت ادامه یافت و طی آن، هفتاد و دو فروند جنگنده، یکصد و هشت بار مناطق مختلف آفرین و شهبای را بمباران کردند. بر خلاف ادعای ارتش ترکیه، این حملات فقط به مراکز نظامی و مواضع دفاعی ی.پ.گ معطوف نبود و زیر ساخت‌های عمرانی و اماکن غیرنظامی را هم در بر می‌گرفت.

اولین خسارات جانی گزارش شده از بیمارستان آورین در آفرین حاکی از آن بود، که سه مبارز ی.پ.گ و شش غیرنظامی جان باخته‌اند و سیزده غیر نظامی از جمله دو کودک بشدت مجروح شده‌اند. همزمان با افزایش تعداد

زخمی‌ها، مسئولین بیمارستان برای تأمین خون مورد نیاز مجروحان از مردم کمک خواستند.

در همین روز، گردها و دوستان جنبش آزادیخواهی کرد در اروپا، کانادا و استرالیا، بر علیه حمله ترکیه به آفرین مقابل پارلمان سوئد و فرودگاه بین‌المللی آرلاند در استکهلم، مقابل وزارت امور خارجه نروژ، کپنهاگ، آلبورگ، لاهه، بروکسل، مونیخ، هامبورگ، فرانکفورت، بُن، اشتوتگارت، فرایبورگ، کاسل، مانهایم، اِسِن، مونستر، نورنبرگ، برِمن، زاربروکن، برن، بازل، زوریخ، لوزان، وین، تیرول، پاریس، مقابل کنسولگری ترکیه در ماری، تولوز، بوردو، مونپلیه، رِن، مقابل سفارت ترکیه در رُم، میدان بلگریو لندن، تورنتو، آتن و ملبورن تجمعات اعتراضی برگزار کردند.

جوانان در محله‌های شهید فرات و حاجی بَکَر شهر وان هم به حملات ترکیه اعتراض کردند که با دخالت پلیس به خشونت گرایید.

روز دوم

یکشنبه ۲۱ ژانویه ۲۰۱۸

بزرگترین لشکر ترکیه و دو گردان از نیروهای ویژه ارتش ترکیه به همراه مزدوران ارتش ملی تحت فرمان فرمانده ارتش دوم ترکیه در محور بلبل آماده حمله بودند. در صفوف ارتش ترکیه، جنگجویان سابق داعش دیده می شدند و درجه داران داعشی نیز فرماندهی بخشی از نیروها را برعهده داشتند.^{۱۱۹}

جنگنده های نیروی هوایی ترکیه در ساعت نه صبح روستای توپل را بمباران کردند. همزمان نیروی زرهی ترکیه روستاهای کوردو و بالیا را زیر آتش توپخانه گرفت. ساعت یازده و پنج دقیقه صبح روز بیست و یکم ژانویه، تهاجم زمینی ارتش ترکیه به آفرین آغاز شد. تانک های لئوپارد، خودروهای زرهی اسکورپیون و انبوهی از پیاده نظام مستقر در جبهه شمالی، تحت پوشش حملات هوایی، به قصد تصرف بلندی های بلبل از خط مرزی کوردو وارد آفرین شدند. پیشروی نیروهای مهاجم با مقاومت قهرمانانه نیروهای ی.پ.گ/ژ متوقف شد. مهاجمان با خمپاره و توپ روستاهای قسطل مقداد، کوردو و بالیا را بمباران می کردند و خودروهای غیرنظامی را هدف می گرفتند. در این جبهه نبرد سنگینی در گرفت و یک تانک ترکیه ساقط شد. در حالیکه پهپادهای جاسوسی ترکیه بر فراز مناطق غربی کانتون پرواز می کردند، نیروهای مهاجم مستقر در جبهه غربی، بخشی از دیوار حایل را

در منطقه سورکه گشودند و برای نفوذ به خاک آفرین آماده شدند. کمی بالاتر در مرز آذما نیز نبردی سنگین در گرفت.

نیروی زمینی ارتش ترکیه مستقر در ریحانلی، مناطق مرزی جنדרس را خمپاره باران کرد. سپس مهاجمان تلاش کردند تا از مرز حمامه و دوکان به جنوب غربی کانتون نفوذ کنند ولی با مقابله سخت نیروهای ی.پ.گ/ژ روبرو شدند. خودروهای زرهی مهاجمان به ناچار عقب نشینی کردند و درگیری‌های شدید در این دو نقطه مرزی ادامه یافت.

حملات نیروهای مستقر در محور قسطل-الکروم، آغازگر نبردی در مرز روستای دیکمداش بود. در این درگیری‌ها دو تانک ترکیه ساقط شدند.

در شهبها هم، مقاومت بی نظیر مبارزان جیش الثوار و جبهه‌الاکراد در مقابل مهاجمان در روستاهای ام‌حوش، کفرناصح و منطقه تل‌رفعت ادامه داشت. همزمان تل‌رفعت و بند شهبها خمپاره باران شد و بعد از آن جنگنده‌های ترکیه پادگان منخ را بمباران کردند. شواهد نشان می‌داد که اهداف حملات هوایی ترکیه، از جمله پادگان منخ و منبع مازوت آفرین، قبلاً با هماهنگی روسیه مشخص شده و روسیه آسمان آفرین را برای ترکیه گشوده بود.

حملات هوایی و خمپاره باران سایر مناطق کانتون از جمله مرکز آفرین کماکان ادامه داشت و آمار خسارات مالی و جانی غیرنظامیان همچنان افزایش می‌یافت. یحیی احمد علی، پسر بیچّه هفت ساله عرب، که دیروز در اثر

بمباران هوایی ارتش ترکیه مجروح شده بود، علیرغم تلاش پزشکان، از شدت جراحات درگذشت.

در جریان بمباران هوایی یک مرغداری در روستای جلیبر، هشت نفر از اعضای یک خانوادهٔ عرب پناهنده که در زمان جنگ ادلب به جلیبر آمده بودند کشته شدند. در میان کشته شدگان یک کودک یکساله، دو کودک شش ساله، دو کودک هشت و ده ساله و دو نوجوان شانزده و هفده ساله بودند. در جریان این حملهٔ هوایی، پنج نفر نیز از دو خانوادهٔ دیگر جانباختند. طبق آخرین آمار، یک دختر بچه هم جان خود را از دست داد و سه رزمندهٔ دیگر ی.پ.گ شهید شدند.

پیامد بمباران هوایی یک مرغداری در روستای جلیبر
۲۱ ژانویه ۲۰۱۸، عکس از وبسایت airwars.org

هوایماهای ارتش ترکیه محوطه تاریخی نبی هوری را نیز هدف قرار دادند. این سایت یکی از مکان‌های مهم دوره هلنیستی، رومی و بیزانس در شمال سوریه بشمار می‌رفته و از نمونه‌های مهم موزاییکی برجای مانده در جهان بوده است. قدمت ساخت قدیمی‌ترین نقطه باستان‌شناسی در این سایت به سه هزار و پانصد سال قبل از میلاد مسیح باز می‌گردد. در این حملات دو پل رومی هم که در نوع خود از مهمترین آثار منطقه بودند، تخریب شدند. حاجی احمد، فرمانده جیش‌الثوار، اعلام کرد که ارتش او در کنار نیروهای ی.پ.گ/ژ بر علیه عملیات شاخه زیتون می‌جنگد و تبلیغات رسانه‌های ترکیه در خصوص انشقاق جیش‌الثوار از ق.س.د و پیوستن آن به گروه‌های تحت حمایت ترکیه دروغ است.

رئیس مشترک تو-دم، آلداز خلیل، طی یک گفتگوی تلویزیونی در سترک تی.وی اعلام کرد که روسیه از خودمدیریتی دمکراتیک خواسته است تا در ازای ممانعت از حمله ترکیه، بخشی از خاک کانتون آفرین را به رژیم سوریه تحویل دهند. لیکن نمایندگان خودمدیریتی در پاسخ به روس‌ها گفته‌اند که سرزمین‌های خود را تسلیم نمی‌کنند و از خاک خود دفاع خواهند کرد.^{۱۲۰} علی‌آرباش، رئیس اداره امور دینی ترکیه (دیانت) به همه کارکنان اداره دیانت (روحانیون دولتی ترکیه) اعلام کرده بود تا در همه مساجد، برای پیروزی نیروهای امنیتی قهرمانشان! در عملیات برون مرزی آفرین بر علیه سازمان‌های تروریستی که کشور و صلح آن‌ها را تهدید می‌کنند! قبل یا بعد از نماز صبح،

سوره الفتح خوانده شود. بدین ترتیب در بیش از نود هزار مسجد ترکیه خطبه‌های فتح ایراد شد و روحانیون از جامعه خواستند تا در هنگام عملیات ارتش ترکیه در سوریه برای نیروهای خود دعا کنند.^{۱۲۱} اتحادیه اسلامی - ترکی در امور مذهبی واقع در آلمان هم هماهنگ با اداره دیانت ترکیه، چنین برنامه‌ای را در مساجد تحت نظارت خود در آلمان اجرا کرد که عکس العمل‌ها و تنش‌هایی را در جامعه آلمان به‌مراه داشت.^{۱۲۲}

اردوغان در گردهمایی آ.ک.پ در بورسا، ضمن تأکید بر اینکه عملیات شاخه زیتون در مدت زمان خیلی کوتاهی باتمام خواهد رسید، حمله به آفرین را اینگونه توجیه کرد:

" پنجاه و پنج درصد [از ساکنان] آفرین عرب بوده و سی و پنج درصد کردها هستند که بعداً به آنجا نقل مکان کرده‌اند^{۱۲۳} و حدود شش یا هفت درصد هم ترکمن هستند... هدف بازگرداندن آفرین به صاحبان حقیقی آن است... ما حدود سه و نیم میلیون سوری [پناهنده] در کشورمان داریم. می‌خواهیم آن‌ها را به کشور خودشان بازگردانیم..."^{۱۲۴}

بدین ترتیب کاملاً مشخص بود که ترکیه آشکارا پروژه پاکسازی قومی تحت عنوان "کمربند عربی" را که توسط رژیم بعث سوریه در دهه شصت میلادی آغاز شد، دنبال می‌کرد.

این در حالیکه علیرغم حمایت احزاب راستگرا از جمله حزب حرکت ملی، حزب جمهوری خواه خلق، حزب وطن، حزب دمکرات و حزب نیک

ترکیه، از مداخله نظامی این کشور در آفرین، حزب کمونیست ترکیه، طی بیانیه‌ای دخالت ترکیه در سوریه را محکوم کرد.^{۱۲۵}

همزمان وزارت امور خارجه مصر با صدور بیانیه‌ای اظهار داشت که حملات نظامی انجام شده توسط ارتش ترکیه به شهر آفرین در شمال غربی سوریه را قبول ندارد و این حمله را نقض حاکمیت ارضی سوریه می‌داند.^{۱۲۶}

سخنگوی وزارت امور خارجه ایران هم واکنش دولت متبوعش به عملیات ترکیه در خاک سوریه را با عبارات زیر بیان کرد:

"دولت‌امیدوار است این عملیات فوراً پایان یافته و از تعمیق و گسترش بحران در مناطق مرزی ترکیه و سوریه جلوگیری به عمل آید."^{۱۲۷}

ملا بختیار، عضو دفتر سیاسی اتحادیه میهنی کردستان، ضمن دیدار با نمایندگی کانتون‌های روزاوا در باشور اعلام کرد که در صورت تمایل خودمدیریتی روزاوا، اگر راهی وجود داشته باشد، آن‌ها می‌توانند نیروی کمکی اعزام کنند.

وزیر خارجه فرانسه با ابراز نگرانی دولت متبوعش از تشدید جنگ در سوریه، خواستار نشست فوری شورای امنیت سازمان ملل شد. وی از اعضای شورای امنیت خواست که ترکیه را تحت فشار قرار دهند تا حمله به شبه نظامیان کُرد که در حال جنگ با جهادی‌ها هستند، را متوقف کند.^{۱۲۸} وزیر دفاع فرانسه هم از ترکیه خواست تا حمله علیه شبه نظامیان کُرد را متوقف

کند و گفت که این جنگجویان متحد اصلی علیه تروریسم در این کشور جنگ زده هستند. ۱۲۹

انجمن وکلای روسیه برای حقوق بشر، اقدامات روسیه و ترکیه در آفرین را محکوم کردند و خواستار توقف فوری این حملات بر علیه دمکراسی، حقوق بشر و آزادی شدند. مدافعین حقوق بشر همچنین اظهار داشتند که در آفرین، غیرنظامیان قتل عام می‌شوند و دولت روسیه نباید شریک جرم این جنایات باشد. ۱۳۰

نهادهای مدنی در هولیر، پایتخت اقلیم کردستان، طی بیانیه‌ای، حمله ترکیه به آفرین را محکوم کردند. همزمان اهالی شهرهای هولیر، سلیمانیه، رانیه، کویه، دربندیخان، چمچمال، سید صادق، شینونه (از توابع سنگال)، دهوک، کفری و کمپ پناهندگان مخمور (کمپ شهید رستم جودی) در اعتراض به عملیات ترکیه به خیابان‌ها آمدند.

مردم در استانبول نیز حملات ترکیه را محکوم کردند. در منطقه کادیکوی استانبول، پلیس به تظاهرکنندگان حمله کرد و و مانع کار خبرنگاران شد. تعدادی از تظاهرکنندگان هم بازداشت شدند.

قرار بود که گردهای معترض مقیم تهران هم در مقابل سفارت ترکیه تجمع کنند. ولی مجوز صادر نشد. خیابان روبروی سفارت کاملاً به محاصره نیروهای امنیتی درآمد و افرادی که می‌خواستند خود را به مقابل سفارت

برسانند، با خشونت تهدید می‌شدند. به همین دلیل تظاهرکنندگان راهپیمایی را به خیابان‌های اطراف بردند.

در کپنهاگ، لوزان، وین، لاهه، گراتس، آنتورپ، کانتون تیچینو سوئیس، برلین، هانوفر، دورتموند، گیسن، لایپزیگ، بن، زاربروکن، درسدن، هیلدسهایم، لیون، رم، شیفیلد، لندن، سیدنی، لیورپول، منچستر، اسلو، استکهلم، اوربرو، گاوله، بورلانگه، یوتبوری، کالمار، هلسینگبورگ، مالمو و در مقابل مرکز جامعه‌گردهای مسکو، اعتراضات بر علیه اشغالگری ترکیه ادامه داشت.

روز سوم

دوشنبه ۲۲ ژانویه ۲۰۱۸

در حالیکه نبرد در روستاهای کوردو، عُزری، رَشکِل و مرز بالیا ادامه داشت، مهاجمان مناطق مرزی بلبل از جمله قورنه را خمپاره باران کردند. پس از توقف آتش خمپاره‌ها، بخشی از مزدوران ارتش ملی تحت عنوان تیپ اول تکاور (المغاویر) وارد روستای قورنه شدند. آن‌ها درب خانه‌ها را شکستند و اقدام به غارت اموال، دزدی و زورگیری کردند. مزدوران در حال ربودن یک خانواده روستایی بودند که با ضد حمله ی.پ.گ/ ژ آن‌ها را رها کرده و مجبور به فرار شدند. پس از عقب نشینی مهاجمان، خمپاره باران قورنه از سر گرفته شد.

در جبهه غربی، تلاش مهاجمان برای نفوذ به داخل کانتون از نقاط مرزی عُمراً، سورکه و آدما با مقاومت جانانه مدافعان روبرو شده بود. در این جبهه دو تانک دیگر ارتش ترکیه ساقط شدند. هواپیماهای ترکیه روستاهای سورکه، آدما و استاسیون را بمباران کردند. در حملات هوایی به استاسیون خودروهای غیرنظامی هم هدف قرار می گرفت. زکریا شیخو^{۱۳۱} خبرنگار تلویزیون روناھی^{۱۳۲} نیز حین تهیه گزارش از این مناطق مجروح شد. در مرزهای حمامه و دوکان درگیری سنگین جریان داشت. پیشروی مهاجمان در حمامه با ضد حمله مدافعان ناکام ماند و در جریان درگیری ها احمد فیاض الخلف، فرمانده تپ سمرقند به هلاکت رسید. در بمباران روستای یلانقوز دو زن و دو کودک کشته شدند و توپ باران روستای تل سلور هم منجر به جانباختن مادری چهل و شش ساله و جراحت دو کودک هفت ساله و ده ساله اش شد.

در جبهه شرقی، نیروهای ق.س.د ساعت سه صبح دست به ضد حمله زدند. پس از این ضد حمله عین دقنه و دیکمداش خمپاره باران شد و حملات برای تصرف بلندی استراتژیک قسطل جندو افزایش یافت. در جنگ

قسطل جندو نیروی مهاجم متحمل تلفات بسیار شد و نهایتاً با بجا گذاشتن جسد دو مزدور، عقب نشینی کرد. متعاقب شکست نیروی زمینی دشمن، هواپیماهای جنگی مهاجم به پرواز درآمدند تا منطقه را بمباران کنند. در نتیجه این بمباران‌ها، تولهدان ولات^{۱۳۳} عضو مرکز اطلاع رسانی ی.پ.گ، که در حال ثبت قهرمانی‌ها و مقاومت تاریخی همزمانش بود، جان خود را از دست داد.

نام: اوجالان احمد

نام سازمانی: تولهدان ولات

نام مادر: فاطمه

نام پدر: خلیل

تاریخ و محل تولد: ۲۰۰۰ - بلبل

تاریخ و محل شهادت: ۲۲ ژانویه ۲۰۱۸ - قسطل جندو

در حالیکه آمار غیرنظامیان جانباخته در حملات ترکیه به آفرین، از مرز بیست نفر گذشت و بیست و سه غیرنظامی مجروح نیز در بیمارستان تحت مداوا بودند، پیکر دوازده غیرنظامی و دو مبارز ی.پ.گ در آفرین به خاک سپرده شد.

از آغاز عملیات زمینی ترکیه حداقل بیست راکت به شهرهای کلیس و ریحانلی ترکیه شلیک شد و رسانه‌های ترکیه این حملات را به نیروهای مدافع آفرین نسبت دادند. ق.س.د در این رابطه اعلام نمود که سیاست آن‌ها

همواره در چهارچوب دفاع مشروع بوده است و جز درون مرزهای آفرین و حومه آن به هیچ منطقه دیگری حمله نکرده‌اند.

با توجه باینکه ترکیه دنبال دستاویزی برای ادامه جنگ و حمله به روزاوا بود، گمان می‌رفت که این حملات از جانب خود ترکیه طراحی شده باشد. زیگمار گابریل، وزیر امور خارجه آلمان در تماسی تلفنی با مولود چاووش اوغلو، همتای ترک خود، به بیان نگرانی دولت آلمان از تشدید تنش

در شمال سوریه و تأثیرات آن بر وضعیت غیرنظامیان بسنده کرد.^{۱۳۴} وزارت دفاع ایالات متحده هم در حد یک بیانیه، ضمن اعلام اینکه نگرانی‌های امنیتی ترکیه درباره شبه نظامیان کُرد سوریه را درک می‌کند، از این کشور خواست در شمال سوریه تنش ایجاد نکند.^{۱۳۵}

همزمان حزب کارگر ترکیه مردم آن کشور و کارگران همه دنیا را فراخواند تا خواستار اتمام عملیات آفرین باشند.^{۱۳۶}

حزب سوسیالیسم و آزادی برزیل اعلام کرد که در مقابل حملات اشغالگران به آفرین در کنار مردم کُرد خواهد ایستاد و حمله به آفرین را مشابه جنایاتی دانست که داعش مرتکب شده است.

در استکهلم و با حضور حدود شصت نماینده احزاب و گروه‌های کُرد، تُرک، آسور-سریان و علوی، کمیته حمایت از مقاومت آفرین، شکل گرفت. در کمیته مذکور تصمیم بر این شد که موضوع حملات دولت ترکیه به آفرین

ابتدا در پارلمان سوئد به بحث گذاشته شود و سپس از طریق دولت سوئد در دستور کار سازمان ملل قرار گیرد.

بیش از یکصد و ده تن از وکلای دادگستری و استادان حقوق بین‌الملل دانشگاه‌های تهران در بیانیه‌ای حمله ترکیه به مناطق کردنشین شمال سوریه و شهر آفرین را به شدت محکوم کرده و خواستار دخالت دولت‌ها برای پایان دادن به آن شدند.^{۱۳۷}

نمایندهٔ روزاوا در روسیه و سازمانهای کُرد فعال در مسکو با صدور بیانیهٔ مشترکی نقش روسیه در اشغال آفرین را محکوم کردند.

اتحادیه سربانی‌های اروپا، طی بیانیه‌ای حمایت خود را از مردم آفرین اعلام کرد و ضمن محکوم نمودن حملات اشغالگرانه ترکیه، جامعه جهانی را به حمایت از مردم آفرین فرا خواند.^{۱۳۸}

دوازده سازمان از نهادهای متعلق به بومیان مکزیک و برزیل بیانیه‌ای برای حمایت از مردم کُرد در برابر حملات دولت ترکیه به آفرین صادر کردند. در بخش پایانی این بیانیه آمده بود:

"ما در همبستگی با کمیته‌ها، تعاونی‌ها، سازمان‌های زنان، مدارس خودمختار و تمام تلاش‌های مردم آفرین، که در این لحظه از بمب‌های فاشیسم نئولیبرال و حملات باندهای شبه نظامی سلفی رنج می‌برند، خود را خواهر و برادر مردمان مبارز سوریه اعلام می‌کنیم... مبارزهٔ مردم شمال سوریه و کردستان مبارزهٔ همهٔ ماست... آفرین دور نیست! کنار ماست..."^{۱۳۹}

از آنسو، معاون وزیر و سخنگوی وزارت خارجه قطر بر حمایت دولت متبوعش از تلاش‌های جمهوری ترکیه برای حفظ امنیت ملی خود در برابر تجاوزات و حمله‌های تروریستی به خاک ترکیه تأکید کرد.^{۱۴۰}

حدود پانصد تن از مسلمانان ترکستان شرقی مقیم ترکیه نیز، طی تجمع در استانبول ضمن حمایت از عملیات شاخه زیتون، برای حضور در جبهه‌های این جنگ اعلام آمادگی کردند.^{۱۴۱}

درحالی‌که اسقف اعظم ارامنه ترکیه طی بیانیه‌ای از حمله ترکیه به آفرین حمایت نمود و برای پیروزی نیروهای ترکیه در جنگ دعا می‌کرد،^{۱۴۲} تلویزیون (اداره) دیانت، طی گزارشی نشان می‌داد که مسلمانانی در آذربایجان، فلسطین، بوسنی و هرزگوین، مقدونیه، سومالی، سودان و طلاب مسجد مولانا وابسته به ریاست امور دینی استکهلم و بعضی حین انجام حج عمره در کنار کعبه، برای پایان موفقیت‌آمیز عملیات آفرین، سوره فتح را تلاوت کرده و دعا می‌خوانند.^{۱۴۳}

در عین حال که تظاهرات بر علیه اشغالگری ترکیه در شهرهای نیویورک، کیف، مونترئال، سنت گالِن، آرائو و سولوتورن سوئیس، بازل، نوشاتل، برن، بن، برلین، اشتوتگارت، فرانکفورت، دورتموند، برمن، لایپزیگ، فرایبورگ، هانوفر، سالزگیتتر، کوبلنز، اولم، تروندهایم، کپنهاگ، وین، لندن، ساسکس، کاردیف، نیوپورت، رم، میلان، پیزا، ورشو، آمستردام، لاهه، بروکسل، آتن، لایورین، پاریس، مارسی، بوردو، نانت و استراسبورگ برگزار شد، در ترکیه

هم شهرهای وان، ختای، مرسین، جولگیرگ، مردین، ازمیر و رجا شاهد تظاهرات مردمی بودند.

در باشور، جوانان کرکوک و کوهستان قندیل تجمع اعتراضی برگزار کردند و تظاهرات مردم در هولیر به مداخله نیروهای آسایش اقلیم کردستان انجامید. نیروی آسایش همچنین از حرکت تظاهر کنندگان کمپ مخمور به سوی هولیر ممانعت کرد.

روز چهارم

سه شنبه ۲۳ ژانویه ۲۰۱۸

نبرد در روستاهای کوردو، غُزری، رَشکِل ادامه داشت و حملات در بالیا شدت گرفته بود. نیروهای اشغالگر از مرز بالیا به داخل کانتون نفوذ کردند. ولی نتوانستند وارد قورنه شوند. نیروهای مدافع متجاوزان را کاملاً از منطقه قورنه عقب راندند.

نیروی اشغالگر بخشی از دیوار حایل مرز غربی در روستای چَقَل را برداشتند و وارد خاک آفرین شدند. نظامیان تُرک پس از مواجهه با مقاومت نیروهای ق.س.د عقب نشینی کردند و دیوار بتنی را مجدداً بستند. بدین ترتیب مزدوران وابسته به آن‌ها بین دیوار و آتش نیروهای مدافع گیر افتادند. همزمان درگیری‌های جبهه غربی، در مناطق عَمَرا، شَدیا، کومرَش و سورکه افزایش یافت. حمله اشغالگران به روستای قوده ناکام ماند و یک تانک آن‌ها منهدم شد. پس از عقب نشینی، جنگنده‌های ترکیه قوده را بمباران کردند. روستای

علی بیسک و قلعه‌ها و معابد تاریخی اطراف آن نیز چندین بار توسط هوپیمایهای ترکیه بمباران شد. در نتیجه بمباران‌ها، این روستا و آثار تاریخی آن که متعلق به دوران روم بود، از بین رفت. ارتش اشغالگر به هر کسی که به روستا نزدیک می‌شد تیراندازی می‌کرد.

در مرز حمامه هم مقاومت کماکان ادامه داشت. همزمان در حملات هوایی به جندرس دو زن و دو کودک دیگر جان باختند و نوزده غیرنظامی زخمی شدند.

ارتش ترکیه سه روز متوالی، محوطه‌های تاریخی نواحی مجاور روستای کُلوته در جنوب شرقی کانتون، از جمله معبد رومی متعلق به قرن دوم میلادی را بمباران کرد. در اثر این بمباران‌ها، قسمت جنوب غربی معبد تخریب شد. در جبهه شرقی، تلاش اشغالگران برای تصرف بلندی قسطل‌جندو ادامه داشت و زیارتگاه فخرا خاتون در کوه پارسا (پارسا خاتون) توسط نیروهای ترکیه بمباران می‌شد. در عین حال، تصرف تل جیجان در شهباناکام ماند. بنا

به گزارشات واصله، اختلافات داخلی میان نیروهای تُرک و نیروهای ارتش ملی سوریه در اعزاز منجر به درگیری داخلی میان آن‌ها شد. در حالیکه مردم برای تحویل گرفتن پیکر کشته شدگان و برخی برای اهدای خون در مقابل بیمارستان آورین تجمع کرده بودند، پیکر هفده جانباخته دیگر در آفرین به خاک سپرده شد.

از شب بیست و دوم تا صبح بیست و سوم ژانویه، در ترکیه، ده‌ها روزنامه‌نگار و سیاستمدار دیگر به‌اتهام نشر تبلیغات تروریستی در ارتباط با عملیات نظامی آن کشور در شمال سوریه، توسط نیروهای امنیتی و پلیس بازداشت شدند و بدین ترتیب شمار بازداشت شدگان به دلیل اظهار نظر در خصوص عملیات شاخهٔ زیتون، از زمان آغاز عملیات به ۹۱ نفر رسید.^{۱۴۴}

دفتر دبیر کل سازمان ملل طی جلسهٔ مطبوعاتی روزانه، در خصوص آفرین، بر صدمات وارده به غیر نظامیان، آوارگی ساکنان مناطق مرزی و عدم امکان ارسال کمک‌های بشردوستانهٔ سازمان ملل بدلائیل امنیتی در مرز سوریه-ترکیه تأکید کرد. سپس بدون اشاره به آغاز جنگ توسط دولت ترکیه و تجاوز ارتش ترکیه به خاک سوریه، ضمن اشاره باینکه خمپاره‌هایی هم از خاک سوریه به ترکیه پرتاب شده است، از همه طرف‌های درگیر و کسانی که بر طرف‌های درگیر نفوذ دارند، خواست تا غیرنظامیان را محفوظ داشته و به نهادهای بشردوستانه اجازه دهند تا بتوانند بدون مانع کمک‌های حیاتی را به دست افراد نیازمند برسانند.^{۱۴۵} سازمان ملل در این جلسه تمام تلاش

خودمدیریتی آفرین برای محافظت از غیر نظامیان و درخواست‌های مکرر خودمدیریتی از سازمان ملل برای ارسال کمک‌های بشردوستانه و جلوگیری از حملات ارتش ترکیه را نادیده گرفت و تنها با استناد به گزارش‌های نامعتبر دربارهٔ اصابت چند خمپاره به خاک ترکیه، طرفین درگیری را بصورت یکسان مقصر نشان داد.

پس از چند روز از آغاز عملیات، نمایندهٔ عالی اتحادیه اروپا در سیاست خارجی، فدریکا موگرینی، به گفتن اینکه وی از این حمله "بسیار نگران" است، بسنده کرد.

مرکز بین‌المللی اولاف پالمه^{۱۴۶} طی مقاله‌ای در وبسایت خود خواستار توقف حمله به آفرین شد. در بخشی از مقالهٔ مذکور آمده است که:

"... گفتگوهای صلح سوریه باید دربرگیرندهٔ [بازیگران] شمال شرقی سوریه و پ.ی.د نیز باشد... آنا ساندز تروم، دبیر کل این مرکز، می‌گوید که اگر از همهٔ بازیگران برای گفتگو دعوت نشود، دستیابی به صلح پایدار امکان‌پذیر نیست... واضح است که دولت ترکیه [با این حملات] می‌خواهد تسلط و قدرت کردها را در سوریه کاهش داده و همچنین برای انتخابات آینده امتیازات سیاسی کسب کند..."^{۱۴۷}

حملهٔ ترکیه به آفرین در پارلمان سوئد مورد بحث و بررسی قرار گرفت. جبارامین، نمایندهٔ حزب سبز در پارلمان سوئد و آمینه کاکه باوه، نماینده حزب چپ در پارلمان سوئد درخواست دادند تا اشغالگری ترکیه محکوم شود و موضوع به سازمان ملل ارجاع یابد. از دیگر سو، مقابل سفارت روسیه

در استکهلم تجمع اعتراضی برگزار شد و تظاهرکنندگان، همکاری روسیه با دولت ترکیه را محکوم کردند.

گُردهای جمهوری آدیغیه (روسیه) در مقابل مرکز فرهنگی گُرد برای اعتراض به اشغالگری ترکیه تجمع کردند. همچنین در شهرهای تامبوف و چلیابینسک روسیه تجمع اعتراضی گُردها برگزار شد. اعتراضات در متروی سن دنیس استراسبورگ ادامه پیدا کرد. همزمان در پاریس، معترضان به عملیات دولت ترکیه قصد ورود به سفارت آمریکا را داشتند که با ممانعت پلیس مواجه شدند. تظاهرات شهر سنندج هم با برخورد خشونت بار نیروهای ضد شورش ایران سرکوب شد.

روز پنجم

چهارشنبه ۲۴ ژانویه ۲۰۱۸

از ساعت نه صبح بمباران مناطق مختلف بلبل از جمله شَخورزه آغاز شد. اشغالگران جنگ زمینی جبهه شمالی را به مناطق خفتار و عبودان گسترش دادند ولی نتوانستند از بالیا پیشروی کنند. در بالیا یک غیرنظامی توسط نیروهای متجاوز زخمی شد.

مرکز راجو هدف حملات هوایی قرار گرفت که طی آن یک نوجوان ارمنی به نام رَشیر کُنیش جان باخت. در این حملات، مادر پنجاه و هشت ساله و خواهر بیست و پنج ساله رَشیر زخمی شدند. نیروهای اشغالگر بسوی قوده و روستای خلیل در حال پیشروی بودند و درگیری در این مناطق شدت

داشت. در عین حال، توپخانه ترکیه اطراف بهدینا، قوپه و قوده را توپباران می‌کرد.

همزمان با بمباران هوایی حمامه و دیوان، حوالی ساعت ده و نیم صبح، آمبولانس هلال احمر گردی^{۱۴۸} که حامل مجروح بود در مرکز جنדרس هدف بمباران هوایی قرار گرفت. روستای جلمه هم حوالی ظهر بمباران شد. حمله به روستای ایسکا با مقاومت مدافعان در هم شکست. متقابلاً نیروهای ق.س.د به مواضع متجاوزان در دارعزه حمله کردند و در این حمله هشت نظامی تُرک کشته شدند. حوالی ظهر، ارتش ترکیه روستاهای ایسکا، باصوفان، گوندِ مَزَن و کَباشین از توابع شِراوا را بمباران کرد.

با ادامه درگیری‌ها در جبهه شرقی، میدانکی، حلویی، بافلون، قطمه، کُفرروم، پارسا خاتون و قسطل جندو توپباران می‌شدند.

در شهبأ، ق.س.د حمله به روستای مرعناز را در هم شکست و طی حملاتی متجاوزان را در مارع، شیخ عیسی، شعاله، کلجبرین، کُفرخاشر، سوسیان، تل مالد و مسیر عبله-حزوان هدف قرار داد.

در این روز، اولین گروه از رزمندگان اینترنت‌اسیونال توانستند خود را به آفرین برسانند.

آنجلا رشو، رئیس مشترک شورای تندرستی کاتون آفرین اعلام کرد که آمار غیرنظامیان جانباخته به سی و پنج نفر رسیده است و یکصد و شش نفر مجروح نیز، در بیمارستان بستری هستند.

هلال احمر کُردی طی بیانیه‌ای حمله ترکیه به آفرین را محکوم کرد و از جامعه جهانی خواست تا در برابر آن سکوت نکنند.

انجمن پزشکی ترکیه، طی صدور بیانیه‌ای در وبسایت رسمی خود، تلویحاً عملیات نظامی ترکیه در روزاوا را محکوم کرد. در این بیانیه جنگ بعنوان یک معضل ساخته دست بشر معرفی شده که زندگی اجتماعی را تهدید می‌کند و طبیعت و انسان را نابود می‌سازد. پزشکان در این بیانیه وظیفه اصلی خود را دفاع از زندگی و حفاظت از صلح عنوان کرده و راه مقابله با جنگ را ایجاد و حفظ یک زندگی عادلانه، دموکراتیک، برابری طلبانه، آزاد و مسالمت‌آمیز می‌دانند.^{۱۴۹}

یکصد و هفتاد و دو تن از اساتید دانشگاه‌های استان کردستان در روژها‌لات، بیانیه‌ای در محکومیت حمله به آفرین صادر کردند و ضمن محکوم نمودن این جنایت ضد بشری از ملت و دولت ایران، مجامع بین‌المللی و تمام آزادیخواهان جهان خواستند هر چه سریعتر تمام توان خود را برای جلوگیری از این جنایت بی‌حد و مرز بکار گیرند.^{۱۵۰}

در پارلمان اروپا، یک کنفرانس مطبوعاتی با حضور نمایندگان احزاب چپ، سبز، راست و چند حزب دیگر برای محکوم نمودن حملات دولت ترکیه به آفرین برگزار شد. طی این کنفرانس سیاستمدار جناح سبز، ربکا هارمس^{۱۵۱} گفت:

" شهری مورد حمله قرار گرفته است که به نمادی از فرهنگ و صلح تبدیل شده و این بسیار خطرناک است. حملات ترکیه در حقوق بین‌الملل جایی ندارد و ترکیه باید به دلیل این حملات محکوم شود." گابریله زیمر هم در بخشی از سخنان خود، ضمن متهم کردن دولت‌های اروپایی به فرار از قبول مسئولیت، گفت:

"این غیرقابل قبول است. همه گروه‌ها در پارلمان اروپا باید موضع خود را اعلام کنند. جلسه استماع نقض حقوق بشر در ترکیه طی روزهای آینده در استراسبورگ برگزار می‌شود و حملات ترکیه به آفرین نیز باید در این جلسه مورد بحث قرار گیرد."

آکس کالک،^{۱۵۲} نماینده جنبش نور زارتونک^{۱۵۳} در اروپا، ضمن محکوم کردن بیانیۀ مورخ بیست و دوم ژانویه اسقف ارامنه ترکیه در خصوص حمله به آفرین، گفت که بیانیۀ مذکور، دیدگاه همه ارامنه نیست.

مقامات شهر ژنو طی بیانیه‌ای اعلام کردند که آن‌ها از زمان آغاز بمباران هوایی ارتش ترکیه، به ویژه علیه اردوگاه پناهندگان روبر، نگران نادیده

گرفتن اصول اساسی کنوانسیون ژنو توسط ترکیه هستند. در انتهای بیانیۀ مذکور تأکید شده بود که:

"احترام به اصول کنوانسیون ژنو برای جامعه بین‌المللی و همه طرف‌های امضاکننده کنوانسیون از جمله ترکیه در اولویت است. آن‌ها ملزم به محافظت از جان غیرنظامیان، تضمین سازماندهی مناطق آزاد برای معالجه مجروحان و اطمینان از عبور رایگان کمک‌های بشردوستانه هستند."^{۱۵۴}

در حالیکه حمله ترکیه به آفرین در سنای فرانسه و با حضور نخست وزیر به بحث گذاشته شد، در سوئیس بیت ژونز، ادیبه گولگلی و نیکلاس هسلر، نمایندگان حزب سوسیال دمکرات، حملات ترکیه به آفرین را محکوم کردند. در بخش‌هایی از بیانیۀ آن‌ها آمده بود که:

"سربازان ترکیه چنین می‌نمایند که از منافع مشروع و امنیت کشور خود محافظت می‌کنند. ولی در واقع، آن‌ها بدون مشروعیت بین‌المللی وارد یک کشور خارجی شده‌اند. آن‌ها یکی از پایدارترین و آرام‌ترین مناطق سوریه را به آشوب جنگ می‌کشاند... کشورهای غربی نمی‌توانند این حمله را بپذیرند زیرا بسیاری از گُردهای سوریه همچون سنگر در برابر داعش تروریست ایستاده‌اند. آن‌ها برای آزادی و روشننگری، یعنی برای ارزش‌های ما جنگیده‌اند و فداکاری کرده‌اند... شورای فدرال باید آشکارا و بدون ابهام، حمله ترکیه را محکوم کند... و باید قرارداد تجارت آزاد با ترکیه را که در آستانۀ انعقاد است، به حالت تعلیق درآورد. درست مانند همان کاری که پس از الحاق کریمه با روسیه کرد."^{۱۵۵}

علیرغم تعهد دولت آلمان به کاهش صادرات اسلحه، فروش سلاح به کشورهای در حال جنگ، از جمله، صدها دستگاه تانک لئوپارد به ترکیه، از سال ۲۰۱۴ تا زمان حمله به آفرین، درآمدی بالغ بر بیش از بیست و پنج میلیارد یورو عاید دولت ائتلافی احزاب دمکرات مسیحی و سوسیال دمکرات آلمان کرده بود که این رقم در تاریخ نوین آلمان سابقه نداشت.^{۱۵۶} سیاستمداران مخالف دولت، بعد از انتشار تصاویر تانک‌های لئوپارد در حمله به سوریه، عکس العمل نشان دادند و نماینده حزب چپ، اشتفان لیبیچ، از دولت خواست همه صادرات به آنکارا را متوقف کرده و به درگیری خود در سوریه پایان دهد. اگنیشکا بروگر، کارشناس دفاعی حزب سبز هم گفت: "دولت آلمان دیگر نباید طفره برود و باید موضع خود را در مورد حمله ارتش ترکیه به گردها در سوریه به روشنی بیان کند."^{۱۵۷}

در مقابل، دولت آلمان از تحویل سلاح به ترکیه دفاع می‌کرد و وزارت دفاع می‌گفت که استفاده از تانک‌های لئوپارد-۲ در ترکیه فقط مشروط به این بوده است که بدون توافق قبلی، قابل فروش به کشورهای ثالث نباشد. در نتیجه این مباحثات، مخالفان فقط توانستند بطور موقت پروژه ارتقای تانک‌های لئوپارد فروخته شده به ترکیه را متوقف کنند.

فعلان گروه پیکسِل هِلپر^{۱۵۸} بر دیوار ساختمان‌های مختلف در شهرهای اروپایی، از جمله ساختمان صدرات عظمای آلمان، با پروژکتور عباراتی را در حمایت از مردم آفرین و مخالفت با حمله دولت ترکیه، نوشتند.

دونالد ترامپ، رئیس جمهور ایالات متحده، طی مذاکره تلفنی با رجب طیب اردوغان، از اینکه افزایش خشونت در آفرین، باعث کاهش تمرکز بر اهداف مشترک این دو کشور در سوریه شود، ابراز نگرانی کرد. وی از ترکیه خواست که اقدامات نظامی خود را محدود نموده و از تلفات غیرنظامی و افزایش آوارگان و پناهندگان جلوگیری کند. ترامپ و اردوغان متعهد شدند که مشارکت استراتژیک بین ایالات متحده و ترکیه را به ویژه در رابطه با تقویت ثبات منطقه‌ای و مبارزه با تروریسم در همه اشکال آن، از جمله داعش، پ.ک.ک، القاعده و تروریسم تحت حمایت ایران، ارتقا دهند.^{۱۵۹}

در اعتراض به حملات دولت ترکیه به آفرین تجمعات مردمی در شهرهای گراتس، تیرول، وین، برلین، فرانکفورت، برمن، اشتوتگارت، هامبورگ، بن، اُنباخ، لورکوزن، مونشن گلاباخ، گومرزباخ، گرنبرویش، لایپزیگ، کلن،

آخن، دارمشتات، ووپرتال، هانوفر، اولم، مانهایم، بزل، لوزان، فریبورگ، دلمون، نوشاتل، آراتو، ناتینگهام، تورنتو، بوردو، مارس، آکس-آن-پرووانس، آتن، ادینبورگ، کاردیف، یوتبوری، گاوله، کپنهاگ، مسکو، کراسنودار، لفکوشا، منبج و وان برگزار شد. معترضان همچنین در مقابل ساختمان سازمان ملل متحد در ژنو تجمع کردند و خواستار مداخله این نهاد در تهاجم ترکیه به شمال سوریه شدند.

پلیس آلمان در برلین و هانوفر به تظاهرکنندگان حمله کرد. مداخله پلیس در هانوفر منجر به دستگیری پنج جوان شد که از میان آنان دو جوان پانزده و هفده ساله، مورد خشونت پلیس قرار گرفتند.

روز ششم

پنجشنبه ۲۵ ژانویه ۲۰۱۸

در جبهه شمالی، ق.س.د حمله متجاوزان به عبودان را درهم شکست. همزمان، در بلبل، خفتار، قورنه و توپل نبرد سنگین جریان داشت و نیروی مهاجم از شنگل به خاک آفرین نفوذ کرد.

در نبرد بلبل، یکی از مبارزان ی.پ.گ. به نام محمد هادی با کد سازمانی باشور سوران، اهل روستای اسماعیل آباد هولیر، به شهادت رسید. وی یکی از دهها مبارزی بود که از نقاط دیگر کردستان برای دفاع از روژاوا به آفرین آمده بودند.

نام: محمد هادی

نام سازمانی: باشور سوران

نام مادر: هدیه

نام پدر: هادی

تاریخ و محل تولد: ۱۹۹۱ - هولیر

تاریخ و محل شهادت: ۲۵ ژانویه ۲۰۱۸ - بلبل

در جبهه غربی، بمباران راجو ادامه داشت و نبرد در مناطق آلکانا، خلیل، مَعْمَلَا، عُمَرَا، کومرَش و قوده در جریان بود. طی این نبردها، دو تانک دیگر ارتش ترکیه در مناطق عُمَرَا و کومرَش منهدم شدند. نیروهای متجاوز از مرز روستای آدما نیز بداخل آفرین نفوذ کردند.

در جنوب غربی، تلاش متجاوزان برای نفوذ به جندرس از طریق حمامه با مقاومت سخت ق.س.د روبرو شد و آن‌ها را مجبور به عقب نشینی کرد. مرزهای شرقی از جمله قسطل جندو کماکان توپباران می‌شد و طی حملات توپخانه‌ای، یک غیرنظامی پنجاه ساله در منطقه چَمَا، جان خود را از دست داد.

همزمان پیکر پانزده مبارز و سه غیر نظامی که در حملات اخیر جانباخته بودند، طی مراسمی در آفرین به خاک سپرده شد.

پیرو ادامه تبلیغات ترکیه درخصوص حملات موشکی به مناطق غیرنظامی در خاک ترکیه از جانب آفرین، ردور خلیل، رئیس مرکز روابط عمومی ق.س.د، در بیانیه‌ای کتبی این حملات را نقشه خود ترکیه دانست و اعلام

کرد که دولت ترکیه با قتل عام غیرنظامیان در کلیس، جامعه جهانی را فریب می‌دهد تا باور کنند که نیروهای ق.س.د غیرنظامیان را هدف قرار داده‌اند و بدین ترتیب می‌خواهد اشغال خود در آفرین را توجیه کند.

در آدانا^{۱۶۰} نفر که نارضایتی خود را از عملیات شاخه زیتون در شبکه‌های اجتماعی ابراز کرده بودند، دستگیر و محاکمه شدند. دادگاه ترکیه پنج نفر از آن‌ها را با قرار وثیقه آزاد نمود و چهار نفر دیگر را با اتهام تبلیغات سازمانی در شبکه‌های اجتماعی، روانه زندان کرد.

اعضای کنگره اسلامی دمکراتیک در سلیمانیه، طی بیانیه‌ای حمله ترکیه را محکوم کردند و از جهان اسلام خواستند که با حملات دولت ترکیه برای اشغال آفرین مخالفت کند.

در همین روز، سکوی اروپایی صیانت از آفرین^{۱۶۰} با مشارکت پنجاه و پنج تشکل کردستانی و اروپایی شکل گرفت. کمیته صیانت از آفرین طی صدور بیانیه‌ای از همه نیروهای اینترنت‌ناسیونالیست، مردم کرد، انقلابیون و دمکرات‌ها خواست تا علیه سیاست جنگی بلوک فاشیست در آفرین قیام کنند.

انجمن بین‌المللی حقوق‌دانان دمکراتیک نیز، ضمن محکوم نمودن حمله ترکیه، اظهار داشت:

"... اردوغان اعلام کرده است که هدف [از عملیات شاخه زیتون] حمله به گروه‌های طرفدار کرد و در نطفه خفه کردن ارتش ترور در شمال سوریه است. این اقدام پیشگیرانه را نمی‌توان بعنوان دفاع از خود، طبق ماده پنجاه و یکم منشور [سازمان ملل] توجیه کرد. چرا که عرف حقوق بین‌الملل، دفاع (از خود) پیشگیرانه را فقط

هنگام قریب الوقوع بودن حمله به رسمیت می‌شناسد... حمله ترکیه به شمال سوریه، طبق مواد ۱ و ۳ (۱) از پیوست قطعنامه ۳۳۱۴ مجمع عمومی سازمان ملل، اقدامی تجاوزکارانه است. این حمله همچنین یک جرم در حوزه اختیارات دادگاه کیفری بین‌المللی است...^{۱۶۱} (پیوست ۳)

انجمن اروپایی وکلاً برای دموکراسی و حقوق بشر، نیز طی بیانیه‌ای از اتحادیه اروپا و کشورهای عضو اتحادیه اروپا خواست تا حمله ترکیه به آفرین را محکوم کنند.^{۱۶۲}

جوآن ماری رایان، نماینده پارلمان انگلیس، طی نامه‌ای خطاب به نخست وزیر و وزیر امور خارجه کشور متبوعش، از آن‌ها خواست که فوراً نارضایتی خود را به همتایان ترک خود اعلام کنند تا به حمله مهیب ارتش ترکیه به منطقه کُردهای آفرین در سوریه، که هیچ توجیهی برای آن نیست، پایان داده و از یک بحران انسانی بالقوه جلوگیری کنند.^{۱۶۳}

در روز ششم از عملیات ترکیه علیه آفرین، تظاهرات مردم معترض به این عملیات همچنان در شهرهای فرانکفورت، هامبورگ، دارمشتات، مانهایم، کلن، برلین، وین، هلسینکی، زوریخ، سولوتورن، لاهه، رن، تولوز، ماری، رتس، درانسی، ویرلویل، مانت-ژولی، استراسبورگ، آپسالا، استکهلم، لوند، فلورانس، مسکو، می‌چورینسک، آدیغیه و سانتیاگو ادامه داشت. پلیس سانتیاگو تظاهرکنندگانی را که در مقابل سفارت ترکیه تجمع کرده بودند، متفرق کرد.

روز هفتم

جمعه ۲۶ ژانویه ۲۰۱۸

در جبهه شمالی، ق.س.د اشغالگران را از بلبل، قورنه، توپل و شنگل عقب راند. همزمان هوایماهای جنگنده ترکیه خلیانکا را بمباران کردند.

در مرز غربی، مناطق حشارکه و گری کورگر و روستای چقل از نیمه شب مورد حمله هوایی قرار گرفت. از ساعت چهار صبح مرکز ماباتا بمباران شد و هفت نفر از اعضای یک خانواده در بمباران‌ها جان خود را از دست دادند. در عین حال ق.س.د دشمن را از روستاهای خلیل، آلکانا و قوده پس راند و درگیری در معیلا و عمرا شدت یافت. جنگ در آدما نیز ادامه داشت.

در جبهه جندرس نیز، ق.س.د اشغالگران را از حمامه عقب راند. پس از عقب نشینی، از حوالی ساعت پنج عصر، هوایماهای جنگنده به روستاهای حمامه، بافلور و آشکا حمله کردند و سایر مناطق جندرس هم هدف توپ‌ها و خمپاره‌های ارتش ترک قرار گرفت.

در نبرد حمامه، یکی از فرمانده‌های مبارز ی.پ.گ به نام باهوز شاهو^{۱۶۴} قهرمانانه جانش را فدای آزادی و بشریت کرد.

کاوّه مجیدی، با نام سازمانی باهوز شاهو^{۱۶۵} فعال محیط زیست اهل روزهلات (جوانرود)، در سال ۲۰۱۴ در دیرک به نیروهای ی.پ.گ پیوست. او برای محافظت از روزاوا، در مقاومت کوبانی و جبهه‌های دیگر جنگید تا نهایتاً در خلال مقاومت آفرین در برابر فاشیسم ترک، به شهادت رسید.^{۱۶۶}

نام: کاوه مجیدی

نام سازمانی: باهوز شاهو

نام مادر: نهیه

نام پدر: هدایت

تاریخ و محل تولد: ۱۹۸۲ - جوانرود (کرمانشاه)

تاریخ و محل شهادت: ۲۶ ژانویه ۲۰۱۸ - روستای حمامه

متجاوزان مستقر در جبههٔ جنوبی، برای پیشروی از برج سلیمان با شکست مواجه شدند. همزمان نیروی هوایی ترکیه با صوفان و خزیه را بمباران کرد. نیروهای متجاوز مستقر در مرز شرقی، پس از توپاران قسطل جندو، قصد پیشروی داشتند که در مرعناز و بافلون با مقاومت ق.س.د روبرو شده و عقب نشینی کردند.

جوان محمد،^{۱۶۷} رئیس بیمارستان آورین، اظهار داشت که در نتیجهٔ حملات ترکیه تاکنون چهل و نه مجروح و سی و دو شهید غیرنظامی تحویل بیمارستان شده‌اند که از این تعداد جانباخته، ده نفر کودک، هشت نفر زن و چهارده نفر هم مرد هستند. در میان مجروحان نیز سیزده کودک و نه زن وجود دارند.

شیوخ طوایف آبوخمیس، آلبوینا، العُمیرات، و الشیخانی و شماری از عشایر ساکن روستاهای شمال حلب، آفرین و ادلب طی بیانیه‌ای حملهٔ ترکیه را محکوم نموده و آمادگی خود را برای دفاع در برابر متجاوزین اعلام کردند.

اسماعیل قهرمان، رئیس مجلس شورای ملی ترکیه، حمله نظامی علیه نیروهای کُرد در آفرین را "جهاد" توصیف کرد.^{۱۶۸} چند ساعت پس از آن نیز اردوغان گفت که ی.پ.گ، پ.ک.ک و همچنین داعش هیچ دین، ایمان یا خدایی ندارند، و بدین ترتیب تلویحاً سخنان قهرمان را تأیید کرد.^{۱۶۹} همزمان، آژانس خبری ژن نیوز^{۱۷۰} به دلیل انتشار اخبار درباره آفرین دوباره توقیف شد.

مرکز اطلاع رسانی مقاومت آفرین^{۱۷۱} با هدف ارائه گزارشات موثق و به روز شده در خصوص تهاجم جنگی دولت ترکیه به آفرین آغاز بکار کرد. بولتن خبری این مرکز هر هفته بصورت آنلاین منتشر می‌شد.

دکتر جاویدان، رئیس مشترک نمایندگی کانتون‌های روزاوا در باشور، در گردهمایی "رایزنی وحدت ملی جنوب کردستان"^{۱۷۲} ضمن اشاره به این نکته ظریف که دولت ترکیه در هفتاد و دومین سالگرد تأسیس جمهوری کردستان در مهاباد، با هفتاد و دو فروند هواپیما به آفرین حمله کرده است، پیشنهاد داد که یک کمیته مشورتی درخصوص انجام کارهای دیپلماتیک، فعالیت‌های پشتیبانی و برگزاری اعتراضات برای آفرین تشکیل شود.

ده‌ها شخصیت فرهنگی و سیاسی فرانسوی شامل طیف وسیعی از نمایندگان مجلس، سناتورها، شهرداران، اعضای شوراها، هنرمندان، دانشگاهیان، مدافعان حقوق بشر و روزنامه نگاران، طی بیانیه مشترکی در روزنامه اومانیته، ضمن اشاره باینکه در روزاوا یک پروژه اجتماعی، چند قومی، فمینیستی،

زیست محیطی و دموکراتیک در حال توسعه است و دولت فاشیست ترکیه می‌خواهد آنرا نابود کند، خواستار پایان یافتن حملات اشغالگران به آفرین و عقب نشینی نیروهای اشغالگر ترکیه شدند. در این بیانیه تأکید شده بود که برای مقابله با دیکتاتوری، دفاع از روزاوا و جلوگیری از بمباران، باید حریم هوایی منطقه به روی هواپیماها بسته شود.^{۱۷۳}

ربکا هارمس، نمایندهٔ اتحادیهٔ اروپا و کارشناس سیاست خارجی سبزها، در مصاحبه‌ای با استودیوی آر.آر.دی در بروکسل، از جامعه جهانی خواست تا عکس‌العمل محکم‌تری در قبال ترکیه داشته باشد و گفت:

"ترکیه، به عنوان یک کشور عضو ناتو، با حمله به آفرین قوانین بین‌المللی را نقض کرده است و من انتظار دارم این مورد به شدت از جانب ناتو و کل جامعهٔ بین‌المللی مورد انتقاد قرار گیرد. اتحادیه اروپا نیز بخشی از این جامعه است."^{۱۷۴}

نمایندگان احزاب مختلف سوئد طی مصاحبه‌های جداگانه با آژانس خبری فرات، گفتند که حملات ارتش ترکیه به آفرین، جنگ داخلی سوریه را تشدید می‌کند و از ترکیه خواستند که از موضع خصمانهٔ خود در قبال روزاوا دست بردارد. نمایندهٔ حزب لیبرال، فردریک مالم گفت:

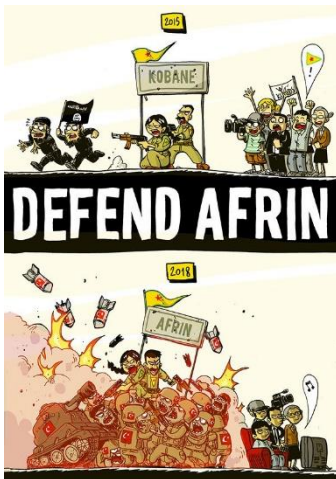
"سوئد باید صدای اعتراض خود را در محکومیت به حملات [ترکیه] بلند کند. اما قبل از هر چیز، ایالات متحده و روسیه که در منطقه نفوذ دارند، باید موضع‌گیری کنند."

و به نظر نماینده حزب چپ، دانیل ریاضت:

"آفرین جایی است که اقوام مختلف با صلح در کنار هم زندگی می‌کنند و شهر توسط این مردم اداره می‌شود. اردوغان می‌ترسد که مردم با هم زندگی کنند و آفرین به الگویی برای خاورمیانه تبدیل شود."

نماینده حزب کارگر سوسیال دمکرات و عضو کمیسیون خارجی پارلمان، آندرس اوستربِریگ نیز گفت:

"وضعیت آفرین باید به سازمان ملل ارجاع گردد و در مورد آن بحث شود. این حملات به عضویت ترکیه در اتحادیه اروپا آسیب می‌رساند. دولت سوئد از نزدیک وضعیت را زیر نظر دارد و خواهان پایان دادن به خشونت است و از ترکیه می‌خواهد که به قوانین بین‌المللی احترام بگذارد و به حملات خود علیه آفرین پایان دهد." ۱۷۵

بموازات اعتراضات شخصیت‌های مختلف، میشل رِک، کارتونیست ایتالیایی با نام مستعار زیروکالکِر،^{۱۷۶} در صفحه اینستاگرامی خود، طرح تأمل برانگیزی از رفتار دوگانه جامعه جهانی در قبال کوبانی و آفرین را به نمایش گزارد.^{۱۷۷}

در حالیکه تجمعات اعتراضی در شهرهای کپنهاگ، کاسل، دوسلدورف، برمن، بیلفلد، پاریس، مارسی، بلگراد، آدلاید، بوئنوس آیرس، کیتو، لاپاز بولیوی، کراسنودار و ساراتوف ادامه داشت، پلیس دوسلدورف به تظاهرکنندگان حمله کرد.

راهپیمایی بوئنوس آیرس در اعتراض به حملات ترکیه
۲۶ ژانویه ۲۰۱۸، عکس از وبسایت آژانس خبری فرات

روز هشتم

شنبه ۲۷ ژانویه ۲۰۱۸

در روز هشتم مقاومت، درگیری‌ها بشدت ادامه داشت و اشغالگران در مواضع قبلی خود زمین گیر شده بودند. در جبهه شمالی، متجاوزان شخوره و توپل را توپباران می‌کردند تا بلکه راهی برای پیشروی زمینی باز شود.

در جبهه غربی هم مهاجمان نتوانستند از خط دفاعی ق.س.د عبور کنند و به پشتیبانی نیروی هوایی و زرهی متوسل شدند. در گُری کُورکَر و علی بیسک، علیرغم بمباران شدید، مقاومت مدافعان همچنان ادامه داشت.

آورین معصوم،^{۱۷۸} خبرنگار واحد اطلاع رسانی ی.پ.ژ در کنار دو تن از رزمندگان ی.پ.گ در حال تهیه گزارش از جبهه علی بیسک بود که یک گلوله توپ در نزدیکی آنها فرود آمد. در نتیجه اصابت ترکش‌ها یکی از رزمندگان همراه او جان خود را از دست داد درحالیکه آورین و رزمنده دیگر به نام شورش عاموده زخمی شدند. شدت توپباران و وسعت تخریب بحدی زیاد بود که تلاش برای نجات آنها ناکام ماند و تصور شد که هر سه آنها جانباخته‌اند. آورین و شورش که نتوانستند خود را به نیروهای خودی برسانند به ناچار در ویرانه‌ای از روستا پنهان شدند.

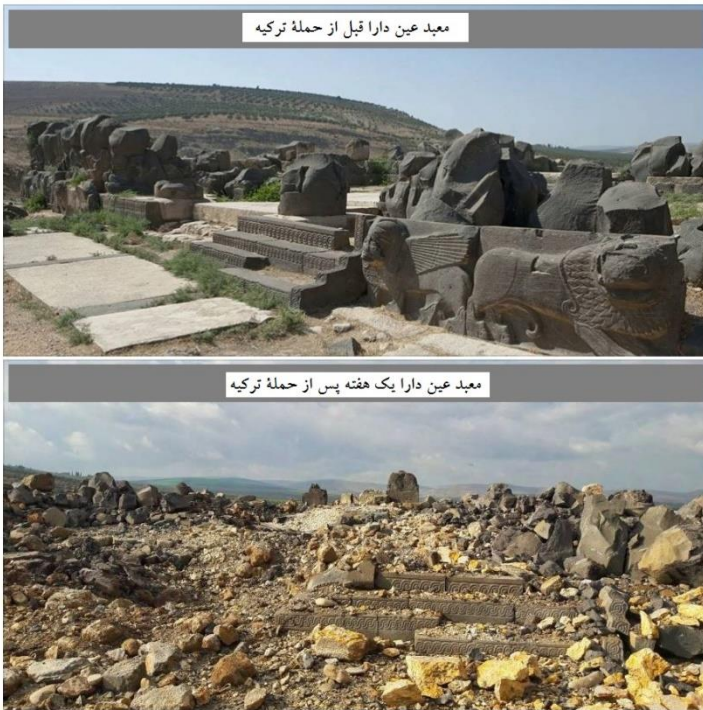
درحالیکه ترکیه ادعا می‌کرد که روستای علی بیسک را به کنترل خود درآورده، ق.س.د در ساعت دو بعد از ظهر، اعلام کرد که علی بیسک هنوز تحت کنترل نیروهای مدافع است. حوالی ساعت چهار و نیم عصر، هلیکوپترهای کبرای ترکیه مناطق کانی باتمان و گُری کُورکَر را بمباران کردند. ساعتی بعد، یک تانک دیگر ترکیه در علی بیسک منهدم شد.

در حوالی روستای چَقَل مدافعان توانستند دو پهپاد ترکیه را ساقط کنند و متجاوزان را عقب برانند. اشغالگران مقادیر زیادی سلاح برجای گذاشتند که

به دست نیروهای ق.س.د افتاد. پس از عقب نشینی، دوباره حملات هوایی آغاز شد.

در جنوب غربی هم وضع بر همین منوال بود. دشمن که نتوانست از مرز حمامه به جندرس نفوذ کند، بمباران هوایی روستاهای حمامه و حاج اسکندر را از سر گرفت و بی‌وقفه حمامه را به توپ بست. سپس نیروهای زمینی متجاوزان در پناه خودروهای زرهی به قصد تصرف روستا اقدام به پیشروی کردند. بمباران، خطوط دفاعی مبارزان را از هم پاشیده بود و تانک‌های دشمن از جاده ورودی روستا نزدیک می‌شدند. در این هنگام، دختر جوانی از یگان‌های ضد ترور مستقر در جبهه جنوب غربی، به نام ناستا خابور^{۱۷۹} برای جلوگیری از پیشروی نیروهای زرهی دشمن، در مقابل یکی از تانک‌های متجاوزین اقدام به عملیات فدایی کرد و باعث انهدام تانک و نابودی سرنشینان آن شد. تأخیر در پیشروی نیروی زرهی دشمن، به مدافعان فرصت داد تا قوای خود را متمرکز کنند و نهایتاً متجاوزان را عقب برانند.^{۱۸۰} همزمان توپباران بافلور و یلانقوز هم ادامه داشت و خزیه هدف بمباران هوایی جنگنده‌های ترکیه قرار گرفت.

معبد سه هزار ساله عین دارا نیز، که به سبک ساختمانی هوری-میتانی در سال ۱۲۰۰ قبل از میلاد مسیح ساخته شده بود، هدف تهاجم هواپیماهای ارتش ترکیه قرار گرفت. طی این حملات، معبد به طور کامل تخریب شد.

در مرز شرقی، توپباران و خمپاره باران بافلون و قسطل جندو ادامه داشت. همزمان، ق.س.د در معرین متجاوزان را شکست داد و خودروهای آنها را در هم کوبید.

آنجلا رشو و جۆان محمد، اعلام کردند که آمار غیر نظامیان جانباخته به پنجاه نفر رسیده است و صد و سی و هفت مجروح غیرنظامی هم در بیمارستان بستری شده‌اند. آنها ضمن اشاره به کمبود دارو و تجهیزات درمانی، از نهادهای مربوطه برای تأمین دارو و امور پزشکی کمک خواستند.

همزمان، پیکر یازده تن از شهدای مبارز راه آزادی طی مراسمی از بیمارستان آورین تشییع شد.

در عین حال، تظاهرات مردمی بر علیه حملات ترکیه به آفرین در شهرهای کلن، مونیخ، فرانکفورت، هامبورگ، برلین، دارمشتات، اولم، زاربروکن، کپنهاگ، لاهه، بروکسل، وین، گراتس، تیرول، اسکاتلند، ایرلند، منچستر، بیرمنگام، برینگتون، لاوربو، فلورانس، تریسته، پاریس، بوردو، استراسبورگ، کروی، زوریخ، برن، استاوانگیر، مونترئال، واشنگتن، کراسنودار و ساراتوف تداوم یافت.

راهپیمایی زوریخ در اعتراض به حملات ترکیه
۲۷ ژانویه ۲۰۱۸، عکس از وبسایت آژانس خبری فرات

مرحله اول مقاومت . ۱۹۹

تظاهرات کُنن که با حضور گُردها، جنبش‌های چپ ترکیه، محافل دمکراتیک آلمان، آرامنه، چرکس‌ها، آشوری- سريانی و علوی‌های آلمان شکل گرفته بود. توسط پلیس آلمان به خشونت گرایید.

راهپیمایی کُنن در اعتراض به حملات ترکیه
۲۷ ژانویه ۲۰۱۸ ، عکس از وبسایت آژانس خبری فرات

ئاوستا خابور

زلوخ ڄمڻو، با نام سازمانی ئاوستا خابور، در سال ۱۹۹۸ از مادر و پدری که اصالتاً اهل یکی از روستاهای بلبل بودند، در محله شیخ مقصود حلب دنیا آمد. جنگ و اوضاع نابسامان اقتصادی، کودکی سختی را برای ئاوستا رقم زد و خانواده‌اش را به ناچار راهی دمشق کرد. خانواده او بی‌بضاعت بودند. به همین دلیل نتوانست مدرسه را به اتمام برساند و با کار خیاطی در کنار پدرش، کمک خرج خانواده شد.

عموی او یکی از گریلاهای نیروهای مدافع خلق بود که در دهه نود میلادی به شهادت رسید و این در رشد روحیه انقلابی ئاوستا بسیار تأثیر گذاشت. ئاوستا همیشه به خانواده‌اش می‌گفت که روزی اسلحه عموی شهیدش را برداشته و انتقام مردم مظلوم خود را از دشمنان خلق خواهد گرفت.

با شدت گرفتن جنگ، خانواده‌اش به سرزمین مادری خود بازگشتند و در آنجا بود که ئاوستا تحت تأثیر جنبش آزادیخواهی گرد قرار گرفت و با اندیشه‌های عبدالله اوجالان آشنا شد. او در سال ۲۰۱۴ با ورود به آکادمی شهید شیلان، به ی.پ.ژ پیوست و ضمن فراگرفتن تاکتیک‌های نظامی، با اعتقاد راسخ به اهداف جنبش آزادیخواهی گرد وارد میدان مبارزه شد و پس از چندی دوره‌های ویژه ضد ترور را نیز طی کرد.

در طول سال‌های مبارزه، همواره در رفاقت، عشق به زندگی، ممنوع دوستی، ایمان به آرمان و سرزمینش الگو بود. علاوه بر تمام خصوصیات مثبت و

مرحله اول مقاومت . ۲۰۱

ویژگی‌های بارزی که در طول فعالیت انقلابی از خود نشان داد، او همچنین صدای زیبا و دلنشینی داشت. تا جایی که صدای او زینت بخش هر جشن بود و با خواندن آهنگ‌های انقلابی و میهنی پر احساس، مبارزان را گرد هم می‌آورد.

جانفشانی او در آخرین روز مبارزه‌اش آنچنان تأثیرگذار بود که مقاوت آفرین را با نام خود جاودانه کرد.

نام: زلوخ خَمو

نام سازمانی: ناوِستا خابور

نام مادر: امینه

نام پدر: احمد

تاریخ و محل تولد: ۱۹۹۸ - حلب

تاریخ و محل شهادت: ۲۷ ژانویه ۲۰۱۸ - حمامه

روز نهم

یکشنبه ۲۸ ژانویه ۲۰۱۸

تقریباً در همه نقاط مرزی شمالی و غربی جنگ شدت گرفته بود و آنانکه می‌توانستند تفنگ بردارند به مقاومت نیروهای مدافع پیوسته بودند.

در بلبل، شخوره بمباران شد و در جبهه غربی، متجاوزان توانستند اندکی در آدما پیشروی کنند. حوالی ساعت پنج عصر، منطقه گری کورگر از وجود متجاوزان پاکسازی شد و حوالی ساعت هشت شب، در علی بیسک یک

تانک دیگر دشمن از بین رفت. در بمباران هوایی ماباتا ده غیر نظامی جان باختند.

در استاسیون نیز، پیرمرد هفتادساله‌ای به نام عارف حنان محمد، هنگام رفتن به باغ زیتون توسط سربازان تُرک هدف قرار گرفت و کشته شد. در شیروا روستاهای گوئیل، دیرمشمش و مناطق اطراف کمپ پناهندگان روبر، هدف حملات هوایی قرار گرفت. در حمله هوایی به گوئیل، چهارده تا هفده غیرنظامی از یک خانواده جان باختند و بیش از هفت نفر مجروح شدند. آثار باستانی اطراف روستای گوئیل نیز چندین بار متوالی مورد حمله نیروی هوایی ترکیه قرار گرفت.^{۱۸۱} در عین حال، روستاهای جُلبر و خالتا هم بمباران شدند.

پیامد حمله هوایی ترکیه به روستای گوئیل
۲۸ ژانویه ۲۰۱۸ ، عکس از هلال احمر کُردی

در شرق، بمباران هوایی و سلاح‌های سنگین مورد استفاده اشغالگران، نیروهای مدافع را مجبور کرد تا از کوه پارسا خاتون عقب نشینی کنند و این کوه استراتژیک به تصرف اشغالگران درآمد ولی علیرغم ادعای ارتش ترکیه مبنی بر اشغال قسطل جندو، حمله به قسطل جندو توسط نیروهای ق.س.د دفع شد و این نقطه در دست مدافعان باقی ماند. همزمان ارتش ترکیه سد میدانکی را بمباران کرد.

آنجلا رثو و جُوان محمد، اعلام کردند که آمار غیر نظامیان جانباخته به شصت نفر و غیر نظامیان مجروح به صد و پنجاه و سه نفر افزایش یافت. بر اساس آمار منتشر شده، بیشتر این افراد از زنان و کودکان مهاجر ادلب، حلب، تل قراح و دیرجمال بوده‌اند.

ریاست مشترک کانتون آفرین، در مقابل ساختمان خودمدیریتی دمکراتیک کانتون و در کنار پلاکاردی با تصاویر غیر نظامیان جانباخته در بمباران ترکیه، یک بیانیه مطبوعاتی قرائت کرد که مضمون آن بدین شرح بود:

"از بیستم ژانویه ۲۰۱۸ دولت آ.ک.پ، همراه با تبهکاران [وابسته به] خود، حمله وحشیانه‌ای را برای تحمیل اشغالگری ترکیه و گسترش اختلاف بین شهروندان آفرین آغاز کرده است... در نه روز گذشته، ارتش اشغالگر ترکیه و باندهای وابسته به آن از سلاح‌های سنگین و هواپیما علیه شهروندان منطقه استفاده کرده و مسبب قتل عام غیرنظامیان شده‌اند. در نتیجه وحشیگری ارتش اشغالگر، بسیاری از زنان، کودکان و افراد بی‌گناه جان خود را از دست دادند. بیشتر قربانیان این حمله وحشیانه، مهاجرانی هستند که به دلیل جنگ قدرت قبلاً به آفرین گریخته‌اند. هدف آ.ک.پ و

باندهای وابسته به آن از این حمله، بازگرداندن تروریست‌ها به منطقه است و آ.ک.پ تلاش می‌کند تا پس از شکست چندین گروه افراطی در شمال سوریه، آن‌ها را دوباره احیا کند... ارتش ترکیه همچنین با بسیاری از مکان‌های تاریخی، وحشیانه برخورد کرده و سعی در از بین بردن تاریخ منطقه دارد و نقشه اشغالگری عثمانی را در سر می‌پروراند... اما به لطف مقاومت قهرمانانه رزمندگان ق.س.د و شهروندان منطقه، ارتش اشغالگر با وجود همه وحشیگری‌ها، تاکنون نتوانسته پیشروی کند. مردم آفرین تصمیم گرفته‌اند با شعار (یا پیروزی یا مرگ در قلعه مقاومت آفرین) در برابر اشغالگری مقاومت کنند... ما تمام گردستانی‌ها و دوستان دموکراسی خواه را فرا می‌خوانیم تا حمایت خود را از مقاومت آفرین ابراز کنند و امیدواریم که تلاش‌های مسالمت‌آمیز خود را ادامه دهیم تا [بتوانیم] چهره پلید دیکتاتوری اردوغان را در افکار عمومی رسوا کنیم... ما از جامعه بین‌المللی و نهادهای ذیربط می‌خواهیم در برابر وحشیگری ارتش اشغالگر ترکیه و نقض حقوق بشر موضع صریح بگیرند و سکوت نکنند و برای مجازات اردوغان جدی باشند. این حملات وحشیانه تنها علیه آفرین نیست، بلکه جنگی است بین پارادایم آزادی و پارادایم دیکتاتوری. بنابراین همه مؤلفه‌ها باید دست‌به‌دست هم دهند و سد راه این اشغالگری شوند. ما سوگند می‌خوریم که دیکتاتوری اردوغان را در مرزهای آفرین براندازیم و از پروژه دمکراتیک در سوریه آزاد، متکثر و غیرمتمرکز دفاع کنیم."

دادستانی عمومی آنکارا طی بیانیه‌ای اعلام کرد که تحقیقات در مورد افرادی که مردم را به اعتراض علیه عملیات ترکیه در آفرین دعوت کرده‌اند، آغاز شده است. همزمان، دادستانی‌های عمومی ترکیه برای حداقل چهل و یک نفر به دلیل انتقاد از این عملیات نظامی، قرار بازداشت صادر کردند. در عین

حال اردوغان، به ه.د.پ هشدار داد که برای اعتراض علیه عملیات آفرین به خیابان‌ها نیایند و گرنه بهای گرانی پرداخت می‌کنند.^{۱۸۲}

رابرت فیسک،^{۱۸۳} خبرنگار روزنامه ایندپندنت، بعنوان اولین گزارشگر یک مؤسسه خبری غربی که بعد از حمله ترکیه، وارد آفرین شده بود، گزارشی درخصوص قربانیان واقعی حمله ترکیه به شمال سوریه، تهیه کرد که در ایندپندنت منتشر شد.^{۱۸۴} وی در این گزارش که نتیجه بازدید از مناطق آسیب دیده طی حملات هوایی ترکیه، مصاحبه با مجروحان بازمانده از حملات در بیمارستان آورین و مراجعه به آرشیو بیمارستان برای یافتن مشخصات جانباختگان بود، نشان داد که هدف حملات ترکیه عملاً مردم غیر نظامی شامل پناهندگان، زنان و کودکان بوده‌اند.

مردم همچنان در اعتراض به حملات ترکیه در شهرهای مسکو، ساراتوف، میچورینسک، تورنتو، استکهلم، یوتبوری، اسلو، تروندهایم، رن، تولوز، مارسی، ادینبورگ، آمستردام، فرایبورگ، روستوک، واتیکان، پیزا، میلان، پارما، برنکینز، آتن و سیدنی تظاهرات کردند.

هزاران نفر هم با گردهمایی در محله آزادی شهر دیرک، حملات ترکیه به آفرین را محکوم کردند.

راهپیمایی تولوز در اعتراض به حملات ترکیه
۲۸ ژانویه ۲۰۱۸، عکس از وبسایت آژانس خبری فرات

روز دهم

دوشنبه ۲۹ ژانویه ۲۰۱۸

در این روز نیز جبهه شمالی شاهد درگیری‌های شدید بود که توفیقی برای متجاوزان در پی نداشت. بواسطه بمباران متوالی اشغالگران، بنای تاریخی ارگ و مقبره نبی‌هوری بسیار آسیب دید و قسمت‌هایی از آن مانند تئاتر رومی و اطراف گنبد شش ضلعی تخریب شد.^{۱۸۵}

نیروهای متجاوز در جبهه غربی فقط توانستند اندکی از مرز معمولاً پیشروی کنند. در این جبهه، گری کورگر هدف جنگنده‌های ترکیه قرار گرفت.

در حالیکه جندرس و روستاهای آن هم کماکان توسط ارتش ترکیه و جبهه النصره از زمین و هوا بمباران می‌شد، آرامستان و مسجد صلاح‌الدین ایوبی جندرس هدف توپخانه ارتش ترکیه قرار گرفت. همزمان، تلاش دوباره اشغالگران برای نفوذ به آفرین از طریق حمامه پس از نبردی سخت ناکام ماند و هواپیماهای ترکیه روستاهای جمله، ایسکا و شادیر را بمباران کردند.

سمت راست: مسجد صلاح‌الدین ایوبی در جندرس، پس از توپباران ارتش ترکیه
سمت چپ: آرامستان جندرس که هدف توپباران ارتش ترکیه قرار گرفته است.

در شرق، هواپیماهای ترکیه دیکم‌دش و عرب‌ویران را بمباران کردند و نیروهای مدافع توانستند در مرعناز یک تانک اشغالگران را ساقط کنند. در حملات روز دهم، آراس معصوم،^{۱۸۶} خبرنگار مرکز اطلاع‌رسانی ی.پ.ژ، بسختی مجروح شد و پزشکان شرایط سلامتی او را بحرانی توصیف کردند. همچنانکه مقاومت بی‌نظیر مدافعان پس از ده روز، رؤیای تسخیر سه ساعته آفرین را به کابوسی برای اشغالگران تبدیل کرده بود، گزارش‌ها دلالت بر آن داشت که مزدوران همراه ارتش ترکیه بدلیل شکست‌های پیاپی روحیه خود

را از دست داده‌اند. آن‌ها از رفتن به خط مقدم امتناع می‌کردند و تمایلی به جنگیدن برای حفظ مواضع خود نداشتند. همین باعث بروز اختلافاتی میان آن‌ها شد و در این اختلافات تعدادی از مزدوران یکدیگر را از پای درآوردند. طی مراسمی با حضور صدها نفر، پیکر نائوستا خابور و بیست و سه شهید دیگر در آرامستان کَفَرشیلَه آفرین به خاک سپرده شد.

خودمدیریتی دمکراتیک شمال سوریه طی بیانیه‌ای ضمن اعلام اینکه وقتی آفرین در حال بمباران است، هیچ راه حلی در [اجلاس] سوچی یافت نمی‌شود اضافه کرد:

"... کودکان و زنان در این حملات کشته می‌شوند، اما جامعه جهانی هنوز اقدامی انجام نداده است. موضع روسیه در حمایت از حمله دولت ترکیه نشان می‌دهد که راه حل سیاسی در خطر است و آن‌ها روش‌های نظامی را در پیش گرفته‌اند. این وضعیت نشان می‌دهد که نشست سوچی مانند جلسات قبلی بی‌نتیجه خواهد بود..."^{۱۸۷}

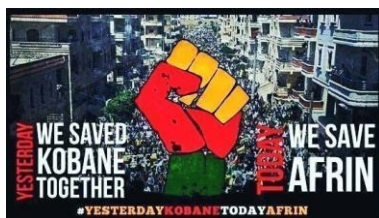
دفاتر ه.د.پ در استانبول مورد حمله حامیان عملیات شاخه زیتون قرار گرفت. مهاجمان نسبت به تخریب ساختمان و نوشتن عبارات زشت جنسی و نژادپرستانه بر دیوارهای این دفاتر اقدام کردند.^{۱۸۸}

وزارت کشور ترکیه اعلام کرد که طی ده روز گذشته، سیصد و یازده نفر به اتهام تبلیغ برای تروریسم بازداشت شده‌اند.^{۱۸۹} این درحالی بود که هرکس

مرحله اول مقاومت . ۲۰۹

در شبکه‌های اجتماعی، مطالبی پیرامون محکومیت حمله به آفرین منتشر می‌کرد، به اتهام تبلیغ برای تروریسم تحت پیگرد قانونی قرار می‌گرفت. به همین ترتیب، اُکتای جاندمیر، روزنامه‌نگار معروف کُرد اهل شهر وان، بدلیل تهیه گزارش در خصوص حمله به آفرین، دستگیر و به اداره امنیت منتقل شد.

ایلیاس پانچارد، عضو شورای شهر لوزان به‌مراه پانزده نفر دیگر از شخصیت‌های سیاسی، دانشگاهی و هنری سوئیسی، از طریق سکوی آزاد "چنج اورگ" ۱۹۰ کمپینی را در محکوم نمودن حملات ترکیه به آفرین، خطاب به رئیس شورای فدرال سوئیس، آلن برسِت آغاز کردند.^{۱۹۱}

همزمان، یکصد و بیست و دو حزب و نهاد مختلف در آرژانتین و برزیل، برای اعلام حمایت خود از مردم آفرین و محکومیت حملات دولت ترکیه، بیانیه‌ای امضا کردند.^{۱۹۲}

در شهرهای سودرهامن، بولناس، مالمو، وارنامو، نورشوپینگ، آلمهولت، ویمری و کالمار سوئد، بروکسل، برن، بازل، سنت گالن، آراثو، پیرن، زوریخ، لوسرن، کپنهاگ، تورین، فلورانس، لیدز، آکسفورد، پاریس، درانسی، ویروبل،

مارسی، بوردو، استراسبورگ، برلین، هانوفر، فرانکفورت، ووپرتال، اشتوتگارت، آخن، کلن، هامبورگ، مانهایم، زاربروکن، برمن، دویسبورگ، روتردام، وین، آتن، سن پترزبورگ، استاوروپول و یکاترینبورگ اعتراضات مردمی بر علیه تجاوز ترکیه به آفرین ادامه پیدا کرد. زنان گُردِ مقیم لندن نیز در دفتر حزب محافظه کار انگلیس تجمعی اعتراضی برگزار کردند و خواستار عکس العکل دولت انگلیس در قبال اشغالگری ترکیه شدند.

همچنین در صرین، قامشلو، عاموده و شَدا ده راهپیمایی‌هایی در حمایت از مردم آفرین انجام شد. ده‌ها هزار نفر هم در شهرهای سلیمانیه و هولیر، تجاوز ترکیه به خاک روزاوا را محکوم کردند.

راهپیمایی شهر سلیمانیه در اعتراض به حملات ترکیه
۲۹ ژانویه ۲۰۱۸، عکس از وبسایت آژانس خبری فرات

روز یازدهم

سه شنبه ۳۰ ژانویه ۲۰۱۸

درحالیکه اشغالگران با توسل به پشتیبانی هوایی و نیروی زرهی در شنگل و بکه پیش رفتند، نیروهای مدافع، مانع از پیشروی نیروی اشغالگر در حفتار و عبودان شدند و آن‌ها را عقب راندند. در روستای قورنه درگیری شدید جریان داشت و طی آن یکی از فرماندهان ی.پ.ژ به نام بارین کوبانی همراه با سه مبارز دیگر برای محافظت از خاک و خلقشان در برابر ارتش تُرک و مزدوران تحت حمایت ترکیه تا آخرین نفس جنگیدند.

در غرب، دشمن از ماسکا به داخل آفرین نفوذ کرد و درگیری‌ها در ماسکا و آدما شدت یافت. در عین حال، مرکز راجو بشدت از زمین و هوا بمباران می‌شد. حوالی ساعت دو بعد از ظهر، یک خودروی غیرنظامی هدف هواپیماهای ارتش ترکیه قرار گرفت که طی آن دو مرد و یک زن بشدت مجروح شدند. تانک‌های متجاوز نیز یک قطار مسافربری را هدف قرار دادند. در مَعْمَلَا، آلکانا، خلیل و گُری کورگر نیز درگیری شدیدی جریان داشت. حمامه نیز شاهد نبرد سنگینی بود و چندین بار بین طرفین درگیر دست‌به‌دست شد. هواپیماهای ارتش ترکیه بار دیگر از بمب‌های خوشه‌ای در حمله به روستای کَفَرصَفَره و مناطق اطراف آن استفاده کردند.

در جبهه شرق، هواپیماهای متجاوز روستاهای دیرسوان، بافلون و نواحی اطراف این روستاها را بمباران کردند. همزمان نیروهای اشغالگر در قسطل جندو، دیکمداش و قسطل نو پیش رفتند.

بنا به گزارش هلال احمر گردی، طی ده روز از آغاز حمله ترکیه، تعداد غیرنظامیان جانباخته به شصت و پنج نفر رسید که در میان آن‌ها، دوازده زن و بیست کودک دیده می‌شد. بر پایه همین گزارش، آمار مجروحان هم به صد و شصت و سه نفر از جمله شصت و دو زن و کودک افزایش یافت.

درحالی‌که مدافعان با تمام وجود در مناطق مرزی کانتون مقاومت می‌کردند، شهروندان غیرنظامی در داخل کانتون مسئولیت پشتیبانی از مبارزان را بر عهده گرفته بودند. خودمدیریتی دمکراتیک، مردم را به بسیج عمومی فراخوانده بود و هر روز ده‌ها زن خستگی ناپذیر، از هر سنی، صدها وعده غذایی را برای نیروهای مدافع در خط مقدم آماده می‌کردند.

در آن زمان، گزارشگر فرانس پرس به یکی از این آشپزخانه‌ها رفت که زنی به نام فاطمه سلیمان بر آن نظارت می‌کرد. در زمان تهیه گزارش، دختر و پسر فاطمه در حال جنگ با اشغالگران بودند.

یکی از زنان مشغول در آشپزخانه، أمل عبدو نام داشت که سه برادرزاده‌اش در خط مقدم می‌جنگیدند. او با افتخار به گزارشگر فرانس پرس گفته بود:

" ما به فرزندان خود، به مردم خود و به مقاومت [آفرین] کمک می‌کنیم."

آمل بعنوان مادر یک دختر و سه پسر، صحبتش را چنین ادامه داده بود:
" ما با جان خود، با فرزندانمان، تا آخرین قطره خون از آفرین دفاع خواهیم کرد."

و به نظر یکی دیگر از زنان داوطلب:

" وقتی برای رزمندگان غذا تهیه می‌کنیم به آن‌ها در برابر دشمن قدرت می‌دهیم... من حس می‌کنم که دارم دفاع می‌کنم. کاری که ما انجام می‌دهیم هم مانند جنگیدن است." ۱۹۳

چند روز پس از صدور بیانیه ضد جنگ در وبسایت انجمن پزشکی ترکیه، دادستانی آنکارا دستور بازداشت یازده نفر از اعضای برجسته این نهاد، از جمله محمد راشد توکل، رئیس انجمن را صادر کرد. متعاقباً، سه شنبه صبح پلیس به خانه پزشکان یورش برد و هشت تن از آن‌ها را دستگیر نمود. همزمان، دفاتر انجمن در سراسر ترکیه ایمیل‌ها و تلفن‌های تهدیدآمیز دریافت کردند و ساختمان این دفاتر هدف حمله افراطی‌ها قرار گرفت. ۱۹۴

دینز ناکی، ۱۹۵ فوتبالیست کُرد تبار تیم آمدِ اسپور، به خاطر مخالفت رسمی با حمله دولت ترکیه به آفرین، توسط کمیته انضباطی فدراسیون فوتبال این کشور، به پرداخت دویست و هفتاد و سه هزار لیر ترکیه و سه سال و شش ماه منع از حضور در مسابقات محکوم شد. ۱۹۶

نمایندگان جنبش گوران در پارلمان کردستان (باشور)، نشست پارلمان را بایکوت کردند و از جلسه خارج شدند. دلیل نمایندگان این بود که پارلمان عزم جدی برای پشتیبانی سیاسی، دیپلماتیک و لجستیکی از آفرین ندارد. نمایندگان مذکور همچنین از پارلمان تقاضا داشتند که حکومت اقلیم را برای بیرون راندن ارتش ترکیه از باشور و باز نمودن مرز میان باشور و روژاوا تحت فشار قرار دهد.

در روزهای، انجمنهای زنان نیکاندیش بانه، هازه، پاژین، بروژه، نوژین، بنیاد آشتی و انجمن نابینایان شهر بانه با صدور بیانیه مشترکی، حملات دولت ترکیه به آفرین را محکوم کردند و از نیروهای بین‌المللی خواستند تا در مقابل این اقدام ترکیه سکوت نکنند.

حزب همبستگی افغانستان^{۱۹۷} طی اعلامیه‌ای تحت عنوان "آفرین، حماسه کوبانی را تکرار خواهد کرد!" ضمن اشاره گذرا به پیشینه مقاومت آفرین، با این عبارات حمایت خود را از مقاومت آفرین اعلام کرد:

"حزب همبستگی افغانستان، به نمایندگی از مردم سوگوار افغانستان که همچون خلق ستمکش گُرد از جنایت و بربریت بنیادگرایان، ارتجاع منطقه و دست‌درازی‌های دول امپریالیستی رنج می‌برند و هر روز در آتش انتحار و انفجار، عزیزان‌شان را از دست می‌دهند، حمایتش را با مبارزان آفرین اعلام نموده و امیدوار است مردم منطقه نیز به‌سان کوبانیان از این معرکه سرفراز بدر آیند. مقاومت این سلحشوران در تاریخ مبارزاتی خلق‌های دربند با خط درشت حک خواهد شد. مبارزان سرتاسر جهان، ثاوستا خابورها، سکینه جانسزها، لیلا قاسم‌ها، جیلان اوزلپ‌ها، آرین میرکان‌ها و... را به خاطر خواهند سپرد."

در جای دیگری از این اعلامیه همچنین آمده بود که:
"عبدالله اوجالان، رهبر زندانی مبارزان گُرد، سه سال قبل در باره کانتون آفرین هشدار داده بود: «امروز، روزی نیست که کارخانه‌های نساجی ساخته شوند. روز ساخت کارخانه‌ها برای تولید اسلحه و مهمات است، آفرینش کمونیزم جنگی و ریشه‌گرفتن در میان جامعه.» و امروز این پیشبینی به واقعیت پیوست که مشت را فقط با مشت می‌توان پاسخ داد."^{۱۹۸}

نمایندگان حزب چپ^{۱۹۹} آلمان، قبل از جلسه خود در پارلمان فدرال، با چفیه‌های زرد، سرخ، سبز، گرد هم آمدند و در حالیکه پلاکاردی با عنوان "حملات ترکیه به سوریه را متوقف کنید! صادرات اسلحه را ممنوع کنید!" به همراه داشتند، حمایت خود را از مقاومت آفرین اعلام کردند.

عکس گروهی از نمایندگان حزب چپ آلمان در حمایت از مردم آفرین
۳۰ ژانویه ۲۰۱۸، عکس از وبسایت آژانس خبری فرات

درحالیکه اعتراضات مردمی در کوهستان قندیل و شهرهای استکهلم، بن، هانوفر، برمن، فرایبورگ، بنزهایم، اشتوتگارت، هامبورگ، لایپزیگ، بوخولت، مئرس، لوزان، نوشاتل، برن، ژنو، زوریخ، لوسرن، ناپل، توسکانا، کپنهاگ، لاهه، بروکسل، مارسی، مونپلیه، آتن، لندن و ایوانوای روسیه همچنان ادامه داشت، گروهی از جوانان سلیمانیه راهپیمایی اعتراضی هفت روزه خود را از سلیمانیه به مقصد دروازه مرزی سیمالکا آغاز کردند.

بارین کوبانی

امینه عمر در سال ۱۹۹۲ در منطقه شهبای چشم به جهان گشود. خانواده امینه پس از تولد او به کوبانی نقل مکان کردند و بدین ترتیب، دوران کودکی و نوجوانی او در کوبانی گذشت. در زمان حمله داعش، خانواده امینه مورد آزار و اذیت و تهدید قرار گرفت و داعش پدرش را به قصد باج خواهی ربود. خانواده امینه پول تهیه کردند تا بتوانند پدر را از داعشی‌ها بازپس بگیرند. پس از آنکه پدر آزاد شد، خانواده را به آفرین برد تا از دست داعش در امان باشند. امینه در سال ۲۰۱۵ با نام سازمانی "بارین کوبانی" به ی.پ.ژ پیوست و پس از اتمام دوره مقدماتی وارد واحدهای نظامی شد. او در عملیات متعددی از جمله نبرد آزادی رقه شرکت کرد و در سال ۲۰۱۷ وارد آکادمی نظامی شهید شیلان شد. بارین برای پیشرفت در امور نظامی و اجتماعی با انواع مشکلات مقابله کرد تا بتواند قالب ذهنیت استبدادی و جامعه مردسالار را در هم بشکند و در نتیجه به نماد مبارزه، در سطح نظامی و اجتماعی، تبدیل شد. از دیدگاه هم‌زمانش، صفت بارز بارین ایثار و از خودگذشتگی بود. او چندی قبل از ایثار جان، در یک مصاحبه گفته بود:

"قبل از پیوستن به ی.پ.ژ چیزی در مورد دنیای سیاست یا مبارزات نظامی نمی‌دانستم، اما بعداً فهمیدم که آزادی من، با دفاع من و فرزندان سرزمینم، از خاکم و خلقم و مفاهیم آزادی دمکراتیک که می‌خواهیم در سوریه به دست آوریم، آغاز می‌شود."

بارین در محاصره اشغالگرانی که قصد تصرف روستای قورنه را داشتند، تا آخرین گلوله‌هایش جنگید ولی حاضر به تسلیم نشد، چون نمی‌خواست زنده به دست دشمن اسیر شود. پیکر بی‌جان او بدست شبه نظامیان ارتش آزاد تحت حمایت ترکیه افتاد و به آن بی‌حرمتی شد. لباس‌هایش را از تن او در آوردند و بدن او را مثله کردند. پیکر پاک بارین هیچگاه به آغوش خانواده و خاک و وطنش بازنگشت ولی یاد او در ذهن همه انسان‌های آزاد برای همیشه جاودانه شد.

هیفاء زعیترا، روزنامه‌نگار لبنانی، درباره مرگ بارین نوشت:

"بارین نماینده تمام آن چیزهایی است که ما در مورد شجاعت یک (زن) مبارز گرد شنیده‌ایم و مرگ وی چیزی بیش از کشتن دشمن یا نتیجه مبارزات سیاسی و قومی است. وحشت از نمایش بدن او فقط به دلیل زن بودن، از این واقعیت ناشی می‌شود که او با تبدیل شدن به یک مبارز زن در یک میدان جنگ مردانه، جرات کرد تا هژمونی مردانه را تهدید کند..."^{۲۰۰}

نام: امینه عمر

نام سازمانی: بارین کوبانی

نام مادر: زهرا

نام پدر: مصطفی

تاریخ و محل تولد: ۱۹۹۲ - کفرکلین، شهبها

تاریخ و محل شهادت: ۳۰ ژانویه ۲۰۱۸ - قورنه

روز دوازدهم

چهارشنبه ۳۱ ژانویه ۲۰۱۸

در حالیکه حملات هوایی هلیکوپترهای کبرا به شَنگِل و بکه ادامه داشت، جنگ سختی در شَنگِل، زعره، بلبل، قورنه، توپِل و بلندی‌های شَخورزه درگرفته بود. مبارزان ق.س.د در جبهه بکه و شَنگِل ضد حمله‌های جداگانه‌ای را بر علیه متجاوزان ترتیب دادند.

در جبهه غربی نیز مقاومت ادامه داشت. گُری کورِکَر و شیه تحت حملات هوایی جنگنده‌ها و هلیکوپترهای کبرا بود و در روستای خلیل ضد حمله‌ای بر علیه متجاوزان صورت گرفت.

در حمامه هم مقاومت در برابر نفوذ اشغالگران بداخل خاک آفرین ادامه داشت و هلیکوپترهای کبرا به روستا حمله می‌کردند. همزمان حَسیرکه و بافلور توپاران می‌شدند.

در شرق، نیروهای متجاوز روستاهای دیرسوان، دیکمَداش و عرب‌ویران را زیر آتش سلاح سنگین گرفته بودند و مناطقی از شهبها هم با سلاح سنگین گلوله باران می‌شد.

در این روز، محله اشرفیه آفرین با کاتیوشا هدف قرار گرفت و حداقل دوازده غیر نظامی از جمله دو زن و دو کودک بشدت زخمی شدند که یکی از کودکان (نه ساله) بواسطه شدت جراحات جان خود را از دست داد.

روستای خالتا از توابع شیراوا در مجاورت آفرین نیز طی بمباران هوایی تماماً با خاک یکسان شد.

متعاقب اعتراض نمایندگان جنبش گوران، پارلمان اقلیم کردستان (باشور) طی بیانیه‌ای حمله به آفرین را "تلاش برای اشغال" توصیف کرد و یادآوری نمود که این حمله، وحدت ملی را نشانه گرفته است. پارلمان همچنین از جامعه بین‌المللی خواست تا در مقابل این حملات سکوت نکند.

لیلا گوون، رئیس مشترک کنگره جامعه دموکراتیک که بدلیل اعلام نارضایتی از عملیات ارتش ترکیه در آفرین، از روز بیست و دوم ژانویه تحت نظر بود، امروز با اتهام "اظهارات و مصاحبه در مورد عملیات اشغال آفرین" بازداشت شد و به دادگستری آمد (دیاربکر) انتقال یافت. گوون از دادگاه خواست که دفاعیات خود را به زبان مادری یعنی زبان کُردی ارائه کند ولی این درخواست از جانب دادگاه رد شد. در میان جو امنیتی شدید، دادستان گوون را با اتهامات "سازماندهی و رهبری تشکیلات مسلح"، "تبلیغات برای تشکیلات" و "تحریک و ایجاد دشمنی میان مردم"، دادگاهی کرد.

در ادامه بازداشت فعالین شبکه‌های اجتماعی در ترکیه، امروز هم دو تن از کارمندان روزنامه آنلاین اوزگورلوکچو دموکراسی،^{۲۰۱} به نام‌های باریش جیهان و حسین گوکدمیر، بدلیل انتشار مطلب در مورد حملات دولت ترکیه به آفرین در شبکه‌های اجتماعی، دستگیر شدند. دادگاه گوکدمیر را با قرار

وثیقه آزاد کرد، ولی جهان به اتهام "تبلیغات برای تشکیلات" و "تحریک و ایجاد نفرت میان مردم" محکوم و به زندان سینجان آنکارا اعزام شد. کنگره ملی بومیان مکزیکی طی بیانیه‌ای خطاب به مردم گُرد و مردم جهان، حمله نظامی و بمباران‌های انجام شده توسط ارتش ترکیه علیه شهر آفرین را محکوم کرد. در بخش‌هایی از این بیانیه آمده بود:

"خواهران و برادران! احتراماً، ما را در درد و رنج ناشی از مواجهه با هزاران کشته و میلیون‌ها آواره، شامل صدها کودک، که این جنگ سرمایه داری بی‌حد و مرز باعث شده، شریک بدانید... ما حمایت و همبستگی خود را نثارتان می‌کنیم... از بنیاد نهادن صلح، عدالت و آزادی در سرزمین خود دست بر ندارید... از مبارزه ضد سرمایه داری و ضد مردسالاری خود دست نکشید که الهام بخش مقاومت و قیام در بسیاری از نقاط دردمند جهان است... عشق و شجاعت خود را رها نکنید... ما مردم جهان در گوشه و کنار دنیا را فرا می‌خوانیم تا همه به وظیفه خود در قبال پایان دادن به نفرت و نسل‌کشی علیه مردم گُرد، عمل کنیم." ۲۰۲

کیت اوسامور نماینده حزب کارگر در پارلمان انگلیس، طی نامه‌ای از وزیر امور خارجه، بوریس جانسون، خواست که ضمن جلوگیری از حملات ترکیه به آفرین، برای استقرار صلح و گفت‌وگو (بجای جنگ) در این منطقه تلاش کند. ۲۰۳

همزمان، اعتراضات مردمی در شهرهای دویسبورگ، برمن، کپنهاگ، ماری، پاریس، رن، وین، گراتس، اسلو و آتن ادامه داشت. در روزاوا نیز، با فراخوان

تَوَدَم، ده‌ها هزار نفر از اهالیِ کوبانی برای محکوم نمودن اشغالگری ترکیه و حمایت از مردم آفرین در کنار رود فرات تجمع کردند.

روز سیزدهم

پنجشنبه ۱ فوریه ۲۰۱۸

در روز سیزدهم مقاومت، حملات اشغالگران برای تصرف بلبل از دو محور زَعْره و قورنه شدت یافته بود. نیروهای مدافع حملات جداگانه‌ای را در این دو محور ترتیب دادند که در نتیجه آن قورنه کاملاً پاکسازی شد ولی بمباران هوایی و سلاح‌های سنگین مورد استفاده اشغالگران، نیروهای مدافع را مجبور کرد تا از زَعْره و علی‌گَرا عقب نشینی کنند. درحالی‌که مرکز بلبل تقریباً به تصرف اشغالگران درآمده بود، در روستاهای اطراف آن جنگ سخت ادامه داشت.

نفوذ اشغالگران به شیلته در شمال شرقی کانتون، با حمله ق.س.د ناکام ماند. متجاوزان پس از عقب نشینی، با تانک و توپ روستاهای شیلته، عُمَرَسُمُو، سَرینجک، کوتانا و قوری‌گُل را گلوله باران کردند.

درحالی‌که جنگ در نقاط مرزی شمال غربی ادامه داشت، بمباران روستای علی بیسک و نواحی اطراف آن متوقف شد. آفرین و شورش پس از پنج روز توانستند از روستا خارج شوند تا بلکه خود را نجات دهند. آن‌ها هیچ وسیله ارتباطی برای تماس با نیروهای خودی نداشتند و شدت بمباران منطقه

هم بحدی بود که احتمال زنده یافتن آن‌ها به ذهن کسی خطور نمی‌کرد. به همین دلیل، پس از چهار روز، نام آن‌ها بعنوان شهید اعلام شده بود. آورین و شورش پس از خروج از روستا در میان درختان زیتون منطقه حائل میان نیروهای خودی و دشمن، مخفی شدند. آن‌ها برای رفع گرسنگی از برگ درختان می‌خوردند و تشنگی خود را با آب باران برطرف می‌کردند. در حالیکه سرما، گرسنگی، تشنگی و جراحت به مرور زمان هرچه بیشتر آن‌ها را به مرگ نزدیک می‌کرد، ولی این دو باور داشتند که رفقایشان آن‌ها را نجات خواهند داد.

در جبهه غربی، نیروی اشغالگر از خلیل و معینا عقب نشست و سپس روستای چقل را توپاران کرد. در شب، بلندی‌های اطراف مروانه دوازده ساعت با توپ و تانک گلوله باران شدند و همزمان هواپیماها نیز منطقه را هدف حملات خود قرار دادند.

پس از عقب نشینی متجاوزان از مرز غربی جندرس، حمامه کاملاً پاکسازی شد. همزمان، جندرس به شدت هدف توپخانه دشمن قرار گرفت و مسجد صلاح‌الدین ایوبی دوباره آسیب دید. در جبهه جنوبی هم هواپیماهای ترکیه روستاهای برج سلیمان، باصوفان، باشمره و گوند مزن را بمباران کردند.

در مناطق شرقی، اشغالگران بافلون، دیکمداش و عرب‌ویران را بشدت توپاران می‌کردند و حملات خود را برای تصرف قسطل جندو افزایش داده بودند. در قسطل جندو نبرد سنگین جریان داشت. در شهباهم ق.س.د از

چهار نقطه ضد حملاتی را انجام داد و در نتیجه دو تانک متجاوزین منهدم شدند.

بیکر هجده تن از رزمندگان جانباخته در مقاومت آفرین، با حضور صدها شهروند از بیمارستان آفرین تا مزار شهدا تشییع شد.

جوان محمد، رئیس بیمارستان آفرین اعلام کرد که طبق آمار بیمارستان، تعداد غیرنظامیان جانباخته به یکصد و چهار نفر و تعداد مجروحان به یکصد و پنجاه و شش نفر رسید. وی افزود که حال بسیاری از مجروحان و خیم بوده و مردم آفرین نیازمند همیاری جامعه بین‌المللی هستند.^{۲۰۴}

نمایندگان اتحادیه کارگران بهداشت و خدمات اجتماعی، کنفدراسیون اتحادیه‌های کارگران انقلابی و جنبش صلح و عدالت در شهر وان، طی پیام‌های جداگانه، نارضایتی خود را از حمله به آفرین اعلام کردند.

همچنانکه دستگیری و بازداشت منتقدان حمله به آفرین در ترکیه ادامه داشت، در مناطق مرمره و آدرمیت، نُه نفر به جرم انتشار عبارت "نه به جنگ" در شبکه‌های اجتماعی بازداشت شدند.

سعید مکرّم عبدالقادرزاده، مفتی و رئیس شورای علمای مرکز اسلامی تاجیکستان در گفتگویی اختصاصی با خبرگزاری آناتولی در استانبول ضمن حمایت از عملیات شاخه زیتون گفت:

"از سویی استقرار این گروه‌ها (پ.ی.د و ی.پ.گ) در منطقه برای ترکیه خطر ایجاد کرده و از سوی دیگر نیز مردم آنجا بی‌رحمانه مورد ظلم و کشتار

قرار می‌گیرند. وظیفه هر مسلمان برقراری ثبات و آرامش برادرانش است... اگر این عملیات خیرخواهانه انجام نگیرد، مردم این منطقه از چه کسی طلب یاری کرده و چه سرنوشتی برای آن‌ها رقم خواهد خورد؟" ۲۰۵

همزمان ویدئویی در فضای مجازی منتشر شد که سه تن از نیروهای ارتش آزاد تحت حمایت ترکیه را نشان می‌داد که باصراحت یکی از سرودهای جهادی القاعده را در ستایش از نبردهای گذشته خود می‌خواندند:

"... چگونه در گروزی و داغستان ثابت قدم بودیم و تورا بورا را گرفتیم، اکنون آفرین ما را صدا می‌زند..." ۲۰۶

از آنسو، اعتراضات مردمی در شهرهای استکهلم، بروکسل، لوون، وین، بن، برلین، برمن، مونیخ، اشتوتگارت، هامبورگ، هانوفر، لایپزیگ، بریستول، اوترخت، نیس، لوزان، برن، ژنو، زوریخ، چور و تیچینو ادامه داشت. همچنین راهپیمایی اعتراضی جوانان سلیمانیه روز سوم خود را پشت سر گذاشت.

راهپیمایی گروهی جوانان سلیمانیه در حمایت از مردم آفرین فوریه ۲۰۱۸، عکس از وبسایت آژانس خبری فرات

علیرغم برف و سرما، جوانان مصمم پیش می‌رفتند و در گذر از هر منطقه مسکونی به گرمی استقبال می‌شدند و ساکنان منطقه با فریاد شعار "زنده باد مقاومت آفرین" آن‌ها را همراهی می‌کردند. جوانان پس از ترک شهر دوکان، به شهر کویه رسیدند.

روز چهاردهم

جمعه ۲ فوریه ۲۰۱۸

در جبهه شمالی بمباران هوایی ادامه داشت و با وجود مقاومت ستودنی مدافعان در سرتاسر نوار شمالی، اشغالگران به سختی توانستند در قورنه و توپل پیشروی کنند.

همزمان، در جبهه غربی، علی بیسنگ و ماسکا نیز توپباران شدند هلیکوپترها و هواپیماهای ترکیه روستاهای چعنکا و جلالان و بلندی‌های روستای چوبانا را بمباران کردند. مرکز راجو نیز هدف حملات هوایی قرار گرفت و از ساعت پنج عصر، حملات توپخانه‌ای به راجو و اطراف آن آغاز شد. طی حملات مذکور، هشت گلوله توپ به راجو اصابت کرد.

در عین حال، اطراف گری کورگر و روستای خلیل نبرد سنگین جریان داشت و یک تانک متجاوزین در حوالی روستای خلیل منهدم شد. مرکز شیبه هم با سلاح سنگین هدف قرار گرفت.

توپاران محلات غربی مرکز جندرس از نیمه شب آغاز شده بود و در روستاهای آشکا، دوکان و کوه بیرق‌دار جنگ سختی جریان داشت. دشمن که از پیشروی در حمامه مأیوس شده بود، حمامه را بشدت بمباران می‌کرد. در شرق کانتون، متجاوزان با سلاح سنگین به مناطق فیلات‌القاضی، دیرسوان، عرب‌ویران و بافلون حمله کردند و همزمان در شهبای ضربات سختی را متحمل شدند.

شورای تندرستی کانتون آفرین، اعلام کرد که طی چهارده روز حمله ارتش ترکیه، تعداد غیرنظامیان جانباخته به یکصد و پنجاه نفر رسیده و دویست و نود و هشت نفر هم زخمی شده‌اند.

در این روز، انتشار ویدئویی در شبکه‌های اجتماعی، قلب انسان‌های با وجدان را متأثر ساخت. این ویدئو عناصر ارتش آزاد تحت حمایت ترکیه را پیرامون پیکر نیمه‌عریان و مثله‌شده بارین کویانی نشان می‌داد، درحالی‌که سینه‌های جسد جدا شده و ناحیه شرمگاهی بواسطه جراحات عمیق تغییر شکل داده بود.

در این ویدئو، یکی از افراد مذکور با پوتین پا بر سینه بریده شده او می‌گذارد و دیگری او را ماده خوک خطاب می‌کند. پس از انتشار ویدئو، هیچ توضیح رسمی از جانب مسئولان ارتش آزاد در این خصوص ارائه نشد و رسانه‌های نزدیک به ارتش آزاد، علت آسیب‌های وارده به جسد را ناشی از انجام عملیات انتحاری توسط خود او عنوان کردند.^{۲۰۷} ولی انتشار ویدئوی دوم که

از نظر زمانی جلوتر از ویدئوی اول ضبط شده بود، خلاف ادعای رسانه‌های مذکور را اثبات کرد.

در ویدئوی دوم، نیروهای ارتش آزاد بر سر پیکر بی‌جان بارین حاضر می‌شوند درحالی‌که جسد کاملاً سالم است و علاوه بر لباس، جلیقه خشاب هم بر تن دارد. نیروهای ارتش آزاد در این ویدیو به زبان عربی سوری صحبت می‌کنند. چند نفر با پوتین‌هایشان پا بر روی جسد می‌گذارند و یکی می‌گوید: "این انتقام ما از خوک‌های پ.ک.ک است." یکی دیگر بدن او را غنیمت جنگی مینامد و به دنبال آن فریاد الله اکبر سر می‌دهند.

رامی عبدالرحمن، مدیر مرکز دیدبان سوریه در امور حقوق بشر مستقر در لندن، اصالت ویدئوها را تأیید کرد و ارتش آزاد سوریه ناچار بیانیه‌ای صادر و طی آن اعلام کرد که اگر این اطلاعات تأیید شود با افراد مذکور طبق قانون شریعت برخورد خواهد شد. لیکن در نهایت هیچ یک از افراد مرتبط با این جنایت در هیچ دادگاهی محاکمه نشدند.

پس از اصابت چند موشک به کلیس، ختای و قری خان (کریکهان) که پنج کشته و ده‌ها زخمی در پی داشت، دولت ترکیه ادعا کرد که موشک‌ها از خاک سوریه و توسط ی.پ.گ پرتاب شده‌اند. متعاقباً ی.پ.گ ضمن رد ادعای ترکیه، انجام هرگونه عملیات در خارج از مرز روژاوا را انکار کرد.

همزمان، وزارت امور خارجه ترکیه، طی بیانیه‌ای گزارش‌های رسانه‌ای مبنی بر کشته شدن غیرنظامیان در جریان عملیات شاخه زیتون را "سیاه نمایی" نامید و اعلام کرد:

"برخلاف ادعاها، هر گونه سلاح ممنوعه اکیداً توسط نیروهای مسلح ترکیه استفاده نمی‌شود. همچنین بناهای مذهبی و فرهنگی، آثار تاریخی، بقایای باستانی و تأسیسات عمومی واقع در منطقه عملیاتی از ابتدای عملیات هرگز هدف قرار نگرفته‌اند."

این در حالی بود که در بخش دیگری از همین بیانیه، با توسل به ادعاهای دروغین مبنی بر اینکه ی.پ.گ "از غیرنظامیان به عنوان سپر انسانی استفاده می‌کند"، "به غیرنظامیان اجازه خروج از منطقه را نمی‌دهد"، "کودکان را قهراً به جنگ می‌آورد" و "اعضای داعش را جذب می‌کند"، خود سعی در سیاه نمایی نیروهای مدافع آفرین داشت.^{۲۰۸}

در پی بازداشت متقدان جنگ، پلیس ترکیه، مظفر کاراکویون، رئیس مشترک ه.د.پ منطقه موش و امید کارتال، مدیر انتشارات روزنامه اینترنتی محلی ایزگازته در ازمیر و نظام‌الدین کلیچ، رئیس خانه مردم و یکی دیگر از اعضای خانه مردم ازمیر را دستگیر کرد.

حزب سبزهای سوئیس حمله به آفرین، حمله به غیرنظامیان، تحدید آزادی بیان و دموکراسی و دستگیری روزنامه نگاران و زندانیان سیاسی توسط دولت ترکیه را محکوم نمود و خواستار دخالت دولت سوئیس و جامعه بین‌الملل شد. این حزب همچنین حمایت خود را از هرگونه تظاهرات مسالمت‌آمیز

علیه حمله نظامی به سوریه و علیه نقض حقوق بشر در داخل و خارج ترکیه اعلام کرد.^{۲۰۹}

نود و یک نفر از کارگردانان، فیلمسازان، بازیگران، نوازندگان و اساتید دانشگاه در اعتراض به اشغال آفرین نامه سرگشاده‌ای خطاب به آنگلا مرکل، صدراعظم و زیگمار گابریل، وزیر امور خارجه آلمان امضا کردند. در بخشی از این نامه آمده بود که:

"اگر عقیده دارید ارزش‌های به اصطلاح اروپایی که سیاستمداران آلمانی دوست دارند در صحبت‌های خود از آن‌ها استفاده کنند، معتبر است و اگر فکر می‌کنید دمکراسی، قوانین بین‌الملل و حقوق بشر فراتر از عبارات پوچ در سخنرانی‌های روز یکشنبه است، پس اتحادیه اروپا و آلمان باید به هر وسیله‌ای تضمین کنند که دولت ترکیه فوراً حمله خود را در سوریه متوقف می‌کند."^{۲۱۰}

گروه‌های سیاسی در پارلمان باسک هم در محکوم نمودن حمله به آفرین، بیانیه مشترکی صادر کردند و از اتحادیه اروپا و سازمان ملل خواستند تا هرچه سریعتر حملات ترکیه را متوقف کنند.^{۲۱۱}

سپتو، بزرگ‌ترین اتحادیه کارگری در ایرلند، طی نامه‌ای به سیمون کاونی، وزیر امور خارجه، از دولت ایرلند خواست که با شدیدترین حالت ممکن نگرانی‌های اتحادیه را در مورد وضعیت فعلی در آفرین، به مقامات ترکیه ابراز کند و از مقامات مذکور بخواهد تجاوز به آفرین را پایان داده و به حقوق بشر احترام بگذارند.^{۲۱۲}

در حمایت از مردم آفرین و محکوم ساختن حملات ترکیه، تجمعات مردمی در هولیر، ایروان، مونیخ، بن، برمن، فرایبورگ، دویسبورگ، دیبورگ، اشتوتگارت، اسن، کاسل، نورنبرگ، هیلدسهایم، هامبورگ، دوسلدورف، هایدلبرگ، هانوفر، نینبورگ، تسله، مونستر، لایپزیگ، لورکوزن، آشافنبورگ، اولم، سالزگیتر، گلدرن، فردریش هافن، وین، پرت، پیزا، آتن، پاریس، مارس، بوردو، لاهه، آرنهم، بروکسل، لیژ، آنتورپ، آرهوس، تیرول، لوکزامبورگ، اسلو، اوربرو، بیل، لاشادوفون، لوسرن، زوریخ، زوگ، سنت گالن، بازل، ویترتور، ژنو و تورنتو برگزار شد.

همزمان، در روز چهارم از راهپیمایی جوانان سلیمانیه، نیروهای آسایش اقلیم کردستان در مسیر کویه به هولیر، مسیر راهپیمایان را مسدود کردند و با تیراندازی بسوی جوانان باعث جراحت ده تن از آنان شدند.

روز پانزدهم

شنبه ۳ فوریه ۲۰۱۸

در روستاهای شیلتحته، عبودان، حفتار، شخورزه، ژاره، بکه، علی گرا و اطراف بلبل از جبهه شمالی جنگ سختی در جریان بود. همزمان با اینکه هلیکوپترها روستای شیلتحته و اطراف آنرا بمباران می کردند، منطقه عبودان شش بار توسط هواپیماهای دشمن بمباران شد و سرینجک هدف توپخانه اشغالگران قرار گرفت. شیرزان ی.پ.ژ در روستای حفتار، یک تانک ارتش ترکیه را منهدم کردند..

نبردها در آدما، بیللکو و معملا شدت یافته بود. یک تانک دیگر ارتش ترکیه در معملا ساقط شد. متجاوزین سعی داشتند تا از طریق گری گورگر پیشروی کنند که با مقاومت مدافعان متوقف شدند. پس از آن هواپیماهای جنگی، حدود نیمساعت مناطق جالان، چعنکا، چقماق، گری بلا و بیللکو را بمباران کردند. حداقل دو غیرنظامی در توپاران روستای چقل مجروح شدند و دست کم چهار کاتیوشا به حوالی راجو اصابت کرد. ق.س.د با اقدام به یک ضد حمله در روستای خلیل، اشغالگران را عقب راند. همزمان روستای حاج حسن از توابع شیبه توسط کاتیوشا مورد حمله واقع شد.

در جندرس نیروی متجاوز قصد پیشروی از روستاهای آشکا و حمامه را داشت که با مقاومت مدافعان روبرو شد. پس از عقب نشینی، هواپیماهای دشمن منطقه را بمباران کردند. سایر مناطق جندرس نیز توپاران شد که در نتیجه آن، آرامستان شهید سیدو آماج گلوله‌های توپ قرار گرفت.

آرامستان شهید سیدو پس از حملات ارتش ترکیه

در جنوب، توپباران برج سلیمان ادامه داشت و در شرق دیکم‌دانش، دیرسوان و بافلون توسط تانک‌ها توپباران می‌شدند. همزمان عرب‌ویران با توپ، خمپاره و هلیکوپترهای کبرا تحت حملات شدیدی قرار داشت. ق.س.د در قسطل‌جندو، پاسخ کوبنده‌ای به متجاوزان داد و در سایر نقاط جبهه شرقی مانع از پیشروی زمینی نیروهای اشغالگر شد.

در این روز، هزاران نفر از اهالی آفرین، پیکر بیست و سه تن از شهیدان خود را تشییع کردند. یکی از شهدای این مراسم، بارین کوبانی بود که بصورت سمبولیک به خاک سپرده شد.

لاما فکیح، قائم مقام بخش خاورمیانه‌ای دیده‌بان حقوق بشر گفت که با تشدید درگیری‌ها در ادلب و آفرین، روز به روز بر تعداد سوری‌هایی که به دنبال امنیت و پناهندگی به مرزهای ترکیه فرار می‌کنند، افزوده می‌شود. به گفته او، این پناهندگان (از جمله زنان و کودکان) در مرز با گلوله و سوء رفتار مرزبانان ترک مواجه می‌شوند و قهراً باز می‌گردند یا حتی بعضاً جان خود را از دست می‌دهند. او توضیح داد که در برخی موارد، مرزبانان ترکیه پناهجویانی را که بازداشت کرده‌اند مورد ضرب و شتم قرار داده و از کمک‌های پزشکی محروم می‌سازند.^{۲۱۳}

از آنسو، اهالی آفرین از ابتدای حملات، همواره با آغوش باز پذیرای جنگ زدگان بودند و درب منازل خود را به روی آنان می‌گشودند. چنانچه

روستاییان مناطق مرزی که به دلیل حملات اشغالگران، خانه‌هایشان را از دست داده بودند، مورد حمایت مردم و کمون‌ها قرار می‌گرفتند.

بیش از هشتاد نفر از شخصیت‌های دانشگاهی، سیاسی، مدنی و فرهنگی ایتالیا در نامه‌ای سرگشاده به واتیکان، نگرانی خود را از دیدار روز دوشنبه رجب طیب اردوغان اعلام کردند و از پاپ فرانسیس خواستند تا طی این دیدار، مراتب خشم و نگرانی جوامع صلح دوست را نسبت به آنچه در شمال سوریه روی می‌دهد، بیان کند. در بخش‌هایی از این نامه آمده بود که:

"... رئیس جمهور ترکیه به ویژه نگران سرنوشت شهر اورشلیم و فلسطینی هاست، ولی خود در رأس کشوری قرار دارد که هر روز بیش از پیش استبدادی و دیکتاتوری می‌شود و از اسلام‌گرایان افراطی در خاورمیانه طرفداری می‌کند... در منطقه کردنشین آفرین و سرزمین‌هایی که اخیراً از تسلط داعش در سوریه آزاد شده‌اند، نه تنها کردها، بلکه مسیحیان، اعراب، ترکمن‌ها، ایزدی‌ها و اقوام دیگری سکونت دارند که تلاش می‌کنند تا در کنار هم زندگی مسالمت‌آمیز داشته باشند. تجاوزات ترکیه به آن مردمان در آفرین نقض آشکار قوانین بین‌المللی و در عین حال تخریب آن تجربه همزیستی مسالمت‌آمیز و صلح است... ما امضاکنندگان این نامه، که برای صلح در ایتالیا و سراسر جهان تلاش می‌کنیم، بسیار از آنچه یک بار دیگر در آن منطقه جنگ‌زده اتفاق می‌افتد، ناراحتیم... لذا از شما می‌خواهیم که به صلح پایبند باشید و به پرزیدنت اردوغان وظیفه‌اش را در قبال جهان و متوقف کردن کارزار نظامی علیه کردها در سوریه و قطع چرخه سرکوب و ترور در کشورش یادآوری

در بازل، ده‌ها هزار نفر با راهپیمایی از مقاومت آفرین حمایت کردند. نمایندگان حزب سوسیالیست کانتون، نمایندگان پارلمان، نمایندگانی از جنبش‌های آزادیخواه ترکیه و گُردستان و همچنین فرماندهٔ ی.پ.ژ، نسرین عبدالله هم در بین راهپیمایان حضور داشتند.

راهپیمایی شهر بازل در حمایت از مردم آفرین
۳ فوریه ۲۰۱۸، عکس از وبسایت آژانس خبری فرات

همزمان تجمعات مردمی گسترده‌ای برای حمایت از مقاومت آفرین، در سرتاسر جهان از جمله در شهرهای بُن، برلین، گیسِن، دورتموند، هامبورگ، اشتوتگارت، فرانکفورت، مونیخ، نورنبرگ، آشافنبورگ، رگنسبورگ، بامبرگ، شمینتز، سالزگیتز، هانوفر، لایپزیگ، اِشتاده، گوتینگن، لینگن، اولدنبورگ، دارمشتات، لوبِک، کایزرسلوترن، ویتلیش، ماگدِبورگ، پاریس، نانت، لیون،

مونپلیه، آوینیون، لاروشیل، استراسبورگ، گراتس، کلاگن فورت، اینسبروک، بلینزونا، استکهلم، بورلانگه، یوتبوری، وستروس، گاوله، واسترویک، لوند، موتالا، کالمار، مالمو، وکنخو، اوربرو، اسلو، تروندهایم، کپنهاگ، اودنسه، هورننس، روتردام، پیزا، سیدنی، آنتورپ، ساراتوف برگزار شد.

پزشک و سیاستمدار معروف سوئیسی، فرانکو کاولی، در راهپیمایی تیچینو (بلینزونا) حمله به دستاوردهای مردم گُرد در روزاوا را محکوم کرد و گفت که همه باید با جنگِ علیه گُردها مخالفت نموده و از مقاومت گُردها حمایت کنند. ۲۱۵

روز شانزدهم

یکشنبه ۴ فوریه ۲۰۱۸

حدود ساعت سه صبح ارتش ترکیه تلاش کرد تا از منطقه شُخورزه پیشروی کند که با مقاومت مدافعان عقب رانده شد. پس از عقب نشینی، حوالی ساعت ده صبح، هواپیماهای ترکیه منطقه را بمباران کردند تا مسیر پیشروی نیروهای زمینی باز شود. اشغالگران در ساعت یک بعد از ظهر دوباره تلاش کردند تا از طریق شُخورزه پیشروی کنند و بدین ترتیب درگیری در مناطق مذکور شدت یافت. همزمان نبرد در شیلته و عبودان ادامه داشت. رزمندگان ی.پ.ژ در شیلته یک تانک دشمن را ساقط کردند. در عین حال، ارتش ترکیه روستاهای زیتونک و سَرینجک را تویباران می‌کرد و منازل

غیرنظامیان را هدف قرار می‌داد. در نتیجه توپباران روستای زیتونک حداقل یک غیرنظامی جانباخت.

پیشروی نیروهای اشغالگر در بیلکو متوقف شده بود و نبرد سختی جریان داشت. در ساعت هشت شب روستای خُلالکا با توپ و خمپاره هدف قرار گرفت. همزمان روستاهای دُملیا، کورکا، مَعْمِلا و قوده توپباران می‌شدند. جنگ در خلیل و آلکانا تا تاریکی شب ادامه داشت و نیروهای ترکیه برای غلبه بر ترس افراد در تاریکی از منور استفاده می‌کردند. با تاریک شدن هوا، جنگ در حاج‌بلال شدت یافت.

حمامه همچنان مقاومت می‌کرد و به همین دلیل بشدت توپباران شد. اشغالگران تلاش کردند در کوه قازقلی و گُری شهید سیدو، پیشروی کنند، اما با مقاومت ق.س.د مجبور به عقب نشینی شدند.

درحالیکه مرز شرقی کماکان شاهد مقاومت مدافعان بود روستای مَعْرِسکه توپباران شد.

شورای نظامی سریانی اعلام کرد که گروهی از مبارزان سریانی برای دفاع از دستاوردهای پروژه ملت دمکراتیک در مقابل ترکیه راهی آفرین می‌شوند. شورای مذکور در پایان اعلامیه خود از جامعه جهانی خواست تا در برابر حملات تروریستی ترکیه سکوت نکنند.

شورای تندرستی کانتون آفرین، از جامعه بین‌المللی، سازمان‌های حقوق بشری و صلیب سرخ درخواست کرد تا تجهیزات پزشکی و بهداشتی به آفرین ارسال کنند.

خودمدیریتی دمکراتیک آفرین طی صدور بیانیه کتبی در مورد حملات ارتش اشغالگر ترکیه، همه نیروهای دمکراتیک را به حمایت از مقاومت آفرین فراخواند. خلاصه بیانیه خودمدیریتی به شرح زیر بود:

"از آغاز درگیری‌های سوریه، دولت فاشیست ترکیه به رهبری حزب عدالت و توسعه و رجب طیب اردوغان دیکتاتور، از همه گروه‌های جهادی و تروریستی مانند القاعده و داعش حمایت می‌کند.

طی پانزده روز گذشته، وحشیگری ارتش اشغالگر ترکیه و گروه‌های تروریستی وابسته به آن علیه شهروندان اقلیم آفرین و اطراف آن ادامه داشته است و در نتیجه آن، صدها غیرنظامی، عمدتاً زن و کودک، کشته و زخمی شده‌اند. در برابر این وحشیگری، رزمندگان ق.س.د به روشی بی‌نظیر و تاریخی مقاومت می‌کنند و با فداکاری و خون خود افسانه‌های مقاومت را می‌نگارند.

ما به عنوان خودمدیریتی دمکراتیک کانتون آفرین و شورای اجرایی کانتون، به پایداری ق.س.د و مقاومت دوران در آفرین درود می‌فرستیم و از همه نیروهای دمکراسی خواه در داخل و خارج سوریه می‌خواهیم تا به مقاومت دوران کمک کنند. به ویژه، ما از فدراسیون روسیه می‌خواهیم که موضع خود در کمک به ترور دولت ترکیه علیه مردم آفرین را تغییر دهد. روسیه همچنین در قبال قتل عام غیرنظامیان توسط دولت ترکیه مسؤول است. ما از ائتلاف بین‌المللی، ایالات متحده و سازمان‌های حقوقی، مدنی و بشردوستانه، شورای امنیت، سازمان ملل و اتحادیه اروپا می‌خواهیم

که فوراً وارد عمل شوند و از اشغالگری وحشیانه ترکیه در اقلیم آفرین جلوگیری کنند.

زنده باد مقاومت دوران"

همزمان احزاب سیاسی آفرین از جمله پ.ی.د و پارتنی طی بیانیه‌ای سکوت مجامع بین‌المللی در قبال حمله به آفرین را محکوم کردند و از جامعه بین‌الملل، روسیه و آمریکا خواستند که به وظیفه خود عمل نموده و از حملات ترکیه جلوگیری کنند.

در مرکز آفرین، تظاهرات تاریخی برگزار شد. ده‌ها هزار نفر با در دست داشتن شاخه‌های زیتون (نماد آفرین)، پرچم‌های خودمدریتی آفرین، ی.پ.گ، ی.پ.ژ و ق.س.د، تصاویر غیرنظامیان آسیب دیده از جنگ و تصاویر عبدالله اوچالان، در حمایت از مقاومت آفرین و مخالفت با اشغالگری ترکیه به خیابان‌ها آمدند. آن‌ها همچنین پلاکاردهایی به زبان‌های مختلف حمل کردند که بر آن‌ها نوشته شده بود "تهدیدهای ترکیه اراده مردم ما را نمی‌شکند" و "آفرین، قلعه مقاومت". آن‌ها شعار می‌دادند، "زنده باد مقاومت آفرین" و "مهاجمان! ما از شما نمی‌ترسیم".

مردم سنگال که برای مشارکت در راهپیمایی حمایت از مقاومت آفرین از صبح بسوی قامشلو راه افتاده بودند، همراه با راهپیمایان قامشلو، حسیچه و گری‌سپی در ساعت هفت و نیم بعد از ظهر به کوبانی رسیدند تا صبح روز

بعد به اتفاق اهالی کوبانی و منبج راهی آفرین شوند. در همین حال، شهرهای مسکو، استکهلم، هلسینکی، کپنهاگ، برلین، هانوفر، مانهایم، دارمشتات، فرانکفورت، کاسل، کلن، زیگبورگ، وین، برننگس، استراسبورگ، مارسی، مونپلیه، اتامپ، مانت-ا-ژولی، ویرلویل و بولتسانو شاهد تجمعات مردمی در اعتراض به حملات ترکیه بود.

راهپیمایی تاریخی مردم آفرین در حمایت از مقاومت و اعتراض به اشغالگری ترکیه
۴ فوریه ۲۰۱۸، عکس از حساب توئیتری Thomas van Linge

روز هفدهم

دوشنبه ۵ فوریه ۲۰۱۸

در جبهه شمالی، بکه شاهد درگیری شدیدی بود و طی این درگیری در ساعت یازده صبح یک تانک دیگر ارتش ترکیه ساقط شد. مدافعان همچنین توانستند اشغالگران را از شخورزه عقب برانند.

نیروهای اشغالگر در نوار مرزی غرب، از علی بیسک تا سورکه تهاجم گسترده‌ای را بداخل خاک آفرین آغاز کردند. همزمان توپباران مرکز راجو و روستای حاج خلیل ادامه داشت و مدرسه ابتدایی شیخموس، مدرسه راهنمایی شهید دمهات و مرکز هلال احمر کُردی در راجو هدف توپخانه ارتش ترکیه قرار گرفت.

در شدیا ق.س.د نیروهای متجاوز را گرفتار کمین سنگین کرد و ضربه مهلکی به آنها وارد ساخت. مدافعان همچنین نیروهای متجاوز را از حاج بلال عقب راندند و یک تانک دشمن را منهدم کردند.

در درگیری‌های حسیرکه یک تانک دیگر ارتش ترکیه نابود شد. اشغالگران که از پیشروی در جندرس عاجز شده بودند، مناطق مختلف جندرس را به توپ بستند. در این حملات دبستان روستای قوربه و دبستان روستای جمله هدف قرار گرفت و سه خانه روستایی در چولاقا تخریب شد.

در مرز شرقی، تجمع نیروهای متجاوز در قسطل جندو با کاتیوشا هدف قرار گرفت. متجاوزان در ساعت دو بعد از ظهر، حمله شدیدی را به دیکم‌داش آغاز کردند.

اهالی آفرین طی مراسم باشکوهی، پیکر بیست و دو شهید مقاومت را به خاک سپردند.

پ.ی.د طی بیانیه‌ای از سازمان ملل و شورای اروپا خواست که بنا به وظیفه خود، مطابق کنوانسیون ژنو در خصوص ارتکاب جنایات جنگی توسط دولت اشغالگر ترکیه کمیته تحقیق تشکیل دهند و مجرمان را طبق معاهدات و قوانین بین‌المللی محاکمه کنند.

راهپیمایانی که روز قبل به کوبانی رسیده بودند، صبح همراه با راهپیمایان کوبانی بسوی منبج راه افتادند و پس از ملحق شدن به مردم منبج راه آفرین در پیش گرفتند. بدین ترتیب هزاران نفر از مردم شنگال و شمال سوریه حدود یازده و نیم شب در میان استقبال اهالی به آفرین رسیدند.

مادران صلح^{۲۱۶} روزهای در شهر سنندج که به مناسبت سالگرد شهادت گریلاهای پژاک، فرزاد کریمی (هژا مدیا)، بریوان هزار و شیار وان در منزل خانواده کریمی گرد هم آمده بودند، حملات دولت ترکیه برای اشغال آفرین را محکوم کردند و به مقاومت رزمندگان ی.پ.گ/ ژ و ق.س.د درود فرستادند.

مرحله اول مقاومت . ۲۴۳

همزمان، زندانیان سیاسی زندان شاکران از میر به وکلای خود اطلاع دادند که در اعتراض به حملات دولت ترکیه به آفرین، در یک گروه چهارنفره اعتصاب غذای ادواری یک ماهه را آغاز کرده‌اند.

لارش ادکتوسون، نماینده حزب دمکرات مسیحی در پارلمان سوئد، در وبسایت خود نوشت که جهان باید از حملات ترکیه به آفرین ابراز نارضایتی کند.^{۲۱۷}

پاپ فرانسیس، رجب طیب اردوغان و هیئت همراهش را به حضور پذیرفت.

پس از پنجاه و نه سال، این اولین سفر یک رئیس دولت آنکارا به واتیکان بود. در این سفر بیش از بیست نفر از جمله همسر و دختر رئیس جمهور و وزرای امور خارجه، انرژی، اقتصاد و دفاع، اردوغان را همراهی می‌کردند. اردوغان ساعت ده صبح به واتیکان رسید و دیدارش حدود پنجاه دقیقه طول کشید. محور اصلی گفتگوها اعلام اورشلیم بعنوان پایتخت اسرائیل از جانب

دولت آمریکا بود. در پایان این دیدار هدایایی رد و بدل شد. از جمله هدایای ارائه شده توسط پاپ، یک مدالیون منقش به تصویر فرشته صلح در جدال با اهریمن بود که بنا به گفته پاپ، "این نماد جهانی مبتنی بر صلح و عدالت است". اردوغان پس از ترک واتیکان دیدارهایی با رئیس جمهور و نخست وزیر ایتالیا داشت.^{۲۱۸}

همزمان با ملاقات اردوغان و پاپ فرانسیس، تظاهرات گسترده‌ای در شهرهای رُم، میلان و ناپل برگزار شد. دولت ایتالیا برگزاری تظاهرات را ممنوع کرده بود و به همین دلیل اعتراضات رُم به خشونت گرایید. در شهر تورین هم گروهی به نام "ابتکار خلق" در هنگام انجام مراسم در کلیسای سن توماسو به این ملاقات اعتراض کردند. همچنین در کلیسای سن مارکو در شهر ونیز جنبش "یا باستا"^{۲۱۹} همراه با چند سازمان مدنی دیگر، نسبت به حضور اردوغان در واتیکان دست به اعتراض زدند.

در شهرهای برلین، برمن، فرایبورگ، لایپزیگ، آگسبورگ، هیلدسهایم، زاربروکن، اوبرهاوزن، کولدینگ، پاریس، آتن، ادینبورگ، لندن و آدیغیه هم اعتراضات مردم گُرد و دوستان آن‌ها ادامه داشت.

تظاهرکنندگان معترض به حضور اردوغان در رُم
۵ فوریه ۲۰۱۸ ، عکس از وبسایت روزنامه لاریپابلیکا

تظاهرکنندگان معترض به حضور اردوغان در رُم
۵ فوریه ۲۰۱۸ ، عکس از وبسایت شبکه آر تی

روز هجدهم

سه شنبه ۶ فوریه ۲۰۱۸

در شمال، متجاوزان دوباره به شُخورزه حمله کردند و نبرد شدیدی در گرفت. در جریان درگیری‌ها یک تانک متجاوزان منهدم شد.

در غرب، توپباران روستای جلالان از ساعت سه صبح آغاز شد. نبرد در علی بیسک جریان داشت و یک تانک دیگر متجاوزین در این جبهه منهدم شد. همزمان مرکز راجو نیز توپباران می‌شد و آرامستان شهید سیدو دوباره هدف توپباران قرار گرفت.

حاج‌بلال کاملاً پاکسازی شد و دوباره به کنترل مدافعان درآمد. در عین حال توپخانه ترکیه مستقر در ریحانلی، بعد از ظهر بمدت چندین ساعت منطقه چَقَل را به توپ بست.

حملات توپخانه‌ای به مناطق مختلف جندرس ادامه داشت و حدود ساعت یازده توپباران روستاهای دیربلوط و سُندکان آغاز شد.

مدافعان جبهه شرقی موفق شدند متجاوزان را از دیکم‌دش عقب برانند. دشمن پس از عقب نشینی، در حوالی ساعت یازده شب با توپخانه به عرب‌ویران حمله کرد.

اردوگاه پناهندگان اطمه هدف قرار گرفت و دستاویزی شد برای رسانه‌های دولت ترکیه که یگان‌های کُرد را مقصر جلوه دهند. به همین دلیل، بروسک

حَسَّكِه،^{۲۲۰} سخنگوی ی.پ.گ، ضمن رد روایت رسانه‌های دولت ترکیه اعلام کرد:

"... این اقدامات تروریستی یک بازی کثیف است که دولت ترکیه و جناح‌های جهادی برای سرپوش گذاشتن بر ناتوانی و شکست خود در برابر نیروهای ما انجام می‌دهند... ی.پ.گ به هیچ وجه غیرنظامیان را هدف قرار نمی‌دهد، در حالی که تاریخ دولت ترکیه و گروه‌های جهادی آن پُر است از چنین جنایات و تبلیغ چنین دروغهایی."^{۲۲۱}

با پیشاهنگی دکتر خالص یلدرم، دکترای فلسفه از دانشگاه مونیخ و عضو اتحادیه آموزش و علوم، بیش از سیصد و هفتاد تن از شخصیت‌های سیاسی، فرهنگی و دانشگاهی جهان طی امضای نامه سرگشاده‌ای از اتحادیه‌ها، احزاب دموکراتیک، روشنفکران، دانشگاهیان و فعالان مدنی خواستند که علیه جنگ بعدی (حمله ترکیه به آفرین) فریاد اعتراض سر دهند و از هرگونه حمایت نظامی و سیاسی ترکیه خودداری کنند.^{۲۲۲}

همچنین، ششصد و بیست نفر از هنرمندان، کارگردانان، نویسندگان، و شاعران روزها و ایام با امضای کمپینی از مقاومت آفرین حمایت کردند. امضاکنندگان از تمامی نهادهای داخلی و بین‌المللی خواستند تا نسبت به جنگی که بر مردم کاتون آفرین تحمیل شده است عکس العمل نشان دهند و از ادامه آن جلوگیری کنند. متن کمپین که به تشریح جامعی از شرایط پرداخته بود به شرح زیر منتشر شد:^{۲۲۳}

"حدود دو هفته است که ارتش ترکیه با همراهی گروهی موسوم به ارتش آزاد سوریه که جماعتی تکفیری و وابسته به گروه‌های جهادی هستند با انواع سلاح سنگین و هواپیما کانتون آفرین را مورد حمله و تجاوز قرار داده‌اند. دلیل واهی اردوغان برای این اقدام، دفع خطر از مرزهای ترکیه و ایجاد منطقه امن مرزی برای جلوگیری از ورود به قول او تروریست‌هاست. حال آنکه همه آگاهند که نیت ترکیه تنها و تنها ضربه‌زدن به دست آوردهای کُردهای روزاواست، از همین رو ایشان را تروریست می‌خواند... همگان آگاهند که نیروهای اروپایی داعش از چه طریقی و از چه کشوری به راحتی خود را به سوریه می‌رسانند. در این بین سکوت مرگبار جهانی دست ترکیه را در انجام هر جنایتی باز گذاشته. همه به خوبی به یاد داریم که مقاومت کوبانی نیز ابتدا با چنین سکوتی روبرو بود اما پشتیبانی‌های گسترده نهادهای مردمی، چهره‌های مدنی، سیاسی، هنری، ورزشی و غیره و دعوت از نهادهای بین‌المللی بالاخره صدای مقاومت کوبانی را به گوش همگان رساند... تفاوت جنگ کوبانی با آفرین در این است که در کوبانی پیش از تنگتر شدن حلقه محاصره، شهر تقریباً تخلیه و خالی از سکنه شده بود، اما در آفرین با توجه به اینکه طی هفت سال گذشته و در جریان جنگ‌های داخلی سوریه جزء معدود مناطق امن و جنگ ندیده محسوب می‌شد، نه تنها مردم محلی خانه‌ها و شهر و روستاهایشان را ترک نکردند بلکه پناهی شدند برای جمع کثیری از مردم دیگر نواحی سوریه... اما اینک مردم آفرین در محاصره کامل هستند. از شمال و غرب توسط ارتش ترکیه، از شرق توسط نیروهای ترکمن و عرب تکفیری مورد حمایت اردوغان و از جنوب توسط النصره (مورد حمایت ترکیه) محاصره شده‌اند. اگر مردم کوبانی پس از ترک شهرشان مورد حمایت ه.د.پ و شهرداری‌های آمد، مردین و دیگر شهرهای کُردنشین شمال کردستان قرار گرفتند، اینک مردم آفرین این فرصت را نیز ندارند و آن نمایندگان و شهردارها همگی در بند هستند و حملات کور و متعدد هواپیماها و توپخانه نیروهای

اردوغان بیش از هر کسی، جان مردم بی‌گناه، زنان و کودکان آفرین و پناه بُردگان به این منطقه را تهدید می‌کند... در حال حاضر به دلیل عدم حضور خبرنگاران و خبرگزاری‌ها و همچنین بایکوت خبری این فاجعه از سوی رسانه‌های بین‌المللی، اردوغان با خیال راحت و بی‌دغدغه به ویران نمودن شهرها و روستاهای کانتون آفرین و کشتار مردم بی‌گناه می‌پردازد... سکوت چهره‌های شاخص هنری و در کل هنرمندان و فعالین عرصه هنر جای تعجب دارد. ناگفته پیداست که انتظار مردم از هنرمندان و همراهی و همدلی و همچنین متعهد بودن است... انتظار می‌رود [هنرمندان و جامعه فرهنگی] مسئولیت اجتماعی و مردمی خویش را فراموش نکنند و تا پیش از آنکه بسیار دیر شود و فجایع انسانی در آفرین گسترده‌تر شود با محکوم نمودن قتل‌عام مردم و حمایت از دفاع آفرین صدای مردمی شوند که گوش شنوایی برای صدایشان وجود ندارد... در همین راستا از تمامی هنرمندانی که تمایل دارند صدای فریاد در گلو مانده مردم آفرین باشند با پیوستن به کمپین (حمایت هنرمندان از مردم آفرین) سکوت جهانی در برابر این جنایت بشری را به چالش بکشند."

در پارلمان اروپا نیز، سی دقیقه به بحث در مورد ترکیه اختصاص یافت. طی این جلسه، بودیل والرو نماینده سوئدی پارلمان اتحادیه اروپا، به نمایندگی از طرف "گروه سبزه‌ها - اتحاد آزاد اروپا" گفت:

"... اظهارات اردوغان مبنی بر اینکه می‌خواهد مرز را از وجود تروریست‌ها پاک کند، درست نیست و همه این را می‌دانیم. این اقدام ترکیه، حمله به یک کشور دیگر است، نه دفاع، و بنابراین مغایر قوانین بین‌المللی است... امروز جهان باید از همه این زنان و مردان شجاع [گردد] بخاطر مقاومت و تلاش‌های نظامی آن‌ها برای شکست داعش تشکر کند... اما وقتی ترکیه با کمک شورشیان سوری کودکان، زنان و مردان گرد را در یکی از آرام‌ترین مناطق سوریه سلانچی می‌کند، ما سکوت می‌کنیم... در اولین روزهای جنگ، تصاویر زیادی از کودکان مجروح و مرده به تلغن من ارسال شد. اگر درست به خاطر بیاورم، اردوغان می‌گفت که اسد یک کودک گُش است. این درست، اما او خودش را چه مینامد؟..."

چارلز تنوک، نماینده بریتانیایی پارلمان اتحادیه اروپا هم به نمایندگی از طرف گروه "محافظه کاران و اصلاح طلبان اروپا" گفت:

"... همین دو روز پیش ترکیه با عباراتی شرارت‌آمیز اعلام کرد که از زمان آغاز حمله در بیستم ژانویه، نزدیک به یکهزار به اصطلاح تروریست خنثی شده‌اند. "خنثی سازی" را باید "تسلیم"، "اسیر" یا "کشته" بخوانیم و منظور از "تروریست‌ها"، اعضای نیروهای گرد ی.پ.گ هستند، که با پشتیبانی

نیروهای آمریکایی، در شمال سوریه، شجاعانه در مقابل داعش جنگیده‌اند... یافتن راه بازگشت به مذاکرات صلح بین آنکارا و کردها در ترکیه یکی از کلیده‌های عادی‌سازی سیاست در ترکیه خواهد بود..."

و فابو ماسیمو کاستالدو، به نمایندگی از گروه "اروپای آزادی و دموکراسی مستقیم" سخنانی با این مضمون ایراد کرد که:

"عملیات شاخه زیتون در ادامه عملیات سپر فرات، فصل دیگری از آزار و اذیت اردوغان علیه مردم گرد است. هیچ وقت اسمی به طرزی چنین غم‌انگیز مسخره نشده بود. شاخه‌ای [زیتون] که اردوغان به سمت آفرین می‌گیرد، در واقع عبارتست از بمب‌های هفتاد و دو هواپیمای جنگی همراه با ده‌ها تانک و نیروی زمینی... از خودم و از شما می‌پرسم که اردوغان چه مقدار تصفیه و خشونت باید انجام دهد تا حداقل جرقه‌ای از خشم چند دولت اروپایی را برانگیزد؟ ... در عین حال، کردهای سوریه در آفرین، سربازانی شجاع در جنگ با داعش، در سکوت شرم‌آور و با همدستی جامعه جهانی کشته می‌شوند... اتحادیه اروپا شکست خورده است و دولت کشور من، که با تجلیل بسیار از رئیس جمهور ترکیه استقبال کرد، شکست خورده است... وقت آن فرا رسیده که از دموکراسی، از اصول خود و از جامعه مدنی شجاع ترکیه دفاع کنیم." ۲۲۴

یکصد تن از هفتصد و پنجاه و یک عضو پارلمان اروپا در استراسبورگ طی بیانیه‌ای از کمیسیون اروپا و کشورهای عضو آن خواستند که تلاش‌های سیاسی خود را برای توقف فوری حمله نظامی ترکیه دو چندان کنند.^{۲۲۵} همزمان در اروپا، اعتراضات و راهپیمایی‌های مردمی در خیابان‌های برلین، برمن، دویسبورگ، دارمشتات، گیسین، هانوفر، اشتوتگارت، آتن، بروکسل، فردریشیا، زوریخ، ژنو، لوزان، استکهلم و هلسینگبورگ ادامه داشت. بموازات آن، ده‌ها هزار نفر که از سنگال و سایر مناطق روژاوا وارد آفرین شده بودند، یک تجمع با عظمت در مرکز شهر برگزار کردند و پس از آن رهسپار جندرس شدند.

روز نوزدهم

چهارشنبه ۷ فوریه ۲۰۱۸

در روز نوزدهم مقاومت، نیروهای متجاوزِ جبهه شمالی در حفتار، شخورزه و ژاره پیشروی کردند. همچنین حملات به روستای قسطل خدریا در جنوب غربی بلبل شدت یافت. در این روستا نیروهای ق.س.د توانستند یک تانک و یک کاتیوشا انداز اشغالگران را ساقط کنند.

از ساعت یک بعد از ظهر، توپخانه دشمن حمله به روستاهای جلالان و چقماق در غرب کانتون را در حالی از سر گرفت که حملات اشغالگران در هجده روز گذشته، تنها در راجو بیش از شصت خانه مسکونی را ویران کرده بود.

گلوله باران نواحی مرزی شبه با سلاح سنگین که از شب قبل آغاز شد، همچنان ادامه داشت و نبرد شدید زمینی کماکان در جریان بود.

اشغالگران در جبهه شرقی، توانستند تا دیکم‌دش پیشروی کنند. همزمان تأسیسات تصفیه و پمپاژ آب واقع در روستای متینا، هدف توپخانه ارتش ترکیه قرار گرفت. تأسیسات مذکور یکی از مهم‌ترین ایستگاه‌های پمپاژ آب خانگی و کشاورزی در آفرین بود و سالانه سی میلیون متر مکعب آب آشامیدنی را به مناطق مختلف کانتون پمپاژ می‌کرد.

در پاسخ به درج مطلبی در یک حساب توئیتری منتسب به عملیات شاخه زیتون مبنی بر اینکه ی.پ.گ از خمپاره حاوی گاز کلر سمی در مقابل ارتش آزاد استفاده کرده است،^{۲۲۶} مرکز اطلاع‌رسانی ی.پ.گ اعلام کرد:

"طی عملیات پاکسازی منطقه شُخوزه، ارتش اشغالگر متحمل تلفات زیادی شد و خود از این سلاح‌ها استفاده کرد. نیروهای ما پس از مشاهده نشانه‌های حمله شیمیایی، به ارتفاعات روستا عقب نشینی کردند و تروریست‌هایی که در منطقه باقی مانده بودند، خود تحت تأثیر این سلاح قرار گرفتند. ما به عنوان یگان‌های مدافع خلق (ی.پ.گ) اعلام می‌کنیم که در پاسداری از خاک و خلق خود، خارج از دفاع مشروع هیچ مبنای دیگری نداریم. ما استفاده از این سلاح‌ها را در هر کجا و توسط هر کسی که باشد محکوم می‌کنیم. لازم می‌دانیم مجدداً تأکید کنیم که ارتش اشغالگر و تروریست‌های وابسته به آن، قدرت جنگیدن علیه ما را ندارند و به همین دلیل تلاش می‌کنند تا شکست خود را با این دروغ‌های کثیف بیوشانند."

همچنانکه بسیاری از روستاییان ساکن نوار مرزی کانتون از غارت خانه‌ها و سرقت دام و طیور خود توسط گروه‌های وابسته به ترکیه شکایت داشتند، یک ویدئو در شبکه‌های اجتماعی پخش شد که چند تن از مزدوران ارتش آزاد تحت حمایت ترکیه را مقابل یک خانه روستایی در منطقه سورکه نشان می‌داد، درحالیکه مرغ و بوقلمون دزدی در دست داشتند و از دویست قوطی روغن زیتون داخل خانه صحبت می‌کردند. آن‌ها می‌گفتند که آفرین منطقه‌ای بسیار غنی است و "خانه دشمن در جنگ حلال است". سپس در حالیکه مرغ و بوقلمون‌های دزدی را در دست گرفته بودند، سوار یک خودرو شدند و از آنجا رفتند.^{۲۲۷}

هزاران تن از مردم بوکان (روژهلات) حاضر در استادیوم این شهر، در آغاز بازی فوتبال میان تیم‌های سردار بوکان و استقلال اهواز، با سر دادن شعارهای "مرگ بر ترکیه" و "اردوغان تروریست" حمایت خود را از مقاومت و مردم آفرین نشان دادند.

هیئتی از گُردستانیان مقیم اتریش با وزیر امور خارجه، کارین کنایسل، ملاقاتی ترتیب دادند. طی این ملاقات موضوعاتی از قبیل حملات اشغالگران به آفرین و نقض حقوق بشر در ترکیه مورد بحث قرار گرفت و از خانم کنایسل درخواست شد تا تلاش کند این موضوعات در دستور کار سازمان ملل، سازمان امنیت و همکاری اروپا، شورای اروپا و پارلمان اروپا قرارگیرد.

کمیته ملی ارمنی‌های کانادا نیز، طی نامه‌ای به وزیر امور خارجه آن کشور، از مقامات کانادایی و جامعه جهانی خواست تا ثبات و امنیت آفرین را تضمین نموده و از اقدامات تجاوزکارانه رژیم اردوغان جلوگیری کنند.^{۲۲۸}

ژان ایو لودریان، وزیر امور خارجه فرانسه نیز، طی مصاحبه با بی.اف.ام. تی وی، در حالی که به طور خاص خواستار عقب نشینی ترکیه از حمله به شبه نظامیان کرد در شمال سوریه نبود، گفت که آنکارا نباید با آغاز جنگ جدیدی اوضاع را وخیم‌تر کند.^{۲۲۹}

همزمان موضوع حمله به آفرین و لغو سفر وزیر امور خارجه سوئد به آنکارا یکی از مباحث جلسه پارلمان سوئد بود. نمایندگان پارلمان به احترام کودکان، زنان و تمام غیرنظامیانی که طی حملات اخیر دولت ترکیه به آفرین جان خود را از دست داده بودند، به پا خاسته و یک دقیقه سکوت کردند. اندیشمند و نویسنده معروف فرانسوی، برنارد هنری لوی،^{۲۳۰} طی مقاله‌ای در وال استریت ژورنال، به سکوت جهانیان نسبت به جنایات ارتش ترکیه در آفرین اعتراض کرد و چنین گفت:

"... دیپلمات‌های غربی نسبت به شهادت مبارزان کرد که آن‌ها را [بنا به مصلحت] گاهی تحسین برانگیز و گاهی غیرضروری می‌دانند، کور هستند. آن‌ها گوش‌های خود را می‌گیرند تا صدای توپخانه سلطان جدید (اردوغان) را نشنوند. وقاحت او تا آنجاست که پاک سازی قومی خود را عملیات شاخه

زیتون نامیده و به ریش همه می‌خندد. آن‌ها، دم بسته، تبلیغات آنکارا را می‌پذیرند که می‌گوید: هیچ اتفاقی در آفرین نیفتاده است...^{۲۳۱}

بموازات اینکه در شهرهای بن، برلین، کلن، فرایبورگ، اشتوتگارت، مونیخ، هانوفر، هامبورگ، مانهایم، برمن، زاربروکن، هیلدسهایم، پاریس، ماریگنان، استکهلم، آرنهم، زوریخ، دلمون، فریبورگ، لیماسول، کمپ لایرو، وین و کینگستون آپون هال اعتراضات مردمی ادامه داشت، گردستانیان مقابل مقر سازمان ملل در ژنو خیمه زدند تا هر روز از ساعت یک تا چهار بعد از ظهر، در آنجا جمع شوند و مسئولیت سازمان ملل در قبال حملات اشغالگرانه دولت ترکیه و قتل عام شهروندان آفرین را به آن نهاد یادآوری کنند.

روز بیستم

پنجشنبه ۸ فوریه ۲۰۱۸

در این روز شرایط قبلی جبهه شمالی تغییری نداشت و دشمن از صبح روستای کوتانا را آماج حملات سلاح سنگین قرارداد.

در جبهه غرب، روز با توپباران روستاهای ماسکا و هوپکا آغاز شد و حوالی ساعت یک بعد از ظهر، روستاهای جلالان و چقماق مورد حمله قرار گرفت. در گری گورگر نبرد سنگینی جریان داشت و روستاهای شیه همچنان شاهد جنگ سختی بود که در نوع خود شدیدترین حملات از آغاز تهاجم ارتش ترکیه بشمار می‌رفت. هواپیماهای دشمن حدود ساعت یازده شب گری گورگر را بمباران کردند.

پیشروی زمینی متجاوزان از طریق حمامه با مقاومت سخت مدافعان روبرو شد و آن‌ها تصمیم گرفتند تا از میان آشکای غربی و حمامه یعنی کوه بیرقدار پیشروی کنند و در این منطقه درگیری‌ها ادامه داشت. روستای آشکای غربی هم توپباران شد و طی آن چند غیرنظامی جان خود را از دست دادند. در محور جندرس، درگیری‌ها در روستاهای نسریه، دوکان و دیربلوط تشدید شد و اشغالگران تا حدودی بداخل کانتون پیشروی کردند. در شرق هم روستاهای عُمَرن، عرب‌ویران و بافلون با توپ و خمپاره آتش باران می‌شدند. هواپیماهای ارتش ترکیه از ساعت ده شب روستاهای بافلون، عرب‌ویران و سینکا را بمدت یکساعت بمباران کردند. در مرکز کانتون نیز روستای کَفَرشیلَه و محلات محمودیه و اشرفیه آفرین در ساعت یازده شب هدف بمباران هوایی قرار گرفت که طی آن حداقل یک زن پنجاه ساله جان خود را از دست داد. بمباران هوایی دو کشتارگاه دام و طیور در اطراف آفرین هم منجر به کشتار حیوانات زیادی شد. در روز بیستم مقاومت آفرین، پیکر پانزده شهید دیگر با حضور انبوهی از اهالی آفرین به خاک سپرده شد. در این روز مجلس دمکراتیک سوریه، با صدور بیانیه‌ای سکوت جامعه جهانی در مقابل استفاده ترکیه و نیروهای تحت حمایتش از سلاح‌های ممنوعه بر علیه آفرین را محکوم کرد. در بخش‌هایی از این بیانیه آمده بود:

"... ما از شورای امنیت، ایالات متحده و اتحادیه اروپا و روسیه می‌خواهیم که دولت اردوغان را تحت فشار قرار دهند تا به حملات وحشیانه و قتل عام غیرنظامیان در آفرین پایان دهد و از ترکیه بخواهند نیروهای خود را از تمام خاک سوریه خارج کنند... ما از سازمان‌های بین‌المللی حفاظت از اماکن و اشیا تاریخی، می‌خواهیم تا جنایات دولت ترکیه که کل تاریخ بشریت را هدف قرار داده است، افشا کنند... ما خواهان تأسیس کمیته حقیقت یاب و تحقیق بین‌المللی در مورد استفاده از سلاح‌های ممنوعه توسط دولت ترکیه و تبهکاران تحت حمایت آن علیه غیرنظامیان هستیم... دولت ترکیه باید هزینه بازسازی مناطق ویران شده را بپردازد... ما از همه مردم، دولت و افرادی که از مردم آفرین حمایت کرده‌اند تشکر می‌کنیم... ما با همه نیروهای دمکراتیک در جهت تبدیل سوریه به یک کشور فدرال دمکراتیک همکاری می‌کنیم... دوباره تأکید می‌کنیم که برای وحدت سوریه و استقلال آن خواهیم جنگید و حتی یک وجب از خاک سوریه را به هیچ کشوری واگذار نخواهیم کرد."

بیش از یکصد و نود سازمان مرتبط با حقوق زنان، جنبش‌های فمینیستی، فعالان و دانشگاهیان در ده‌ها کشور از سراسر جهان خواستار حمایت از زنان در روزاوا، به ویژه در آفرین شدند و از سازمان ملل، اتحادیه اروپا، روسیه، ایالات متحده، فرانسه و انگلستان خواستند که ترکیه را تحت فشار قرار دهند تا به تجاوز خود خاتمه داده و نیروهایش را از سوریه خارج کند.^{۳۳۲}

آدا کولائو، شهردار بارسلونا و بیش از صد شخصیت دیگر هم به کمپین توقف حملات اشغالگرانه دولت ترکیه پیوستند، که در نوزدهم ژانویه، به پیشاهنگی نوام چامسکی آغاز شده بود.

بودیل و البرو نمایندهٔ سبزه‌های سوئد در پارلمان اروپا، طی مقاله‌ای در روزنامهٔ کارگر، مجدداً سکوت جامعهٔ بین‌المللی را در قبال سیاست‌های اردوغان محکوم کرد.^{۲۳۳}

دویست نفر ایترناسیونالیست، از هفده کشور شامل نمایندگان سازمان‌هایی از آرژانتین، اسپانیا، پرتغال، سوئد، دانمارک، هلند، آلمان، فرانسه و بلژیک، در اعتراض به انزوای عبدالله اوجالان و حملات ترکیه به آفرین راهپیمایی خود را از شهر لوکزامبورگ آغاز کردند. راهپیمایان در مسیر خود از شهرداری‌ها، نهادهای جامعهٔ مدنی، اتحادیه‌های کارگری، رسانه‌های محلی و احزاب سیاسی بازدید خواهند کردند. نورسل کلیچ، از طرف جنبش زنان کُرد اروپا در نقطهٔ آغاز راهپیمایی مقابل دادگاه اروپا، هدف راهپیمایی را تشریح کرد و گفت:

"ما به عنوان فعالان ایترناسیونالیست، در اعتراض به انزوای عبدالله اوجالان و حملات ترکیه به آفرین صدها کیلومتر را خواهیم پیمود. ما می‌خواهیم مردم اروپا را از این موضوعات آگاه کنیم... ایترناسیونالیست‌ها از ایالات متحده، اتحادیه اروپا و سازمان ملل، خواستار موضع‌گیری روشن در برابر اقدامات دولت ترکیه هستند..."

قرار شد که راهپیمایان تا دهم فوریه به شهر مِتز فرانسه برسند و از آنجا با اتوبوس راهی لوزان سوئیس شوند و پس از پیوستن به راهپیمایان دیگر به سوی ژنو بروند.

نورسل کلیچ در حین تشریح هدف راهپیمایی
۸ فوریه ۲۰۱۸، عکس از وبسایت خبری Nûçe Ciwan

همزمان در حالیکه هزاران زن از اهالی تَرَبَسِی (قحطانیه) در اعتراض به حملات ترکیه تظاهرات کردند، اعتراضات مردمی در شهرهای پاریس، استراسبورگ و آگسبورگ ادامه داشت.

شب هنگام چند فرد مسلح ناشناس به خانهٔ مَلا سامان سَنگاو، از روحانیون منتقد حکومت اقلیم کردستان، حمله کردند. این حمله خسارت جانی در پی نداشت ولی منزل و اتومبیل او آسیب دید. مهاجمان پس از بجا گذاردن یک نامهٔ تهدیدآمیز از صحنه گریختند. مَلا سامان قرار بود که نماز جمعه را برای آفرین اقامه کند.

روز بیست و یکم

جمعه ۹ فوریه ۲۰۱۸

در ساعت یک بامداد، هواپیماهای جنگنده روستاهای شرقی، قسطل خدریا، قسطل مقداد و کِلا در جنوب بلبل را بمباران کردند.

در غرب همچنانکه جلالان توپباران می‌شد، در ساعت ده صبح، راجو، چَقَل و حاج بلال هدف بمباران هوایی قرار گرفت و متعاقب آن در حاج بلال درگیری‌ها شدت یافت. حوالی ساعت دو بعد از ظهر، روستاهای تُرمیسا و شُکتا در جنوب حاج بلال نیز مورد حمله هواپیماهای ارتش ترکیه واقع شدند که طی آن حداقل سه غیرنظامی از اهالی شُکتا جانباختند.

حمله به منطقه جندرس نیز با بمباران هوایی در ساعات اولیه صبح آغاز شد و با توپباران از جانب نیروهای زرهی مستقر در ریحانلی و کمپ اُطمه ادامه یافت. همزمان در آشکای غربی، حمامه و نسریه درگیری‌های شدید جریان داشت.

در جبهه جنوبی، هواپیماهای دشمن روستاهای باصوفان و برج سلیمان را حوالی ساعت چهار صبح بمباران کردند و در شرق هم روستاهای بافلون و عرب ویران با تانک و توپ هدف قرار گرفتند.

کمیته آموزش و پرورش جامعه دمکراتیک،^{۲۳۴} اعلام کرد که بواسطه حملات ترکیه به آفرین تا این تاریخ، سیصد و هجده مدرسه تعطیل و پنجاه هزار دانش آموز از حق تحصیل محروم شده‌اند. بنا به گزارش این کمیته همچنین،

طی حملات اشغالگران، بیش از یازده مدرسه مستقیماً هدف قرار گرفته‌اند، نوزده دانش‌آموز جان باخته‌اند و بیست و هفت دانش‌آموز هم مجروح شده‌اند.

خودمدیریتی کانتون آفرین، طی یک بیانیه مطبوعاتی، مجدداً از سازمان ملل خواست تا به وظیفه خود عمل نموده و علیه اشغالگری ترکیه اقدام کند. این در حالی بود که هنگام قرائت بیانیه، هواپیماهای جنگی ترکیه منطقه را بمباران می‌کردند.

همزمان، به درخواست روحانیون جامعه اسلامی کردستان، نماز جمعه در شهرهای مختلف باشور، بخصوص سلیمانیه برای مردم آفرین اقامه شد.

حدود پانصد نفر به نمایندگی از ده‌ها سازمان آلمانی حوزه راین- ماین، از جمله فدراسیون پزشکان بین‌المللی برای پیشگیری از جنگ هسته‌ای، جنبش صلح پاکس کریستی،^{۳۵} اتحادیه صنعتی فلزات (ای.گ.متال)، اتحادیه آموزش و علوم (گ.ا.و) هسین، کارگاه صلح و آینده، مدیکو اینترناسیونال و... به منظور همبستگی با آفرین، در فرانکفورت گرد هم آمدند و طی یک جلسه مطبوعاتی، بیانیه‌ای صادر کردند. پیام اصلی بیانیه این بود که حمله دولت ترکیه ناقض قوانین بین‌المللی است و باید از مقاومت آفرین پشتیبانی شود و بهترین راه برای ارائه کمک‌های بشردوستانه، پایان دادن به حملات ترکیه از طریق فشار بر دولت‌ها و آگاه ساختن افکار عمومی است.

درحالیکه اظهار نظر سیاستمداران درخصوص حمله ترکیه به آفرین کماکان بدون هیچ نتیجه عملی در رسانه‌ها انعکاس می‌یافت، فلورنس پارلی، وزیر دفاع فرانسه طی مصاحبه با رادیو فرانس اینتر، گفت که هرکس از تمرکز مبارزه با داعش در سوریه ممانعت کند، باید کنار گذاشته شود.^{۲۳۶}

کارشناس معروف ژئوپولیتیک، ژرارد شالیان،^{۲۳۷} طی مقاله‌ای در روزنامه لوفیگارو جنگ آفرین را حاصل خیانت غرب به متحدانش در جنگ با داعش، یعنی گُردها، دانست. وی در این مقاله ضمن اشاره به خارج شدن نیروهای روسی از محاصره، پس از مذاکره با ترکیه و عدم مخالفت ایالات متحده با حمله ترکیه، جنگ بسیار سخت و نابرابری را برای گُردها پیش‌بینی می‌کند. او می‌نویسد که نیروهای سوریه متحد ترکیه عموماً همان جهادی‌هایی هستند که از دولت اسلامی یا گروه‌های با ایدئولوژی مشابه آن آمده‌اند. شالیان نامگذاری این گروه‌ها تحت عنوان "ارتش آزاد سوریه" و عنوان "شاخه زیتون" برای این عملیات را شوخی تلخ یک دیکتاتور می‌داند. او مقاله خود را با بیان این عبارت به پایان می‌رساند:

" ترکیه عضوی از ناتواست، ایالات متحده اولویت‌های دیگری [بجز آفرین] دارد و منافع روسیه اول از همه در بقای رژیم دمشق است و نه کانتون آفرین."^{۲۳۸}

در بیست و یکمین روز از مقاومت آفرین، شهرهای برلین، هامبورگ، اشتوتگارت، دارمشتات، فرایبورگ، اشتات هاگن، مانهایم، لایپزیگ، گیسن،

رافنسبورگ، وِزل، گوخ، موسکو، یاروسلاو، ولادی وستوک، بروکسل، کپنهاگ، رونسبورگ، پاریس، رن، لوزان، برن، بازل، ژنو، زوریخ، اسلو و لاوریو همچنان شاهد تجمع و تظاهرات مردمی بودند.

روز بیست و دوم

شنبه ۱۰ فوریه ۲۰۱۸

در شخوره همچنان نبرد سنگینی میان ی.پ.گ و اشغالگران جریان داشت و روستای قسطل خدیریا توسط هواپیماهای متجاوز بمباران شد. مناطق دیگر بلبل نیز آماج توپخانه‌های دشمن بود و طی این حملات، رزمندۀ شصت و دو ساله ی.پ.گ بنام محمد رشو معروف به خالو در رؤسای برکاشه به شهادت رسید.

در غرب، همچنانکه روستای جلالان بطرز وحشیانه‌ای توپباران می‌شد، ارتش ترکیه راجو را با رگبار راکت هدف قرار داد. این حملات منجر به آتش سوزی و تخریب ناوایی مرکزی راجو شد که نان هزاران نفر از مردم منطقه را تأمین می‌کرد.

در روستای قوده از حدود ساعت نه صبح، نبرد سنگینی میان اشغالگران و نیروهای ق.س.د جریان داشت. همزمان، هلیکوپترهای ترکیه خانه غیرنظامیان را توپباران کردند. مدافعان توانستند دو فروند هلیکوپتر دشمن را ساقط کنند. حوالی ساعت سه بعد از ظهر نیز یک تانک دیگر متجاوزان در

حاج بلال منهدم شد. در ساعت چهار بعد از ظهر، روستاهای قوده و خلیل
آماج حملات هوایی قرار گرفت و با تاریک شدن هوا جنگ شدت یافت.
نیروهای اشغالگر در چقل اندکی پیش رفتند و تانک‌های ارتش ترکیه به
روستای قَرْمیتَلق حمله کردند.

در جبهه جنوبی، روستاهای دیربلوط و آغجَله ساعت چهار بعد از ظهر،
هدف بمباران هوایی قرار گرفت. در همان ساعات دیربلوط شاهد درگیری
سنگین میان نیروهای مدافع و متجاوزان بود. مناطق اطراف روستای حمامه
و قبرستان روستای کانی گورک نیز توپباران شد. در این حملات زیارتگاه
عبدالرحمن بن عوف در روستای کانی گورک هدف قرار گرفت. درگیری‌های
دیربلوط تا دیرهنگام ادامه داشت و روستاهای حاج اسکندر و حمامه را نیز
دربر گرفت. در نهایت اشغالگران مجبور شدند تا از حمامه و دوکان عقب
نشینی کنند. پس از عقب نشینی، تانک‌های ترکیه مستقر در کمپ اطمه که
از پناهندگان کمپ بعنوان سپر انسانی استفاده می‌کردند، روستاهای دیربلوط،
آغجَله و دوکان را آماج گلوله‌های خود قرار دادند. حوالی نیمه شب هم
روستای کَفَرذله آماج سلاح سنگین قرار گرفت و روستای کَفَرَصَفَره توسط
هوایماها بمباران شد.

در نتیجه حملات اشغالگران به یکی از محلات جندرس، دویست خانه از
مجموع حدود چهارصد خانه مسکونی اهالی گرد و عرب ویران شد.

در شرق، بافلون، دیرسوان و عرب‌ویران مکرراً هدف هواپیماهای جنگنده واقع شده و با سلاح‌های سنگین هدف قرار گرفتند و در نتیجه یک غیرنظامی جان باخت. چهار توپ هم به روستای موسانکه از توابع آفرین اصابت کرد. در ادامه تخریب زیر ساخت‌های شهری کانتون توسط ارتش ترکیه، ایستگاه تصفیه آب و آبرسانی روستای متینا در ساعت یک بعد از ظهر برای بار دوم توپباران شد.

در این روز دو مبارز اینترنت‌ناسیونال به نام‌های باران گالیشیا و کندال بریژ در بمباران‌های جبهه جندرس جان خود را از دست دادند و به کاروان جاوید شهدا پیوستند.

نام: آلیویه فرانسوا ژان لو کلنش
نام سازمانی: کندال بریژ
تاریخ تولد: ۱۹۷۷
محل تولد: موربیان، فرانسه
محل شهادت: جبهه جندرس

نام: ساموئل پرادا لئون
نام سازمانی: باران گالیشیا
تاریخ تولد: ۱۹۹۳
محل تولد: اورنسه، اسپانیا
محل شهادت: جبهه جندرس

باران گالیشیا، اولین شهید اسپانیایی از بیست مبارز اسپانیایی حاضر در صفوف چند صد نفری رزمندگان ایترناسیونال بود. او در جولای ۲۰۱۷ برای پیوستن به ی.پ.گ وارد روزاوا شد و پس از طی دوره نظامی در عملیات دیرالزور علیه داعش شرکت جست. وی قبل از اینکه به خواست خود، برای دفاع از مردم بیگناه در برابر حمله ترکیه و مزدوران وابسته به آن وارد عرصه آفرین شود، جزء یگان‌های مدافع سنگال بود. یکی از هم‌زمان اسپانیایی باران در سنگال، طی مصاحبه تلفنی با آژانس خبری افه گفت:

"برادا یک مبارز قوی و خوب بود که با اراده خود به آفرین آمد و قبلاً مهارت‌های نظامی خود را ارتقا داده بود... وی به مشارکت زنان در جنگ علاقه زیادی نشان می‌داد، چون اسپانیایی‌ها به زنانی که می‌جنگیدند احترام و عشق عمیقی داشتند." ۲۳۹

کندال بریژ، هم در جولای ۲۰۱۷ از فرانسه به روزاوا آمد. وی بعنوان "آر.پی.جی زن" در صفوف ی.پ.گ می‌جنگید. قبل از عزیمت به آفرین در جبهه دیرالزور بود که رادیو فرانسه با او در خرائج از توابع دیرالزور گفتگویی انجام داد. طی این مصاحبه کندال برای اشاره به این نکته که آن‌ها بخاطر عقایدشان می‌جنگند، گفته بود:

"ما حرفه‌ای نیستیم، مزدور هم نیستیم... ما برای افتخار و شهرت یا هیچ چیز دیگر به اینجا نیامده‌ایم، ما کارهای بشردوستانه را با ابزارهای دیگر انجام می‌دهیم." ۲۴۰

بیکر چهارده تن دیگر از شهدای مقاومت آفرین با حضور صدها نفر از اهالی آفرین به خاک سپرده شد. همزمان، هوی ابراهیم مصطفی در یک کنفرانس خبری برای چندمین بار پیاپی دولت سوریه و سازمان ملل را خطاب قرار داد و گفت:

"تنها شهری که در جنگ سوریه در آرامش کامل به سر می‌برد و تعداد زیادی آواره را از دیگر مناطق در خود جای داده بود شهر آفرین بود. آن‌ها می‌خواهند آفرین را ویران کرده و ساکنینش را آواره کنند. این حملات آن دسته از آوارگانی که ساکن آفرین بودند را نیز هدف قرار می‌دهد... به صورت کاملاً آشکار حقوق بین‌الملل مورد تعرض قرار گرفته است. حکومت سوریه باید از مرزهای خود و آسمان کشور محافظت کند... سازمان ملل باید در مقابل این حملات که غیرنظامیان، مردم آواره، شهروندان سوری و تاریخ سوریه را هدف می‌گیرد، بایستد... سازمان ملل و سازمان‌های حقوق بشری در مقابل کشتار غیرنظامیان مسئول هستند. ما وظایف آن‌ها را یادآور شده و از آن‌ها می‌خواهیم تلاش خود را انجام دهند." ۲۴۱

هیئت پنج نفره‌ای شامل نمایندگان اتحادیه میهنی کردستان، حزب دمکرات کردستان (عراق)، جنبش گوران، حزب کمونیست و حزب اتحاد اسلامی کردستان از باشور راهی روزاوا شد تا گزارشی از وضعیت آفرین و قتلعام‌های انجام شده توسط دولت ترکیه را برای ارائه به پارلمان اقلیم کردستان و سازمان ملل تهیه کند.

رژا بورچ، محقق دکترای مرکز مطالعات جنبش اجتماعی دانشگاه لائرناله در فلورانس و کرم شامبرگر، دانشیار پژوهشی در مؤسسه تحقیقات علوم ارتباطات و رسانه دانشگاه لودویگ ماکسیمیلیان مونیخ، مقاله‌ای تحت عنوان "دفاع از آفرین" ارائه دادند. در این مقاله آن‌ها ضمن مرور نقش ترکیه در سرکوب تاریخی کردها و ارتباط آن با حمله به آفرین، به بررسی ژئوپلیتیک جنگ اشغالگرانه ترکیه پرداختند. در پاراگراف پایانی مقاله می‌خوانیم که:

"کردها سزاوار بیش از دوستی کوهستان‌هایشان هستند، آن‌ها لایق همبستگی نیروهای چپ بین‌المللی هستند، زیرا اکنون نه تنها موجودیت و هویت آن‌ها، بلکه امید به دموکراسی رادیکال و آزادی زنان در خاورمیانه نیز در خطر است. دفاع از آفرین، چه در داخل و چه خارج از روزهوا، باید ضرورت اول ما باشد." ۲۴۲

مردم معترض همچنان در خیابان‌های استکهلم، پاریس، لاروشل، لیون، مارسی، کن، لندن، برن، برلین، بن، فرانکفورت، هامبورگ، برمن، نورنبرگ، اولم، مونستر، لودویگزبورگ، زاربروکن، گیسین، امدن، کوبلنتس، سیدنی، کپنهاگ، لاهه، شارلروی، میلان، مادرید و اینسبروک در تلاش بودند تا صدای اعتراض خود را به جهانیان برسانند. در اتریش نیز راهپیمایان معترض راهپیمایی یکروزه خود را با شعار "یک رهبری آزاد، یک آفرین آزاد" از سنت پولتن به سوی وین آغاز کردند. همزمان، علیرغم اعلام ممنوعیت

تظاهرات در شهرهای کلن و دویسبورگ، گردها و دوستانشان در فرودگاه کلن-بُن دست به اعتراض زده و حدود دویست و پنجاه نفر هم در ترمینال مرکزی دویسبورگ جمع شدند. این تجمع منجر به درگیری‌های انفرادی با پلیس شد.

روز بیست و سوم

یکشنبه ۱۱ فوریه ۲۰۱۸

مقاومت در شخوره ادامه داشت و نیروهای مدافع یک تانک دیگر متجاوزان را منهدم کردند. همزمان ارتش ترکیه در روستای غَمَرَسْمُو، سه غیر نظامی به نام‌های محمود محمد خِدرو (۴۶ ساله)، حنیف ولید وُلُو (۴۲ ساله) و همسرش جیلان عماد محمد (۳۳ ساله) را ربود.

در جبهه غربی، توپباران غیرنظامیان روستاهای جلالان، حاج جمال، ماسکا، کورا، قوده و شِدیا که از عصر روز قبل آغاز شده بود، کماکان ادامه داشت. همزمان با تشدید درگیری در چَقَل میانی و مُستیکا، روستای میرکانِ ماباتا و روستاهای منطقه شیه نیز توپباران می‌شدند. طی حملات ترکیه در ناحیه ماباتا، سه عضو نیروهای آسایش به نام‌های عارف علیکو (۴۱ ساله)، حسن عبدو (۴۰ ساله) و محرم خلیل (۳۹ ساله) به شهادت رسیدند.

نیروهای متجاوز دوباره در حمامه و دوکان پیشروی کردند و از ساعت نه صبح درگیری شدید روستای حاج اسکندر را فراگرفت. حوالی ساعت یک

و نیم بعد از ظهر هواپیماهای جنگنده روستاهای بافلور و آخجله را بمباران کردند.

در جبهه شرقی نیز، از ساعت پنج و نیم صبح، حملات هوایی به روستاهای دیرسون و عربویران آغاز شد. نیروهای اشغالگر در این جبهه با پاسخ کوبنده ق.س.د مواجه شدند و درگیری‌ها همچنان ادامه یافت.

در همین حال، هیئت باشور کردستان عصرگاهان به آفرین رسید و مورد استقبال خودمدیریتی کانتون و جمع کثیری از مردم قرار گرفت. اعتراضات مردمی و راهپیمایی‌ها نیز کماکان در استکهلم، مالمو، یوتبوری، کالمار، موتالا، برلین، هانوفر، کپنهاگ، بروکسل، وین، تورنتو، تورین، برست، لارناکا و آتن ادامه داشت.

روز بیست و چهارم

دوشنبه ۱۲ فوریه ۲۰۱۸

درگیری‌های جبهه شمالی در اطراف شخورزه و سرینجک ادامه داشت و حوالی ساعت هشت شب، بسیار شدت گرفت. همچنین طی حملات ارتش ترکیه در روستای برکاشه، سه منزل مسکونی کاملاً ویران شدند.

در غرب، روستای موسکه از توابع راجو توپاران شد و در ماباتا، روستاهای عین حجر و امو آماج توپاران متجاوزان قرار گرفت. در نتیجه حمله به یک کارگاه روغن گیری در ماباتا نیز پنج کارگر بشدت مجروح شدند.

همزمان، توپخانه ترکیه، ایستگاه پمپاژ آب شرب واقع در کوه روستای کفرصفره را هدف قرار داد که منجر به قطع آب شرب پنج هزار خانه در منطقه جندرس شد. روستاهای دیربلوط و دیوان توسط هواپیماهای جنگنده‌ها بمباران شدند و در دیربلوط نبرد سختی در گرفت.

یک پهپاد نیروی هوایی ترکیه از نوع تی.بی.۲ - سیها که بر فراز آفرین پرواز می کرد توسط مدافعان شهر ساقط شد. ساعت هفت بعد از ظهر هواپیماهای جنگنده فلکه جومکه در مرکز آفرین را بمباران کردند.

ق.س.د اعلام کرد که بر اساس مدارک موجود در بیمارستان آفرین، طی بیست و سه روز گذشته، یکصد و هشتاد غیرنظامی جانباخته و چهارصد و سیزده غیرنظامی هم مجروح شده‌اند. همزمان، پیکر هجده تن از شهدای مقاومت آفرین با حضور خیل عظیمی از مردم به خاک سپرده شد.

کمیته هماهنگی مجالس اقلیم‌های شمال سوریه، طی بیانیه‌ای به سکوت جامعه بین‌الملل در قبال حملات دولت اشغالگر ترکیه به آفرین و بی تفاوتی نسبت به بروز بحران انسانی در منطقه اعتراض کرد.

مرحله اول مقاومت . ۲۷۳

وزارت کشور ترکیه، صالح مسلم را در لیست قرمز "تروریست‌های تحت تعقیب" قرار داد و چهار میلیون لیر ترکیه (حدود یک و نیم میلیون دلار به نرخ آن زمان) برای سر او جایزه گذاشت.^{۲۴۳}

با پیشاهنگی جنبش زنان گُرد اروپا، فراخوان فمینیست‌ها برای همبستگی با زنانِ روژاوا، با امضای بیش از دویست و بیست شخصیت حقیقی و حقوقی فعال در زمینه حقوق زنان از سرتاسر دنیا آغاز شد.^{۲۴۴}

همزمان، راهپیمایان اینترناسیونال که با هماهنگی سکوی اروپایی صیانت از آفرین، از لوکزامبورگ راه افتاده بودند، همراه با حدود هزار نفر از سی و هفت کشور مختلف به منطقه ریپونِ لوزان رسیدند.

راهپیمایی بین‌المللی هزارنفری لوزان-ژنو در حمایت از مقاومت مردم آفرین
۱۲ فوریه ۲۰۱۸ ، عکس از وبسایت SWI swissinfo.ch

در این تجمع ابتدا بیانیۀ سکو قرائت شد و بعد از آن یوکسل کوچ، رئیس مشترک ک.ج.د.ک-ا، لورنس فلمان ریل، نماینده حزب چپ سوئیس، خطیب دجله، سیاستمدار کُرد، نیلوفر کوچ، رئیس مشترک ک.ن.ک، داوید پایوت، عضو شورای شهر لوزان و افراد دیگری سخنرانی کردند. راهپیمایی به مقصد ژنو، با شعار "سازمان ملل قتل عام آفرین را متوقف کند" از مقابل ساختمانی که پیمان لوزان در آن به امضا رسیده بود، آغاز شد. روز اول راهپیمایی پس از طی هفت کیلومتر در جاده‌ها و خیابان‌های منطقه لوزان پایان یافت.

در این روز همچنین، دوستان روزاوا و کُردهای روسیه، آلمان، فرانسه و سوئد در کراسنودار، هامبورگ، هانوفر، هاله، شارلروی، پربینیان، یونکوپینگ و کونگ آلو تجمعات اعتراضی برگزار کردند.

روز بیست و پنجم

سه شنبه ۱۳ فوریه ۲۰۱۸

در ساعت ده صبح روز بیست و پنجم مقاومت، شخوره هدف هواپیماها و توپخانه اشغالگران قرار گرفت و تا ظهر، درگیری‌ها به اوج خود رسید. متجاوزین که نتوانستند از این طریق پیشروی کنند، روستاهای زیتونک و ذراق را آماج حملات هوایی و توپخانه قرار دادند. پس از این حملات نیروی زمینی دشمن اقدام به حمله کرد که با مقاومت مدافعان مجبور به عقب نشینی شد. با عقب نشینی دشمن، روستای سرینجک به کنترل ق.س.د در آمد و

یک تانک سالم بدست ق.س.د افتاد. توپباران سرینجک و ذراق تا ساعت پنج عصر ادامه داشت. در ساعت هفت بعد از ظهر نواحی اطراف بلبل شاهد درگیری‌های شدید بود که طی آن یک تانک مهاجمان منهدم شد.

در غرب هم مقاومت مدافعان، پس از نبردی سخت، اشغالگران را از قوده عقب راند. همزمان، توپباران روستاهای منطقه شیه که از نیمه شب آغاز شده بود، همچنان از سه جهت ادامه داشت و خمپاره باران روستای هیکچه منجر به جانباختن دو زن شد.

در محور جندرس، روستاهای آعجله، محمدیه، دیوان و دیربلوط شاهد درگیری‌های سنگین بودند. پیشروی دشمن در روستای حاج اسکندر توسط نیروهای مدافع ناکام ماند و ضد حمله ق.س.د در دیربلوط خسارات زیادی به متجاوزین وارد آورد. در عین حال، روستاهای محمدیه و دیوان مورد حمله هوایی قرار گرفتند.

در شرق، اشغالگران به مناطق بافلون، عرب‌ویران و عَمَران حمله کردند و درگیری‌ها ادامه داشت.

مرکز آفرین هم در ساعت ده و نیم صبح توپباران شد. در این حملات، مناطقی از جمله بیمارستان آورین و یک پارک کودکان مورد حمله توپخانه اشغالگران قرار گرفت که طی آن یک راننده تاکسی جان خود را از دست داد. از ساعت هفت بعد از ظهر توپباران مناطق مسکونی آفرین همچون محله اشرفیه و روستای تَرند دوباره آغاز شد و تا پاسی از شب ادامه داشت.

در ترکیه پلیس به خانه‌های بسیاری از مناطق مختلف ختای یورش برد و بیست و هفت نفر از جمله رؤسای مشترک دفاتر ه.د.پ، رئیس مشترک حزب بازسازی سوسیالیست، رئیس انجمن حقوق بشر ترکیه، رئیس کنفدراسیون اتحادیه‌های کارگری مترقی ترکیه، و برخی از اعضای بلوک کار، دمکراسی و آزادی ختای را به بهانه ابراز مخالفت با جنگ آفرین بازداشت کرد.^{۲۴۵}

همزمان مشخص شد که رسانه‌های ترکیه از دولت یک دستور العمل پانزده ماده‌ای در مورد نحوه پوشش اخبار عملیات شاخه زیتون دریافت کرده‌اند که طبق آن باید تأکید کنند که ارتش در مورد آسیب رساندن به غیرنظامیان محتاط است و این عملیات نه تنها پ.ک.ک و پ.ی.د بلکه داعش را نیز هدف قرار داده است. همچنین باید از دریافت گزارش رسانه‌های خارجی بدون ویرایش آن‌ها خودداری کنند. شبکه‌های تلویزیونی، روزنامه‌ها و آژانس‌های نزدیک به دولت ترکیه هم که سابقه نشر گزارش‌های دستکاری شده را داشتند، دوباره همان روش را برای خبررسانی در پیش گرفتند. از طرفی، کانال‌های دولتی و خصوصی حاضر در منطقه نیز دستورالعمل‌هایی از دفتر مرکزی دریافت می‌کردند مبنی بر اینکه چه بگویند و چه کسانی را برای اظهار نظر دعوت کنند.^{۲۴۶}

حدود صد نفر از دانشگاهیان، نویسندگان، هنرمندان، سیاستمداران، فعالان و سازمان‌های جامعه مدنی نروژ با صدور بیانیه‌ای در پرخواننده‌ترین روزنامه

(آنلاین) این کشور، خواستار اقدام فوری دولت در خصوص آفرین شدند. در قسمتی از این بیانیه آمده بود:

"ما امضاکنندگان این بیانیه، دیگر نمی‌توانیم بپذیریم که نروژ در مورد رفتار ترکیه بعنوان متحد خود در ناتو، سکوت کند... آفرین هیچ خطری برای ترکیه ایجاد نمی‌کند و این منطقه قبلاً از ویرانی جنگ در امان بوده است... دولت ترکیه در سال‌های اخیر بسیاری از شهرهای شمال کردستان از جمله نسیب، جزیره و سور را با تانک و توپ ویران نموده و اکنون نیز با همان روش به مناطق گردنشین سوریه حمله می‌کند."^{۲۴۷}

ماکسین پیک،^{۲۴۸} هنرپیشه بریتانیایی هم طی یک پیام ویدئویی ضمن محکوم کردن اقدامات دولت ترکیه بر علیه روژاوا و سکوت دولتمردان بریتانیا در برابر آن، مردم و دولت بریتانیا را به حمایت از آفرین فراخواند.^{۲۴۹}

حدود هشتاد نفر از گُردهای ساکن یونان، راهپیمایی اعتراضی سه روزه خود را از لاوريو بسوی آتن آغاز کردند. راهپیمایان مسیر لوزان-ژنو نیز در روز دوم راهپیمایی از شهر مورژ راه خود را ادامه دادند. روز دوم این راهپیمایی پس از طی بیست کیلومتر، در ساعات پایانی روز با اجرای رقص (پایکوبی) آزادی خاتمه یافت. همزمان، اعتراضات مردمی در سایر مناطق از جمله وین، برلین، فرایبورگ، اشتوتگارت، آلبورگ، نیز ادامه داشت. در آفرین هم هزاران زن معترض به حملات اشغالگران، در فلکه نوروژ تظاهرات کردند.

روز بیست و ششم

چهارشنبه ۱۴ فوریه ۲۰۱۸

در روز بیست و ششم حملات در جبهه غربی تشدید شد. در روستای بیلکو، ق.س.د حمله متجاوزین را در هم شکست و آنها پس از عقب نشینی، از ساعت هفت شب به مدت دو ساعت، روستا را به توپ بستند. همزمان مناطق جنوبی راجو شاهد درگیری‌های سنگین بود. از صبح زود تا ساعت یازده قوده توپباران شد و توپباران منطقه چقل نیز تا عصرگاهان ادامه داشت. سایر روستاهای شیه هم هدف توپخانه اشغالگران قرار گرفت.

تلاش متجاوزان برای پیشروی زمینی از طریق روستای دیوان در جنوب جندرس، نتیجه‌ای در بر نداشت و مرکز جندرس هم از ساعت سه بعد از ظهر تا پاسی از شب توپباران شد.

در شرق، روستاهای منطقه شرا بخصوص روستاهای دیرسوان، عُمَران و چما توپباران شد و در این حملات مسجد ذوالفقار روستای چما خسارت دید. روستای عین حجر و مرکز شهر آفرین نیز از ساعت یازده صبح هدف گلوله‌های توپ قرار گرفت.

علیرغم تهدید توپباران، پیکر بیست و یک شهید دیگر مقاومت آفرین طی مراسم باشکوهی با حضور جمعیت بسیاری از اهالی آفرین به خاک سپرده شد.

تشیع پیکر بیست و یک شهید مقاومت آفرین
۱۴ فوریه ۲۰۱۸ ، عکس از وبسایت آژانس خبری فرات

در باشگاه مطبوعات اروپا در بروکسل ۲۵۰ یک نشست خبری با حضور صالح مسلم و ریاض حمود دارار، رئیس مشترک مجلس دموکراتیک سوریه برگزار شد. طی این نشست، صالح مسلم به ارزیابی حمله ترکیه به آفرین پرداخت و کشته شدن صدها غیرنظامی در اثر حملات دولت ترکیه بعنوان یکی از اعضای ناتو را مورد انتقاد قرار داد. وی با اشاره باینکه آنها یک سوریه دموکراتیک می‌خواهند، تأکید کرد که ترکیه راه حل دموکراتیک را رد می‌کند.
مسلم گفت:

"طرز فکر اردوغان نه تنها تهدیدی برای کردها و روزاوا، بلکه تهدیدی برای کل جهان است. اردوغان تهدیدی برای صلح و امنیت کل جهان است."
ریاض دارار نیز در پاسخ باینکه "چه کسی تروریست است؟" پاسخ داد:

"حتی یک تیر از سرزمین ما به سمت ترکیه شلیک نشد. آفرین منطقه‌ای امن است و در آنجا ملل مختلف با آرامش [در کنار هم] زندگی می‌کنند... ما مردمی صلح طلب هستیم و می‌خواهیم با همه مردم سوریه در صلح زندگی کنیم. ما می‌خواهیم با همه همسایگان خود نیز در صلح باشیم."

در این نشست همچنین جنایات ترکیه در آفرین مورد بررسی قرار گرفت و مدارکی ارائه شد که هویت یکصد و هشتاد غیرنظامی جانباخته در حملات ترکیه را یک به یک مشخص می‌کرد.

با پیشاهنگی بهرام رحمانی، رئیس مشترک انجمن قلم ایران (در تبعید)، بیش از یکصد و هشتاد تن از فعالان سیاسی، اجتماعی و فرهنگی ایرانی مقیم خارج از کشور علیه تجاوز نظامی ارتش ترکیه به آفرین بیانیه‌ای صادر کردند. ۲۵۱

سکوی دفاع از مردم آفرین، طی نامه‌ای به مرکز پلیس شهر لندن، از اینکه جامعه‌گُردها در انگلیس به روش‌های مختلف از قبیل حمله‌های شبانه، توقف در ایست و بازرسی‌ها، بازجویی توسط سازمان اطلاعات داخلی بریتانیا (ام.آی.۵) و رفتار نامتناسب و خشن پلیس با تظاهرکنندگان، آن هم به بهانهٔ اعمال قوانین ضد تروریسم، تحت فشار و سرکوب سیستماتیک قرارمی‌گیرد ابراز تأسف کرد و با اشاره به چند پروندهٔ مشخص، از پلیس درخواست نمود تا در این زمینه تحقیق کند.^{۲۵۲}

پلیس آلمان، تجمعاتی که توسط (ناو-دم) برای پانزدهم فوریه در کلن و لورکوزن برنامه‌ریزی شده بود را به بهانهٔ "نقض مکرر قانون و انجام حرکت‌های خشونت‌آمیز اعضای این گروه طی هفته‌های گذشته،" ممنوع اعلام کرد.^{۲۵۳}

راهپیمایان لاوریو-آتن روز دوم راهپیمایی را با شعارهای "زننده باد رهبر آپو" و "زننده باد مقاومت آفرین" از شهر مارکوپولو آغاز کردند. راهپیمایان مسیر لوزان-ژنو نیز روز سوم راهپیمایی، پس از طی هفده کیلومتر به شهر کوپه رسیدند. همزمان اعتراضات مردمی در شهرهای کانبرا، لاهه، بروکسل، برمن و هامبورگ ادامه داشت و هزاران نفر از دانش‌آموزان، معلمان و اهالی کمپ مخمور هم در حمایت از مقاومت مردم آفرین و محکومیت حملات ترکیه تظاهرات کردند.

روز بیست و هفتم

پنجشنبه ۱۵ فوریه ۲۰۱۸

در جبهه شمالی، متجاوزان دوباره تلاش کردند تا از مسیر روستاهای شُخورزه، سَرینجک و ذُراق پیشروی کنند و جنگ در این نقاط شدت گرفت. طی این درگیری‌ها یک دستگاه نفربر زرهی دشمن نیز منهدم شد. همزمان مناطق شرقی بلبل شاهد نبرد سختی بود.

در مناطق اَدمَا و علی بیسک حملاتی علیه اشغالگران صورت گرفت که منجر به کشته و زخمی شدن هفت اشغالگر و یک خودروی حامل دوشکا شد. در جنوب و غرب راجو نیز درگیری‌ها ادامه داشت و در کانی باتمان یک تانک متجاوز منهدم شد. طی توپباران روستای مَعِمَلَا توسط اشغالگران، یک غیرنظامی ۵۵ ساله جان خود را از دست داد. منطقه چَقَل نیز از صبح شاهد نبرد سختی میان ی.پ.گ و نیروهای متجاوز بود. حوالی ساعت نه شب، مناطق مختلفی از شیه توسط هواپیماهای جنگنده بمباران شد.

متجاوزین مجدداً به دیوان حمله کردند و ضمن توپباران تل سلور، به پیشروی در دوکان و محمدیه ادامه دادند. شب هنگام، روستای بافلور هدف بمباران هوایی جنگنده‌های دشمن قرار گرفت.

در عین حال، توپخانه مستقر در آعزاز، تا پاسی از شب مناطق مرکزی کانتون، از جمله روستاهای عین حجر و آستارو را بمباران کرد.

در این روز، سی و هشت نفر از اعضای حزب دمکرات کردستان سوریه، بدلیل سکوت رهبران حزب در مقابل حملات دولت ترکیه به آفرین، طی صدور بیانیه‌ای از عضویت در این حزب استعفا دادند.^{۲۵۴}

با پیشاهنگی اُلیویه لئونارد، سناتور حزب چپ رادیکال، چهل و یک سناتور فرانسوی (از مجموع سیصد و چهل و هشت کرسیِ سنا)، طی امضای بیانیه‌ای خواستار آن شدند که دولت فرانسه از تمام نفوذ خود در شورای امنیت سازمان ملل و اروپا برای عقب نشینی ارتش ترکیه و پایان فوری مداخله در آفرین استفاده کند.^{۲۵۵}

انجمن "نه به اسلحه"، به اتفاق حزب چپ آلمان و مرکز فرهنگی مزوپوتامیا، در اعتراض به صادرات اسلحهٔ آلمان و استفاده از محصولات تسلیحاتی آلمان در حمله به آفرین، تظاهراتی را سازماندهی کردند. بدین ترتیب جمعیتی بالغ بر حدود یکصد نفر در مقابل درب کارخانهٔ ام.تی.یو، سازندهٔ موتور تانک‌های لئوپارد در فردریشهافن آلمان جمع شدند. لوتار هافلر، رئیس انجمن، کلودیا هاید از اعضای اجرایی حزب چپ و پروفیسور دکتر پیتر گروتیان، فعال سیاسیِ چپ، در جمع معترضان سخنرانی کردند.^{۲۵۶}

همزمان، تعدادی از فعالین مخالف جنگ نیز در مقابل هتل بایریشرهوف، محل برگزاری کنفرانس امنیتی مونیخ، جمع شدند تا اعتراض خود را اعلام کنند. معترضان شعار می‌دادند که "باید پانزدهای تُرک از کردستان خارج

شوند" و "سلاح‌های آلمان و پول آلمان در همه جا کشتار به ارمغان می‌آورد."

روز چهارم راهپیمایی لوزان-ژنو از شهر ورسوآزه‌او آغاز شد و راهپیمایان پس از طی مسافت پانزده کیلومتر به ژنو رسیدند. همزمان، راهپیمایی لاوربو-آتن، نیز در هوای بارانی ادامه داشت و راهپیمایان در مسیر خود حین عبور از شهر آیه‌باراسکوی با استقبال گرم اهالی روبرو شدند.

طی تجمعاتی در شهرهای برلین، بن، کلن، هامبورگ، آخن، نورنبرگ، دویسبورگ، نُوی‌وید، مانهایم، فرایبورگ، هیلدسهایم، کپنهاگ، وین، گراتس، مارتیگوس، یوتبوری و برایتون، سالگرد توطئه بین‌المللی بر علیه عبدالله اوجالان و همچنین حمله دولت ترکیه به آفرین محکوم شد.

روز بیست و هشتم

جمعه ۱۶ فوریه ۲۰۱۸

شانزدهم فوریه، جبهه غربی شاهد درگیری‌های سنگین بود. در این روز حملات توپخانه‌ای ارتش ترکیه، روستای خرابه‌سولوگ را کاملاً ویران کرد. در مرکز راجو نیز یک مهد کودک هدف توپخانه قرار گرفت و کاملاً تخریب شد. همزمان، روستای حاج‌خلیل و مناطق اطراف کوه میرا نیز آماج حملات توپخانه بود.

کمین نیروهای ق.س.د در منطقه شدیدا خسارات زیادی به متجاوزان وارد آورد و طی آن یک تانک دیگر دشمن منهدم شد. کمین موفق دیگری نیز در روستای چَقَل متجاوزین را در هم کوبید.

طی بمباران روستای آرَندَه از توابع شِبه، شش نفر مجروح شدند. پس از انتقال مجروحان به بیمارستان مشخص شد که آن‌ها دچار مشکلات تنفسی و دیگر علائم مربوط به وقوع یک حمله شیمیایی با گاز کلر هستند.

در جبهه جندرس، اشغالگران تلاش کردند که از مسیر روستای محمدیه پیشروی کنند، لیکن در مواجهه با مقابله مدافعان، کشتگان خود را رها نموده و متواری شدند. در روستای دیوان هم ق.س.د موفق شد تا ضربات سنگینی به متجاوزان وارد سازد. از ساعت یک بعد از ظهر توپباران روستای سُنْدکان شروع شد و آرامستان عبدالرحمن در جندرس آماج حملات ترکیه قرار گرفت. طی حملات اشغالگران، در روستای یِلانقوز هم یک غیرنظامی پنجاه ساله جانباخت.

از ساعت سه و نیم بامداد حملات توپخانه‌ای به روستاهای آستارو و جوقه در ناحیه آفرین آغاز شد. هواپیماهای جنگی ترکیه ایستگاه قطار روستای آستارو را بمباران کردند که منجر به تخریب کامل آن شد. این ایستگاه قطار یکی از بناهای تاریخی آفرین بود که قدمت آن به سال ۱۹۱۱ باز می‌گشت و دمشق را به ترکیه می‌رساند.

ویرانه باقیمانده از ایستگاه قطار روستای آستارو
۱۶ فوریه ۲۰۱۸، عکس از وبسایت رسمی ی.پ.ژ

در حالیکه پیکر شانزده شهید دیگر با مشایعت هزاران تن از اهالی آفرین به خاک سپرده می‌شد، علی‌ارباش به ختای رفت و ضمن بازدید از مرکز عملیات آفرین و دیدار با استاندار، خطبهٔ نماز جمعه را با عنوان "جهاد: مبارزه با جان و مال در راه خدا" در مسجد حبيب النجار قرائت کرد.

در عین حال، هزاران نفر از اینترناسیونالیست‌ها و سایر راهپیمایان لوزان-ژنو در مقابل مقر سازمان ملل در ژنو تجمع کردند و خواستار توقف کشتار در آفرین شدند. در این تجمع صالح مسلم نیز حضور داشت و برای تظاهرکنندگان سخنرانی کرد.

روز بیست و نهم

شنبه ۱۷ فوریه ۲۰۱۸

صبح روز بیست و نهم مقاومت در جبهه شمالی با توپباران روستای سرینجک آغاز شد. درگیری‌ها در شیلته، مرساوا و عبودان ادامه داشت و نیروهای مدافع در ذراق و سرینجک، حملات متجاوزان را با سلاح سنگین پاسخ دادند.

در جبهه غرب، درگیری‌ها کماکان شدت داشت. در بیلکو و قوده، نیروهای ی.پ.گ/ژ ضربات مهلکی به متجاوزین وارد آوردند. آن‌ها همچنین یک مرکز هماهنگی عملیات آفرین متعلق به میت را در نزدیکی قری خان هدف قرار دادند. همزمان، اشغالگران توانستند تا در هوپکا پیشروی کنند.

در جندرس نیز، نیروهای مدافع بسختی در حال مقاومت بودند و در مناطق آغجله و دیوان، ضربات سختی به نیروهای متجاوز وارد آوردند.

حملات دشمن در نوار شرقی شدت افزایش یافته بود. در ساعات اولیه صبح جلبره و آناپکه و بدنبال آن روستاهای مریمین، حسن‌دیر و گوبلکا توپباران شدند. در این حملات مسجد روستای مریمین هم هدف قرار گرفت و حداقل یک زن و دو مرد غیرنظامی جان باختند. توپباران گوبلکا تا پاسی از شب ادامه داشت. شبانگاهان دیکمداش شاهد نبرد میان نیروهای ق.س.د و اشغالگران بود، درحالی‌که روستای چما توپباران می‌شد.

در نتیجهٔ خمپاره باران ارتش ترکیه، یکی از معابد ایزدی واقع در روستای قیبار از توابع آفرین تخریب شد. مرکز آفرین هم در ساعت یازده شب هدف گلوله‌های توپ قرار گرفت.

پیامد بمباران محوطهٔ مسجد ام القرى در مریمین
۱۷ فوریه ۲۰۱۸ ، عکس از وبسایت airwars.org

ویدئویی که در شدیا فیلمبرداری شده بود، شبه نظامیانی از ارتش آزاد تحت حمایت ترکیه را نشان می‌داد که منطقهٔ آفرین را به پاک‌سازی قومی تهدید می‌کردند. این افراد داعشی‌هایی بودند که در زمان آزادسازی روستای الشیوخ توسط ی.پ.گ و نیروهای ائتلاف، از معرکه گریخته و به ترکیه پناه برده بودند.^{۲۵۷} با توجه به ویدئوی منتشر شده، نابودی و آوارگی ساکنان روستای شدیا را تهدید می‌کرد.

حدود چهل نفر از رفقای فرانسوا ژان لوکلنش، در کمون مورله برای اعتراض به ممنوعیت تظاهرات در حمایت از گُردها و دفاع از "آزادی بیان و حق تجمع" گرد هم آمدند و ضمن ادای احترام به رفیق شهید، گندال بریژ، به موضع دولت فرانسه در برابر حملات اشغالگرانه ترکیه اعتراض کردند.^{۲۵۸} همزمان حدود یازده هزار نفر از جمله راهپیمایان لوزان-ژنو، از شهرهای مختلف اروپا برای محکوم کردن نوزدهمین سالگرد توطئه بین‌المللی علیه عبدالله اوچالان و همچنین حمله ترکیه به آفرین در استراسبورگ گرد هم آمدند.^{۲۵۹}

راهپیمایی یازده هزار نفری استراسبورگ
۱۷ فوریه ۲۰۱۸، عکس از وبسایت آژانس خبری فرات

اتحادیه اقدام علیه کنفرانس امنیتی ناتو^{۲۶۰} در مونیخ تظاهراتی را برای اعتراض به ممنوعیت پ.ک.ک در آلمان، توطئه بین‌المللی بر علیه رهبر خلق

گُرد، عبدالله اوجالان و حملات اشغالگرانه دولت ترکیه به آفرین، از ساعت دوازده تا چهار بعد از ظهر سازماندهی کرده بود که علیرغم هوای نامساعد با مشارکت دوهزار و دویست نفر برگزار شد.^{۲۶۱} در عین حال، اعتراضات مردمی در استکهلم، یوتبوری، خوفده، اومیا، اسلو، لیلهامر، تونسبرگ، کپنهاگ، راندرس، مارس، اورلئان و رم ادامه داشت.

راهپیمایی مونیخ مقارن با کنفرانس امنیتی ناتو
۱۷ فوریه ۲۰۱۸، عکس از وبسایت روزنامه زوددویچه

روز سی ام

یکشنبه ۱۸ فوریه ۲۰۱۸

در سایه انفعال جامعه بین‌الملل، سی روز از آغاز حمله به آفرین گذشت و این درحالی بود که جنگ شدید در پنج جبهه و سی و هفت روستا جریان

داشت. ارتش ترکیه در مواجهه با مقاومت تاریخی مردم آفرین و مدافعان روزاوا تنها توانسته بود چند کیلومتر بداخل خاک آفرین پیشروی کند. ارتش ترکیه و شبه نظامیان وابسته به آن که در مقابله رو در رو با مدافعان عاجز شده بودند با استفاده از مزیت نیروی هوایی و زرهی خود تلاش می‌کردند تا مسیر را برای پیشروی نیروی زمینی بگشایند. درحالیکه توپخانه دشمن سرتاسر مرز بلبل را توپباران می‌کرد، هواپیماهای متجاوز شخورزه را هدف بمب‌های خود قرار دادند. مناطق اطراف ذراق و سرینجک نیز تا دمیدن صبح توپباران شد و درگیری‌ها در این مناطق ادامه داشت.

پس از حمله ق.س.د به نیروهای متجاوز در بیللکو، بمباران هوایی این روستا از سر گرفته شد. درحالیکه توپباران روستاهای حبو، ساریا، بهدینا و ذملیا ادامه داشت، مرکز راجو از حوالی ظهر تا آخر روز توپباران شد. مناطق شرقی جندرس آماج حملات توپخانه‌ای ارتش ترکیه واقع شد. در عین حال، اطراف روستاهای دیوان و تل سلور تا دمیدن صبح توپباران شد. چهار گلوله توپ هم به روستای کانی‌گورک اصابت کرد. نیروهای ق.س.د در آغج‌له به نیروهای متجاوز حمله کردند که متعاقب آن درگیری تا دیرگاهان ادامه یافت.

در دیکم‌داش درگیری سنگینی جریان داشت که تا ظهر از شدت آن کاسته شد. مناطق اطراف روستای چما تا دمیدن صبح توپباران شد و روستای غلکه

از ساعت هفت عصر تا پاسی از شب آماج حملات سلاح سنگین قرار گرفت.

در حالیکه مرکز آفرین نیز هدف توپخانه دشمن بود، پیکر چهارده شهید دیگر با مشایعت هزاران نفر به خاک سپرده شد.

تشیع پیکر چهارده شهید دیگر در آفرین
۱۸ فوریه ۲۰۱۸، عکس از وبسایت خبرگزاری فرانس پرس

همزمان، دکتر خلیل صبری، سخنگوی شورای تندرستی کانتون آفرین، طی قرائت یک بیانیه مطبوعاتی، نتایج تحقیقات پزشکان بیمارستان آفرین در خصوص مصدومان روستای آرژنده را اعلام کرد. وی بر مسموم شدن مصدومان توسط گاز شیمیایی صحه گذاشت و تأکید کرد که خاک منطقه اصابت سلاح‌ها نیز حاوی مقادیر زیادی کُله است. دکتر خلیل صبری گفت

که این شورا آمادگی دارد تا نتایج تحقیقات خود را با تمام سازمان‌های بین‌المللی پزشکی و حقوق بشری در میان بگذارد و از همه نهادهای بین‌المللی ذیربط خواست تا بنا به وظیفه، نمایندگان خود را به آفرین اعزام نمایند و در این خصوص تحقیق کنند.

پس از چند هفته مذاکرات طولانی میان ی.پ.گ و دولت دمشق، طرفین در خصوص اعزام ارتش سوریه به آفرین برای محافظت از مرزها به توافق رسیدند. بدران چیا کورد، عضو کمیته اجرایی تو-دم، در مصاحبه با خبرگزاری رویترز گفت:

"با توجه به ارتکاب جنایات وحشیانه [علیه مردم آفرین] و سکوت جامعه بین‌المللی، ما می‌توانیم (حق داریم) با هر طرفی که به ما دست یاری دهد، همکاری کنیم." ۲۶۲

در همین رابطه، رئیس مشترک فدراسیون شمال سوریه، هدیه یوسف، به مرکز اطلاع رسانی مقاومت آفرین، ۲۶۳ گفت:

"... گفتگوی بین نیروهای نظامی بر این اساس است که رژیم سوریه به عنوان یک دولت باید نقش خود را در جلوگیری از اشغال زمین خود ایفا کند. اگر گفتگوهای جاری نتیجه‌ای به همراه داشته باشد، ارتش سوریه باید به وظایف خود به عنوان یک کشور عمل کند، به این معنا که از حریم هوایی بر فراز خاک سوریه محافظت کند... جدای از گفتگوهای مذکور، هیچ گفتگویی در چارچوب این مقاومت و در زمینه سیاسی، با رژیم سوریه وجود

ندارد... شایعاتی مثل تحویل آفرین به رژیم صحت ندارد و هرگز مورد بحث قرار نگرفته است. آنچه در حال حاضر وجود دارد گفتگو برای دستیابی به یک توافق نظامی است تا طرح اشغال دولت ترکیه خنثی شود." ۲۶۴

همزمان اتحادیه او.گ. ۲۶۵ در آلمان با صدور یک بیانیه کتبی ضمن حمایت از مقاومت آفرین، حملات اشغالگرانه دولت ترکیه و مزدوران وابسته به آن را محکوم کرد. ۲۶۶

ظاهراً رهبر حزب کارگر انگلیس، جرمی کوربین هم طی یک پیام غیر رسمی در همبستگی با مردم کُرد چنین اعلام کرد:

"از دولت ترکیه می‌خواهیم که به بمباران آفرین فوراً خاتمه داده و سایر دولت‌هایی که در سوریه مداخله نظامی می‌کنند هم بمباران‌ها را متوقف کنند. هرگونه حل و فصل منازعه سوریه و تنش‌های منطقه تنها از طریق سیاسی محقق می‌شود و باید حقوق و هویت مردم کُرد در آن محترم شمرده شود و تمام مردم بتوانند در صلح زندگی کنند." ۲۶۷

درحالی‌که اعتراضات مردمی در شهرهایی از قبیل کیل، وِجن و کراسنودار ادامه داشت، جمعیت قابل توجهی در محله زوراوای دمشق به خیابان آمدند تا ضمن حمایت از مقاومت آفرین، انزوای تحمیلی بر عبدالله اوجالان را محکوم کنند.

روز سی و یکم

دوشنبه ۱۹ فوریه ۲۰۱۸

ضد حمله ی.پ.گ در حوالی روستای هوپکا در جبهه غرب ضربه مهلکی بر اشغالگران وارد آورد. درحالیکه ماباتا و روستاهای اطراف آن توپاران می شدند، روستاهای هکچه و مروانه از ساعت سه بعد از ظهر شاهد درگیری میان ق.س.د و اشغالگران بود. در ساعت هفت و نیم عصر حملات روستاهای آنقله و سناره را نیز در بر گرفت. این درگیری ها تا حدود نیمه شب ادامه یافت و در خلال آن هلیکوپترهای کبرا و هواپیماهای جنگنده مناطق درگیر را بمباران می کردند.

در شمال شرقی، بمباران هوایی مناطق دیرسون و قلعه نبی هوری از نیمه شب آغاز شد و تا حوالی ظهر ادامه داشت. در عین حال، تمامی روستاهای شرا تا ساعت یازده شب مورد حمله ارتش اشغالگر قرار گرفت به نحویکه روستای غلکه و مزار شهیدرفیق در روستای متینا هدف بیشترین حملات بودند. بمباران روستای درویش در غرب دریاچه میدانکی نیز منجر به جانباختن یک مرد چهل و یک ساله شد.

در جنوب شرقی، باسوته و روستاهای اطرافش توپاران شدند. در جریان حمله به باسوته جمع بازی کودکان هدف قرار گرفت و یک دختر بچه سیزده ساله بنام هیفا محمدکلهو جان خود را از دست داد. در حمله مذکور هفت کودک دیگر و سه بزرگسال نیز مجروح شدند.

چند صد نفر از اهالی گُرد، عرب و سریانی حلب به منظور حمایت از مردم آفرین، پس از تجمع در میدان محله شیخ مقصود با اتومبیل و اتوبوس راهی آفرین شدند. زمانیکه تظاهرکنندگان به آفرین رسیدند، توپخانه ارتش ترکیه شهر را هدف حملات خود قرارداد. طی این حملات که تا ساعت نه شب ادامه داشت، هشت گلوله توپ به محلات اشرفیه، محمودیه و فلکه جندرس اصابت کرد. در ساعات قبل از نیمه شب هم، روستای کُفرشيله توپباران شد. همزمان، رسانه‌های رسمی رژیم سوریه اعلام کردند که نیروهای مردمی^{۳۶۸} وفادار به دولت، ظرف چند ساعت آینده برای مقابله با حمله ترکیه وارد آفرین می‌شوند. این رسانه‌ها درباره ماهیت "نیروهای مردمی" توضیحی ندادند.

بنا بر گزارش‌های واصله، ارتش ترکیه بیمارستان‌های دیلوک، کلیس و ختای را بر روی غیرنظامیان بست تا خسارات جانی وارده به نیروهای متجاوز در مقاومت آفرین افشا نشود.

مجلس دمکراتیک سوریه طی یک جلسه مطبوعاتی در گریسپی، حملات ارتش ترکیه و استفاده از سلاح‌های شیمیایی توسط آن را محکوم کرد و از نهادهای بین‌المللی بخصوص سازمان ملل، حقوق بشر و شورای امنیت خواست تا دربارهٔ بکارگیری سلاح‌های ممنوعه توسط ارتش ترکیه و مزدوران تحت حمایتش علیه روستاها و مردم آفرین، تحقیق نموده و در اسرع وقت این حملات وحشیانه را متوقف کنند.

حزب سوسیالیست‌های جوان سوئیس در نشست سالانهٔ خود در برن، طی تصویب قطعنامه‌ای حملات ترکیه به آفرین را محکوم کرد و از شورای فدرال خواست تا ضمن احضار فوری سفیر ترکیه، او را از محکومیت کامل این حمله و نگرانی از سرنوشت غیرنظامیان و پناهندگان در منطقه مطلع کند. همچنین از شورای فدرال درخواست نمود تا متعهد شود، در کنار جامعهٔ بین‌المللی، مناطق امن و منطقهٔ "پرواز-ممنوع" در شمال سوریه ایجاد درحالیکه تجمعات مردمی در شهرهای آتن، دارمشتات، اشتوتگارت و بازل ادامه داشت، هزاران نفر برای تظاهرات سرتاسری دفاع از آفرین به خیابان‌های لندن رفتند و خواستار پایان حمله ترکیه به آفرین شدند.

روز سی و دوم

سه شنبه ۲۰ فوریه ۲۰۱۸

هوایماها و توپخانه دشمن در جبهه شمالی، از روستاهای عوگا، قسطل مقداد، شرقیا، خدریا و چولاقا تا روستای باغچه را بمباران کردند. در این مناطق جنگ سختی جریان داشت و در سرینجک هم درگیری‌ها تشدید شده بود. از ساعت ده صبح، سرتاسر نوار مرزی راجو شاهد نبرد سنگین بود و این مناطق از زمین و آسمان بمباران می‌شدند. در روستای حیو نیز جنگ سختی جریان داشت.

همزمان اشغالگران هیکچه و حوالی آن را توپباران می‌کردند و نبرد در این مناطق شدت یافته بود. در عین حال هوایماهای ترکیه تمام روستاهای شیه را بمباران کردند. علائم مصدومان نشان می‌داد که در این حملات احتمالاً از سلاح‌های ناشناخته‌ای استفاده شده است.

از ساعت پنج صبح جنگ شدیدی در روستاهای دامه، گری شمشک، عرب‌ویران و دیرسوان جریان داشت و این مناطق توسط هوایما بمباران می‌شدند. در دیرسوان یک تانک و دو خودروی زرهی متجاوزین ساقط شد. توپخانه اشغالگران دوباره آرامستان شهیدرفیق، واقع در متینا را هدف قرارداد. همچنین حوالی ساعت پنج عصر هم سه گلوله توپ به مرکز آفرین اصابت کرد.

متعاقب توافق روز هجدهم فوریه میان نیروهای کُرد و دولت اسد، اولین گروه از نیروهای وابسته به رژیم سوریه وارد روستای زیارت شدند تا از آنجا به مرز بروند و در امتداد خط مقدم مستقر شوند. هنگام عبور این نیروها، مسیر کاروان توسط پهپادهای ترکیه و خمپاره هدف قرار گرفت.

عمدهٔ نیروهای وابسته به رژیم را واحدهای شبه نظامی دفاع وطنی^{۲۷۰} تشکیل می دادند و مشخص نبود که آیا ارتش رژیم رسماً وارد معرکه خواهد شد یا نه. بنا به گفتهٔ یکی از فرماندهان دفاع وطنی، بدلیل مخالفت روسیه با اعزام واحدهای ارتش سوریه، شبه نظامیان را اعزام کرده بودند.^{۲۷۱}

استقبال بروسک خَسَکَه از نیروهای سوری در روستای زیارت
۲۰ فوریه ۲۰۱۸ ، عکس از وبسایت آژانس خبری فرات

از طرفی کمیت و کیفیت نیروهای اعزامی در مقایسه با وسعت جنگ و توان نظامی نیروهای اشغالگر، به یک شوخی تلخ می‌ماند. ژست ارباب مأبانه سرپرست گروه سوری در مقابل بروسک حسکه و پوشش رسانه ای تصاویر جماعتی که عکس‌های بشار اسد در دست گرفته بودند و شعارهایی با مضمون یکپارچگی مردم سوریه سر می‌دادند، بسیار نمایشی بود.

در همین حال سرگئی لاوروف، وزیر خارجه روسیه، طی یک مصاحبه مطبوعاتی در پاسخ به این سؤال که آیا ولادیمیر پوتین، رجب طیب اردوغان و حسن روحانی درخصوص جلوگیری از استقرار ارتش سوریه در آفرین توافق کرده‌اند، گفت:

"... من اطمینان دارم که منافع امنیتی قانونی ترکیه می‌تواند از طریق گفتگوی مستقیم با دولت سوریه تحقق یافته و از آن محافظت شود. من شدیداً امیدوارم که همه ما قاطعانه در برابر هرگونه تلاش بیشتر برای دامن زدن به مسئله کردها قاطعانه عمل کنیم..."^{۲۷۲}

هیئت متشکل از روحانیون مسلمان، ایزدی و مسیحی شمال سوریه برای ابراز حمایت خود از مردم آفرین وارد این شهر شد و پس از توقف در آرامستان نائوستا خابور، به ملاقات مجروحان در بیمارستان آورین رفت.

راهپیمایان اهل حلب که روز قبل به آفرین آمده بودند، در میان استقبال مردم وارد میدانکی شدند. پس از راهپیمایی و ایراد سخنرانی، راهپیمایان به شِرا

مرحله اول مقاومت . ۳۰۱

رفتند و نهایتاً به آفرین بازگشتند. همزمان اعتراضات مردمی در شهرهای وین، اشتوتگارت، زاربروکن، کیلوه، هامبورگ، بیلفلد و بازل ادامه داشت.

روز سی و سوم

چهارشنبه ۲۱ فوریه ۲۰۱۸

درحالیکه مناطقی از نوار مرزی شمال شرقی به تصرف اشغالگران درآمد بود، سرینجک کماکان مقاومت می‌کرد.

در غرب هم طی حمله نیروهای مدافع در بیلکو ضربات مهلکی به اشغالگران وارد آمد. در همین حال دشمن در مناطق غربی ماباتا پیشروی داشت و خود ماباتا همچنان هدف سلاح‌های سنگین بود.

پس از تصرف دیربلوط، تل سلور از ساعت هفت صبح هدف بمباران هواپیماهای جنگنده و توپاران قرار گرفت. رزمندگان ق.س.د در تل سلور قهرمانانه مقاومت می‌کردند و دشمن از مناطق جنوبی جندرس عقب نشینی کرد. همزمان مرکز جندرس بمباران شد و در نتیجه آن یک مدرسه کاملاً از بین رفت.

در عین حال، حملات هوایی و توپخانه‌ای اشغالگران در شرق بر عرب‌ویران متمرکز شده بود و درگیری شدید در این منطقه جریان داشت.

محلّه اشرفیه آفرین هم در ساعت یک نیمه شب دوباره توپاران شد.

در حالیکه دومین گروه از نیروهای وابسته به رژیم وارد آفرین می‌شدند، هزاران نفر از شهروندان آفرین پیکر چهارده شهید دیگر مقاومت دوران را به خاک سپردند.

فرمانده‌ی پ.ژ، نودا للون^{۲۷۳} طی مصاحبه با آژانس خبری فرات اعلام کرد که حدود چهل درصد کل رزمندگان و فرماندهان مقاومت آفرین را مبارزان ی.پ.ژ تشکیل می‌دهند. وی همچنین به نقش مبارزان ی.پ.ژ در حفاظت از غیر نظامیان به ویژه زنان و کودکان اشاره کرد. نودا للون خطاب به زنان آزاد جهان گفت:

"جهان شاهد دفاع ی.پ.ژ از زنان در برابر [تهدید] داعش بود. امروز ترکیه نماینده همان تهدید برای زنان است. لذا ما همه زنانی را که برای آزادی زنان مبارزه می‌کنند فرا می‌خوانیم تا از ی.پ.ژ که امروز در خط مقدم می‌جنگد، حمایت کنند."^{۲۷۴}

پارلمان یکصد و سیزده نفره کانتون نوشاتل سوئیس، با تصویب قطعنامه‌ای حمله ترکیه به آفرین را محکوم کرد. در این قطعنامه که با نود و هشت رأی موافق از مجموع نود و نه نماینده حاضر در پارلمان، به تصویب رسید، از دولت ترکیه خواسته شد که فوراً به عملیات نظامی در آفرین خاتمه دهد. همچنین از دولت سوئیس درخواست شد تا برای حل صلح‌آمیز مسأله کردها، نقش کشور ضامن را ایفا کند.^{۲۷۵}

با پیشاهنگی "انجمن زنان برای صلح"^{۲۷۶} در شهر هسین، جنبش بین‌المللی راهپیمایی جهانی برای زنان، بنیاد زنان آزاد روژاوا، سازمان شوراهای زنان ایزدی در آلمان و دفتر زنان گُرد برای صلح، کمپین "زنان و سازمان‌های زنان برای صلح در آفرین/ شمال سوریه"^{۲۷۷} در روسلزه‌هایم آلمان آغاز بکار کرد. مردم معترض در شهر لاهه، با گذاشتن تاج گل سیاه مقابل سفارت روسیه، به همکاری دولت آن کشور با ترکیه در قتل عام گُردها اعتراض کردند. همزمان، اعتراضات مردمی نسبت به حملات ترکیه و تعاملات پشت پرده روسیه با ترکیه بر سر آفرین، در شهرهای برلین، بن، زاربروکن، آخن، مانهایم، اشتوتگارت، هانوفر، بروکسل، کپنهاگ، وین، پاریس، ماری، بوردو، استکهلم و برن ادامه داشت. همچنین صدها نفر از اهالی اقلیم جزیره، اقلیم فرات، رقه و منبج برای حمایت از مقاومت آفرین راهپیمایی خود را آغاز کردند و حدود ساعت نه شب به کوبانی رسیدند.

روز سی و چهارم

پنجشنبه ۲۲ فوریه ۲۰۱۸

در روز سی و چهارم از مقاومت دوران، نبرد در مناطق مختلف کانتون آفرین ادامه داشت. در این روز مناطق شَخورزه و آلکه در جبهه شمالی از زمین و هوا بمباران شدند.

مبارزان ی.پ.گ/ژ طی یک عملیات ویژه در منطقه میان علی بیسک و آدما از جبهه غربی، ضربه مهلکی به اشغالگران وارد ساختند. در این عملیات،

چند تن از مبارزان صدای فریاد "ما زنده هستیم" را می‌شنوند. این صدا، صدای کسی نبود جز شورش که به‌مراه آورین به مدت بیست و شش روز خود را مخفی کرده بودند تا رفقایشان آن‌ها را بیابند. رزمندگان بلافاصله خود را به محل اختفای آورین و شورش رساندند و رفقایشان را که کاملاً بی‌توان شده بودند، نجات دادند. مبارزان پس از عملیات، آورین و شورش را جهت مداوا به مکانی امن منتقل کردند. ی.پ.ژ طی بیانیه‌ای بدلیل اینکه آورین معصوم و شورش عاموده را جزء جانبازگان اعلام کرده بود، رسماً از خانواده‌هایشان عذر خواهی کرد.

سمت راست (وسط): آورین معصوم پس از نجات در بیمارستان ، عکس از ویدئوی یوتیوب
سمت چپ: آورین معصوم قبل از مجروح شدن ، عکس از وبسایت آژانس خبری فرات

نیروهای اشغالگر در بخش‌هایی از مناطق جنوبی راجو پیش رفتند. در عین حال جنگنده‌های ترکیه روستاهای کورکا، ساریا و شیتانا را بمباران کردند و جنگ در این مناطق شدت گرفت.

درحالیکه دشمن به سختی در تل سلور پیش می‌رفت، مرکز جندرس هم توپاران شد و در نتیجه آن حداقل یک غیرنظامی جانباخت.

در شرق، روستاهای شَرا، قورْتُقولا، مریمین و باسوته هدف هواپیماهای جنگنده قرار گرفت و در دیرسوان ق.س.د ضربه مهلکی به متجاوزین وارد آورد. همزمان بمباران چَمَا و میدانکی ادامه داشت.

کاروان غیرنظامیانی که از مناطق جزیره، فرات رقه و منبج بسوی آفرین در حرکت بود، حدود ساعت هفت و نیم بعد از ظهر، در نزدیکی منطقه کوهستانی جبلِ اَحلامِ شِراوا مورد هجوم نیروهای ارتش ترکیه واقع شد که در نتیجه آن حداقل یک شهروند عرب جانباخت و چهارده تن دیگر مجروح شدند. بنا به گزارش شاهدان عینی، در اولین حمله بیش از سی و پنج نارنجک به وسط کاروان شلیک شد. کاروان در مریمین نیز هدف نیروی هوایی ترکیه قرار گرفت. کاروان مذکور نهایتاً در ساعت ده شب، به آفرین رسید و آن زمانی بود که شهر مورد هجوم توپخانه و هواپیماهای ارتش ترکیه قرار گرفت. بواسطه بمباران هوایی، سه تن از غیرنظامیان کاروان جانباختند و بسیاری مجروح شدند.

ق.س.د طی صدور یک بیانیه آمار کلی جنگ آفرین، از بیستم ژانویه را بدین شرح اعلام کرد:^{۲۷۸}

تعداد جانباختگان نظامی نیروهای ق.س.د: ۱۷۷ نفر
تعداد کشته شدگان قطعی دشمن: ۱۲۱۹ نفر (این آمار توسط نیروهای ق.س.د از روی کشته‌های تأیید شده - افتاده روی زمین - شمارش شده است).
تعداد حملات هوایی: ۷۹۳ حمله توسط هواپیما و ۱۷ حمله توسط هلیکوپتر به مناطق غیرنظامی زیرساخت‌ها و مدارس صورت گرفته است.

تعداد حملات با سلاح سنگین: ۲۷۸۵ حمله با توپ و تانک
تعداد درگیری‌های رو در رو: ۵۴۲ درگیری با نتیجه مشخص و ۱۳۴ درگیری که
نتیجه آن‌ها مشخص نیست.

خسارات وارده به نیروی هوایی دشمن: انهدام دو فروند هلیکوپتر و دو فروند پهپاد
خسارات وارده به نیروی زرهی دشمن: انهدام کامل ۶۶ عراده تانک و نفربر (۱۷ تانک
و زره پوش دیگر هم آسیب دیده‌اند ولی کاملاً منهدم نشده‌اند).

بدران چیا کورد، طی مصاحبه‌ای با آژانس خبری فرات، درخصوص توافق
با دولت سوریه برای ورود نیروهایش به آفرین گفت:

"ما معتقدیم که این یک اقدام قانونی و مثبت است که ارتش سوریه برای
محافظت از مرزها به آفرین بیاید. زیرا آفرین بخشی از سوریه بوده و مرزهای
آفرین مرزهای سوریه است. مسئله مرز، مسئله حاکمیت است و این امر باید
مشترکاً دفاع شود. وظیفه مقابله با تهاجم به همان اندازه که بر عهده ماست
به عهده ارتش سوریه نیز هست." ۲۷۹

بخشی از نیروهای وابسته به رژیم در حوالی سربکانی و بعضی نیز در
جبهه‌های جندرس و راجو مستقر شدند. همزمان گروه سوم از این نیروها
نیز وارد آفرین شد. در عین حال نوری محمود، سخنگوی ی.پ.گ اعلام
کرد که نفرات اعزامی از جانب دولت سوریه برای مقابله با ارتش ترکیه
کفایت نمی‌کند و علاوه بر آن باید در آسمان آفرین منطقه "پرواز-ممنوع"
ایجاد شود.

آنجلا رثو طی مصاحبه با خبرگزاری هاوار، مجدداً سازمان‌های ذیصلاح را به تحقیق در مورد استفاده از سلاح شیمیایی توسط ارتش اشغالگر ترکیه در آفرین فراخواند و تأکید کرد که عدم همکاری سازمان‌های مذکور، برای مردم آفرین نتایج فاجعه باری در پی خواهد داشت.^{۲۸۰}

به نقل از روزنامهٔ ینی شفق، حدود دویست نفر از شبه نظامیانِ موسوم به پاسدارِ روستا^{۲۸۱} برای جنگ در کنار ارتش ترکیه به جبههٔ آفرین اعزام شدند.^{۲۸۲}

یک فیلم ویدئویی منتشر شده در اینترنت مزدوران ارتش ملی را نشان می‌داد که پس از تصرف تراکتور یکی از روستائیانِ منطقهٔ شَرا، روستایی بی‌گناه را به طرز وحشیانه‌ای تیرباران کردند. بازویندهای زرد روی یونیفورم مزدوران، وابستگی آن‌ها را به دولت ترکیه نشان می‌داد و گمان می‌رفت که از اعضای لشکر حمزه باشند.^{۲۸۳}

همزمان، معاون نخست وزیر ترکیه، بَکر بوزداغ، در یک جلسهٔ مطبوعاتی اخبار منتشر شده مبنی بر تخریب آثار تاریخی، استفاده از سلاح‌های شیمیایی و آسیب به غیرنظامیان توسط ارتش ترکیه را جعلی خواند و اعلام کرد که تا به امروز حتی یک غیرنظامی در منطقه وجود نداشته است که در عملیات نیروهای مسلح ترکیه جان خود را از دست داده یا خونریزی کرده باشد و آن را نتیجهٔ طبیعی حساسیت نیروهای مسلح ترکیه برای محافظت از غیرنظامیان و آسیب نرساندن به آن‌ها دانست.^{۲۸۴}

اعتراضات مردمی همچنان در شهرهای برلین، فرانکفورت، گِیسِن، هانوفر، هامبورگ، دویسبورگ، بیلفلد، مانهایم، وین، لندن، پاریس، بوردو، آمستردام، کپنهاگ، بروکسل، برن، ژنو، بازل، زوریخ، آراو و آتن ادامه داشت.

روز سی و پنجم

جمعه ۲۳ فوریه ۲۰۱۸

در ماسکا درگیری سنگینی جریان داشت و ماسکا، دُمِلیا، بَهدینا، قوپه و بَریند توپاران می‌شدند.

در بافلور جنگ شدت داشت و کَفَرَصَفَره حوالی ساعت ده شب هدف حملات هوایی هلیکوپترهای کبرا قرار گرفت. پس از آن هواپیماهای ترکیه مرکز جنדרس را بمباران کردند.

توپاران باسوته از صبح آغاز شده بود و همزمان بافلون، چَمَا و عَمَران هم از زمین و هوا بمباران می‌شدند.

در این روز، هزاران نفر از مردم آفرین پیکر چهارده شهید دیگر را به خاک سپردند. مردم قامشلو نیز در حمایت از مردم آفرین و اعتراض به حملات اشغالگرانه ترکیه تظاهرات کردند.

کمپین "زنان و سازمان‌های زنان برای صلح در آفرین / شمال سوریه" در اعتراض به حمله دولت ترکیه به روژاوا، یک نامه سرگشاده به دولت فدرال آلمان و در عین حال یک دادخواست عمومی به بوندستاگ ارائه داد و

مخالفت خود را با هر نوع تحویل اسلحه و پشتیبانی جنگ از طرف دولت آلمان به ترکیه اعلام کرد و از دولت آلمان، سایر دولت‌ها، اتحادیه اروپا و سازمان ملل خواست که صریحاً علیه این جنگ صحبت کنند و برای توقف فوری حملات تلاش نمایند.^{۲۸۵}

موزیسین فیلامونیک مونیخ، یوهانس کونیش، به اتهام "نقض حقوق انجمنها"، برای ارائه پاره‌ای توضیحات در رابطه با درج یک پست در فیس بوک خود، به دفتر پلیس فراخوانده شد. این موزیسین بیست و هفت ساله، خبری از رادیو بایرن را در صفحه فیس بوک خود گذاشته بود که در آن پرچم ی.پ.گ دیده می‌شد. وی این موضوع را "جرم انگاری نمادهای جنبش آزادی‌گرد" و "یک عقب نشینی غیر قابل تحمل در برابر رژیم ترکیه" عنوان کرد.^{۲۸۶}

تظاهراتی مقابل دفتر سازمان منع سلاح‌های شیمیایی، مستقر در لاهه برگزار شد. در این تجمع، تظاهرکنندگان پرونده مربوط به حمله شیمیایی دولت اشغالگر ترکیه علیه آفرین را به سازمان منع سلاح‌های شیمیایی تحویل دادند و از نهاد مذکور خواستند که به وظیفه خود در قبال مردم آفرین عمل کند. همزمان تجمعات اعتراضی در پاریس، مونپلیه، رن، مارسی، آتن، لاوربو، لندن، برمن، فرایبورگ، رس (ریز)، مونیخ، اشتوتگارت، هامبورگ، اولم، برن، ژنو، بازل، آرائو، سنت گالین، ادامه داشت.

روز سی و ششم

شنبه ۲۴ فوریه ۲۰۱۸

حوالی ظهر، هواپیماهای جنگنده، مرکز راجو را بمباران کردند. سایر روستاهای راجو که در آن‌ها درگیری جریان داشت نیز توپباران می‌شدند. در روستای ذُملیا جنگ سختی جریان داشت و روستا توسط سلاح سنگین توپباران شد. همزمان در حمله به ماباتا، کودک چهار ساله‌ای به نام ابراهیم رُشو، جان باخت.

در منطقه چَقَل درگیری‌ها شدت یافت و هواپیماها روستا را بمباران کردند. در جبهه جندرس، از ساعت پنج و نیم صبح روستای حاجیلر توپباران شد و جنگ شدیدی میان نیروهای ق.س.د و اشغالگران رخ داد. همزمان روستای کانی‌گورک توپباران شد و از بعد از ظهر، کَفَرَصَفَره مورد هجوم هلیکوپترهای ارتش ترکیه قرار گرفت.

در شرق، حوالی ساعت هشت صبح هواپیماهای جنگنده روستای عرب‌ویران را بمباران کردند و درگیری‌ها در این روستا ادامه داشت. در روستاهای غَمَران و دیرسوان هم میان نیروهای ی.پ.گ/ژ و متجاوزان نبرد سنگینی در جریان بود که تا شب ادامه یافت.

توپخانه ارتش اشغالگر ترکیه بزرگترین کارگاه تراشکاری کانتون آفرین را هدف قرار داد و باعث تعطیلی آن شد. در این کارگاه هشتاد نفر کار می‌کردند.

در حملات این روز و در نتیجه بمباران هوایی خط دُمِلِیا-بهدینا، توسط ارتش ترکیه، یک مبارز اینترناسیونالِ ایسلندی، با نام هاوکور هیلمارسون به شهادت رسید.

نام: هاوکور هیلمارسون
نام سازمانی: شاهین حسینی
تاریخ تولد: ۱۹۸۶
محل تولد: ریکیاویک، ایسلند
محل شهادت: جبهه بُهدینا

او فرزند محقق نویسنده و فعال اجتماعیِ ایسلندیِ اِوا هاکسدوتیر^{۲۸۷} بود که از اوایل سال‌های جوانی وارد عرصهٔ سیاست شد. هاوکور از معترضینِ شاخص در دورهٔ بحران مالی ایسلند بود و در زمینهٔ حقوق پناهندگان فعالیت می‌کرد. او از دیدگاه دوستان و نزدیکانش، یک رویاپرداز شیردل بود که آماده بود تا همه چیز را فدای سعادت دیگران کند.^{۲۸۸} هاوکور در جولای سال ۲۰۱۷ وارد روزاوا شد تا به عنوان یک آنارشویستِ گردانِ آزادیِ بین‌المللی در کنار ی.پ.گ بجنگد. او با نام سازمانی شاهین حسینی، به گردان آزادی بین‌المللی پیوست و در نبرد آزادسازی رقه شرکت کرد. پس از آزادی رقه، شاهین تصمیم گرفت به آفرین برود. ولی در آن زمان آفرین محاصره بود و او می‌بایست برای رسیدن به آفرین از محدودهٔ تحت کنترل روس‌ها عبور

کند. چهرهٔ ایسلندی او باعث شد تا روس‌ها به او اجازهٔ عبور ندهند، به همین دلیل موهای خود را رنگ کرد تا بتواند وارد آفرین شود.

زمانیکه در خط دُملیا-بهدینا می‌جنگید، منطقه از سه جهت تانک‌ها و خمپاره‌اندازهای دشمن محاصره شده بود و درگیری شدیدی جریان داشت. بنا به گفتهٔ یکی از هم‌زمانش، شاهین در بمباران مجروح شد و چون انتقال وی به پشت جبهه مقدور نبود، جان خود را از دست داد. بنا به گفتهٔ این هم‌رمز، شاهین قبل از شهادت به او گفت:

"من چنان شیفتهٔ آفرین هستم که می‌خواهم بعد از جنگ، در آنجا زندگی کنم."

تُرک‌ها، بر خلاف کنوانسیون ژنو، هیچگاه برای بازیابی بقایای کشته شدگان به هیچ کس حتی سازمان‌های بین‌المللی همچون صلیب سرخ اجازهٔ ورود به منطقه را ندادند و بنابراین پیکر شاهین هیچگاه بدست خانواده‌اش نرسید. ۲۸۹

نمایندگان هجده سازمان زنان از باشور، باکور و روزهلانِ گُردستان برای حمایت از مقاومتِ دورانِ راهیِ آفرین شدند. این گروه ساعت سه صبح از

مرحله اول مقاومت . ۳۱۳

شهر سلیمانیه به سوی گذرگاه مرزی شمالکا راه افتادند و حدود ساعت سه بعد از ظهر در مشایعت سناء دهم، معاون رئیس شورای روابط خارجی و میدان قامشلو، عضو کمیته دیپلماتیک روابط خارجی کنگره ستار، وارد روزاوا شدند.

استقبال از هیئت زنان سه بخش کردستان در دروازه مرزی شمالکا
۲۴ فوریه ۲۰۱۸، عکس از وبسایت خبری روز نیوز

دکتر گرهارد تراپرت، بنیانگذار و رئیس انجمن فقر و بهداشت در آلمان^{۲۹۰} که چندین مأموریت انساندوستانه به روزاوا داشت، در آخرین مأموریت خود شصت کیلوگرم دارو و تجهیزات پزشکی را به آفرین برد. البته چون به او اجازه ندادند که از منبج جلوتر برود، داروها را از راههای دیگر به آفرین رساند و نوزدهم فوریه به آلمان بازگشت. او پس از بازگشت، در توضیح شرایط آنروز روزاوا گفت:

"امید جدیدی که به آرامی در حال ظهور بود، دوباره تحت الشعاع ترس و عدم اطمینان قرار گرفته است."

وی عنوان کرد که حملات ارتش ترکیه به ساختارهای تأمین آب و برق آسیب زده که این امر به معنای حمله به مردم غیرنظامی است. بنا به گفته او، مدارس و مراکز بهداشتی نیز بمباران می شدند و قربانیان عمدتاً افراد مسن و کودکان بوده اند. دکتر ترابرت می گفت:

"آنچه [در آفرین] اتفاق می افتد یک جنایت جنگی است."

وی شرایط بهداشتی، کمبود دارو و تجهیزات پزشکی را بسیار بغرنج توصیف می کرد:

"[در آنجا] یک عفونت ساده می تواند به معنای حکم اعدام باشد... تعداد سقط جنین و زایمان زودرس به طور قابل توجهی افزایش یافته است. برای نجات نوزادان، ما دستگاه انکوباتور داریم اما تحویل آن [بدلیل تحریم ها] مجاز نیست."

وی در ادامه خطاب به سیاستمداران سوریه و ترکیه گفت:

"برای تحویل کمک ها باید محاصره اقتصادی برداشته شود."

نگرانی بزرگ او این بود که همه آنچه با زحمت [در روزاوا] ساخته شده دوباره نابود شود.^{۲۹۱}

قطعنامه ۲۴۰۱ شورای امنیت سازمان ملل مبنی بر آتش بس سی روزه و ارسال کمک های انساندوستانه در سرتاسر سوریه، با تأکید بر مناطق غوطه

شرقی، استان ادلب، استان حماه شمالی، رخبان، رقه، یرموک، فوعه و کفریا، بدون هیچ اشاره‌ای به مناطق شمالی سوریه و از جمله اقلیم آفرین به تصویب رسید. ۲۹۲

هزاران تن از اهالی آفرین درکنار راهپیمایانی از اقلیم جزیره، اقلیم فرات، منبج، طبقه، رقه و دیرالزور، تظاهرات بزرگی بر علیه حملات دولت ترکیه و مزدوران وابسته به آن برگزار کردند. این تظاهرات از فلکهٔ نوروز شهر آفرین آغاز شد و با تجمع و سخنرانی در مقابل بیمارستان درسیم پایان یافت. مردم در شهرهای منبج، سریکانی (رأس العین) و تَرَبَسپی نیز به خیابان‌ها آمدند. همزمان، در اولین روز از "هفتهٔ حمایت از آفرین" در باشور گُردستان، ده‌ها هزار نفر از اهالی شهرهای سلیمانیه، هولیر، هلبچه، کَلار، رانیه، کویه، دربندیخان و سوران در حمایت از مقاومت آفرین تظاهرات کردند.

اعتراضات مردمی در شهرهای برلین، کلن، هامبورگ، اشتوتگارت، فرانکفورت، کاسل، دویسبورگ، برِمن هافن، مانهایم، تسله، کیل، نورنبرگ، زاربروکن، گِیسِن، هاله، کنستانتس، وین، گراتس، استکهلم، یوتبوری، کالمار، هلسینگبورگ، اوربرو، جزیرهٔ گوتلاند، اسلو، استاونگر، کپنهاگ، رم، میلان، ناپل، فلورانس، لوگانو، لاهه، آرnhem، بروکسل، پاریس، استراسبورگ، تولوز، آنتیپ، لاروشیل و زوریخ کماکان ادامه داشت. در میلان تظاهرکنندگان با مقابلهٔ پلیس مواجه شدند.

تظاهرات میلان در حمایت از آفرین بر ضد فاشیسم
۲۴ فوریه ۲۰۱۸ ، عکس از وبسایت آژانس خبری فرات

روز سی و هفتم

یکشنبه ۲۵ فوریه ۲۰۱۸

در جبهه شمالی جنگ بردوام بود و اشغالگران به سختی در قسطل مقداد، شخوزه و شرقیا پیشروی می کردند. در استاسیون نیز جنگ شدیدی میان نیروهای ق.س.د و ارتش ترکیه جریان داشت.

در غرب مناطق مختلف راجو و ماباتا بمباران می شد. دشمن به کندی در مناطق جنوبی راجو در حال پیشروی بود. هلیکوپترها روستاهای سناره و آنقله را بمباران می کردند.

مرکز جندرس و روستاهای اطراف آن نیز توپباران می شدند. نیروهای ی.پ.گ/ژ در حاجیلر ضربه سختی به متجاوزان وارد آوردند. از شب قبل که نیروهای مدافع ضربه مهلکی به متجاوزان در جلمه وارد آوردند، بمباران

هوایی روستا ادامه بی‌وقفه ادامه داشت. حوالی ساعت ده صبح روستای کَفَرْدَلَه مورد حملهٔ هواپیماهای جنگنده واقع شد. در عین حال اشغالگران به آرامی در مناطق غربی جندرس پیشروی می‌کردند.

در شرق نیز اشغالگران مناطق عَمْران و عرب‌جُمو را به تصرف خود درآوردند. همزمان هواپیماهای ترکیه روستای نازا از توابع میدانکی را بمباران کردند.

توپاران مرکز آفرین هم از صبح آغاز شد و علیرغم این شرایط هزاران تن از اهالی آفرین، در مراسم خاکسپاری پیکر هفده شهید دیگر شرکت کردند. هلال احمر گُردستان^{۲۹۳} یک کمپین بین‌المللی را برای جمع‌آوری کمک به منظور تأمین دارو، لوازم و تجهیزات پزشکی، آغاز کرد و مردم را به مشارکت در آن فراخواند.

ی.پ.گ طی بیانیه‌ای ضمن استقبال از تصمیم شورای امنیت برای اعلام آتش بس در سراسر سوریه، پایبندی خود را به مفاد آن اعلام نمود و در عین حال حق دفاع مشروع در برابر حملات ارتش اشغالگر ترکیه و مزدوران وابسته به آن را برای خود مجاز دانست.^{۲۹۴}

همزمان، وزارت امور خارجهٔ ترکیه نیز طی بیانیه‌ای اعلام کرد:

"ما از قطعنامهٔ مصوب شورای امنیت سازمان ملل در واکنش به وخیم‌تر شدن شرایط انسانی در سراسر سوریه، به ویژه در غوطه شرقی استقبال می‌کنیم... [اما] ترکیه در

مبارزه با سازمان‌های تروریستی که تمامیت ارضی و وحدت سیاسی سوریه را تهدید می‌کنند، مصمم خواهد ماند. "۲۹۵"

صالح مسلم که برای سخنرانی در "کنفرانس امنیت منطقه‌ای، در خاورمیانه" ۲۹۶ به پراگ دعوت شده بود، ساعاتی پس از اتمام کنفرانس، به درخواست دولت ترکیه، توسط پلیس دولت چک در هتل ماریوت پراگ دستگیر شد و وزارت دادگستری ترکیه تلاش برای استرداد وی را آغاز کرد. اردوغان گفت:

"امیدواریم که جمهوری چک او را تحویل ترکیه دهد تا عدالت برآورده شود." ۲۹۷

همزمان، تو-دَم این اقدام پراگ را غیر قانونی دانست و اعلام نمود:

"ما این اقدامات را قبول نداریم و تلاش‌های سیاسی و دیپلماتیک خود را برای آزادی صالح مسلم بکار خواهیم بست و به دولت ترکیه اجازه نمی‌دهیم سیاست‌های [سرکوبگرانه] خود را علیه مردم ما افزایش دهد. ما همه جهان را فرا می‌خوانیم تا به وظیفه خود عمل کنند و مانع از این سیاست‌های غیرقانونی و غیراخلاقی ترکیه شوند." ۲۹۸

معترضین به دستگیری صالح مسلم، ضمن تجمع در مقابل سفارتخانه چک در کپنهاگ، این اقدام دولت چک را محکوم کردند.

گردهمایی و راهپیمایی‌های دیگری نیز در شهرهای برلین، فالون، فینلو، لیون و آتن برگزار شد.

در آلمان نیز حدود هزار نفر از کُردها و دوستانشان ساعت یک بعد از ظهر در محوطه کاخ مانهایم جمع شدند تا از راهپیمایی فاشیست‌های تُرک که قرار بود در ساعت دو برگزار شود، جلوگیری کنند.

روز سی و هشتم

دوشنبه ۲۶ فوریه ۲۰۱۸

از صبح در روستای گواندا از توابع میدانا، جنگ در جریان بود و توپباران روستای حاج خلیل هم ادامه داشت. پیشروی متجاوزان از روستای ماسکا با مقاومت نیروهای ی.پ.ژ مواجه شد و آنها را مجبور به عقب نشینی کرد. در شب، از روستای قَرْمِیْتَلُق تا سَناره و آنقله درگیری شدیدی جریان داشت و در نتیجه این درگیری ها سه تانک متجاوزان ساقط شدند.

حدود ساعت یک بامداد مرکز جندرس هدف بمباران هوایی قرار گرفت. همچنین در بمباران هوایی روستای یِلانقوز، پنج غیرنظامی جانباختند. حمله به حاجیلر و بافلور هم با ضد حمله مدافعان ناکام ماند. همزمان، توپباران و بمباران شِرا و آفرین هم ادامه داشت.

آنجلا رَشو اعلام کرد که آمار ثبت شده جانباختگان غیر نظامی به صد و نود و دو نفر رسیده است. بنا بر این آمار، بیست و هشت کودک و بیست و سه

زن در میان جانباختگان هستند. وی افزود که جستجو برای بیرون آوردن اجساد از زیر آوار ناشی از بمباران‌ها کماکان ادامه دارد.

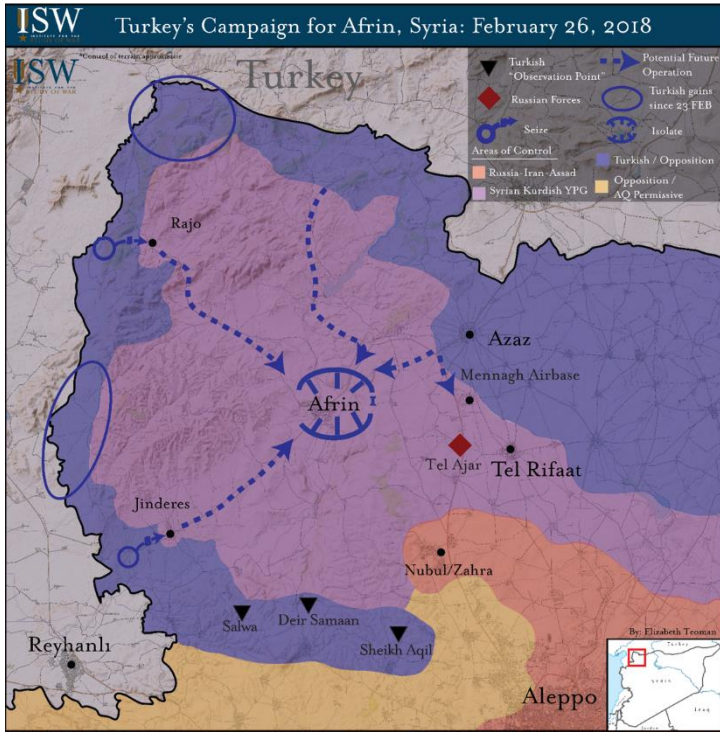

پیامد بمباران هوایی روستای یلانقوز
۲۶ فوریه ۲۰۱۸ ، عکس از وبسایت airwars.org (توسط ایولین حسن)

نقشه‌ای که توسط مؤسسه مطالعه جنگ تهیه شده است، وضعیت تقریبی عملیات ترکیه در خاک آفرین را پس از گذشت سی و هشت روز مقاومت نشان می‌دهد.

این نقشه بعنوان یک مدل کلی از وسعت و موقعیت جبهه‌ها قابل استناد است ولی باید توجه داشت که در آن تاریخ، تمام نواحی پیرامون کانتون که در نقشه با نوار بنفش نشان داده شده‌اند، تحت کنترل ترکیه نبود و در بسیاری

از مناطق مذکور همچون علی کرا، بیللکو، قره‌بابا، علی بیسک، ماسکا، هیکچه، سناره، آنقله و... مقاومت مدافعان کماکان ادامه داشت.

نقشهٔ عملیات ترکیه در آفرین
۲۶ فوریه ۲۰۱۸، عکس از موسسهٔ مطالعهٔ جنگ

برای مشاهدهٔ وضعیت دقیق‌تر خطوط مقدم در تاریخ‌های مختلف، به آلبوم روزشمار تصویری اشغال کانتون در پنجمین نقشهٔ پیوست یک مراجعه نمایید.

به نقل از خبرگزاری آناتولی، در این تاریخ کلاه قرمزهای تیپ شاهین‌های
گُرد به جبهه آفرین اعزام شدند تا در کنار نظامیان ترکیه بجنگند. ۲۹۹

تیپ شاهین‌های گُرد، معروف به کلاه قرمزها
عکس از وبسایت آژانس خبری آناتولی

ک.ن.ک طی بیانیه‌ای سکوت جامعه بین‌الملل و ابر قدرت‌ها را در قبال
اتفاقات روزاوا محکوم نمود. در قسمت‌هایی از این بیانیه آمده بود:
" ... تا کی جهان در برابر حملات دولت ترکیه به مردم کردستان، مخصوصاً به
فدراسیون شمال سوریه و آفرین سکوت خواهد کرد؟ ... حکومت فاشیست رجب
طیب اردوغان در سی و هشت روز گذشته حملات وحشیانه‌ای را به منطقه انجام
داده است که طی آن صدها غیرنظامی کشته و زخمی شده‌اند که بیشتر آن‌ها نیز
کودک و زن هستند... تاکنون کشورهای ابر قدرت جهان ساکت بوده‌اند و [البته که]
این نگرش در خدمت فاشیسم اردوغان است. بازداشت آقای صالح مسلم نیز بخشی

از این دیدگاه و این سکوت است. این وضعیت قابل قبول نیست و ما تمام تلاش خود را خواهیم کرد تا با این حملات و این ظلم مقابله کنیم...^{۳۰۰}

همزمان هیئتی متشکل از سلیمان عرب، نماینده پ.ی.د در باشور کردستان و شِرکو حَمه‌امین و عزت صابر، نمایندگان مجلس اقلیم کردستان، طی دیدار با نماینده دولت چک در کنسولگری آن کشور در هولیر، خواستار آزادی صالح مسلم شدند.

در سومین روز از هفته حمایت از آفرین در باشور کردستان، کمپین بایکوت محصولات ترکی در باشور آغاز بکار کرد. عوامل کمپین در بیانیه‌ای خواهان تحریم کالاهای ترکی، ممنوعیت پخش سریال‌های تلویزیونی ترکیه در شبکه‌های کُردی منطقه، و برجیده شدن پایگاه‌های ارتش ترکیه در باشور کُردستان شدند.

جمشید فَرَجَوَندِ فردا، عکاس و فیلم‌بردار پنجاه ساله اهل بیجار روژهلات کردستان پس از دریافت جایزه فیلم کوتاه در بخش "محیط زیست و منابع طبیعی" جشنواره پاسارگاد، آنرا را به مقاومت مردم آفرین تقدیم کرد.^{۳۰۱}

رئیس جمهور فرانسه، امانوئل مکرون طی تماس تلفنی با رجب طیب اردوغان، گفت که آتش بس سی روزه شامل تمام خاک سوریه، از جمله در آفرین است و باید بدون درنگ در همه جا و توسط همه اجرا شود.^{۳۰۲} علیرغم این درخواست، دولت ترکیه نه تنها آتش بس را رعایت نکرد، بلکه حملات خود را به آفرین شدت بخشید. این در حالی بود که سازمان ملل

فقط رژیم سوریه را به نقض آتش بس محکوم می‌کرد و در برابر اقدامات ترکیه هیچ واکنشی نشان نمی‌داد.

در قاملو هزاران نفر برای حمایت از مقاومت آفرین راه پیمایی کردند. همزمان هزاران نفر از شهروندان اقلیم جزیره، اقلیم فرات و سنگال نیز، علیرغم شرایط جنگی، در ماباتا، تظاهرات کردند.

دستگیری صالح مسلم طی تظاهرات معترضان در مقابل سفارتخانه‌ها یا کنسولگری‌های جمهوری چک در شهرهای پاریس، لندن، اسلو، استکهلم، لاهه، بروکسل، برن و آتن محکوم شد. در شهرهای اشتوتگارت، اوپراوزن، زوریخ و تورین نیز اعتراضات مردم ادامه داشت.

روز سی و نهم

سه شنبه ۲۷ فوریه ۲۰۱۸

نبردها در جبهه غرب شدت گرفته بود. در قره‌بابا جنگ شدیدی جریان داشت و مقاومت نیروهای ی.پ.گ/ژ در روستاهای کورکا و هکچه، اشغالگران را متوقف کرده بود. همزمان روستاهای سناره و آنقله بشدت توپباران می‌شد و هدف حملات هوایی قرار می‌گرفت.

حملات وحشیانه دشمن به قصد تصرف جندرس افزایش یافته بود. از صبح تا حوالی ساعت شش عصر حدود یکصد خمپاره به مرکز جندرس اصابت کرد و حوالی ساعت هفت عصر بمباران هوایی منطقه آغاز شد. همزمان در جنوب، گلوله باران روستای جَلَمه با سلاح سنگین ادامه داشت.

در شرق مدافعان توانستند که اشغالگران را از روستاهای عُمَراَن و عرب جُمُو عقب برانند. پس از عقب نشینی اشغالگران، بمباران هوایی این مناطق بشدت از سر گرفته شد و طی پانزده حمله هوایی حداقل دو غیر نظامی جانباختند. در مرکز آفرین، پیکر هجده شهید دیگر با مشایعت هزاران نفر به خاک سپرده شد.

عکسی که گروه‌های تکفیری تحت فرمان ارتش ترکیه بعنوان اسرای پ.ک.ک، در شبکه‌های اجتماعی منتشر کرده بودند، بدست خانواده یکی از اسیران حاضر در عکس، بنام محمد کمال هورو، رسید و مشخص شد که آن‌ها دو روستایی از اهالی بلبَل و نه از اعضای پ.ک.ک بوده‌اند. محمد کمال هورو، پدر پنج فرزند، در تاریخ نهم فوریه دام‌های خود را به چرا برد و پس از آن دیگر کسی خبری از او نگرفت، تا اینکه چند روز قبل، یکی از خویشان عکسی را به همسر محمد نشان داد و او پس از چندین روز بی‌خبری فهمید که تروست‌های ترکیه همسرش را به اسارت گرفته‌اند.

این اولین بار نبود که ارتش ترکیه و مزدوران وابسته به آن چوپانان و روستاییان را بعنوان اعضای پ.ک.ک ربوده و بعضاً به قتل می‌رسانند. آن‌ها از این روش تبلیغاتی در حمله به آفرین هم استفاده می‌کردند.^{۳۰۳}

ژرژ کوزمانوویچ، سخنگوی حزب فرانسه تسلیم‌ناپذیر و دبیر ملی حزب چپ در مسائل بین‌المللی و دفاعی، کورین مورل دارلو دبیر ملی توسعه بین‌الملل اکوسوسیالیسم، ژان کریستف سلین، رئیس حزب چپ برای مسائل

ترکیه و گُردها و تئوفیل مالو، رئیس مشترک کمسیون بین‌الملل حزب چپ، طی بیانیه‌ای در هفته نامهٔ ماریان فرانسه، ضمن حمایت از مقاومت آفرین، دستگیری صالح مسلم را محکوم کرده و ازامانوتل مکرون خواستند تا با شجاعت، یک راه حل مستقل از ترکیه یا هر قدرت دیگری را پیشنهاد دهد و از صدای فرانسه در دفاع از گُردها و آزادی صالح مسلم استفاده کند.^{۳۰۴}

علیرغم تلاش‌های دولت ترکیه، صالح مسلم تبرئه و آزاد شد. او ضمن تشکر از تمام کسانی که برای آزادی وی تلاش کردند، گفت که به دیدارهای خود با دولتمردان اروپایی در رابطه با آفرین ادامه می‌دهد و کسی نمی‌تواند گُردها را ساکت کند.

صالح مسلم در میان افسران پلیس چک، قبل از جلسه رسیدگی به محاکمه
۲۷ فوریه ۲۰۱۸، عکس از آسوشیتد پرس

نویسنده و مستند ساز فرانسوی، پاتریس فرانسسکی، طی مقاله‌ای در روزنامه لوموند، تنها گذاشتن کردها را موجب قدرت گرفتن جهادی‌ها و ملی‌گرایی افراطی در منطقه دانست و از دولتمردان فرانسه خواست در برابر اردوغان بایستند. وی در بخشی از مقاله خود نوشت:

"یک ماه است که تبلیغات آنکارا برای لکه دار کردن و بی‌اعتبار نمودن کردها آغاز شده است و این تبلیغات از طریق لابی‌های طرفدار ترکیه در کشور ما پخش می‌شود. [اکنون] من می‌خواهم بر علیه این دروغ پراکنی‌ها و این مرض "اخبار جعلی" صحبت کنم. من پنج سال کردها را در مبارزاتشان همراهی کرده‌ام و به خوبی می‌دانم که تروریست‌ها در کدام طرف ایستاده‌اند و اینکه آفرین قبل از این حمله، نماد منطقه‌ای کاملاً جدا از جنگ بوده است... تروریست دانستن کردهای سوریه، همان‌قدر مسخره است که مبارزان گروه مقاومت فرانسه را که بر علیه [اشغالگران] گشتاپو می‌جنگیدند، تروریست بنامیم." ۳۰۵

پاتریس فرانسسکی ، تابستان ۲۰۱۴
عکس از وبسایت defishumanitaires.com

در این روز هم کماکان اعتراضات مردمی نسبت به حملات اشغالگرانه ترکیه و مزدوران وابسته به آن در شهرهای زاربروکن، رکلینگهاوزن و دویسبورگ ادامه داشت.

روز چهل ام

چهارشنبه ۲۸ فوریه ۲۰۱۸

در جبهه شمالی حمله متجاوزان به قسطل مقداد در هم شکسته شد و نیروهای ی.پ.گ اشغالگرانی را که قصد پیشروی از علی‌کرا داشتند مجبور به عقب نشینی کردند.

در غرب اشغالگران قره‌بابا را تصرف کردند ولی حملات آنها به بیلکو و بهدینا در هم شکسته شد. در جریان توپاران شدید روستای میرکان حداقل یک غیرنظامی جان خود را از دست داد. هواپیماهای جنگنده متجاوز، شب هنگام، بهدینا را بمباران کردند و پس از آن بمباران هوایی تمام مناطق درگیر اطراف ماباتا ادامه یافت. با گذشت زمان شدت درگیری‌ها در روستاهای سناره و آنقله کم شد ولی مقاومت تاریخی مدافعان کماکان ادامه داشت.

همزمان، توپاران و بمباران هوایی مرکز جندرس و روستاهای اطراف آن در جریان بود و روستاهای رمادی و حمیلکه بشدت توپاران شدند. در شرق هم حملات توپخانه‌ای به روستای غمران از سر گرفته شد.

در عین حال، پشتیبانی مادران آفرینی در پشت جبهه از فرزندانشان در سنگرهای مبارزه کماکان ادامه داشت. بنا بر گزارشی از خبرگزاری فرات در

میدانکی، مادران روزی دو بار گرد هم می‌آمدند و برای رزمندگان غذا تهیه می‌کردند.

گروهی از وکلای آفرینی در یک جلسه مطبوعاتی اعلام کردند که با شواهد و مدارک در حال مستند سازیِ جرایم جنگی انجام شده توسط دولت ترکیه در آفرین هستند. این جرائم شامل قتل، جراحت، کوچ اجباری (آوارگی) و آدم ربایی غیرنظامیان، تخریب خانه‌ها و اموال آن‌ها و همچنین هدف قرار دادن زیرساخت‌های خدماتی و اماکن تاریخی بود. وکلای مذکور همچنین در جهت محکوم نمودن حملات اشغالگرانه ترکیه و توقف این حملات، بیش از ۹۰۰۰ امضا از ساکنان کانتون جمع‌آوری کردند. آن‌ها از همه سازمان‌های بین‌المللی و نهادهای حقوقی مرتبط خواستند که به وظایف خود در برابر اقدامات دولت ترکیه عمل نموده کمیته‌های نظارتی به منطقه اعزام و عاملان این جنایات را بازخواست کنند.^{۳۰۶}

یونایت، بزرگترین اتحادیه تجاری بریتانیا و ایرلند، ضمن ابراز انزجار نسبت به دستگیری صالح مسلم توسط دولت چک، مشروط بودن آزادی او را غیرعادلانه دانست.

" یونایت اعتقاد دارد که هرگونه استرداد به ترکیه غیرقانونی است زیرا صالح یک تبعه سوریه است و نه یک شهروند ترکیه. فکر استرداد وی به ترکیه مانند تحویل یک رهبر گروه مقاومت (فرانسه) به رایش سوم است."^{۳۰۷}

عفو بین‌الملل در گزارشی مبنی بر حمله به افراد و مراکز غیر نظامی در جنگ آفرین، عنوان کرد که بر اساس شهادت شاهدان عینی، ارتش ترکیه و در مقیاس کمتر، نیروهای کُرد در شهرهای آفرین و أعزاز، حملات بی حساب انجام می‌دهند و تعداد زیادی غیرنظامی را به قتل می‌رسانند. در این گزارش، برای حملات انجام شده از جانب ق.س.د به گفته‌های دو شاهد از أعزاز استناد شده بود. یکی از شاهدان به نام مصطفی، فعال رسانه‌ای، گفته بود که در پنجم فوریه، یک خودرو با موشک پرتاب شده توسط پ.ک.ک مورد اصابت قرار گرفته است و شاهد دیگری بنام سعید، داروساز، اظهار داشته بود که مطمئن هستند از آفرین تحت کنترل پ.ک.ک به بیمارستان آن‌ها حمله شده است، چراکه آن‌ها مسیر موشک اصابت شده را بررسی کرده‌اند.^{۳۰۸} اینک هر دو شاهد بجای اشاره به نیروهای حاضر در صحنه همچون ق.س.د، ی.پ.گ، ی.پ.ژ و... مطابق سیاست‌های تبلیغاتی ترکیه از پ.ک.ک نام برده‌اند، تأمل برانگیز است.

علیرغم سکوت دولت‌ها و نهادهای بین‌المللی، اعتراضات مردمی به تجاوز ترکیه ادامه داشت و خیابان شهرهای برن، آراثو، اوپرهاوزن، اشتوتگارت، درانسی و ویرلوبل شاهد این اعتراضات بود.

روز چهل و یکم

پنجشنبه ۱ مارس ۲۰۱۸

نیروهای اشغالگر قصد پیشروی در روستای باغچه را داشتند که با مقاومت نیروهای ق.س.د مواجه شدند و بدین ترتیب درگیری‌ها در جبهه شمالی شدت یافت.

در نوار غربی نیز نیروهای متجاوز از جمله نیروهای ویژه پلیس و ژاندارمری ترکیه قصد پیشروی از بیلکو را داشتند که توسط نیروهای ی.پ.گ/ژ متوقف شدند و جنگ سنگینی میان آن‌ها در گرفت. در روستاهای چغنکا و جلالان هم جنگ شدیدی جریان داشت. در حالیکه نیروهای زمینی دشمن توسط هلیکوپترهای ارتش ترکیه پشتیبانی می‌شدند، نیروهای مدافع یکی از هلیکوپترها را هدف قرار دادند که گمان می‌رود در خاک ترکیه سقوط کرده باشد. در علی‌بیسک نیز یک تانک ارتش ترکیه ساقط شد. درگیری‌ها در ماسکا ادامه داشت و پیشروی متجاوزان در این روستا موفقیت‌آمیز نبود. همزمان هواپیماهای ترکیه روستای حاج خلیل و سپس هوپکا را بمباران کردند. اشغالگران موفق نشدند در ذملیا پیشروی کنند و به همین دلیل تقریباً تمام روستاهای منطقه را به توپ و خمپاره بستند. روستای آرته نیز بمباران شد.

اشغالگران به قصد تصرف جندرس می‌خواستند از بافلور پیشروی کنند که با مقاومت مدافعان عقب کشیدند ولی درگیری‌ها تا شب ادامه داشت.

در شرق، توپباران روستای عُمَران کماکان ادامه داشت. میدانکی هم بشدت توپباران شد و طی آن حداقل یک غیرنظامی جانباخت.

همزمان با به خاکسپاری چهارده شهید دیگر، شورای تندرستی کانتون آفرین آمار جانباختگان غیر نظامی را دویست و هفت نفر از جمله بیست و هشت کودک و بیست و سه زن اعلام کرد و گفت که تعداد مجروحان غیر نظامی هم به ششصد و دو نفر رسیده که در میان آن‌ها هفتاد و سه کودک و هشتاد و دو زن دیده می‌شوند.

ک.ج.ک اعلام کرد که درآمد حاصل از توریسم در ترکیه، صرف خرید تسلیحات می‌شود و بخش قابل توجهی از این تسلیحات علیه مردم گُرد بکار می‌رود. لذا از مردم، بخصوص شهروندان کشورهای همسایه ترکیه و کشورهای اروپایی خواست تا گردشگری در ترکیه را تحریم کنند.^{۳۰۹}

با مشارکت سیاستمداران، دانشگاهیان، روزنامه نگاران و شخصیت‌های سوئسی در برن، "سکوی حمایت از آفرین" شکل گرفت.^{۳۱۰}

بموازات تشکیل سکوی حمایت از آفرین، کمپین جمع‌آوری امضاء که با پیشاهنگی "جوانان سبز سوئیس" به راه افتاده بود، نامه‌ای با بیش از شش هزار امضا از شخصیت‌های سیاسی، دانشگاهی و مدنی سوئیس را به

دبیرخانه فدرال سوئیس تحویل داد. امضاکنندگان در این نامه خواستار تعامل بین‌المللی برای ایجاد منطقه "پرواز-ممنوع" و برقراری آتش بس و همچنین عدم صدور اسلحه [به ترکیه] شدند.^{۳۱۱}

سختگیری کمیته صلیب سرخ بین‌المللی اعلام کرد که برای اولین بار در سال جاری میلادی، یک کاروان کمک شامل بیست و نه کامیون حامل چهارصد و سی تن غذا، تشک، پتو، لباس زمستانی و کیت‌های بهداشتی وارد آفرین [و شهب] شد.^{۳۱۲}

در عین حال اعتراضات مردم آزادیخواه برای حمایت از مردم آفرین در شهرهای کپنهاگ، اشتوتگارت و برن ادامه داشت.

روز چهارم و دوم

جمعه ۲ مارس ۲۰۱۸

جنگ در ماسکا شدید بود و نیروی اشغالگر با تمام توان برای تصرف راجو تلاش می‌کرد. همزمان حمله دوباره به ذملیا آغاز شد و در اواخر عصر مدافعان توانستند تا تلاش چند روزه اشغالگران برای پیشروی به بهدینا را پس از یک جنگ سخت دفع کنند. نیروهای اشغالگر مناطق مسکونی اطراف میرکان و روستای کاخره از توابع ماباتا را تویباران کردند و در نتیجه حداقل یک غیرنظامی در کاخره جانباخت. در عین حال تمام مناطق شیبه تحت تویباران شدید قرار داشت.

در جندرس، تلاش دوباره اشغالگران برای پیشروی از روستای بافلور ناکام ماند و از ساعت نه شب تا دیروقت، رمادی و حمیلکه توسط هلیکوپتر هدف بمباران هوایی قرار گرفت. در حاجیلر هم یک خودروی غیرنظامی مورد اصابت گلوله تانک واقع شد و حداقل هشت غیرنظامی جان خود را از دست دادند.

توپاران روستای عُمَران در جبهه شرقی برای سومین روز متوالی ادامه داشت و نیروهای وابسته به رژیم، مستقر در روستای چما هدف بمباران هواپیماهای ترکیه قرار گرفتند.

در همین حال، مزدوران ارتش آزاد تحت حمایت ترکیه کما فی السابق در مناطق اشغال شده خانه‌ها و املاک غیرنظامیان را غارت می‌کردند. این بار تصاویری منتشر شد که اشغالگران را در حال جداکردن و ربودن پانل‌های خورشیدی یک منزل مسکونی در حوالی استاسیون نشان می‌داد.^{۳۱۳} تظاهرات و تجمعات اعتراضی بر علیه حمله اشغالگران به آفرین در شهرهای زاربروکن و پاریس ادامه داشت.

روز چهارم و سوم

شنبه ۳ مارس ۲۰۱۸

در ماسکا جنگ سختی جریان داشت و طی درگیری‌ها حداقل نه نفر از نیروهای ویژه ترکیه کشته شدند. در حالیکه اطراف ماسکا توپاران می‌شد، مرکز راجو، پس از یک سلسله بمباران شدید، به تصرف اشغالگران درآمد.

عکس یک اشغالگر با پرچم ترکیه روی دیوار ویرانه ای در راجو نوشته ترکی روی دیوار: "من نمی دانم چه کسی رُم را سوزاند، اما ما راجو را سوزاندیم"

در بهدینا هم درگیری‌ها شدت داشت و منطقه ماباتا بشدت توپباران می‌شد. همزمان جنگ در مناطق مختلف شیبه و جندرس در جریان بود. در جبهه شرق، توپباران مرکز شَرا و روستاهای سریکانی، چَما، بَراوا، خرابه شَرا و سینکا از ساعت دو صبح بشدت آغاز شد. قسطل جندو پس از چهل و سه روز مقاومت تاریخی، به تصرف اشغالگران درآمد و در مناطق اطراف آن از جمله بافلون و چَما درگیری‌های شدید تا پاسی از شب ادامه داشت.

در عُمران یک تانک اشغالگران منهدم شد و در توپاران روستای مَسحلا حداقل پنج غیرنظامی جانباختند.

در عین حال نیروهای ترکیه و مزدوران تحت حمایت آن‌ها در مناطق اشغال شده، همه غیرنظامی‌ها را دستگیر می‌کردند و ضمن غارت شهرها و روستاها جرائم جنگی از قبیل اعدام‌های میدانی و مثله کردن اجساد کشته‌شدگان مرتکب می‌شدند.

با هماهنگی سکوی اتحاد برای دموکراسی و صلح در آفرین^{۳۱۴} ده‌ها هزار نفر از نقاط مختلف آلمان به برلین آمدند تا اعتراض خود را در برابر حمله غیرقانونی رژیم اردوغان فاشیست به روزاوا (کانتون آفرین) اعلام کنند. بیش از هشتاد سازمان و شخصیت‌های بیشمار همچون اِستِر بیارانو، فعال در زمینه صلح و بازمانده اردوگاه آشویتس، از این راهپیمایی حمایت کردند. تظاهرکنندگان بسیاری پرچم‌های ی.پ.گ و ی.پ.ژ را در دست داشتند و هزار و هشتصد پلیس حاضر در محل تنها توانستند تعداد کمی از پرچم‌ها را جمع‌آوری کنند. در میان حاضران، تظاهرکنندگان فلسطینی و افغانی هم مشاهده می‌شد. علاوه بر این، نمایندگان کمیته هماهنگی بین‌المللی احزاب و سازمان‌های انقلابی، حزب کمونیست مارکسیست - لنینیست ترکیه و حزب مارکسیست - لنینیست آلمان نیز در تظاهرات حضور داشتند.^{۳۱۵}

پنج خواسته اصلی تظاهرکنندگان به قرار زیر بود:^{۳۱۶}
اقدامات فوری، به ویژه در سطح سازمان ملل، اتحادیه اروپا و ناتو، برای پایان دادن به حمله غیرقانونی ارتش ترکیه به آفرین،
توقف فوری صادرات اسلحه آلمان به ترکیه و سایر رژیم های خودکامه،
تعاملات سیاسی و دیپلماتیک برای از سرگیری گفتگوهای صلح میان کردها و دولت ترکیه، که در سال ۲۰۱۵ قطع شده بود،
به رسمیت شناختن فدراسیون دمکراتیک شمال سوریه و حمایت از خودمدیریتی دمکراتیک، و
[ارسال] کمک های بشردوستانه برای کانتون آفرین، به ویژه برای مجروحان و پناهندگان.

گردهمایی برلین در حمایت از مقاومت آفرین
۳ مارس ۲۰۱۸ ، عکس از وبسایت www.rf-news.de

همزمان با گردهماییِ برلین تظاهرات همبستگی با آفرین، در شهرهای پاریس، تولوز، رن، لاروشیل، استکهلم، اسلو، بروکسل، کپنهاگ، وین، گراتس، زوریخ، دلمون، ملبورن، آتن، روتردام و هلسینکی هم برگزار شد.

روز چهل و چهارم

یکشنبه ۴ مارس ۲۰۱۸

در روز چهل و چهارم مقاومت، توپاران روستاهای بلبل در جبهه شمالی شدت گرفت.

همزمان مناطق مختلف راجو توپاران می‌شد و در روستای حاج خلیل و کوهستان چپای هاوار درگیری شدیدی جریان داشت. شیه، آرته، مُستکا و حاج حسن تمام روز شاهد جنگ شدید میان نیروهای ترکیه و ی.پ.گ/ژ بود. مرکز شیه پس از یک سلسله بمباران هوایی متناوب توسط نیروهای اشغالگر تصرف شد. در این حملات یک زن شصت ساله جان خود را از دست داد. اواخر شب روستای بریند از توابع بهدینا، هدف توپخانه اشغالگران قرار گرفت و حداقل سه غیرنظامی جان باختند. همزمان آرته توسط هوایماهای دشمن بمباران شد.

در جندرس از شب قبل مناطق مختلف از جمله کفرصفره و مُسکه هدف حملات هوایی قرار گرفته بود و از صبح زود مرکز جندرس متناوباً بمباران می‌شد. همزمان با توپاران مناطق مختلف، روستاهای حمیلکه، حاجیلر و قیله تمام روز صحنه درگیری شدید میان اشغالگران و ی.پ.گ/ژ بود.

در روستاهای سینکا، خرابه شَرا، بَراوا و قارقینا جنگ شدیدی جریان داشت و در توپباران شبانه روستای قره‌تپه از توابع آفرین، دست کم یک زن پنجاه ساله جان خود را از دست داد. میدانکی و سینکا نیز شب هنگام توسط هوایماها بمباران شدند.

آنجلا رَشو، اعلام کرد که از زمان اعلام آتش بس سی و سه غیر نظامی، از جمله یک کودک و پانزده زن، در حملات ارتش ترکیه و مزدوران وابسته به آن جان خود را از دست داده‌اند.

آنجلا رَشو، ۴ مارس ۲۰۱۸
عکس از وبسایت آژانس خبری فرات

ق.س.د در ارتباط با گزارش عفو بین‌الملل مورخ ۲۸ فوریه، بیانیه‌ای صادر کرد. در این بیانیه چنین آمده بود: ۳۱۷

"ما به عنوان نیروهای ق.س.د اعلام می‌کنیم که آنچه در این گزارش گفته شده دور از واقعیت است. ما هرگز غیرنظامیان را هدف قرار نداده و نخواهیم داد. گزارش عفو بین‌الملل متکی به یک فعال رسانه‌ای است که به منبع موشک‌ها از آفرین مشکوک شده و از لحنی کلی و نامطمئن استفاده می‌کند. این نیز به عنوان اثبات شلیک موشک پذیرفته نیست... درخصوص شاهد دیگر (داروساز) نیز مشاهدات وی تأیید نشده است... طبق قانون، سیستم سازمان‌های بین‌المللی مربوط به امور بشردوستانه

باید بی‌طرفانه و غیر سیاسی باشد و اینگونه نهادها باید اقدامات انسان دوستانه خود را به دور از سوگیری سیاسی و منافع بین‌المللی انجام دهند... اما واضح است که کار سازمان‌های بشردوستانه با سوگیری سیاسی فلج شده است... عفو بین‌الملل باید گزارش خود را به صورت عینی و با پشتوانه شواهد قانونی و موجود، بصورت بی‌طرفانه و انسانی تهیه کند، نه بر اساس شک و تردید و مشاهدات برخی از افراد که برای حمله ترکیه و گروه‌های تروریستی وابسته به آن تبلیغ می‌کنند... ما به عنوان دفتر حقوقی ق.س.د به عفو بین‌الملل و همه سازمان‌های حقوقی و بشردوستانه می‌گوییم که برخورد یکسان با "مدافع" و "مهاجم" ظلم بزرگی است، همچنانکه برخورد یکسان با "تبهکاران" و "مدافعان ناموس و عزت".

ی.پ.گ، ی.پ.ژ و ق.س.د به جهانیان اعلام کرده‌اند (نشان داده‌اند) که با تمام اراده خود در راستای صلح، همزیستی و ضد جنگ عمل می‌کنند. متأسفانه، ترکیه و تبهکاران وابسته به آن با اصرار بر حملات تجاوزکارانه خود، بسیاری از مردم را قتل عام کردند. دولت ترکیه بدون هیچ دلیل قانونی جنگ را آغاز کرد. این حق ماست که از مردم و سرزمینمان دفاع کنیم. همچنین نیروهای ما همیشه اطمینان حاصل می‌کنند که هرگز غیرنظامیان را هدف قرار ندهند. این حملات توسط ترکیه انجام می‌شود زیرا او تروریسم را ایجاد و مدیریت کرده است. یک نیروی نظامی مانند ارتش ترکیه، که روزانه ده‌ها غیرنظامی را در آفرین می‌کشد، می‌تواند چهار نفر دیگر را در اعزاز، کلیس یا ریحانی نیز بکشد و واحدهای مقاومت را متهم کند تا باعث سردرگمی افکار عمومی جهان شود."

هزاران تن از اهالی آفرین، برای حمایت از مردم جندرس که تحت حملات شدید نیروهای اشغالگر قرار دارند، راهی این شهر شدند. کاروان مردمی هدف توپخانه ارتش ترکیه قرار گرفت ولی این حملات آسیب جانی در پی

مرحله اول مقاومت . ۳۴۱

نداشت. بواسطه شرایط جنگی، راهپیمایان نتوانستند خود را به مرکز جندرس برسانند و در روستای کانی گورک تظاهرات را برگزار کردند. همچنین صدها تن از اهالی حلب در همبستگی با مردم آفرین راهپیمایی کردند. اعتراضات مردمی در مارسی، تروندهایم و کرانسوکوت نیز ادامه داشت.

روز چهل و پنجم

دوشنبه ۵ مارس ۲۰۱۸

در این روز هم بمباران هوایی مناطق مختلف بلبل و راجو ادامه داشت.

روستای بربند در مجاورت بَهدینا بشدت مورد حمله واقع شد و روستاهای بُریمجه، میرکان و شیتکا نیز از صبح آماج حملات توپخانه و هواپیماهای جنگنده قرار گرفت.

در جریان بمباران هوایی جندرس حداقل سیزده غیرنظامی از جمله سه کودک جان خود را از دست دادند و در بمباران هوایی روستای فُرییه هم

حداقل دو غیرنظامی جان باختند. بدلیل شدت حملات، جستجو برای یافتن آسیب دیدگان و اجساد زیر آوارها بسیار سخت شده بود. در شرق، بمباران هوایی سینکا، بافلون، شَرا و میدانکی ادامه داشت. در بمباران هوایی میدانکی، چهار نفر از رزمندگان ی.پ.گ و نیروهای آزادی متحد جانباختند. نیروهای آزادی متحد، نام رزمنده شهید را کَنان آکتاش اعلام کرد.

نام: تایلان دمیرچی اوغلو

نام سازمانی: کَنان آکتاش

نام مادر: گوزل

نام پدر: امام

تاریخ و محل تولد: ۱۹۸۸ – آدانا

تاریخ و محل شهادت: ۵ مارس ۲۰۱۸ – میدانکی

پیکر هفده شهید دیگر مقاومت آفرین با مشایعت هزاران نفر به خاک سپرده شد. یکی از این شهدا، جیهان شیخموس با نام سازمانی ویان سوران،^{۳۱۸} دختر جوانی از اعضای ی.پ.ژ بود که چندی قبل از شهادتش در یک مصاحبه با خبرنگاری هاوار به تاریخ ۲۱ فوریه در خط مقدم سناره – آنقله، از خبرنگار خواست تا تصویرش با زیرنویس "آفرین تنها نیست" در رسانه‌ها پخش شود تا همه بدانند که جوانان آفرین هرگز دست از سرزمین خود بر نمی‌دارند. او در بخش دیگری از صحبت‌هایش گفته بود که آفرین مالِ اردوغان نیست بلکه متعلق به مردم آفرین است، و اگر حتی یک کودک

مرحله اول مقاومت . ۳۴۳

آفرینی باقی مانده باشد آنها تا آخرین قطره خون از سرزمینشان دفاع خواهند کرد تا آفرین بدست اشغالگران نیافتد. ۳۱۹ در روز بعد از مصاحبه، یعنی ۲۲ فوریه، حملات شدید مزدوران تحت حمایت ترکیه، با پشتیبانی هوایی ارتش ترکیه از سه جهت به جبهه سناره - آنقله آغاز شد. مبارزان هفت روز قهرمانانه مقاومت کردند تا در ۲۸ فوریه تنها پنج نفر باقی ماندند که توانستند مجروحان و شهدا را به پشت جبهه منتقل کنند. ویان سوران در بیست و هفتم فوریه جان باخته بود.

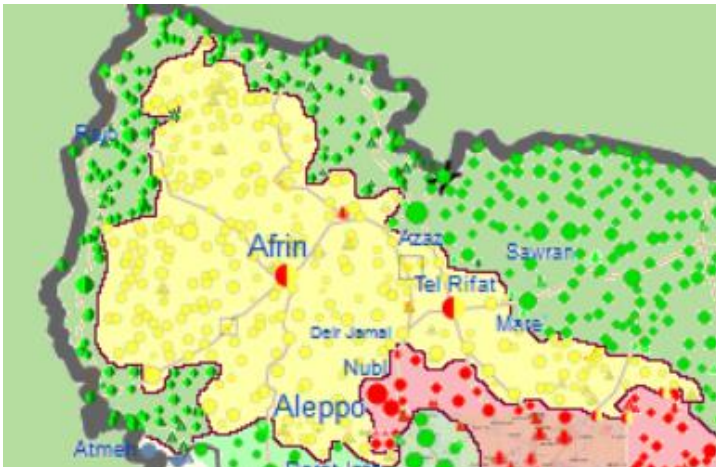

ویان سوران در خط مقدم منطقه شیبه
۲۱ فوریه ۲۰۱۸، عکس از وبسایت خبرگزاری هاوار

استفان دوجاریک، سخنگوی دبیرکل سازمان ملل، در پاسخ به سؤال یک خبرنگار درباره آفرین، بدون اشاره به تجاوز و نقض آتش بس توسط ترکیه گفت:

" اکنون بیش از پنج هزار نفر از آفرین خارج شده‌اند، و ما می‌دانیم که مقامات محلی همچنان جلوی خروج هر کسی از منطقه را می‌گیرند." وقتی خبرنگار از وی پرسید که آیا سازمان ملل با مقامات محلی (خودمدیریتی دمکراتیک) تماس گرفته است تا دلیل این کار آن‌ها را بدانند؟ دو جاریک در پاسخ گفت:

" من اعتقاد ندارم که ارتباط مستقیمی با مقامات محلی داشته باشیم. این اهمیت دارد که افراد بتوانند آزادانه به هر منطقه‌ای که می‌خواهند بروند." ۳۲۰ اعتراضات مردم معترض در پاریس، مارسی، استکهلم، بازل، زوریخ، کپنهاگ، دارمشتات، هانوفر، فرانکفورت، ووپرتال، فرایبورگ، اشتوتگارت و لاکرونیا ادامه داشت.

وضعیت پیشروی اشغالگران (محدوده سبز رنگ) در پنجم مارس ۲۰۱۸
منبع: www.commonswiki.org/wiki/File:Afrin_frontlines_2018.gif

روز چهل و ششم

سه شنبه ۶ مارس ۲۰۱۸

توپاران مناطق مسکونی به منظور فشار بر غیرنظامیان برای تخلیه شهرها و روستاها افزایش یافت. همچنانکه توپاران بلبل در شمال، از شب قبل ادامه داشت، در نتیجه بمباران روستاهای کاخره و میرکان در غرب، یک مرد پنجاه ساله و یک پیرمرد هفتاد و پنج ساله جانباختند. بمباران هوایی حومه شیه و اطراف آن نیز از شب قبل ادامه داشت و بخصوص روستای آرنده بشدت توپاران می‌شد.

مرکز جنדרس مجدداً مورد حمله هوایی قرار گرفت و خانه‌های بسیاری ویران شد. در این حملات یکی از پزشکان بیمارستان آورین به نام دکتر شیار حاجی عبدو جان باخت. توپاران مناطق دیگر جنדרس از جمله روستای مسکه هم کماکان ادامه داشت.

پس از توپاران شدید شرا که منجر به کشته شدن پنجاه و پنج غیرنظامی شد و بیشتر خانه‌ها را ویران کرد، نیروهای اشغالگر وارد مرکز شرا شدند. همزمان در روستاهای سریکانی، معریسکه، سینکا و متینا میان نیروهای ی.پ.گ/ژ و نیروهای اشغالگر جنگ سختی درگرفته بود. هواپیماهای ترکیه تا صبح سینکا و میدانکی را بمباران کردند و صبح روستای آلیجا را هدف قرار دادند. در توپاران روستای کورتک نیز یک مرد سی ساله جان باخت.

بعد از ظهر مرکز آفرین توپاران شد.

جیش الثوار، تیپ دمکراتیک شمالی، جبهه‌الاکراد و شورای نظامی ادلب اعلام کردند که حدود هزار و هفتصد رزمنده خود را از جبهه مبارزه با داعش در حومه استان دیرالزور خارج و به جبهه آفرین منتقل می‌کنند. در بخشی از بیانیه آنها آمده بود:

"... انفعال جامعه جهانی برای توقف تجاوزات نظامی ترکیه به شهر آفرین و مردم صلح جوی آن، ما را بر آن داشت تا تصمیم بگیریم رزمندگان خود را از شرق سوریه در مقابله با تروریسم داعش عقب بکشیم و به غرب سوریه مقابل تروریسم ترکیه بفرستیم، زیرا آفرین طلیعه رویای یک سوریه آزاد و دمکراتیک است."^{۳۲۱}

بنگین عبدو، مدیرکل نانوائی‌های اقلیم آفرین، اعلام کرد که از ابتدای عملیات ترکیه، بیست و یک نانوائی، از جمله نانوائی‌های مرکزی راجو، جندرس و بلبل که کل نان مناطق مربوطه را تأمین می‌کرده‌اند، در بمباران‌های هوایی و زمینی نابود شده‌اند. وی اعلام کرد که علیرغم بمباران‌ها، در حال حاضر نوزده نانوائی باقیمانده بصورت شبانه روزی کار می‌کنند.^{۳۲۲}

هزاران نفر از اهالی آفرین در مقابل بیمارستان درسیم تجمع کردند تا پس از سخنرانی هوی ابراهیم مصطفی، برای پشتیبانی از نیروهای ی.پ.گ/ ژ بسوی شرا راهپیمایی کنند. هوی مصطفی در واکنش به ادعاهای دیروز سخنگوی دبیرکل سازمان ملل در خصوص جلوگیری از خروج مردم آفرین توسط خودمدیریتی دمکراتیک، ضمن اشاره باینکه در چهل و شش روز گذشته، دولت ترکیه و گروه‌های تروریستی وابسته به آن با انواع روش‌های کثیف

مردم غیرنظامی آفرین را هدف قرار داده‌اند و از زمان اعلام آتش بس تاکنون، پنجاه زن و کودک را با هواپیماهای جنگی و سلاح‌های سنگین در آفرین کشته‌اند، از نمایندگان سازمان ملل خواست که بیایند و با مردم آفرین صحبت کنند تا بدانند که مردم آفرین داوطلبانه در سرزمین خود باقی مانده‌اند و خود انتخاب کرده‌اند تا از سرزمینشان در برابر اشغال ترکیه دفاع کنند.^{۳۳۳}

حزب کمونیست آفریقای جنوبی طی بیانیه‌ای، حملات دولت ترکیه به آفرین را محکوم نمود و از دولت آفریقای جنوبی خواست تا بر علیه این نسل‌کشی موضع مخالف اتخاذ کند. در این بیانیه همچنین از مردم آفریقای جنوبی خواسته شد تا همراه با مردم جهان، جنایات دولت ترکیه بر علیه بشریت را محکوم کنند.^{۳۳۴}

در حالیکه، هزاران زن از سایر قسمت‌های روژاوا و کُردستان برای برگزاری مراسم هشتم مارس، روز جهانی زن، در آفرین بسوی این شهر در حرکت بودند، اعتراضات مردمی در شهرهای برلین، اشتوتگارت، هامبورگ، مانهایم، فرایبورگ، برمن، گِیسن، اسلو، یوتبوری، آمستردام، کپنهاگ، آرهوس، برن، بازل، زوریخ، ژنو، لوسیرن، تولوز و لندن ادامه داشت. همزمان با راهپیمایی لندن، سکوی اروپایی صیانت از آفرین یک نامه و سه پرونده جداگانه در رابطه با جریانات اخیر آفرین را به نخست وزیر انگلیس ارائه داد.

روز چهل و هفتم

چهارشنبه ۷ مارس ۲۰۱۸

حملات نیروهای اشغالگر برای تصرف جنדרس بشدت افزایش یافته بود و در مرکز جنדרس جنگ سختی میان ی.پ.گ/ژ و ارتش اشغالگر جریان داشت. درگیری‌ها بعد از ظهر بیشتر شدت گرفت. از ساعت نه شب، تهاجم هلیکوپترهای کبرا آغاز شد و این حملات تا نیمه‌های شب ادامه پیدا کرد. هواپیماهای ترکیه نیز خانه غیرنظامیان در روستای مُسکه را بمباران کردند که طی آن چهار شهروند کشته شدند.

در روستاهای سریکانی، معریسکه و قطمه هم جنگ سختی درگرفته بود و همزمان هواپیماهای جنگنده به میدانی حمله می‌کردند. در جنگ قطمه یک تانک ترکیه ساقط شد.

حدود سیصد غیرنظامی عمدتاً سالخورده به‌مراه زنان و کودکانی از روستاهای کوسا، عربلی، کوره، گازه، بُنداره و مُسکوتِه که بسوی آفرین در حال فرار بودند، به دام اشغالگران افتادند و به حومه استاسیون منتقل شدند. بر اساس آخرین خبر، این گروگان‌ها به منظور استفاده تبلیغاتی، تحت فشار قرار گرفته بودند تا در مورد دولت ترکیه "مثبت" صحبت کنند.

در این روز نیز انبوهی از مردم آفرین، بدون ترس از بمباران‌ها در مراسم تشییع پیکر هفده شهید دیگر مقاومت دوران شرکت کردند.

فرماندهی کل ی.پ.گ طی بیانیه‌ای از دولت روسیه خواست که تصمیم خود مبنی بر گشودن حریم هوایی آفرین بر روی هواپیماهای ترکیه را لغو کند. در بخش‌هایی از این بیانیه آمده بود که:

"... آسمان آفرین توسط نیروهای هوایی فدراسیون روسیه محافظت می‌شد و اگر تصویب روسیه نبود، نیروهای هوایی ترکیه نمی‌توانستند به فضای سوریه نفوذ کرده و حملات هوایی و تجاوزات خود را انجام دهند... آشکار است که فدراسیون روسیه با گشودن حریم هوایی خود برای دولت ترکیه، اجازه قتل عام غیرنظامیان در آفرین را صادر کرده و لذا شریک جرم دولت ترکیه است. این تصمیم روسیه پس از آن اتخاذ شد که تلاش‌های بسیار روس‌ها برای سوء استفاده از ی.پ.گ و اداره سیاسی آفرین و تحمیل منافع خود، که هیچ سودی برای مردم سوریه ندارد، بی‌نتیجه ماند...^{۳۲۵}"

ق.س.د آخرین آمار کلی جنگ آفرین را بدین شرح اعلام کرد:^{۳۲۶}

تعداد جانباختگان نظامی نیروهای ق.س.د: ۲۸۳ نفر
تعداد کشته شدگان قطعی دشمن: ۱۵۸۸ نفر (این آمار توسط نیروهای ق.س.د از روی کشته‌های تأیید شده - افتاده روی زمین - شمارش شده است).
تعداد حملات هوایی: ۱۰۲۶ حمله توسط هواپیما و ۵۶ حمله توسط هلیکوپتر به مناطق غیرنظامی زیرساخت‌ها و مدارس صورت گرفته است.
تعداد حملات با سلاح سنگین: ۳۳۰۷ حمله با توپ و تانک
تعداد درگیری‌های رو در رو: ۶۴۳ درگیری با نتیجه مشخص و ۱۷۶ درگیری که نتیجه آن‌ها مشخص نیست.

خسارات وارده به نیروی هوایی دشمن: انهدام دو فروند هلیکوپتر (یک هلیکوپتر دیگر هم هدف قرار گرفت، که احتمالاً در خاک ترکیه سقوط کرده است) و دو فروند پهپاد.

خسارات وارده به نیروی زرهی دشمن: انهدام کامل ۹۶ عراده تانک و نفربر (۳۲ تانک و زره پوش دیگر هم آسیب دیده‌اند ولی کاملاً منهدم نشده‌اند).

محمود طغرل، نمایندهٔ د.د.پ شهر دیلوک در مجلس ترکیه، دولت را به دلیل اعمال پاکسازی قومی برنامه‌ریزی شده در آفرین مورد انتقاد قرار داد. این اقدام به مشاجرهٔ لفظی میان او و لیلا شاهین اوستا، نمایندهٔ قونیهٔ آ.ک.پ منجر شد. متعاقباً نمایندگان آ.ک.پ حاضر در مجلس، به نمایندگان ه.د.پ حمله کردند. در نتیجهٔ این درگیری محمود طغرل و هم حزبی دیگرش، مسلم دوغان مجروح شدند. ۳۲۷

طی چهل و شش روز گذشته، در بسیاری از شهرهای اروپایی، کُردها اقدام به برپایی چادر نموده و با فعالیت‌هایی از قبیل برپایی تظاهرات، سخنرانی، پخش بروشور، نصب پوستر و... در این چادرها، بصورت شبانه روزی برای حمایت از مردم آفرین تلاش می‌کردند. در روزِ چهل و هفتم یک مهاجم فاشیست، به یکی از شرکت‌کنندگان در این چادرها در شهر اشتوتگارت حمله کرد. فاشیست‌ها همچنین به خبرنگار سیمورگ نیوز و مرکز خبری کنفدراسیون کارگران ترکیه در اروپا حمله کردند. این اقدامات خشونت‌آمیز در حضور نیروهای پلیس صورت گرفت ولی هرگز عاملان آن بازخواست نشدند.

اعتراضات و تجمعات مردمی در ژنو، رن و وین نیز ادامه داشت. تظاهرات وین با سفر مولود چاوش اوغلو به این شهر مقارن شد. هنگامی که وزرای دو کشور در حال ارائهٔ بیانیهٔ مطبوعاتی بودند، مردم معترض همکاری دولت اتریش با ترکیه را محکوم کردند و از دولت اتریش خواستند تا نارضایتی خود را در قبال اقدامات تجاوزکارانهٔ دولت ترکیه نشان دهد.

روز چهل و هشتم

پنجشنبه ۸ مارس ۲۰۱۸

روز چهل و هشتم با حملهٔ هلیکوپترها به شهر استراتژیک جندرس آغاز شد. این حملات، متمم دو هفته بمباران شدید شهر بود که مدافعان را مجبور به عقب نشینی کرد تا اشغالگران بتوانند بر جندرس مسلط شوند. موقعیت استراتژیکی جندرس حائز اهمیت بود و اکنون اشغالگران می‌توانستند آسان‌تر مرکز آفرین را هدف قرار دهند.

در جبههٔ شرق هم درگیری‌ها شدید بود. نیروهای مدافع در متینا ضربهٔ مهلکی به متجاوزان وارد آوردند و جنگ در روستاهای سریکانی و معریسکه برای سومین روز متوالی جریان داشت.

علیرغم حضور صدها هزار غیرنظامی در مرکز آفرین، بمباران هوایی و توپباران این شهر ادامه داشت و طی آن حداقل سه کودک جانباختند.

تصاویر سه کودک جانباخته در حملات هوایی ارتش ترکیه
مارس ۲۰۱۸، عکس از وبسایت airwars.org

گزارش شاهدان عینی حاکی از این بود که پس از اشغال هر روستا، ارتش ترکیه دو روز به مزدوران تحت حمایتش اجازه می‌داد تا روستا را غارت کنند و پس از آن وارد روستا می‌شد. از آنجا که مراجع دینی در ترکیه فتوا داده بودند که مال و ملک گُردها غنیمت جنگی محسوب می‌شود و حلال است، مزدوران از وسایل منزل و ماشین آلات کشاورزی تا دام و طیور و روغن زیتون، همه چیز را غارت می‌کردند تا در بازارهای ختای، کلیس، دیلوک، ادلب، آعزاز، باب و جرابلس بفروشدند. پس از انتشار تصاویر متعدد از اینگونه غارتگری‌ها در جراید و شبکه‌های اجتماعی، دولت ترکیه به

فرماندهان گروه‌های تحت حمایتش دستور داد که به افرادشان اجازه تصویربرداری ندهند.

تجمعات روز جهانی زن در سال ۲۰۱۸، با اعتراضات مردمی علیه زن ستیزی و اشغالگری ترکیه و اعلام همبستگی با مردم آفرین علی‌الخصوص زنان آفرین گره خورد.

این تجمعات در شهرهای حسیجه، قامشلو، طبقه، آمد، آدانا، برلین، مونیخ، دویسبورگ، زاربروکن، برمن، مانهایم، اشتوتگارت، کلن، گومرزباخ، هامبورگ، فرایبورگ، فرانکفورت، اسن، تروندهایم، کپنهاگ، میلان، تورین، فلورانس، پیزا، پاریس، دراگوینان، مونپلیه، بروکسل، لیژ، تیچینو، وین،

گراتس، استکهلم، یوتبوری، برن، بازل، لوزان، ژنو، بوئنوس آیرس، کوردوبا، بوگوتا، آسونسیون، مکزیکوسیتی، سائوپائولو، مسکو، تامبوف و کراسنیکوت برگزار شد. همزمان تظاهرات ژنو در مقابل دفتر سازمان ملل برای دومین روز پیاپی ادامه داشت.

با پیشاهنگی کنگره ستار در آفرین، راهپیمایی روز زن با شکوه هرچه تمامتر برگزار شد. علیرغم شرایط جنگی، هزاران زن آفرینی و زنانی که از مناطق مختلف کردستان به آفرین آمده بودند، در این مراسم شرکت کردند.

راهپیمایی روز زن در آفرین
۸ مارس ۲۰۱۸، عکس از وبسایت رسمی کنگره ستار

ایلان دارا ۳۲۸

شب هنگام، جنگ در جبهه‌های جنדרس شدت داشت که گلوله‌های ایلان دارا، یکی از مبارزان یگان‌های ضد ترور مستقر در جنדרس به پایان رسید.

ایلان که یک عملیات پارتیزانی بر ضد اشغالگران را فرماندهی می‌کرد، تا آخرین فشنگ جنگیده بود تا هم‌زمانش بتوانند به سمت نیروهای خودی بازگردند. پس از قطع صدای تیراندازی، افراد دشمن به او نزدیک شدند تا اسیرش کنند، ولی او با آخرین نارنجکی که در دست داشت خود را در میان افراد دشمن منفجر کرد و به ستاره درخشان دیگری در آسمان جنبش آزادینخواهی گُرد بدل شد.

احمد ولو، اول ژانویه ۱۹۹۸ در یکی از روستاهای شهبای دنیا آمد. او پسر چهارم از یک خانواده دوازده نفره بود. تحصیلات ابتدایی را در چهارچوب نظام آموزشی بعث با تمام رساند. لیکن در جستجوی هویت خویش و زبان مادری‌اش، در سال ۲۰۱۴ موفق به اخذ گواهینامه تدریس زبان گُردی در مقاطع اول و دوم ابتدایی شد. پس از ورود مزدوران داعش به روستایشان، خانواده وی برای دو سال به شهر حلب گریختند. در آنجا او وارد دانشکده صنعتی دانشگاه حلب شد، ولی قلباً می‌خواست که در کنار مردم خود با دشمنان بجنگد. بنابراین پس از اتمام دوره آموزش نظامی، در نوامبر سال ۲۰۱۶، با نام سازمانی ایلان دارا، به ی.پ.گ پیوست. ایلان پس از طی دوره‌های ویژه، وارد واحدهای ضد ترور ی.پ.گ شد. او از ابتدای حملات ارتش اشغالگر ترکیه و مزدوران آن به آفرین، در جبهه بلبل می‌جنگید، ولی پس از عملیات فداییِ نَوستا خابور و تشدید حملات اشغالگران در جنوب غربی، به جبهه جندرس انتقال یافت.

در روز هشتم مارس ۲۰۱۸، زمانیکه ارتش اشغالگر ترکیه و مزدوران تحت حمایتش، از سه محور، جندرس را هدف حملات بی‌رحمانه بمباران قرار داده بودند، و انجام عملیات زمینی بر علیه دشمن مقدور نبود، ایلان با بیست و دو مبارز همراهش، یک عملیات پارتیزانی را برای ضربه به نیروهای دشمن ترتیب داد. او تا آخرین گلوله جنگید و به نماد مقاومت تبدیل شد.

ایلان قبل از عملیات، در مصاحبه‌ای گفت:

"آن‌ها (اشغالگران) به خواست خود آمدند، ولی با نیرو و اراده ما خواهند رفت. اکنون زمان آن است که از سرزمینمان در برابر نکبت دشمنانی که می‌خواهند ما را سرکوب کنند و به موجودیت ما پایان دهند، محافظت کنیم... ما از مادران خود که نه ماه ما را [در شکم خود] تحمل نموده و از ما در برابر شرارت و بدی محافظت کرده‌اند، محافظت می‌کنیم. بگذارید در راه نجات آفرین شهید شوم و به آن افتخار کنم."

نام: احمد وُلُو

نام سازمانی: ایلان دارا

نام مادر: رمزیه

نام پدر: محمود

تاریخ و محل تولد: ۱۹۹۸ - روستای نرابیه - شهبا

تاریخ و محل شهادت: ۸ مارس ۲۰۱۸ - جندرس

روز چهل و نهم

جمعه ۹ مارس ۲۰۱۸

مقاومت در روستاهای بکه، سعریا و باغچه از توابع بلبل ادامه داشت و هوایمهای دشمن منطقه را بمباران می کردند.

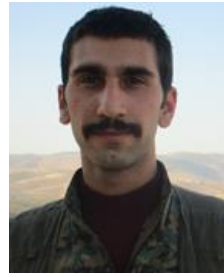
در جبهه غرب، مناطق ترمیشا و شکتا شاهد جنگی سخت میان نیروهای ی.پ.گ/ژ و ارتش ترکیه بود.

پیرامون جندرس، از جمله در کورا، جنگ شدیدی جریان داشت و مناطق کورا، جمله، جومه و کفرصفره بشدت بمباران می شدند. کفرزیت و ایسکا نیز تحت آتش توپخانه دشمن بود.

خط جبهه شرقی از سایر جبهه ها به مرکز آفرین نزدیکتر شده بود. از ساعت چهار صبح، روستاهای مریمین و قورتقولاق توپباران شدند. در این حملات غیرنظامیان بسیاری هدف قرار گرفتند و ناوایی مریمین کاملاً تخریب شد. نیروهای مدافع در روستای مزرعه ضربه مهلکی به متجاوزان وارد آوردند.

روستای قیبار و قره تپه هم توپباران می شدند و بمباران هوایی مرکز آفرین تا شب ادامه داشت. با این حال پیکر نوزده تن از شهدای مقاومت دوران طی مراسم باشکوهی در آفرین به خاک سپرده شد.

در این روز حزب کمونیست مارکسیست-لنینیست اسامی سه تن از جانباختگان حزب در نبرد آفرین را اعلام کرد:^{۳۲۹}

نام: سادات آکبوز
نام سازمانی: زینل سیدرضا
نام مادر: فاطمه
نام پدر: حسین
تولد: ۱۹۷۲ - دیلوک
شهادت: ۲ مارس ۲۰۱۸

نام: اردال دمیرخان
نام سازمانی: اوزگور آوارونی
نام مادر: گولر
نام پدر: ابراهیم
تولد: ۱۹۷۹ - یوزگات
شهادت: ۲ مارس ۲۰۱۸

نام: روهات آشکارا
نام سازمانی: تیرز علی شیر
نام مادر: گلی
نام پدر: محمد
تولد: ۱۹۹۶ - استانبول
شهادت: ۲۷ ژانویه ۲۰۱۸

همزمان حزب کمونارهای انقلابی نیز طی بیانیه‌ای اعلام کرد که دو تن از اعضای آن حزب در راه دفاع از آفرین جان باخته‌اند. بنا بر بیانیه مذکور، در هفته اول نبرد آفرین، گورگم توغال،^{۳۳۰} در حمله توپخانه نیروهای فاشیست به گورگر و حسین اوزدمیر،^{۳۳۱} در بمباران هوایی ارتش فاشیست ترکیه جان خود را از دست داده‌اند.^{۳۳۲}

همزمان تظاهرات مقابل دفتر سازمان ملل در ژنو وارد سومین روز خود شد. تعدادی از جوانان با در دست داشتن پرچم های ی.پ.گ، ی.پ.ژ و عبدالله اوجالان در جلوی سازمان ملل زنجیر انسانی تشکیل دادند که به مداخله پلیس انجامید. اعتراضات مردمی در شهرهای مانهایم، زاربروکن، اشتوتگارت، پاریس، لیون، استکهلم، کپنهاگ، لاهه و تورنتو نیز ادامه داشت.

در نهم مارس ۲۰۱۸، روزنامهٔ ایندپندنت، گزارشی از روزاوا به قلم پاتریک کابورن منتشر کرد که در فضای سانسور شدهٔ آن روزها بخوبی منعکس کنندهٔ فریاد مظلومیت آفرین بود. به همین دلیل مؤلف تصمیم گرفت که گزارش مذکور را عیناً در این جا نقل کند.^{۳۳۳}

آفرین و غوطهٔ شرقی

در دامنهٔ سبز تپه‌ای در آفرین، شبه نظامیان عرب متحد ارتش ترکیه که هفت هفته پیش به این منطقه کُردنشین حمله کرده‌اند، گروهی از غیرنظامیان کُرد وحشت زده را به اسارت گرفته‌اند. شبه نظامیان نامرتب و بشدت مسلح در حالی که شعار "الله اکبر" سر می‌دهند، [خطاب به اسیران] فریاد می‌زنند "خوک"، "جاکش" و "خوک‌های پ.ک.ک.". کُردها، با دستاَن بالا، توسط شبه نظامیان هدایت می‌شوند و سرنوشت آن‌ها مشخص نیست.

بسیاری از این دست فیلم‌ها و عکس‌ها در آفرین توسط کُردها و اعضای نیروهای ترکیه گرفته شده است که خمپاره باران و بمباران خانه‌ها، اجساد

له شده کودکان کشته شده در اثر انفجارها و دیگر افراد غیرنظامی کُرد را در حال به اسارت بردن نشان می‌دهد. یکی از عکس‌های سیلفی وحشتناکی که توسط یک شبه نظامی گرفته شده است، او را خیره به دوربین نشان می‌دهد در حالی که پشت سرش یک ماشین سوخته غیرنظامی دیده می‌شود که در آن سفیدی دندان‌های جسد راننده در مقابل بدن سوخته سیاهش جلب توجه می‌کند.

اگر هر یک از این تصاویر مربوط به غوطه شرقی می‌بود، در صدر همه اخبار تلویزیونی و صفحه نخست روزنامه‌ها جای می‌گرفت و نیکی هیلی، سفیر آمریکا در سازمان ملل متحد، تصاویر [آن] کودکان مرده و در حال مرگ را در دست نشان می‌داد. اما از آنجا که این رویدادها در آفرین اتفاق می‌افتد و نه در غوطه شرقی، (در یک کشور و تنها به فاصله دو بیست مایل از یکدیگر)، تقریباً بطور کامل توسط رسانه‌ها و سیاستمداران خارجی نادیده گرفته می‌شود.

آفرین شاهد آغاز یک تراژدی است که می‌تواند بدتر از هر چیزی باشد که امروز در غوطه شرقی یا شرق حلب در سال ۲۰۱۶ دیده شده است. با مشاهده عکس‌هایی از کودکان مدفون در زیر بتن شکسته (بدون داشتن اطلاعات بیشتر) نمی‌توان تشخیص داد که این کشته‌ها مربوط به کُردها توسط بمباران ترکیه در شمال سوریه است، یا افرادی که همزمان در غوطه شرقی توسط دولت سوریه قتل عام شده‌اند. بزرگترین تفاوت بین این دو

وضعیت آن است که جنایات دمشق توسط رسانه‌های سراسر جهان منتشر می‌گردد، در حالی که در مورد کُردها لزومی به ذکر آن [در رسانه‌ها] دیده نمی‌شود.

طی هفته گذشته محاصره مناطق پرجمعیت آفرین شدیدتر شده و شمار کشته‌ها افزایش یافته است. به گفته مقامات بهداشت محلی کُردها، از غیرنظامیان دویست و بیست نفر کشته و ششصد تن هم زخمی شده‌اند. شرایط مصیبت بار به احتمال زیاد بسیار بدتر خواهد شد. سرعت پیشروی ترکیه در حال افزایش است زیرا به اعتقاد کُردها ترکیه می‌داند که توجه بین‌المللی منحصراً بر غوطه شرقی متمرکز است. دیروز نیروهای ترکیه اعلام کردند که شهر بزرگ و استراتژیک جندرس را تصرف کرده‌اند. آفرین بزرگترین مرکز شهری در منطقه است که اکثر مردم از روستاهای خود به آنجا پناه آورده‌اند. هرج و مرج در سوریه به حدی است که هیچ کس نمی‌داند چند نفر در آفرین گیر افتاده‌اند. در حالیکه سازمان ملل متحد تعداد سیصد و بیست و سه هزار نفر را اعلام کرده است، رهبران کُردها برآوردی نزدیک به یک میلیون نفر دارند.

آفرین از نظر وسعت حدود سه برابر غوطه شرقی قبل از آخرین حمله دولت سوریه است، اما همان‌طور که در محاصره‌های دیگر در سوریه و عراق دیده‌ایم، همچنانکه حلقه محاصره تنگ‌تر و تنگ‌تر می‌شود، مردم در مناطق کوچکتر و کوچکتری متراکم می‌شوند و تلفات غیرنظامیان افزایش می‌یابد.

ایستگاه پمپاژ آب شهر آفرین در چند روز گذشته مورد حمله قرار گرفت و این باعث کاهش دسترسی مردم به آب آشامیدنی شده است. مانند غوطه شرقی، در رابطه با آفرین هم این بحث وجود دارد که آیا ساکنان محلی آزاد هستند آنجا را ترک کنند یا به عنوان "سپر انسانی" در آنجا نگاه داشته شده‌اند. الهام احمد، رئیس مشترک مجلس دمکراتیک سوریه (که مناطق تحت کنترل کردها را اداره می‌کند) و به تازگی از آفرین بازگشته است، این موضوع را تکذیب کرد و به من (پاتریک کابورن) گفت که افراد آزاد هستند آنجا را ترک کنند.

[تازه] اگر مردم بیچاره آفرین هم، مانند مردم غوطه شرقی، خانه‌های خود را ترک کنند باید به کجا بروند؟ در بهترین حالت، آن‌ها از یک اردوگاه پناهندگان سر در می‌آورند. ضمن اینکه رفتن به جاده ممکن است امن‌ترین مسیر نباشد، چنانچه گردهای اسیر نشان داده شده در ویدئوی مذکور قبلاً هزینه این تصمیم را پرداخته‌اند. آفرین تا مناطق اصلی گردنشین فاصله دارد و برای رسیدن به آن مناطق باید مواضع ارتش ترکیه را دورزده و از سرزمینی که تحت کنترل دولت سوریه است عبور کرد.

یکی از دلایل ماندن گردهای آفرین در جایی که هستند، ماهیت نیروهای ترکیه است که در بیستم ژانویه به این منطقه حمله کردند. آن‌ها متشکل از نیروهای عادی و نیروهای ویژه ترکیه و البته نیرویی بالغ بر بیست و پنج هزار جنگنده، تحت عنوان ارتش آزاد سوریه هستند. اما شواهدی از خط

مقدم و اعضای سابق ارتش آزاد و اعضای داعش نشان می‌دهد که بسیاری از آن‌ها گرگ‌های باران دیدهٔ اسلامگرایی هستند که قبلاً همراه با و یا در کنار داعش و القاعده جنگیده‌اند. آن‌ها از کُردهای تحت حمایت آمریکا که بیست و پنج درصد از خاک سوریه را در اختیار دارند، به عنوان یکی از دلایل اصلی شکست اسلامگرایان در کشمکش‌های سوریه متفرنند. هیچ کُردی که به دست آن‌ها بیفتد در امان نخواهد بود.

کُردها نگرانی دیگری هم دارند و آن اینکه قربانی سلسله عملیات پاکسازی قومی شوند که تحت آن به طور کامل یا جزئی، از آفرین پاکسازی خواهند شد. این منطقه به طور سنتی یکی از مناطق اصلی با اکثریت کُردنشین بوده است، اما یک روز پس از حمله، رجب طیب اردوغان گفت: "پنجاه و پنج درصد آفرین عرب هستند و سی و پنج درصد کُردها." وی افزود: "هدف ترکیه بازگرداندن آفرین به صاحبان حقیقی آن است." این تهدیدی است که مخاطرات بیشتری را به دنبال دارد زیرا جنگ سوریه قبلاً شاهد پاکسازی گسترده فرقه‌ای و قومی بوده است، اما اخراج گروه قومی خاصی از آفرین احتمالاً گسترده‌تر از نمونه‌های قبلی خواهد بود. اخراج کُردها از نظر ترکیه این فایده را دارد که منجر به ایجاد یک بلوک قدرتمند عرب سنی در شمال حلب و تحت نفوذ ترکیه می‌شود.

شاید کُردهای آفرین سرنوشتی مشابه یونانیان قبرس داشته باشند که از حمله ترکیه در سال ۱۹۷۴ فرار کرده یا از قسمت شمالی جزیره رانده شدند و

هنوز پس از گذشت چهل و چهار سال در تلاش برای بازگشت به خانه‌ها و سرزمین‌های خود هستند.

من (پاتریک کابورن) از سال ۲۰۱۱ با شیوه نامتوازن گزارش جنگ سوریه توسط رسانه‌ها برخورد کرده‌ام. [چنانچه مثلاً] در سال ۲۰۱۶، مصیبت‌هایی که مردم شرق حلب طی حمله دولت سوریه و حملات هوایی روسیه متحمل شدند، بسیار [در رسانه‌ها] مورد توجه قرار می‌گرفت. اما به تخریب تقریباً کامل رقه تحت کنترل داعش و تلفات گسترده غیرنظامیان توسط ائتلاف تحت رهبری آمریکا توجه بسیار کمی شد.

من (پاتریک کابورن) قبلاً چنین پوشش خبری نامتوازی را به مهارت و منابع بیشتر اپوزیسیون سوری در ثبت و انتشار جنایات انجام شده توسط دولت سوریه و متحدانش نسبت می‌دادم. [چراکه] داعش هیچ علاقه‌ای به سرنوشت غیرنظامیان تحت کنترل خود نداشت. اما در آفرین فیلم [مدرک] کافی برای اثبات مصیبت‌های وارده به غیرنظامیان وجود دارد، لیکن به سادگی پخش یا چاپ نمی‌شود. از بسیاری جهات، نقش رسانه‌های بین‌المللی در جنگ سوریه، به اندازه طرف‌های درگیر در داخل کشور یا حامیان خارجی آن‌ها، جانبدارانه (غیرمنصفانه) و گمراه‌کننده بوده است.

روز پنجاه ام

شنبه ۱۰ مارس ۲۰۱۸

در روستاهای بَرکاشه، قاشا، بکه، قوتا، چولاقا، خُدِریا و قسطل خُدِریا از توابع بلبل، جنگ سنگین در جریان بود.

همزمان در روستاهای کانی گُورک، قوربه و کَفَرزیت از توابع جندرس، جنگ سنگین ادامه داشت. روستاهای کَفَردله، فقیرا، قوژیما و تُلَف هم از زمین آسمان بمباران می شدند.

در روستای کَفَرصفره، روهندا غمگین، عضو مرکز اطلاع رسانی ی.پ.ژ هنگام تهیه گزارش از جنگ، در کنار پدرش، محمد گدرو که عضو نیروهای آسایش بود و سه رزمندۀ دیگر، در حملۀ هوایی ارتش ترکیه، جان خود را نثار سرزمینشان کردند.^{۳۳۴} دوست و همکار او، آورین معصوم درباره اش چنین گفته است:

"شهید روهندا از نظر نظامی، هنری، سازماندهی و در زمینه مبارزات زنان به سطح بالایی رسیده بود. او صدایی دلنشین داشت. هر مشکلی که پیش می آمد، او فقط سعی می کرد آن را برطرف کند. لبخند روهندا خاص بود. زمانی که می خندید تمام سختی ها و دلخوری هایم از بین می رفت. قلم او بسیار محکم بود. او از طریق نوشته هایش وابستگی خود را به شهدا و رهبر آپو نشان می داد."

روهندا به آورین گفته بود:

«ما باید هر «رفیق» را با قلم خود و عکس و تصویر جاودانه ساخته و وارد صفحات تاریخ کنیم.» ۳۳۵

نام: شین گدرو

نام سازمانی: روهندا غمگین

نام مادر: عایشه

نام پدر: محمد

تاریخ و محل تولد: سال ۲۰۰۰ - حلب

تاریخ و محل شهادت: ۱۰ مارس ۲۰۱۸ - جندرس

در جبهه شرق، مناطق مریمین، کفرروم و قورتقولاق از توابع شرا شاهد نبردی سنگین بود.

خط جبهه شرق به آفرین نزدیکتر می شد و در روستای خالتا درگیری شدیدی میان ی.پ.گ/ژ و ارتش ترکیه جریان داشت. در حالیکه هواپیماهای ترکیه مرکز آفرین و محله های حومه آفرین را بمباران می کردند، روستای جومکه هم زیر آتشبار توپخانه دشمن بود.

هیئت دیگری از باشور گوردستان برای پشتیبانی از مردم آفرین راهی روزاوا شد. این هیئت شامل بیست و پنج نفر از روحانیون زرتشتی، مسلمان، مسیحی، کاکه ای، ۳۳۶ فعالان هورامی، پیشمرگه های قدیمی، شخصیت های سیاسی و نمایندگان حزب کمونیست، جنبش آزادی، ی.ن.ک، جنبش گوران و ک.ن.ک بود که همراه خود چادر، دارو و وسایل مورد نیاز برای کودکان را به آفرین می بردند.

بموازات حمایت‌های مردمی از آفرین در کشورهای مختلف، تعدادی از جوانان آنارشیستِ سوئیسی برای به یاد آوردن جنباخندگان آنارشیست در حملات ترکیه، یک گرافیتی با مضمون دفاع از آفرین را بر دیوار کنار اتوبانی در برن نقاشی کردند.^{۳۳۷}

بودو راملو، نخست وزیر ایالت تورینگن آلمان، که هشتم مارس عبارتی در حمایت از ی.پ.گ را توثیق کرده بود، امروز به آژانس مطبوعاتی آلمان (د.پ.آ) گفت که از سوی حساب‌های توثیقی زیادی در ترکیه و آلمان به مرگ تهدید شده و مورد اهانت قرار گرفته است. عکس‌های جنسی مونتاژ شده از همسر راملو نیز پخش شده بود که توثیق آن‌ها را حذف کرد. با این حال راملو از موضع خود منحرف نشد و دوباره توثیق کرد که:

" آفرین به معنای تعیین سرنوشت است و هر شلیک یا حمله توسط یک شریک ناتو، ضربه‌ای به ارزش‌ها و آزادی ماست. این نقض آشکار قوانین بین‌المللی است.... همبستگی با روژاوا و آفرین!"^{۳۳۸}

تجمعات در همبستگی با مردم آفرین کماکان در شهرهای برلین، بن، بیلفلد، دورتموند، دویسبورگ، دوسلدورف، فرانکفورت، اسین، هامبورگ، مانهایم، هانوفر، فلبرت، رکلینگهاوزن، زاربروکن، هرنه، بوخوم، گلسن کیرشین، کاسل، اشتوتگارت، ماگدبورگ، درسدن، لایپزیگ، فرایبورگ، فردریش هافن، اسلینگن، اسلو، مالمو، کپنهاگ، سوندربورگ، آمستردام، سیدنی، برن، لوزان، بازل، ژنو، سنت گالن، زوریخ، آراو، پاریس، مارسی، نیس، مرینین،

مونپلیه، نیم، رن، لاروشل، وین، لیتس، گراتس، لندن، برینگتون، لارناکا، ادامه داشت. همزمان در سلیمانیه تظاهرات بزرگی در حمایت از مردم آفرین برگزار شد.

روز پنجاه و یکم

یکشنبه ۱۱ مارس ۲۰۱۸

از شب گذشته بمباران و توپباران مناطق مرکزی بلبل از سر گرفته شده بود و درگیری در مناطق چولاقا، خدریا و قسطل خدریا کماکان ادامه داشت. در روستای بریمجه از توابع ماباتا جنگ سنگینی در جریان بود و اشغالگران روستا را از زمین و هوا گلوله باران می کردند.

در محور جنوب غربی آفرین مقاومت سرسختانه مدافعان مانع از پیشروی اشغالگران می شد و آن ها هم مناطق کفردله، فقیرا و قوژیما را بمباران می کردند.

درگیری در روستای خالتا هنوز ادامه داشت و مناطق اطراف آن نیز بمباران می شد. بمباران مرکز آفرین از صبح زود آغاز شده بود و پهپادهای ترکیه در آسمان شهر پرواز می کردند.

خودمدیریتی آفرین باز هم طی بیانیه ای از کشورهای عضو شورای امنیت سازمان ملل خواست تا مانع از تهاجم اشغالگران به آفرین شوند و از بروز یک فاجعه انسانی جلوگیری کنند.

عثمان شیخ عیسی، رئیس مشترک کانتون آفرین در حال قرائت بیانیه
۱۱ مارس ۲۰۱۸، عکس از وبسایت آژانس خبری فرات

فدراسیون شمال سوریه و جنبش تو-دم، در بیانیه‌های جداگانه مجدداً افکار عمومی جهان و جامعه بین‌الملل را نسبت به جنایاتی که در آفرین رخ می‌دهد خطاب قرار دادند و از آن‌ها خواستند تا مانع از ادامه این جنایات شوند.

دکتر نوری شیخ قنبر، رئیس مشترک هلال احمر کردی، طی یک مصاحبه خبری اعلام کرد که در حملات ارتش اشغالگر ترکیه تاکنون حداقل دو بیست و سی و دو غیرنظامی از جمله سی و پنج کودک و بیست و نه زن کشته شده‌اند. وی گفت که حدود نود درصد از این شهروندان در نتیجه حملات هوایی جان خود را از دست داده‌اند و افزود که در این حملات بیش از ششصد و هشت غیرنظامی از جمله نود کودک و صد زن هم زخمی شده‌اند.^{۳۳۹} دکتر شیخ قنبر در ادامه گفت:

"ما به عنوان هلال احمر گردی از اوایل حملات، وضعیت غیرنظامیان را رصد کرده‌ایم و می‌بینیم که غیرنظامیان مخصوصاً هدف قرار می‌گیرند. به اماکن غیرنظامی دور از مکان‌های نظامی و دور از محل استقرار مبارزان حمله می‌شود. چنانچه مثلاً در بسیاری از موارد چوپانان هدف قرار گرفته‌اند و یا در گوتل، جلیبره و باسوته، غیرنظامیان مستقیماً قتل عام شدند... دلیل ترک‌ها برای این حملات ارباب غیرنظامیان و فشار به آن‌ها برای تخلیه [روستاها] است... افرادی که این روستاها را ترک کرده‌اند قبلاً به مرکز شهر آفرین منتقل شده‌اند و تجمع شهروندان در این شهر مشکلات مختلفی از قبیل تأمین محل اقامت و نیازهای اولیه را نیز به همراه داشته است... یک هفته پیش، تأسیسات آب آشامیدنی شهر به دست اشغالگران افتاد و منبع آب آشامیدنی به آفرین قطع شد. مردم اکنون آب آشامیدنی خود را از چاه‌ها تأمین می‌کنند. آب مصرفی آزمایش نشده است و خطر بیماری‌های مختلف بویژه سلامت زنان و کودکان را تهدید می‌کند... از آنجا که جاده حلب به آفرین، تنها جاده ارتباطی آفرین با جهان خارج است، در این راه، کاروان کمک‌های غذایی و آشامیدنی برای مردم آفرین بارها هدف قرار گرفته‌اند و کمک‌ها در این هفته قطع شده است... دارو، غذا، نوشیدنی و بخصوص سوخت رو به اتمام است. طی شش سال گذشته، دولت سوریه برق مردم آفرین را تأمین نکرده است. شش سال است که کمبود برق آفرین با دیزل ژنراتورها تأمین می‌شود. قطع سوخت باعث قطع برق و در نتیجه از کار افتادن بیمارستان‌ها خواهد شد...

تبهکاران به هر روستا که می‌رسند مردم را می‌کشند، شکنجه می‌دهند و غارت می‌کنند. این مسأله باعث نگرانی ماست که اگر جهان ساکت بماند و آن‌ها به آفرین برسند، شاید صدها هزار نفر کشته شوند... ما از همه سازمان‌های بین‌المللی، پزشکان بدون مرز، یونیسف و سازمان ملل می‌خواهیم که از این قتل عام جلوگیری کنند. قبل از وقوع کشتارهای بزرگ وظیفه خود را انجام دهید و نقش خود را ایفا کنید... برای اینکه یک روز از

این اتفاقات پشیمان نشویم، باید اقدامی انجام دهیم." ۳۴۰

با هماهنگی ک.ن.ک و کمیته مقاومت آفرین در هلند، مؤسسات، احزاب، سازمان‌های حرفه‌ای و شخصیت‌های گُردهستانی گرد هم آمدند تا ضمن پشتیبانی از آفرین، وحدت خود را در سطح ملی ابراز کنند. در این نشست، صدها نفر از جمله نمایندگان پنجاه و هفت حزب سیاسی گُرد، پنجاه و سه سازمان جامعه مدنی، سازمان‌های آشوری-سوری و ارمنی و همچنین بسیاری از سازمان‌های چپ تُرک و سازمان‌های عربی حضور داشتند. در بیانیه پایانی این نشست که مشتمل بر یازده بند بود، از سازمان ملل، ایالات متحده، اتحادیه اروپا، ناتو، ائتلاف ضد داعش و اتحادیه عرب خواسته شد تا در برابر حملات اشغالگرانه ترکیه به آفرین موضع جدی اتخاذ کنند. همچنین موضع روسیه و رژیم بعث در قبال آفرین مورد انتقاد قرار گرفت.

مردم آفرین برای جلوگیری از حملات ارتش ترکیه، تظاهرات "سپرهای زنده" ۳۴۱ را آغاز کردند و بصورت کاروان طولی از وسایل نقلیه غیرنظامی

در سراسر شهر به حرکت درآمدند. همزمان کاروان خودروها از حسیچه و قامشلو برای پیوستن به تظاهرات سپرهای زنده در آفرین به راه افتادند و هزاران نفر از اهالی روژاوا در شهرهای کوبانی، قامشلو، ڈربسیه، عاموده، سربکانی (رأس‌العین)، ڈربسی، گُری‌سپی، و همچنین هزاران تن از شهروندان باشوور در شهرهای کرکوک، سلیمانیه، حلبچه، رانیه و شنگال در حمایت از مردم آفرین به خیابان‌ها آمدند.

گُردهای ساکن کشورهای خارجی و دوستان جنبش آزادیخواهی گُرد که طی پنجاه روز گذشته بخشی از مقاومت آفرین بودند، کماکان در شهرهای استکهلم، مالمو، هلسینگبورگ، هالمشتاد، تروندهایم، کپنهاگ، بروکسل، آنورس، لاهه، برلین، هامبورگ، دورتموند، کلن، اشتوتگارت، مونیخ، فرانکفورت، زاربروکن، هانوفر، آخن، نورنبرگ، مونستر، تریر، کیل، برمن، سارلاند، لایپزیگ، زوریخ، وین، تیرول، پاریس، استراسبورگ، مارسای، لیون، تولوز، مونپلیه، تورین، لندن، ناتینگهام، منچستر، لیماسول، سیدنی، تورنتو، مسکو و آدیغیه تظاهرات کردند.

روز پنجاه و دوم

دوشنبه ۱۲ مارس ۲۰۱۸

در حالیکه مناطق مختلف بلبل توپباران می‌شد در روستاهای قاشا، کوتانا، کومسور و درویش درگیری شدیدی جریان داشت. همزمان تمام روستاهای راجو از زمین و هوا گلوله باران می‌شدند.

روستاهای شادیر و ایسکا زیر آتش سهمگین سلاح سنگین اشغالگران بود و در روستای باسِل نیز جنگ شدید ادامه داشت.

توپاران اطراف آفرین ادامه داشت. مرکز آفرین که عملاً در محاصره بود، از صبح آماج حملات هوایی قرار گرفت. این حملات با هدف تخریب عمدی زیرساخت‌های شهری انجام می‌شد. در یکی از حمله‌ها، بخش کودکان بیمارستان آورین مورد اصابت واقع شد و در حملهٔ دیگر، غیرنظامیان در جادهٔ ماراته-آفرین هدف قرار گرفتند. یکی از اهداف حملات هوایی، آرامستان شهید ثاوستا خابور بود که مردم بسیاری برای تشییع پیکر عزیزانشان در آن حضور داشتند. با این حال پیکر بیست تن از شهیدان آفرین با مشایعت انبوهی از مردم به خاک سپرده شد.

در یک ویدئوی منتشر شده بر روی اینترنت، چند تن از مزدوران جهادی تحت حمایت ترکیه دیده می‌شدند که یکی از آن‌ها کُردها را «کافر» خواند و خطاب به کُردها گفت:

"به خدا، اگر توبه کنید و به خدا برگردید، پس بدانید که برادران ما هستید. اما اگر امتناع کردید، می‌بینیم که سرهای شما رسیده و وقت آن است که آن‌ها را جدا کنیم."

رامی عبدالرحمان، مدیر دیدبان حقوق بشر سوریه، صحت این ویدیو را تأیید کرد و گفت که توجه بین‌المللی کاملاً بر غوطه شرقی متمرکز است و هیچ‌کس در مورد کشتار کُردها و دیگر اقلیت‌ها در آفرین صحبت نمی‌کند.^{۳۴۲}

طبق فراخوان قبلی و علیرغم جو شدید امنیتی، تظاهرات مردمی برای حمایت از مقاومت مردم آفرین و علیه تهاجم نظامی دولت ترکیه، در شهرهای تهران، سنندج، کرمانشاه، اورمیه، ماکو، مهاباد، سقز، بانه، میوان، کامیاران، بوکان، پیرانشهر، اشنویه، سلماس، پاوه، دهگلان، جوانرود، روانسر، دیواندره، بیجار، قروه، آبدانان، سرپل ذهاب، و صحنه برگزار شد.

در تهران از ساعاتی قبل از موعد برگزاری تظاهرات، نیروهای اطلاعاتی و ماموران یگان ویژه، ضمن تخلیه خیابان جلوی سفارت ترکیه، هرگونه تجمع دو یا سه نفره را با تهدید و توسل به زور متفرق می‌کردند. لیکن تظاهرکنندگان که از قشرهای مختلف گردهای ساکن تهران (و نه فقط دانشجوی) بودند، توانستند در محلی دورتر از سفارت، خود را سازماندهی کرده و تظاهرات را به سوی سفارت هدایت کنند.

این در حالی بود که رسانه‌های فارسی زبان داخل و خارج از کشور، تظاهرات را تنها محدود به شهرهای تهران، سنندج، میوان، کامیاران، ماکو و بوکان و تظاهرکنندگان مقابل سفارت ترکیه در تهران را محدود به دانشجویان گرد اعلام کردند.

در برلین، آخن، هامبورگ، ووپرتال، مونستر، برمن، هانوفر، اشتوتگارت، امیش، بن، گوپینگن، استکهلم، یوتبور، اوربرو، گاوله، مالمو، هلسینگیورگ، بروکسل، کپنهاگ، لاهه، آرنهم، وین، اینسبروک، پاریس، مونپلیه، تولوز، رن، لوریان، لندن، کاردیف، کینگستون آپون هال، فلورانس،

پیزا، فیرنتس، برن، بازل، ژنو، زوریخ، لوسیرن، وینترتور، تامبوف و ساراتوف نیز حمایت از مردم آفرین به اشکال مختلف ادامه داشت.

پولات آفرین ۳۴۳

هنگامی که انقلاب روزآوا آغاز شد، جوان هفده ساله‌ای بنام مروان، مانند هزاران جوان کُرد دیگر، برای تحقق صلح، برابری و برادری میان ملت‌ها، به جنبش آزادیخواهی پیوست. او نام سازمانی پولات آفرین را برای خود انتخاب کرد. پولات آفرین عمومی مروان بود که در سال ۱۹۹۲ در جنگ با اشغالگران کُردستان به شهادت رسیده بود.

پولات آفرین به مدت هفت سال علیه مزدوران داعش جنگید و چندین بار در جنگ علیه داعش در شنگال و منبج زخمی شد. حتی یکبار پس از اصابت دوازده گلوله، وقتی همه تصور می‌کردند جان باخته باشد، یک روز کامل را در سردخانه گذراند. ولی هرگز از آرمان و اعتقاد خود عقب ننشست. پولات برای درمان جراحات ناشی از جنگ با داعش، سه بار در بیمارستان آورین تحت عمل جراحی قرار گرفته بود که دولت ترکیه به آفرین حمله کرد. هنوز زخم‌هایش التیام نیافته و قادر به استفاده از بازوی چپش نبود که علیرغم اعتراض خانواده و رفقایش برای جنگ علیه اشغالگران، راهی جبهه بلبل شد. زمانیکه همزمانش او را به پشت جبهه بازگرداندند، آرام نگرفت و به جبهه ماباتا رفت. وقتی درگیری‌ها در مناطق مرکزی بلبل و میدانکی شدت گرفت، قسم خورد که برای دفاع از روستایش به آنجا برود و همین کار را هم کرد.

شب یازدهم مارس، در آخرین تماس تلفنی با مادرش گفت که اشغالگران برای تصرف روستایشان باید از روی جنازه او عبور کنند. در دوازدهم مارس، درگیری‌ها در روستایش، کومسور، شدت یافت. پولات به گفته‌اش عمل کرد و تا آخرین گلوله جنگید. پس از اتمام گلوله‌هایش، از طریق بیسیم با رفقایش خداحافظی کرد و گفت که قصد انجام عملیات فدایی دارد. دقایقی بعد، او خود را با نارنجک‌هایش در میان نیروهای دشمن منفجر کرد تا اسیر ارتش ترکیه و مزدوران آن‌ها نشود.

نام: مروان عمر

نام سازمانی: پولات آفرین

نام مادر: مریم

نام پدر: علی

تاریخ و محل تولد: ۱۹۹۵ - روستای کومسور

تاریخ و محل شهادت: ۱۲ مارس ۲۰۱۸ - کومسور

روز پنجاه و سوم

سه شنبه ۱۳ مارس ۲۰۱۸

در روز پنجاه و سوم مقاومت، جنگ تمام مناطق بلبل را در بر گرفته بود و در غرب هم در روستاهای چقماق از توابع راجو و مُسْتِکَا از توابع شیهِ درگیری شدیدی جریان داشت. از اواخر عصر درگیری‌ها در روستاهای ترمیشا، شُکْتَا و مَعْصِرْکَه بسیار شدید شد. همزمان، ارتش ترکیه به

غیرنظامیانی که در حال بازگشت به بهدینا بودند حمله کرد و در نتیجه آن حداقل نه نفر کشته شدند.

جنگ در تمام مناطق جندرس ادامه داشت و بخصوص در روستای ساتیا نبرد سنگینی در جریان بود.

ارتش ترکیه در باسوته کاروان اتومبیل غیرنظامیان را بمباران کرد. همزمان با پیشروی نیروهای اشغالگر به مناطق شمالی شیراوا، نیروهای وابسته به اسد نیز وارد مناطق جنوبی شیراوا و شهبها (از جمله تل رفعت) شدند.

در روستای بله از توابع میدانکی هم جنگ سختی در گرفته بود. در این روز محله محمودیه آفرین هدف هواپیماهای ترکیه قرار گرفت و حملات هوایی به مرکز آفرین تا حوالی نیمه شب ادامه یافت. با این حال، مردم آفرین پیکر هجده شهید دیگر را تا آرامستان ناوستا خابور مشایعت کردند.

بموازات پیشروی اشغالگران در خاک کانتون، شمار پناهندگان به مرکز آفرین افزایش می یافت و این به مشکل کمبود مواد غذایی دامن میزد. به همین دلیل خودمدیریتی کانتون اعلام کرد که نانوائی های موجود نان را به رایگان در اختیار مردم قرار دهند.

علیرغم تشدید بمبارانها، هیئت اعزامی از باشور کردستان توانست خود را به آفرین برساند.

بنا به گزارش مرکز مطالعات استراتژیک روزاوا - شعبه آفرین، بواسطه حملات ارتش ترکیه و مزدوران وابسته به آن از تاریخ بیستم ژانویه تا سیزدهم مارس ۲۰۱۸ سی و یک مدرسه ویران شدند و سیزده دانش‌آموز جان خود را از دست دادند.^{۳۴۴}

بنا به گزارش‌های ارسالی از شهر وان، رفت و آمد پناهندگان در شهر بطرز چشمگیری افزایش یافته بود و هر شب صدها پناهنده به ویژه از آسیای میانه با اتوبوس از وان به شهرهای گردنشین دیگر فرستاده می‌شدند. در شب سیزدهم مارس نیز صدها مهاجر ۱۵ تا ۲۵ ساله با همکاری پلیس ترکیه از درب پشتی ترمینال به مناطق اشغالی آفرین منتقل شدند.

دولت ترکیه در مناطق اشغال شده آفرین، بی‌درنگ سیاست تغییر دموگرافی برنامه‌ریزی شده را آغاز کرد. بدین منظور دولت ترکیه ساکنان بومی را اخراج یا قتل‌عام می‌کرد و سپس خانواده‌های مزدوران تحت حمایتش و خانواده‌هایی از مناطق اطمه، اعزاز، ترکیه و ترکمن‌های عراق را بجای آن‌ها اسکان می‌داد. در همین رابطه ی.پ.گ بیانیه‌ای صادر کرد که در بخش پایانی آن آمده بود:

"ما، به عنوان ی.پ.گ، تأکید می‌کنیم که تمام مناطقی که دولت ترکیه ترکیب جمعیتی آن‌ها را تغییر می‌دهد، کماکان مناطق جنگی محسوب می‌شوند و هنوز عملیات نظامی در آن مناطق جریان دارد. ما به همه کسانی که در این بازی دست دارند هشدار می‌دهیم که به این مناطق نزدیک نشوند، زیرا [در این مناطق] قانوناً به هدف رزمندگان ما تبدیل خواهند شد. ما همچنین از آن‌ها می‌خواهیم که دنباله

رو بازی‌های ترکیه نباشند و در عین حال به آن‌ها هشدار می‌دهیم که به دولت فاشیست ترکیه، در دستیابی به اهداف خصمانه خود با مردم منطقه، کمک نکنند. زیرا استقرار آن‌ها در این منطقه با اعمال زور و بدون هیچ گونه پشتوانه قانونی و حقوقی است. این نیز نقض قوانین بین‌المللی و بشردوستانه است و لذا به مبارزان ما این حق را می‌دهد که آن‌ها را هدف حملات خود قرار دهند.^{۳۴۵}

رسانه‌های کُرد خیر دادند که بین نه تا یازده نفر فعال مدنی از جمله عدنان حسن‌پور^{۳۴۶} به اتهام "حمایت از کُردهای آفرین" در شهر مریوان روژهلات کُردستان بازداشت شده‌اند.

روزنامه اومانیته فرانسه در سرمقاله خود، به قلم ژان امانوئل دوکوان، سکوت مجامع بین‌المللی در قبال حمله ترکیه به کُردها در آفرین را به معنی صدور مجوز برای قتل عام برنامه‌ریزی شده کُردها توسط اردوغان دانست.^{۳۴۷} دوکوان در این نوشته، از آفرین با نام "شهر شهید" یاد کرد، لقبی که رسانه‌های فرانسه قبلاً به کوبانی داده بودند و کُردها هم حلبچه را به این نام خوانده‌اند.

در استان دالارنای سوئد، بیست و دو نفر از شهرداران سوسیال دمکرات، رؤسای شورای شهر و نمایندگان مجلس با صدور بیانیه‌ای مشترک ضمن محکوم نمودن اقدامات ترکیه در قبال مردم آفرین، خواستار اقدام سازمان ملل متحد و جلوگیری از تجاوزات ترکیه شدند.^{۳۴۸}

همزمان اعتراضات مردمی در شهرهای هلسینکی، استکهلم، یوتبورگ، لاندسکرونا، مالمو، اوربرو، بن، اولم، مونیخ، هیلدسهایم، کاسل، لاهه،

مارسی، برن، سولوتورن، سنت گالین، ژنو، لوکزامبورگ، گراتس، آتن، آپاران و میچورینسک ادامه داشت.

پلیس فرانسه در پاریس، با معترضین گُرد که در مقابل پارلمان تجمع کرده بودند، درگیر شد و تعدادی از آن‌ها را دستگیر کرد. پلیس همچنین، حدود یکصد تن از تظاهرکنندگان گُرد را در مقابل سفارتخانه آمریکا در پاریس بازداشت کرد. در این درگیری‌ها هفت نفر از تظاهرکنندگان نیز زخمی و راهی بیمارستان شدند.

در زوریخ هم زنان معترض گُرد در مقابل کارخانه اسلحه سازیِ راین متال تجمع کردند و خواستار توقف فروش سلاح به ترکیه شدند.

روز پنجاه و چهارم

چهارشنبه ۱۴ مارس ۲۰۱۸

در جنوبی‌ترین منطقه بلبل، روستای قوری‌گل، جنگ سختی جریان داشت و منطقه توسط هواپیماها بمباران می‌شد.

در ماباتا مقاومت بشدت ادامه داشت و اشغالگران در روستاهای ترمیشا، شُکتا و مَعصرکه زمین گیر شده بودند.

در شِراوا، از صبح زود درگیری‌های سنگین در شادیر و خزیوه آغاز شد و در روستای باسِل جنگ شدیدی جریان داشت که طی آن یک تانک اشغالگران منهدم شد. هواپیماهای جنگنده مناطق باسِل و صوغانک را بمباران می‌کردند.

درحالیکه میدانکی هدف توپخانه اشغالگران قرار داشت، رزمندگان مدافع یک تانک ارتش ترکیه را در کفرروم ساقط کردند.

نیروهای اشغالگر از شرق به حومه آفرین رسیده بودند و مقاومت بی نظیر مدافعان ادامه داشت. دشمن تلاش می کرد که از جنوب غربی هم به آفرین برسد. به همین دلیل از شب گذشته روستای ماراته را توسط هوایما، توپخانه، خمپاره و کاتیوشا گلوله باران کرد و روستای کوکب نیز هدف هوایماهای جنگنده قرار گرفت. اشغالگران پس از توپباران شدید ماراته، وارد روستا شدند و اهالی روستا را که بالغ بر سه هزار نفر بودند، در مدرسه‌ای گرد آوردند.

بمباران هوایی و توپخانه‌ای مرکز آفرین شدت گرفته بود تا اهالی مجبور به ترک خانه‌های خود شوند. در حملات این روز حداقل پنج غیرنظامی و دو کودک (چهار و شش ساله) جانباختند و دوازده نفر از جمله پنج کودک، مجروح شدند.

مرکز اطلاع‌رسانی نیروهای آسایش اعلام کرد که از آغاز حملات دولت ترکیه به آفرین، بیست و هشت تن از نیروهای آسایش در این حملات جانباخته‌اند.

بر اساس آمار ثبت شده در بیمارستان آورین، از بیستم ژانویه تا سیزدهم مارس ۲۰۱۸ تعداد ۲۶۲ غیرنظامی توسط نیروهای مهاجم کشته و حداقل ۷۰۶ نفر هم زخمی شده‌اند. با توجه باینکه زخمی‌های بسیاری نتوانسته بودند خود را به مرکز آفرین برسانند و پیکر بسیاری از غیرنظامیان کشته شده هرگز به بیمارستان آورین نرسید، تعداد کلی کشته و زخمی‌ها بسیار بیشتر از این آمار بوده است.

علیرغم تبلیغ برخی رسانه‌ها و ادعای بعضی از نهادها مبنی بر اینکه خودمدیریتی مانع از خروج اهالی آفرین از شهر می‌شود، برای خروج مردم از آفرین هیچ مانعی از طرف خودمدیریتی وجود نداشت و برخی خانواده‌ها قبلاً بسوی کانتون شهابا راه افتاده بودند. ولی هنوز علیرغم تمام خطرات، سختی‌ها و کمبود نیازمندی‌های اولیه، حدود نود درصد اهالی آفرین با میل و اراده خود در شهر مانده بودند. تصاویر و ویدئوهای مخابره شده نشان می‌داد که زندگی در شهر جریان دارد و کودکان در کوچه‌ها بازی می‌کنند. هر سه تا چهار خانوار در یک خانه زندگی می‌کردند و هریک به طریقی برای مشارکت در مقاومت آفرین بسیج شده بودند. نانوايي‌ها بیست و چهار ساعت شبانه روز نان می‌پختند و رایگان در اختیار مردم قرار می‌دادند.

تانکرهای آب در مناطق مختلف مستقر شده بودند تا آب آشامیدنی را که پس از حملات هشتم مارس ارتش ترکیه به تأسیسات آبرسانی قطع شده بود، به مردم برسانند. روزانه ده‌ها نفر برای اهدای خون در مقابل مرکز اهدای خون جمع می‌شدند و مردم با اراده‌ای مصمم به تشیع پیکر شهدا می‌رفتند. در روز پنجاه و چهارم مقاومت هم پیکر سی و دو تن از شهدا با مشایعت هزاران تن از مردم آفرین و کسانی از سایر نقاط روزاوا و باشور به خاک سپرده شد. در این مراسم، نبیجا عمر، خواهر شهید پولات آفرین شعری خواند و عملیات جان‌فدایی برادرش را ستود.

مجلس دمکراتیک سوریه طی بیانیه‌ای اعلام کرد که ارتش ترکیه با بهره‌گیری از سکوت جامعه جهانی در قبال جنایات ضد بشری و علیه حضور تاریخی مردم کُرد در این منطقه، همچنان در تلاش است تا شهر آفرین و حومه آن را اشغال کند. دولت ترکیه به منظور تغییر ترکیب جمعیتی منطقه، خانه‌های غیرنظامیان در روستاهای کُردنشین را با توپخانه‌های سنگین و هواپیماهای جنگی، وحشیانه بمباران می‌کند تا ساکنین آن‌ها خانه‌های خود را رها کنند و سپس خانواده‌های مزدوران تحت فرماندهی ارتش ترکیه را از اردوگاه‌های ترکیه آورده و در خانه‌های تخلیه شده روستاهای آفرین اسکان می‌دهد. مجلس دمکراتیک سوریه در ادامه از مردم خواست که حتی المقدور روستاهای خود را ترک نکنند تا تلاش‌های ترکیه برای خالی کردن آفرین از مردم کُرد بی‌اثر شود. در پایان این بیانیه آمده بود:

" ما در مجلس دموکراتیک سوریه، سیاست‌های نسل‌کشی ترکیه علیه مردم کُرد در طول تاریخ و تداوم این سیاست‌ها امروز در آفرین را محکوم می‌کنیم و از جامعه جهانی و سازمان‌های بین‌المللی حقوق بشر می‌خواهیم سکوت را بشکنند و با رفتار منفعلانه، در جنایاتی که ترکیه علیه بشریت مرتکب می‌شود، شریک نشوند... ما همچنین از شورای امنیت سازمان ملل متحد می‌خواهیم که به تصمیمات خود احترام بگذارد و برای اجرای آن‌ها در اسرع وقت، به ویژه با توجه به قطعنامهٔ ۲۴۰۱ تلاش نموده و از یک راه حل سیاسی در سوریه حمایت کند..."^{۳۴۹}

با وجود اینکه ترکیه از پناهندگان بعنوان اهرم فشار برای باج خواهی از اروپاییان استفاده می‌کرد، کمسیون اروپا در ادامهٔ اجرای بیانیهٔ اتحادیهٔ اروپا و ترکیه،^{۳۵۰} دومین بستهٔ کمک‌های مالی به ترکیه برای حمایت از پناهندگان، به مبلغ سه میلیارد یورو را تصویب کرد.^{۳۵۱}

درحالی‌که اعتراضات کُردها در شهرهای برلین، مونیخ، فرانکفورت، دارمشتات، اشتوتگارت، مانهایم، زاربروکن، اوزانبروک، مونستر، برِمن، فرایبورگ، هانوفر، کلن، هامبورگ، اِسِن، سالزگیتز، وین، لاهه، بروکسل، کپنهاگ، گاوله، برن، زوریخ، پاریس، ماریسی، رِن، میلان، پارما، بارسلونا، لندن، کاردیف، تورنتو، ساراتوف و کراسنودار ادامه داشت، گروهی از فعالان ایتالیایی، به منظور اعلام همبستگی با مردم آفرین، کنسولگری ترکیه در منطقهٔ مِسْتَرَهٔ ونیز را برای ساعاتی به اشغال خود در آوردند.^{۳۵۲}

روز پنجاه و پنجم

پنجشنبه ۱۵ مارس ۲۰۱۸

میدانکی به تصرف اشغالگران درآمد بود و در نازا هنوز درگیری‌ها ادامه داشت. مقاومت در مناطق غربی ماباتا پیشروی اشغالگران را بسیار کند کرده بود. اشغالگران از جنوب غربی آفرین به شهر نزدیک می‌شدند. روستاهای تل‌طویل و جومکه از زمین و هوا گلوله باران می‌شد. در عین حال هنوز از اسرنوشت روستاییان ماراته اطلاعی در دست نبود. بمباران و توپباران مرکز آفرین بخصوص محلهٔ زیدیه ادامه داشت. طی دو روز بیش از یکصد کاتیوشا و توپ به آفرین اصابت کرد و طی این بمباران‌ها حداقل دو زن و سه کودک جانباختند.

شهر در شرف محاصرهٔ کامل بود و نیروهای مهاجم مردم را تهدید به نسل‌کشی می‌کردند. سابقهٔ سیاست‌های وحشیانه و زن‌ستیزانهٔ متحدان افراطی دولت ترکیه علیه زنان، دورنمای وحشتناکتری را برای زنان آفرین ترسیم می‌کرد. زنان میدانستند که ماندن در شهر آن‌ها را در معرض تجاوز جنسی و سایر اشکال خشونت توسط نیروهای اشغالگر قرار می‌دهد. لذا با تشدید

بمباران‌ها و پیشروی اشغالگران، مردم بیشتری خانه‌های خود را بسوی شهبها ترک می‌کردند.

مردم آواره آفرین همراه با وسایل خود، در حال ترک شهر
۱۵ مارس ۲۰۱۸، عکس از وبسایت صدای آمریکا

از آغاز حملات ارتش ترکیه و مزدوران وابسته به آن، بسیاری از زنان باردار آفرینی نوزادان خود را بدلیل ترس ناشی از بمباران سقط کردند. در روز پانزدهم مارس، سیزده نوزاد زودرس در بخش اطفال بیمارستان آورین تحت مراقبت قرار داشتند. ثنا احمد، تنها مامای بیمارستان می‌گفت که این نوزادان نارس بدنیا آمده‌اند و نیاز به تغذیه وریدی و مراقبت تنفسی دارند، اما در بیمارستان هیچ دستگاه تنفسی وجود نداشت و تغذیه وریدی میسر نبود. وی گفت که با توجه به کمبود تجهیزات و داروهای مهم، اگر این نوزادان به بیمارستان‌هایی با تجهیزات مناسب فرستاده نشوند، از بین می‌روند.^{۳۵۳}

در عین حال مدیریت بیمارستان آورین اعلام کرد که کادر درمانی و تجهیزات پزشکی آن‌ها، برای تعداد بالای مجروحانی که به بیمارستان می‌آورند کفایت نمی‌کند.

بمباران بی‌وقفه شهر، شرایط وحشتناک ناشی از بمباران‌ها، روند صعودی تعداد زخمی‌ها و کشته‌ها، نبود دارو و تجهیزات پزشکی، پرسنل انگشت شمار بیمارستان را خسته و ارائه خدمات پزشکی را عملاً غیر ممکن ساخته بود. از چهاردهم مارس حتی دیگر آمار کشته‌ها و زخمی‌ها هم ثبت نشد. هیئتی به سرپرستی شاهوز حسن، رئیس مشترک پ.ی.د، برای گفتگو در مورد آفرین با ملا بختیار، مسئول دفتر سیاسی ی.ن.ک دیدار کرد. طی این گفتگوها، شاهوز حسن از باشور کردستان خواست تا حمایت سیاسی بیشتری از روژاوا بعمل آورند.

همزمان در زندان زنان شهر طرسوس ترکیه، چهار زندانی سیاسی به نام‌های شیلان چتینر، فاطمه بفره، کانیا آغرمان و سُنْگول جوشکون برای پایان دادن به انزوای شدید رهبر خلق کُرد عبدالله اوجالان و خروج دولت اشغالگر ترکیه از آفرین دست به اعتصاب غذای نامحدود زدند.^{۳۵۴}

تمام احزاب حاضر در پارلمان فدرال آلمان (بوندستاگ) در اینکه حمله ترکیه به آفرین ناقض حقوق بین‌المللی بود، اتفاق نظر داشتند ولی نمایندگان سیزها، چپ‌ها، حزب دمکراتیک آزاد آلمان و حزب آلترناتیو برای آلمان، دولت فدرال را فاقد شفافیت لازم در این باره میدانستند. حزب

آلترناتیو برای آلمان از دولت خواست که این حملات را رسماً محکوم کند و سه حزب دیگر خواستار توقف فوری صادرات هر نوع سلاح به ترکیه شدند.^{۳۵۵}

اتحادیه اروپا طی تصویب یک طرح "غیر الزام‌آور"، از ترکیه خواست تا نیروهای خود را از آفرین خارج کند. متعاقباً، وزیر ترکیه در امور اتحادیه اروپا این تصمیم را بی‌بینش‌ترین تصمیم پارلمان اروپا طی سال‌های اخیر خواند و درخواست از ترکیه برای عقب نشینی نیروهایش را پشتیبانی واضحی از سازمان‌های تروریستی دانست. اردوغان نیز در واکنش به این تصمیم خطاب به اروپایی‌ها گفت:

"بیخود امیدوار نباشید، ما تا زمان انجام کار آنجا را ترک نخواهیم کرد. پارلمان اروپا هیچ حرفی برای گفتن به ترکیه ندارد و هرچه در این مورد بگوید از یک گوش وارد شده و از گوش دیگر بیرون می‌رود."^{۳۵۶}

اعتراضات مردمی در شهرهای برلین، فرانکفورت، اشتوتگارت، کلن، هامبورگ، برمن، زاربروکن، نورنبرگ، مونستر، هیلدسهایم، کلوه، لایپزیگ، کاسل، استکهلم، یوتبورگ، گاوله، استاوانگر، لاهه، برن، لوزان، لوسرن، زوریخ، وینترتور، وین، رم، ونیز، پارما، مارسی، کن، استراسبورگ و تولوز ادامه داشت.

هلین قره چوخ^{۳۵۷}

زنان جوان کلاشنیکف به دست، با یونیفرم‌های خاکی و عرق گرفته، زیر آفتابِ ماه مه در حال آموزش نظامی بودند تا برای پیوستن به ی.پ.ژ آماده شوند. دو مربی به جمع مبتدیان پیوستند تا نحوه استفاده و باز و بسته کردن سلاح آ.ک. ۴۷ را به آنها آموزش دهند. پس از اتمام آموزش، یک به یک، از شاگردان خواستند که به سمت هدفی در شصت متری شلیک کنند. وقتی که نوبت به آنها رسید، پشت اسلحه رفت، نفس عمیقی کشید و دو گلوله شلیک کرد. صدای تشویق رفقاییش بلند شد. او هر دو بار به هدف زده بود. آن‌ا کمپبل^{۳۵۸} در دوازدهم ژوئن ۱۹۹۱ در لندن بدنیا آمد. پدرش، درک، فعال محیط زیست و آهنگساز بود و مادرش، آدرین به عنوان یک فعال ضد جنگ شناخته می‌شد. آن‌ا دوران مدرسه را با کسب نمرات عالی در تمامی دروس در شهر برایتون به پایان رساند. سپس در رشته زبان انگلیسی و فرانسه در دانشگاه شفلد ادامه تحصیل داد. او که شجاعت و ایده‌آل گراییِ مادرش را به ارث برده بود، در دوران دانشجویی وارد فعالیت‌های چپ گرایانه رادیکال شد. از آنجا که می‌خواست از مهارت‌های زیاد و قابل توجه خود در راه‌های دیگر استفاده کند، دانشگاه را رها کرد و برای تحصیل در لوله کشی به بریستول رفت و اولین مجموعه ابزار خود را خرید.

با تشدید جنگ داخلی سوریه، وضعیت مردم این منطقه، آن‌ا را به شدت تحت تأثیر قرار داد و چنین شد که برای پیوستن به ی.پ.ژ به صورت آنلاین

ثبت نام کرد. او موضوع را با خانواده‌اش در میان گذاشت اما از آن‌ها قول گرفت که از این موضوع با کسی سخن نگویند. چرا که این اقدام با توجه به قوانین بریتانیا، او را در معرض خطر دستگیری قرار می‌داد.

در مارس ۲۰۱۷، آنا به عراق پرواز کرد و دو ماه بعد شبانه با یک قایق کوچک از رود دجله گذشت تا به روزاوا برسد. او در هفدهم ماه مه همان‌سال رسماً آموزش‌های نظامی خود را در ی.پ.ژ آغاز نمود. آنا در طی ماه‌ها، از طریق پیام‌های متنی و گاهگاهی تماس‌های تلفنی با خانواده‌اش در ارتباط بود و هر بار ضمن صحبت از امنیت و شرایط خوب خود، می‌گفت: "همه چیز عالی‌ه. من فقط سبزیجات می‌کارم و در یک پست دیده بانی نشسته‌ام. در هیچ نبردی حضور ندارم. حقیقتاً کمی خسته‌کننده است."

نام: آنا مونتگومری کمپبل
نام سازمانی: هلین قره چوخ
نام مادر: کاترین اِما (آدرین کُتی)
نام پدر: هوگو مارتین مونتگومری (درک)
تاریخ و محل تولد: ۱۹۹۱ - لندن، بریتانیا
تاریخ و محل شهادت: ۱۵ مارس ۲۰۱۸ - آفرین

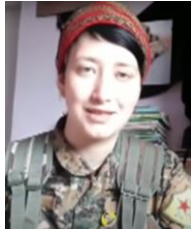
آنا، که نام گریلاییِ هلین قره چوخ را برای خود برگزیده بود، در زمان محاصرهٔ آفرین برای حضور در میدان نبرد بسیار بی‌قرار بود، چنانچه در دفترچه خاطرات خود نوشته است:

"می خواهم بخشی از مبارزه باشم. می خواهم توانایی هایم را حس کنم، تا از خود و دوستانم محافظت نمایم. هر روز همه اخبار را نگاه می کنم و می خوانم. عکس جان باختگان و مراسم تدفین را می بینم. شاید به همین دلیل است که تا این حد دوست دارم به آفرین بروم. تا درک ملموس تری از تلاش ها داشته باشم."

هلین نهایتاً با اصرار توانست از فرماندهان خود اجازه حضور در نبرد آفرین را بگیرد. فرمانده، نسرين عبدالله، با بی میلی به او اجازه می دهد تا فقط به مدت سه روز به آفرین برود. پس از طی شش هفته آموزش نظامی و ایدئولوژیک، درحالیکه موهای بلوند کوتاهش را تیره کرده، آماده رفتن به آفرین می شود. در یک ویدیو با لیخند شیرینی بر لب می گوید:

"هیچ وقت فکر نمی‌کردم کسی باشم که بتواند در یک انقلاب در این جا مشارکت داشته باشد. می‌خواهم بدانم که این واقعی است. بله حس می‌کنم که این بسیار مهم و حیرت‌انگیز است. می‌خواهم چیزهای زیادی یاد بگیرم و برای یک ثانیه نیز از این کار پشیمان نیستم."

او در بخش دیگری از دفترچه خاطرات خود می‌نویسد:
"دیروز طی تماس تلفنی ام براحتی و با خوشحالی به بابا دروغ گفتم و گفتم که مطمئن دوستانم به من اجازه نخواهند داد بروم. برای نبرد به خاطر این سرزمین و در صورت لزوم مردن برای آن کاملاً آماده‌ام. هر چند ترجیح می‌دهم این طور نشود."

بالاخره او راهی آفرین می‌شود تا همراه دوستانش از انقلاب روزاوا در برابر فاشیسم محافظت کند. در پانزدهم ماه مارس ۲۰۱۸، هیلین همراه با سه مبارز گُرد در ساختمانی در محلهٔ محمودیه در بخش شمال غربی شهر آفرین بود که ساختمان آن‌ها مورد هدف بمباران جنگنده‌های ارتش فاشیست ترکیه قرار گرفت. او به تازگی از درون یک لولهٔ بتنی که در آن پناه گرفته بود خارج شد که یک جنگندهٔ اف-۱۶ دومین بمبش را روی ساختمان رها کرد.

هلین قره چوخ، بیست و هفت ساله، در حالی که هنوز اسلحه کلاشینکفش را در دست و یک جفت کفش ورزش کهنه به پا داشت در راه آرمانش جان سپرد.^{۳۵۹} او هشتمین داوطلب بریتانیایی و چهل و دومین داوطلب ایترناسیونال بود که تا آن تاریخ در صفوف مبارزان کُرد در سوریه جان باختند.

درک کمپبل پس از مرگ دخترش گفت که در این مدت همواره نگران جان او بوده است ولی در عین حال به دخترش افتخار می‌کند که جانش را در راه مبارزه با بی‌عدالتی و ایجاد جهانی بهتر فدا کرده است.^{۳۶۰}

روز پنج‌شنبه و ششم

جمعه ۱۶ مارس ۲۰۱۸

نیروهای اشغالگر از شرق و غرب به آفرین نزدیکتر می‌شدند و حملات خمپاره‌ای، توپخانه‌ای و هوایی به مرکز آفرین بسیار شدت گرفته بود. در نتیجه دو روز گلوله باران و بمباران آفرین، صدها غیرنظامی زخمی و ده‌ها غیرنظامی کشته شدند که بیشتر آن‌ها کودک بودند. چنانچه تنها از عصر پانزدهم تا قبل از ظهر شانزدهم مارس، بیست و یک غیرنظامی شامل سیزده زن و کودک، جانباختند. نیروهای هلال احمر کُردی در محلات اشرفیه، محمودیه و بخش قدیمی آفرین تلاش می‌کردند که غیرنظامیان مدفون در زیر آوار را نجات دهند ولی توپباران شدید مانع از امدادسانی آن‌ها می‌شد.

هوایماهای ارتش ترکیه در ساعت نه شب به بیمارستان آورین حمله کردند. سه موشک به بیمارستان اصابت کرد که در نتیجه آن شانزده غیر نظامی جانباختند. تا نیمه شب، تعداد غیر نظامیان جانباخته در حملات آن روز ترکیه، به چهل و هفت نفر رسید که در میان آنها شانزده کودک و چهارده زن دیده می شدند.

برآورد می شد که طی دو روز گذشته حدود سی هزار شهروند، آفرین را بسوی کانتون شهبای ترک کرده باشند. برای جلوگیری از قتل عام بیشتر غیر نظامیان، خودمدیریتی از تمام مردم خواسته بود که شهر را تخلیه کنند. نیروهای دفاعی و امنیتی کانتون هم به خروج مردم از شهر کمک می کردند. اداره امور مهاجران خودمدیریتی دمکراتیک، از همه سازمانهای حقوقی بین المللی خواست که بی درنگ از هزاران کودک، مجروح و سالمند که بدون آب، غذا و دارو در بیابان شهبای آواره شده اند، حمایت کنند. در همین حال آنتونیو گوترش، دبیر کل سازمان ملل، به ابراز تأسف عمیق خود برای وضعیت مردم در غوطه شرقی و (سپس) آفرین بسنده کرد.^{۳۶۱}

همزمان، ک.ن.ک طی بیانیه‌ای به مناسبت سی‌امین سالگرد بمباران شیمیایی حلبچه، اعلام کرد که خطر قتل عام‌گردها در هر چهار بخش‌گردستان ادامه دارد و آنچه سی‌سال پیش در حلبچه اتفاق افتاد امروز در آفرین رخ می‌دهد. دادگاه بین‌المللی دائمی مردم، در پاریس، چهل و ششمین جلسه خود را به پرونده "نقض قوانین بین‌المللی و حقوق بشر بین‌المللی توسط جمهوری ترکیه و مقامات آن بر علیه مردم‌گرد و سازمان‌های‌گرد" اختصاص داد. نتیجه این جلسه در تاریخ بیست و چهارم ماه مه در پارلمان اروپا اعلام خواهد شد.^{۳۶۲}

وزارت خارجه فرانسه با ارسال یادداشتی به تمام رسانه‌های خبری از آن‌ها خواست تا از اعزام خبرنگار به سوریه، به ویژه در غوطه شرقی و آفرین خودداری کنند. بر اساس این یادداشت، روزنامه نگارانی که در صورت لزوم به این مناطق اعزام می‌شوند باید مطابق با الزامات قانونی "کشورهای همسایه سوریه" رفت و آمد کنند.^{۳۶۳} اگرچه به نظر می‌رسید که این درخواست برای حفاظت از جان خبرنگاران صادر شده باشد، ولی در اصل تلاش برای سانسور خبری بود. چون ورود خبرنگاران به آفرین و تهیه خبر را منوط به کسب اجازه آن‌ها از ترکیه می‌کرد. این دستور به مثابه نقض آشکار "آزادی مطبوعات" بود و اعتراض اتحادیه ملی روزنامه نگاران فرانسه، اتحادیه روزنامه نگاران وابسته به کنفدراسیون عمومی کار و کنفدراسیون دمکراتیک کار فرانسه را در پی داشت.^{۳۶۴}

علیرغم انفعال جامعه جهانی، اعتراضات مردمی کماکان ادامه داشت و مردم معترض در شهرهای فرانکفورت، آدلاید، یوتبورگ، اوربرو و مالمو به خیابان آمدند.

روز پنجاه و هفتم

شنبه ۱۷ مارس ۲۰۱۸

درحالیکه مقاومت در بخش‌هایی از میدانکی، بلبل، راجو، ماباتا، جندرس و شیراوا ادامه داشت، حملات به منظور تصرف مرکز آفرین بر این شهر متمرکز شده بود و شهر از زمین و هوا بشدت بمباران می‌شد. در این حملات یک پمپ بنزین هدف قرار گرفت و آتش سوزی مهیبی براف افتاد. اشغالگران همچنین به کاروان مردمی که در حال خروج از آفرین بودند حمله کردند و در نتیجه آن یک تراکتور یدک کش و یک خودرو کاملاً منهدم شد و حداقل سیزده نفر کشته شدند.

یدک کش سوخته در بمباران هوایی کاروان خودروها در محله محمودیه آفرین
۱۷ مارس ۲۰۱۸، عکس از وبسایت خبرگزاری هاوار

درحالیکه پنجاه و هفت روز بمباران تمامی زیرساخت‌های کانتون را ویران ساخته بود و مرکز آفرین در شُرُف محاصره بود، گروهی مشتمل بر نمایندگان جنبش ضد نژادپرستی اس.ا.اس راسیسم، بنیاد طبیعت و انسان، اتحادیه بین‌المللی مبارزه با نژادپرستی و یهودستیزی، اتحادیه حقوق بشر، جنبش ضد نژادپرستی برای دوستی بین مردم، اتحادیه دانشجویان یهودی فرانسه، شورای انجمنهای سیاه پوستان فرانسه، گروه [شرایط] اضطراری دارفور، جنبش ضد نژادپرستی اروپا، هنرمندان و اساتید فرانسوی طی بیانیه‌ای خواستار اقدام فوری دولت فرانسه جهت بکارگیری حداکثر توان در شورای امنیت به منظور ایجاد منطقه "پرواز-ممنوع" در شمال سوریه و بویژه در آفرین شدند.^{۳۶۵}

همزمان فریاد مردم آزادیخواهی که اعتراض آن‌ها هیچگاه به گوش هیچ یک از نهادهای بین‌المللی نرسید، در خیابان‌های کیپ تاون، بروکسل، اوترخت، اسلو، تروندهایم، استکهلم، رم، فلورانس، تورین، پیزا، پونتدر، لیورنو، پاریس، تولوز، لاروشل، لوریان، رن، مونپلیه، مارس، برلین، هانوفر، مونیخ، بازل، وین، تیرو، گراتس، مادرید، تورنتو و مناطق مختلف ساراتوف طنین انداز شد.

حوالی نیمه شب بمباران هوایی شهر شدت یافت و درگیری‌ها به مرکز آفرین نزدیک‌تر شد. اشغالگران توانسته بودند که شهر را از سه طرف محاصره کنند.

در محله اشرفیه در شمال شرقی شهر نبرد خیابانی درگرفته بود و در محله محمودیه واقع در شمال غربی شهر درگیری میان نیروهای ی.پ.گ/ ژ و اشغالگران به سختی جریان داشت.

روز پنجاه و هشتم

۱۸ مارس ۲۰۱۸

غرش اف-۱۶ به گوشم می‌رسد،
لهیبِ آتشِ دهانهٔ دوزخ و بویِ دود می‌آید.
هشتاد میلیون به روزاوا چشم دوخته‌اند،
به انتظار خورشید، از آنجا طلوع می‌کند!
پیشتر چشم‌امید به حراجخانهٔ حقوق بشر داشتم،
که به یاریم برسد.
می‌پرسیدند کیستی؟
می‌گفتم: "همانم که کوهستانِ من، نوح را پناه داد،
من شاخ و برگِ بلوطِ ماد هستم..."
ولی، زین پس،
اگر بپرسند از نژاد و رگ و ریشه‌ام،
سر بلند کرده و می‌گویم: "همخونِ پلنگانِ عفرینگرامم."

ساعت نیم بامداد است. شهر آفرین بشدت از زمین و آسمان بمباران می شود. درگیری های شدید در مناطق اطراف شهر و بخصوص محلات شمال غربی شهر ادامه دارد. مدافعان بشدت از شهر دفاع می کنند تا آخرین غیرنظامیان، از جمله کادر درمان و مجروحان بستری در بیمارستان بتوانند از طریق کریدور جنوبی، شهر را (بسوی شهبها) ترک کنند. مدافعان بشدت در تلاشند که کریدور جنوبی را باز نگه دارند تا غیرنظامیان بتوانند به مناطق امن برسند. درگیری در مناطق حومه روستاهای کیمار، براد و باعی ادامه دارد. از طرفی هزاران غیرنظامی در روستای باسوته به محاصره اشغالگران در آمده اند و خطر قتل عام آنها را تهدید می کند. در مناطق جنوبی که تحت کنترل رژیم بعث است، نیروهای وابسته به اسد اجازه ورود به آوارگان را نمی دهند و تنها گزینه مردم آواره رسیدن به مناطق تحت کنترل کردهاست.

با گذشت زمان، شهر آفرین خالی تر شده و صدای تیراندازی به نقاط انگشت شماری در اطراف شهر محدود می شود که در آن مدافعان از جان گذشته می جنگند. بعضی از مردم که بیشتر افراد سالخورده هستند، از ترک شهر سر باز زده، در زیرزمین خانه هایشان پناه گرفته و خود را بدست سرنوشت سپرده اند. برخی دیگر که هنوز نتوانسته اند از شهر خارج شوند، سراسیمه در حال فرار هستند. گاهاً صدای استعانت از الله و محمد بگوش می رسد. نگرانی در چشمانشان موج می زند. مادرانی آشفته که کودکانشان را بدنبال خود

مرحله اول مقاومت . ۴۰۱

می‌کشند، فرزندان‌ی که دست والدین سالخورده گریان خود را گرفته‌اند تا سریعتر حرکت کنند، نوجوانانی که ترس تمام وجودشان را فراگرفته و مبهوت بدنبال والدین خود می‌دوند...

و در این میان یک زن جوان ریز نقش تنها، که با گام‌هایی تند قدم بر می‌دارد تا بگریزد و از تمام زندگی خود فقط یک کوله پشتی کوچک در دست چپ، یک کیف کوچک بر دوش و یک ساک در دست راست دارد، زمانی که از مقابل فیلمبردار شبکه خبری می‌گذرد، با عصبانیت رو به زمین تف می‌کند.^{۳۶۷}

با روشن شدن هوا اشغالگران وارد شهر می‌شوند. آن‌ها به آرامی پیش رفته و هر آنچه را که بر سر راه می‌بینند نابود می‌کنند. ویدئوهای بسیار در شبکه‌های اجتماعی و خبری پخش می‌شود که نشان دهنده توحش اشغالگران بوده و بر انجام جرائم جنگی بدست آن‌ها دلالت دارد. در برخی از این ویدئوها افرادی از ارتش آزاد تحت حمایت ترکیه دیده می‌شوند که با قمه به بریدن سر و مثله کردن تهدید می‌کنند.

و در برخی تصاویر، اشغالگران سمبول گرگ‌های خاکستری را به دوربین نشان می‌دهند.

در بسیاری از تصاویر هم انگشت‌های اشاره (به نشانه بیعت با داعش) بالاست. در این تصاویر، و البته تصاویری که قبلاً هم دیده می‌شد، لباس‌های داعشی و بازوبند پرچم داعش نیز دیده می‌شود.

به قول دیوید ایگناتیوس، مقاله‌نویس روزنامه واشنگتن پست:

"با دیدن تصاویر شبه نظامیان اسلام‌گرای طرفدار ترکیه که در مرکز آفرین پیروزمندان قدم می‌زنند، گویی به لطف ترکیه که متحد ما در ناتو است، متحدان جهادی دولت اسلامی دوباره در شمال سوریه قدرت را به دست گرفته‌اند." ۳۸

برخی از روستاییان گزارش داده‌اند که اشغالگران، افرادی را که تمکین نمی‌کنند، سر بریده و اجساد مثله شده را در جاده‌ها رها می‌کنند. آن‌ها همه چیز را غنیمت جنگی می‌دانند. مغازه‌ها را غارت نموده، به خانه‌ها یورش برده و دزدی می‌کنند. تخریب اموال عمومی، مجسمه‌ها و نمادهای فرهنگی نیز کمترین سرگرمی آنهاست.

حوالی ظهر، نیروهای ارتش ترکیه سوار بر تانک‌های لئوپارد آلمانی، همراه با مزدوران تحت حمایتشان به مرکز شهر آفرین می‌رسند و ساختمان مجلس کانتون را اشغال می‌کنند. سپس تکبیر گویان پرچم ترکیه را بر بالکن و بام ساختمان می‌آویزند.

زمانیکه اشغالگران در فلکه نوروز آفرین به مجسمه کاوه آهنگر، نماد افسانه‌ای گُردها، می‌رسند، با عصبانیت آنرا به گلوله می‌بندند. پس از رگبارهای پیاپی، مجسمه هنوز با وقار پابرجاست. بنابراین، یک بولدوزر می‌آورد و طناب‌هایی به گردن مجسمه می‌آویزند. پس از تلاش بسیار بالاخره موفق می‌شوند تا مجسمه را پایین بکشند. برآورد می‌شود که این اقدام، اولین عمل خشونت‌آمیز نیروهای ترکیه و متحدانش بر علیه فرهنگ کُردی پس از اشغال مرکز آفرین باشد.

عصر یکشنبه هجدهم مارس ۲۰۱۸، خودمدیریتی دمکراتیک کانتون آفرین طی یک نشست مطبوعاتی با حضور نمایندگان ی.پ.گ، ی.پ.ژ و ق.س.د در شهباء، بیانیه‌ای بشرح زیر منتشر کرد:

"مقاومت قهرمانانه آفرین در برابر اشغالگری ترکیه و متحد آن موسوم به ارتش آزاد، که شامل بقایای داعش و جبهه‌النصره است، وارد پنجاه و هشتمین روز خود شده است.

حملات به آفرین با همراهی روسیه و سکوت نیروهای منطقه در بیستم ژانویه آغاز شد. روسیه حريم هوایی [آفرین] را گشود تا ترکیه با تمام سلاح‌هایش مردم ما را قتل‌عام کند. [روسیه] بار دیگر مردم [ما] را فدای منافع خود کرد.

این حمله در سکوت نیروهای بین‌المللی، نیروهای ائتلاف [آمریکایی ضد داعش]، اتحادیه اروپا، سازمان ملل و شورای امنیت انجام شد.

در آفرین، نسل‌کشی و مهاجرت اجباری در حال رخداد است و صدها غیرنظامی در معرض انواع حملات قرار گرفته‌اند. چرا که نیروهای فوق‌الذکر، وظیفه بشردوستانه و سیاسی خود را در قبال مردم و رزمندگان ما، که از جهان در برابر داعش و اردوغان تروریست پرور، محافظت می‌کنند، بجای نمی‌آورند.

دولت داعشی ترکیه از مزدوران تبهکار (گروه‌های تروریستی) به منظور تغییر ترکیب جمعیتی آفرین سود جسته و آن نیروهای مرتجع و خانواده‌هایشان را جایگزین [مردم بومی] می‌کند. این دولت صدها غیرنظامی را که می‌خواستند از حملات آ.ک.پ فرار کنند، به قتل رسانده و سیاست‌های نسل‌کشی گسترده‌ای را پیش می‌برد.

در پنجاه و هشت روز گذشته، مردم و مبارزان ما در برابر دومین ارتش بزرگ ناتو مقاومت بزرگی از خود نشان دادند. بگذارید همه دنیا بدانند که با وجود وحشیگری این نیرو، ما، اعم از مردم و مبارزان، با اراده‌ای پولادین در برابر آن مقاومت کردیم. اما از آنجا که اشغالگری ترکیه غیرنظامیان را هدف قرار می‌دهد و در دو روز گذشته پنجاه و شش کودک و زن را کشت و عمداً زیرساخت‌های آفرین را تخریب کرد، تصمیم گرفتیم غیرنظامیان را از شهر خارج کنیم تا از بروز یک فاجعه انسانی جلوگیری شود.

جنگ ما علیه اشغالگری ترکیه و نیروهای ظلمانی موسوم به "ارتش آزاد" ادامه دارد. اما به منظور جلوگیری از کشتار غیرنظامیان و ضربه زدن به گروه‌های تبهکار،

این جنگ وارد مرحله نو و تاکتیک جدیدی شده است. نیروهای ما در همه جای آفرین حضور دارند تا به پایگاه‌های اشغالی ترکیه و مزدورانش حمله کنند. نیروهای ما همه جا را برای آن‌ها به کابوس تبدیل خواهند کرد. مقاومت آفرین تا نجات هر وجب [از خاک] و بازگشت ساکنان آفرین به مسکن و موطن خود ادامه می‌یابد.

در این مدت، نه تنها مردم آفرین مقاومت کردند، بلکه همه مردم شمال سوریه، گردستانی‌ها در همه جا برای آفرین به خیابان‌ها آمدند. درعین حال، نیروهای دمکراسی خواه جهان آفرین را تنها نگذاشتند. به نمایندگی از مردم خود، به همه کسانی که در مقاومت آفرین شرکت کردند، درود می‌فرستیم. علاوه بر این، از همه می‌خواهیم تا به حمایت خود از مردم ما در برابر سیاست‌های نسل‌کشی ادامه داده و جامعه [بین‌الملل] را تحت فشار قرار دهند تا مردم بتوانند با ضمانت بین‌المللی به سرزمین مادری خود بازگردند و همچنین برای بیرون راندن اشغالگران از آفرین تلاش کنند.

در نهایت، ما از سازمان ملل متحد و شورای امنیت می‌خواهیم که سکوت نکنند و بر ترکیه فشار بیاورند تا جنگ نسل‌کشی فیزیکی، فرهنگی و سیاسی علیه جامعه ما را متوقف کند.

شورای امنیت و سازمان ملل متحد باید انفعال خود را کنار گذاشته و در مورد خونریزی غیرنظامیان در آفرین و غوطه تصمیمات لازم اتخاذ کنند.

از ابتدای حملات تاکنون، پانصد غیرنظامی از جمله زنان، کودکان و سالخوردگان توسط فاشیسم ترکیه شهید و بیش از هزار و سی نفر زخمی شده‌اند و همچنین هشتصد و بیست مبارز ق.س.د جان باخته‌اند.

ما به مردم و شهدا و مجروحان خود قول می‌دهیم که خون آن‌ها بر زمین نمی‌ماند. راه ما تلاش، مقاومت و ارتباط با شهدا است. هدف ما پیروزیست. "

عثمان شیخ عیسی در کنار هوی ابراهیم مصطفی، در حال قرائت بیانیه
۱۸ مارس ۲۰۱۸، عکس از وبسایت آژانس خبری فرات

بروسنک حَسَکَه در این جلسه مطبوعاتی گفت که پس از استقرار غیرنظامیان در مناطق امن، نیروهایشان در تمامی نقاط آفرین حضور خواهند داشت و جنگ را به شیوه پارتیزانی ادامه خواهند داد. وی یادآوری کرد که تاکتیک آن‌ها در مناطق اشغالی از حالت دفاعی به وضعیت تهاجمی تغییر خواهد کرد. هوی ابراهیم مصطفی نیز گفت:

"ما آفرین را واگذار نکرده و امید خود را از دست نداده‌ایم... ما برای حفظ جان مردم‌مان به شیراوا و شهبأ آمدیم. مقاومت در هر جا ادامه دارد... در عین سکوت جامعه بین‌المللی، اردوغان جرابلوس و سپس باب را اشغال کرد و بعد به آفرین تاخت... این خطر تنها متوجه آفرین نیست بلکه تمام جهان را تهدید می‌کند."

در عین سکوت و انفعال مجامع بین‌المللی، گُردها و دوستانشان در برلین، هامبورگ، اشتوتگارت، مونیخ، برِمن، هانوفر، گِسن، دویسبورگ، استکهلم، یوتبورگ، وستروس، بروکسل، کپنهاگ، اَدنسه، پاریس، استراسبورگ، مونپلیه، تولوز، رم، تورین، وین، سالونیک، کَرِت، برن، دلمون و تیچینو همبستگی خود را با مردم آفرین اعلام داشته و حملات اشغالگران را محکوم می‌کنند. در شهرهای رانیه، گرمیان و کَلار نیز اعتراضات ادامه داشت.

بولنت کلیچ،^{۳۶۹} عکاسی که برای خبرگزاری فرانس پرس صحنه‌های اشغال آفرین را ثبت کرده است می‌گوید که غارتگری در شهر، گسترده و سازماندهی شده است و صدها نفر از اشغالگران بیشتر بر غارت تمرکز کرده‌اند تا جشن پیروزی. او ادامه می‌دهد که:

"آن‌ها همه چیز را غارت می‌کنند. اجناس، حیوانات، بزها و حتی کبوترها... من سالهاست که در مناطق جنگی هستم. [در جنگ‌ها همیشه] این اتفاق می‌افتد که دو سه نفر غارت کنند، [به همین دلیل هم حتی] در ابتدا خیلی به آن توجه نکردم اما بعد دیدم که [این بار] آن‌ها خیلی عجله دارند تا همه چیز را از این شهر بگیرند... بعضی گردان‌ها نام خود را با اسپری رنگ روی مغازه‌های مشخصی می‌نویسند تا آن را برای غارت در روزهای آینده رزرو کنند... آوارگان آفرینی از وسعت این دزدی‌ها به خشم آمده‌اند و برخی از آن‌ها می‌خواهند برای حفاظت از خانه‌ها و مغازه‌های خود به شهر بازگردند." ^{۳۷۰}

مرحله اول مقاومت . ۴۰۹

مردم بی‌دفاع آفرین وحشت‌زده و مستأصل در حال ترک شهر
۱۸ مارس ۲۰۱۸

اشغالگران در حال به آتش کشیدن شهر

۱۸ مارس ۲۰۱۸

آویختن پرچم ترکیه توسط نظامیان تُرک پس از اشغال شهر

۱۸ مارس ۲۰۱۸

تخریب مجسمه کاوه آهنگر بدست اشغالگران

۱۸ مارس ۲۰۱۸

مرحله اول مقاومت . ۴۱۳

غار مغازه ها توسط اشغالگران

۱۸ مارس ۲۰۱۸

غارت مغازه ها توسط اشغالگران

۱۸ مارس ۲۰۱۸

مرحله اول مقاومت . ۴۱۵

غارت مغازه ها و اموال مردم توسط اشغالگران
۱۸ مارس ۲۰۱۸

غارت وسایل نقلیه و دام و طیور مردم توسط اشغالگران
۱۸ مارس ۲۰۱۸

مبارز اینترناسیونال، سرخوبون راجو می گوید:

"ما همیشه فکر می کردیم که سکوت کشورهای عضو ناتو (شریک جرم) در مقابل سیاست های فاشیستی ترکیه، نماینده [بی تفاوتی] مردم آن کشورها نیست، اما در مورد آفرین، حقیقت طعم تلخی داشت. ما تا آخرین لحظه از مردمان انتظار خشم و سرپیچی بسیار بیشتری در مقابل سکوت جنایتکارانه دولت هایشان داشتیم. بی طرفی در زمانی که داعش و ارتش ترکیه در حال سلاخی یک جمعیت محاصره شده اند، عملاً جانبداری از ظالمان است.

جنبش ضد جنگ دهه شصت ایالات متحده کجاست؟ شبکه ژانسون^{۳۷۱}
فرانسه کجاست؟ جنبش دانشجویی آلمان به رهبری رودی دوچکه^{۳۷۲}
کجاست؟ رفقا، آنچه در آفرین روی می دهد، محدود به روزاوا، سوریه یا کردستان نیست. اکنون دولت-ملت ها در حال محک زدن مقاومت جنبش انقلابی اینترناسیونالیستی هستند و انفعال یا نرمش ما در مقابل فاشیسم ترکیه، دعوتی است از دولت های سراسر جهان برای سرکوب همه جنبش هایی که تصمیم به ایستادگی در برابر سرمایه داری و امپریالیسم گرفته اند. بعد از آفرین و غزه می دانند که می توانند صدها کودک را سلاخی کنند، میلیون ها نفر را آواره کنند، گروه های شبه نظامی و جناح های مرتجع را به خدمت

بگیرند و تنها با تظاهرات کوچک یا اقدامات منزوی در کلانشهرهای خود مواجه شوند.

امروز این بی‌تفاوتی نسبت به شوونیسم دولتی، خاورمیانه را ویران می‌کند، اما اگر اینجا و اکنون جلوی آن‌ها را نگیریم، فردا این روش‌ها را در سراسر جهان بازآفرینی خواهند کرد. و آنگاه، زمانی که یک مخالفت جدی با سرکوب دولت صورت می‌گیرد، دیگر مفهوم لیبرال دموکراسی و حقوق اساسی مان در اروپای خوب قدیمی ما،^{۳۷۳} از ما در برابر سیاست فاشیست‌ها محافظت نخواهد کرد...^{۳۷۴}

مرحله دوم مقاومت

"... تا زمانیکه یک سرباز ترکیه در خاک آفرین باشد، ما به مبارزه خود ادامه می دهیم [و می دانیم که] این مبارزه سخت و طولانی خواهد بود ..."

بخشی از مصاحبه خبری بروسک حسکه، سخنگوی یگانهای مدافع خلق

یکشنبه هجدهم مارس ۲۰۱۸

خشم زیتون

از آنجا که تقریباً کل جمعیت کانتون آفرین طی روزهای درگیری و بمباران‌های شدید آواره شدند، ثبت دقیق آمار پناهندگان و محل استقرار آن‌ها بسیار دشوار بود. لیکن می‌توان گفت که پس از اشغال مرکز آفرین، اکثریت پناهندگان به مناطق شرقی شِراوا و مناطق آزاد کانتون شِها (تل‌رفعت، کَفَرنايا، أَحْرَص، ام‌حوش و فافین) روی آوردند. به گفته خودمدیریتی کانتون، در روزهای آخر مقاومت بیش از دویست هزار نفر شهر آفرین را ترک کردند. بر اساس گزارش کمیساریای عالی پناهندگان سازمان ملل، هفتاد و پنج هزار نفر به تل‌رفعت و بیست و نه هزار نفر به نُبل و الزهراء و مناطق اطراف آن گریختند. ده هزار نفر هم در منطقه زیارت، در تلاشی بی‌نتیجه برای عبور از مناطق تحت کنترل رژیم گیر افتاده بودند.^{۳۷۵}

کارکنان پست‌های ایست و بازرسی دولتی رژیم که دسترسی به نُبل و حلب را کنترل می‌کردند، برای ورود پناهندگان از آن‌ها پول می‌خواستند که گاهاً مبلغ آن به پانصد هزار لیر سوریه (معادل هزار دلار آمریکا به نرخ روز) می‌رسید.^{۳۷۶}

در همین حال، درب خانه‌های مردم شِها بر روی پناهندگان گشوده بود. پنجاه و سه کمون و شوراها ی کانتون شِها به استقبال پناهندگان رفته بودند و شبانه روز برای رفع نیازهای آنان تلاش می‌کردند.

خودمدیریتی آفرین با همکاری شهرداری خلیق شهبا، زمینی به وسعت دوازده هکتار در منطقه فافین را برای ساخت کمپ پناهندگان "برخودان" مهیا کرد. طی چهار روز هشتصد چادر برپا شده که می‌توانست حدود سه هزار نفر را در خود اسکان دهد. پیش‌بینی می‌شد که تعداد چادرهای این کمپ به یک هزار برسد که البته باز هم بسیار کمتر از تعداد مورد نیاز بود.

هلال احمر گردی که قبل از حملات اشغالگران در کمپ‌های شهبا و روبرا به پناهندگان مهاجر به آفرین خدمت‌رسانی می‌کرد، پس از آغاز حمله به کانتون آفرین، دو مرکز در شیراوا و پنج مرکز در شهبا ایجاد کرد. لیکن تعداد زیاد آوارگان و پخش بودن آن‌ها در مناطق مختلف عملاً امدادسانی را با مشکل مواجه ساخته بود. از طرفی، نبود بیمارستان و تجهیزات بیمارستانی یکی از مشکلات عمده بشمار می‌رفت و درمان بیماری‌هایی مانند سل، سرخک و سرخجه به دلیل کمبود دارو، با مشکلات جدی روبرو بود.

علیرغم تلاش خودمدیریتی و اهالی شهبا، با توجه باینکه تعداد پناهندگان بسیار بیشتر از تعداد ساکنان خود شهبا بود، امکانات موجود کفاف نیازهای پناهندگان را نمی‌داد. مردم آفرین در هر جا اعم از خیابان، خانه‌های نیمه تخریب شده، اتومبیل‌ها و... مستقر شده بودند. تعداد محدود چادرها بخش کوچکی از پناهندگان را در خود جای می‌داد و بسیاری از آن‌ها در مناطقی پناه گرفته بودند که خطر مین‌های خنثی نشده یا تله‌های انفجاری داعش

جان آن‌ها را تهدید می‌کرد. از طرفی سقوط گلوله‌های بی‌هدفِ خمپاره و توپ همچنان تهدید جدی بشمار می‌رفت.

درحالی‌که پناهندگان به برق، آب، غذا، شیر خشک و... نیاز مبرم داشتند، هنوز هیچ امداد بشردوستانه‌ای از سوی کمیساریای عالی پناهندگان سازمان ملل، برای کمک به خودمدیریتی و پناهندگان به منطقهٔ شهبان نرسیده بود.

دلگش کرکوک، پرستاری که بعنوان داوطلب از اروپا همراه با هلال احمر گُردی به روزاوا رفته بود، شرایط کمک‌رسانی به آوارگان را بشرح زیر توصیف می‌کرد:

"مردم ما در اینجا شرایط بسیار بدی دارند. مردم خانه‌های خود را ترک کرده‌اند، آن‌ها در خیابان‌ها، داخل ماشین‌ها و در حومهٔ شهر به دنبال سرپناه می‌گردند. این افراد در میانهٔ یک جنگ هستند و به حمایت نیاز دارند. مردم در شرایط بسیار سختی زندگی می‌کنند... نه غذا وجود دارد، نه سرپناهی، نه آب تمیز و نه شیرخشک. ما اینجا در میان مردم هستیم اما نمی‌توانیم پاسخگویی هیچ یک از نیازهای آن‌ها باشیم. ما فقط سعی می‌کنیم به مردم

روحیه بدهیم. ما نمی‌توانیم خدمات پزشکی ارائه دهیم. زیرا هیچ دارو، تجهیزات یا پرسنلی وجود ندارد. من می‌خواهم بپرسم که این همه سازمان‌های بهداشتی کجا هستند؟ سازمان پزشکان بدون مرز کجاست؟ سازمان ملل کجاست، سازمان بهداشت جهانی کجاست؟ آن‌ها از تخلیه آفرین صحبت می‌کردند، اما یک کلمه نمی‌گویند که سرنوشت این مردم چه می‌شود... ما نیز مردم این سرزمین هستیم. ما هزاران سال است که اینجا زندگی کرده‌ایم. [ولی] حالا مجبور می‌شویم سرزمین‌های خود را تخلیه کنیم. می‌خواهید چه کنید؟ همه گُردها را با سلاح شیمیایی بکشید؟ [خُب] به کار خود ادامه دهید. این چیزی نیست که قبلاً انجام نشده باشد. [این کار نتیجه‌ای نخواهد داشت چنانچه] من به عنوان گُردی که از آنفال^{۳۷} جان سالم بدر برده است دارم به مردم خود خدمت می‌کنم."

پس از تصرف آفرین، ارتش ترکیه ورود به آفرین اشغالی را ممنوع کرد. غیرنظامیانی که می‌خواستند به خانه‌های خود بازگردند توسط اشغالگران بازداشت می‌شدند و جوانانی که در آفرین مانده بودند می‌بایست به نیروهای تحت حمایت ترکیه بپیوندند. امتناع از خواسته اشغالگران نتیجه‌ای جز زندان و شکنجه نداشت.

گزارش‌های تصویری جوانان بازداشت شده با چشم بند و دستان بسته را نشان می‌داد که از پیوستن به گروه‌های تحت حمایت ترکیه سر باز زده بودند.

اشغالگران آن‌ها را تهدید می‌کردند که در اعزاز یا ترکیه زندانی خواهند شد. ۳۷۸

همزمان نیروهای ی.پ.گ/ژ در نقاط مختلف کانتون آفرین جنگ پارتیزانی را آغاز کرده بودند. در عملیات مسیر بلبل-راجو حداقل یک خودروی زرهی منهدم، بیست و یک سرباز و مزدور ترکیه کشته و بسیاری دیگر زخمی شدند. در ساعات اولیه صبح بیستم مارس نیز رزمندگان عملیاتی را علیه پاسگاه‌های اشغالگران در جاده جندرس انجام دادند که طی آن بیست و هشت سرباز و مزدور کشته و یک خودروی زرهی اشغالگران منهدم شد. گروه‌های اشغالگر هنگام غارت منازل مردم در مرکز آفرین، مورد حمله رزمندگان قرار گرفتند که در نتیجه آن حداقل شانزده سرباز و مزدور ترکیه کشته و هفت نفر دیگر زخمی شدند. در عملیات دیگری در مرکز آفرین هم دست کم نه سرباز و مزدور کشته و نه تن دیگر زخمی شدند.

مناطق کیمار و براد شاهد نبرد سختی بود و طی درگیری‌ها حداقل یک خودروی زرهی اشغالگران منهدم و پنج تن از آنان به هلاکت رسیدند. در مسیر میدانکی به مشحلا نیز هنوز جنگ ادامه داشت.

مدیر اداره آثار باستانی سوریه اعلام کرد که بخش‌های زیادی از سایت تاریخی براد از جمله آرامگاه عزیز مارون، رهبر جامعه مارونی و کلیسای سنت ژولیان متعلق به قرن چهارم میلادی که در فهرست میراث جهانی

یونسکو ثبت شده بود در بمباران هواپیماهای ارتش ترکیه آسیب جدی دیده است. ۳۷۹

بیکر ده تن از شهدای ی.پ.گ/ژ که در آخرین نبردها جانباخته بودند، با حضور جمع کثیری از اهالی آفرین و شهباء، در روستای آحرص شهباء به خاک سپرده شد.

متعاقب اشغال آفرین، گروهی متشکل از سخنگوی کنگره دمکراتیک خلقها در اروپا، نمایندگان حزب دمکراتیک خلقهای شرناخ و وان، شهردارهای جزیره، دپ (قراقوچان)، پرسوس (سوروچ)، سور و هرینگی لندن، دینزناکی و فلیز کوچالی، روزنامه‌نگار، در ژنو کمپین اعتصاب غذا در مقابل دفتر سازمان ملل را آغاز کردند. آنها خواستار بستن حریم هوایی آفرین، استقرار نیروهای ناظر سازمان ملل در آفرین و ارسال فوری کمک‌های صلیب سرخ به منطقه شدند. آنها همچنین از سازمان ملل خواستند که بازگشت ایمن مردم آفرین به خانه‌هایشان را تضمین نموده و ضمن تشکیل کمیته حقیقت یاب در خصوص اقدام به اعمال خشونت‌آمیز و جرائم جنگی علیه مردم آفرین، اقدامات لازم برای جلوگیری از تغییر دموگرافی منطقه بعمل آورد. در مدت کوتاهی تعداد افراد این کمپین به حدود دویست نفر رسید و علیرغم اصرار پلیس ژنو مبنی بر اینکه اعتصاب غذا به وقت دیگری موکول شود، معترضان کماکان بر ادامه حضور خود در مقابل دفتر سازمان ملل اصرار کردند.

آغاز کمپین اعتصاب غذا مقابل دفتر سازمان ملل در ژنو
۱۹ مارس ۲۰۱۸، عکس از وبسایت آژانس خبری فرات

در بروکسل نیز یک تحصن پنج روزه برای اعتراض به اشغال آفرین در مقابل پارلمان اروپا آغاز شد. در حالیکه تحصن‌کنندگان مقابل ساختمان پارلمان تجمع کرده بودند، فدریکا موگرینی، به خبرنگاران گفت که درخصوص وضعیت آفرین نگران است.^{۳۸۰}

همزمان گروهی از گروه‌های استکھلم در اعتراض به اشغال آفرین، در مقابل ساختمان پارلمان سوئد اعتصاب غذای پنج روزه را آغاز کردند. هنرمند کُرد بیتوجان^{۳۸۱} و نویسنده یاشار کوچوک اسلان^{۳۸۲} نیز در میان اعتصاب‌کنندگان بودند.

آغاز کمپین اعتصاب غذا در مقابل پارلمان سوئد
۱۹ مارس ۲۰۱۸، عکس از وبسایت آژانس خبری فرات

در اعتراض به اشغال آفرین همچنین، یک گروه چهل نفره از گردهای آتن دست به اعتصاب غذای محدود زدند. پلیس اجازه نداد که معترضان جلوی سفارت روسیه چادر بزنند، و لذا آن‌ها در مقابل پارلمان یونان مستقر شدند. علیرغم باران شدید، معترضان اعلامیه‌هایی را در میان شهروندان توزیع می‌کردند که علت و هدف اعتصاب غذای آن‌ها را شرح داده بود.

یک گروه پنجاه نفره هم در برلین، کمپین اعتصاب غذا را با برافراشتن چادر و نصب پلاکارد در مقابل پارلمان آلمان آغاز کردند. این کمپین تا بیست و سوم مارس ادامه داشت و بعد از آن یک کمپین اعتصاب غذای چهار روزه در کارلستاد سوئد آغاز شد.

پس از اشغال آفرین، اردوغان طی سخنانی از نقشه بلند مدت ترکیه برای شمال سوریه پرده برداشت و گفت که عملیات نظامی تا محو کامل "کریدور تروریستی"^{۳۸۳} که از منبج، کوبانی، تل‌آبیض، سریکانی (رأس‌العین) و قامشلو می‌گذرد ادامه خواهند داشت. اردوغان همچنین احتمال انجام عملیات دیگری برای سرکوب پ.ک.ک در شنگال عراق را مطرح کرد.^{۳۸۴}

با این حال، واکنش دولت‌های منطقه و قدرت‌های جهانی، که دیگر از خروج نیروهای کُرد و ساکنان اصلی شهر از آفرین و اشغال کامل آن توسط نیروهای ترکیه مطمئن شده بودند، کماکان از حد حرف فراتر نمی‌رفت.

وزارت امور خارجه سوریه تأیید کرد که اشغال شهر آفرین توسط نیروهای رژیم ترکیه اقدامی غیرقانونی است که با منشور و اصول سازمان ملل متحد و قوانین بین‌المللی نیز مغایرت دارد و از نیروهای متجاوز خواست تا فوراً از خاک سوریه خارج شوند. سوریه از شورای امنیت سازمان ملل خواست به مسئولیت‌های خود عمل نموده و جلوی چنین تجاوزی را بگیرد و برای خروج نیروهای رژیم ترکیه تلاش کند.^{۳۸۵}

وزارت امور خارجه آمریکا نیز به صدور بیانیه‌ای بشرح زیر اکتفا کرد:

"به نظر می‌رسد اکثریت جمعیت شهر، که عمدتاً کُرد هستند، تحت تهدید حمله نیروهای نظامی ترکیه و نیروهای مخالف مورد حمایت ترکیه تخلیه شده‌اند. این به شرایط انسانی نگران‌کننده در منطقه می‌افزاید، زیرا سازمان ملل از آواره شدن صدها هزار نفر در منطقه آفرین خبر می‌دهد که اکنون برای تأمین نیازهای اساسی به

سرپناه و کمک‌های دیگر نیاز دارند. ما همچنین نگران گزارش‌های مبنی بر غارت در داخل شهر آفرین هستیم. ما بارها نگرانی جدی خود را در مورد وضعیت آفرین به مقامات ترکیه اعلام کرده‌ایم.^{۳۸۶}

واکنش انگلا مرکل هم پس از پنجاه و هشت روز انفعال، بسیار محافظه کارانه بود. وی در حضور نمایندگان بوندستاگ گفت:

"با همه منافع امنیتی مشروع ترکیه، آنچه در آفرین اتفاق می‌افتد، جایی که هزاران غیرنظامی تحت تعقیب قرار گرفته، کشته یا مجبور به فرار می‌شوند، غیرقابل قبول است."^{۳۸۷}

وزارت خارجه مصر در بیانیه‌ای اعلام کرد که عملیات نظامی ترکیه حقوق غیرنظامیان را نقض و آن‌ها را مجبور به فرار از شهر کرده است. این بیانیه همچنین بر حمایت مصر از راه حل سیاسی در سوریه، با حفظ وحدت دولت و نهادهای سوریه، تأکید نمود.^{۳۸۸}

دانشگاه بغازیچی استانبول

روز نوردهم مارس، جوانان وابسته به آ.ک.پ، جشن پیروزی ترکیه در آفرین را با توزیع شیرینی لُقوم در محوطه دانشگاه بغازیچی استانبول جشن گرفتند. در همان حال گروهی دیگر از دانشجویان ضد جنگ، با در دست داشتن بنری که روی آن نوشته بود "کشتار و تهاجم، شیرینی (لُقوم) ندارد" به این عمل آن‌ها اعتراض کردند.

اعتراض دانشجویان ضد جنگ در دانشگاه بغازچی
۱۹ مارس ۲۰۱۸، عکس از وبسایت www.stockholmcf.org

پس از انعکاس موضوع در شبکه‌های اجتماعی، رجب طیب اردوغان اقدامات دانشجویان ضد جنگ را به شدت محکوم کرد و آن‌ها را "کمونیست، خائن و تروریست" خواند. وی گفت: "ما به کسانی که پردیس دانشگاه را تروریزه می‌کنند، فرصت نمی‌دهیم." و قول داد که این دانشجویان از روی تصاویر دوربین‌ها شناسایی و مجازات شوند.

یک روز پس از اظهارات اردوغان، پلیس ترکیه دست بکار شد و طی حملات متعدد (در تاریخ‌های متفاوت) به محوطه دانشگاه، خوابگاه و منازل دانشجویان، در مجموع پانزده دانشجو^{۳۸۹} را به اتهام تبلیغات تروریستی، بازداشت کرد.

پنج روز بعد، تشکل‌های دانشجویی از جمله، انجمن ایده‌های مارکسیستی، جنبش (مجله) اهرم، ۳۹۰ جوانان دمکرات نو، ۳۹۱ جوانان حزب جنبش کارگری، فدراسیون انجمنهای جوانان سوسیالیست، و ابتکار دانشجویی، طی صدور بیانیهٔ مشترکی در دفتر انجمن حقوق بشر ترکیه در استانبول، خواستار آزادی دانشجویان بازداشتی شدند. طلبه آکان، دانشجوی دانشگاه بُغازیچی و

عضو ام.اف.تی، که بیانیه را به نمایندگی از سازمان‌های مذکور قرائت می‌کرد، با بیان اینکه دولت در تلاش است تا مخالفان چپ را در دانشگاه سرکوب کند، گفت:

"دانشگاه‌ها همیشه اندیشه آزاد را شکوفا کرده‌اند. [دانشگاهها] مناطقی بوده‌اند که در آنجا مبارزه با ظلم، استثمار و جنگ، قد علم کرده است. از این نظر، دانشگاه‌ها خون را به رگ‌های انقلابی کشور دمیدند و به امیدی برای جامعه تبدیل شدند. این واقعیتی است که رژیم آ.ک.پ نمی‌تواند آن را هضم کند."^{۳۹۲}

با ادامه روند نگران‌کننده بازداشت و دادگاهی دانشجویان، چهار روز بعد، شبکه همبستگی دانشگاهی، یک نامه سرگشاده را برای حمایت از دانشجویان دانشگاه بُغازیچی (با امضای اولیه یکصد و نود و نه شخصیت دانشگاهی بین‌المللی) به سرکنسولگری ترکیه در نیویورک، نخست وزیر ترکیه، وزیر دادگستری، رئیس شورای تحصیلات عالی، وزیر آموزش ملی و رئیس وقت دانشگاه بُغازیچی ارسال کرد. در این نامه که نهایتاً به امضای بیش از هزار و دویست و پنجاه شخصیت دانشگاهی مشهور بین‌المللی رسید، از دولت ترکیه خواسته شد تا دانشجویان زندانی را فوراً آزاد کند.^{۳۹۳}

همزمان انجمن همبستگی با دانشگاهیان برای صلح و دفاع از حقوق بشر در ترکیه، در دانشگاه سوربن پاریس یک تجمع و کنفرانس مطبوعاتی برای حمایت از دانشجویان بُغازیچی و مردم آفرین برگزار کرد. طی این تجمع

بیش از پنجاه دانشجو و شخصیت دانشگاهی بیانیه‌ای مطبوعاتی منتشر کردند. ۳۹۴

بنا به گزارش حقوق بشر ترکیه، وکلای دو تن از دانشجویانی که هفتم مه ۲۰۱۸ بازداشت شدند، در بیانیه‌ای اعلام کردند که موکلان آن‌ها در بازداشتگاه شکنجه شده‌اند و در اداره پلیس استانبول مورد توهین‌های نژادپرستانه و جنسیتی و همچنین تفتیش بدنی عریان و خشونت فیزیکی قرار گرفته‌اند. علاوه بر این، ماموران پلیس در معاینات روتین بهداشتی، حضور داشته و دخالت می‌کرده‌اند. ۳۹۵

صَفَرِ چاغلار

نوزدهم مارس ۲۰۱۸، شب هنگام در زندان فوق امنیتی وان، جوان انقلابی و زندانی سیاسی گُرد، صَفَرِ چاغلار برای اعتراض به اشغال آفرین بدن خود را به آتش کشید. او هنگام انتقال به بیمارستان در بیستم مارس جان خود را از دست داد و به کاروان شهیدان راه آزادی پیوست. خانواده‌اش شبانه پیکر او را به زادگاهش، شهر موش منتقل کردند. صَفَرِ نامه‌ای از خود بجای گذاشت که در آن ابتدا نوروز را به عبدالله اوجالان و مردم آفرین تبریک گفته و سپس به تشریح مقصود خود از این اقدام پرداخته است. او همچنین فلسفه خودسوزی خود را در قالب شعری بشرح زیر سرود: ۳۹۶

از بدو تولد، زندگی؛ مرا با کنجکاوای بزرگ
در دریا‌های تاریکی که قدمت آن‌ها را کسی نمی‌داند
به پیش می‌برد
قلب بزرگ تو
و درخشش نوری که از چشمان پُر امیدت ساطع می‌شود
تضمین‌نیست برای یافتن مسیرم
موعظه‌های خدایان دروغین و نامشروع را باور نمی‌کنم
تنها حقیقت و راستی را در وجود تو دیده‌ام
من، اینگونه،
دوست داشتن و عشق واقعی را دریافتم
اینگونه حقیقت را فهمیدم
و برای من حقیقت با تو معنا می‌یابد
ای تنها گمشده من؛ به تو گوش می‌سپارم!
آتشی عظیم در قلبم شعله ور است
می‌خواهم ذوب شوم؛ همچون یک آتشفشان
می‌خواهم در نسیم خنک بین‌النهرین خاکستر شوم
می‌خواهم گوشه گوشه دنیا را ببیمایم
تنها به این امید که بتوانم دوباره از نو زندگی را شروع کنم
برای بدست آوردن دوباره این زندگی تلاش می‌کنم و این
احساس فوق‌العاده‌ایست
می‌خواهم با این احساس وصف ناپذیر به راز تو دست یابم
می‌خواهم سیلی شوم،
تمام بدی‌ها را از زمین بزدایم و پی ببرم به راز این سیلاب
براستی سرچشمه زندگی آب کوثر است یا زمزم؟
می‌خواهم بدانم^{۳۹۷}

نوروز ۲۰۱۸ در حالی از راه رسید که آفرین مرحله دوم مقاومت را تازه آغاز کرده بود. گردها با برگزاری مراسم نوروز در شهرهای مختلف، آن را به سکویی برای اعلام همبستگی با مردم آفرین تبدیل کردند تا مقاومت آفرین را با روح آتشِ نوروز در جهان بگسترند.

در آن روزها شهرهای گس آنجلس، تورنتو، پاریس، برلین، فرانکفورت، هانوفر، برین، اشتوتگارت، مانهایم، هانائو، ولفزبورگ، بوخوم، لایپزیگ، دویسبورگ، براونشوایگ، کپنهاگ، بروکسل، آمستردام، لاهه، آتن، استکهلم، یوتبورگ، مالمو، اوربرو، اسلو، تروندهایم، استورد، لوزان، بازل، نوشاتل، فلورانس، پارما، پاریس، مادرید، تامبوف، ساراتوف، کریمه، سیپان، استانبول، آنکارا، ازمیر، موغلا، مانیسا، بالیکسیر، قونیه، دنیزلی، آمد، موش، وان، تاتوان، آگری، ایدر، قرس، ایلچ، جولمرگ، نسبین، جزیره، شرنخ، رحا، آدانا، مرسین، عثمانیه، ختای، سمسور، دیلوک، گورگوم، قندیل، حلب، دربسیه، کوبانی، دیرک، عاموده و شهرهای دیگر روزاوا شاهد مراسم پیشواز نوروز و همبستگی با مقاومت آفرین بود.

در عین حال، کمپین بین‌المللی دفاع از آفرین، طی بیانیه‌ای با امضای اولیه بیش از یکصد و چهل تن از شخصیت‌های دانشگاهی، پزشکان، وکلا، مهندسان، نویسندگان، روزنامه‌نگاران، جامعه‌شناسان، فیلسوف‌ها، زبان‌شناسان، هنرمندان و نمایندگان نهادهای مدنی و اعضای پارلمان در کشورهای مختلف دنیا، روز بیست و چهارم مارس را به عنوان روز جهانی

اقدام برای آفرین اعلام کرد و از مردم خواست تا در این روز برای حمایت از مردم آفرین و محکومیت اشغالگری، به خیابان‌ها بیایند.^{۳۹۸}

پیرو این درخواست، در بیست و چهارم مارس ۲۰۱۸ هزاران نفر از گُردستانی‌ها و دوستان جنبش آزادیخواهی گُرد از احزاب مختلف چپ، سوسیالیست، سبز و دمکرات و همچنین ده‌ها نهاد مربوط به زنان و محیط زیست و صدها شخصیت سیاسی، دانشگاهی، فعال مدنی، آزادیخواه و تعدادی از شهروندان در سی و شش کلانشهر و ده‌ها شهر کوچک در سرتاسر جهان از جمله برلین، هامبورگ، کلن، برلین، اشتوتگارت، دوسلدورف، فرانکفورت، روستوک، لایپزیگ، فرایبورگ، کپنهاگ، آرهوس، آمستردام، بروکسل، زوریخ، لوسرن، بیل، لوگانو، استکهلم، یوتبری، لوند، هالمشتاد، لندن، منچستر، داندی، رم، تورین، بولزانو، برگامو، پاریس، مارسی، استراسبورگ، آوینیون، نانت، شامبری، وین، فورالبرگ، لیتنس، آتن، بلگراد، لیسبون، سیدنی توکیو، استاوراپول، لس‌آنجلس، بوئنوس آیرس، کوردوبا، مکزیکوسیتی، لیما، آسونسیون، کابل و سلیمانیه برای حمایت از مقاومت آفرین گرد هم آمدند.

محل برگزاری این تجمعات عموماً در مقابل سفارت‌خانه‌ها، پارلمان‌ها، دفاتر نمایندگی حزب‌ها و شهرداری‌ها بود و تجمع‌کنندگان با سردادن شعارهایی از قبیل "زنده باد آفرین"، "زنده باد مقاومت آفرین"، "آفرین تنها نیست"، "در مقابل اشغال آفرین سکوت نکنید"، "هرجا آفرین، هرجا مقاومت"،

"تروریست اردوغان"، "اردوغان بچه کُش"، "دیکتاتور اردوغان" و... حمایت خود از آفرین را اعلام نموده و حملات اشغالگرائه دولت ترکیه به آفرین و همچنین سکوت قدرت‌های جهانی و جامعه بین‌الملل در قبال این حملات را محکوم کردند.

راهپیمایی لندن با حضور دوستان و خانواده آن کمپبل برگزار شد و تظاهرکنندگان بنری از عکس آن را در دست داشتند که روی آن نوشته بود:

"دولت بریتانیا [پیکر] آن را به خانه بازگردان!"

در بوئنوس آیرس، مادران روسری سفید و دوستان آیلنا سانچز،^{۳۹۹} در میان تظاهرکنندگان بودند و در گردهمایی نانت فرانسه هم دوستان کندانال بریژ دوشادوش راهپیمایان، حمایت خود را از مردم آفرین اعلام کردند.

تظاهرکنندگان پاریس بنری در دست داشتند که روی آن نوشته شده بود:

"پاکسازی قومی توسط ترکیه و مزدوران جهادی در آفرین به دلیل سکوت جامعه بین‌المللی است."

در رم نیز چند زن پیشاپیش تظاهرکنندگان بنری در دست گرفته بودند که روی آن نوشته شده بود:

"در کنار زنانی که مقاومت می‌کنند."

و در تظاهرات اشتوتگارت بنری از تصاویر شهدای مقاومت آفرین، با این مضمون جلب توجه می‌کرد:

"شهدای آفرین جاودانه‌اند."

بدنبال تجمعات روز جهانی اقدام برای آفرین، تایما سیسیچ، عضو اتحادیه جوانان سوسیال دمکرات سوئد که خود از بازماندگان نسل کُشیِ سربرِ نیتسا بود، در روزنامه سیدوستران از دولت سوئد خواست تا برای توقف نسل کُشیِ آفرین اقدام کند. او در بخشی از نوشته‌اش چنین گفت:

"دیگر نباید [فقط] کوه‌ها بهترین دوست کرده‌ها باقی بمانند. ما قتل عام‌های بسیار زیادی [در تاریخ] داشته‌ایم و تاریخ به ما آموخته است که چگونه از آن جلوگیری کنیم. ولی این پاکسازی قومی همچنان ادامه دارد. هیچ انسانی آزاد نیست مگر اینکه همه آزاد باشند. بنابراین، پاکسازی قبیح و نفرت‌انگیزی که اکنون در آفرین انجام می‌شود، باید فوراً پایان یابد."^{۴۰۰}

به مناسبت روز جهانی اقدام برای آفرین، چهل سندیکای کارگری فرانسه طی بیانیه‌ی مشترکی از تمام انسان‌های آزادیخواه و نیروهای پیشرو خواستند که به حمایت از آفرین و مدل کنفدرالیسم دمکراتیک روزاوا برخیزند و اتحادیه‌های کارگری را متعهد به چنین حمایتی دانستند. در بخش‌هایی از این بیانیه آمده بود که:

"برای رژیم فوق‌ملی گرای رجب طیب اردوغان، این تجاوز، که با نام شاخه‌ی زیتون، تعمیم یافت، تنها آغاز یک جنگ فتح^{۴۰۱} است که تمام مناطق کُردنشین شمال سوریه را هدف قرار می‌دهد... در مقابل، اتحادیه‌ی اروپا سکوت کرده است. او ترجیح می‌دهد که قرارداد ننگین منعقد شده با دولت ترکیه را تمدید نموده و این دومی را تبدیل به سگِ سربروسِ قلعه‌ی اروپا برای پناهندگان کند... روزاوا، یک منطقه‌ی خودگردان است که زندگی در آن بر اساس کنفدرالیسم دمکراتیک پیش می‌رود و در آن هر قوم جای خود را دارد. امروزه این [سیستم] یک جایگزین واقعی مترقی، برابری طلب، فمینیست و سکولار [برای رژیم‌های] منطقه است و می‌تواند آینده‌ای عاری از همه‌ی تاریکی‌ها و بربریت‌ها را ترسیم کند... اتحادیه‌های کارگری و اینترناسیونالیست‌ها! ما متعهد به حمایت از امیدی هستیم که پروژه‌ی کنفدرالیسم

دمکراتیک می‌تواند ترسیم کند. اتحادیه‌های کارگری ما وظیفه دارند در دفاع از کردها شرکت کنند... ما از همه نیروهای مترقی و انسان‌های آزادیخواه می‌خواهیم که در این امر شرکت کنند. هفته‌ها و ماه‌های پیش رو سرنوشت ساز خواهد بود. هنوز می‌توان آفرین را نجات داد. گُردستان می‌تواند و باید زندگی کند.^{۲۰۲۱}

در هفته پایانی مارس ۲۰۱۸ مرحله دوم مقاومت با حملات پارتیزانی به افراد، مواضع و تأسیسات دشمن در مناطق اشغالی شدت گرفت و نیروهای ی.پ.گ/ ژ در کیمار، باعی، ماباتا، سریکانی، کِلا، علمدار، بلبل و آفرین اشغالگران را آماج حملات خود قرار دادند.

در این مدت حداقل سه عملیات در مرکز آفرین به انجام رسید. در اولین عملیات دو نظامی تُرک کشته و تعداد زیادی مزدور کشته و زخمی شدند. در عملیات دیگر که توأم با انفجار بزرگی نزدیک به میدان کاوه آهنگر بود، نوزده تن از مزدوران فیلق‌الشام و احرارالشرقیه کشته شدند و چهار خودروی آن‌ها از بین رفت. سومین عملیات نیز در بیست و هفتم مارس حداقل شانزده کشته و ده زخمی اعم از نظامی تُرک و مزدور برجای گذاشت.

در تاریخ بیست و هفتم مارس، رزمنده ی.پ.گ، جُوان پالو، حین درگیری با اشغالگران در کُباشین به شهادت رسید. روز بعد، طی عملیات دیگری در مسیر آفرین-جنדרس حداقل دو نظامی تُرک کشته و هفت تن زخمی شدند. همزمان در عملیات روستای دیکان از توابع راجو نیز حداقل هفت مزدور از جمله دو سرکرده جبهه‌شامیه و احرارالشام کشته شدند.

سی ام مارس، همزمان با خاکسپاریِ پیکر هشت شهید مقاومت آفرین در آحرص، رزمندگان ی.پ.گ/ژ در بلندیِ مامه گور از ناحیهٔ بلبل یک تانک اشغالگران را هدف قرار دادند که در نتیجهٔ آن چهار اشغالگر تُرک کشته و سه تن دیگر نیز مجروح شدند. در همان تاریخ، طی عملیات پارتیزانیِ شبانه در دیرسوان، نیز حداقل سی مزدور لشکر سلطان مراد کشته شدند.

از دیگر سو، درگیری بین گروه‌های تحت حمایت ترکیه در آفرین بر سر سرقت منازل و غارت املاک شهروندان ادامه داشت. در یکی از موارد گروه‌های احرارالشرقیه و احرارالشام بر سر سرقت ژنراتورها و تجهیزات نانوایی شهر باهم درگیر شدند.

مزدوران لشکر سلطان مراد هم در مرکز آفرین، عکاس هنری و معلم موسیقی شتاخته شده به نام دلشان قره چول را که با دوربین خود مشغول عکاسی بود، ربوده و به زندان اعزاز منتقل کردند. آلات موسیقی دلشان نیز به بهانهٔ اینکه حرام است غارت شدند.

هلال احمر گُردستان اعلام کرد که از آغاز حمله به آفرین هفتصد و بیست هزار یورو کمک‌های مردمی از کشورهای اروپایی، اسکانندیناوی، کانادا و ژاپن جمع‌آوری شده که چهارصد و هفتاد هزار یورو از آن، بصورت پانزده هزار بستهٔ پنجاه و سه کیلویی شامل ملزومات ضروری و لوازم بهداشتی در اختیار پناهندگان شهبا قرار گرفته است.

درحالی‌که یک کاروان از کمک‌های صلیب سرخ سوری و هلال احمر سوری در تاریخ بیستم مارس به تل رفعت رسیده بود، یک کاروان دیگر از کمک‌های هلال احمر سوری و چند آژانس زیرمجموعه سازمان ملل در تاریخ بیست و پنجم مارس وارد تل رفعت شد. همزمان، سه کامیون کمک‌های درمانی که توسط هلال احمر گوردستان از سایر مناطق روژاوا و منطقه گرمیان باشور گوردستان جمع‌آوری شده بود، به آحرص رسید. در سی و یکم مارس هم، بیست و شش کامیون مواد غذایی از کمک‌های مردمی اهالی کانتون جزیره برای پناهندگان آفرین، که توسط هلال احمر گوردی جمع‌آوری شده بود به شهبای رسید.

با این وجود کمبود لوازم پزشکی و نیازمندی‌های اولیه شدیداً احساس می‌شد. شورای تندرستی آفرین و شهبای با صدور یک بیانیه مشترک اعلام کردند که آن‌ها تاکنون هیچ‌گونه "کمک پزشکی" از آژانس‌های بین‌المللی دریافت نکرده‌اند و خواستار دسترسی به تجهیزات پزشکی و دارو برای کمک به صدها هزار نفر از مردم منطقه شهبای شدند که هنوز از خدمات بهداشتی و دارویی محروم بودند.

در عین حال، پناهندگان آفرینی ضمن ابراز نارضایتی شدید خود نسبت به دولت روسیه، از پذیرفتن کمک یک هیئت روسی که به اردوگاه پناهندگان شهبها آمده بود، سر باز زدند.

در روزهای آخر مارس ۲۰۱۸، امانوئل مکرون رسماً با هیئتی از فدراسیون دموکراتیک شمال سوریه در کاخ الیزه پاریس دیدار و گفت‌وگو کرد. در این دیدار رئیس جمهور فرانسه وعده داد که از تلاش ق.س.د برای ایجاد ثبات در منطقه امن، واقع در شمال شرقی سوریه، پشتیبانی کند. بیانیه اخیر ریاست جمهوری فرانسه با تأکید آشکار بر عبارت "تضمین حمایت" با تمام اظهاراتی که تاکنون از سوی قدرت‌های بین‌المللی درباره فدراسیون شمال سوریه مطرح شده بود، تفاوت داشت. چراکه حتی آمریکا بعنوان متحد ق.س.د، از سال ۲۰۱۴ تا کنون، هرگز چنین اظهار نظر صریحی نکرده بود. مکرون علاوه بر این تمایل خود را برای وساطت بین دولت ترکیه و گروه‌های شمال سوریه اعلام کرد. ساعاتی پس از اعلام این خبر یک سخنگوی دولت ترکیه گفت که آنکارا با چنین اقدامی مخالف است و رجب طیب اردوغان هم تلویحاً گفت که مکرون پا را از گلیمش فراتر گذاشته است.

همزمان، پارلمان پرتغال طی تصویب بیانیه‌ای تهاجم ترکیه به آفرین را محکوم کرد و آن را "غیر قانونی" نامید.

در ادامهٔ حرکت‌های اعتراضی، گُردستانی‌های معترض ضمن تجمع مقابل دیوان دادگستری اتحادیهٔ اروپا در لوکزامبورگ، پروندهٔ تهیه شده درخصوص کشتار آفرین را به مقامات دیوان تحویل دادند و اعلام امیدواری کردند که دیوان وظیفهٔ خود را در قبال آن به انجام رساند.

در روز یازدهم اعتصاب غذای مقابل دفتر سازمان ملل در ژنو، نمایندگان پ.ی.د-اروپا اعتصاب غذای خود را آغاز کردند و کمپین را از گروه قبلی تحویل گرفتند. اعتصاب‌کنندگان از سازمان ملل خواستند که بر اساس فلسفهٔ وجودی خود عمل نموده و علیه اشغالگری دولت ترکیه و تبهکاران وابسته به آن اقدام کند و با سکوت خود در کشتار گُردها شریک نشود.

راهپیمایی و تجمعات اعتراضی بر علیه اشغالگری ترکیه کماکان در شهرهای پاریس، لوریان، استراسبورگ، موئیلیه، استکهلم، یوتبوری، اسلو، برلین، بن، هامبورگ، کاسل، برمن، اشتوتگارت، لایپزیگ، مونستر، مونیخ، هانوفر، هایدلبرگ، فرانکفورت، زاربروکن، برن، سنت گالن، وین، سودرهامن، لاهه، بروکسل، لوگانو، آتن، ساراتوف و هوانچاکو ادامه داشت. راهپیمایی‌های آلمان در روز سی و یکم مارس، با راهپیمایی فعالان طرفدار صلح و مخالفان جنگ ادغام شده بود که از سال ۱۹۶۰ در روز عید پاک به طور سنتی در آن کشور برگزار می‌شود.

آوریل ۲۰۱۸ با عملیات رزمندگان ی.پ.گ/ژ در محله محمودیه افرین آغاز شد که در نتیجه آن دوازده مزدور از جمله نه تن از اعضای لواء الفتح کشته شدند. رزمندگان همچنین در فلکه کاوه آهنگر سه مزدور را از پای درآوردند. همزمان طی عملیاتی دیگر در روستای قسطل خدریا یک نظامی ترک کشته و سه نظامی دیگر زخمی شدند.

از ساعت هشت شب دوم آوریل، کمپین بایکوت توریسم ترکیه در فیسبوک و توئیتر^{۳۰۳}؛ با شعار "پولی که در تعطیلات خود در ترکیه خرج می‌کنید در کشتن کودکان کُرد مورد استفاده قرار می‌گیرد." آغاز شد. هدف از این کمپین کاهش درآمد حاصل از صنعت گردشگری ترکیه بعنوان یکی از منابع اصلی درآمد اقتصاد جنگ افروز آن کشور بود.

تحركات نظامی ارتش اشغالگر ترکیه و مزدوران وابسته به آن برای استقرار در نقاط مختلف کوهستان چپای هاوار در منطقه راجو از دوم تا چهارم آوریل با مقاومت خونین نیروهای مقاومت مواجه شد. در روز اول درگیری‌ها، دو تن از رزمندگان ی.پ.گ، از جمله مهران محمدی، با کد سازمانی آویز (آبیدر) روژهلات، متولد تهران، و یک رزمنده ی.پ.ژ، در روز دوم شش تن از رزمندگان ی.پ.گ / ژ از جمله سامان کارابردی، با کد سازمانی هیوا آزاد، متولد سنندج و آسامه طیب بیگس، با کد سازمانی هلبست خویندا، متولد هولیر و در سومین روز چهار تن از رزمندگان ی.پ.گ از جمله بختیار محمد پور، با کد سازمانی رشید هلو، متولد سقز در چپای هاوار قهرمانانه جنگیدند و به شهادت رسیدند.

خودمدیریتی دمکراتیک کانتون آفرین طی بیانیه‌ای به شرح زیر از مردم سوریه و مهاجران خواست تا به آلت دست ترکیه در تغییر دموگرافی منطقه تبدیل نشوند:

به تمامی مردم محترم سوریه،

[از زمانی که] نیروهای ظلمانی از سراسر جهان به سرزمین ما اعزام شدند و سوریه به میدان جنگ تبدیل شد، شمال سوریه، به نسبت دیگر مناطق سوریه، منطقه‌ای امن بوده است. به ویژه شهر آفرین، که هزاران پناهجوی گریخته از جنگ را در خود جای داده بود. لیکن، این امر به مذاق ترکیه خوش نیامد و اشغالگران تُرک همراه با گروه‌های مزدور، با جنگ‌افزارهای ناتو به آفرین حمله کردند. پس از پنجاه و هشت روز مقاومت، مهاجمان منطقه را اشغال کردند و [برای حفظ جان مردم] لازم شد تا غیرنظامیان از منطقه خارج و به جای امن منتقل شوند.

حال توجه شما را به دو نکتهٔ مهم جلب می‌کنیم:

اول. هدف دولت اشغالگر ترکیه تغییر دموگرافی منطقه و بازسازی دوران عثمانی است. برای اینکه ترکیه به این هدف برسد، می‌خواهد بین مردم سوریه جنگ بیفروزد تا بتواند به راحتی سیاست‌های خود را در منطقه اجرا کند. مردم سوریه باید برضد این سیاست‌ها عمل کنند و به مناطق تحت اشغال ترکیه نروند.

دوم. هدف دیگر دولت ترکیه ساخت پایتخت دیگری برای تروریسم به جای رقه و موصل است و برای این کار از شهروندان سوری استفاده می‌کند. سپس از طریق تروریسم بر اروپا و خاورمیانه فشار وارد می‌کند. بنابراین منطقه هرگز امن نمی‌شود. [لذا] ما از همهٔ مردم سوریه، بخصوص مهاجران غوطه و مناطق دیگر سوریه، می‌خواهیم که این نکات را مد نظر داشته باشند و فریب برنامه‌های اشغالگری ترکیه را نخورند.

امیدواریم که به درخواست ما اهمیت دهید. زیرا عواقب تغییرات ترکیب جمعیتی، تراژدی بزرگی به همراه خواهد داشت.

همزمان با نبردهای پارتیزانی در آفرین، مقاومت در شهبها به نوع دیگری جریان داشت. در ادامه تلاش برای تأمین مایحتاج پناهندگان، هجده کامیون دیگر از کمک‌های مردم باشور توسط هلال احمر گردی به منطقه شهبها رسید. دو روز بعد هم عملیات اجراییِ احداث یک کمپ پناهندگان جدید به گنجایش دو هزار چادر در مساحتی معادل شش کیلومتر مربع در روستای تل سوسن شهبها آغاز شد. حسین حنان عضو شورای مدیریتی کمپ، دوباره از سازمان‌های حقوق بشری خواست تا به جنگ‌زدگان آفرین که از خانه و کاشانه خود آواره شده‌اند کمک کنند.

دادگاه خلق شمال سوریه در ششم آوریل، دو تن از اعضای ان.ک.س به نام‌های فؤاد علیکو و ابراهیم برو را به اتهام خیانت و مشارکت در اشغالگری ترکیه مجرم دانست و دستور بازداشت آن‌ها را به قصد انجام تحقیقات صادر کرد. در بخش‌هایی از بیانیه دادگاه آمده بود که:

"... دولت ترکیه در حمله به آفرین نه تنها از انواع سلاح‌های سنگین و هوپیما استفاده کرد، بلکه از طریق رسانه‌های خود جنگ ویژه را علیه شهروندان به راه انداخت و سعی کرد افکار عمومی و مردم آفرین را فریب داده و همچنین اشغالگری خود را قانونی جلوه دهد. در این راستا رژیم ترکیه از آغاز یورش و اشغالگری، مزدوران گرد را در حمله به آفرین به کار گرفت، که از جمله آن‌ها می‌توان به تیپ شاهین‌های گرد، گردان صلاح‌الدین ایوبی، گردان آزادی و گردان مشعل تمو^{۴۴} اشاره کرد.

این گروه‌ها در کشتار مردم گُرد و تخریب سرزمین‌های آن‌ها شرکت کردند. اکثر این گروه‌ها پیرو سیاست‌های این.ک.س هستند. چنانچه فؤاد علیکو، سیاستمدار این.ک.س از اعضای اپوزیسیون سوری، این موضوع را تأیید کرد و گفت که شش گروه گُرد [وابسته به] آن‌ها در حمله به آفرین [در عملیات شاخهٔ زیتون] نقش داشته‌اند.

این نشان دهندهٔ همکاری این.ک.س با دولت اشغالگر ترکیه است که آفرین را نابود کرد. ابراهیم پرو، رئیس سابق این.ک.س نیز با انتشار بیانیه‌ای اعلام کرد که خودمدیریتی دمکراتیک شمال سوریه را سرنگون خواهد کرد. این امر از طریق اشغال و تخریب شهرهای گُردنشین و نابودی مردم آن انجام می‌شود...

طرح شکایت و تشکیل پرونده برای این دو عضو این.ک.س بنا بر شکواییه شهروندان آفرین و شمال سوریه و همچنین خانوادهٔ شهدا صورت گرفته است و طبق موازین قانونی با آنان برخورد خواهد شد.^{۴۰۵}

متعاقب درگیری‌های چپای هاوار، نیروهای ی.پ.گ/ژ در ششم آوریل به یک مقر مزدوران ترکیه در شهر آفرین حمله کردند که طی آن نهٔ مزدور کشته و دو مزدور هم زخمی شدند. روز بعد در مرکز آفرین یک ایستگاه بازرسی ارتش ترکیه هدف قرار گرفت که در نتیجهٔ آن یک مزدور به هلاکت رسید و دو نظامی تُرک زخمی شدند. همزمان در روستای کَفَرَصَفْرَه، یک مقر اشغالگران منهدم شد و در نتیجه سه مزدور کشته و دو مزدور هم زخمی شدند. حمله به خودروی مزدوران در نبی‌هوری نیز سه کشته و دو زخمی بر جای گذاشت.

جمعی از هنرمندان و ورزشکاران ترکیه، به نشان حمایت از عملیات شاخه زیتون، رجب طیب اردوغان را در سفر به پاسگاه مرزی اوغول پینار در استان ختای همراهی کردند.

در میان این افراد سلبریتی‌هایی همچون ابراهیم تاتلیس، آزدا پکان، یاوز بینگول، سیبل جان، احمد شافاک، آلیشان سرکان، هولیا کوچیغیت، نجاتی شاشماز و طاها آکیول (کشتی گیر)، هدو ترک اوغلو (بسکتبالیست) و کنان سوفو اوغلو (موتورسوار) حضور داشتند. ابراهیم تاتلیس در جریان این سفر، در حضور اردوغان و جمعی از سربازان، ترانه‌ای را با مضمون پیروزی ارتش ترکیه در آفرین خواند و سربازان حاضر وی را همراهی کردند.

پس از کشته شدن شانزده تظاهرکننده فلسطینی از سوی نظامیان اسرائیلی، اردوغان، نخست وزیر اسرائیل، نتانیاهو را به "تروریست بودن" متهم کرد. نتانیاهو نیز در واکنش به اظهارات اردوغان، در توییتی نوشت که "با اخلاق‌ترین ارتش جهان از کسی که سال‌هاست غیرنظامیان را بی‌رویه بمباران می‌کند، در باب اخلاق نکوهش نمی‌شود."^{۴۰۶}

بموازات این جریان، خالد مشعل، رئیس سابق دفتر سیاسی جنبش مقاومت اسلامی فلسطین (حماس)، اشغال آفرین توسط ترکیه را ستود و گفت:^{۴۰۷}

"پیروزی در آفرین نمونه‌ای از اراده ترکیه است و انشاءالله حماسه‌های قهرمانانه را برای پیروزی ملت خود ثبت خواهیم کرد."^{۴۰۸}

در روز شانزدهم اعتصاب غذای مقابل سازمان ملل در ژنو نمایندگان پ.ی.د-اروپا اعتصاب غذای خود را پایان داده و نمایندگان جنبش زنان کُرد

اروپا، اعتصاب غذای خود را آغاز کردند. چهار روز بعد، در هفتم آوریل این کمپین پایان یافت. در مراسم پایانی زیلان سرحد به نمایندگی از جنبش زنان گُرد اروپا صحبت کرد. او گفت که اعتصاب کنندگان در طول بیست روز گذشته، خواسته‌های خود را به مقامات اعلام کردند و با تشکل‌های مختلف زنان و احزاب سیاسی دیدار داشتند. در نتیجه، به آن‌ها وعده داده شده است که دولت فاشیست ترکیه از آفرین بیرون رانده خواهد شد و آن‌ها بر این اساس به اعتصاب غذا پایان می‌دهند. لیکن اگر اقدامات مشخصی [در راستای تحقق وعده خروج اشغالگران] انجام نشود، به فعالیت‌های خود [برای آفرین] ادامه خواهند داد. وی تأکید کرد که:

"مبارزه ما تا آزادی آفرین و رهبر آپو پایان نخواهد یافت."

طی هفته نخست آوریل، در شهرهای فرانکفورت، اولم، نورنبرگ، اشتوتگارت، دویسبورگ، پاریس،^{۴۰۹} ماری، رن، رنس، برن، لوزان، ژنو، زوریخ، کپنهاگ، فلورانس و پاویا تجمع اعتراضی بر علیه اشغالگری ترکیه برگزار شد. در پاویا معترضان خواستار تحریم توریسم و خرید خانه در ترکیه و کالاهای تُرک شدند. این درحالی بود که مداخله پلیس در تظاهرات برن به بازداشت دویست و پنجاه تن از معترضان انجامید.

با آغاز هفته دو آوریل و در ادامه فعالیت‌ها برای بایکوت توریسم و خرید خانه در ترکیه، گروهی از فعالان گُرد و آمریکایی در مقابل ترکیش ایرلاینز در لس‌آنجلس، حملات به آفرین را محکوم کردند و با شعار "هر پولی که

به ترکیه می‌رود به گلوله تبدیل شده و به سمت کُردها شلیک می‌شود." خواستار تحریم گردشگری و کالاهای ترکیه شدند.

دیدبان حقوق بشر طی گزارشی در تاریخ هشتم آوریل، اعلام کرد که نیروهای دولتی سوریه مانع از ورود برخی غیرنظامیان فراری از منطقه عملیات نظامی تحت رهبری ترکیه در آفرین به مناطق تحت کنترل دولت می‌شوند. غیرنظامیان در مناطقی با مواد غذایی و تجهیزات پزشکی محدود گیر افتاده‌اند و مقامات دولت سوریه باید آزادی رفت و آمد و ارسال کمک به غیرنظامیان آسیب دیده را تسهیل کنند. در عین حال، بر اساس مستندات، گروه‌های مسلحی که با نیروهای ترکیه همکاری می‌کنند، اموال غیرنظامیان را در شهر آفرین و روستاهای اطراف آن غارت و تخریب می‌کنند و این اقدامات وضعیت اسفبار غیرنظامیان را تشدید می‌کند. این نهاد از نیروهای ترکیه و گروه‌های مسلح وابسته به آن خواست که غارتگری را متوقف نموده و عوامل مسئول این خسارت‌ها را بازخواست کنند.^{۴۱۰}

روز نهم آوریل، سرگنی لاوروف در یک کنفرانس مطبوعاتی اعلام کرد:

"رجب طیب اردوغان رئیس جمهور ترکیه هرگز نگفته است که ترکیه می‌خواهد آفرین را اشغال کند. از دیدگاه ما، اکنون که نمایندگان ترکیه می‌گویند اهداف اصلی آن‌ها در آفرین محقق شده است، آسان‌ترین راه برای عادی‌سازی اوضاع در آفرین، بازگرداندن منطقه به تحت کنترل دولت سوریه است."

وی افزود که روسیه از هیچ دیدگاه دیگری در مورد آفرین حمایت نمی‌کند.^{۴۱۱}

در شهر هلسینگیبورگ سوئد، از روز دهم آوریل یک اعتصاب غذای سه روزه آغاز شد. معترضان اقدام به برپایی چادر کردند و ضمن محکوم کردن اشغالگری، خواستار تحریم توریسم و خرید خانه در ترکیه و کالاهای تُرک شدند.

فعالان مدنی در آمستردام و بروکسل، با چیدن صدها کفش روی زمین بعنوان نمادی از صدها غیرنظامی کشته شده در جریان اشغال آفرین به رهگذران یادآوری کردند که این افراد با سلاح‌های ناتو کشته شده‌اند.

همزمان در آلمان، کمپین جمع‌آوری دارو برای آوارگان آفرینی، در مقابل کلیسای جامع کُلن آغاز به کار کرد.

در روز دوازدهم آوریل، گروهی از آوارگان آفرینی که از شهباز عازم حلب بودند، در روستای تل‌جبین با مین کاشته شده توسط دولت سوریه برخورد کردند و یازده نفر از جمله یک نوزاد شش ماهه و دو کودک سه و شش ساله کشته شدند.

عثمان شیخ عیسی، رئیس مشترک کانتون آفرین، "شورای موقت محلی" را که توسط دولت ترکیه برای اداره آفرین دست نشان شده‌اند، "شورای خیانت" نامید و گفت که تفاوتی میان مزدوران نظامی و مزدوران سیاسی وجود ندارد.

در یکی از شلوغ‌ترین مناطق موئپلیه غرفه‌ای برای تحریم محصولات ترکیه برپا شد. طی این اقدام که توسط "کمون زنان موئپلیه" سازماندهی شده بود، اشغال آفرین توسط ترکیه مورد اعتراض قرار گرفت و اعلامیه‌هایی پخش شد.

همزمان مرکز جامعه دمکراتیک کردها در آلمان از ساعت دو تا چهار بعد از ظهر یک غرفه بایکوت کالاها و توریسم ترکیه را در یکی از میدان‌های اصلی برلین برپا نمود و در آنجا بروشورهایی به زبان‌های آلمانی و انگلیسی میان

رهگذران توزیع کرد. قرار شد که این اقدام هر چهارشنبه و پنجشنبه در میادین مرکزی برلین ادامه داشته باشد.

یک روز بعد، بین ساعت دو تا پنج بعد از ظهر، در بندر ماری فرانسو غرفه‌های مشابهی توسط "مجمع زنان آراین میرکان" برپا شد. مجمع زنان آراین میرکان اعلام کرد که هر جمعه غرفه‌ای را افتتاح می‌کند و از همگان می‌خواهد نسبت به اشغال آفرین واکنش نشان داده و توریسم ترکیه و محصولات آن را تحریم کنند.

در همین حال، جوانان کُرد و آلمانی در برلین یک راهپیمایی پنج کیلومتری را برای حمایت از آفرین و آزادی رهبر اوجالان ترتیب دادند. یک راهپیمایی مشابه نیز در مانت-ژولی فرانسه برگزار شد.

در چهاردهم آوریل، اعضای جامعه دموکراتیک کُرد در راهپیمایی سالانه ضد نئونازیسم در دورتموند آلمان شرکت نموده و به حملات اردوغان و اشغال آفرین اعتراض کردند. این راهپیمایی هر سال توسط احزاب سیاسی، اتحادیه‌های کارگری، سازمان‌های جامعه مدنی و سازمان‌های بین‌المللی برگزار می‌شود.

در عین حال، راهپیمایی‌های دیگری در شهرهای مانهایم، هانوفر، درسدن، گیسین، هامبورگ، فرایبورگ، وین، آرنهم، کپنهاگ، ماری، مونپلیه و حسکه برگزار شد.

شانزدهم آوریل یک خودروی نظامی به بیمارستان درسیم رفت و به هشت پزشک و پانزده کارمند شاغل در آن، دستور داد ظرف مدت دو ساعت به کار خود در بیمارستان خاتمه دهند. بیمارستان درسیم تنها بیمارستان باقی مانده در آفرین بود.

در هفدهم آوریل، یک سرباز تُرک طی عملیات تک تیراندازان ی.پ.گ/ژ در مرکز آفرین کشته شد. همزمان در مرکز جندرس یک فرمانده ارتش اشغالگر به هلاکت رسید و در یک عملیات دیگر در روستای ابوکعب یک مزدور کشته و دو تن دیگر بشدت زخمی شدند. یک روز بعد، عملیات مبارزان ی.پ.گ/ژ در مرکز آفرین، سه کشته از نظامیان تُرک و شش زخمی برجای گذاشت.

ارتش اشغالگر ترکیه با حضور هزاران مزدور، هواپیمای جنگی و هشت فروند هواپیمای شناسایی در روستاهای مناطق راجو، لبل، جندرس و حومه آفرین یک عملیات گسترده نظامی را آغاز کرد که پس از دو روز بدون هیچ

نتیجه‌ای به پایان رسید. ارتش اشغالگر ترکیه همچنین صدها نیرو، خودروی زرهی و سلاح سنگین را از ایست‌های بازرسی در منطقه شیخ عقیل ادلب که در نتیجه ائتلاف با روسیه تشکیل شده بود، خارج و به روستای باصوفان منتقل کرد.

مسئولان شعبه آفرین هلال احمر کُردی مستقر در شهبها مجدداً اعلام کردند که بطور جدی دچار کمبود تجهیزات پزشکی و دارو هستند. به نحویکه حتی تجهیزات ابتدایی همچون سرنگ برای تزریقات کودکان و دستگاه اندازه‌گیری قند خون در دسترس نیست و داروهای مورد نیاز برای درمان سل، دیابت، آسم، بیماری‌های گوش و حلق و بینی، فشار خون بالا، اسهال، حصبه، آلرژی و التهاب چشم، مسمومیت، بیماری‌های روحی و روانی و بیماری‌های کلیوی فوراً مورد نیاز است.

در همین حال، هوی ابراهیم مصطفی طی مصاحبه با آژانس خبری فرات اعلام کرد:

”بدلیل عدم همکاری نهادهای بین‌المللی [بسیاری از کودکان و سالمندان در راه آفرین به شهبها جان خود را از دست دادند. نزدیک به یک ماه است که مردم آفرین در منطقه شهبها مقاومت می‌کنند. برخی از نیازهای اساسی توسط خودمدیریتی کانتون آفرین برآورده شده، اما تاکنون هیچ سازمان بین‌المللی و حقوق بشری به این مردم کمک نکرده است. نمایندگان کمیساریای عالی پناهندگان سازمان ملل و صلیب سرخ جهانی فقط یک بار از اینجا بازدید

کردند و بس... در حال حاضر دو اردوگاه وجود دارد که تنها حدود هزار خانواده را در خود اسکان داده‌اند. اما هنوز صدها خانواده در مساجد و خانه‌های قدیمی هستند. هر روز تعدادی از کودکان و افراد بدحال به دلیل کمبود دارو جان خود را از دست می‌دهند... تابستانی در پیش داریم. به دلیل تابستان مردم به بیماری‌های زیادی مبتلا می‌شوند. باید سازمان‌های بهداشتی [بین‌المللی] از اینجا بازدید کنند. این مردم باید تحت حفاظت جامعه بین‌المللی قرار گیرند و با نظارت جامعه بین‌المللی به خانه‌های خود بازگردند... اینجا جان حدود دویست هزار نفر در خطر است. آن‌ها به ما محتاج اولیه نیاز دارند. امکانات خودمدیریتی پاسخگوی نیاز مردم ما نیست. هم اکنون حدود دویست بیمار بدحال وجود دارد. این افراد باید در بیمارستان‌ها درمان شوند. برای معالجه این بیماران به مکان‌های زیادی مراجعه کرده‌ایم اما تاکنون پاسخی دریافت نشده است. سازمان‌های بهداشتی [بین‌المللی] باید به اینجا بیایند و خودشان ببینند..."^{۴۱۲}

فعالان مدنی در شهرهای پاریس، مارس، لاهه و بازل غرفه‌هایی برای اطلاع‌رسانی درخصوص تحریم گردشگری و خرید خانه در ترکیه، برپا کردند. در پاریس، صدها اعلامیه میان رهگذران توزیع شد که توضیح می‌داد "رفتن به ترکیه برای تعطیلات به معنای کمک به اقتصاد جنگ افروز ترکیه است." در بازل هم طی اقدامی مشابه، بنرهایی با مضامین "جنگ است، چرا

ساکتید؟" و "نه به گردشگری در ترکیه" توجه رهگذران سوئیسی را به خود جلب کرد.

نوزدهم آوریل، رزمندگان ی.پ.گ/ژ طی عملیاتی در شیبه، خودروی نظامی لشکر حمزه را هدف قرار دادند که طی آن یک مزدور کشته و چهار مزدور به شدت زخمی شدند. طی عملیات دیگری به تاریخ بیست و یکم آوریل در جاده ژرند-آفرین نیز دو مزدور فیلق الشام به هلاکت رسیدند.

برای اعتراض به اشغال آفرین و سکوت دولت‌های اروپایی در قبال اشغالگری ترکیه، در پاریس، برلین، هانوفر، اشتوتگارت، فرایبورگ و استکهلم راهپیمایی برگزار شد. همزمان در هانوفر، مجمع زنان شهید روناھی به منظور حمایت از مقاومت آفرین و تحریم گردشگری در ترکیه، غرفه اطلاع‌رسانی برپا کرد.

در آغاز هفته چهارم آوریل ۲۰۱۸، سه مزدور لشکر حمزه طی عملیات رزمندگان ی.پ.گ/ژ در جاده راجو-آفرین به هلاکت رسیدند. در عملیات دیگری حوالی چهار راه قابون آفرین هم یک مزدور کشته و دو مزدور زخمی شدند.

با هماهنگی خودمدیریتی کانتون و مدیریت کمپ برخودان، چهارصد دانش‌آموز پناهنده آفرینی در مقاطع اول تا ششم ابتدایی، پس از سه ماه وقفه تحصیلی ناشی از جنگ، دوباره به سر کلاس‌های درس بازگشتند. به همین

مناسبت، مراسمی با حضور ریاست خودمدیریتی کانتون آفرین، مدیریت کمپ، معلمان، خانواده‌های دانش‌آموزان و دانش‌آموزان حاضر در کمپ برگزار شد.

جامعه دمکراتیک گردهای شهر گراتس در بیست و پنجم آوریل، یک غرفه اطلاع‌رسانی برپا کردند. در این غرفه با توزیع اعلامیه‌هایی ضمن اعتراض به

اشغال آفرین توسط ترکیه، از عموم مردم اتریش خواسته شد که برای تعطیلات به ترکیه نروند.

در بیست و هشتم آوریل، یک پهپاد ارتش ترکیه اعضای خانواده‌ای را که در باغ زیتون در روستای خَلنر مشغول به کار بودند، هدف قرار داد. در این حمله خالد مصطفی (۲۴ ساله) جان باخت و پدرش وحید مصطفی (۵۰ ساله) و برادرش علی مصطفی (۲۳ ساله) زخمی شدند.

بیست و نهم آوریل، ارتش اشغالگر ترکیه و مزدوران تحت حمایتش در منطقه ماباتا و اطراف آن عملیات نظامی گسترده‌ای را آغاز کردند که بدون نتیجه پایان یافت. یک روز بعد، در حدفاصل روستاهای کَفَرْمَز و مَعْرِسکه درگیری کوتاهی میان نیروهای ی.پ.گ/ژ و اشغالگران روی داد که در نتیجه آن یک نظامی تُرک کشته و دو مزدور زخمی شدند.

در روز سی‌ام آوریل ۲۰۱۸، صدها تن از مردم آفرین و شهبایا برای اعتراض به اشغالگری ترکیه و تغییر دموگرافی آفرین راهپیمایی کردند.

همزمان مجلس دموکراتیک سوریه در یک جلسه مطبوعاتی ضمن ارائه گزارش مبسوطی از جنایات جنگی دولت اشغالگر ترکیه در آفرین، یک بیانیه مطبوعاتی صادر کرد و این بیانیه بشرح زیر توسط الهام احمد قرائت شد:

"در شرایطی که توجه جامعه جهانی معطوف به یافتن راه حلی برای بحران سوریه است که وارد هشتمین سال خود شده است و همزمان با ضرب الاجل تعیین شده برای اجرای آتش بس بر اساس قطعنامه ۲۴۰۱ شورای امنیت که شامل تمام خاک

سوریه می‌شود، دولت ترکیه با تأیید روسیه و حمایت از جناح‌های افراطی، بی‌توجه به تمامی منشورها و موازین بین‌المللی، در تاریخ بیستم ژانویه سال جاری بخش دیگری از خاک سوریه را اشغال و حاکمیت آن را نقض کرد. دولت ترکیه که آفرین و قبل از آن جرابلس را اشغال کرده است، با هدف‌گیری و تخریب عمدی آثار باستانی و بناهای تاریخی در آفرین به منظور محو کل تاریخ منطقه، مرتکب گناهی نابخشودنی در برابر تاریخ می‌شود.

ترکیه از طریق تغییر برنامه‌ریزی شده دموگرافی، به جنایت علیه بشریت ادامه می‌دهد. چنانچه ساکنان اصلی آفرین را مجبور به فرار و اخراج از خانه‌هایشان می‌کند و بیگانگان و مزدوران گروه‌های بنیادگرای تحت حمایت خود را [بجای آنها] اسکان می‌دهد. تاکنون نزدیک به چهارهزار خانواده از گروه‌های مسلح [وابسته به ترکیه] در شهرها و روستاهای [کانتون] آفرین اسکان داده شده‌اند. عملیات نسل‌کشی به ویژه بر روستاها و جوامع کردهای ایزدی متمرکز بوده است و آن‌ها را مجبور به خواندن نماز در مساجد کرده‌اند. آن‌ها به علویان ظلم می‌کنند و غیرانسانی‌ترین اعمال را علیه مردم انجام می‌دهند، مانند غارت منازل و اموال آن‌ها، تحمیل ذهنیت تکفیری، نقض آزادی‌ها و اجبار زنان به پوشیدن برقع و عبا. آن‌ها همچنین دائماً حملات مختلفی را علیه مردم آفرین انجام می‌دهد، از جمله تجاوز به دختران و دستگیری‌های تلافی‌جویانه که تاکنون دامن‌گیر ده‌ها شخصیت و نخبه تحصیل کرده و معروف شده است و معلوم نیست که آن‌ها را به کجا برده‌اند. بیم آن می‌رود که این نخبگان تحت فشار به نفع گروه‌های مسلح مورد بهره‌برداری قرار گیرند و یا تصفیه شوند.

ترکیه همچنین بیمارستان‌ها و مدارس موجود را تعطیل کرد و مدرسی را جایگزین آن‌ها نمود که یادگیری زبان ترکی را بر مردم ما تحمیل می‌کنند. ترکیه شوراها محلی متشکل از افراد ناشناس را [به مردم] تحمیل کرد که مورد قبول اهالی آفرین

نبود. خصوصاً اینکه حاکم واقعی فعلی در آفرین یک والی منصوب از سوی دولت اشغالگر ترکیه است. تخلیهٔ ستیزه جویان و خانواده‌های آن‌ها از مناطق غوطه، دوما و قلمون به سمت شمال در راستای تکمیل طرح برنامه‌ریزی شدهٔ تغییر دموگرافی به رهبری ترکیه در سایهٔ سکوت بین‌المللی و پرده پوشی مستقیم روسیه بود. این طرح، راه را برای مناقشات کردی-عربی در منطقه باز می‌کند. نهادهای مدنی، سازمان‌های حقوق بشر و مؤسسات رسانه‌ای که تغییر دموگرافی غوطه، دوما و قلمون را محکوم می‌کنند، ولی در قبال تغییر دموگرافی آفرین سکوت برنامه‌ریزی شده اختیار کرده‌اند، با ترکیه برای ایجاد امارت اسلامی در مرزهای جنوبی این کشور شریک هستند.

مایلیم به وضعیت آوارگان منطقهٔ شهبای اشاره کنیم که تعداد آن‌ها از دویست هزار نفر فراتر رفته است و آن‌ها همچنان در خانه‌هایی مسکن گزیده‌اند که واجد شرایط زندگی نیست. هر پنج خانواده یا بیشتر در یک خانه زندگی می‌کنند. علاوه بر کمبود مواردی از قبیل دارو، کادر درمان و کمبود زیرساخت‌ها برای کمپ‌های احداث شده توسط خودمدیریتی، در نتیجهٔ شرایط آوارگی تحصیل شصت هزار دانش‌آموز در تمام سطوح آموزشی متوقف شد. در نتیجهٔ شرایط سخت روانی که مردم آفرین تجربه کردند، ده‌ها نفر از آن‌ها در دوران آوارگی جان خود را از دست دادند. بسیاری از بیماری‌های همه گیر نیز در داخل و خارج از کمپ‌ها گسترش می‌یابد. با همهٔ این مصیبت‌ها، وجدان افکار عمومی و بشریت در خواب است. اولین آن‌ها سازمان ملل است که مسئولیت اخلاقی و قانونی خود را در قبال مردم آفرین بر عهده نگرفت و گویی که با این موج عظیم آوارگی و تغییرات جمعیتی موافق است. ما در مجلس دموکراتیک سوریه از همهٔ حقوقدانان سوریه می‌خواهیم که دست در دست هم، هر کاری که ممکن است انجام دهند تا تخلفات قانونی ترکیه علیه سوریه و سوری‌ها را مستند نموده و تخلفات دولت ترکیه را که منافی ابتدایی‌ترین قوانین حقوقی در

سطح ملی و انسانی است آشکار سازند. ما همچنین از جامعه بین‌المللی، سازمان ملل و نیروهای مرتبط با موضوع سوریه و در رأس آن‌ها روسیه و کشورهای عضو ائتلاف بین‌المللی مبارزه با تروریسم درخواست می‌کنیم که مسئولیت‌های خود را بر عهده بگیرند و این جنایات علیه بشریت را متوقف کنند و ترکیه را از دستیابی به هرگونه تغییر اجباری بر نقشه جغرافیایی و ساختار اجتماعی و فرهنگی سوریه، بازدارند. ما ضروری می‌دانیم تا اقدامات فوری در خصوص موارد زیر صورت گیرد تا راه برای پایان دادن به بحران سوریه هموار شود:

۱. تسریع در اجرای تمامی قطعنامه‌های بین‌المللی مربوط به توقف جنگ و خونریزی و فشار بر طرف‌ها و نیروهای مربوطه برای پایان دادن به فاجعه انسانی جاری در سوریه.
۲. ارائه کمک‌های بشردوستانه و نیازهای فوری پزشکی به آوارگان آفرین در منطقه شهبا که با وجود گذشت بیش از سه ماه از تجاوز ترکیه، هیچ کمکی از سازمان‌های بین‌المللی دریافت نکرده‌اند.
۳. توقف تمام اشکال روند تغییرات دموگرافی و بازگرداندن خانواده‌های آواره شده از مناطق غوطه، دوما و قلمون به مناطق خود و تلاش برای کاهش رنج آن‌ها.
۴. پایان دادن به هرگونه حضور قدرت‌های منطقه‌ای اشغالگر و در نتیجه توقف حضور نظامی ترکیه در اراضی سوریه (باب، جرابلس، اعزاز، آفرین، ادلب، حمص و حومه حماه). در نتیجه اشغال ترکیه، بیش از دویست هزار غیرنظامی از حومه حلب، ششصد هزار نفر از آفرین و صدها هزار نفر از ادلب، حمص، حماه و حومه دمشق آواره شدند. لذا باید کار جدی تحت نظارت ناظران بین‌المللی و نیروهای حافظ صلح سازمان ملل، بر روی روند کنترل مرزها و بازگشت آوارگان صورت گیرد.

۵. پایان دادن به مداخلهٔ ترکیه در امور داخلی سوریه و توقف حمایت این کشور از سازمان‌های تروریستی که سال‌ها با حمایت از آن‌ها برای اشغال خاک سوریه و ایجاد تغییرات جمعیتی در شمال سوریه تلاش کرده است.
 ۶. اخراج ارتش ترکیه و گروه‌های وابسته به آن از آفرین و بازگرداندن مردم تحت حمایت بین‌المللی و نیروهای حافظ صلح سازمان ملل.
 ۷. فعال‌سازی مسیر سیاسی با مشارکت همه نیروها و احزاب ملی مرتبط با موضوع سوریه و پذیرش راه حل سیاسی جامع که حقوق همگان را بر اساس میثاق‌ها و منشورهای بین‌المللی تضمین کند.
 ۸. درخواست از روسیه در جهت اعمال فشار بر متحدان خود برای توقف اقدامات تحریک‌آمیز که مانع از مبارزه با داعش در دیرالزور می‌شود.
در نهایت، ما بر ارادهٔ راسخ خود برای همکاری با همه نیروهای ملی که معتقد به راه حل دموکراتیک، همزیستی و اصل برادری خلق‌ها هستند و تعهد به ارزش‌های شهدای خود تا رهایی تمام اراضی سوریه و بازگشت آوارگان به خانه‌هایشان، تأکید می‌کنیم.^{۴۱۳}
- درحالی‌که روزهای پایانی آوریل شهرهای گراتس، سیدنی، یوتبوری و کوبانی شاهد تجمعات مردمی در اعتراض به اشغالگری ترکیه بود، راهپیمایی‌های اول ماه مه، روز جهانی کارگر در شهرهای برلین، مونیخ، فرایبورگ، کلن، اشتوتگارت، برمن، گومرزباخ، مانهایم، دویسبورگ، کاسل، پاریس، تولوز، میلان، مارسلیا، تورین، گراتس، تیرو، لیتس، زوریخ، ژنو، ویترتور، استکهلم، یوتبوری، مالمو، اوربرو، بروکسل و کپنهاگ هم با اعتراض به اشغالگری ترکیه و حمایت از مردم روزاوا گره خورد.

در سوم ماه مه نیز صدها هزار نفر از شهروندان آفرین و شهبای علیه حملات اشغالگرانه و سیاست تغییر دموگرافی ترکیه در روزاوا راهپیمایی کردند.

همزمان پارتیزانهای ی.پ.گ/ژ در محله محمودیه آفرین یک واحد ارتش ترکیه را هدف قرار دادند که در نتیجه آن دست کم یک نظامی تُرک کشته و دو تن دیگر مجروح شدند. در ساعت هفت عصر همان روز، در منطقه بین روستاهای کورزل و باسوته، نیروهای ویژه ی.پ.گ به خودروی حامل یکی از فرماندهان فیلق الرحمن حمله کردند و او را به هلاکت رساندند.

فرمانده مذکور جمال الزغلول نام داشت که قبلاً رئیس پلیس غوطه شرقی بود و در آفرین مسئولیت اسکان خانواده‌های مزدوران را بر عهده گرفته بود. وی همچنین در ترکیه جلساتی را با میت برگزار کرده بود تا نظارت بر تشکیل نیروهای امنیتی داخلی در آفرین و همچنین تشکیل شورای موسوم به شورای شریعت و دادگاه‌های آن را بر عهده بگیرد.

پس از حمله به خودروی الزغلول، چند مزدور گروه فَيْلَق الشام برای بررسی حادثه به محل رفتند که خودروی آن‌ها نیز هدف نیروهای ی.پ.گ قرار گرفت و سه نفر از آن‌ها کشته شدند.

در پنجم ماه مه، ارتش ترکیه سه حمله هوایی بی‌نتیجه را در چپای هاوار ترتیب داد. این در حالی بود که یک خودروی اشغالگران مابین روستاهای باصوفان و باعی به کمین نیروهای ی.پ.گ/ژ افتاد و در نتیجه چهار مزدور احرارالشرقیه و یک نظامی تُرک به هلاکت رسیدند. همزمان طی عملیات دیگری در جندرس سه مزدور دیگر از اعضای احرارالشرقیه کشته شدند.

هفتم ماه مه و در پایان مجمع حقوقدانان سوریه در عاموده، با مشارکت بیش از سیصد وکیل و مدافع حقوق بشر از مناطق مختلف سوریه، "سکوی حقوقدانان سوریه برای دفاع از آفرین" (منصه الحقوقیین السوریین من أجل عفرین) تشکیل شد.

وظیفه اصلی این گروه راه اندازی یک سکوی الکترونیکی برای مستندسازی موارد نقض حقوق بشر در منطقه آفرین و ارائه آن به مراجع ذیربط و صلاحیت دار بود.

قرائت بیانیة پایانی مجمع حقوقدانان سوریه در عاموده
۷ مه ۲۰۱۸، عکس از آژانس خبری فرات

در هشتم ماه مه، نیروهای ی.پ.گ/ژ در حدفاصل جندرس و حمامه، به اعضای لشکر ۲۳ حمله کردند که در نتیجه آن چهار مزدور کشته شدند و یک مزدور زخمی شد. همزمان، در حوالی دیربلوط نیز یک نظامی تُرک به هلاکت رسید.

فعالان گروه زیگمار، با برپا نمودن یک سه پایه فلزی به ارتفاع پنج متر در راه منتهی به دروازه اصلی کارخانه اسلحه سازی راین‌متال در اوترلوس آلمان، تنها راه دسترسی به کارخانه را مسدود کردند. فعالان بنرهایی با مضامین "همبستگی با آفرین" و "صادرات اسلحه را متوقف کنید!" در دست داشتند. یکی از فعالان به خبرنگار مرکز رسانه‌های مستقل (ایندی مدیا) گفت:

"امروز، هشتم ماه مه، روز رهایی از فاشیسم، می‌خواهیم به شما یادآوری کنیم که شرکت‌های آلمانی که در دوران نازی‌ها تجارت خوبی داشتند، هنوز هم با حمایت از رژیم‌های فاشیستی درآمد کسب می‌کنند. ما خواهان مقاومت در برابر صنعت تسلیحات آلمان هستیم" ^{۴۱۴}

همزمان تجمع اعتراضی دیگری در مقابل محل جلسهٔ راین‌متال با سهامداران خود در هتل ماریتیم برلین برگزار شد. در این تجمع نیز معترضان همکاری دولت آلمان با رژیم اردوغان را محکوم کردند. آن‌ها بنری در دست داشتند که روی آن نوشته شده بود "تانک‌های آلمانی را از کردستان خارج کنید." در ادامهٔ فعالیت‌های مدنی برای تحریم اقتصاد ترکیه، سازمان جوانان آزاد در استکهلم، روز دهم ماه مه، غرفه‌ای را برای اطلاع‌رسانی درخصوص تحریم توریسم و کالاهای ترکیه بر پا کرد.

در پانزدهم مه ۲۰۱۸، قبل از دیدار رجب طیب اردوغان با ملکه الیزابت و ترزا می، نخست‌وزیر بریتانیا، ده‌ها فعال مدنی پیرو فراخوان انجمن قلم انگلیس، ^{۴۱۵} سازمان شاخص سانسور، ^{۴۱۶} و سازمان گزارشگران بدون مرز، در اعتراض به عدم آزادی بیان وانديشه در ترکیه، در بیرون خیابان داونینگ لندن تجمع کردند.

کمی بعد گروه بزرگتری شامل کُردها و معترضان به رفتار اردوغان در قبال کُردها، به تظاهرکنندگان پیوستند که پلاکاردهایی با تصویر اردوغان و کلمهٔ

"تروریست" در دست داشتند. همزمان تعداد معدودی از تُرک‌های حامی اردوغان وارد معرکه شدند که در حمایت از اردوغان شعار می‌دادند. میان مخالفان و حامیان اردوغان درگیری روی داد که منجر به دخالت پلیس شد. پلیس برای کنترل اوضاع ضمن استفاده از باتوم، حداقل سه نفر را دستگیر کرد.

علیرغم مخالفت‌ها، دیدارهای میان اردوغان، ملکه و نخست وزیر انجام شد.

در این دیدارها، اردوغان روزنامه نگاران زندانی در ترکیه را تروریست و خرابکار خواند و ترزا می نیز در بخشی از سخنان خود اصطلاح "تروریسم کُردی" را بکار برد که باعث اعتراض نهادهای کُرد شد.^{۴۱۷}

درگیری پلیس لندن با تظاهر کنندگان کرد مخالف اردوغان در خیابان داوونینگ
۱۵ مه ۲۰۱۸، عکس از خبرگزاری رویترز

یک روز بعد، رجب اکداغ، معاون نخست وزیر ترکیه در یک گفتگوی خبری با روزنامه دی ولت، در خصوص تحویل آفرین اشغال شده به دولت سوریه گفت:

"اینکه ما آفرین را به دولت اسد برگردانیم کاملاً غیر قابل تصور است. رژیم اسد یک حکومت دمکراتیک نیست. ما نمی‌خواهیم درازمدت در آفرین بمانیم. تنها هدف ما دفاع از امنیت ترکیه در مبارزه با گروه‌های کرد تروریستی مانند ی.پ.گ و بازگرداندن هر چه سریعتر این سرزمین به مردم سوریه است." ۴۱۸

در تاریخ بیست و چهارم ماه مه، دادگاه بین‌المللی دائمی مردم، تصمیمات خود را در ارتباط با پرونده "نقض قوانین بین‌المللی و حقوق بشر بین‌المللی توسط جمهوری ترکیه و مقامات آن بر علیه مردم گُرد و سازمان‌های گُرد" در پارلمان اروپا اعلام کرد. تصمیمات دادگاه در پنج بند قرائت شد که بند اول آن مربوط به روزاوا بود. در این بند از ترکیه خواسته شده بود فوراً به تمام عملیات نظامی ارتش این کشور در سوریه پایان دهد و نیروهای خود را به داخل مرزهای ملی خود منتقل کند. در این بند همچنین گفته شد:

"آغاز تهاجم ترکیه به آفرین تحت محاصره و سایر مناطق سوریه که اکثریت جمعیت آن را کردها تشکیل می‌دهند، نقض فاحش قوانین بین‌المللی بوده و با اصل عدم توسل به زور مطابق بند ۴ از ماده ۲ منشور سازمان ملل متحد در تضاد است و بر اساس ماده ۵ معاهده رُم، جرم تجاوز محسوب می‌شود.

حقایق نشان می‌دهند که عملیات نظامی علیه شهرها یا مناطق پرجمعیت مترادف است با جنایات جنگی، متعاقب به بند ۲ از ماده ۸ معاهده رُم، همانند قتل‌ها، شکنجه، تخریب گسترده اموال غیر قابل توجیه با عملیات نظامی، تبعید یا انتقال اجباری جمعیت. بنابراین، حقایق مذکور نقض فاحش کنوانسیون ژنو، به ویژه ماده ۱۴۷ از کنوانسیون چهارم است که ترکیه متعهد به آن می‌باشد.^{۴۱۹}

بیست و ششم مه، به مناسبت "روز تلاش بر علیه اشغالگری ترکیه" در شهرهای منبج، کوبانی، دیرک، گرکه‌لگه، حسیچه، تل‌تمر، سریکانی (رأس‌العین)، ذربسیه، کمپ برخودان (شها)، سلیمانیه، چمچمال، رانیه، کرکوک، برلین، مونیخ، براونشوایگ، نورنبرگ، استکهلم، یوتبری، گراتس،

لینتس، برن، کپنهاگ، بروکسل، لیپز، آتن، تولوز، فلورانس، تظاهرات برگزار شد.

در این روز همچنین حکم یکسال و شش ماه حبس زندان دو تن از فعالان مدنی اهل بوکان (روژهاآت) به نام‌های جعفرامینی و هیمن سپهری به جرم حمایت از آفرین، اجرا شد.

یک روز بعد، شورای زنان سوریه^{۴۲۰} با صدور یک بیانیه مطبوعاتی در خصوص اقدامات غیرانسانی دولت اشغالگر ترکیه اعلام کرد که:

"... در نتیجه جنگ در آفرین آسیب مستقیم و غیرمستقیم به وضعیت زنان وارد شده است. به ویژه قتل، تجاوز جنسی و قاچاق زنان صورت می‌گیرد و تاکنون بیش از یکصد و نوزده زن در آفرین ربوده شده‌اند..."^{۴۲۱}

جمعی از ساکنان آفرین، در بیست و هشتم مه، ضمن تجمع در منطقه محمودیه نسبت به رفتارهای غیر انسانی اشغالگران اعتراض کردند.

در سی ام ماه مه، واحدهای ی.پ.گ/ژ یک عملیات شبانه بر علیه پادگان ارتش ترکیه در روستای قورتقولاق ترتیب دادند. در این عملیات تعداد زیادی از سربازان تُرک و حداقل دو مزدور کشته شدند و یکی از رزمندگان ی.پ.گ به شهادت رسید.

روز بعد، حوالی ساعت سه صبح، عملیات دیگری علیه پادگان اشغالگران در حومه روستای مریمین انجام شد که به نبردی سخت انجامید و در نتیجه

آن تعداد زیادی از سربازان و مزدوران ارتش اشغالگر ترکیه کشته و یا زخمی شدند در این عملیات همچنین دو نفر از رزمندگان ی.پ.گ تا آخرین گلوله‌هایشان شجاعانه جنگیدند و به شهادت رسیدند.

اتاق عملیات خشم زیتون^{۴۲۲}

در ژوئن ۲۰۱۸، تشکیلاتی تحت عنوان "اتاق عملیات خشم زیتون" سازماندهی شد و طی اولین عملیات خود در تاریخ نهم ژوئن، فرمانده جبهه شامیه، احمد مُستو ملقب به ابو اصلان الکردی را ترور کرد.^{۴۲۳} این گروه مقاومت در زمان کوتاهی توسعه یافت و ظرف مدت دو ماه، بیست و شش عملیات انجام داد که طی آن‌ها پنجاه و پنج اشغالگر از جمله پنج سرباز تُرک به هلاکت رسیدند و چهل و سه مزدور هم زخمی شدند. همزمان تمامی عملیات‌ها به صورت ویدئویی و با جزئیات در وبسایت رسمی اتاق عملیات خشم زیتون منتشر می‌شد.^{۴۲۴} این گروه طی بیانیه‌ای اعلام کرد که به طور مستقیم یا غیر مستقیم به هیچ گروه سیاسی یا نظامی وابسته نیست و عملیات خود را تنها بخشی از وظایف خود در قبال مردم و سرزمین خویش می‌داند. محدوده عملیات خشم زیتون تنها منحصر به کانتون آفرین نبود و سایر مناطق اشغالی غرب فرات و شمال حلب را نیز شامل می‌شد.^{۴۲۵}

اجرای کمین‌های شبانه و بهره‌گیری از بمب‌های کنار جاده‌ای در حومه شهرها تاکتیک غالب اتاق عملیات خشم زیتون بر علیه اشغالگران بشمار می‌رفت ولی آن‌ها اعلام کرده بودند که تا وقتی دلیل شرایط اشغال، امکان

برگزاری محاکمه رسمی اشغالگران در دادگاه میسر نباشد، ترور و اعدام اعضای ارتش آزاد تحت حمایت ترکیه و کسانی که مشکوک به همکاری با ترکیه و مزدوران آن هستند را نیز مجاز می‌دانند.

اتاق عملیات خشم زیتون تنها گروهی بود که در برخی موارد مسئولیت کشته شدن غیرنظامیان را هم بر عهده می‌گرفت. این سازمان تا ژانویه ۲۰۱۹ حدود شصت عملیات موفق بر علیه اشغالگران ترتیب داد و چندین فرمانده و مسئول گروه‌های فیلق الشام، جبهه‌شامیه و سلطان مراد را به هلاکت رساند.

در شب سیزدهم ژوئن، نیروهای ی.پ.گ در جاده بین روستاهای کیمار و براد یک خودروی نظامی متعلق به لشکر حمزه را هدف قرار دادند و در نتیجه خودرو همراه با سه نفر از اعضای لشکر حمزه منهدم شد.

صبح روز بعد هم یگان‌های ارتش اشغالگر ترکیه و مزدوران آن در روستای خالتا مورد حمله قرار گرفتند که در نتیجه آن یک خودروی نظامی منهدم شد و حداقل یازده مزدور و یک سرباز ترک به هلاکت رسیدند. پس از انجام

عملیات، یک خودروی زرهی دشمن قصد مداخله داشت که توسط مبارزان نابود شد.

شانزدهم ژوئن، دو نفر از اشغالگران بر سر سهم از یک معازة غارت شده در آفرین درگیر شدند و در جریان این درگیری، غیرنظامیان عبوری مورد هدف تیراندازی قرار گرفتند. در این رویداد یک غیرنظامی کشته و دو تن دیگر زخمی شدند.

انفجار یک بمب کنار جاده‌ای توسط نیروهای ی.پ.گ هنگام عبور خودروی اشغالگران در روستای خرابه‌شرا، در هجدهم ژوئن، دو کشته و سه زخمی بر جای گذاشت.

روز بعد هم در روستای هیاما از توابع بلبل، گروهی از مزدوران فیلق‌الشمام به کمین مبارزان ی.پ.گ/ژ افتادند و دو مزدور کشته شدند. همزمان در کفرمز از توابع شرا رزمنده ی.پ.گ، باهوز تکمان به شهادت رسید.

مقارن با درگذشت یکی از مفتی‌های اداره دیانت به نام عبدالمتین بالکانلی اوغلو، ویدئوی خطبه‌ای از او در شبکه‌های اجتماعی منتشر شد که ابعاد دیگری از تبلیغات اداره دیانت ترکیه علیه مردم کُرد را افشا می‌کرد. بالکانلی اوغلو در این خطابه از نیروهای ترکیه می‌خواهد که زخمی‌ها را اسیر نکنند بلکه بکشند. او می‌گوید:

" ما حاضریم به مارها غذا بدهیم، ما حاضریم به عقرب‌ها غذا بدهیم، ما حاضریم به گرگ‌های درنده غذا بدهیم، اما حاضر نیستیم به این ملعون‌ها غذا بدهیم." ۴۶۶

در بیستم ژوئن، پزشکی بنام سامی الفرج در مقابل مصادره‌خانه‌اش توسط مزدوران ارتش آزاد در آفرین، مقاومت کرد و بدست آن‌ها کشته شد. مردم خشمگین در مقابل خانه دکتر تجمع کردند و پس از بیرون آوردن پیکر بی‌جان وی راهپیمایی آغاز شد. در نتیجه حمله مزدوران مسلح به مردم معترض، یک زن جان خود را از دست داد و بسیاری مجروح شدند.

همزمان، انفجار بمب کار گذاشته شده در خودروی متعلق به لشکر حمزه در نزدیکی قبرستان محله زیدیه آفرین دو مزدور این گروه را به هلاکت رساند. صبح روز بعد، در نتیجه عملیات رزمندگان ی.پ.گ/ ژ بر علیه اشغالگران در محله قدیمی آفرین، دو نظامی ترک و پنج مزدور کشته و شش اشغالگر زخمی شدند.

کنفرانس آزادسازی آفرین در شهبه که با هماهنگی خودمدیریتی کانتون، به منظور ارزیابی شرایط سیاسی، وضعیت سازماندهی و دفاع مشروع برای آزادسازی آفرین برگزار شده بود، پس از چهار روز به کار خود پایان داد. دویست و پنجاه نفر از اعضای نهادها و احزاب سیاسی از تمامی هویت‌ها و نمایندگان جامعه مدنی در این کنفرانس مشارکت داشتند.

شب هنگام، مزدوران اشغالگر به خانه یکی از اهالی گُرد روستای عین حجر به نام محمد احمد یورش بردند تا خانه او را مصادره کنند. چون محمد از تخلیه خانه امتناع کرد، توسط اشغالگران شکنجه شد. آن‌ها حتی به عمر، کودک محمد نیز رحم نکردند و سر او را شکستند. محمد و خانواده‌اش به زور فشار و شکنجه مزدوران خانه خود را ترک کردند.

خودمدیریتی آفرین در گزارشی به تاریخ بیست و دوم ژوئن ۲۰۱۸، آمار پناهندگان منطقه شهبای را اعلام نمود.^{۴۲۷} بنا بر این آمار، در مجموع تعداد ۱۲۶۵۶۰ نفر مشتمل بر ۹۷۵۶ کودک زیر دو سال و ۲۹۹۸ سالخورده یا بیمار از آفرین به شهبای آمده بودند.

آمار همچنین نشان می‌داد که تعداد ۱۷۳۴۸ نفر از این افراد، کسانی بودند که بدنبال حمله داعش در سال ۲۰۱۳ روستاهای خود را به قصد حریم امن آفرین ترک کردند و اکنون می‌بایست دوباره به روستاهای خود که از زمان حمله داعش تاکنون متروک مانده بود، بازگردند.^{۴۲۸}

مرکز اطلاع رسانی مقاومت آفرین، پس از پنج ماه فعالیت فشرده، بدلیل کمبود منابع انسانی و عدم امکان دریافت اطلاعات از داخل آفرین ناچاراً به فعالیت خود خاتمه داد. این مرکز طی بیانیه‌ای اعلام کرد که مردم مناطق اشغالی به دلیل تهدیداتی از قبیل آدم ربایی، شکنجه و قتل از سوی نیروهای

اشغالگر، با آن مرکز تماس نمی‌گیرند و بدین ترتیب ادامه کار تقریباً غیرممکن شده است. همچنین اعلام نمود که:

"به دلیل شرایط پیچیده در سوریه و همچنین کمبود منابع فناوری و اطلاعاتی، حساب توئیتر ما مسدود شده است. از آنجا که ما دیگر به شماره تلفن مورد نیاز برای بازیابی حساب توئیتر دسترسی نداریم، چندین بار با پشتیبانی فنی توئیتر تماس گرفتیم و هیچ پاسخی دریافت نکردیم. در واقع به هیچ یک از حساب‌های کاربری حامی مقاومت آفرین در توئیتر پاسخی داده نشده است و ما از نوع نگرش توئیتر نسبت به این موضوع بسیار نگران هستیم."^{۴۲۹}

در بیست و چهارم ژوئن، یکی از اعضای گروه فَبَلَقِ الشَّام در حدفاصل روستاهای دیوان-تل سلور توسط رزمندگان ی.پ.گ به هلاکت رسید. روز بعد نیز نیروهای ی.پ.گ/ژ با حمله به یک واحد از مزدوران فَبَلَقِ الشَّام در آمارا، خودروی آن‌ها را منهدم کردند و پنج مزدور را کشتند. همان شب، طی عملیاتی از جانب اتاق عملیات خشم زیتون، در جاده آمارا-شیخوتکا، یک مزدور جیش‌النخبه کشته و یک سر کرده هم زخمی شد.

شاهین‌های آفرین

در تاریخ بیست و هفتم ژوئن دو انفجار در فلکه کاوه آهنگر روبروی مقرهای جبهه شامیه رخ داد. اولین انفجار توسط خودرو بمبگذاری شده و دومی توسط کمربند انفجاری صورت گرفت. انفجار دیگری هم در مقابل بیمارستان درسیم رخ داد. گروهی موسوم به "شاهین‌های آفرین" (صقور

عفرین) که در ویدئویی به تاریخ سیزدهم ژوئن خود را معرفی کرده بود، مسئولیت این انفجارها را بر عهده گرفت. این گروه در صفحه فیسبوک خود نوشت:

"ما، شاهین‌های آفرین به مردم‌مان، ملت و کسانی که می‌خواهند بدانند که هستیم، می‌گوییم مطمئن باشید که ما فرزندان آفرین از سرزمین زیتون هستیم. هدف ما گرفتن انتقام [خون] شهدای آفرین و کلاً شهدای روزاواست... ده‌ها نفر از جوانان آفرین آماده‌اند تا خود را "در برابر اشغالگری ترکیه" فدا کنند... بگذار تاریخ ثبت کند که فرزندان اردوغان زمان زیادی برای باقی ماندن در سرزمین و خانه‌های ما ندارند."^{۴۳۰}

شاهین‌های آفرین که هرگونه وابستگی به تشکیلات سیاسی یا نظامی دیگر را رد می‌کرد، طی بیانیه‌ای از مردم غیر نظامی خواست تا به مراکز نظامی اشغالگران و تروریست‌ها نزدیک نشوند و بدین ترتیب خود را از هرگونه مسئولیت در قبال خسارت به غیرنظامیان مبرا دانست.^{۴۳۱}

در روز بیست و هشتم ژوئن، با هماهنگی کمیسیون شهروندان ترکیه ای اتحادیه اروپا، ک.ن.ک، انستیتو گُرد بروکسل، شبکه دانشگاهیان و متخصصان گُرد و حمایت احزاب "ائتلاف مترقی سوسیالیست‌ها و دمکرات‌ها" و "چپ در پارلمان اروپا" کنفرانسی درباره اشغالگری ترکیه در خاورمیانه و چشم انداز راه حل دمکراتیک گُردها در پارلمان اروپا برگزار شد. عملیات ارتش

اشغالگر ترکیه در آفرین و چشم انداز راه حل‌گردها برای آزادی آفرین در دستور کار این کنفرانس قرار داشت.

یگان‌های اتاق عملیات خشم زیتون در پاسخ به غارت و اشغال آفرین توسط مزدوران تحت حمایت ترکیه، روز سی‌ام ژوئن، عملیاتی را علیه یکی از قرارگاه‌های فیلق‌الشام در ادلب انجام دادند. در این عملیات قرارگاه به طور کامل منهدم و دو نفر از اعضای این گروه کشته شدند. اتاق عملیات خشم زیتون طی اطلاعیه‌ای اعلام کرد:

"ما محل استقرار گروه‌های مزدوری که در اشغال آفرین توسط ترکیه نقش فعالی داشته‌اند و همچنان به غارت می‌پردازند را شناسایی می‌کنیم و سنگرهای آن‌ها را در ادلب، آفرین، أعزاز، مارع، باب، جرابلس و الراعی هدف قرار خواهیم داد."

در همان روز واحدهای ی.پ.گ/ژ در جاده آفرین-ماباتا برای گروهی از مزدوران فیلق‌الشام کمین کردند کی طی آن یک سرباز ترک کشته و مزدوران بسیاری زخمی شدند. همزمان گروهی از رزمندگان ی.پ.گ/ژ هنگام انجام وظیفه در روستای مالکیه به کمین دشمن افتادند و درگیری شدیدی میان طرفین آغاز شد. در این درگیری تلفاتی به طرفین وارد آمد و در نتیجه آن دو رزومنده ی.پ.ژ و یک مبارز ی.پ.گ به شهادت رسیدند.

ساکنان آفرین که از دست اشغالگران به ستوه آمده بودند، در فلکه کاوه آهنگر تظاهرات کردند و خواستار خروج اشغالگران شدند.

ماه جولای با حمله نیروهای ی.پ.گ/ژ به پایگاه گروه فیلق الشام واقع در حدفاصل روستاهای مریمین و مالکیه آغاز شد. در این عملیات چهار مزدور کشته و سه مزدور هم زخمی شدند. روز بعد، مبارزان به نیروهای اشغالگر در محله محمودیه آفرین حمله کردند و پس از به هلاکت رساندن سه نظامی تُرک و مجروح ساختن دو تن دیگر، به پایگاه‌های خود بازگشتند. همزمان در جاده آفرین-راجو یکی از اعضای لشکر حمزه ترور شد و به هلاکت رسید.

در سوم جولای نیروهای ی.پ.گ/ژ به یک پادگان گروه احرارالشرقیه حمله کردند. همچنین در سریکانی یک کاروان نظامی ارتش ترکیه هدف قرار گرفت و دو نظامی تُرک کشته شدند. متعاقب این اتفاق ارتش ترکیه با کمک مزدوران تحت حمایتش عملیات گسترده‌ای را در منطقه آغاز کرد که پس از زمان کوتاهی بی نتیجه پایان یافت.

در همان روز، پیکر چهار شهید مقاومت در آرامستان آحرص شهبها و با حضور هزاران نفر به خاک سپرده شد.

در روز پنجم ماه، مبارزان ی.پ.گ/ژ در حدفاصل جندرس-أطمه گروهی از اشغالگران را که در مقابل پایگاه نظامی تجمع کرده بودند، هدف قرار دادند و در نتیجه یک مزدور کشته شد. آن‌ها همچنین طی کمینی در مسیر جاده آفرین-جربلس خودروی ابوالمجید کومله، معروف به مسعود ایبو، فرمانده

گروه احفاد صلاح‌الدین را به دام انداخته و او را به همراه دو محافظش از پای در آوردند.

اعضای گروه احرار الشریقه، با تکیه بر راپورت یک خبرچین، در روز ششم جولای، عملیاتی را در روستای شدیا انجام دادند. در این عملیات که از ساعت پنج تا ده صبح طول کشید، سه مزدور کشته و دو نفر هم زخمی شدند. همچنین دو نفر از رزمندگان ی.پ.گ تا آخرین گلوله جنگیدند و به شهادت رسیدند. یک رزمنده مجروح ی.پ.گ نیز به دست دشمن اسیر شد. همزمان رزمندگان ی.پ.گ/ژ در حدفاصل آفرین-راجو گروهی از مزدوران لشکر حمزه را هدف قرار دادند که در نتیجه آن سه مزدور کشته شدند.

یک روز بعد، نیروهای ی.پ.گ/ژ خودروی حامل محمد السلیمان، یکی از فرماندهان نیروهای ویژه اشغالگر را در منطقه بلیل متوقف کردند و او را به سزای اعمالش رساندند. در قسطل جندو هم یک ایست و بازرسی متعلق به تیپ عاصفه‌الشمال هدف قرار گرفت که در نتیجه دو مزدور کشته شدند. عصر همان روز نیروهای ی.پ.گ/ژ به یک کاروان نظامی در جاده راجو-آفرین حمله کردند. در این عملیات دو سرباز تُرک داخل خودرو کشته شدند. طی درگیری‌ها در منطقه راجو، یک رزمنده ی.پ.ژ و سه تن از رزمندگان ی.پ.گ تا پای جان جنگیدند و به شهادت رسیدند.

هشتم جولای و در نتیجه عملیات نیروهای ی.پ.گ/ ژ علیه یک کاروان نظامی در منطقه ماباتا، یک سرباز تُرک و یک مزدور گروه احرارالشرقیه به هلاکت رسیدند.

همزمان در روستای تل سوسن شهباء، رزمنده ی.پ.گ، شاهان شیاء، که مسئولیت پاکسازی زمین‌های مین‌گذاری شده را بر عهده داشت، حین انجام وظیفه همراه با دو تن از رفقای دیگر، هاوار آفرین و محمد گرزان، بر اثر انفجار مین جان خود را از دست دادند. این مین‌ها قبلاً توسط جبهه‌النصره و داعش کاشته شده بودند و جان اهالی و پناهندگان آفرینی را بشدت تهدید می‌کردند.

حوالی ساعت ده شب، هواپیماهای جنگنده ترکیه نقاطی در جاده آفرین- جندرس و روستاهای خالتا، مُسکه و مناطقی از راجو را بمباران کردند. پرواز هواپیماها بر فراز آفرین و راجو تا بعد از نیمه شب ادامه داشت.

اتاق عملیات خشم زیتون در عملیاتی به تاریخ نهم جولای در جنوب ادلب، یکی از مزدوران فیلق الشام را، در حالیکه سوار بر موتورسیکلت بود، به هلاکت رساند. این مزدور در اقدامات غیر انسانی بر علیه مردم آفرین نقش داشت. روز بعد هم در همان منطقه، عملیاتی را بر علیه یک خودروی حامل مزدوران فیلق الشام به انجام رساند که طی آن چهار مزدور به هلاکت رسیدند. این چهار مزدور نیز در اشغال شهر و غارت منازل و اموال شهروندان و توهین به اهالی آفرین دست داشتند.

در روز یازدهم جولای، طی عملیات رزمندگان ی.پ.گ/ژ علیه یک خودروی نظامی در جاده روستای باسِل هشت نظامی تُرک کشته شدند. متعاقب این عملیات، از حوالی ساعت پنج بعد از ظهر، اشغالگران روستای بِنه را با توپ و خمپاره گلوله باران کردند. این حملات خسارات زیادی به مزارع روستائیان وارد آورد.

در عین حال، با حضور هزاران نفر در آرامستان شهدای آحرص، پیکر پنج شهید دیگر به خاک سپرده شد.

اتاق عملیات خشم زیتون در دوازدهم جولای اعلام کرد که طی عملیات دیگری در جنوب ادلب، یک خودروی مزدوران فِیَلِق الشام منهدم شد و دو مزدور به هلاکت رسیدند. همزمان در عملیاتی بر علیه یک واحد گشتی ترکیه، سه سرباز تُرک کشته شدند.

روز بعد، واحدهای ی.پ.گ/ژ با حمله به یک خودروی نظامی در روستای کیمار، یک سرباز تُرک و دو مزدور را به هلاکت رساندند. در این عملیات یک سرباز تُرک هم زخمی شد.

در چهاردهم جولای، خودروی مزدوران گروه البصراوی هدف مبارزان ی.پ.گ/ژ قرار گرفت و در نتیجه چهار مزدور بسختی زخمی شدند. روز بعد هم خودروی حامل یکی از فرماندهان فِیَلِق الشام به نام محمد ابواحمد، در مسیر آفرین-قطمه به کمین مبارزان افتاد و در نتیجه ابواحمد به هلاکت

رسید. همزمان واحدهای اتاق عملیات خشم زیتون در حوالی آرامستان حنان شیه یک فرمانده فیلق الشام را کشتند.

با آغاز نیمه دوم ماه جولای، اتاق عملیات خشم زیتون، سه مزدور لشکر حمزه را در سوسنباط به هلاکت رساند. این سازمان همچنین عملیاتی را در منطقه اطمه بر علیه گروه فیلق الشام انجام داد. عملیات مذکور خسارات مادی قابل توجه به مزدوران وارد آورد و در پی انفجار یک انبار مهمات و یک کارگاه رنگسازی، نه مزدور کشته و هفت تن دیگر زخمی شدند. اتاق عملیات خشم زیتون در اطلاعیه خود اعلام کرد:

"تأکید می‌کنیم هرکس در اشغال آفرین دستی داشته باشد باید به سختی حساب پس دهد. دولت اشغالگر ترکیه نمی‌تواند از این افراد محافظت کند و آن‌ها باید از آفرین خارج شوند. تا زمانیکه اهالی آفرین آواره باشند، هیچ مزدوری در خانه آسایش نخواهد داشت. در هر جایی که مردم ما مورد آزار و اذیت ارتش اشغالگر ترکیه و مزدوران آن باشند، ما حضور خواهیم داشت. بنابراین قول می‌دهیم هرکس در اشغال آفرین دستی داشته باشد و اموال مردم را غارت و به آن‌ها توهین کرده باشد، به سختی پاسخگو خواهد بود. همان‌طور که به شما قول داده بودیم، همه چیز در حال شدت یافتن است. آفرین صبور باش، انتقام در راه است."

هفدهم جولای یک گروه از جوانان کُرد ساکن شهر آفرین اعلام کردند که از ان.ک.س جدا شده و جنبش انقلابیون کُرد برای آزادی آفرین (حرکه الثوریین الکرد لتحریر عفرین) را تشکیل داده‌اند. آن‌ها این تصمیم را ناشی از سیاست‌های اشتباه ان.ک.س و تخلفات وحشتناک شورای حکومتی دست

نشاندۀ ترکیه در اداره منطقه آفرین و ایجاد محدودیت آن‌ها بر آزادی گُردها در آفرین و نقض اصول حقوق بشر عنوان کردند.^{۴۳۲}

کشاورزی که با تراکتور در حال عبور از زمین‌های حدفاصل باصوفان و برج حیدر بود، بدلیل انفجار مین زخمی شد. زمانیکه روستاییان برای کمک به او رفتند، در مسیر بازگشت به باصوفان مین دیگری منفجر شد که طی آن یک روستایی جان باخت و سه تن دیگر زخمی شدند.

در نوزدهم جولای، سالگرد انقلاب روزاوا در کمپ‌های پناهندگان "سَرَدَم" و "بَرخودان" پا به پای شهرهای کوبانی، رمیلان، حسیچه و حلب جشن گرفته شد.

روز بیست و یکم جولای، یکی از فرماندهان مزدور به نام ابویحیی الحموی در یکی از بیمارستان‌های ترکیه مُرد. ابویحیی قبلاً در جریان انفجار خودرویش توسط نیروهای اتاق عملیات خشم زیتون در ادلب، به سختی زخمی و برای مداوا به ترکیه منتقل شده بود.

یک شب پس از هلاکت ابویحیی، نیروهای اتاق عملیات خشم زیتون خودروی یکی دیگر از فرماندهان فِیَلَقِ الشام به نام ابوؤجانه را در مسیر استاسیون-قره‌بابا هدف قرار دادند و او را به سزای اعمالش رساندند. این نیروها در راجو نیز یکی از فرماندهان جیش‌النخبه را از بین بردند. خشم زیتون روز بعد یک مقر اشغالگران را در اخترین هدف قرار داد و در نتیجه

ده مزدور کشته و سه تن مجروح شدند. در حمله به مقر مزدوران جبهه‌النصره نیز چهار مزدور به هلاکت رسیدند.

بیست و چهارم جولای، اتاق عملیات خشم زیتون در آعزاز طی کمینی یکی از مزدوران لشکر سلطان مراد را در جاده روستای حرجه کشت. در عملیات دیگری علیه مزدوران فیلَق الشام و ارتش ملی نیز، سه مزدور کشته شدند. دو روز بعد، نیروهای ی.پ.گ در منطقه بین روستاهای باسیل و گوئی عملیاتی را علیه ارتش اشغالگر ترکیه انجام دادند که در نتیجه آن یک خودروی زرهی منهدم و پنج سرباز تُرک کشته شدند.

حوالی ساعت یازده صبح روز بیست و ششم جولای، مزدوران احرارالشام به قصد ربودن یکی از افراد عشیره عرب البوبنا به محله اشرفیه آفرین رفتند که با مقاومت افراد عشیره مذکور مواجه شدند. این اختلاف به درگیری انجامید و در نتیجه حداقل سه نفر از اعضای احرارالشام به هلاکت رسیدند. مزدوران لشکر حمزه نیز حوالی ساعت یک بعد از ظهر، سیزده نفر از اهالی روستای قوژما را ربودند. این اقدام، اهالی روستا را خشمگین ساخت و آن‌ها به مقابله با اشغالگران برخاستند و تا مقر نیروهای اشغالگر تظاهرات کردند. اشغالگران می‌خواستند مردم را به زور متفرق کنند، اما موفق نشدند و نا آرامی‌ها همچنان ادامه یافت.

مرکز مستندسازی تخلفات در شمال سوریه،^{۴۳۳} در تاریخ بیست و ششم جولای و طی گزارشی به شرح زیر، جرائم جنگی و ضد انسانی در مناطق اشغالی آفرین را دوباره به جامعه جهانی گوشزد کرد:

"بنا به گزارش‌های رسیده از داخل منطقه آفرین درباره تخلفات جناح‌های مخالف سوری وفادار به ترکیه، وضعیت فعلی حکایت از یک فاجعه واقعی برای مردم آفرین دارد.

[بنا بر این گزارش‌ها] تلاش برای ایجاد تغییر جمعیتی در منطقه با افزایش موارد نقض حقوق بشر، از آدم ربایی گرفته تا شکنجه، کشتار، سوزاندن، مصادره اموال و غیره همراه است. گزارش‌های مستند حقوقی و مطبوعاتی که به صورت دوره‌ای توسط "مرکز مستندسازی تخلفات در شمال سوریه" از طریق اظهارات دریافتی و رصد میدانی توسط کارکنان این مرکز و با تکیه بر اظهارات مردم محلی و آوارگان، منتشر می‌شود، بدون هیچ شکی ثابت می‌کند که آنچه در آفرین اتفاق می‌افتد تخلفاتی در حد جرائم جنگی و جنایات علیه بشریت است که طبق قوانین بین‌المللی مشمول مرور زمان نمی‌شوند و مرتکبین آن از مجازات در امان نخواهند بود.

[تنها] در ماه جولای، شصت و هفت مورد قتل شامل افراد سالمند، پنج زن و یازده کودک، یکصد و نود مورد آدم ربایی، سیزده مورد ضرب و جرح و آزار و اذیت، مجروح شدن نود نفر به دلایل مختلف و حداقل هفت مورد درگیری [بین گروه‌های مسلح] منجر به وحشت غیرنظامیان، ثبت شده است. علاوه بر این، تجاوز و شکنجه و پیروی از سیاست ترک‌سازی از طریق تحمیل زبان و برنامه‌های آموزشی ترکی به شهروندان سوری و عدم اجازه کار با شناسنامه‌های سوری که نشان دهنده روند تغییر جمعیتی برنامهریزی شده توسط نیروهای اشغالگر می‌باشد، همچنین هجده مورد تبدیل مراکز آموزشی و فرهنگی و منازل شهروندان به مقر نظامی، دوازده مورد آتش سوزی در

اموال مردم، نه مورد تخریب و منفجر کردن خانه غیرنظامیان، نبش پانصد قبر، بیست و پنج مورد سرقت و مصادره اموال عمومی و خصوصی و یازده مورد بمباران توسط هواپیماهای ترکیه، علاوه بر در انحصار گرفتن توزیع کمک‌های بشردوستانه توسط بنیاد حقوق و آزادی‌های بشر و کمک‌های بشردوستانه (ای. ح. ح) همه تخلفاتی هستند که مطابق قوانین بین‌المللی جنایت علیه بشریت و جرائم جنگی محسوب می‌شوند و در درجه اول ارتش ترکیه مسئول آن‌ها می‌باشد زیرا طبق ادعای دولت ترکیه، حفاظت از غیرنظامیان بر عهده اوست.

مرکز مستندسازی تخلفات در شمال سوریه، نسبت به ادامه این جنایات هشدار می‌دهد و از جامعه بین‌المللی می‌خواهد که برای نجات جان صدها هزار نفر ساکنانی که از آفرین آواره شده و یا علیرغم تهاجم ترکیه و جرائم روزانه، به آفرین آورده شده‌اند، مداخله کند. قابل ذکر این‌که، اقدامات مذکور در راستای همان کاری است که دولت سوریه با آنچه پروژه سرشماری گُردها در سال ۱۹۶۲ نامیده شد، انجام داد و طی آن سیصد هزار هکتار زمین کشاورزی در استان حسکه و دویست و بیست هزار هکتار زمین کشاورزی در مناطق سلوک، تل‌ابیض و عین‌عیسی از صاحبان گُرد آن‌ها در شرق رود فرات مصادره شد و در چارچوب پروژه کمربند عربی به تصاحب کشاورزان عرب غیر بومی درآمد. این اقدامات شکاف بین مردم سوریه را عمیق‌تر نموده و باعث اختلافات بیشتر می‌شود.

از دیدگاه حقوق بین‌الملل و میثاق‌های بین‌المللی، سوری‌های وفادار به ترکیه جزء گروه‌ها و سازمان‌هایی هستند که در این تخلفات و جرائم شریک بوده و هرگونه تبعات قانونی و جزائی این اقدامات را متحمل می‌شوند. مهاجران عرب نیز که اسکان در خانه‌های آوارگان گُرد را پذیرفته‌اند و اموال، محصولات و زمین‌های آن‌ها را تصرف کرده‌اند، شریک جرم بوده و عواقب قانونی و اخلاقی آن را متحمل می‌شوند.

در ماده ۳۳ از کنوانسیون چهارم ژنو در مورد حمایت از غیرنظامیان در جنگ، آمده است که ؛

- هیچ فرد تحت حمایت^{۴۳۴} را نمی‌توان به خاطر هر جرمی که شخصاً مرتکب نشده است مجازات کرد. مجازات‌های دسته جمعی و به همین ترتیب همه اقدامات ارباب یا تروریسم ممنوع است.
- غارتگری ممنوع است.
- اقدامات تلافی جویانه علیه افراد تحت حمایت و دارایی آن‌ها ممنوع است.

همچنین در ماده ۱۷ منشور جهانی حقوق بشر آمده است که؛

۱. هر انسانی به تنهایی یا با شراکت با دیگران حق مالکیت دارد.
 ۲. هیچ کس را نمی‌توان خودسرانه از حق مالکیت خویش محروم کرد.
- ترکیه از زمانی که اقدام به استعمار اراضی همسایه خود، سوریه و نقض حاکمیت آن کرد، بارها شکست خورده است و نتوانسته برای حمایت از مردم، امنیت و آرامش را به مناطقی که اشغال کرده بازگرداند. در عین حال، مسبب ایجاد فجایع بیشتر برای مردم بوده و کنوانسیون‌ها و موافقت‌نامه‌های بین‌المللی را زیر پا گذاشته و با نقض آشکار ارزش‌ها و میثاق‌های بین‌المللی، بشردوستانه و حق همجواری، نتوانسته است به تعهدات خود در مقابل جهان عمل کند.^{۴۳۵} (پیوست ۴)

بیست و هفتم جولای، طی عملیات واحدهای ی.پ.گ/ ژ در مرکز شهر آفرین، پنج نفر از مزدوران باصطلاح پلیس نظامی و یک سرباز تُرک کشته شدند. در روستای قره‌تپه هم عملیات دیگری صورت گرفت. فردای آن روز، نیروهای ی.پ.گ/ ژ به یک پایگاه مزدوران لشکر سلطان مراد در شِرا حمله

کردند. طی درگیری تن به تن دو مزدور کشته و یکی دیگر هم زخمی شد. همزمان یکی از فرماندهان فیلق الشام در مسیر جندرس ترور شد. از آنجا که ارتش اشغالگر ترکیه و مزدوران تحت حمایتش، به منظور سیاه نمایی خودمدیریتی دمکراتیک و یگان‌های مدافع خلق، با پوشیدن یونیفورم های ی.پ.گ، و به نام ی.پ.گ خانه‌ها و اموال مردم را غارت می‌کردند، ی.پ.گ از مردم خواست تا در برابر تلاش کثیف ارتش اشغالگر ترکیه و مزدوران تحت حمایتش برای بدنام کردن یگان‌های مدافع خلق هوشیار باشند.

بیست و نهم جولای، نیروهای ی.پ.گ/ژ یک خودروی نظامی مزدوران احرار الشام را در حدفاصل روستاهای فافرتین و برج حیدر منهدم کردند. بعد از ظهر روز بعد نیز مرکز تجمع مزدوران لشکر حمزه در باسوته را با موتورسیکلت بمب‌گذاری شده هدف قرار دادند. در این انفجار یک سرباز تُرک و چهار مزدور به هلاکت رسیدند. یک سرباز تُرک و دو مزدور هم زخمی شدند.

در روزهای آخر جولای، در پاریس، مارسی، تولوز، دوسلدورف، وین، لیتس و گراتس تجمعات مردمی در اعتراض به حملات ارتش ترکیه به باشور (شمال عراق) و روزاوا برگزار شد.

در روز دوم آگوست، تیم‌های دفاع مدنی سوری (الدفاع المدنی السوری) موسوم به "کلاه سفیدها" تحت نظارت سازمان مدیریت حوادث و

فوریت‌های ترکیه (آ.ا.د) وارد آفرین شدند. دفتر هماهنگی و مرکز آموزشی کلاه سفیدها در ترکیه بود و خودمدیریتی روژاوا این سازمان را وابسته به دولت ترکیه میدانست و لذا اجازه نمی‌داد تا در مناطق خودمدیریتی دمکراتیک فعالیت کند. خودمدیریتی آفرین نیز فعالیت آن‌ها را از دسامبر ۲۰۱۵ در این کانتون ممنوع کرده بود.

نیکلاس هراس، در یک توثیق^{۴۳۶} نوشت:

"متأسفانه در مورد آفرین شواهدی وجود دارد مبنی بر اینکه کلاه سفیدها در حمایت از عملیات رزمی ترکیه به عنوان بخشی از [عملیات] شاخهٔ زیتون شرکت کرده‌اند و از حکومتی حمایت می‌کنند که بی‌شک در آزار و اذیت قومی - فرقه‌ای و جنایات علیه غیرنظامیان دخیل است."

در نیمهٔ اول ماه آگوست نیروهای ی.پ.گ/ ژ با انجام کمین در روستای کیمار، یک خودروی نظامی اشغالگران را هدف گرفتند و در نتیجه یک سرباز تُرک و سه مزدور کشته و دو نفر دیگر هم زخمی شدند. آن‌ها همچنین یک خودروی نظامی فیلق‌الشام را در منطقه بین روستاهای کُباشین و برج حیدر هدف قرار دادند. در این عملیات خودرو منهدم شد و یکی از مزدوران به هلاکت رسید. در مسیر بین آفرین-جندرس هم یک خودروی زرهی ارتش اشغالگر ترکیه منهدم و دو اشغالگر تُرک کشته و سه مزدور زخمی شدند. همچنین نیروهای مزدورِ پلیسِ نظامی در مرکز شهر آفرین هدف قرار گرفتند

و در نتیجه سه مزدور کشته و هفت نفر دیگر زخمی شدند. نیروهای ی.پ.گ/ژ همچنین یک فرماندهٔ مزدور به نام عبدالرزاق البکر را در ماباتا به هلاکت رساندند. مبارزان، طی عملیاتی بر علیه کاروان نظامی اشغالگران، یک سرباز تُرک راکشتند و تعدادی مزدور را هم کشته و زخمی کردند. طی عملیات دیگر ی.پ.گ/ژ بر علیه مزدوران لشکر حمزه در منطقهٔ تُرند، ده مزدور کشته و حداقل بیست نفر زخمی شدند.

در این بین، ارتش اشغالگر ترکیه و مزدورانش طی روزهای پنجم و ششم آگوست عملیات گسترده ای را در حومه شهر و مرکز مناطق راجو، بلبل و شیبه انجام دادند که بدون هیچ نتیجه ای پایان یافت.

همچنین پیرو گزارش یک خبرچین مبنی بر حضور دو تن از رزمندگان ی.پ.گ در تپهٔ روستای باعی، ساعت هفت روز نهم آگوست صدها سرباز و مزدور به منطقه اعزام شدند. رویارویی رزمندگان با نیروهای اشغالگر به درگیری انجامید و در این درگیری هر دو رزمنده پس از دلاوری کم نظیری به شهادت رسیدند.^{۴۳۷}

در نیمهٔ نخست آگوست، اتاق عملیات خشم زیتون نیز بموازات ی.پ.گ/ژ عملیات خود را شدت بخشید. این سازمان در چهارم آگوست یکی از خائنان منطقهٔ شَرا به نام عکاش حاجی احمد علی را در روستای دیرسوان اعدام کرد که ویدئوی آن دو روز بعد در شبکه‌های اجتماعی منتشر شد. اتاق عملیات خشم زیتون همچنین یکی از اعضای فیلق الشام در منطقهٔ جندرس

به نام محمود احمد دبان را طی یک عملیات ویژه به سزای اعمال خود رساند. در روستای زیادیه از توابع اعزاز نیز یکی دیگر از اعضای لشکر سلطان مراد به هلاکت رسید. دو روز بعد طی عملیاتی در برج عبدالله، یک مزدور فیلق الشام از پای درآمد و روز بعد از آن دو مزدور فیلق الشام در دیربلوط سزا داده شدند. خشم زیتون طی یک عملیات موفق بر علیه گروهی از اعضای لشکر سلطان مراد، در روستای گُلیان، یک مزدور را از بین برد و در شمارین از توابع اعزاز، یک مزدور فیلق الشام را کشت.

اشغالگران شب یازدهم آگوست، با توسل به زور وارد منزل یکی از اهالی روستای اوپلا به نام عدنان شمس‌الدین حسین شدند تا خودروی او را توقیف کنند. بدنبال مقاومت عدنان، اشغالگران او را شدیداً مورد ضرب و شتم قرار دادند و خودرو را با خود بردند. بر اثر این رویداد، نامبرده دچار حمله قلبی شد و جان خود را از دست داد.

جنبش انقلابیون گُرد برای آزادی آفرین، طی بخشنامه‌ای از مردم آفرین خواسته بود تا در روز پانزدهم آگوست علیه اشغالگران ترکیه و گروه‌های تروریستی تظاهرات مسالمت‌آمیز انجام دهند و از جامعه جهانی بخواهند که شهر آفرین تحت حمایت بین‌المللی قرار گیرد.^{۴۳۸} لیکن این برنامه ظاهراً بنا به مسائل امنیتی، ملغی اعلام شد.

در پانزدهم آگوست، مبارز اینترناسیونال آلمانی ی.پ.گ، مارتین کلمپر، پس از سیزده ماه مبارزه در نقاط مختلف روزاوا به آلمان بازگشت. او که در

مقاومت آفرین نیز حضور داشت، اواسط فوریه در جبهه جندرس با انفجار یک خمپاره بشدت مجروح شد. رفقاییش پس از دوازده ساعت توانستند او را نجات دهند و برای عمل جراحی به بیمارستان برسانند. مارتین نجات یافت ولی هنوز چندین ترکش در بدنش باقی مانده بود که به کشورش برگشت. او در بدو ورود به آلمان در فرودگاه فرانکفورت به اتهام عضویت در یک سازمان تروریستی خارج از کشور، توسط پلیس فدرال دستگیر شد. ۴۳۹

مبارزه علیه اشغالگران در نیمه دوم آگوست هم ادامه یافت. اتاق عملیات خشم زیتون در شانزدهم آگوست، یکی از رهبران گردان مصطفی به نام یاسین الجاسم را به هلاکت رساند. روز بعد نیز در روستای حاج جمال یک مزدور لشکر سلطان مراد و در منطقه دودیان از توابع آعزاز یک مزدور تیپ سمرقند را از پای درآورد. یگان‌های سازمان مذکور همچنین طی عملیاتی در هجدهم آگوست در منطقه آعزاز، یکی از فرماندهان جبهه شامیه به نام محمد حیانی را در حدفاصل بین روستاهای شدود و الباروزه به سزای اعمالش رساندند.

در نوزدهم آگوست هم نیروهای ی.پ.گ/ژ یکی از مزدوران قیلق الشام را در مسیر ماباتا به کمین انداختند و با حمله به خودروی حامل وی، او را به هلاکت رساندند.

همزمان گروهی تحت عنوان گردان‌های آزادیبخش آفرین (سرایا أحرار عفرین) اعلام کرد که از شاهین‌های آفرین جدا شده است. این گروه ضمن اعلام حمایت خود از ی.پ.گ و پ.ک.ک، اشغالگران ساکن جنדרس را به کشته شدن توسط فدائیان این گروه که آنها را "اشباح آفرین" خواند، تهدید کرد.^{۴۰}

متعاقب وقوع یک انفجار در آفرین (جاده راجو) که سه کشته و مجروح برجای گذاشت، مرکز مطبوعاتی ی.پ.گ در بیست و دوم آگوست بیانیه‌ای به شرح زیر منتشر کرد:

"أخيراً جنایات غیرانسانی ارتش اشغالگر ترکیه و متحدان تروریست آن در آفرین افزایش یافته است. به ویژه در چند وقت اخیر گروه‌های مسلح مختلفی که تحت نام‌های مختلف فعالیت می‌کنند در حال انجام عملیات نظامی در آفرین و تبلیغ اقدامات خود در شبکه‌های اجتماعی و وبسایت‌ها هستند. از روش‌های اعمال شده در این نوع حملات می‌توان فهمید که برخی از این گروه‌ها با سرویس‌های مخفی ترکیه ارتباط دارند. لذا، ما تأکید می‌کنیم که انجام عملیات نظامی با ابزارهای مشروع برای بیرون راندن اشغالگران ترکیه و مزدورانش از سرزمینمان، حق مردم آفرین و رزمندگان یگان‌های مدافع خلق (ی.پ.گ) است.

به عنوان دفتر مطبوعاتی ی.پ.گ، به اطلاع می‌رسانیم که تمامی عملیات واحدهای ما در قالب بیانیه‌های مطبوعاتی در وبسایت رسمی ما به نشانی www.ypgrojava.org منتشر می‌شود. به جز موارد ذکر شده، هرگونه اقدام دیگری که به نام ما در شبکه‌های اجتماعی به اشتراک گذاشته شود، هیچ ارتباطی با ما ندارد.^{۴۱}

گروه شهید روژهاات

همزمان با اطلاعیه ی.پ.گ، گروهی به نام "گروه شهید روژهاات" طی یک بیانیه کتبی بشرح زیر، انفجار بیست و یکم آگوست در جاده راجو را بعهدہ گرفت:

"ما گروهی از جوانان آفرین و حلب هستیم که گروه نظامی شهید روژهاات را در آفرین تشکیل داده‌ایم و در عملیات خود ارتش اشغالگر ترکیه و مزدوران آن و علاوه بر آن‌ها، مهاجرانی که عمداً و نژادپرستانه خانه‌های ما را اشغال می‌کنند، هدف قرار خواهیم داد. ما خائنانی را که با اشغالگران تُرک معامله می‌کنند مستثنی نمی‌دانیم. از جمله اینکه عصر دیروز بیست و یکم آگوست در جاده راجو در مرکز شهر آفرین یک بمب را منفجر کردیم و در نتیجه آن سه شهرک نشین که بدنبال اجرای سیاست شوونیستی با هدف اشغال به آفرین آمده بودند به هلاکت رسیدند. ما به همه مهاجران هشدار می‌دهیم که در برابر حملات نظامی بیشتر آسیب‌پذیر خواهند بود و لذا در آفرین نمانند." ۴۴۲

به مناسبت عید قربان، گوشت قربانی به ارزش یکصد و پنجاه هزار یورو توسط هلال احمر کردستان، در میان پناهندگان آفرینی ساکن در کمپ‌های سردم و برخودان شهبای توزیع شد. هلال احمر کردستان قبلاً اعلام کرده بود که تمام کمک‌های دریافتی عید قربان را به مهاجران آفرین در منطقه شهبای، شهرها و نواحی ویران شده باکور، زلزله زدگان کرمانشاه و سرپل ذهاب و قربانیان جنگ در خرما تو و داقوق اختصاص خواهد داد.

در بیست و چهارم آگوست، رزمندگان ی.پ.گ/ ژ خودروی یکی از فرماندهان قیّلق الشام به نام ابومحمد الشمالي را در مسیر بلبل به کمین انداخته و او را به هلاکت رساندند.

مزدوران لشکر حمزه که قبلاً اقدام به سرقت وسایل روستائیان، اسباب مسجد و کابل‌های برق روستای ساتیا کرده بودند، دوباره به قصد مصادره خانه‌ها و اموال روستائیان به ساتیا آمدند. ولی اینبار با مقاومت و مخالفت مردم روبرو شدند. مقاومت مردم به درگیری انجامید و مزدوران روستا را گلوله باران کردند.

شاهین‌های انتقام

در تاریخ بیست و ششم آگوست، گروه موسوم به "شاهین‌های انتقام" (صقور الإنتقام) ویدئوی مربوط به تصفیۀ یکی از مزدوران وابسته به ترکیه به جرم خیانت را در شبکه‌های اجتماعی منتشر کرد.^{۴۳}

بدنبال وقوع انفجار در مقابل یک نانوائی وسط بازار اصلی در جاده راجو که منجر به انهدام یک خودروی نظامی ترکیه و کشته شدن سه سرباز تُرک و شش مزدور شد، این گروه در تاریخ بیست و نهم آگوست، طی بیانیه‌ای خطاب به مردم آفرین و روزاوا، مسئولیت کامل این عملیات را پذیرفت و تأکید کرد که عملیات خود را تا آزادی آفرین از لوث وجود اشغالگران ترکیه و مزدوران وابسته به آن، ادامه خواهد داد.

در همان حال، نیروهای اتاق عملیات خشم زیتون، طی یک کمین در حدفاصل روستاهای صندره و روژاوا (شعیر) از توابع آعزاز، یکی از فرماندهان لشکر سلطان مراد ابومحمد الدومانی را به هلاکت رساندند. بیست و نهم آگوست، در مقابل دبستان فیصل قدور نزدیک فلکه نوروز شهر آفرین، حین عبور کاروان خودروهای نظامی رژیم اشغالگر ترکیه انفجاری مهیب روی داد که در نتیجه آن سه نظامی تُرک و سه نفر از کسانی که از غوطه شرقی به آفرین آمده بودند کشته و بیش از بیست نفر زخمی شدند. اجساد سربازان و گروه‌ها با آمبولانس به مراکز درمانی ترکیه و آعزاز منتقل شدند. همچنین در فلکه کاوه آفرین بین مزدوران تیپ سلطان محمد و گردان نهم زد و خورد روی داد که طی آن چندین نفر از طرفین کشته و زخمی شدند.

همان روز، نیروهای ی.پ.گ/ژ به یاد دو تن از رفقای شهید که در نهم آگوست قربانی خیانت شدند، سه عملیات مختلف را در منطقه شِراوا ترتیب دادند.

اولین عملیات در ساعت یک بامداد علیه گروهی از مزدوران لشکر حمزه در روستای باعی انجام شد. در این عملیات اشغالگران از فاصله نزدیک هدف قرار گرفتند و درگیری تن به تن آغاز شد. در نتیجه ده مزدور کشته و بقیه از محل متواری شدند. در دومین حمله که ساعت سه بامداد صورت گرفت، یک خودروی اشغالگران که در حال آماده شدن برای عملیات بود، هدف قرار گرفت و منهدم شد و پنج مزدور داخل خودرو هم به هلاکت رسیدند. در ساعت شش و نیم بامداد، سومین عملیات بر علیه اشغالگران در منطقه بین باعی و کَفَرَبُو با موفقیت به پایان رسید. در این عملیات دو خودروی دشمن منهدم شد و چهار مزدور به هلاکت رسیدند. چندین مزدور هم زخمی شدند. یکی از فرماندهان فَيْلِقُ الشَّام به نام خالد العبد نیز در این خودروها بود که به نظر می‌رسید زخمی شده باشد.

در پی عملیات موفق نیروهای ی.پ.گ/ژ در شیراوا، ارتش اشغالگر ترکیه روستاهای باشمره، برج قاص و مَزُن را توپباران کرد و تمام روز هواپیماهای شناسایی بر فراز منطقه پرواز می‌کردند.

در همین روز یکی از واحدهای ی.پ.گ عملیاتی را علیه ایست بازرسی ارتش ترکیه و مزدوران لشکر حمزه در روستای بَرَبَنْد انجام داد که طی آن دو نظامی تُرک و دو مزدور کشته و دو تن دیگر زخمی شدند.

ساعت پنج بامداد سی ام آگوست، در چهارراه کاوه شهر آفرین انفجار دیگری رخ داد. هیچ گروهی مسئولیت این انفجار را بر عهده نگرفت.

همزمان، یگانهای ی.پ.گ/ژ، چند تن از اعضای تیپ عاصفه الشمال را طی عملیات کمین در منطقه بین روستاهای قطمه و قسطل جندو، به هلاکت رساندند. در سی و یکم آگوست نیز طی دو عملیات در شیراوا و راجو مجموعاً پنج مزدور کشته و سه مزدور زخمی شدند.

همزمان در شیه، نیروهای اتاق عملیات خشم زیتون یکی از فرماندهان فیلق الشام به نام زیاد محمد خیوب را به هلاکت رساندند.

از آنسو در تل رفعت، دو کودک پناهنده اهل راجو، بواسطه انفجار مینهای کاشته شده در زمان داعش بشدت زخمی شدند.

در روز اول سپتامبر، انفجار یک خودروی بمب گذاری شده در بازار آفرین، حداقل دو کشته و دهها زخمی برجای گذاشت. این درحالی بود که هیچ گروهی مسئولیت انفجار را بر عهده نگرفت.

همزمان واحدهای ی.پ.گ/ژ در مرکز آفرین یک واحد گشتی دشمن را هدف قرار دادند و در نتیجه سه مزدور کشته و سه نفر هم زخمی شدند.

حملات پارتیزانی نیروهای ی.پ.گ/ژ در ماه سپتامبر به شرح زیر ادامه

یافت: ۴۴۴

۳ سپتامبر. خالتا. حمله به مقر مزدوران جبهه شامیه. تخریب مقر اشغالگران و ۶ مزدور کشته.

۳ سپتامبر. مریمین. حمله به خودروی نظامی تیپ الشمال. انهدام خودرو و ۴ مزدور کشته.

مرحله دوم مقاومت . ۵۰۵

- ۳ سپتامبر. جاده تُرند. کمین برای خودروی نظامی جبهه‌شامیه. ۵ مزدور کشته - از جمله احمد سمیر بریر فرمانده تیپ ۲۳.
- ۳ سپتامبر. حدفاصل گوئل و باسیل. حمله به خودروی اشغالگران. انهدام خودرو و ۴ مزدور کشته - در مجموع عملیات‌های سوم سپتامبر ۴ نظامی تُرک کشته شدند.
- ۵ سپتامبر. دیکم‌داش. حمله به خودروی نظامی جبهه‌شامیه. انهدام خودرو، ۲ مزدور کشته، ۲ مزدور زخمی - یکی از زخمی‌ها مسئول فروش مال و املاک مصادره شده مردم بود.
- ۶ سپتامبر. حدفاصل دیرسون و شُخورزه. کمین برای مزدوران لشکر سلطان مراد. ۲ مزدور کشته.
- ۷ سپتامبر. آمارا. عملیات علیه مزدوران جبهه‌شامیه. ۲ مزدور کشته و ۱ مزدور زخمی.
- ۷ سپتامبر. جاده شِرا. عملیات بر علیه مزدوران لشکر حمزه. ۱ مزدور کشته.
- ۸ سپتامبر. راجو. حمله به مزدوران احرارالشرقیه. ۱ مزدور کشته.
- ۹ سپتامبر. آستارو. حمله به خودروی نظامی فیلِق‌الشام. انهدام خودرو و ۲ مزدور کشته.
- ۱۲ سپتامبر. مرکز جندرس. حمله به پادگان اشغالگران. ۱ سرباز تُرک و ۶ مزدور کشته.
- ۱۲ سپتامبر. آمارا. حمله به خودروی نظامی اشغالگران. ۲ مزدور کشته و ۱ مزدور زخمی.
- ۱۲ سپتامبر. برَبند. حمله به مزدوران فیلِق‌الشام. ۱ مزدور کشته.
- ۱۲ سپتامبر. زیتونک. حمله به خودروی نظامی اشغالگران. از نتیجه اطلاع دقیقی در دست نیست.

- ۱۳ سپتامبر. تُرند. عملیات بر علیه اشغالگران. ۲ مزدور احرارالشام کشته، ۱ مزدور و ۳ سرباز تُرک زخمی.
- ۱۳ سپتامبر. تُرند. حمله به واحدهای موسوم به پلیس نظامی. ۲ مزدور کشته و ۴ مزدور زخمی.
- ۱۳ سپتامبر. مرکز آفرین. حمله به اشغالگران. ۲ مزدور کشته.
- ۱۴ سپتامبر. بُرَند. حمله به اشغالگران. ۱ مزدور کشته.
- ۱۸ سپتامبر. حدفاصل کَفَرَنبُو و بُراد. حمله به مزدوران احرارالشام. ۲ مزدور کشته و ۳ مزدور زخمی.
- ۱۹ سپتامبر. خَزِیوه. حمله به مزدوران احرارالشام. ۲ مزدور کشته و ۳ مزدور زخمی.
- ۱۹ سپتامبر. مرکز آفرین. حمله به خودروی نظامی اشغالگران. ۲ نظامی تُرک کشته و تعداد زیادی مجروح.
- ۱۹ سپتامبر. هِکْجه. حمله به مزدوران تیپ سعد بن وقاص. ۲ مزدور کشته.
- ۲۰ سپتامبر. مسیر خالتا-گوئیل. حمله به خودروی نظامی اشغالگران. ۳ نظامی تُرک کشته و ۲ اشغالگر زخمی.
- ۲۰ سپتامبر. حدفاصل مناطق راجو و ماباتا. حمله به خودروی لشکر سلطان مراد. ۳ مزدور کشته.
- ۲۰ سپتامبر. حدفاصل مَزُن و گازه. حمله به خودروی نظامی فِیْلِق الشام. ۴ مزدور کشته و ۲ مزدور زخمی.
- ۲۱ سپتامبر. حدفاصل ایسکا و خَزِیوه. حمله به مزدوران فِیْلِق الشام. اسقاط یک تانک و ۱ مزدور کشته.
- ۲۳ سپتامبر. مسیر آفرین-راجو. حمله به مزدوران احرارالشام. ۱ مزدور کشته و ۳ مزدور زخمی.
- ۲۴ سپتامبر. جندرس. حمله به مزدوران فِیْلِق الشام. ۱ مزدور کشته.

- ۲۴ سپتامبر. دیرسون. کمین برای مزدوران لشکر حمزه. ۳ مزدور کشته.
- ۲۴ سپتامبر. حاج خلیل. حمله به مزدوران لشکر حمزه. ۱ مزدور کشته.
- ۲۵ سپتامبر. منطقه نبی هوری. ترور یک مزدور تیپ سلطان عبدالحمید.
- ۲۵ سپتامبر. مرکز آفرین. ترور یک نظامی ترک.
- ۲۶ سپتامبر. مسیر منتهی به روستای گلین. عملیات بر علیه مزدوران احرارالشرقیه. ۱ مزدور کشته.
- ۲۶ سپتامبر. مریمین. کمین برای مزدوران جبهه شامیه. ۱ مزدور کشته.
- ۲۶ سپتامبر. دیوان. حمله به مزدوران احرارالشام. ۱ مزدور کشته.
- ۲۶ سپتامبر. بلبل. یک مزدور که بعنوان مترجم نیروهای اشغالگر خدمت می کرد کشته شد.
- ۳۰ سپتامبر. راجو. تک تیراندازان یک سرباز ترک را از پای درآوردند.
- اتاق عملیات خشم زیتون هم به موازات نیروهای ی.پ.گ/ژ، در ماه سپتامبر عملیات متعددی بر علیه اشغالگران ترتیب داد. این عملیات بشرح زیر بودند:
- ۳ سپتامبر. شرا. اعدام یک فرمانده فیلق الشام به نام عبدالطیف عقیل.
- ۶ سپتامبر. جاده آفرین-جندرس. اعدام مزدور جبهه شامیه، ابوصالح الغوطانی.
- ۱۱ سپتامبر. جاده راجو. اعدام یکی از مزدوران جبهه شامیه.
- ۱۲ سپتامبر. خلالکا. اعدام یک مزدور فیلق الشام.
- ۱۶ سپتامبر. باب. اعدام یکی از مهره‌های کار کشته و باسابقه میت به نام احمد ذکریا المحمد.
- فرماندار ختای اعلام کرد که نیروهای اطلاعاتی ترکیه با همکاری ژاندارمری راجو، نه تن از اعضای ی.پ.گ را دستگیر و سپس به ختای منتقل کرده‌اند. وی افزود که این افراد بر اساس اعترافات یکی از اعضای سازمان امنیت

عمومی [خودمدیریتی کانتون آفرین] که در سوم سپتامبر توسط میت و نیروهای ضد ترور ترکیه دستگیر شده بود، شناسایی شده‌اند. بنا به ادعای رسانه‌های ترکیه، دستگیر شدگان، در تاریخ بیست و سوم ژانویه دو نظامی تُرک را کشته و جسد یکی از آن‌ها را ربوده بودند.^{۴۴}

مرکز اطلاع‌رسانی ی.پ.گ بلافاصله این خبر را تکذیب کرد و بعد از مدتی هویت دستگیر شدگان آشکار شد. آن‌ها از اهالی غیرنظامی روستای آمارا بودند که به همراه دو هم‌دهی دیگرشان توسط نیروهای ارتش آزاد تحت حمایت ترکیه با اتهام به عضویت در ی.پ.گ و کشتن نظامیان تُرک بازداشت شده و در بازداشت مورد بی‌حرمتی، شکنجه و بدرفتاری قرار گرفته بودند. مزدوران، روستائیان بی‌گناه را پس از دوازده روز شکنجه طاق‌فرسا و تهدید به تجاوز و آزار زناشان برای اعتراف اجباری، به سربازان تُرک تحویل داده بودند.^{۴۶}

بدنبال انتشار اخباری مبنی بر حضور یگان‌های مدافع خلق در ادلب، سخنگوی ی.پ.گ در پانزدهم سپتامبر اعلام کرد که نیروهایشان درگیر جنگ با داعش و ارتش اشغالگر ترکیه هستند و اخبار مذکور صحت ندارد. اتاق عملیات خشم زیتون طی بیانیه‌ای در شانزدهم سپتامبر اعلام کرد که تا زمانی که دوباره دادگاه‌های مدنی آفرین توسط شهروندان و خودمدیریتی برپا نشود، به اقداماتی از قبیل اعدام احمد ذکریا المحمد (مهره میت در شهر باب)، در مقابله با خائنان ادامه خواهد داد.

در نوزدهم سپتامبر هزاران نفر از مردم کوبانی در اعتراض به ترور و اشغالگری ترکیه، تغییر دموگرافی آفرین و سکوت بین‌المللی تظاهرات کردند. یک هفته بعد نیز، هزاران تن از اهالی عاموده به همان منظور راهپیمایی کردند. همزمان، تجمعات مردمی در شهرهای نورنبرگ، اشتوتگارت و مانهایم در اعتراض به سفر اردوغان به آلمان آغاز شد. این اعتراضات در بیست و نهم سپتامبر به شهرهای زاربروکن، گیسن و ژنو رسید. انتخابات خودمدیریتی دمکراتیک آفرین و شهبای در سی‌ام سپتامبر برگزار شد و در خاتمه، چهارده نفر از آفرین و ده نفر از شهبای برای مدیریت جدید انتخاب شدند.

با آغاز ماه اکتبر، حملات پارتیزانی نیروهای ی.پ.گ/ژ به شرح زیر ادامه پیدا کرد:

- ۲ اکتبر. حاج خلیل. حمله به خودروی نظامی لشکر حمزه. انهدام خودرو، ۲ مزدور کشته و ۳ مزدور مجروح.
- ۲ اکتبر. شُخوره. کمین برای مزدوران لشکر سلطان مراد. ۱ مزدور کشته.
- ۷ اکتبر. مریمین. حمله به مزدوران جبهه‌شامیه. ۴ مزدور کشته.
- ۹ اکتبر. حاج حسن. حمله به خودروی نظامی تیپ سلطان محمد. ۲ مزدور کشته.
- ۱۰ اکتبر. ذمِلیا. حمله به خودروی نظامی تیپ المعتمصم. ۱ مزدور کشته.
- ۱۰ اکتبر. دیربلوط. تک تیراندازان یک مزدور لشکر سلطان مراد را از پای درآوردند.
- ۱۰ اکتبر. سناره. تک تیراندازان یک مزدور تیپ سعد بن وقاص را کشتند.
- ۱۱ اکتبر. قره‌تپه. حمله به مزدوران لشکر سلطان مراد. ۲ مزدور کشته.
- ۱۱ اکتبر. خَزیوه. یک مزدور مسول ایست و بازرسی فیلِق‌الشام هدف تک تیراندازان قرار گرفت و کشته شد.
- ۱۲ اکتبر. نبی‌هوری. حمله به مزدوران لشکر حمزه. ۲ مزدور کشته.
- ۱۵ اکتبر. خَزیوه. حمله به خودروی نظامی احرارالشرقیه. ۴ مزدور کشته و ۲ مزدور زخمی.
- ۱۶ اکتبر. قیبار. حمله به مزدوران لشکر حمزه. ۴ مزدور کشته و سه مزدور زخمی.
- ۱۶ اکتبر. راجو. حمله به خودروی ارتش ترکیه. ۱ نظامی تُرک کشته.
- ۱۷ اکتبر. کَفَرَنبُو. حمله به خودروی فیلِق‌الشام. ۲ مزدور کشته و ۲ مزدور زخمی.
- ۱۷ اکتبر. ماباتا. حمله به خودروی تیپ سلطان سلیمان شاه. انهدام خودرو و ۲ مزدور کشته.
- ۱۸ اکتبر. قسطل خُدِریا. حمله به مقر احرارالشرقیه. ۲ مزدور کشته.
- ۲۷ اکتبر. راجو. حمله به مقر نظامیان تُرک. ۲ سرباز تُرک کشته.
- ۳۰ اکتبر. حدفاصل خَزیوه و باعی. حمله به خودروی نظامی فیلِق‌الشام. انهدام خودرو و ۵ مزدور کشته.

عملکرد نیروهای اتاق عملیات خشم زیتون نیز در ماه اکتبر بشرح زیر بود:

۱۱ اکتبر. قباسین. اعدام یک مزدور.

۱۸ اکتبر. تُرند. انفجار دو خودروی نظامی اشغالگران. ۴ مزدور کشته و ۳ مزدور زخمی.

۳۱ اکتبر. راجو. اعدام یکی از فرماندهان لشکر حمزه به نام علی الأحمد.

علاوه بر عملیات انجام شده بدست نیروهای ی.پ.گ/ژ و خشم زیتون، در بیست و هفتم اکتبر نیز یک مرکز پلیس نظامی در محمودیه آفرین هدف قرار گرفت که در نتیجه آن دو نفر کشته و زخمی شدند. هیچ گروهی مسئولیت این حمله را بر عهده نگرفت.

دوم نوامبر ۲۰۱۸، ساعت پانزده دقیقه صبح، دو گلوله خمپاره نزدیک کمپ برخودان سقوط کرد که آسیب جانی در پی نداشت.

هشتم نوامبر، در روستای محمدیه نیروهای ی.پ.گ/ژ به گروهی از اشغالگران حمله کردند که در نتیجه آن سه مزدور فیلق‌الشام و دو مزدور پلیس نظامی کشته و شش مزدور هم زخمی شدند. همزمان عملیات دیگری بر علیه مزدوران لشکر سلطان مراد در مرکز آفرین، سه کشته و چهار زخمی برجای گذاشت.

یک مین بجای مانده از زمان داعش در روستای تل قراح شهبها در یازدهم نوامبر منفجر شد و در نتیجه آن یک کودک دوازده ساله از پناهندگان روستای براد جان خود را از دست داد.

در تاریخ سیزدهم نوامبر، دادگاهی در مونیخ، ژورنالیست آزاد و فعال آلمانی، آنزلم شیندلر را به اتهام برافراشتن پرچم ی.پ.ژ در ماه فوریه، به پرداخت چهار هزار و چهارصد یورو جزای نقدی محکوم کرد. شیندلر در بخشی از دفاعیه خود گفت:

"ما از تحریم پرچم کسانی که برای کرامت بشریت در سوریه می‌جنگند، خودداری می‌کنیم و نمی‌پذیریم که از جانب امپریالیسم آلمان و اردوغان، به کسانی که [از کیان خود] در برابر داعش و برای یک زندگی جدید دفاع می‌کنند، تهمت زده شود." ۴۷

دو روز بعد هم دادگاهی در مونیخ، فعال کُرد، احمد چاکماک را به دلیل سخنرانی بر علیه حملات دولت ترکیه به آفرین و حمایت از مردم آفرین، هزار یورو جریمه کرد.

گزارشی از کمپ‌های دیربلوط و محمدیه که مستقیماً توسط دولت ترکیه اداره می‌شدند، نشان داد که برخلاف تبلیغات رسانه‌های ترکیه، مهاجران مستقر در این کمپ‌ها از شرایط موجود راضی نیستند. کمپ‌های مذکور، محل اسکان فلسطینیان مهاجر از یرموک و قلمون شرقی بود که بدون شبکه برق و آب بهداشتی کافی و با حداقل دسترسی به مراقبت‌های بهداشتی زندگی می‌کردند و تقریباً هر روز برای اعتراض و یا ترک کمپ دست به تظاهرات می‌زدند.

بر اساس این گزارش، مقامات ترکیه (از جمله نمایندگان سازمان مدیریت حوادث و فوریت‌های ترکیه و هلال احمر ترکیه) با دفتر هماهنگ کننده امور بشردوستانه سازمان ملل، برای ارزیابی شرایط پناهندگان همکاری نمی‌کردند و نسبت به درخواست‌های مکرر پناهندگان برای بهبود شرایط زجرآور کمپ در فصول سرد و بارانی بی‌توجه بودند.

علاوه بر این، جو اردوگاه‌های تحت مدیریت ترکیه بگونه‌ای بود که مصاحبه شونده‌گان بدلیل ترس از انتقامجویی مقامات به جرم صحبت با رسانه‌ها، از افشای نام کامل خود در متن گزارش ممانعت کردند.^{۴۸}

شانزدهم نوامبر، دو کودک هفت ساله و یک کودک دوازده ساله در حادثه انفجار مین بجای مانده از زمان داعش، در نزدیکی کمپ پناهندگان آفرینی در شهبای مجروح شدند.

سکوی حقوقدانان سوریه برای دفاع از آفرین، بیش از نهمصد و بیست مورد جنایات جنگی صورت گرفته توسط نیروهای ترکیه و گروه‌های سوری تحت حمایت ترکیه را در منطقه آفرین ثبت کرد که شامل مصادره اموال، قتل عام، آدم‌ربایی، غارت و آوارگی غیر نظامیان بود. در این گزارش، نیروهای ترکیه به حملات علیه غیر نظامیان، ارتکاب دوازده مورد قتل عام، قتل حدود هفتصد و پنجاه غیر نظامی از جمله کودکان و زنان، تخریب هزاران خانه

غیرنظامی و تأسیسات عمومی و آواره نمودن هزاران نفر از ساکنان شهر و روستا متهم شدند.

این گزارش همچنین به ارتکاب تخلفات پس از کنترل شهر آفرین توسط نیروهای ترکیه در هجدهم مارس، یعنی آدم‌ربایی، کشتار، غارت، مصادرهٔ املاک و تغییرات جمعیتی اشاره کرد. در گزارش مذکور آمده بود که با فرارسیدن فصل برداشت زیتون، ارتش ترکیه از برداشت محصول توسط صاحبان مزارع جلوگیری نمود و نود درصد از محصول زیتون متعلق به مردم را تصرف کرد.

علاوه بر این، مواردی از قبیل ترس و وحشت از آدم‌ربایی و کشتار در خیابان‌های آفرین، آدم‌ربایی به قصد باج‌خواهی از غیرنظامیان و آواره کردن آنها و تصرف خانه‌هایشان هم در این گزارش مطرح شده بود.^{۴۴۹}

محمود حمود، مدیرکل آثار باستانی رژیم سوریه مسئولیت تخریب، حفاری‌های غیر قانونی و دزدی آثار باستانی سوریه را متوجه گروه‌های تروریستی مسلح مخالف رژیم دانست و مشخصاً به داعش، جبهه‌النصره و ی.پ.گ اشاره کرد. او گفت که یگان‌های کُرد به بهانهٔ ایجاد پایگاه در تپه‌های باستانی حفاری می‌کنند و به جستجوی آثار باستانی می‌پردازند.^{۴۵۰}

در نوزدهم نوامبر، ی.پ.گ عملیاتی را بر علیه یک مرکز پلیس نظامی در آفرین به انجام رساند. در این عملیات سه مزدور کشته و شش تن دیگر به شدت مجروح شدند.

سازمان حقوق بشر اقلیم جزیره در بیانیه‌ای که روز بیستم نوامبر به مناسبت روز جهانی کودک، قرائت شد اعلام کرد که بر اساس پرونده‌های مستند شده در سازمان حقوق بشر جزیره، از آغاز حمله ترکیه به آفرین در بیستم ژانویه ۲۰۱۸ تاکنون پنجاه و چهار کودک جان خود را از دست داده‌اند که شش مورد از آن‌ها بر اثر انفجار مین بوده است. این سازمان از جامعه جهانی خواست تا به وظایف خود عمل نموده و از کودکان در مناطق درگیری محافظت کند.^{۴۵۱}

ی.پ.گ در بیست و دوم نوامبر و در واکنش به اظهار نظرهای دکتر محمود حمود، مدیرکل آثار باستانی رژیم سوریه، بیانیه‌ای بشرح زیر صادر کرد:

"دکتر محمود حمود رئیس اداره آثار باستانی رژیم سوریه در اظهاراتی که هفدهم ماه جاری توسط خبرگزاری د.پ.آ آلمان منتشر شد، واقعیت را به شدت تحریف کرده است. این کار از معیارهای تعریف شده برای یک دانشگاهی و متخصص که وظیفه حرفه‌ای او حفاظت از آثار باستانی و محوطه‌های تاریخی بعنوان یادگار همه هویت‌ها و گروه‌های قومی سوریه بوده و قرار است نمونه‌ای برای مردم سوریه باشد، فاصله دارد. او باید طبق وظیفه حرفه‌ای خود عمل کند.

دروغ‌ها و ادعاهای نادرست رئیس اداره آثار باستانی سوریه علیه نیروهای ما در تضاد با وظایف حرفه‌ای وی و در چارچوب حمایت از منافع سیاسی خاص است. نیروهای

ما در راه مقاومت و مبارزه برای حفاظت از تمامی هویت‌ها و اقوام شمال سوریه، بیش از دوستان (متحدان)، شاهد دشمنان بوده‌اند. زمانی که دولت سوریه از وظیفه خود در حفاظت از منطقه دست کشید، نیروهای ما به نمونه و الگویی برای سازماندهی انرژی حیاتی جوانان از اقوام مختلف تبدیل شدند، با انواع تروریست‌ها جنگیدند و از مردم و منطقه دفاع کردند.

رئیس اداره آثار باستانی سوریه، نیروهای ما را به همراه سازمان‌های تروریستی داعش و جبهه‌النصره به سرقت و قاچاق آثار باستانی متهم می‌کند. این تهمت خطرناک است و دلایل آن سیاسی است. ما کاملاً این ادعاها را رد می‌کنیم. همان‌طور که در تمام سال‌های گذشته ثابت کرده‌ایم، امروز نیز بار دیگر تاکید می‌کنیم که بهترین مبارزان و فرماندهان ما در مبارزه با سازمان‌های تروریستی قربانی شده‌اند. [لذا] ما ادعاها را نادرست شخص مذکور و مدیریت وی را رد می‌کنیم.

زمانی که رژیم سوریه از شمال سوریه دست کشید و آن را بدون حفاظت رها کرد، نیروهای ما بموازات آزادسازی کل منطقه از دست تروریست‌ها و مزدوران، در چند سال گذشته برای حفظ و حراست از سایت‌های تاریخی مانند قلعه‌ها و پل‌ها تلاش کرده‌اند. این ما بودیم که از پل رومی و سایت‌های باستانی در تل‌موزان محافظت کردیم، این ما بودیم که تل‌براک، تل‌خلف، قلعه سکره، قلعه نجم‌الدین، قلعه جعبر و سایت‌های فرهنگی در شهرهای رقه، حسیچه و دیرالزور را آزاد کردیم. ما در تمام سال‌های گذشته از تاریخ و فرهنگ منطقه دفاع نموده و با دزدی، چپاول و قاچاق آثار باستانی مبارزه کرده‌ایم.

در حالی که نیروهای ی.پ.گ/ژ در شمال و شرق سوریه علیه تروریست‌ها می‌جنگند، بدیهی است که باید در مکان‌های مناسب، خواه تپه باشد دشت یا زمین هموار، مواضع دفاعی و سنگر ایجاد کنند. شرایط جنگ ما را ملزم به ایجاد خطوط

دفاعی و پست‌های نظامی می‌کند. تا زمانی که کشور ما توسط تروریست‌ها یا مهاجمان تهدید شود، به این کار ادامه خواهیم داد.

نیروهای ما همیشه مراقب حفظ و حراست از آثار باستانی و سایت‌های تاریخی بوده‌اند، زیرا ما کاملاً معتقدیم که آنها نمایانگر هویت ما هستند که از آن دفاع می‌کنیم.

رئیس اداره آثار باستانی سوریه باید در اثبات سخنانش، شواهد و مدارک ارائه دهد و به ایراد سخنانی که مغایر با وظایف و صلاحیت‌های حرفه‌ای او است تنزل نکند. او همچنین باید در مورد بمباران اماکن تاریخی و سایت‌های باستانی در کانتون آفرین توسط ترکیه صحبت کند. اما به دلیل منافع و دیدگاه خاص خود چشمانش را بر این جنایات می‌بندد. در عوض، پیکان توهین‌ها و اتهامات خود را بسوی نیروهای ما که همیشه در مورد هر چیزی که به سوریه و اجزای آن مربوط می‌شود، با نهایت دقت عمل می‌کنند، نشانه می‌رود.^{۴۵۲}

بیست و چهارم نوامبر، نیروهای ی.پ.گ/ژ یک خودروی گروه فیلق‌الشام را در مسیر منتهی به روستای برج‌حیدر منفجر کردند که در نتیجه آن دو مزدور داخل خودرو بشدت زخمی شدند و پس از مدتی به هلاکت رسیدند.

دو روز بعد خودروی نظامی لشکر حمزه در راه روستای باسوته هدف قرار گرفت و در نتیجه چهار مزدور کشته و دو تن بشدت زخمی شدند. همزمان گروه دیگری از رزمندگان ی.پ.گ با هدف قراردادن خودروی نظامی جبهه‌شامیه در روستای گوئل یک مزدور را از بین بردند. یک واحد دیگر هم در روستای کَفَرَصَفَره عملیاتی را بر علیه گروه احرارالشام ترتیب داد که در

نتیجه آن دو مزدور به هلاکت رسیدند. در بیست و هفتم نوامبر نیز یک واحد از مزدوران لشکر سلطان مراد در روستای زعره به کمین افتاد و در نتیجه دو مزدور کشته شدند. نیروهای ی.پ.گ/ژ در روز آخر نوامبر به یک ایستگاه بازرسی گروه فیلق‌المجید در روستای هیاما حمله کردند. در این حمله سه مزدور کشته و دو مزدور زخمی شدند.

هم‌اندیشی (فروم) بین‌المللی "پاکسازی قومی و تغییرات دموگرافیک در آفرین" که توسط مرکز مطالعات استراتژیک روزاوا سازماندهی شده بود، از دوم تا چهارم دسامبر ۲۰۱۸ با حضور یکصد و پنجاه شخصیت دانشگاهی، سیاسی و فعال حقوق بشر از مصر، آمریکا، فرانسه، روسیه و... و همچنین تعدادی از شاهدان عینی در شهر عاموده برگزار شد.

درحالی‌که پنجاه و دو نفر از شرکت‌کنندگان خارجی در تاریخ اول دسامبر از دروازه مرزی سمالکا وارد روزاوا شدند، حکومت اقلیم کردستان اجازه نداد که اعضای هیئت باشور^{۴۵۳} از مرز عبور کنند. کسانی که قادر به حضور در محل هم‌اندیشی نبودند از طریق اسکایپ و یا ویدئوهای ضبط شده در فروم مشارکت کردند.

هم‌اندیشی با سخنرانی دکتر احمد سینو، دکترای تاریخ و مدیر مرکز مطالعات استراتژیک روزاوا آغاز شد. سپس، نذیر صالح، یکی دیگر از اعضا، گزارش تهیه شده توسط مرکز را قرائت کرد. گفتگوهای فروم به چند بخش سیاسی،

مرحله دوم مقاومت . ۵۱۹

نظامی، تاریخی، فرهنگی، اقتصادی و حقوق بشری تقسیم شده بود تا کارشناسان هر موضوع بتوانند بصورت تخصصی در بخش مربوطه نظرات و دیدگاه‌های خود را مورد بحث و بررسی قرار دهند.

ژرارد شالیان، پاتریس فرانسسکی، دیوید ل. فیلیپس، مدیر برنامه "ایجاد صلح و حقوق" در مؤسسه مطالعات حقوق بشر در دانشگاه کلمبیا و برنار کوشنر، وزیر امور خارجهٔ اسبق فرانسه و از مؤسسان سازمان پزشکان بدون مرز نیز جزء شرکت‌کنندگان خارجی این هم‌اندیشی بودند.

افرادی از قبیل استانیسلاو ایوانف، دکترای علوم تاریخی و محقق مرکز امنیت بین‌الملل انستیتوی اقتصاد جهانی و روابط بین‌الملل آکادمی علوم روسیه، دانیل سعود، رئیس فدراسیون حقوق بشر سوریه و رامی عبدالرحمن هم که نتوانسته بودند به روزاوا بیایند، با ارسال گزارش‌هایی در فروم شرکت کردند.

پس از بحث‌های گسترده، انجام پاره‌ای اقدامات سیاسی، حقوقی و رسانه‌ای در سطح بین‌المللی برای مقابله با نتایج اشغال آفرین توسط ترکیه و پیامدهای ناگوار این تهاجم که با تمام قوانین بین‌المللی و موازین بشردوستانه مغایرت داشت، از سوی شرکت‌کنندگان مورد توافق قرار گرفت و بیانیه پایانی توسط خانم دکتر فرح صابر، دکترای تاریخ معاصر، متخصص در امور ایران و ترکیه و مسائل خاورمیانه و مدرس دانشگاه بغداد قرائت شد.

در مناطق اشغالی، نیروهای ی.پ.گ/ژ عملیات ماه دسامبر را با حمله به یک خودروی نظامی مزدوران جیش‌الاسلام در روستای دیرمشمش آغاز کردند. در این حمله پنج مزدور کشته و سه مزدور مجروح شدند. همزمان، انفجار یک خودروی احرارالشام در راجو، شش کشته و هشت زخمی بجای گذاشت.

عملیات واحدهای ی.پ.گ/ژ در نیمه اول دسامبر بشرح زیر ادامه یافت:
۵ دسامبر. محمودیه آفرین. حمله به خودروی نظامی لشکر سلطان مراد. یکی از فرماندهان مزدور به نام حمزه قرحه و راننده‌اش کشته شدند.
۵ دسامبر. مسیر راجو-آفرین. حمله به خودروی یکی از فرماندهان لواء الشمال به نام ابوعبدالله الزربه. از نتیجه اطلاع دقیقی در دست نیست.
۵ دسامبر. مرکز جندرس. حمله به مقر گروه قیلق‌الشام. ۲ مزدور کشته و ۳ مزدور زخمی.

۵ دسامبر. حدفاصل شِرا و شِراوا. حمله به یک مرکز نظامی ترکیه. ۳ نظامی تُرک کشته. در این عملیات یکی از رزمندگان ی.پ.گ شهید شد.

۶ دسامبر. راجو. حمله به مزدوران لشکر سلطان مراد. ۱ مزدور کشته و ۱ مزدور زخمی.

۷ دسامبر. دیربلوط. حمله به خودروی نظامی احرارالشام. انهدام خودرو و ۲ مزدور کشته.

۸ دسامبر. مرکز آفرین. حمله به یک خودروی نظامی احرارالشرقیه. از نتیجه اطلاع دقیقی در دست نیست.

۸ دسامبر. شُخوره. حمله به خودروی لشکر سلطان مراد. انهدام خودرو و ۲ مزدور کشته.

۸ دسامبر. شَرا. حمله به خودروی لشکر سلطان مراد. ۱ فرماندهٔ مزدور به نام ابو الموت کشته و ۱ مزدور زخمی.

۹ دسامبر. قورنه. حمله به مقر لشکر سلطان مراد. ۱ مزدور کشته و ۲ مزدور زخمی. ۱۳ دسامبر. کیمار. حمله به موضع نیروهای ترکیه. ۵ نظامی تُرک کشته.

۱۴ دسامبر. حد فاصل دیرسُوان و نبی‌هوری. حمله به مقر فیلِق‌الشام. ۴ مزدور کشته و ۵ مزدور زخمی.

۱۴ دسامبر. قسطل‌مقداد. حمله به خودروی نظامی لشکر سلطان مراد. ۲ مزدور کشته و ۲ مزدور زخمی.

چهاردهم دسامبر، دادگاهی در مونیخ، فعالِ چپِ آلمانی، بنیامین روس را به‌اتهام آپلود تصویر پرچم ی.پ.گ در پس زمینهٔ فیس بوک خود در مارس

۲۰۱۷، به پرداخت نود روز درآمد محکوم کرد.^{۵۴}

حوالی ساعت ده صبح روز شانزدهم دسامبر، اتاق عملیات خشم زیتون با انفجار یک خودروی بمبگذاری شده در مقابل مرکز جبهه‌شامیه در مرکز آفرین حداقل بیست و پنج مزدور را به هلاکت رساند. همان روز، آتشبار توپخانه ارتش ترکیه، منجر به جانباختن دو تن از رزمندگان ی.پ.گ در روستای بنه شد.

نیروهای رهایی بخش آفرین

در ادامه مقاومت بر علیه نظامیان ترکیه و مزدوران وابسته به آن‌ها در مناطق اشغال شده آفرین و شهباز، در تاریخ هجدهم دسامبر ۲۰۱۸ سازمان جدیدی به نام "نیروهای رهایی بخش آفرین" با حمله به یک مرکز نیروهای ترکیه در حدفاصل روستای گوئل و مرکز شرا رسماً اعلام وجود کرد. در این حمله دو سرباز تُرک کشته و پنج تن دیگر زخمی شدند. مبارزان سازمان مذکور همزمان در حدفاصل باسوته و مرکز آفرین هم یک خودروی نظامی مزدوران لشکر حمزه را ساقط کردند.

نیروهای رهایی بخش آفرین تا ژانویه ۲۰۱۹ سی و چهار حمله موفق را بر علیه اشغالگران ترتیب دادند که از این تعداد، نه مورد توسط موشک هدایت شونده ضد تانک و هشت مورد توسط بمب‌های دست ساز کنار جاده‌ای به انجام رسید. استفاده از موشک هدایت شونده در نابودی هدف، تفاوت

مرحله دوم مقاومت . ۵۲۳

تاکتیکی این گروه با سایر گروه‌های مقاومت و البته تشابه تاکتیکی با عملیات واحدهای پارتیزانی ی.پ.گ محسوب می‌شود.

اطلاع‌رسانی نیروهای رهایی بخش آفرین بسیار شفاف‌تر از سایر گروه‌های مقاومت بوده است. چنانچه علاوه بر حساب توئیتر،^{۴۵۵} کانال رسمی تلگرام آنها نیز در بیست و سوم دسامبر ۲۰۱۸ ایجاد شد^{۴۵۶} و تمام بیانیه‌ها، ویدئوها و تصاویر عملیات و نام رزمندگانی که طی عملیات به شهادت رسیده‌اند، بصورت مرتب در شبکه‌های اجتماعی رسمی این سازمان منتشر می‌شود.

نوزدهم سپتامبر در آحرص پیکر دو تن از رزمندگان ی.پ.گ با حضور هزاران نفر، به خاک سپرده شد.

همزمان در برلین، نویسنده و فعال آلمانی، پیتر شابر، که در سال ۲۰۱۷ به مدت چند ماه در ی.پ.گ فعالیت می‌کرد، به اتهام حمایت از یک سازمان تروریستی خارج از کشور، تحت بازجویی پلیس آلمان قرار گرفت.^{۴۵۷}

نیروهای رهایی بخش آفرین در روزهای پایانی سال ۲۰۱۸ عملیات متعددی بر علیه اشغالگران ترتیب دادند که خلاصه آن‌ها بشرح زیر می‌باشد:

۱۹ دسامبر. مارع. دو عملیات مجزا. حداقل ۵ مزدور کشته و تعداد زیادی زخمی.

۱۹ دسامبر. آغاز. یک مزدور هدف تک تیراندازها قرار گرفت و کشته شد.

۲۰ دسامبر. مرکز آفرین. حمله به مقر تیپ سلطان محمد. از تعداد کشته و زخمی‌ها اطلاعاتی در دست نیست.

۲۰ دسامبر. جاده ماراته-آفرین. حمله به کاروان ارتش ترکیه و لشکر حمزه. ۱ سرباز تُرک و ۱ مزدور زخمی.

۲۲ دسامبر. کلجبرین. حمله به خودروی نظامی ارتش آزاد. ۲ مزدور کشته و ۱ مزدور زخمی.

۲۳ دسامبر. حدفاصل خَزیوه و باعی. حمله به مقر مزدوران قَیْلِق الشام. انهدام یک خودرو، ۲ مزدور کشته و تعدادی زخمی.

۲۹ دسامبر. محمدیه. حمله به ایست و بازرسی مزدوران قَیْلِق الشام. ۳ مزدور کشته و ۲ مزدور زخمی.

بر اساس گزارش حقوق بشر ترکیه، در سال ۲۰۱۸، حداقل ۱۱۷۵ نفر از جمله یازده روزنامه‌نگار، شش مدافع حقوق بشر و هفتاد و دو رهبر حزب سیاسی در اعتراض به مداخله نظامی ترکیه در آفرین بازداشت شدند. این بازداشتها طی یورش به خانه‌ها، حمله به دفاتر حزبی و یا ضمن حضور در تظاهرات یا نشست‌های مطبوعاتی صورت گرفت.^{۵۸}

روز اول سال ۲۰۱۹، با حمله نیروهای رهایی بخش آفرین به اشغالگران در حومه روستای کباشین آغاز شد و با عملیات زیر ادامه یافت:

۲ ژانویه. الراعی. حمله به مواضع اشغالگران. ۳ مزدور کشته و ۱ مزدور زخمی.
۵ ژانویه. گوبل. حمله به خودروی نظامی جبهه‌شامیه. انهدام خودرو و ۲ مزدور کشته.

۹ ژانویه. گوبل. حمله به یک خودروی زرهی ارتش ترکیه. انهدام خودرو، ۱ سرباز تُرک کشته و دو سرباز تُرک زخمی.

۹ ژانویه. کلجبرین. حمله به خودروی اشغالگران. ۴ مزدور کشته و ۱ مزدور زخمی.
۱۰ ژانویه. مسیر کیمار-تراد. حمله به خودروی نظامی لشکر حمزه. انهدام خودرو، ۱ مزدور کشته و ۱ مزدور زخمی شد.

۱۰ ژانویه. مسیر کیمار-تراد. درگیری با نیروهای کمکی دشمن. ۴ مزدور کشته و ۱ مزدور زخمی.

۱۰ ژانویه. کلجبرین. حمله به خودروی اشغالگران. انهدام خودرو و ۲ مزدور کشته.
۱۵ ژانویه. محمودیه آفرین. حمله به خودروی لشکر حمزه. ۱ مزدور کشته و ۳ مزدور زخمی.

۱۶ ژانویه. باصوفان. حمله به خودروی لشکر حمزه. انهدام خودرو و ۳ مزدور کشته.
۱۶ ژانویه. مالکیه. یک مزدور جبهه‌شامیه هدف تک تیراندازها قرار گرفت و به هلاکت رسید.

۱۷ ژانویه. جندرس. حمله به پایگاه اشغالگران. ۲ سرباز تُرک و ۵ مزدور احرارالشام زخمی.

۱۸ ژانویه. خالتا. حمله به مقر مزدوران. ۲ مزدور کشته و ۳ مزدور زخمی.
۱۸ ژانویه. تُرند. کمین برای گروهی از مزدوران سلطان مراد و جبهه‌شامیه. ۶ مزدور کشته.

۱۸ ژانویه. کیمار. حمله به مقر لشکر حمزه. ۴ مزدور از جمله یک فرمانده کشته و ۳ مزدور زخمی.

۱۸ ژانویه. مریمین. حمله به مواضع اشغالگران. از خسارات وارده به دشمن اطلاعی بدست نیامد.

۱۹ ژانویه. مریمین. انفجار در نزدیکی مقر مزدوران فیلق الرحمن. ۴ مزدور کشته و ۲ مزدور زخمی. ۴۵۹.

هفدهم ژانویه ۲۰۱۹، سیاستمدار و نویسندهٔ نروژی، ارلینگ فولکفورد و فعال نروژی، تورد ویکتور یونسن، ضمن حضور در مرکز جامعهٔ دمکراتیک کُرد در اسلو، با تأکید بر اینکه بدون خروج ارتش اشغالگر ترکیه و گروه‌های جهادی تحت حمایتش صلح و آرامش به آفرین باز نخواهد گشت، از همهٔ احزاب سیاسی، اتحادیه‌های کارگری و سایر سازمان‌ها خواستند که بیستم ژانویه را به عنوان "روز جهانی آفرین" به رسمیت بشناسند و از آن حمایت کنند.

ارلینگ فولکفورد (نشسته سمت راست) و تورد ویکتور (نشسته سمت چپ)
۱۷ ژانویه ۲۰۱۹، عکس از وبسایت آژانس خبری فرات

همزمان، مرکز بین‌المللی اولاف پالمه، انجمن همبستگی با کردستان، شورای صلح سوئد،^{۶۰} انجمن هنرمندان سوئد برای صلح^{۶۱} و سازمان حقوق بشری ضد نسل‌کشی چاک^{۶۲} در یک کنفرانس مطبوعاتی اعتراض خود را نسبت به حملات ارتش اشغالگر ترکیه به آفرین و سایر مناطق روژاوا اعلام کردند. اعلامیه همبستگی با روژاوا در مقابل ساختمان کنفدراسیون اتحادیه‌های کارگری سوئد، توسط شهردار سابق استکهلم خانم آن-مارگارت لیو قرائت شد. در بخشی از این اعلامیه آمده بود:

"... تمایل ترکیه به اشغال سرزمین‌های جدید، این بار آن‌ها را به روژاوا کشاند. ترکیه آشکارا خودمدیریتی کردها را تهدید می‌کند و به همین دلیل هم [اکنون] منبج و سایر مناطق گُردنشین را تهدید کرده است. هرچند طرح تهاجم [جدید] ترکیه با محکومیت شدید بین‌المللی مواجه شد، اما این بدان معنا نیست که خطر اشغالگری مرتفع شده باشد... بیستم ژانویه سالگرد تهاجم ارتش ترکیه به آفرین است. ارتش ترکیه و جهادگران [تحت حمایتش] از آن زمان تاکنون هر روز حقوق بشر را در آفرین اشغالی نقض کرده‌اند..."^{۶۳}

در هجدهم ژانویه، نمایندگان بنیاد ایزدینا، اتحادیه ایزدی‌ها در آفرین، خانه ایزدی‌ها در جزیره و انجمن ایزدی‌های سوریه و همچنین گروهی از شخصیت‌های ملی، سیاسی، حقوق بشری و رسانه‌ای فعال در امور ایزدی‌ها در داخل و خارج از سوریه، طی نشستی در شهر نویفلد آلمان، بیانیه مشترکی صادر کردند. در بخشی از این بیانیه آمده بود که:

"بر اساس آمارهای غیررسمی انجام شده قبل از شروع بحران سوریه در سال ۲۰۱۱، جمعیت ایزدی‌ها در سوریه حدود دویست هزار نفر بوده است. حال آنکه بنا بر گزارش‌های جدید نهادهای ایزدی در داخل سوریه، جمعیت ایزدی‌ها در نتیجهٔ حمله به مناطق ایزدی نشین در شمال سوریه توسط گروه‌های تندرو اسلامی، تا حدود چهل درصد کاهش داشته است."

در این بیانیه همچنین به جرائم صورت گرفته توسط گروه‌های تندروی اسلامی و ارتش آزاد بر علیه ایزدیان از جمله جابجایی و کشتار سیستماتیک، تجاوز به زیارتگاه‌ها و معابد ایزدی (نسل‌کشی فرهنگی)، قتل عمد غیرنظامیان ایزدی، اجبار به پذیرفتن دین اسلام، غارت و سرقت از خانه‌های ایزدی و بیرون راندن صاحبان آن‌ها و تصاحب خانه‌ها توسط شبه نظامیان بیگانه و محاکمه در دادگاه‌های شرعی اسلامی، اشاره شده بود.^{۶۴}

در انتهای بیانیه، ایزدی‌ها سازمان ملل متحد، پارلمان اروپا، کنگرهٔ آمریکا، کرملین و نهادها و سازمان‌های بین‌المللی امدادرسان و حقوق بشری را خطاب قرار دادند و خواسته‌های خود را در قالب چهار بند به شرح زیر مطرح کردند:

- اعمال فشار به حکومت ترکیه در جهت بازدارندگی از عملیات نظامی در شرق فرات و پایان دادن به اشغال منطقهٔ آفرین توسط ترکیه.
- امدادرسانی به ایزدی‌هایی که از کنترل گروه‌های نظامی گریخته‌اند و کسانی که در اردوگاه‌های شهبها هستند و تأمین کلیه تجهیزات پزشکی و بشردوستانه برای آن‌ها.

- ترغیب کشورهای دخیل در بحران سوریه بر اهمیت برقراری صلح در منطقه از طریق فعال کردن روند سیاسی حول محور آینده کشور و توافق با همه طرف‌های درگیر برای تأمین منافع مردم سوریه.

- تأکید جامعه بین‌المللی به مشارکت ایزدی‌ها در کمیته تدوین قانون اساسی سوریه و هر فرآیند سیاسی که حول محور آینده سرزمین‌های تاریخی آن‌ها در سوریه می‌چرخد.^{۴۶۵}

در همین روز، اشغالگران روستای کیمار را با توپ و تانک هدف قرار دادند و در نتیجه دو نفر زخمی شدند. در مقابل مدرسه سینا در محله محمودیه آفرین نیز یک انفجار رخ داد.

در نوزدهم ژانویه، کنگره سنّار اقلیم آفرین مستقر در آحرص، بیانیه‌ای صادر کرد و طی آن ضمن محکوم نمودن حمله اشغالگران به اقلیم آفرین، مجدداً سازمان ملل، دولت‌های آمریکا و روسیه، سازمان‌های حقوق بشری و نهادهای مدنی را فراخواند تا همراه با زنان آفرین اشغالگران را از آفرین بیرون برانند.^{۴۶۶}

همزمان، در مقابل محلی که قبل از اشغال، ساختمان "سرای زن" آفرین بود، انفجاری رخ داد. روز بعد هم دو انفجار مهیب مناطق دیگری از شهر آفرین را به لرزه درآورد.

در عین حال سالگرد حملات اشغالگرانۀ ترکیه به آفرین در شهرهای برلین، هانوفر و وین محکوم شد و هزاران تن از اهالی کوبانی، آحرص، حسیچه، عاموده، ذربسیه و کمپ مخمور نیز در سالروز حمله به آفرین، اشغالگری ترکیه را محکوم کردند.

آفرینِ اشغالی

مقامات آ.ک.پ و سازمان میت در دورهٔ حمله به آفرین، با افرادی همچون فؤاد علیکو، ابراهیم برو و عبدالباسط حَمو از اعضای ان.ک.س در استانبول دیدارهایی داشتند تا بتوانند یک شورای دست نشانده برای ادارهٔ امور آفرین پس از اشغال تشکیل دهند. این دیدارها نهایتاً در تاریخ هجدهم مارس منجر به نشست دیلوک موسوم به "کنفرانس نجات آفرین" شد. حسن شندی، سخنگوی کنفرانس، اعلام کرد که یک شورای سی و پنج نفره متشکل از بیست و چهار کُرد، هشت عرب، یک علوی، یک کُرد ایزدی و یک ترکمن بعنوان اعضای "شورای نجات آفرین" انتخاب شده‌اند تا کار بازسازی آفرین و ادارهٔ امور این شهر را آغاز کنند. وی افزود، لیست اسامی منتخب را به وزارت خارجهٔ ترکیه فرستاده‌اند و طی ده روز آینده کارها مشخص خواهد شد و پس از آن اعضای شورا به آفرین می‌روند. وی ادامه داد که ترکیه برای آفرین یک والی و یک قائم مقام تعیین خواهد کرد و آفرین در حوزهٔ اداریِ استان ختای ترکیه قرار خواهد گرفت.^{۴۶۷}

شورای نجات آفرین یک شورای موقت محلی است که منطقه را به طور مشترک با دولت ترکیه اداره می‌کند. دستمزد مأمورهای انتصابی به لیرهٔ ترکیه پرداخت می‌شود و شورا تحت نظارت میت است. این مدل کنترل مشترک در مناطقی همچون جرابلس و باب که قبلاً طی عملیات "سپر فرات" اشغال

شده‌اند، نیز اجرا شده است و شباهت‌هایی با مدل اتخاذ شده توسط ترکیه و فرانسه برای جمهوری ختای قبل از الحاق به ترکیه در سال ۱۹۳۹ دارد.

در روز دوازدهم آوریل ۲۰۱۸ ارتش ترکیه رسماً تشکیل یک شورای موقت محلی را اعلام کرد. شورای تأیید شده توسط ترکیه متشکل از یازده کُرد، هشت عرب و یک ترکمن بود و ریاست آن را ژنرال حیدر بر عهده داشت. زهیر حیدر، در بیانیه‌ای به خبرگزاری آناتولی گفت که مناطق [اشغال شده طی عملیات] شاخه زیتون نیز مانند مناطق [اشغال شده طی عملیات] سپر فرات، تبدیل به یک الگو خواهد شد.^{۴۶۸}

شورای دست‌نشانده ترکیه برای اداره آفرین
۱۲ آوریل ۲۰۱۸، عکس از وبسایت روزنامه دیلی صباح

بدنبال تشکیل شورای محلی آفرین، تا بیست و نهم آوریل شوراهای محلی جندرس، راجو، شَرا، شِراوا، شیه و بلبل نیز ایجاد شدند.

شوراهای محلی بعنوان جایگزینی برای ساختارهای خودمدریتی دموکراتیک، نهادهای تحت کنترل ترکیه هستند که تمایل کمتری به نمایندگی از جمعیت گُرد داشته و اعضای آن عمدتاً روابط سیاسی بسیار نزدیکی با ترکیه دارند. آن دسته از اعضا که به طور کامل با عوامل ترکیه همکاری نمی‌کنند، ربوده شده، تحت شکنجه قرار گرفته و یا به قتل می‌رسند.

بودجه‌ای که به شوراهای محلی می‌رسد، از هر منبعی که باشد باید ابتدا از ترکیه عبور کند. نقل و انتقالات مالی به ارز ترکیه و از طریق آ.ف.ا.د انجام می‌شود.

این شوراهای همچنین به عنوان ابزاری در دست ترکیه برای تحمیل فرهنگ تُرکی به مناطق اشغالی عمل می‌کنند. چنانچه دستور داده شد که آموزش زبان تُرکی را در برنامه آموزشی مدارس تحمیل کنند و تُرکی را به عنوان یک زبان رسمی برای تجارت در مؤسسات و نوشتن اسناد، اسامی روستاها، شهرها و شهرک‌ها و حتی تابلوهای شناسایی مغازه‌های منطقه بکار گیرند. علاوه بر وابستگی مالی، سیاسی و اداری شوراهای محلی دست‌نشانده در آفرین به استان‌های همجوار آن‌ها در ترکیه، پروژه دیوارکشی برای جداکردن آفرین از سایر مناطق سوریه در دستور کار دولت ترکیه قرار دارد و مقدمات اجرایی آن نیز در حال انجام است. این حرکت آشکارا نشان می‌دهد که ترکیه در حال زمینه‌سازی برای الحاق آفرین به خاک آن کشور است.

دولت اشغالگر ترکیه، در راستای سیاست‌های تفرقه بینداز و حکومت کن، به سبک دوره عثمانی در هر محله یا روستای گردنشین، یک شخص غیر گرد وابسته به شورای محلی تحت عنوان "مختار" می‌گمارد که وظیفه او رصد ساکنان محله یا روستای مربوطه و ارائه گزارش کارهای روزانه آن‌ها به میت است.^{۴۶۹} مختار می‌تواند هر چیزی را که مربوط به ساکنان محله یا روستای مربوطه باشد، از طریق یک خط ویژه در "سیستم اطلاعات مختار" گزارش کند. این سیستم یک سامانه الکترونیکی است که در وزارت کشور ترکیه طراحی شده است.

برای اعمال تغییرات مورد نظر در مناطق اشغالی، ترکیه از همان ابتدا ایجاد بستر امنیتی مورد نیاز را آغاز کرد. پس از اشغال، یگان‌های ویژه و اطلاعات ارتش ترکیه، تمام مقرهای امنیتی و نظامی ی.پ.گ را تصرف کردند و بعد از آن ایجاد مراکز نظامی جدید در نقاط مختلف مناطق اشغالی آغاز شد. ارتش اشغالگر ترکیه برای استقرار نیروهای خود، تعداد زیادی مقر نظامی ساخته است که عمدتاً در شرق کانتون آفرین و در مقابل مناطق آزاد شهبای متمرکز شده‌اند. در عین حال احداث پایگاه‌های نظامی جدید کماکان ادامه دارد. محل استقرار مراکز نظامی ترکیه را در نقشه ششم پیوست یک می‌توان مشاهده نمود.

علاوه بر این، ترکیه برای ردیابی و کشف هسته‌های مقاومت یک ایستگاه اطلاعاتی ایجاد کرده است. سازمان اطلاعات بعنوان بالاترین مقام در آفرین،

مستقیماً بر کار سایر نیروهای امنیتی و نظامی حاضر در مناطق اشغالی نظارت دارد.

ترکیه ساختار امنیتی و نظامی را که به مدت شش سال متوالی توسط خودمدیریتی دمکراتیک در آفرین استقرار یافته بود، تغییر داد تا بتواند اهداف اشغالگرانه خود را براحتی پیاده کند. بدین منظور در مرحله اول یک نیروی پلیس چهارصد و پنجاه نفره تحت عنوان پلیس نظامی را سازماندهی کرد و فرماندهی آنان را به شخصی به نام محمد آلبوشی سپرد تا فعالیت خود را از چهارم آوریل ۲۰۱۸ در مرکز آفرین آغاز کنند.

پلیس نظامی نقش خود را هماهنگی میان جناح‌های ارتش ملی سوریه شرکت‌کننده در عملیات شاخه زیتون و برادران تُرک خود در شهر آفرین تعریف می‌کند. وفاداری پلیس نظامی به ترکیه با استفاده از پرچم ترکیه در یونیفورم‌ها و بیانیه‌های ویدئویی آن مشهود است. افراد پلیس نظامی از میان اعضای سابق جناح‌های ارتش ملی سوریه انتخاب شده‌اند و همگی عرب و یا ترکمن هستند.

بموازات ایجاد پلیس نظامی، در بیست و سوم مارس، قصد آنکارا برای ایجاد یک نهاد جدید تحت عنوان پلیس مدنی در شهر آفرین فاش شد. یک ماه بعد، اولین گروه از ششصد و بیست نفر پلیس، در مدارس وابسته به آکادمی پلیس ترکیه در آدانا و مرسین آموزش داده شدند و بدین ترتیب، پلیس مدنی از اول جولای ۲۰۱۸ فعالیت خود را در شهر آفرین آغاز کرد. فهرست منتشر

شده از استخدام شدگان جدید پلیس مدنی در ابتدای سال ۲۰۱۹، نشان می‌دهد که بیشتر آن‌ها از اعضای جناح‌های ارتش ملی سوریه و اهل غوطه شرقی، حمص، ادلب و حماه هستند. در این فهرست تنها نام سه تن از ساکنان آفرین مشاهده می‌شود که هر سه عرب هستند و هیچ‌کُردی در میان این نیروها حضور ندارد.

بر اساس تصمیم دولت ترکیه، آفرین اشغالی به سه اداره انتظامی آفرین، راجو و جندرس تقسیم شده است و واحدهای پلیس نظامی و مدنی هر دو مستقیماً از اطلاعات یا نیروهای ویژه ترکیه دستور می‌گیرند.

در روز پانزدهم نوامبر ۲۰۱۸، نیروهای دیگری تحت عنوان "گروه ضربت سوریه" در آفرین اشغالی مستقر شدند. این گروه هم توسط ترکیه ایجاد شده و تابع نیروهای ویژه اداره کل امنیت ترکیه است. هم‌اکنون دوازده واحد از نیروهای گروه ضربت سوریه در مناطق مختلف آفرین اشغالی حضور دارند که بر اساس موقعیت استقرارشان از اداره امنیت آنکارا، ختای، دیلوک، کلیس یا آدانا دستور می‌گیرند.

تصمیم در مورد انتصابات نظامی، به طور مشترک توسط فرماندهی ارتش ملی و مقامات ترکیه گرفته می‌شود، در حالی که رهبران ترکمن نزدیک به ترکیه در رایزنی‌ها برای معرفی برخی افسران نقش دارند.

ماحصل ادارهٔ آفرین توسط اشغالگران، نتایج وحشتناکی برای اهالی آفرین در پی داشته است که از جمله می‌توان به مواردی از قبیل تغییر سیستماتیک دموگرافی، آدم‌ربایی، شکنجه و قتل، باج‌گیری، دزدی و غارت، تخریب میراث مذهبی، آثار تاریخی و منابع طبیعی اشاره کرد.

اشغالگران بسیاری از اماکن عمومی را برای استفاده‌های نظامی تصرف کرده‌اند و گروه‌های مختلف مزدور، بر سر کسب امتیازات بیشتر با هم درگیر می‌شوند و در این بین، دولت ترکیه در حال حذف مهره‌های سوخته است. لذا در ادامه سعی می‌شود که اتفاقات داخل آفرین در طول یکسال پس از اشغال را با توجه به پیامدهای ذکر شده، دسته‌بندی و ارائه نمود.

پاکسازی قومی و تغییر سیستماتیک دموگرافی

در سال ۲۰۱۱، بیش از نود درصد از نفوس آفرین را گُردها تشکیل می‌دادند که با صلح و آرامش در کنار اقلیت‌های عرب، سریانی و ارمنی زندگی می‌کردند.

به موازات تشدید جنگ داخلی سوریه، نرخ مهاجرت به کانتون امن آفرین افزایش یافت و روند این مهاجرت همچنان صعودی بود تا اینکه با آغاز تجاوز ترکیه، نسبت عکس به خود گرفت.

استراتژی اصلی ترکیه در حمله به آفرین تغییر سیستماتیک ترکیب جمعیتی در جهت کاهش نفوس کردها و در مقابل افزایش جمعیت ترکمنها و اعراب متمایل به آ.ک.پ بود.

در اولین مرحله از پیاده‌سازی این سیاست، با آغاز عملیات شاخهٔ زیتون، حمله به مناطق مسکونی در دستور کار قرار گرفت تا ساکنان کانتون آفرین برای حفظ جان خود مجبور به ترک خانه‌هایشان شوند. در پی اشغال مناطق مختلف کانتون، مرحلهٔ دوم برنامه اجرا شد و آن قتل، شکنجه، اذیت و آزار بازماندگان در مناطق اشغال شده بود تا آن‌ها را مستأصل کنند و از خانه‌های خود برانند.

در مرحلهٔ سوم هم که کماکان در جریان است، ترکمنها و اعراب مورد حمایت ترکیه به آفرین منتقل می‌شوند و در شهرک‌ها، کمپ‌ها و منازل تخلیه شدهٔ ساکنان قبلی آفرین اسکان می‌یابند. برخی از این گروه‌ها متشکل از مزدورانی است که قبلاً به ترکیه پناهنده شده‌اند و اکنون از ترکیه به آفرین منتقل می‌شوند. گروه‌های دیگر نیز از مناطق مختلف سوریه آورده می‌شوند.

پس از اشغال آفرین همچنانکه مغازه‌ها و خانه‌های ساکنان فراری آفرین توسط مزدوران ترکیه تصرف می‌شد، سازمان مدیریت حوادث و فوریت‌های ترکیه نیز به منظور اسکان جهادی‌هایی که با هماهنگی ترکیه از غوطه، دوما و ادلب به آفرین منتقل می‌شدند، احداث کمپ‌های جدید را آغاز کرد.

تصویر یکی از کمپ های نیمه آماده شدهٔ آ.ف.ا.د در دیربلوط
۱۹ آوریل ۲۰۱۸، عکس از وبسایت آژانس خبری فرات

در یکی از اولین اقدامات با هماهنگی رژیم‌های روسیه، سوریه و ترکیه، از روز بیست و ششم مارس، تخلیهٔ اعضای گروه‌های جهادی و خانواده‌هایشان از غوطهٔ شرقی آغاز شد. طی یک هفته حدود پنج هزار نفر از اعضا و خانواده‌های گروه‌های فیلق‌الرحمان، جیش‌الاسلام، جبهه‌النصره، احرار الشام و... توسط ترکیه از غوطهٔ شرقی خارج و در خانه‌های کردها در آفرین اسکان داده شدند. ۴۷۰

بنا به گفتهٔ یکی از شاهدان عینی، همچنین در بیست و ششم آوریل ۲۰۱۸، سی و یک اتوبوس سفید رنگ وارد مرکز شهر آفرین شدند و ظرف چند روز، سه آپارتمان در ساختمان مجاور او توسط خانواده‌هایی که با این اتوبوس‌ها از جاهای دیگر سوریه به آفرین آمدند اشغال شد. بنا به شهادت

او، مردان مسلح لشکر سلطان مراد هنگام مهاجرت خانواده‌ها را همراهی می‌کردند.^{۴۷۱}

در بیست و نهم آوریل، با میانجیگری دولت روسیه، گروه‌های تحریرالاشام و ارتش آزاد از یکسو و رژیم سوریه از سوی دیگر توافق کردند تا شهرک‌های یلدا، بیلا و بیت‌سحم واقع در حومه جنوبی دمشق، تحویل رژیم سوریه شود. طبق این توافق افراد مسلحی که مایل به ماندن در مناطق مذکور بودند می‌بایست سلاح خود را به پلیس نظامی روسیه تحویل دهند و کسانی که مخالف پیوستن به روند آشتی بودند می‌بایست از این شهرک‌ها خارج و با ضمانت امنیتی روسیه به مناطق تحت کنترل ترکیه در شمال سوریه منتقل شوند.

در هفتم ماه مه ۲۰۱۸ نیز، براساس توافق میان تروریست‌های جهادی مستقر در شمال استان حمص و جنوب استان حماه با رژیم سوریه که با میانجیگری دولت روسیه انجام شد، گروه‌های تروریستی می‌بایست تمام سلاح‌های سنگین خود را تحویل دهند تا عملیات انتقال آن‌ها به همراه خانواده‌هایشان به مناطق اشغال شده روزاوا توسط ترکیه طی عملیات سپر فرات در شمال سوریه آغاز شود. افرادی که مایل به ماندن در این مناطق بودند می‌توانستند پس از بررسی وضعیت در مناطق تحت کنترل دولت به زندگی خود ادامه دهند. گروه‌های جهادی جبهه‌النصره، احرارالاشام، جیش‌التوحید، کتائب‌الفاروق، فیلق‌الاشام، کتائب عبدالرحمن و... در مناطق نامبرده حضور

داشتند. این توافق هم کاملاً در راستای سیاست‌های تغییر دموگرافی مناطق اشغال شدهٔ روژاوا با مدیریت ترکیه بود که با هماهنگی رژیم سوریه و روسیه، همراه با سکوت عامدانهٔ جامعهٔ بین‌المللی و ائتلاف تحت رهبری آمریکا انجام می‌گرفت.

بنا به گزارش دیدبان حقوق بشر سوریه، تا یازدهم مه ۲۰۱۸، تعداد ۲۵۰۰ خانواده از حومهٔ شرقی، قلمون و جنوب دمشق، در آفرین و حومهٔ آن و ۳۴۰۰ خانواده از حومهٔ شمالی حمص نیز در جندرس اسکان داده شدند.^{۴۷۲} از این تعداد، حدود ۴۵۰ خانواده، فلسطینیان آوارهٔ ساکن در کمپ‌های مختلف سوریه (عموماً کمپ یرموک) بودند که با اجبار به کمپ دیربلوط منتقل شدند.^{۴۷۳}

برنامهٔ دیگر ترکیه، ایجاد "کمربند ترکمنی" در امتداد مناطق هم مرز با ترکیه است. در همین راستا، ترکمنهای سنی عراقی که اکثراً پس از حملهٔ داعش به شهر تلعفر آواره شدند، از اولین گروه‌های مستقر در مناطق اشغالی بودند. ترکیه همچنین، در شهر بلبلی سیصد و چهل خانوار را اسکان داده است که تقریباً همه ترکمن هستند و از خانواده‌های اصیل گرد فقط پانزده نفر باقی مانده‌اند.

گروه غالباً ترکمنی تیب سلطان مراد هم، خانواده‌های ششصد مزدور خود را در چهارده روستای نزدیک مرز اسکان داده است.

گروه‌های مزدور غالباً عرب مانند لشکر حمزه، جبهه‌شامیه، احرارالشرقیه و جیش‌الاسلام در پایین "کمربند ترکمنی" و در مرزهای جنوبی آفرین اسکان داده شده‌اند. بدین ترتیب، اکثر خانواده‌های کُرد در مرکز آفرین و در محاصره مناطق تحت اشغال مهاجران عرب هستند.

سیاست پاکسازی قومی نه تنها ساکنان کُرد، بلکه سایر اقلیت‌های قومی و مذهبی را نیز هدف قرار می‌دهد. چنانچه طی سال گذشته بسیاری از علوی‌ها، اکثر ایزدی‌ها و تقریباً تمام مسیحیان از آفرین فرار کردند و آن‌هایی که ماندند مورد خشونت و ظلم قرار گرفتند.

آنچه توسط داعش در سنگال اتفاق افتاد، برای بسیاری از ایزدی‌های آفرین تکرار شده است. اشغالگران، زنان و دختران ایزدی را می‌ربایند و به آن‌ها تجاوز می‌کنند. آن‌ها پوشش اسلامی را که به دور از آداب و رسوم ایزدی هاست، به زنان و دختران ایزدی تحمیل می‌کنند. ایزدی‌ها باید اسلام بیاورند و گرنه کشته خواهند شد. روستاهای ایزدی توسط مهاجران تصرف می‌شوند و اشغالگران منازل خانواده‌های ایزدی را به مسجد تبدیل می‌کنند.

بنا به گزارش مورخ هشتم آگوست ۲۰۱۸ مرکز مستندسازی تخلفات در شمال سوریه، مزدوران فیلق الشام در روستای ایزدی نشین باصوفان، که حتی یک مسلمان در آن ساکن نیست مسجد ساخته‌اند و کودکان ایزدی را مجبور کرده‌اند که به مسجد بروند، مسلمان بشوند و قرآن بخوانند. اشغالگران همچنین در روستای ایزدی نشین قسطل‌جندو مسجد ساخته‌اند و ساکنان

ایزدی را مجبور کرده‌اند تا علاوه بر شرکت در کلاس‌های شرعی، نماز بخوانند. در روستاهای برج حیدر و خزیه نیز این رویه‌ها تکرار شده‌اند. بنا بر گزارش مذکور، مزدوران لشکر حمزه، مدرسه روستای ایزدی نشین کاخره را به یک مدرسه دینی تبدیل کرده‌اند که در آن شریعت اسلام تدریس می‌شود.

تعداد معدودی از مسیحیان که در آفرین مانده‌اند از سر ناچاری وانمود می‌کنند که مسلمان هستند و در ترس دائم به سر می‌برند. افرادی که به مسیحیت گرویده‌اند به ویژه در معرض خطر خشونت گروه‌های اسلام‌گرا هستند.

در ژوئن ۲۰۱۸، دولت ترکیه از طریق شوراهای محلی دست نشانده خود، برنامه جدیدی را به مرحله اجرا درآورد که بر اساس آن، تمام مدارک هویتی و اسناد صادره توسط دولت سوریه باطل اعلام شد و شوراهای محلی صدور کارت‌های شناسایی جدید را آغاز کردند. سوری‌هایی که مدارک شناسایی خود را در طول جنگ گم کرده‌اند هم مشمول این طرح می‌شوند و بدین ترتیب عملاً هر کسی که از هر کجا، تحت حمایت ترکیه به آفرین آمده، می‌تواند در آفرین هویتی جدید داشته باشد. در سیستم جدید وضعیت بین‌المللی پناهندگی فلسطینی‌ها نیز تحت الشعاع هویت سوریه جدید قرار می‌گیرد.

این کارت‌ها شامل شماره‌شناسه ملی، اثر انگشت الکترونیکی و اطلاعات شخصی دارنده کارت بوده و به دو زبان عربی و ترکی نوشته شده است. تمام اطلاعات هویتی جمع‌آوری شده با سیستم ثبت احوال ترکیه ذخیره می‌شود تا بتوان از آن‌ها برای بالا بردن تعداد آرا به نفع آ.ک.پ و اردوغان در انتخابات پارلمانی و ریاست جمهوری آتی ترکیه، استفاده نمود. برای اطمینان از همکاری مردم در ثبت اطلاعات، مواردی از قبیل؛ اسم‌نویسی دانش‌آموزان در مدارس، استفاده از فرصت‌های شغلی، دسترسی به امکانات بهداشتی و دریافت مجوزهای قانونی، مشروط به داشتن کارت شناسایی جدید می‌باشد. ۴۷۴

کارت شناسایی دو زبانه (ترکی - عربی) یک کارمند در جندرس با پرچم ترکیه سپتامبر ۲۰۱۸، عکس از وبسایت آژانس خبری فرات

بموازات این اقدامات، از اهالی آفرین خواسته شد تا مدارک صادر شده توسط اداره ثبت املاک حلب، مربوط به مالکیت خانه خود را ارائه دهند تا بتوانند خانه‌های اشغال شده خود را بازپس گیرند. این در حالیست که رژیم سوریه اجازه نمی‌دهد افراد از آفرین وارد حلب شوند. کسانی که نتوانند

مالکیت خود را اثبات کنند، خانه‌شان در تصرف اشغالگران باقی می‌ماند و یا توقیف شده و در مزایده بفروش می‌رسد.

در هشتم دسامبر، شورای نجات آفرین اعلام کرد که پناهندگان آفرینی مستقر در شهبایا تا پایان سال ۲۰۱۸ به آفرین بازگردند و در غیر اینصورت دیگر به آن‌ها اجازه بازگشت نمی‌دهند. این در حالی بود که امنیت جانی و مالی کسانی که به آفرین بر می‌گشتند هیچ ضمانتی نداشت. چنانچه افرادی که قبلاً از شهبایا و شیراوا برای بازرسی منازل و اموال خود به آفرین بازگشتند مورد حمله قرار گرفتند و اکثر آن‌ها شکنجه و یا اعدام شدند. حتی در یک مورد اشغالگران به اهالی روستای کوتانا اجازه ندادند تا به روستایشان بازگردند.

تنها یکسال پس از اشغال، هفتاد و پنج درصد جمعیت آفرین را آن دسته از مهاجران ترکمن و عرب تشکیل می‌دهند که توسط ترکیه آورده شده‌اند. خانواده‌های مزدوران تحت حمایت ترکیه در خانه‌های خانواده‌های آواره آفرین اسکان می‌یابند و خانواده‌های عرب آواره شده از حمص، غوطه شرقی و دیگر مناطق سوریه نیز در خانه‌های مصادره شده از کُردها اسکان داده شده‌اند. در عین حال روستاییانی که خانه‌های آن‌ها توسط مهاجران اشغال شده است، اجازه ندارند به روستاهای خود بازگردند.

شورای حقوق بشر سازمان ملل متحد گزارش داده است که غیر نظامیان آواره‌ای که به آفرین باز می‌گردند، اغلب قادر به بازپس‌گیری اموال خود که توسط اعضای گروه‌های مسلح و خانواده‌هایشان تصاحب شده، نیستند. برخی دیگر مجبور شده‌اند چندین هزار دلار بپردازند تا کالاها و وسایل نقلیه متعلق به خودشان را پس از سرقت بازگیرند. افراد مسلح و خانواده‌هایشان مردم را مجبور می‌کنند زمین‌های کشاورزی، باغات و منازل مسکونی خود را با قیمت پایین به اعراب غوطه و دیگران اجاره دهند. بعضی کارگاه‌ها و تجهیزات نیز توسط گروه‌های مزدور تصرف شده‌اند و برای بازگرداندنشان، مبالغ گزافی از صاحبان اصلی آن‌ها مطالبه می‌شود.

در اقدامی دیگر یکی از فرماندهان فیلق الرحمن با شورای محلی به توافق رسیدند که زمین‌های مناطق کوهستانی میان شهر آفرین و باسوته را بعنوان زمین بلاصاحب بصورت قواره‌های چهارصد متری با قیمت یکصد دلار برای هر قواره در اختیار مهاجران غوطه شرقی قرار دهند.^{۴۷۵}

برآورد می‌شود که تنها یکسال پس از اشغال، تعداد گردهای ساکن آفرین به نسبت کل جمعیت آن به بیست درصد هم نرسد و این به معنی آن است که از آغاز بحران سوریه در سال ۲۰۱۱، بزرگترین تغییر دموگرافیک، با اجماع ترکیه، روسیه، ایران و توافق ضمنی آمریکا و رژیم بعث، در اقلیم آفرین اجرا شده است.

مرحله دوم مقاومت . ۵۴۷

بلافاصله پس از اشغال نظامی، اشغال فرهنگی با هدف تثبیت تغییرات ایجاد شده در دموگرافی آفرین آغاز شد. اشغالگران ترکیه با تغییر نام خیابان‌ها، میادین، اماکن عمومی و بیمارستان‌ها و با برافراشتن پرچم ترکیه بر فراز ساختمان‌های عمومی، درصدد هستند تا پوششی از هویت ترکی را بر روی هویت اصلی آفرین قرار دهند. آن‌ها اسامی کُردی اماکن عمومی را حذف کرده و اسامی دیگری را جایگزین آن‌ها کرده‌اند. بعنوان مثال در شهر آفرین نام فلکه "نوروز" به "صلاح‌الدین ایوبی"، نام فلکه "کاوه آهنگر" به "شاخه زیتون" (عملیات اشغال آفرین)، نام فلکه "وطنی" به "هجدهم مارس" (روز اشغال مرکز آفرین) و نام میدان "السرای" به "رجب طیب اردوغان" تغییر کرده است.

در عین حال، تابلوی مکان‌های عمومی که قبلاً با رسم الخط‌های کُردی، عربی (و بعضاً سریانی) نوشته شده بود اکنون به زبان عربی و ترکی نوشته می‌شود.

تصویر بالا: تابلوی بیمارستان اصلی آفرین در زمان خودمدیریتی، به زبانهای عربی و کردی
تصویر پایین: تابلوی بیمارستان آفرین (پس از اشغال) به زبانهای عربی و ترکی

تلاش‌های بیشتر برای محو هویت کردی از طریق افتتاح مراکز فرهنگی ترکی و تحمیل زبان و برنامه‌های درسی ترکی بر دانش‌آموزان مدارس و الزام آن‌ها به برافراشتن پرچم جمهوری ترکیه و تغییر نام مدارس به اسامی سربازان کشته شده ترکیه در آفرین، آشکار می‌شود. زبان کردی دیگر جزء زبان‌های رسمی نیست و در مدارس هم تدریس نمی‌شود.

بنا به دستور شوراهای محلی منطقه، هیچ روزی از ماه مارس هرگز به مناسبت نوروز تعطیل نخواهد بود و تمامی نهادهای رسمی در بیست و یکم مارس به کار خود ادامه می‌دهند. شهروندان حق اعتراض نداشته و جشن گرفتن نوروز و برافروختن آتش ممنوع است.^{۴۷۶}

دانش آموزان مدرسه ای در آفرین اشغالی
۲۵ مارس ۲۰۱۸، عکس از وبسایت آژانس خبری آناتولی

بنا به دستور دولت ترکیه در تاریخ دهم جولای ۲۰۱۸، با شروع سال تحصیلی، در مناطق اشغالی، گنجانیدن زبان ترکی از پایه اول به میزان دو درس در هفته برای دوره ابتدایی و سه درس در هفته برای مراحل مقدماتی و متوسطه لازم الاجراست. علاوه بر این، برنامه‌های درسی عربی نیز اصلاح شده و مطالبی در تجلیل از دوران خلافت اسلامی و جمهوری ترکیه همراه با تصاویر رجب طیب اردوغان و پرچم‌های ترکیه به آن اضافه می‌شود.

پرچم ترکیه و عکس اردوغان را در ورودی هر روستا و همه جای شهر آویخته‌اند و نام مکان‌های استراتژیک را از کُردی به ترکی عثمانی تغییر داده‌اند. چنانچه روستای قسطل مقداد به "سلجوق اُوبه سی"، روستای کوتانا

به "ظفر أوبه سی"، روستای قورنه به "أوندر أوبه سی" و روستای کورزل به "صغیر أوبه سی" تغییر نام داده‌اند.

شعار تبلیغاتی "برادری مرزی ندارد" که به نوعی برادری از جنسِ إخوانی اشاره می‌کند و به زبان‌های عربی و تُرکی مابین پرچم‌های ارتش آزاد و ترکیه در مکان‌های مختلف به چشم می‌خورد، نیز در جهت زمینه سازی روانی برای حضور تُرک‌ها در منطقه طراحی شده است.

دولت ترکیه برای پیشبرد طرح تغییر دموگرافی در مناطق اشغال شده، از سازمان‌های امدادی و مؤسسات خیریه‌ای کمک می‌گیرد که بتواند بر آن‌ها اعمال قدرت نموده و از آن‌ها بعنوان ابزار مهندسی دموگرافیک استفاده کند. به همین دلیل هم از ورود سازمان‌های بین‌المللی و یا مؤسسات مردم نهاد مستقل برای ارائه کمک‌های بشر دوستانه جلوگیری می‌کند.

نهادهای مذکور عموماً توسط سازمان‌هایی با گرایش‌های إخوانی تأمین مالی شده و توسط تندروهایی از بقایای داعش و گروه‌های‌های مشابه، اداره می‌شوند تا ایدئولوژی اسلام افراطی را در مناطق تحت کنترل خود در شمال سوریه گسترش دهند. مؤسسات و انجمنهای مذکور در ظاهر برای امدادسانی و کمک‌های خیریه وارد مناطق اشغالی شده‌اند ولی در واقع

وظیفه اصلی آنها نفوذ فکری در جهت تغییر هویت غالباً کُردی منطقه، برقراری ارتباط میان اسکان یافتگان و تشویق آنها به ماندن و تکمیل اطلاعات آماری برای میت است.

یکی از این نهادها "سازمان مدیریت حوادث و فوریت‌های ترکیه" موسوم به آ.ف.ا.د است. سازمان مذکور در سال ۲۰۰۹ زیر نظر دفتر نخست وزیری تشکیل شد و در جولای ۲۰۱۸ تحت نظارت وزارت کشور ترکیه قرار گرفت.

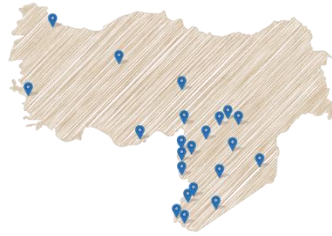
هیچ سازمان امدادی خارجی یا داخلی نمی‌تواند در مناطق اشغالی بدون نظارت آ.ف.ا.د کار کند. از جمله برنامه‌های این سازمان ساخت روستاها و شهرک‌های جدید برای اسکان مهاجران، با همکاری اداره توسعه مسکن ترکیه می‌باشد.

"بنیاد حقوق و آزادی‌های بشر و کمک‌های بشردوستانه" موسوم به ای.ح.ح یکی دیگر از اولین نهادهایی بود که پس از اشغال وارد آفرین شد. ای.ح.ح در سال ۱۹۹۵ در ترکیه تأسیس شد. برخلاف آ.ف.ا.د که اصالتاً یک نهاد دولتی داخلی محسوب می‌شود، ای.ح.ح توسط داوطلبانی که در جنگ داخلی یوگوسلاوی سابق در سال ۱۹۹۲ به مسلمانان بوسنی و هرزگوین کمک‌رسانی می‌کردند، پایه‌ریزی شد. این تشکیلات یک سازمان تندرو اسلامی و ضد آمریکایی نزدیک به اخوان‌المسلمین است که علاوه بر فعالیت‌های بشردوستانه مشروع، از شبکه‌های تروریستی اسلامی تندرو نیز

به لحاظ مالی و لجستیکی حمایت می‌کند. به گفته کارشناسان امنیتی، ای.ح.ح نمونه‌ای از سازمان‌های مردم نهاد ذینفع در امور خارجی است. ای.ح.ح روابط مستحکمی با اردوغان و آ.ک.پ دارد.^{۴۷۷}

ترکیه از طریق ای.ح.ح تمام کمک‌های مدنی و غذایی که توسط سازمان‌های بین‌المللی، سوری و ترکی به مردم شمال سوریه در مناطق اشغالی به‌ویژه در آفرین تخصیص می‌یابد را در انحصار دارد و تمام این کمک‌ها باید از مجرای نظارت این نهاد مبادله یا توزیع شود.

این نهاد همچنین تأمین‌کننده مالی ساخت مسجد الذاکرین، بزرگترین مسجد منطقه با گنجایش هزار و پانصد نمازگزار در آفرین است که در سال ۲۰۲۱/۲۰۲۰ ساخته خواهد شد. این سازمان از جمله سازمان‌های غیر دولتی بشر دوستانه در ترکیه است که عنوان آن‌ها پوششی برای فعالیت‌های واقعی آنهاست. ارتباط این سازمان با میت و اخوان المسلمین و برخی فعالیت‌های آن از قبیل ارسال اسلحه برای گروه‌های افراطی در سوریه ثابت شده است. یک نهاد دیگر، انجمن دستان سفید (جمعیه الأیادی البیضاء)^{۴۷۸} نام دارد که در سال ۲۰۱۴ در ترکیه ثبت شده است. این انجمن با سرمایه‌های قطری و کویتی همچون انجمن خیریه قطر^{۴۷۹} و انجمن عبدالله النوری در آفرین اشغالی ساخت و ساز می‌کند. در وبسایت انجمن دستان سفید، پراکندگی پروژه‌های آن روی نقشه‌ای نشان داده شده است که ترکیه و سوریه را با هم بدون مرز و بصورت یک کشور نشان می‌دهد.^{۴۸۰}

انجمن عبدالله النوری (جمعیه عبد الله النوری) یک انجمن إخوانی است که در سال ۱۹۸۱ در کویت تأسیس شده است. این نهاد به عنوان مرکزی برای انتقال پول از قطر و ارسال آن به شعب این سازمان در منطقه عمل می‌کند. انجمن عبدالله نوری تأمین مالی تعدادی از پروژه‌های ساخت مساجد و مدارس دینی در منطقه آفرین را بر عهده دارد. در این پروژه‌ها انجمن دست‌های سفید نقش ناظر را ایفا می‌کند.

دفتر واحد امداد در غوطه شرقی (المکتب الإغاثی الموحد فی الغوطه الشرقیه) نیز یکی دیگر از این نهادها است. این دفتر در سال ۲۰۱۲ تأسیس شد تا نحوه کمک‌رسانی به مردم جنگ‌زده در غوطه را سرو سامان بخشد. وبسایت "زمان الوصل" وابسته به اخوان المسلمین، در تاریخ پانزدهم جولای ۲۰۱۸، طی گزارشی تحت عنوان "الأرض الطیبه" ^{۸۱} نشان می‌دهد که چگونه دفتر واحد امداد در غوطه شرقی، زمین‌های کشاورزی متعلق به مردم آفرین را تصرف کرده و میان مهاجران عرب که پس از عقب نشینی مخالفان از غوطه شرقی آواره شده بودند، توزیع می‌کند. در این گزارش مشاهده می‌شود که اعضای دفتر امداد در آفرین، همراه با مردان مسلح ارتش آزاد، با ارباب

کشاورزان گُرد، آن‌ها را وادار می‌کنند تا زمین‌های حاصلخیزشان را در ازای مبالغ ناچیز (کمتر از بیست دلار برای شانزده هکتار زمین) به مهاجران اجاره دهند.^{۴۸۲}

نمونه‌ای دیگر از اینگونه نهادها، انجمن جنبش یَسوی (حرکهٔ یسوی)^{۴۸۳} نام دارد که سابقهٔ فعالیت آن به سال ۲۰۱۲ باز می‌گردد. این نهاد هم پس از اشغال آفرین وارد مناطق اشغالی شد و شروع به ساخت و ساز کرد. در بیست و سوم سپتامبر ۲۰۱۸ همراه با بنیاد آموزشی تکدان مدرسه‌ای را در روستای مریمین بازسازی کردند. در مراسم افتتاحیهٔ مدرسه، کمال تکدان صاحب بنیاد تکدان، تهیه‌کنندهٔ سریال "قیام ارطغرل" و یکی از هنرپیشگان سریال به نام جلال آل حضور داشتند. سریال مذکور از سریال‌های فرمایشی دولت آ.ک.پ بوده و بعنوان پر هزینه‌ترین سریال ترکیه، در راستای ذهنیت نئو عثمانی تولید شده است.^{۴۸۴}

زندگی با کرامت (العیش بکرامه) نیز یک انجمن فلسطینی وابسته به اخوان المسلمین است که در آفرین فعالیت می‌کند. این انجمن با هماهنگی اشغالگران، اراضی گُردها را به تصرف خود درآورده و برای زراعت در میان مهاجران قسمت می‌کند یا در آن مسجد و شهرک می‌سازد.

انجمن بخشش بدون مرز (جمعیه عطاء بلاحدود) نیز از جمله سازمان‌های فطری است که برای ترغیب مهاجران به اسکان در آفرین و با هدف حفظ آن‌ها در منطقه، ضمن توزیع کمک‌های مختلف میان خانواده‌های اسکان یافته

در جندرس، به هر خانواده ماهیانه پنجاه دلار بعلاوهٔ سبب غذایی تخصیص داده است.

انجمن قطر برای بازگرداندن امید به زنان بیوه (منظمه قطر لإعادة الأمل للأرامل) هم در کمپ‌های اسکان گروه‌های مسلح، برای تشویق به ازدواج با زنان بیوه، برای هر فردی که با بیوه ازدواج کند سه هزار دلار و برای هر بیوه که مجدداً ازدواج کند ماهیانه‌ای معادل دویست دلار در نظر گرفته است.

جمعیت جوانان ترکمن سوریه (تجمع شباب ترکمان سوریا) که در سال ۲۰۱۲ توسط گروهی از دانشجویان ترکمن سوریه تأسیس شده است، یکی از اولین مؤسساتی بود که پس از اشغال آفرین به فعالیت‌های تبلیغی و آموزشی در میان جوانان و کودکان پرداخت و در همین راستا مؤسسهٔ فتح‌المبین را در روستای کورزل و یک شعبه از مدارس بین‌المللی امام خطیب را در آفرین افتتاح کرد.

همچنین انجمن شباب الهدی از دسامبر ۲۰۱۸ در مناطق اشغالی عملیات شاخه زیتون فعالیت نموده و دوره‌های مذهبی برای کودکان و جوانان برگزار می‌کند. از جمله فعالیت‌های این انجمن برگزاری جلسات آگاهی بخشی علیه سازمان‌های تروریستی و ایدئولوژی افراطی در مناطق اشغالی می‌باشد. به اسامی فوق‌الذکر می‌توان انجمن امداد و توسعهٔ احسان (ترکیه)، انجمن خیریهٔ بین‌المللی رشد و توسعه (کویت)، وزارت اوقاف و امور دینی کشور کویت، انجمن اصلاح و کمیتهٔ امور خیریه (بحرین)، مجمع عرب فلسطین،

انجمن قطری برای توانبخشی افراد با نیازهای ویژه، هلال احمر قطر، سازمان تبلیغ (دعوه) اسلامی قطر، انجمن بخشش بلاعوض (هبه) قطر، سازمان تنظیم کننده فعالیت‌های خیریه قطر، انجمن سرطان قطر، انجمن حفظ نعمت (بحرین)، انجمن خیریه الشام (ترکیه)، انجمن بیان قطر، بنیاد برادری بدون مرز (ترکیه)، سازمان بنیان مرصوص (قطر و ترکیه)، انجمن فانوس دریایی^{۴۸۵} (ترکیه)، انجمن خیریه فرات (ترکیه)، انجمن خیریه طاشی (ترکیه)، مرکز امداد رسانی و اقدامات بشردوستانه ملک سلمان (عربستان سعودی) و البته اداره دیانت ترکیه را نیز اضافه کرد.

اداره امور مذهبی ترکیه موسوم به دیانت، در سال ۱۹۲۴ تحت نظارت نخست وزیری ترکیه آغاز به کار کرد. دیانت در دهه هفتاد میلادی فضای مساعد یافت و رشد کرد. یک دهه بعد، حکومت نظامی ترکیه این تشکیلات را گسترش داد و از آن برای مقابله با کمونیسم استفاده کرد. پس از کمی افول در اواخر دهه نود، با روی کار آمدن آ.ک.پ اداره دیانت به طرز بی سابقه‌ای قدرت گرفت. افراد وفادار به حزب جایگزین کادرهای قبلی آن شدند و بودجه آن به مبلغی معادل ده وزارتخانه رسید.^{۴۸۶} دیانت در زمان آغاز عملیات شاخه زیتون، حدود یکصد و پانزده هزار کارمند داشت و قرار بود که نه هزار و پانصد کارمند دیگر نیز استخدام کند. با وجود اینکه دانش‌آموزان مدارس علوم دینی امام خطیب تنها یازده درصد از جمعیت

مدارس عالی ترکیه را تشکیل می‌دهند، لیکن بیست و سه درصد از بودجه را دریافت می‌کنند که دو برابر هزینه هر دانش‌آموز در مدارس عادی است.^{۴۸۷} دیانت که بعنوان یک ابزار مهندسی اجتماعی در داخل ترکیه طی عملیات اشغالگرانه شاخه زیتون، آشکارا مردم را به حمایت از جنایات آ.ک.پ سوق می‌داد، پس از اشغال هم وارد آفرین شد و ضمن نظارت بر پروژه‌های ساخت مدارس علوم دینی و مساجد جدید، ائمه جماعت کرد مساجد را در شهرها و روستاهای مناطق اشغال شده برکنار کرد و بجای آن‌ها از میان مهاجران، ائمه جماعت برگزید.

آدم‌ربایی، خشونت جنسی، شکنجه و قتل

در خلال حملات و پس از اشغال آفرین، صدها تن از ساکنان منطقه توسط مزدوران و نظامیان تُرک ربوده شده‌اند و آن‌ها را به سیاه چال‌های ترکیه منتقل کرده‌اند. غیرنظامیانی که توسط مزدوران ارتش آزاد تحت حمایت ترکیه ربوده می‌شوند، مورد شکنجه، تجاوز جنسی و همچنین شکنجه در حین بازداشت قرار می‌گیرند و به ده‌ها سال زندان محکوم می‌شوند. در همین راستا، دیده‌بان حقوق بشر سوریه اعلام کرده است که طی یکسال ۲۶۰۰ غیرنظامی ربوده شده‌اند و از سرنوشت یکهزار غیرنظامی دیگر اطلاعی در دست نیست. بر اساس آمارهای مستند شده توسط سکوی حقوقدانان سوریه برای دفاع از آفرین، نیز از زمان اشغال، نزدیک به سه هزار مورد آدم‌ربایی صورت گرفته است.

برخی از آدم‌ربایی‌ها با انگیزه‌های سیاسی انجام می‌شود و کسانی را هدف قرار می‌دهد که با خودمدیریتی دمکراتیک یا نیروهای ق.س.د ارتباط داشته‌اند یا مظنون به داشتن ارتباط هستند. در برخی موارد آدم‌ربایی برای باج گرفتن و صرفاً به دلایل مالی انجام می‌شود.

گزارش‌های رسانه‌ای مستند شده در یکسال پس از اشغال نشان می‌دهند که اشغالگران علاوه بر آدم‌ربایی، حداقل هشتاد و چهار غیرنظامی را کشته‌اند. این درحالیست که صدها مورد دیگر از این دست پرونده‌ها هنوز مستند نشده‌اند.

علاوه بر قتل‌های سیاسی، بعضی از مردم حین دفاع از خود در برابر غارت توسط مزدوران مسلح کشته می‌شوند و بعضاً در درگیری میان گروه‌های مسلح تیر می‌خورند. تک تیراندازان ترکیه هم در نواحی مرزی غیرنظامیانی را که به مرز نزدیک می‌شوند بی‌مهابا هدف قرار می‌دهند.^{۴۸۸}

شاهد "الف"

بر اساس گزارش یک شاهد عینی که در روز سی‌ام مارس ثبت شده است^{۴۸۹} نیروهای اشغالگر از همان روز اول اشغال آفرین، وارد منازل شهروندان شدند و اشیای با ارزش آن‌ها را بردند. سپس، با جستجوی کوچکی به کوچکی افراد باقیمانده در شهر را جمع کردند و مردان را به یک مکان و زنان را به مکان دیگری فرستادند. بنا به گفته شاهد مذکور:

"صدای گریه زنان را می شنیدیم. نمی دانم با آن ها چه می کردند. مردان را تحت شکنجه قرار دادند و گفتند: "شما از تروریست ها حمایت می کنید، [لذا] ما خانه ها و زنان شما را تصاحب می کنیم." دو روز بعد ما را تشنه و گرسنه رها کردند، ولی برخی از دختر بچه ها و زنان را نگهداشتند و آن ها را به مکان دیگری بردند که ما نمی دانیم. در میان کسانی از بستگان من که برده اند، دختران چهارده - پانزده ساله هم هستند."

شاهد "ب"

ه.آ. دختریست که از بیست و دوم ماه مارس تاکنون مفقود شده است. مادر او می گوید که روزهاست مخفیانه در تلاشند تا فرزندان خود را بیابند و در این راه بسیاری از خانواده ها را شناسایی کرده اند که [آن ها هم] هیچ اطلاعاتی از فرزندان خود ندارند. مادر چنین ادامه می دهد:

"زنان نمی توانند [با لباس معمول] از منزل خارج شوند، بنابراین چادر می پوشند و به جستجوی دختران خود می روند. من وقتی به دنبال دخترم بودم، متوجه شدم بسیاری از دختران گم شده اند. کسانی که من تاکنون با آن ها روبرو شده ام [مجموعاً] پانزده دختر مفقودی دارند که سن آن ها بین چهارده تا بیست سال است. البته این تعداد تنها مربوط به محله ای است که من در آن زندگی می کنم."

در همین گزارش و بر اساس اطلاعات دریافتی از یک خانواده عرب، که ارتباط نزدیکی با سربازان تُرک و مزدوران جهادی وابسته به ترکیه دارد، نیروهای ترکیه از هجدهم مارس تاکنون دختران و زنان زیادی را در آفرین ربوده‌اند. این دختران و زنان، به خانه‌های کوچۀ ولایت در مرکز شهر (که ورود به آن برای مردم ممنوع است) منتقل می‌شوند و در این خانه‌ها، به طور برنامه‌ریزی شده (سیستماتیک) توسط افسران تُرک و سرکرده‌های مزدور مورد تجاوز جنسی قرار می‌گیرند. این مشابه همان کاریست که داعش در سنگال با زنان ایزدی انجام داد.

لونزین محمد خلیل، بیست و سه ساله و خواهرش روژین هفده ساله ساکن روستای کورکا.

اشغالگران لونزین و پدرش را در ۲۵ ژوئن ۲۰۱۸ ربودند. روژین نیز دوهفته بعد ربوده شد.

طبق اطلاعات ارائه شده در وبسایت سازمان زنان گمشده آفرین،^{۴۹۰} از بیست و ششم ژانویه ۲۰۱۸ تا ژانویه ۲۰۱۹، حداقل تعداد پنجاه و سه زن در مناطق مختلف کانتون آفرین توسط نظامیان ترکیه (سه مورد)، پلیس نظامی (چهار مورد)، احرازالشام (سه مورد)، جبهه‌شامیه (چهار مورد)، لشکر حمزه (هفت

مورد)، جنبش نورالدین زنگی (چهار مورد)، لشکر سلطان مراد (چهار مورد) و یا گروه‌های ناشناس دیگر (بیست و چهار مورد) دستگیر یا ربوده شده‌اند که نه نفر آن‌ها زیر هجده سال سن دارند. از این تعداد تا این تاریخ تنها ده نفر آزاد شده‌اند. یک نفر در بازداشت به قتل رسیده است و چهل و دو نفر هنوز مفقود الاثر هستند. این در حالیست که به دلیل مشکلات و خطراتی که گزارش اینگونه تخلفات برای گزارش‌دهندگان در پی دارد و همچنین بدلیل امتناع ترکیه از اجازه دسترسی رسانه‌های مستقل و سازمان‌های حقوق بشری به این منطقه، موارد بسیار دیگری هست که گزارش نشده باشند و لذا آمار قطعاً بسیار بالاتر از اینهاست.^{۴۹۱}

به گفته آوین حاج حمو، یکی از اعضای سکوی حقوقدانان سوریه برای دفاع از آفرین، آن‌ها هم پرونده‌های ربوده شدن پنجاه زن و تجاوز به پنجاه و پنج زن دیگر را مستند نموده و به سازمان‌های حقوق بشری خارج از کشور ارسال کرده‌اند.

روژدا یدلریم طی مقاله‌ای در روزنامه ینی اوزگور پولیتیکا می‌نویسد:

"تمام ارزیابی‌هایی که جنایات تجاوز جنسی در شرایط جنگی را در چهارچوب برآوردن نیازهای جنسی مورد بررسی قرار می‌دهند، عمیقاً از واقعیت منحرف می‌شوند. [چراکه] برخلاف تصور رایج، همه تجاوزها یا آزارهای جنسی به صورت فردی یا گروهی را نمی‌توان صرفاً با انگیزه‌های

شخص متجاوز توضیح داد. مهم‌ترین انگیزه روانی تحقق تجاوز جنسی [در جنگ ها]، اعمال روابط قدرت و سلطه بر روی هویت قومی جامعه‌ای است که زنان و کودکان قربانی به آن تعلق دارند. اشغال، غارت و تجاوز جنسی، یک نمایش پدرسالارانه قدرت است... این دقیقاً همان کاریست که دولت ترکیه می‌خواهد با اشغال آفرین انجام دهند. آنگونه که برخی از منابع نزدیک به دولت ترکیه ادعا می‌کنند، این تجاوزها اصلاً کار چند گروه خشمگین دیوانه نیست، بلکه این یک استراتژی جنگی عمدی است... فاشیسم دولتی ترکیه که غارت شهر را با بدن زن یکی می‌داند، می‌خواهد تا با پدیده تجاوز در مثلث "جنگ، ایدئولوژی، بدن زن" فرآیند به اصطلاح اشغال را تکمیل کند. بدیهی است که او می‌خواهد از طریق تجاوز جنسی، از مقاومت و قهرمانی زنان که در شخصیت ی.پ.ژ تجسم یافته است، انتقام بگیرد." ۴۹۲

روژدا یلدریم در همین مقاله به نقل از یک شاهد عینی از آفرین بیان می‌کند که تنها در محله آنها بیست و یک زن جوان با میانگین سنی پانزده تا شانزده سال مورد تجاوز جنسی قرار گرفته‌اند. همچنین شاهد دیگری اظهار کرده است که مزدوران، دختر هفده ساله یک خانواده کُرد را خواسته‌اند و پس از روبرو شدن با مخالفت آن خانواده، همه اهل خانه را کشته و دختر را ربوده‌اند.

جناح‌های مسلح اغلب خانواده‌ها را مرعوب و تهدید می‌کنند تا دختران خود را به ازدواج آنها درآورند. در پرونده ثبت شده دیگری عضو یکی از

گروه‌های مسلح خواستار تصاحب یک زن گُرد هجده ساله بوده که قبلاً برای ازدواج با مردی ساکن ترکیه نامزد کرده بود. مرد مسلح، برادران دختر را کتک می‌زند تا محل زندگی‌اش را فاش کنند. سپس به خانه پدری دختر می‌رود و پدر را تهدید می‌کند که اگر اجازه دهد با مرد دیگر ازدواج کند، او را خواهد کشت. این زن ناپدید شد و بعداً فهمیدند که با اجبار به عقد مرد مسلح در آمده است و پس از آن فقط با چادر و روبند در انظار عموم ظاهر می‌شود.

بنا بر گزارش‌ها، ترس از آزار و اذیت یا تلاش برای ازدواج اجباری توسط اشغالگران باعث شده است بسیاری از زنانی که در آفرین باقی مانده‌اند به طور کامل از عرصه عمومی کناره‌گیری کنند. برخی زنان از ترس اینکه دخترانشان توسط مزدوران مسلح شکار شوند، ترجیح می‌دهند آن‌ها را به مدرسه نفرستند. زنان دیگر به دلیل ترس از آزار و اذیت جنسی دست از کار کشیده‌اند. بنا به گزارش‌های واصله به‌ویژه در روستاها، برخی از زنان و دختران چاره‌ای جز پوشیدن روبند در هنگام بیرون رفتن از خانه ندارند تا از آزار و اذیت اعضای گروه‌های مسلح درامان باشند. در آخرین مورد از این دست، زنی توسط یکی از مزدوران اشغالگر پس از آزار و اذیت در میدان آزادی مرکز آفرین کشته شد.

شاهد "ج"

سارا در آوریل ۲۰۱۸ زمانی که در منزل خود بود، توسط مزدوران تحت حمایت ترکیه دستگیر شد. مزدوران او را به زندانی در کلیس فرستادند و بعد از دادگاهی دوباره به زندانی در آفرین منتقل شد. او در زندان کلیس سلاخی چهار جوان بیست و پنج تا سی ساله و مرگ یک مرد مسن را بر اثر شکنجه شدید به چشم خود دید. سارا به مدت پنج ماه زندانی بود و در این مدت با آب محدود جیره‌بندی شده، گوشت خوک و غذای فاسد تغذیه می‌شد.

بر اساس شهادت او، در زندان، زنان را از یک پا وارونه آویزان می‌کردند و آنقدر شلاق می‌زدند تا از هوش بروند. سارا می‌گوید که حدود پنجاه کودک بین پنج تا دوازده سال هم در میان زندانیان زندان آفرین اشغالی هستند و آن‌ها نیز از شکنجه‌های وحشیانه رنج برده‌اند. بنا به گفته سارا، جهادی‌های تحت حمایت ترکیه شکنجه زنان گُرد را حلال می‌دانند.^{۴۹۳}

شاهد "د"

زینت ساغلام در یکی از روستای جندرس سکونت داشت تا اینکه در روز دهم مارس ۲۰۱۸ خانه محل اقامت وی هدف بمباران مهاجمان قرار گرفت. در این حمله پدر و دختر صاحب خانه جان خود را از دست دادند ولی زینت مجروح شد و مدتی در میان آوار ماند.

او هنگام خروج از میان آوار، توسط اعضای ارتش آزاد تحت حمایت ترکیه و نظامیان تُرک دستگیر شد. اشغالگران لباس‌های زینت را از تنش درآوردند و پس از آزار و اذیت و تهدید، یک یونیفورم ی.پ.ژ تنش کردند. نظامیان تُرک او را پشت یک میزی نشاندهند که چند بشقاب غذای مختلف روی آن بود. آن‌ها با زور یک لیوان به دست زینت دادند و از او در این حالت عکس گرفتند. مزدوران نیز در حالیکه اسلحه و چاقو در دست داشتند، تکبیر گویان، فیلمبرداری می‌کردند.

زینت را با دست و پا و چشمان بسته، تا شب در اتاقی نگهداشتند و شب هنگام او را به مکان دیگری بردند و با چوب و کابل و لوله کتک زدند. شدت شکنجه به حدی بود که او چندین بار متوالی از هوش رفت. زینب می‌گوید:

"این افراد همیشه با چاقوهایی که در دست داشتند می‌خواستند گلوی من را بزنند. هر بار که به هوش می‌آمدم می‌گفتند "سرتو را هم می‌زنیم". بعد مرا به حمام بردند. آنجا لباس‌های پاره شده‌ام را درآوردند و خواستند پیژامه تنم کنم. سپس مرا به مقابل مسجدی بردند و تکبیر گویان خواستند گلویم را ببرند. چون چند روز بود که آب نخورده بودم، آب خواستم. [بی توجه به خواسته من] چاقو را روی گلویم فشار دادند. لحظاتی بعد، چند نفر با آن‌ها تماس گرفتند و من را سوار ماشین کردند و از آفرین به اعزاز بردند."

در راه هم شکنجهٔ زینت متوقف نمی‌شود تا نهایتاً به اعزاز می‌رسند و او را در سلولی زندانی می‌کنند که پنج زن آفرینی شکنجه شدهٔ دیگر هم در آن هستند. زینت توسط مردی که بنا به گفتهٔ او از اعضای میت است بازجویی می‌شود و به دستور همان مرد مورد شکنجه و تهدید به تجاوز قرار می‌گیرد. در این مراکز که تحت کنترل میت هستند، او را به افراد تحت شکنجهٔ دیگر نشان می‌دهند و از آن‌ها می‌خواهند که زینت را شناسایی کنند.

زینت بیش از یک ماه، هر روز شکنجه می‌شود تا نهایتاً یک روز دست و پایش را بسته و روی سرش گونی می‌کشند و او را به دیلوک منتقل می‌کنند. در دیلوک مدت زیادی او را برهنه نگاه می‌دارند تا بالاخره کارکنان میت لباس سیاهی تنش می‌کنند و او را به یک اتاق می‌برند. در این اتاق یک تشک سیاه هست که دور تا دور آن کابل‌های برق قرار دارند و بدینوسیله او را با جریان برق شکنجه می‌کنند.

"همه جای بدنم زخم بود و کف پاهایم تاول زده بود. زمان اتصال برق به من، احساس می‌کردم که گوشتم در حال پختن است."

در دیلوک به مدت بیست روز زینت را با جریان برق، آویزان کردن از مچ دست‌ها (مچ‌کشی)، حبس در قفس، فلک و روش‌های دیگر شکنجه می‌کنند. سپس او را به اعزاز باز می‌گردانند. این بار در یک سلول پنج نفره زندانی می‌شود که بجای پنج نفر، سی و هشت زن را در آن نگاه داشته‌اند. همهٔ این زنان مورد شکنجه، آزار، اذیت و تجاوز جنسی قرار گرفته‌اند. برای زینت که

در نتیجه شکنجه و بدرفتاری، وضعیت روحی بسیار بدی دارد، هر ثانیه بودن در این سلول شکنجه است.

در این زندان، روزانه یک وعده غذای ناچیز سهم هر زندانی است و این سلامت جسمی زینت را تحلیل می‌برد.

پس از سه ماه او را به کلیس منتقل می‌کنند و به دادسرا می‌فرستند. در دفتر دادستان تحت آزار و اذیت روانی قرار می‌گیرد. به او فشار می‌آورند که در جلوی دوربین بر علیه پ.ک.ک حرف بزند تا از او فیلمبرداری کنند و او باید اقرار می‌کرد که توسط پ.ک.ک شکنجه شده است. ولی زینت قبول نمی‌کند. عضو اطلاعاتی ترکیه که در اعزاز او را شکنجه می‌داد به وی می‌گوید:

"آنچه با تو کردیم و آنچه که تو دیدی را نباید به کسی بگویی. اگر نه تو را پیدا می‌کنیم و می‌کشیم."

او را به دادگاه می‌فرستند و از آنجا روانه زندان کلیس می‌شود. بعد از بیست و سه روز حبس در زندان کلیس، به زندان طرسوس انتقال می‌یابد. در بدو ورود به زندان زنان طرسوس دستور بازرسی برهنه صادر می‌شود و وی با توجه به جراحات وارده بر بدنش به بیمارستان منتقل می‌گردد. سپس به بهانه اینکه زخم‌های بدنش هنوز بهبود نیافته‌اند او را به سلول انفرادی می‌فرستند. زینت به دلیل رد درخواست وی از سوی اداره زندان برای [خروج از سلول انفرادی و] هم بند شدن با کسانی که پرونده مشابه وی دارند، از سی‌ام ژوئن

دست به اعتصاب غذا زد و گفت تا زمانی که درخواستش قبول نشود به اعتصاب خود ادامه خواهد داد.

زینت ساغلام که با اتهام "عضویت در یک سازمان تروریستی" در سلول انفرادی زندان زنان طرسوس به سر می‌برد، در تاریخ یازدهم جولای ۲۰۱۸، تجربیات خود را از اسارت در آفرین تا شکنجه گاه‌های میت، از طریق وکلای خود با مردم به اشتراک گذاشت.^{۴۹۴}

شاهد "ه"

یکی دیگر از افرادی که توانست خود را سالم به منطقه شهبای برساند و مشاهداتش را بازگو کند، خلیل محمد، اهل روستای بالیا از توابع بلبل بود. او در زمان اشغال، روستای خود را ترک نکرد و پس از تصرف روستا بدست اشغالگران اسیر شد. آن‌ها ابتدا خلیل را بمدت شانزده روز کتک زدند و شکنجه کردند. سپس او را به زندان بزرگ اعزاز بردند. در زندان اعزاز او را شدیدتر کتک زدند و دهان و دندان او را شکستند. کشیده‌هایی که در گوشش زدند باعث کم شنوایی مادام‌العمر او شد. در آنجا او همچنین دویست ضربه شلاق خورد.

بنا به شهادت او، در زندان اعزاز، همه اعم از غیرنظامی و کودک و پیر شکنجه می‌شوند. اشغالگران کودکان دوازده - سیزده ساله را شکنجه می‌کنند و به آن‌ها شوک الکتریکی می‌دهند. خلیل به چشم خود کودکی را دیده است که انگشتان هر دو دستش پس از شکنجه با آب جوش، ناقص شده بود.

ریختن فضولات انسان به روی پیرمردهای هفتاد - هشتاد ساله هم یکی از روش‌های شکنجهٔ افراد سالخورده است. روزانه یک عدد نان میان چهار زندانی تقسیم می‌شود و به زندانیان اجازهٔ استحمام نمی‌دهند. بنا به گفته‌های خلیل، تمام تصمیمات زندان توسط دولت ترکیه و مزدورانش اتخاذ می‌شود و عناصر ارتش آزاد تنها نقش مترجم را ایفا می‌کنند.

پس از شصت و هفت روز، خلیل و چندین نفر دیگر را با یک کامیون در زمین بایری پیاده کردند. مزدوران به آن‌ها گفتند که از میان زمین‌ها بروند و وارد مسیر اصلی نشوند وگرنه ممکن است توسط ارتش آزاد کشته شوند. زندانیان آزاد شده فهمیدند که می‌خواهند از آن‌ها بعنوان مین روب استفاده کنند.

خلیل محمد آنقدر خوش شانس بود که بتواند خود را به آفرین برساند و از یک خانوادهٔ گُرد کمک بگیرد تا موفق شود از آفرین فرار کند. او پس از چهارده روز پیاده روی خود را به تل‌رفعت رساند.^{۴۹۵}

شاهد "و"

گفته‌های فردی به نام اش. دربارهٔ آزاری که از جانب اشغالگران بر او و خانواده‌اش روا شده بود، قابل تأمل است. او در مصاحبه با آژانس خبری فرات گفت:

"در زمان حملهٔ اشغالگران در جندرس بودیم که هر روز بیست تا چهل خمپاره به شهر می‌خورد. علاوه بر آن، هواپیماها هم مدام بمباران می‌کردند.

به همین دلیل خانواده را به روستای رمادی بردم. در آنجا هم توپباران متوقف نمی‌شد. زنان و کودکان می‌ترسیدند. بنابراین به روستای کاخره رفتیم. در آن روستا هم شرایط همان بود. توپباران و بمباران هوایی تمامی نداشت. دو غیرنظامی بر اثر توپباران جان خود را از دست دادند. بنابراین به آفرین آمدم. آفرین هم مدام هدف توپ و خمپاره بود و چند غیرنظامی بدلیل توپباران جان باختند."

اش. مجبور می‌شود که پدر مسن و دو تن از اقوام سالخورده‌اش را از آفرین خارج کند. روز حرکت، پدرش بر اثر شلیک توپ و خمپاره دچار سکتة قلبی شده و جان خود را از دست می‌دهد. آن‌ها مجبور می‌شوند وسایل پدر را برداشته و همراه با جنازه، شهر را به مقصد باسوته ترک کنند. در باسوته پدرش را دفن می‌کنند و دو روز بعد یکی دیگر از اقوام سالخورده جان خود را از دست می‌دهد. به ناچار باسوته را به سوی تل سلور ترک می‌کنند و دو روز پس از اقامت در یک مدرسه به جندرس باز می‌گردند. فامیل سالخورده دیگر هم در راه سکتة می‌کند و می‌میرد.

هنوز به جلوی درب منزل خود نرسیده‌اند که یک خودروی حامل ارتش آزاد تحت حمایت ترکیه، جلوی آن‌ها توقف می‌کند. اعضای ارتش آزاد چشم‌اش. و بسیاری از اعضای خانواده‌اش را می‌بندند و او را از پشت گردن تا پاهایش با کابل ضخیم چنان شلاق می‌زنند که دیگر نمی‌تواند سرپا بایستد. سپس آن‌ها را دستگیر می‌کنند و به زندان می‌برند.

چند روز بدون آب و غذا در زندان محلی شکنجه می‌شوند و بعد آن‌ها را به جایی در ترکیه می‌برند که اش. نمی‌داند کجاست. آنجا هم شکنجه می‌شوند. یکبار هر دو نفر را به هم بسته و دو روز بی‌آب و غذا رها می‌کنند. نهایتاً چند روز پس از بازجویی توسط یک بازجوی تُرک، آزاد می‌شوند.

با بازگشت به خانه، آزار و اذیت اشغالگران شروع می‌شود. آن‌ها ساعت دو صبح، گاهاً سه صبح، هر وقت دلشان می‌خواست می‌آمدند و بدون در زدن در را شکسته و در خانه پخش می‌شدند به بهانه اینکه فرد مشکوکی را بر روی پشت بام خانه دیده‌اند. در پاسخ به ابراز نارضایتی اش. به او می‌گویند:

"به قامشلو بروید. به جای دیگری بروید. اینجا نمانید."

این سناریو فقط مربوط به خانواده اش. نبود بلکه شگرد اشغالگران برای عاصی کردن اهالی بود تا خانه‌های خود را ترک کنند.

اشغالگران بخصوص سراغ اهالی متمول رفته و آن‌ها را به اتهام ارتباط با ی.پ.گ دستگیر می‌کردند تا بتوانند مال و ملک آن‌ها را غصب کنند. اش. به چشم خود دیده بود که صدها خانواده عرب بیگانه را از جاهای دیگر در جندرس اسکان می‌دهند. مغازه‌ها را مصادره می‌کنند. اموال مردم را در روز روشن غارت کرده و علناً در بازار می‌فروشند و کاری از دست اهالی ساخته نیست.

بسیاری از دستگیر شدگان هرگز بازنگشتند و بسیاری هم زیر شکنجه

شاهد "ز"

مصطفی محمد و خانواده‌اش نیز از جمله آفرینی‌هایی بودند که در دوران اشغال نمی‌خواستند آفرین را ترک کنند. لیکن آن‌ها که دیگر تحمل آزار و اذیت دولت ترکیه و مزدورانش را نداشتند، نهایتاً مجبور به ترک خانه و کاشانه خود شدند.

البته مصطفی و همسرش زلیخا قبل از اشغال روستایشان، خلنیز، تصمیم داشتند آنجا را ترک کنند ولی وقتی دای و پدر بزرگ زلیخا از ترک روستا امتناع می‌کنند، همه تصمیم می‌گیرند که بمانند.

مصطفی و زلیخا در تاریخ بیستم آگوست ۲۰۱۸، حادثی را که طی شش ماه آخر سکونت در آفرین اشغالی برایشان اتفاق افتاده بود با خبرنگار آژانس خبری فرات در میان گذاشتند.

آن‌ها در خانه بوده‌اند که همه‌م غریبی اهل خانه را به هراس می‌افکند. کمی بعد جهادی‌ها مثل مور و ملخ با فریاد الله اکبر وارد روستا می‌شوند. صدای تیراندازی بی‌وقفه ادامه دارد و کودکان می‌گریند. دو روز بعد، تُرک‌ها از راه می‌رسند و به جهادی‌های مزدورشان ملحق می‌شوند. پس از آن اشغالگران شروع می‌کنند به دستگیری روستائیان. افراد زیادی دستگیر می‌شوند که سرنوشت بعضی از آن‌ها تا زمان تهیه گزارش نامعلوم است. همان‌روز مصطفی و زلیخا تصمیم می‌گیرند تا به آفرین بروند.

در آفرین، مصطفی را حین رفتن به محل کار، دستگیر می‌کنند. زلیخا از زبان همسایه‌ها می‌شنود که همسرش را گرفته‌اند و مزدوران برای آزادی او بیست میلیون لیر سوری فدیة می‌خواهند.

یکبار که اشغالگران برای دستگیری افراد به محله آن‌ها یورش می‌برند، زلیخا پنهان می‌شود ولی مشاهده می‌کند که زن دیگری را می‌برند.

مصطفی را از آفرین به ماراته می‌برند و شکنجه می‌کنند. به او و یکی دیگر یونیفورم نظامی می‌دهند که بپوشند. سپس از آن‌ها فیلمبرداری می‌کنند و در حین فیلمبرداری می‌گویند آنها ی.پ.گ هستند که تسلیم شده‌اند.

پس از مدتی نه اسیر دیگر هم به آن دو اضافه می‌شوند و آن‌ها را با چشمان بسته به جندرس می‌برند. می‌گویند "این‌ها تروریست‌هایی هستند که از جبهه آورده‌ایم." در آنجا او را هر روز از ساعت شش تا دوازده شب شکنجه می‌کنند.

او از جندرس به محلی دیگر و سپس به اعزاز منتقل می‌شود. در آنجا حدود هزار نفر اعم از زن و مرد زندانی بودند. مصطفی می‌گوید که آن‌ها را گرسنه نگاه می‌داشتند، هتک حرمت می‌کردند و از عصر تا صبح با هر وسیله‌ای تحت شکنجه قرار می‌دادند.

مصطفی شاهد بوده است که یکی از زندانیان اهل روستای حسن زیر شکنجه جان باخته است. همچنین جوان مجروحی که از راجو آورده بودند را مداوا نکرده‌اند و او پس از دو ماه فوت شده است.

اشغالگران تُرک به همراه مزدوران در بازجویی‌ها حضور داشتند. از آنجا که نود درصد دستگیر شدگان کُرد بودند، مزدوران به سختی می‌توانستند ترجمه کنند.

مصطفی پس از شصت و چهار روز اسارت و شکنجه، به آفرین بازگشت. او آفرین را بسیار غریب یافت. اکنون آفرین تبدیل به شهری شده بود که تعداد بسیاری مزدور از غوطه در آن حضور داشتند و اجازه نمی‌دادند مردم آفرین در خانه خود آسایش داشته باشند. اشغالگران هر روز سه - چهار نفر را دستگیر می‌کردند. زنان و دختران را می‌بردند. اگر می‌فهمیدند در خانه‌ای پول هست، به جرم اینکه اهالی خانه از اعضای ی.پ.گ یا آسایش هستند، آن‌ها را دستگیر و اموالشان را غصب می‌کردند. افراد وابسته به ا.ن.ک.س نیز با اشغالگران بودند.

اشغالگران سه بار به خانه آن‌ها آمدند تا زلیخا را دستگیر کنند ولی مصطفی و زلیخا پنهان شدند. چون خطر ربوده شدن زلیخا تشدید شد، آن‌ها دیگر نتوانستند در آفرین بمانند و گریختند.^{۴۹۷}

شاهد "ح"

یکی دیگر از بازماندگان که خانم میانسالی به نام ف.ا. است، بخشی از خاطرات خود را به شرح زیر تعریف می‌کند:

"از هر طرف خمپاره‌ها بر سر ما فرود می‌آمدند. به هر جا می‌رفتیم هوایماهای شناسایی بر فراز سرمان بودند. به همین دلیل مجبور شدیم

روستای خود را ترک کنیم و به آفرین برویم. زمانیکه حملات به آفرین تشدید شد، به ناچار آنجا را هم ترک کردیم. اتومبیل نداشتیم و پیاده بسوی کیمار راه افتادیم. دو سه روز در کیمار بودیم تا در بیست و یکم مارس، اشغالگران وارد آنجا شدند. چون راه‌ها بسته شد، ما دوباره به آفرین بازگشتیم. سه خانواده بودیم که در یک منزل سکونت داشتیم و از خانه خارج نمی‌شدیم. مدتی در آفرین ماندیم و پس از آن به روستای خود بازگشتیم. یک هفته بعد از رسیدن به روستا، پسر ما را دستگیر کردند. وقتی همسر ما رفت تا پسر ما را بیاورد او را هم گرفتند و هر دو را با ما شکنجه کردند. پسر و همسر ما آزاد شدند و تا مدتی کسی کاری با ما نداشت تا یک روز که من لباس می‌شستم، یک اتومبیل نظامی جلوی درب منزل ما ایستاد و من را دستگیر کردند. آن‌ها روسری من را از سرم باز کردند و با آن چشمانم را بستند. این حرکت برای من بسیار ناخوشایند بود. مرا با چشمان بسته سوار خودرو کردند و به مکان نامعلومی بردند. شب را در آن مکان ناشناس سر کردم و فردا صبح بازجویی آغاز شد.

یک عضو ا.ن.ک.س در بازجویی حضور داشت. او پرسید: "پسرت کجاست؟" جواب دادم: "پسرم رفت." او ادامه داد: "تو پسرت را فرستاده‌ای که با ارتش ملی بچنگد. شما آبی بودید ولی اکنون دیگر نوبت ماست." او اصرار داشت به اینکه من رئیس کمون هستم. وقتی انکار کردم یک تایر لاستیکی آوردند و تهدیدم کردند که دست و پایم را می‌زنند و من را داخل

تایر می‌گذارند. آن‌ها با لوله مرا کتک زدند. چنانچه سر و صورت و بدنم تمام کبود شده بود. بعد از بازجویی و شکنجه من را به زندان انداختند. در زندان، دو دختر دیگر را هم به سلول من آوردند. آثار شکنجه و کبودی کاملاً بر دست و صورت دخترها مشهود بود. یکی از آن‌ها شهناز نام داشت. شهناز را همراه با برادرش گرفته و آن‌ها را مقابل چشم هم شکنجه کرده بودند. دخترک تا وقتی آنجا بود غذا نخورد. او می‌گفت: "من غذای آن‌ها را نمی‌خورم".

هنوز نمی‌دانستم کجا هستیم. از یکی پرسیدم، جواب داد در باب هستیم. ولی یک گُرد گفت در مدرسه الكرامه آفرینیم. از صدای شکنجه شدگان تا صبح روز بعد نتوانستیم بخوابیم. آن‌ها هر شب سه جوان را می‌بردند و تا صبح شکنجه می‌کردند."

ف.ا. پس از دو هفته از زندان آزاد شد. او پس از آزادی به روستا باز نگشت و در آفرین ماند.

وی در ادامه اظهاراتش، وضعیت آفرین را بشرح زیر توصیف می‌کند:
"در آفرین زنان عمدتاً بیرون نمی‌رفتند. چون بیرون از خانه مورد حمله و آزار و اذیت قرار می‌گرفتند. بیشتر، جوانان را برای تأمین نیازهای خود به بیرون می‌فرستادیم. چند روز قبل یک دختر کلاس هشتمی را در راه مدرسه سوار یک ماشین کردند و بردند. از سرنوشت او اطلاعی در دست نیست. قبل از آن هم دختری را بردند امارات و از خانواده‌اش پنج میلیون لیر سوری

طلب کردند. سرنوشت او نیز نامعلوم است. از روستای ما نیز دختری را بردند و تاکنون هیچ کس از او اطلاعی ندارد.

[اشغالگران] زمین‌های مردم را تصاحب می‌کنند و به صاحبان آن‌ها می‌گویند "این از سر شما هم زیاد است." اشغالگران به کسانی که به زمین خود می‌روند اجازه نمی‌دهند حتی لقمه‌ای نان و آب با خود ببرند. در آفرین مردم دیگر صاحب اختیار مال و ملک و ناموسشان نیستند. ظاهراً این مزدوران هستند که در حق مردم ظلم می‌کنند ولی در اصل دولت ترکیه همه کاره است.

آن‌ها به زور کارت شناسایی ترکی می‌دهند. می‌گویند: "آفرین خاک دولت ترکیه است و اردوغان رئیس جمهور اینجاست. شما باید از شناسنامه ترکی استفاده کنید." اشغالگران در ایست‌های بازرسی به کسانی که برگه هویت ترکی ندارند، اجازه عبور نمی‌دهند.

نود درصد آفرین اکنون عرب است. تقریباً هیچ کردی در آن وجود ندارد. مغازه‌ها تا صبح باز هستند و غریبه‌ها در خیابان‌ها راه می‌روند ولی گردها نمی‌توانند بیرون بیایند. افراد وابسته به ان.ک.س هستند، اما آن‌ها هم کردی صحبت نمی‌کنند. ان.ک.س به اشغالگران خدمت می‌کند.

نیروهای به اصطلاح انتظامی (امنیتی)، همان داعش هستند فقط لباس عوض کرده‌اند. تمام کردار آن‌ها داعش منش است. از شب تا صبح مردم را شکنجه می‌کنند. پیش از این نیز فردی را که در راهنمایی و رانندگی آفرین کار می‌کرد

به اعزاز منتقل کردند و تاکنون دو ماه است که هیچ خبری از او نیست. وقتی مردم را به اعزاز می‌برند دیگری خبری از آن‌ها نمی‌شود. پنج - شش ماه پیش چند جوان را به آنجا بردند، هیچکس نمی‌داند کجا هستند و چه بلایی سرشان آمده است." ۴۹۸

شاهد "ط"

یکی از اهالی روستای دُملیا می‌گوید که مزدوران لشکر حمزه او و ده‌ها تن دیگر از اهالی روستا را ربودند و با چشمان بسته به زیر زمین بزرگی بردند که معلوم نبود کجاست. به گفته او، در این زیرزمین بیش از هزار نفر دیگر هم زندانی بودند. چهل و پنج نفر در یک اتاق و یک نان برای هر نفر در یک شبانه روز.

طی چند روز، یکی از اهالی خُلالکا زیر شکنجه جانباخت و یکی دیگر از فرط گرسنگی مرد. یکی از زندانیان هم بدلیل شدت جراحات و عدم مداوای زخم‌هایش جان خود را از دست داد.

پس از چند روز مزدوران لشکر حمزه او را به همراه یکصد و هفتاد و نه زندانی دیگر از جمله نوجوانان دوازده تا شانزده ساله، به مزدوران لشکر سلطان مراد فروختند. در زندان لشکر سلطان مراد زنانی بوده‌اند که به منظور باج خواهی از خانواده‌هایشان ربوده شده‌اند. آن‌ها توسط مزدوران شکنجه می‌شدند. بنا به شهادت وی، در زمان حضور او در این زندان، دوتن از زنان زندانی خود را آتش زدند.

شاهد پس از آن به ترکیه منتقل می‌شود تا شش ماه شاهد شکنجه‌های اشغالگران باشد. او تعریف می‌کند که در زندان ترکیه افراد ربوده شده را با طناب از سقف اتاقی آویزان و شکنجه می‌کردند. این شکنجه‌ها از قبیل شوک الکتریکی با جریان برق، کندن ناخن‌ها، بریدن گوش با چاقو و ریختن پلاستیک ذوب شده یا آب جوش بر بدن افراد بوده است.

شاهد "ی"

م.ش. و پسرش ج.ش. از دیگر کسانی بودند که در زمان اشغال نتوانستند از روستای خود خارج شوند ولی بدلیل آزار و اذیت اشغالگران پس از چند ماه به اجبار آنجا را ترک کردند تا خلاص شوند.

م.ش. به یاد می‌آورد که مزدوران اولین بار آن‌ها را با ضرب و شتم به مسجد روستا آوردند. سپس در حالیکه آن‌ها را کتک می‌زدند، سوار بر ماشین کردند و از آنجا بردند و پس از توقف در مکانی نامعلوم، آن‌ها را دوباره با ضرب و شتم از ماشین پیاده کردند.

او بعد از دو روز شکنجه آزاد شد. ولی پس از چند روز برای بار دوم او را بازداشت کردند و بردند. چند روز بعد دوباره آزاد شد، لیکن این بار بدلیل شکنجه‌های شدید، بینایی یک چشم خود را از دست داده بود.

شاهد "ی"

ج.ش. (پسر م.ش.) نیز تحت شکنجه اشغالگران هفتاد درصد از بینایی خود را از دست داده است. او دفعه سومی را که اشغالگران به روستا آمدند، اینگونه به یاد می آورد:

"زمانیکه به روستای ما آمدند، مردم را در مسجد جمع کردند و آن‌ها را تمام شب در مسجد نگه داشتند. صبح گفتند کسی نماز نخواند و همه از مسجد خارج شوند. پدرم پیش از من خارج شد. زمانیکه رفت او را زدند. من هم وقتی خارج شدم کتک خوردم. سپس ما را به روستای قمریئتلی بردند. در آنجا از هر نوع که فکرش را کنید، شکنجه شدیم. من نمی‌توانم بعضی کارهایی که با ما کردند را توصیف کنم. من و پدرم بسیار شکنجه شدیم. آن شکنجه‌ها حرمت و کرامت انسان را در هم می‌شکست. ما را در مقابل هم شکنجه می‌کردند. گفتند "نباید پدرش زنده بماند. او را می‌کشیم. [خطاب به من] بین وصیت پدرت چیست؟" از پدرم پرسیدم و او در پاسخ گفت: "پسرم] از راه راست که همان راه انسانیت است، منحرف نشو." با شنیدن این جواب، آن‌ها خیلی عصبانی شدند. به سوی پدرم رفتند و گفتند: "تو به پسرمت می‌گویی که در راه پ.ک.ک حرکت کند" و چاقو را روی گلویش گذاشتند. در همان حال با هم بحث می‌کردند که آیا فقط پدرم را سر بزنند یا سر من را هم از بدن جدا کنند. البته که نمی‌خواستند ما را بکشند و این تنها یکی از شکنجه‌های روحی بود.

پس از چند روز آزاد شدیم و به خانه ویرانه‌ای رفتیم. اما چند روز بعد دوباره آمدند و ما را بردند. در آنجا پنج نفر بودیم. ما را بسیار شکنجه کردند. سپس به جای دیگری منتقل شدیم و باز شکنجه‌ها ادامه یافت. نه آب و غذا می‌دادند و نه اجازه رفتن به توالت. هم تُرک‌ها و هم مترجم‌گرد، ما را شکنجه می‌کردند. شکنجه‌ها به حدی وحشتناک بود که آرزوی مرگ می‌کردیم تا خلاص شویم. به آن‌ها می‌گفتیم ما را بکشند.

پس از چند روز ما را آزاد کردند. وقتی به خانه برگشتیم، حال و روز پدرم از شکنجه‌اشغالگران برایم سخت‌تر بود. پدرم روی زمین دراز کشیده بود. بخاطر شکنجه‌ها یک طرف بدنش فلج و یک چشمش کور شده بود. سه روز بود که چیزی نخورده و نوشیده بودیم. غذا نداشتیم و کسی از ترس مزدوران جرأت نمی‌کرد به ما کمک کند. هرکس به ما کمک می‌کرد، مجازات می‌شد.

پس از چند روز دوباره بازگشتند. درحالی‌که عکسی از من داشتند که دست خود را به علامت پیروزی بلند کرده بودم، گفتند آمده‌ایم تا تو را ببریم اما اگر پول بدهی آزادت می‌کنیم. سه روز مهلت دادند تا دو هزار دلار به آن‌ها بدهم. پول را به آن‌ها دادیم و فرار کردیم چون میدانستیم که اگر بمانیم آن‌ها هر روز به بهانه‌ای برای باج‌خواهی مزاحم ما خواهند شد." ۴۹۹

شاهد "ل"

در سپتامبر ۲۰۱۸، یک زوج متاهل و نوزادشان در حال تردد با موتور سیکلت در شهر آفرین بودند که متوجه شدند توسط نیروهای پلیس نظامی تعقیب می‌شوند. ماموران پلیس آن‌ها را متوقف نموده و به اتهام عکاسی بازداشت کردند.

زن و مرد جوان در سلول‌های جداگانه روبروی یکدیگر نگهداری می‌شدند و نمی‌بایست با یکدیگر به زبان‌گردی صحبت کنند. هر دو تلفن همراه آن‌ها برای بررسی "ارتباطات مشکوک" به ترکیه فرستاده شد. پس از سه روز، زن آزاد شد اما مرد نزدیک به یک ماه در بازداشت بود و در این مدت شکنجه شد و به دادگاه نظامی انتقال یافت. وی نهایتاً در ازای پرداخت هزار و صد لیره ترکیه به حکم قاضی آزاد شد.^{۵۰۰}

در زمان بازداشت، اکثر قربانیان تحت شکنجه و سایر اشکال رفتار ظالمانه قرار می‌گیرند. روش‌های شکنجه از جمله شامل ضرب و شتم شدید، شلاق، شوک الکتریکی با برق شهری، ریختن آب جوش، چای داغ یا پلاستیک ذوب شده روی بدن، کم‌خوابی و تهدید به مرگ می‌باشد.

یک زن از اهالی شَرا، که منزل او روبروی یکی از بازداشتگاه‌های مزدوران سلطان مراد است، می‌گوید:

"ما دائماً صدای شکنجه‌ها را از آن خانه‌ای که تبدیل به بازداشتگاه شده است، می‌شنویم و از روی صداها می‌توانیم نوع شکنجه‌ها را تشخیص دهیم." ۵۰۱

عفو بین‌الملل در شانزدهم جولای ۲۰۱۸، خلاصه‌ای از یافته‌های اولیه خود در خصوص آفرین را به دولت ترکیه ابلاغ کرد و خواستار پاسخ شد. دولت ترکیه در بیست و پنجم جولای بدون ارائه پاسخ مشخص، بی‌طرفی عفو بین‌الملل را زیر سؤال برد. ۵۰۲

این سازمان در گزارش مورخ اول آگوست ۲۰۱۸ به نقل از شاهدی نوشت: "مردانی را دیدم که پیش چشم من فقط برای سرگرمی کتک می‌خوردند." گزارش مذکور ضمن اشاره به اینکه ترکیه بعنوان قدرت اشغالگر آفرین، مسئول رفاه مردم غیرنظامی است، اعلام کرد که نیروهای ترکیه به گروه‌های مسلح سوری اختیار داده‌اند تا بدون مانع، مرتکب نقض جدی حقوق بشر علیه غیرنظامیان در آفرین شوند.

مواردیکه در ادامه به ذکر آن‌ها خواهیم پرداخت، نمونه‌های دیگری از رویدادهای گزارش شده توسط شاهدان محلی هستند که تا هجدهم ژانویه ۲۰۱۹ در برخی منابع موثق خبری منتشر شده اند.

- ۴ آوریل، دکتر عبدالمجید عزت شیخو، رئیس دپارتمان ادبیات زبان کُردی در دانشگاه آفرین توسط مزدوران احرارالشام ربوده شد.
- ۹ آوریل، نظامیان و مزدوران ترکیه چهار زن را در روستای شیخوتکا ربودند. یکی از ربوده شدگان عظیمه نام داشت که عضو کنگره سُنّار بود و دیگری نظیره عضو دادگاه استیناف. هویت دو زن دیگر مشخص نیست.
- ۱۳ آوریل، در روستای عین حجر دو برادر به نام‌های آیت احمد رشید و ماهر احمد رشید توسط مزدوران تحت حمایت ترکیه ربوده شدند و از سرنوشت آن‌ها اطلاعی در دست نیست.
- ۱۶ آوریل، مزدوران گروه فیلق الرحمان دو جوان از اهالی روستای سُنْگِل را ربودند و از سرنوشت آن‌ها اطلاعی در دست نیست.
- ۱۶ آوریل، حسین حاجی شیخو (۵۵ ساله) و کولین بلال حَمو (۸۵ ساله) از اهالی روستای خُلّالکا توسط مزدوران ترکیه ربوده و با وحشیگری شکنجه شدند. برادر بلال حَمو نیز هفته قبل توسط مزدوران ترکیه سر بریده شده بود.
- ۱۶ آوریل، یک جوان بیست ساله از روستای قیبار ربوده شد.
- ۱۸ آوریل، سیزده شهروند از اهالی روستای گوَبک ربوده شدند.
- ۱۹ آوریل، مزدوران به خانه فردی به نام علی ابراهیم در روستای نسریه حمله کردند. علی ابراهیم که در خانه نبود، در مرکز روستا دستگیر می‌شود و در بازداشت او را شکنجه می‌کنند. (عکس‌هایی که آثار شکنجه بر پشت و پاهای علی ابراهیم را نشان می‌داد توسط آژانس مزوپوتامیا منتشر شد.)
- ۲۰ آوریل، هنگامی که زن جوان سی ساله، زوزان بشیر سلیمان، به همراه خانواده‌اش در حال بازگشت از شهبای به روستای خود، کَفَرَصَفَره بودند، درایست و بازرسی تُرند که دو مزدور ارتش آزاد و دو سرباز تُرک در آن حضور داشتند، بازداشت و به نقطه

نامعلومی منتقل می‌شود. زوزان به این دلیل بازداشت شد که معلم تربیت بدنی بوده است. ۵۰۳

۲۱ آوریل، نیروهای رژیم ترکیه در روستای میرکان یک روستایی چهل و هشت ساله را ربوده و پس از غارت خانه‌اش، آن را غصب کردند.

۲۴ آوریل، منابع محلی در منطقه جندرس اعلام کردند که سربازان ترکیه و مزدوران زنی از اهالی روستای تل سلور ربوده، او را شکنجه کرده و مورد تجاوز قرار دادند.

۲۵ آوریل، در روستای کیمار، نظامیان ترک دو برادر به نام‌های احمد حسن و مراد حسن را ربوده و شکنجه کردند.

۲۵ آوریل، در روستای کورزل محمد غلو عمر (۴۵ ساله) و عبدالرحمن ولو (۵۰ ساله) از منازل خود ربوده شده و به جای نامعلومی منتقل شدند. در عین حال مزدورانی از غوطه شرقی منزل آن‌ها را غصب کردند.

نیروهای سازمان میت به منزل یک خانواده ایزدی، معروف به مندو در محله اشرفیه آفرین یورش بردند و همه آن‌ها را دستگیر کردند. عدنان حَجیکو، پدر خانواده پس از شکنجه بسیار آزاد شد، درحالی‌که تحت شکنجه سلامت روانی خود را از دست داده و دیوانه شده بود. سایر اعضای خانواده به نام‌های زکیه، رزگان و آلان هم به زندانی در ترکیه منتقل شدند. این خانواده ایزدی اصالتاً از اهالی روستای قیبار بودند.

در صبح بیست و ششم آوریل، محمد مصطفی خلیل، نوجوانی شانزده ساله از اهالی روستای سیمالکا، برای خرید نان از خانه خارج شد. مزدوران، در مسیر نانویی محمد را ربودند و او را برای جابجایی بار در یک انبار به

بیگاری کشیدند. پس از جابجایی بارها، مزدوران محمد را با چاقو زخمی کردند و پیکر زخمی او را کنار جاده انداختند. چندی بعد، روستاییان نوجوان زخمی را کنار جاده دیدند و او را برای درمان به بیمارستان نظامی آفرین بردند. لیکن بیمارستان نظامی از درمان محمد سر باز زد و روستاییان مجبور شدند او را به بیمارستان اعزاز ببرند. محمد قبل از رسیدن به بیمارستان بر اثر شدت جراحات فوت کرد.

۲۷ آوریل، در روستای قطمه شانزده ایزدی پانزده تا هفتاد ساله را از منازل خود خارج کرده و به مسجد روستا بردند. سرنوشت سه تن از آنها مشخص نیست. ۲۷ آوریل، در روستای قورنه یک روستایی بیست و هشت ساله را شکنجه کردند و سپس ربودند.

۱ مه، جوان بیست و هفت ساله‌ای به نام عدنان عبدالحنان اهل روستای مَزَن به جرم ارتباط با خودمدیریتی آفرین ربوده شد.

۲ مه، اشغالگران مردی از اهالی روستای چَقَل را ربودند.

۶ مه، متعاقب عملیات ارتش ترکیه و مزدورانش در مرکز آفرین، پنج شهروند آفرینی شامل زن و کودک توسط مزدوران ربوده شدند.

۱۲ مه، نظامیان تُرک یک زن به نام خدیجه را در مرکز آفرین ربودند. آن‌ها همچنین یک نوجوان شانزده ساله را در روستای کاخَره، یک مرد را در روستای خَجیکا و یک پدر و پسر را در روستای مَشحلا ربودند.

۲۰ مه، سازمان میت در روستای خرابه سلوگ سه نفر را ربود. همزمان نظامیان تُرک و مزدوران هم چهار نفر دیگر را در این روستا ربودند.

۲۰ مه، اشغالگران در روستای کورزَل دست کم بیست و یک نفر را ربودند.

۲۳ مه، مزدوران یک مرد سی و دو ساله را از روستای چَقَل ربودند.

۲۵ مه، اشغالگران یک جوان اهل مَعْمِلَ را که همراه با خانواده خود به سمت روستای قوچه در حرکت بود، ربودند و به مکان نامعلومی منتقل کردند.

۲۵ مه، یک مرد که در مزرعه خود در روستای بالیا کار می‌کرد توسط اشغالگران ربوده شد.

شاهدان عینی می‌گویند که اشغالگران مردان جوان را برای کندن سنگر و خندق به بیگاری می‌برند و به زنان و دختران تجاوز می‌کنند.

۲۵ مه، یک مرد چهل ساله در کَفَرَصَفْرَه ربوده شد.

۳۰ مه، اشغالگران یک مرد سی و پنج ساله را از کَفَرَصَفْرَه ربودند.

۱ ژوئن، اشغالگران، ساعت دو بامداد پنج غیر نظامی از طایفه بوبان را در آفرین کشتند. یک زن و کودک وی نیز در میان کشته شدگان بودند.

۱ ژوئن، طی بازرسی خانه‌ها در روستاهای کَفَرَصَفْرَه، دیربلوط و حاجیلر سه شهروند ربوده شدند.

۱۱ ژوئن، اشغالگران پنج جوان هجده تا سی ساله را از روستای کُبَاشین ربودند.

در ساعت دو بامداد سیزدهم ژوئن، مزدوران تیپ سلطان سلیمان شاه به منزل خانواده شیخو در شیه که از خانواده‌های وابسته به ان.ک.س بودند، حمله کردند و زنان و کودکان خانواده را با خود بردند. مزدوران ساعت شش صبح بازگشتند و مردان خانواده را نیز دستگیر کردند. گفته می‌شد که مجموعاً حدود چهل نفر از اعضای خانواده دستگیر شده‌اند.

ساعت چهار صبح روز پانزدهم ژوئن، نظامیان تُرک و مزدوران مسلح، روستای دارگر را محاصره کردند. سپس مزدورانی که لباس داعش به تن

داشتند با خودروهای زرهی وارد روستا شدند و شصت نفر از اعضای خانوادهٔ علیکو را با توسل به زور و تهدید با خود بردند.

در یک عملیات دستگیری دسته جمعی دیگر، مردی از اعضای شورای محلی دست‌نشاندهٔ ترکیه که سوء استفاده‌های مزدوران گروه العمشات را افشا کرده بود، توسط اعضای این گروه در شیه بازداشت شد. مزدوران در حین بازداشت با اسلحه به پای این مرد شلیک کردند و او یک روز پس از آزادی بر اثر جراحات وارده جان خود را از دست داد.

۲۷ ژوئن، نیمه‌های شب اشغالگران در روستای قطمه نارنجکی را بداخل خانهٔ یک خانوادهٔ ایزدی پرتاب کردند که انفجار آن باعث جان باختن فاطمه هامکه، شصت و شش ساله شد. حنان بایرام همسر فاطمه نیز قبلاً توسط اشغالگران دستگیر و شکنجه شده بود.

۲۸ ژوئن، جسد دو مرد به نام‌های محمد علی (۱۷ ساله) و خَلف (۳۵ ساله) پدر سه فرزند، که از چهار روز پیش ناپدید شده بودند در باغ اناری در برج عبدالله کشف شد. خَلف مرد عربی بود که با آغاز جنگ داخلی سوریه برای یافتن محلی امن به آفرین پناه آورده بود.

ساعت هشت صبح روز سی‌ام ژوئن نیروهای اشغالگر با یورش به خانهٔ گُردها در محله‌های اشرفیه و محمودیه آفرین، هجده جوان را دستگیر و به مکان نامعلومی منتقل کردند. در زمان حمله سربازان تُرک حضور داشتند و کسانی که مقاومت می‌کردند را به زور با خود می‌بردند. گفته می‌شد که نیروهای دولتی ترکیه پس از بمب‌گذاری بیست و هفتم ژوئن، فشار خود را

در مرکز شهر آفرین افزایش داده‌اند و تا سی‌ام ژوئن شصت نفر را در جندرس و نود نفر را در مرکز آفرین دستگیر کرده‌اند. بازداشت شدگان تحت شکنجه قرار گرفتند و سپس تعدادی به اعزاز و تعدادی به ترکیه منتقل شدند. اوایل جولای، اشغالگران در روستای کُباشین، خواننده معروف آفرینی، حسن عبدو را ربودند.

۱ جولای، میان دو خانواده ساکن در جاده گاراژ آفرین، نزدیک فرهنگسرا با مزدوران جر و بحث در گرفت و در مقابل، مزدوران به داخل هر دو خانه نارنجک پرتاب کردند. ۳ جولای، اشغالگران محمد ایبش نَسان (۵۵ ساله) از روستای حاج حسن را بدون دلیل ربوده و سپس تحت شکنجه به قتل رساندند. آن‌ها پیش از این نیز دختر این شهروند را ربوده و پس از دریافت مبلغ هنگفتی از خانواده او را آزاد کرده بودند. ۳ جولای، مزدوران گروه جبهه‌شامیه در روستای میرکان دوازده غیرنظامی هجده تا شصت ساله را ربودند.

۱۲ جولای، جسد حمدی عبدو که هفتم جولای ربوده شده بود، در مزرعه‌ای در جنوب بُراد پیدا شد درحالی‌که آثار شکنجه و حشيانه بر بدن او نمایان بود و یک دست و یک پایش را بریده بودند. مزدوران اجازه نمی‌دادند کسی به جنازه نزدیک شود. همسر حمدی نیز قبلاً تحت شکنجه توسط یکی از فرماندهان مزدور بنام ابوعلی حیانی جانباخته بود.

۱۴ جولای، مزدوران لشکر حمزه چهار غیرنظامی بیست و هفت تا پنجاه ساله را در باسوته ربودند و آن‌ها را به مکان نامعلومی منتقل کردند.

۱۵ جولای، مزدوران لشکر حمزه هفت جوان نوزده تا سی و هفت ساله را در ایسکا ربودند. آن‌ها جوانان ربوده شده را به یک کلبه روستایی منتقل نموده و در آنجا شکنجه کردند.

۱۶ جولای، اشغالگران در تاکستان جنوب ماباتا (دره جعفر) حداقل پانزده خانه را آتش زدند و هشت غیر نظامی از جمله یک زن جوان بیست و دو ساله و پدر پنجاه ساله‌اش را ربودند.

۱۸ جولای، مزدوران چهار شهروند را از روستای خَلیر و یک شهروند را از روستای کُبَاشین ربودند.

۱۸ جولای، یک شهروند چهل ساله آفرینی به نام عبدالرحمن خَج خلیل در نتیجه شکنجه توسط مزدوران احرارالشرقیه جان سپرد.

۱۹ جولای، مزدوران شش نفر از اهالی جندرس را ربودند. همچنین یکی از اهالی به نام ولید حسن که قبلاً ربوده شده بود، در حالی آزاد شد که بر بدن او آثار شکنجه شدید نمایان بود.

۲۲ جولای، متعاقب بستن مسیرهای جنوبی جندرس و استقرار گروه‌های جیش الشرقیه و کتاب الفاروق در بلندی‌های مشرف به این مسیرها و ایجاد ایست و بازرسی‌های متعدد برای محدود کردن تردد، جوانی به نام عبدو محمد توبال بدست یکی از مسئولان جیش الشرقیه کشته شد.

۲۳ جولای، اشغالگران دو برادر به نام‌های جاسم عبد عفارم (۲۳ ساله) و خلف عبد عفارم (۲۵ ساله) را در روستای خربه‌الجوز نزدیک دروازه مرزی باب‌الهوی (ادلب) کشتند. مزدوران احرارالشام قبلاً این دو برادر آفرینی را ربوده و به زندانی در ادلب منتقل کرده بودند. جاسم و خلف در ادلب به طرز وحشیانه‌ای شکنجه شدند و مزدوران برای آزادی آن‌ها پول زیادی از خانواده‌شان طلب کرده بودند.

۲۴ جولای، شاهین بغدادی، شصت و دو ساله، پدر هشت فرزند و ساکن آفرین توسط اشغالگران ربوده و تحت شکنجه قرار گرفت. او قبلاً نیز چندین بار توسط رژیم سوریه دستگیر شده بود و طی شکنجه، ناخن و دندان‌های وی را کشیده بودند.

۳۰ جولای، پس از وقوع انفجار در مرکز تجمع اشغالگران در باسوته، اشغالگران به خانه‌های مردم یورش بردند و حداقل چهار نفر را دستگیر کردند.

۳۱ جولای، اشغالگران بازار شعبی آفرین را محاصره کرده و سه نفر را ربودند. محاصره بازار تا هنگام ظهر ادامه داشت. یکی از بازداشت شدگان جوان بیست و شش ساله اهل روستای کورکا بود که به ترکیه منتقل شد.

۲ آگوست، اشغالگران نُه شهروند هجده تا شصت و پنج ساله از جمله یک زن را در روستای ذَمَلِیا شکنجه کرده و سپس ربودند. ویدیویی که در این مورد منتشر شد یک غیرنظامی برهنه را نشان می‌داد که دستانش از پشت بسته شده بود و او را با مشت و لگد می‌زدند.

۵ آگوست، اشغالگران در بَهدینا نُه غیرنظامی بیست و پنج تا پنجاه ساله از جمله یک زن را ربودند.

۶ آگوست، مزدوران لشکر حمزه در برج عبدالله چهار غیرنظامی سی و سه تا چهل و پنج ساله از جمله یک معلول را ربودند و به مکان نامعلومی منتقل کردند.

۹ آگوست، اشغالگران در روستای برج‌حیدر حدود سی خودرو را توقیف کردند و نیمی از اهالی را ربودند. تمامی تلفن‌های روستائیان جمع‌آوری شد و کسی حق ورود به روستا یا خروج از آن را نداشت. چهار روز بعد، سه جوان از ربوده شدگان که از فرط شکنجه رو به مرگ بودند به بیمارستان منتقل شدند.

۹ آگوست، شش نفر از یک خانه واقع در روستای حمامه ربوده شدند.

۱۲ آگوست، پلیس نظامی در جوقه یک شهروند را ربود.

۱۲ آگوست، در جندرس اعضای فِیَلِق‌الشام دو شهروند را ربودند.

۱۳ آگوست، پلیس نظامی حوالی ساعت نُه شب به منزلی در محله زیدیه آفرین حمله برده و دو زن سی و چهار و سی و شش ساله را ربود.

۲۷ آگوست، شب هنگام اشغالگران در روستای دارگَر چهار شهروند را ربودند.

۲۹ آگوست، مزدوران فیلق‌الشام در روستای برج حیدر شانزده روستایی بیست تا شصت ساله را ربودند.

۲۹ آگوست، مزدوران لشکر حمزه در عین دارا شش شهروند بیست تا پنجاه ساله را پس از شکنجه، ربودند و به مکان نامعلومی منتقل کردند.

۳ سپتامبر، مزدوران جیش السلام در جاده تُرند - آفرین دو برادر ایزدی شصت و شصت و چهار ساله را ربودند. آن‌ها برادران فاطمه هامکه بودند که قبلاً توسط نارنجکی که مزدوران به خانه‌اش پرتاب کردند کشته شده بود.

۸ سپتامبر، مزدوران جبهه‌شامیه در روستای دارگُر شانزده شهروند را ربودند. آن‌ها در محله اشرفیه آفرین نیز دو شهروند را شکنجه کردند و ربودند.

۸ سپتامبر، مزدوران احرارالشام در روستای کورزل ده غیرنظامی از جمله یک زن را ربودند.

۹ سپتامبر، مزدوران احرارالشام و لشکر حمزه پنجاه شهروند روستای کورزل را ربودند و خانه‌هایشان را غارت کردند. اشغالگران ضمن شکنجه دستگیرشدگان، از خانواده‌هایشان طلب فدیة کردند.

۹ سپتامبر، مزدوران احرارالشام در روستای کفرشیله ده شهروند پانزده تا چهل و سه ساله را ربودند که در بین آن‌ها زن و کودک هم بود. این شهروندان مورد شکنجه قرار گرفتند و یکی از آن‌ها که جوان هجده ساله بود با ضربات چاقو زخمی شد.

۱۳ سپتامبر، مزدوران جبهه‌شامیه سه چوپان را در شیراوا ربودند و به زندان باسوته معروف به زندان قلعه بردند و شکنجه کردند.

۱ اکتبر، اشغالگران در روستای قیبار، بسیاری از ایزدی‌هایی که به باغ‌های زیتون خود می‌رفتند ربودند. تعداد زیادی از ربوده شدگان زن بودند.

۲۱ دسامبر، نظامیان تُرک با توسل به زور وارد خانه اهالی روستای کورزل شدند و ده‌ها غیرنظامی از جمله زنان و کودکان را ربودند.

۲۶ دسامبر، اشغالگران در روستای میرکان سه سالمند پنجاه و هشت، هفتاد و هشتاد ساله از جمله دو زن را ربودند.

۱۸ ژانویه، جسد شکنجه شده عگید محمد، بیست و چهار ساله و پدر دو کودک، که سه روز پیش توسط اشغالگران در روستای آواز ربوده شده بود، در یک باغ زیتون نزدیک روستا پیدا شد.

هرچند برخی از جنایات ترکیه در آفرین فاش شده است، اما هنوز شناسایی، دسترسی یا تحقیق درباره بسیاری از موارد برای کمیته‌های حقوق بشر دشوار است. به همین دلیل آوین حاج حمو، عضو سکوی حقوقدانان سوریه برای دفاع از آفرین، با تأیید اینکه نود درصد حقایق در آفرین پنهان است، از جامعه جهانی خواست تا کمیته‌ای مستقل برای ورود به آفرین و بررسی حقایق ایجاد کند.^{۵۰۴}

باج‌گیری، دزدی و غارت

گزارش‌های متعدد نشان می‌دهد که بسیاری از آدم‌ربایی‌ها به قصد باج‌گیری و تحت عناوین پرداخت دیه، جزیه، فدییه و یا غرامت انجام می‌شود. بنا بر این گزارش‌ها هر گروه از مزدوران، مستقلاً اقدام به اخاذی می‌کنند و برخی افراد چندین بار توسط گروه‌های مختلف ربوده شده‌اند.

از میان موارد مستند، باج‌ها عموماً بین ۲ تا ۶ میلیون پوند سوریه (بین ۹۳۰۰ تا ۲۸۰۰۰ دلار) بوده‌اند اما در مواردی مبالغ بالاتر حتی یکصد هزار دلار هم مطالبه شده است. به نظر می‌رسد که اعضای گروه‌های مسلح، مبلغ باج

درخواستی را بر اساس اطلاعاتی که در مورد وضعیت مالی خانواده‌ها دارند، تعیین می‌کنند و عموماً افراد با وضع مالی بهتر یا آن‌ها که در خارج از کشور اقوام ثروتمند دارند، هدف اخاذی قرار می‌گیرند.

اشغالگران همچنین از مردان جوانی که قبلاً جزء واحدهای دفاع مدنی بوده‌اند، دیه می‌گیرند و مبلغ دیه بین ۱۵۰۰ تا ۴۰۰۰ دلار متغیر می‌باشد.

علاوه بر باج‌گیری در مناطق اشغال شده معمولاً دزدی، غارت و تخریب اموال شهروندان هم توسط نیروهای اشغالگر جریان دارد. اشغالگران مسلح، غیرنظامیان را بدون دلیل دستگیر می‌کنند، خانه‌هایشان را آتش می‌زنند و اموالشان را می‌دزدند بدون اینکه بازخواست شوند.

مواردیکه در ادامه به ذکر آن‌ها خواهیم پرداخت، تنها نمونه‌هایی هستند از رویدادهای گزارش شده توسط شاهدان محلی تا پایان سال ۲۰۱۸.

۲۲ آوریل، اشغالگران شش جوان ایزدی از یک خانواده ساکن روستای قیبار را ربوندند و در ازای آزادی آن‌ها پنج هزار دلار گرفتند.

۲۲ آوریل، مزدوران خانه شخصی بنام حنان طاهر در روستای قوری‌گل را غارت کرده و به آتش کشیدند.

۲۵ آوریل، در روستای قوری‌گل فردی به نام محمد بریم ربوده شد و مزدوران از خانواده وی درخواست فدیة کردند.

۲۷ آوریل، در روستای قطمه پس از شکنجه یک زوج، از آن‌ها دو هزار و پانصد لیر سوریه گرفتند و خانه آن‌ها را هم مصادره کردند.

۵ مه، اشغالگران با دو دستگاه کمباین، گندم مزارع ده کشاورز از اهالی شَرا به مساحت حدود پنجاه هکتار (حدود دویست تن گندم) را درو کردند و دزدیدند تا به ترکیه ببرند.

۷ مه، بنا به گفته یکی از اهالی روستای کورتک، اشغالگران بیست و پنج خانۀ این روستا از جمله خانۀ خود او (که طی درگیری‌ها هیچ آسیبی ندیده بود) و یک کارگاه روغن‌گیری را غارت و سپس توسط بولدوزر تخریب کردند. آن‌ها همچنین دویست اصله درخت زیتون روستائیان را هم از ریشه کندند. بدین ترتیب تقریباً نصف روستا ویران شد و در مابقی خانه‌های روستا مزدورانی از غوطه و جاهای دیگر را اسکان دادند.

۹ مه، اشغالگران به غارت اموال و شکنجۀ اهالی روستای قورتا پرداختند و شانزده روستایی از جمله یک زن را ربودند.

۱۲ مه، مزدوران با سه دستگاه کمباین، گندم مزارع جندرس را درو کرده و بردند و در عین حال روستائیان معترض را به مرگ تهدید می‌کردند.

۲۰ مه، اشغالگران پنج شهروند اهل روستای چقماق را ربودند و تنها یکی از آن‌ها را پس از دریافت پانصد هزار لیر سوریه آزاد کردند.^{۵۵}

۲۵ مه، در روستای گمروک، مزدوران بار کامیون یک شهروند را غارت کردند و از وی سیصد و پنجاه دلار گرفتند.

۲۵ مه، در یکی از روستاهای ماباتا جوانان روستا را به مکان نامعلومی بردند و برای آزادی هر نفر پنج هزار دلار طلب کردند.

۲۵ مه، مزدوران در روستای قَرْمِیْتَلُ مردی چهل ساله را به طرز فجیعی کتک زدند و از خانواده‌اش خواستند تا در عرض سه روز، ده هزار دلار پرداخت کنند.

۲۵ مه، در بلبل چهارهزار رأس گوسفند روستائیان توسط نیروهای اشغالگر دزدیده شدند

۶ ژوئن، اشغالگران حدود چهل الی پنجاه خانوادهٔ عرب را در یکی از روستاهای آفرین اسکان دادند و همهٔ زیتون‌ها را غصب کردند.

۱۱ ژوئن، اشغالگران چهار روستایی از اهالی برج‌قاص را ربودند و پنج گوسفند آن‌ها را دزدیدند و سپس برای آزادی هر نفر هزار دلار از خانواده‌اش طلب کردند.

۱۱ ژوئن، در ماباتا یکصد و ده جوان دستگیر و در بازداشت شکنجه شدند تا خانواده‌هایشان برای آزادی هر جوان پنجاه هزار لیر سوریه بپردازند.

شاهد "م"

در پانزدهم ژوئن، اشغالگران به منزل یک خانوادهٔ ایزدی هجوم بردند. چندی بعد، مادر خانواده در یک مصاحبه جزئیات واقعه را بشرح زیر بازگو کرد:

"حوالی ساعت نه شب، شش مرد نقابدار قیاق‌الشم به خانه ما هجوم آوردند و ما را به همکاری با ی.پ.گ متهم کردند. آن‌ها من، شوهرم، پنج فرزندمان و خواهرم را که آن شب در منزل ما بود، با اسلحه‌های خود تهدید می‌کردند. اشغالگران مدعی شدند که ما اسلحه و تروریست‌ها را در خانهٔ خود مخفی کرده‌ایم. در حالیکه تنفگ‌هایشان را روی سر ما گذاشته بودند، دستور دادند که موبایل‌هایمان را درآوریم. آن‌ها چندین بار سعی کردند به من دست بزنند، اما من مقاومت کردم و اصرار کردم که یک زن مرا بازرسی کند. گفتند اگر موبایلی از من پیدا کنند مرا می‌کشند. بیش از یک بار سعی کردند به من و دختر بزرگم که چهارده ساله است نزدیک شوند. آن‌ها دخترم را به حمل سلاح متهم نموده و او را تروریست خطاب کردند. یکی از آن‌ها خواست او

را به بهانه بازرسی، تنها به اتاقش برید و ادعا کرد که زیر پتویش اسلحه پنهان کرده است. دخترم به دور خود پتو پیچیده بود چون وقتی اشغالگران به خانه هجوم آوردند، لباس خواب بر تن داشت. ما می‌ترسیدیم که آن مرد به او تجاوز کند. من در صورتش فریاد زدم و اجازه ندادم به دخترم نزدیک شود و اصرار کردم که یک زن بازرسی را انجام دهد. درحالی‌که خانه را جستجو می‌کردند، به ما می‌گفتند که کافر هستیم و از خدا نمی‌ترسیم. ما را زرتشتی خواندند و گفتند که ما مستحق قتل عام هستیم. از شوهرم کلید خواستند تا ماشینش را برای یافتن اسلحه جستجو کنند و چون چیزی پیدا نکردند، ماشین را گرفتند و مجبورمان کردند تمام پولی را که داشتیم تحویل بدهیم. وحشت و ترسی که در آن شب تجربه کردیم بر دختر هشت ساله ما تأثیر بدی گذاشت. او لال شد و تا چهار ماه کلمه‌ای بر زبان نیاورد. بعد از ماجرا خانه را ترک کردیم و به آفرین رفتیم. یک هفته در آنجا ماندیم تا بچه‌ها آرام شوند. وقتی به روستا برگشتیم، دیدیم خانه ما خاکستر شده است. در غیاب ما، مردان مسلح خانه را آتش زده بودند و هرچند همسایه‌ها سعی کرده بودند آتش را خاموش کنند، اما آتش تمام خانه را فرا گرفته بود."

پس از این جریانات، خانواده زن ایزدی آفرین را به مقصد قامشلو ترک و نهایتاً به عراق مهاجرت کردند.^{۵۰۶}

۱۶ ژوئن، اشغالگران در روستای کورزل جوان سی و پنج ساله‌ای را دستگیر کردند و خودروی برادر او را دزدیدند. آن‌ها برای آزادی جوان از خانواده‌اش هزار دلار فدییه طلب کردند.

۲۵ ژوئن، مزدوران ده‌ها خانه را در روستای شُخورزه به آتش کشیدند.

۲۵ ژوئن، در منطقه شییه، مزدوران تیپ سلطان سلیمان شاه به منزل یکی از شهروندان به نام محمد شیدی، حمله کردند و پس از غارت، خانه را به آتش کشیدند. ۳ جولای، مزدوران گروه لواءالشمال هشت شهروند بیست و هفت تا چهل و پنج ساله را از روستای آوراز ربودند و آن‌ها را به زندانی در روستای قوپه منتقل کردند تا از خانواده‌هایشان فدییه بگیرند.

۶ جولای، مزدوران فیلِق‌الشام و لشکر حمزه دو تن از اهالی روستای ساتیا را به منظور باج‌گیری ربودند.

۷ جولای، مزدوران لواءالشمال، جبهه‌شامیه و احرارالشرقیه پس از ورود به روستای گوبک، تمامی جوانان روستا را شکنجه و منازل و اموال روستاییان را غارت کردند. سپس چهار شهروند بیست تا پنجاه و پنج ساله را ربوده و به مکان نامعلومی منتقل کردند.

۷ جولای، مزدوران فیلِق‌الشام به روستای بازیان یورش برده و جوانی بیست و پنج ساله به نام عگید حسن را ربودند. عگید پیش از این نیز سه بار توسط مزدوران ربوده و پس از گرفتن باج از خانواده‌اش آزاد شده بود.

۷ جولای، مزدوران لشکر حمزه، پیرمردی به نام حمدی عبدو (۷۰ ساله) از اهالی روستای براد و همسرش سلطان خلیل نصیرو را ربودند و معادل هفت میلیون لیر سوریه جواهرات آن‌ها را نیز دزدیدند.

۹ جولای، مزدوران به روستای چوبانا یورش بردند و ضمن شکنجه پیرمرد هشتاد ساله‌ای به نام "مامو مامو" به دختر معلولش دستبند زدند و او را نیز شکنجه کردند. آن‌ها پس از شکنجه پدر و دختر، خانه آن‌ها را غارت کردند و پول‌هایشان را دزدیدند. ۹ جولای، مزدوران لواء‌الشمال و جبهه‌شامیه بار دیگر به روستای گوئک حمله کردند و ده روستایی سی تا پنجاه و هشت ساله را به بهانه مسلح بودن ربودند و شکنجه کردند. آن‌ها خانه‌ها و اموال روستاییان را به سرقت بردند و تلفن اهالی روستا را نیز ضبط کردند.

۱۰ جولای، اشغالگران شب هنگام خانه و کارگاه مردم در روستای ساریا را به آتش کشیدند.

۱۱ جولای، اشغالگران چهار شهروند بیست و سه تا شصت ساله را از روستای ماسکا ربودند و خودروی یکی از آن‌ها را نیز با خود بردند.

۱۱ جولای، مزدوران قلیق‌الشمال در روستای باعی نه شهروند بیست و شش تا شصت ساله را ربودند و برای آزادی هر نفر از خانواده‌اش دویست هزار لیر سوریه فدیہ طلب کردند.

۱۱ جولای، مزدوران گردان احفاد رسول چهار خانه را در روستای ساریا به آتش کشیدند. آن‌ها فریاد می‌زدند که تمام آفرین را به آتش خواهند کشید.

۱۱ جولای، مزدوران تیپ‌های المنتصر بالله، سلطان محمد و احفاد رسول، یک کارگاه پتوبافی در منطقه راجو را آتش زدند.

صبح بیست و دوم جولای، مزدوران گروه جبهه‌شامیه به روستای چقل یورش بردند. آن‌ها از هر خانه یکی دو نفر را بیرون کشیدند و نهایتاً سی نفر از اهالی اعم از دختران جوان و ریش سفیدان روستا را دستگیر کردند. اشغالگران چشمان دستگیر شدگان را بستند و آن‌ها را به مکانی بردند که با

ماشین حدود یک ساعت و نیم از روستا فاصله داشت. افراد مسلح آن‌ها را از خودروها پیاده کردند و کتک زدند و پس از بی‌حرمتی زیاد، همه را به یک زیرزمین بردند. در زیرزمین چشم بندها را باز کردند و شمارهٔ تلفن خانواده‌هایشان را از آن‌ها گرفتند. سپس پنج مزدور آنها را کتک زدند. مزدوران طی تماس تلفنی با خانوادهٔ دستگیر شدگان، برای آزادی هر نفر سه هزار دلار فدیة طلب کردند و گفتند کسانی که فدیة را نپردازند کشته خواهند شد.

۲۷ جولای، اشغالگران منزل یکی از شهروندان در بخش شمالی ماسکا را غارت کردند.

۲۸ جولای، اشغالگران در روستای ماسکا، سه جوان بیست و دو تا سی و سه ساله را حین کار در مزرعه، دستگیر و تلفن همراه آن‌ها را ضبط کردند.

۳۰ جولای، در جندرس بیش از سی شهروند را ربودند. مزدوران اشیا با ارزش ربوده شدگان را دزدیدند و خانه‌هایشان را غصب و غارت کردند.

در روش جدیدی از اخاذی، اشغالگران عکس ربوده شدگان را برای اقوام آن‌ها در اروپا می‌فرستند و در ازای جان اسرا از بستگانشان طلب فدیة می‌کنند.

۳۱ جولای، اشغالگران شب هنگام به خانهٔ شخصی به نام محمود اوسکو در مرکز آفرین یورش بردند. آن‌ها محمود را شکنجه و وسایل او را ضبط کردند. وقتی محمود در مقابل آنان ایستادگی کرد او را با چاقو زدند.

۱۲ آگوست، مزدوران لشکر سلطان مراد در آفرین کابل‌های برق را دزدیدند و خانه‌ها را غارت کردند.

۱۲ آگوست، اشغالگران مسلح محصول باغات میوه آفرین را در ده‌ها روستا از دره جَرَجَم روستای میرکان تا دره شیه دزدیدند و به ترکیه بردند. در عین حال، مزدوران تیپ سلطان سلیمان و تیپ سعد بن وقاص درختان زیتون مردم منطقه شیه را به مبلغ هزار لیر سوری به ازای هر درخت به مهاجرانی که از ادلب آمده بودند رهن دادند.

گروه‌های مزدور برای رواج واحد پول ترکیه، به جای دلار از خانواده‌های ربوده شدگان در آفرین لیر ترکیه طلب می‌کنند.

۱۵ آگوست، اشغالگران در روستای قسطل کیشک شانزده شهروند را ربوندند و ازای آزادی آن‌ها از خانواده‌هایشان طلب فدیة کردند. مزدوران قبل از ربودن شهروندان، آن‌ها را به درختان بسته و شکنجه کرده بودند.

۱۶ آگوست، اشغالگران پنج غیرنظامی بیست و سه تا شصت و هشت ساله از روستای کورزل را ربوندند و برای آزادی آن‌ها طلب فدیة کردند.

بنا بر گزارش‌های منتشر شده، تا شانزدهم آگوست ۲۰۱۸ سیصد دستگاه تراکتور، دویست و هجده دستگاه خودرو و هزاران دستگاه موتورسیکلت در آفرین توسط اشغالگران به سرقت رفته است.

۲۴ آگوست، اشغالگران خانه بسیاری از روستائیان قوری‌گُل را تفتیش کردند و وسایل آن‌ها را دزدیدند.

۲۵ آگوست، مزدوران جبهه‌شامیه یک خیاط سی و چهار ساله را در آفرین ربوندند و از خانواده‌اش که از اهالی روستای ماسکا بودند فدیة طلب کردند.

۲۵ آگوست، دختر بیست ساله‌ای که دو روز پیش در محمودیهٔ آفرین توسط افراد لشکر سلطان مراد ربوده شده بود، پس از دریافت فدیة به مبلغ پنج میلیون لیر سوری آزاد شد.

۳۰ آگوست، اشغالگران در روستای جوق مرد سی و هشت ساله‌ای را ربوده و پس از شکنجهٔ وحشیانه، خودروی او را تصاحب کردند.

۳۰ آگوست، سربازان تُرک و مزدوران فیلِق‌الشام شامگاه به روستای کُباشین حمله کردند. در جریان این حمله ده‌ها غیرنظامی ربوده شدند. اشغالگران، روستاییان را شکنجه و خانه‌هایشان را غارت کردند. برخی از روستاییان برای اینکه به دست مهاجمان اسیر نشوند، به مزارع و تاکستان‌های اطراف گریختند.

۶ سپتامبر، اشغالگران حوالی عصر وارد روستای جوقه شده و ضمن شکنجهٔ زنان و غارت منازل، ده‌ها روستایی را ربودند و در ازای آزادی آن‌ها از خانواده‌هایشان فدیة خواستند.

۱۹ سپتامبر، اشغالگران سه خانواده از اهالی روستای کوکان را از خانه‌هایشان بیرون کرده و بجای آن‌ها خانواده‌هایی از ادلب را اسکان دادند.

۲۲ اکتبر، اشغالگران تیرهای برق و کابل‌های برق روستای بیباکا را دزدیدند.

مزدوران لشکر حمزه به خانهٔ یک زن سی و پنج ساله یورش بردند و دو میلیون پوند سوریه وجه نقد و پنجاه و پنج گرم جواهرات طلا را دزدیدند. آن‌ها در جریان سرقت، میچ دست او را بستند و تهدید کردند که در صورت مقاومت یا فریاد به او تجاوز کرده و او را خواهند کشت. همین مزدوران قبلاً شوهر این زن را ربوده و کشته بودند.

در یک مورد دیگر نیز، مزدوران لشکر حمزه به قصد غارت خانه و دزدیدن پول و جواهرات وارد خانهٔ یک زن هشتاد ساله در روستای برج عبدالله شدند. هنگامی که او از ترس شروع به فریاد زدن کرد، یک کیسهٔ پلاستیکی روی سرش کشیدند تا او را ساکت کنند. زن در اثر این حادثه خفه شد و مزدوران پسر و عروس پیرزن را تهدید کردند که در صورت اطلاع‌رسانی و یا گزارش موضوع به مراجع قانونی، کشته خواهند شد.

بنا بر گزارش مورخ چهاردهم نوامبر ۲۰۱۸، پس از اشغال منطقهٔ آفرین توسط ترکیه، از دویست و پنجاه کارگاه روغن‌گیری، تنها یکصد و چهل و شش کارگاه قادر به تولید بوده‌اند، در حالیکه بخش بزرگی از ماشین‌آلات آن‌ها به سرقت رفته است. مابقی کارگاه‌ها کاملاً غارت شده و یا به تصرف اشغالگران درآمده‌اند. همچنین از هجده کارگاه بازیافت تفالهٔ زیتون، فقط یازده کارگاه فعال بوده‌اند و هفت کارگاه دیگر غارت شده و بلا استفاده‌اند. این در حالیست که صاحبان کارگاه‌های فعال، برای نگهداری کارگاه‌هایشان باید باج (جزیه) زیادی بپردازند. علاوه بر موارد مذکور، هر ده کارگاه صابون‌سازی منطقه نیز به تصاحب اشغالگران درآمده‌اند و از وضعیت آن‌ها اطلاعی در دست نیست.^{۵۰۷}

تخریب میراث مذهبی و تعدی به قبور

آفرین که در طول قرن‌های متمادی محل سکونت پیروان ادیان مختلف بود، منبعی غنی از میراث مذهبی در خود داشت و در سرتاسر آن، مقبره‌هایی دیده می‌شد که پیروان ادیان از آن‌ها بعنوان مکان‌هایی برای زیارت، اجرای مناسک دینی و برگزاری جشن‌های آیینی استفاده می‌کردند. این زیارتگاه‌ها عموماً محل دفن شیوخ و شخصیت‌های مقدس بود و بواسطه ارزش معنوی بشدت نزد مردم منطقه حرمت داشت.

با توجه باینکه یکی از اعمالِ ذهنیتِ اشغالگر، حمله به ارزش‌های مردم و تحقیر آنهاست، اشغال آفرین نیز از این قاعده مستثنی نبود و نیروی اشغالگر در طول عملیات ترکیه از طریق بمباران و تخریب قبرستان‌ها، زیارتگاه‌ها، مساجد و... پایبندی به این ذهنیت را اثبات کرد و پس از اشغال نیز همان رویه را ادامه داد.

بین روزهای بیست و ششم فوریه و پنجم مارس ۲۰۱۸، بلافاصله پس از تصرف آنقله، زیارتگاه معروف علویان به نام "علی دادا" که قدمت آن به سال ۱۶۳۶ باز می‌گشت و بخش بزرگی از قبرستان چهارصد ساله مجاور آن (قبرستان الفوقانیه) که قبر مردم روستاهای سناره و آنقله و زیارتگاه شیخ محمد علی آغا در آن قرار داشت، به منظور ساخت یک مقر نظامی (که هرگز ساخته نشد) توسط بولدوزر تسطیح شد.

زیارتگاه شیخ محمد علی آغا قبل از تخریب
عکس از وبسایت yek-dem.net

در شانزدهم مارس، ویدئویی منتشر شد که نشان می‌داد اشغالگران زیارتگاه قره جُرنه و پیروان آن را مسخره می‌کنند و روبان‌های آویخته به درخت بلوط مجاور زیارتگاه را آتش می‌زنند و از خدا می‌خواهند که خانه‌های این مردم را خراب و آن‌ها را آواره کند. این زیارتگاه یکی از مکان‌های مقدس برای ایزدیان و مسلمانان در منطقه شَرا بود و مردم محلی هر چهارشنبه به آنجا می‌رفتند تا قربانی کنند و به‌امید برآورده شدن آرزوهایشان، روبانی به یکی از درختان بلوط نزدیک آن گره بزنند. این زیارتگاه نیز توسط اشغالگران تخریب شد.

دو روز بعد ویدئویی از زیارتگاه نبی هوری واقع در سایت تاریخی مربوطه که قبلاً توسط ارتش ترکیه بمباران شده بود، منتشر شد که نشان می‌داد، پایین برج شش گوش حرم، ظاهراً به منظور یافتن گنج، تخریب شده است. این زیارتگاه هم از جمله مکان‌های حائز احترام بود و هر سال زائران صوفی (مسیحی) برای بزرگداشت قدیس، از سراسر نواحی شمالی استان حلب به آنجا می‌رفتند.

در اقدامی دیگر، عناصر لشکر حمزه زیارتگاه مدور واقع بر روی تپه‌ای در غرب قوری‌گل را در اوایل آوریل ۲۰۱۸ تخریب نموده و آن را منفجر کردند. در اول ماه مه نیز، آرامستان شهید سیدو، مزار مبارزان ی.پ.گ در کفرصفره، که قبلاً توسط ارتش ترکیه مورد حمله قرار گرفته بود، توسط مزدوران وابسته به ارتش ترکیه تخریب شد.

در هجدهم ماه مه ۲۰۱۸، عکس‌هایی از طریق رسانه‌های اجتماعی و خبرگزاری‌های مختلف دست‌به‌دست شد که نشان دهندهٔ هتک حرمت به حرم شیخ زید، واقع در محلهٔ زیدیهٔ آفرین بود. در این تصاویر مشخص بود که اسباب داخل اتاق امامزاده به بیرون ریخته شده و متجاوزان امامزاده را غارت و کف حرم را هم حفاری کرده‌اند.

سه روز بعد تصاویر هتک حرمت مزار دیگری از زیارتگاه‌های ایزدیان منتشر شد. در این تصاویر سنگ قبر مزار شیخ جُنید واقع در حومهٔ فقیرا پایین آورده و شکسته شده و نبش قبر صورت گرفته بود. شیخ جُنید روحانی

مرحله دوم مقاومت . ۶۰۷

ایزدی بود که دهه ۱۹۳۰ درگذشت. این مزار نیز نهایتاً توسط اشغالگران با بولدوزر تخریب شد.

همزمان، ویدئوی دیگری منتشر شد که مسجد و زیارتگاه غارت شده حنان واقع در حد فاصل سریکانی-مَشحلا را نشان می‌داد. این زیارتگاه در داخل قبرستانی به همین نام قرار داشت.

اشغالگران در پنجم ژوئن ۲۰۱۸ مرکز اتحادیه ایزدی‌ها را در آفرین منفجر کردند. در این مرکز کتاب‌های زیادی در مورد یزیدیسیم وجود داشت و مجسمه زرتشت موجود در محوطه این مرکز تنها مجسمه زرتشت در خاورمیانه بود که به همراه گنبد لآش مجاور آن منفجر شد.^{۵۰۸}

مسجد روستای قوده نیز از هجمه اشغالگران در امان نماند و یک روز بعد از انفجار مرکز اتحادیه ایزدی‌ها، بدست اشغالگران تخریب شد.

در شانزدهم ژوئن نیز اتاق اصلی زیارتگاه شیخموس، واقع در گورستان جنوب روستای گواندا، غارت شد و اشغالگران قسمت دیگری از حرم را به منظور یافتن اشیاء با ارزش حفاری کردند. به مرور درختان اطراف زیارتگاه هم قلع و قمع شدند.

اشغالگران در روز بیستم ژوئن، حدود پانصد قبر را در قبرستان آنقله نبش کردند. همچنین آثاری از تخریب مقبره‌ها و نقض حرمت آن‌ها در روستای حاج خلیل به دست آمد.

یک روز بعد، ویدئوی هتک حرمت به زیارتگاه دیگر ایزدی‌ها، یعنی زیارتگاه شیخ رکاب در شادیر منتشر شد. این زیارتگاه مزار رهبر مشهور جامعه ایزدی، شیخ حسین بریمو بود که پس از مرگش در سال ۲۰۱۳ در آنجا به خاک سپرده شد. در این ویدئو دیده می‌شد که بخشی از سقف فرو ریخته و بقیه اتاق و قبری که در آن قرار دارد پوشیده از آوار است. مزدوران این زیارتگاه و قبور اطراف آن را برای یافتن گنج تخریب کردند.^{۵۹}

ارتش اشغالگر ترکیه همچنین، بزرگترین زیارتگاه ایزدی‌ها در سوریه، یعنی مزار شیخ برکات واقع در کوه شیخ برکات مشرف به دارعه را تصرف و پس از تخریب کامل زیارتگاه، در آنجا پایگاه نظامی دایر کرد.

در عین حال، زیارتگاه پارسا خاتون در نزدیکی قسطل‌جندو نیز تخریب شد و اشغالگران قبرهای مجاور آن را زیر و رو کردند.

بنا به گزارش مورخ هشتم آگوست ۲۰۱۸ مرکز مستندسازی تخلفات در شمال سوریه، علاوه بر موارد گفته شده، حرم شیخ علی در باصوفان، مرقد شیخ غریب در سینکا و حرم ملک آدی در قیبار نیز مورد تعرض و تخریب قرار گرفتند.^{۵۱۰}

ارتش ترکیه همچنین در دوازدهم آگوست ۲۰۱۸، آرامستان ئاوستا خابور در آفرین را به طور کامل با بولدوزر تخریب کرد. در این آرامستان پیکر حدود دویست تن از رزمندگان ی. پ. گ/ ژ و غیرنظامیان آفرین به خاک سپرده شده بود.

در بیست و پنجم آگوست، اشغالگران آرامستان حنان را که یکی از قدیمی‌ترین آثار منطقه آفرین در شَرا بود، مورد تعرض قرار دادند و ضمن تخریب قبور، بقایای دکتر نوری در سیمی و همسرش فریده خانم و بسیاری دیگر را از قبر خارج کردند و به تخریب مسجد غارت شده حنان پرداختند. بر اساس اطلاعات به دست آمده، در نقاط بسیاری از آفرین، سنگ قبرها با این بهانه که حاوی نوشته‌هایی به زبان کُردی و مغایر با دین اسلام بوده‌اند، مورد حمله قرار گرفته و تخریب می‌شوند. از جمله در بیست و هفتم اکتبر مزدوران لشکر حمزه به قبر نویسنده و سیاستمدار کُرد، کمال حنان در تُلُف تعرض نموده و بخشی از آن را تخریب کردند.^{۵۱۱}

در حادثه‌ای مشابه، قبر بشیر محمد، فعال کُرد، هم توسط مزدوران احرارالشرقیه در مُسکه تخریب شد.

اشغالگران همچنین سنگ قبرِ مادرِ نویسنده و شاعرِ کُرد، محمد قره حسن، را در مَعْمِلَا، فقط به دلیل اینکه عباراتِ کُردی بر آن نوشته شده بود، شکستند. در اکتبر ۲۰۱۸ زیارتگاه شیخ محمد در مُسکه تخریب شد و اشغالگران درخت مقدس مجاور آن را هم ریشه کن کردند. بنا به گفته برخی منابع مسجد روستا هم غارت شده بود.

در یازدهم نوامبر، دومین زیارتگاه علویان، یعنی زیارتگاه "أف غیری" در نزدیکی قطره غارت شد. چند ماه بعد دوباره به زیارتگاه تعرض شد و متجاوزان سنگ قبر آنرا تخریب کردند.

اشغالگران در پنجم دسامبر ۲۰۱۸، درخت بلوط صد ساله زیارتگاه شیخ حمزه را که مشخصه بارز این زیارتگاه بود، بریدند. این زیارتگاه در نزدیکی زَعْرَه قرار داشت.

حدود یکهفته بعد، شکسته شدن سنگ قبرها و حفاری در قبرستانی واقع در حوالیِ روستای قوربه گزارش شد.

در شانزدهم ژانویه ۲۰۱۹ مزدوران لشکر حمزه مقبره شیخ بیرم را در مَعْمِلَا تخریب کردند و درختان محوطه مزار را بریدند.

در یک اقدام نا انسانی دیگر، متجاوزان درخت مقدس محوطه مزار شیخ حُمید، زیارتگاه دیگر ایزدیان در نزدیکی قسطل جندو را بریدند. این درخت برای اهالی بسیار مورد احترام بود و به آن "شجره شیخ حُمید" می گفتند. متجاوزان پس از چند روز، قسمت‌هایی از دیوار و سقف زیارتگاه را تخریب

و سنگ چندین قبر اطراف مزار را شکستند. پس از مدتی اهالی اقدام به بازسازی زیارتگاه کردند ولی مجدداً توسط نیروهای ترکیه تخریب شد. اشغالگران همچنین به زیارتگاه دیگر علویان به نام "اصلان دادا" واقع در جنوب خُدِریا تعرض کردند و درختان اطراف حرم را بریدند. موارد گفته شده، تنها قسمتی از اعمال غیر انسانی اشغالگران نسبت به اماکن مقدس اهالی آفرین بود که طی یکسال اول اشغال رخ داد. اینگونه رفتارها تا به امروز نیز ادامه دارد.^{۵۱۲}

تخریب آثار و غارت اشیاء تاریخی

زمین‌های نسبتاً مرتفع محدود به مرز ترکیه در شمال تا کوه شیخ برکات در جنوب، از نظر وفور آثار باستان‌شناسی در منطقه منحصر به فرد است. در کانتون آفرین حدود یکصد بنا و محوطه تاریخی وجود داشته است که برخی از آن‌ها، چنانچه قبلاً ذکر شد، طی حمله به آفرین توسط اشغالگران آسیب جدی دیده‌اند. پس از اشغال آفرین نیز، ترکیه و مزدوارنش بصورت برنامه‌ریزی شده با استفاده از تجهیزات ماهواره‌ای، ماشین‌آلات سنگین و دستگاه‌های تشخیص پیشرفته، تجاوز به این سایت‌ها را ادامه داده‌اند. بنا به گفته باستان‌شناسان، این تپه‌ها متشکل از چندین لایه است که آثاری از دوران مختلف متعلق به تمدن‌های متوالی را در خود جای داده‌اند و حفاری‌های غیر اصولی باعث تخریب لایه‌های باستان‌شناسی چند هزارساله و نابودی صفحات درخشان تاریخ و تمدن جهان خواهد شد.

یکی از اولین سایت‌های تاریخی که به تصرف ارتش اشغالگر ترکیه درآمد تپه باستانی جندرس موسوم به تل جندرس بود. نظامیان ترکیه حین عملیات اشغال تمامی خانه‌های روستایی اطراف تپه را بمباران کردند و پس از تصرف تپه دورتادور آن را با بلوک‌های بتنی به ارتفاع سه متر حصار کشیدند. از همان‌زمان حفاری‌ها در تپه آغاز شده و عبور و مرور اهالی به آن محل ممنوع است.

در یک مورد دیگر، مزدوران لشکر حمزه به رهبری علاء جنید، علاء تدمری و ابوعلی الحیانی در براد ضمن شکنجه غیرنظامیان، با بهانه‌های مختلف به خانه روستاییان یورش برده و در جستجوی آثار باستانی خانه‌ها را منفجر می‌کردند. اشغالگران در نیمه اول ژوئن ۲۰۱۸، منطقه قدیمی مارمارون در روستای براد و همچنین محوطه‌های باستانی روستای سویا از توابع ماباتا را حفاری کردند و بقایای باستانی زیادی را به سرقت بردند.

همزمان ارتش ترکیه با کمک عناصر تیپ المنتصر بالله، تیپ سلطان محمد و تیپ‌های احفاد رسول، زمین‌های واقع در پشت پمپ بنزین عزت در دشت کتخه از توابع ماباتا را حفاری کردند و پس از جمع‌آوری اشیاء تاریخی، آن‌ها را به ترکیه منتقل کردند.

آژانس خبری هاوار طی گزارشی در تاریخ یازدهم ژوئن ۲۰۱۸ به نقل از عضو اداره آثار باستانی کانتون آفرین، ضمن اشاره به اینکه اشغالگران ترکیه در حال غارت ویرانه‌های منطقه "خرابی رزا" واقع در روستای ترمیشا

هستند، افزود اشغالگران روستاییان را از آنجا بیرون رانده‌اند و اجازه بازگشت به آن‌ها را نمی‌دهند تا مردم نبینند که چه می‌گذرد.

مزدوران لشکر حمزه در بیستم جولای، آخرین غیرنظامی ساکن روستای براد را نیز آواره کردند. آن‌ها به روستاییان گفته بودند که منطقه نظامی است و اگر بازگردند بسوی آن‌ها تیراندازی خواهد شد.

گروه‌های وابسته به ترکیه، به ویژه صقورالشمال، در روزهای دهم آگوست، ششم اکتبر و سوم نوامبر ۲۰۱۸، با ماشین‌آلات سنگین اقدام به حفاری در سایت تاریخی نبی‌هوری کردند که این اقدام آن‌ها به تخریب بیشتر آثار باستانی موجود در سایت از قبیل شیشه، سفال، تابلوهای موزاییک و سایر آثار باستانی منجر شد. بنای شش ضلعی که شامل مقبره نبی‌هوری است نیز در معرض گودبرداری و تخریب قرار گرفت. اشغالگران یک ساختمان بتنی دو طبقه در محوطه کنار مقبره احداث کردند. در این عملیات بخش‌هایی از خانه رومی کشف شده و تابلوی موزاییک آن تخریب شد و بدلیل ورود خودروهای سنگین به محوطه، دیوار غربی آن فرو ریخت. نیروهای ترکیه و گروه‌های وابسته به آن‌ها از ورود دیگر افراد به این مکان ممانعت نموده و افرادی که قصد نزدیک شدن داشته باشند را مجازات می‌کنند.

اثر تاریخی دیرسمعان نیز که قدمت آن به سال ۴۹۰ میلادی باز می‌گردد، توسط نیروهای ترکیه مورد استفاده نظامی قرار گرفت و در نتیجه ساخت و سازهای انجام شده در داخل آن، آسیب دید.

در روستای دیرمشمش بسیاری از اماکن تاریخی ایزدی‌ها غارت شد و تمام آثار تاریخی قلعه‌ای در روستای بیلکو به یغما رفت. بنا بر گزارش منابع محلی، آثار تاریخی کلیسای روستای علی‌بیسک غارت شده‌اند و حتی اسباب مساجد نیز به سرقت رفته‌اند.

در عین حال، آثار باستانی و قطعات ارزشمند کشف شده در سایت‌های تاریخی، با هماهنگی عوامل ترکیه به آن کشور ارسال شده و یا به بازرگانان خارج از سوریه فروخته می‌شوند.

تخریب محیط زیست و نابودی منابع معیشتی

بموازات تخریب سرمایه‌های اجتماعی، تاریخی و فرهنگی آفرین، اشغالگران تخریب سرمایه‌های طبیعی و منابع معیشتی مناطق اشغالی از جمله جنگل‌ها و مزارع را نیز آغاز کردند. چنانچه بر اساس اطلاعات دریافتی از منابع محلی، عوامل دولت ترکیه در هفته اول ژوئن صدها هکتار از زمین‌های کشاورزی و ده‌ها اصله درخت زیتون را به آتش کشیدند.

چندی بعد، در بعد از ظهر شانزدهم ژوئن، باغ‌های گندم و زیتون اهالی روستاهای باسوته و عین حجر نیز توسط اشغالگران به آتش کشیده شد. بیست و یکم ژوئن، اشغالگران درختان جزیره دریاچه میدانکی را به آتش کشیدند و زمانیکه مردم محلی برای اطفای حریق به محل آتش سوزی رفتند، اشغالگران بسوی آن‌ها تیراندازی کردند.

دو روز بعد، مزدوران لشکر حمزه، حدود دو هزار اصله درخت زیتون واقع در باغات حد فاصل روستاهای کیمار و صوغانک را آتش زدند.

اشغالگران در روز دوم جولای، درختان زیتون روستای سویا را از ریشه کردند و چهار روز بعد، مزارع سماق اهالی روستای ساتیا را نابود کردند و در هفتم جولای، مزارع و درختان زیتون روستائیان روستای عتمانا را به آتش کشیدند.

یک روز پس از آن حدود دوهزار و پانصد اصله درخت زیتون، انار و انگور اهالی روستای آدما توسط اشغالگران به آتش کشیده شد. همزمان اشغالگران در روستای علتانی مزرعه گندم یک روستایی را تصرف کردند و پس از بازداشت و انتقال او به ترکیه، مزرعه را آتش زدند.

مزدوران از شب یازدهم جولای آتش کشیدن سطح وسیعی از زمین‌های کشاورزی و درختان مردم در روستاهای مناطق میدانکی و راجو و همچنین روستاهای استاسیون، زعره و شنگیل را آغاز کردند.

در منطقه دره تیر (وادی النشاب) از توابع راجو نیز دو هکتار مشتمل بر سه هزار درخت زیتون در آتش سوخت.

در سیزدهم جولای، اشغالگران باغ زیتون واقع در پشت کارگاه زیتون در روستای خازیان را آتش زدند. در نتیجه این آتش سوزی هزاران درخت زیتون تبدیل به خاکستر شد و آتش بسوی روستاهای منطقه شیه گسترش یافت لیکن مزدوران به مردم اجازه نمی‌دادند که آتش را مهار کنند.

در بیست و یکم جولای نیز، متجاوزان جنگل روستای عُمَرا را آتش زدند. نیروهای آتش نشانی و اهالی به سختی خود را به محل آتش سوزی رساندند ولی بعلت وسعت آتش نتوانستند آن را خاموش کنند. ارتش ترکیه و مزدوران وابسته به آن حوالی ساعت یازده و نیم صبح روز بیست و سوم جولای، بخش‌هایی از چپای هاوار را آتش زدند. چون این مناطق صعب العبور بودند و رسیدن تیم‌های اطفای حریق به آنجا عملاً امکان نداشت، آتش وسعت یافت و بخش‌های وسیعی از چپای هاوار را در بر گرفت.

همزمان درختان کوه‌های میان روستاهای آرنده و ترمیسا نیز آتش‌زده شد، ولی روستائیان توانستند آن را خاموش کنند.

در بیست و ششم جولای، مزدوران گروه سلطان مراد در روستای شُخورزه شصت و هشت درخت زیتون را قطع کردند و به ترکیه فروختند.

بنا بر گزارش‌ها، تنها در ماه جولای، اشغالگران بیش از چهار هکتار زمین و ۴۹۷۰ اصله درخت زیتون، انجیر و به را در روستای صوغانک سوزاندند. آن‌ها همچنین صدها اصله درخت زیتون اهالی روستای حاج حسن را به آتش کشیدند.

همچنین بنا به گفته اهالی روستای کیمار، اشغالگران مزرعه‌هایشان را سوزاندند و بسوی کسانی که می‌خواستند برای اطفای حریق به مزرعه نزدیک شوند، تیراندازی می‌کردند.

در یازدهم آگوست، سربازان ارتش ترکیه درختان زیتون روستای هویکا را آتش زدند. در این اقدام حداقل پنج هزار اصله درخت زیتون متعلق به یکی از اهالی روستا سوخت.

ساعت شش عصر روز سی‌ام سپتامبر، اشغالگران در چند نقطه درختان کوه میدانکی را به آتش کشیدند.

شبانگاه نوزدهم اکتبر ۲۰۱۸، نیز اشغالگران برای دومین بار منطقه جنگلی محمودیه آفرین را آتش زدند.

غارث زیتون آفرین

بعد از اشغال آفرین، سربازان تُرک چندین هکتار از باغات زیتون را آتش زدند. ولی پس از مدتی مزدوران متوجه شدند که به واسطه تسهیلاتی که حامیان ترکیه به آن‌ها داده‌اند و قراردادهای تجاری سودمند میان ترکیه و اتحادیه اروپا، فروش روغن زیتون به مراتب بی‌سر و صدا، آسان‌تر و سودآورتر از نفت است. به همین دلیل اکنون دولت ترکیه آماده می‌شد تا زیتون‌های آفرین را از طریق یک گذرگاه مرزی جدید در جندرس، به ختای منتقل کند تا زیتون یا روغن حاصله در بازارهای اروپا عرضه شود.

بدین منظور در دوازدهم سپتامبر ۲۰۱۸ جلسه‌ای با حضور هیئتی از ترکیه به سرپرستی یک افسر تُرک و نمایندگان میت، ای.ح.ح، ارتش ملی سوریه و شورای محلی دست‌نشانده ترکیه در آفرین تشکیل شد تا در این خصوص تصمیم‌گیری کنند. در پایان صورتجلسه‌ای میان حاضرین امضا شد که مفاد آن بشرح زیر بود:

. ارتش ملی اداره باغ‌های زیتونی را که صاحبان آن‌ها از آفرین رانده شده‌اند به شورا واگذار خواهد کرد.

. ارتش ملی از اعضای شورا که باغ‌های زیتون را اداره می‌کنند، در برابر اقداماتی که ممکن است جنگجویان ی.پ.گ، ی.پ.ژ و اناق عملیات خشم زیتون انجام دهند، محافظت خواهد کرد.

. شورا هم اکنون از ده تا پانزده درصد مردم آفرین پول جمع‌آوری کند و تا پانزدهم فوریه ۲۰۱۹، به ارتش ملی بیست و دو میلیون دلار بدهد.

. شورا با کمک ارتش ملی از آفرینی‌های صاحب باغ زیتون، مالیات می‌گیرد.
. برای نظارت بر تولید زیتون، کمیته‌ای شامل نمایندگان میت، ارتش ملی و ای.ح.ج تشکیل می‌شود.

بنا به خواست هیئت ترکیه‌ای حاضر در این نشست، قرار شد که فقط ده درصد از محصول زیتون در آفرین باقی بماند و نود درصد باقیمانده از طریق شوراها در مرکز آفرین جمع‌آوری و به ترکیه منتقل شود تا پس از فرآوری در کارخانه‌های زیتون ختای، در بازار اروپا به فروش برسد.

قابل ذکر است که قبل از تصمیمات فوق‌الذکر هم حدود هشتاد درصد از زیتون آفرین توسط مزدورانی که مزارع را تصاحب کرده بودند مجانی به ترکیه می‌رفت و از صاحبان آفرینی باغات زیتون نیز به‌ی‌زای هر اصله درخت دوهزار لیر سوریه پول می‌گرفتند.

بدنبال این تصمیمات، مزدوران لشکر حمزه در بیست و هفتم اکتبر تمام محصول زیتون روستای ایزدی نشین فقیرا را مصادره کردند. در عین حال کسانی که از تحویل محصول خود سر باز می‌زدند، ده هزار دلار جریمه می‌شدند.

روستائیان روستاهای خَلنر، کفرشیله، ماراته، بازیگ، بابلیت، پُتته، تُلُف و کفرزیت نیز مجبور شدند که محصول زیتون خود را به اشغالگران تحویل دهند. در برخی مناطق هم اشغالگران کشاورزان محلی را به زور اسلحه تهدید می‌کردند تا محصولات خود را به نصف قیمت بازار به آن‌ها بفروشند.

اشغالگران کریدوری برای انتقال زیتون آفرین به ترکیه باز کرده‌اند و زیتون‌های جمع‌آوری شده را از مرز روستای حمامه به ترکیه می‌فرستند. در هشتم نوامبر وزیر بازرگانی ترکیه رسماً گشایش گذرگاه مرزی "شاخه زیتون" در حمامه را اعلام کرد.

روزنامه اسپانیایی پوبلیکو در مقاله‌ای به تاریخ دوازدهم ژانویه ۲۰۱۹، تحت عنوان "تلاش ترکیه برای فروش غیرقانونی روغن زیتون غارت شده سوریه در اسپانیا" به غارت زیتون آفرین و فروش روغن زیتون آفرین به اسپانیا از طریق شرکت‌های واسطه ترکیه‌ای پرداخت. در بخشی از این مقاله آمده بود:

"دولت ترکیه در تلاش است تا چندین هزار تن روغن بدست آمده از زیتون‌های غارت شده توسط مزدوران اسلام‌گرا در آفرین و شهرهای اطراف آن در روژاوا (فدراسیون دمکراتیک شمال سوریه) را به طور غیرقانونی از طریق تعاونی‌ها و شرکت‌های مختلف وارد اسپانیا کند. ممکن است بخشی از تولید با اسناد جعلی منتسب به ترکیه بعنوان کشور مبدا، قبلاً فروخته شده یا در شرف عرضه به بازار باشد. بر اساس پروتکل محرمانه‌ای که چند هفته پیش توسط آژانس خبری فرات منتشر شد، تقریباً یک چهارم درآمد حاصل از فروش این محصول صرف پرداخت هزینه‌های مزدوران ارتش آزاد سوریه تحت حمایت ترکیه می‌شود. نیروهایی که رجب طیب اردوغان از آن‌ها برای حفظ مناطق اشغال شده روژاوا استفاده می‌کند." ۵۱۳

به گفته صالح ایبو، نایب رئیس شورای کشاورزی کانتون آفرین، بر اساس آمار سال گذشته (قبل از اشغال) بیش از هجده میلیون اصله درخت زیتون

در آفرین وجود دارد که چهارده میلیون از آنها متمر هستند. با توجه به میزان بارندگی سال جاری، برآورد می‌شود که باغات زیتون حدود دویست و ده هزار تن محصول بدهند و با احتساب اینکه بیست درصد از محصول زیتون تبدیل به روغن می‌شود، محصول امسال درآمدی معادل هشتاد میلیون دلار را عاید دولت ترکیه خواهد کرد.^{۵۴}

استفاده نظامی از اماکن عمومی

در نتیجه حملات اشغالگرا نه ترکیه به آفرین، چهل و پنج مدرسه ویران شدند و فعالیت سیصد و هجده مرکز آموزشی اعم از مدرسه، دانشکده و دانشگاه متوقف شد و بیش از پنجاه هزار دانش‌آموز از تحصیل باز ماندند. با این وجود، نیروی اشغالگر پس از تصرف آفرین، نه تنها به بازسازی مراکز آموزشی اهمیت نداد، بلکه بسیاری از مدارس باقیمانده را نیز برای بازداشت و شکنجه غیر نظامیان به مقر امنیتی، ستاد نظامی یا زندان تبدیل کرد.

بنا به گزارش‌های مختلف، از جمله گزارش مورخ هفدهم جولای ۲۰۱۸ مرکز مستندسازی تخلفات در شمال سوریه، مدرسه الکرامه آفرین که از قدیمی‌ترین مدارس شهر بود، اکنون به زندان گروه فیلق الشام، تحت نظارت میت تبدیل شده است. ستاد اطلاعات میت هم ضمن تصرف مدرسه "ازهار عفرین" داخل آن را به زندان تبدیل کرده و دور آن را حصار سیمانی کشیده است. مدرسه "شهید عزیمه" (امیر غباری) آفرین اکنون ستاد اطلاعاتی میت

است و مدرسه "جگرخوین" (فیصل قدور) نیز به مقر ژاندارمری و پلیس مدنی ترکیه تبدیل شده است.

عکس هوایی از مدرسه "شهید عزیمه" (امیر غباری) که به مرکز نظامی تبدیل شده است. ۲۰ آوریل ۲۰۱۸، عکس از وبسایت سازمان عفو بین الملل

به همین ترتیب، مدرسه "الاتحاد" آفرین، ساختمان راهنمای تحصیلی در آفرین، مدرسه ابتدایی بلبل، مدرسه "الغریبه" و محوطه مدرسه تخریب شده "القدیمه" جندرس و محوطه دبیرستان تخریب شده راجو نیز به مقر نظامی تبدیل شده‌اند.

مدرسه خرابه شرا اکنون دیگر مقر پلیس نظامی ارتش ترکیه است. از مدرسه "شهید سیدو" ماباتا بعنوان مقر مزدوران گروه المنتصربالله استفاده می‌شود و

مدرسه "شهید خیری" شیه هم به تصرف مزدوران گروه العمشات درآمده است.

اشغالگران پس از تخریب تجهیزات آکادمی شهید ویان امارا، آن را به مقر نظامی تبدیل کردند و مدرسه شهیدای جندرس نیز به بیمارستان نظامی تبدیل شده است. ۵۱۵

مدرسه "جگرخوین" (فیصل قدور) که به مرکز نظامی ترکیه تبدیل شده است. ۱۵ نوامبر ۲۰۱۸، عکس از وبسایت خبری ایلینیکوس تریلوس

نیروهای اشغالگر ایستگاه راه آهن استاسیون و خانه‌های اطراف آن را به یک زندان مرکزی تحت نظارت مستقیم میت تبدیل کرده‌اند. چنانچه سربازان تُرک در ساختمان های ایستگاه راه آهن مستقر هستند و چهل خانه تصرف شده غیرنظامیان هم مجتمع زندان را تشکیل می دهند. بنا به گفته مردم منطقه،

این زندان یک منطقه ممنوعه نظامی اعلام شده است و از آن به عنوان شکنجه‌گاه استفاده می‌شود.

در بیست و هفتم سپتامبر، نیروهای ارتش ترکیه اهالی ساکن روستاهای علی‌کرا، زعره، سعریا و خلالکا را بیرون راندند تا با استقرار تجهیزات نظامی این روستاها را به مناطق نظامی تبدیل کنند.

در اقدامی دیگر، ارتش اشغالگر ترکیه و مزدورانش ساکنان روستای چیا را بیرون راندند و روستا را به عنوان پایگاه نظامی تصرف کردند. در این فرایند، به منظور احداث تأسیسات و استقرار تجهیزات نظامی، دو هزار و پانصد بوته انگور و پانصد درخت زیتون هم ریشه کن شدند.

علاوه بر موارد ذکر شده، اشغالگران در مناطق مختلف کانتون با مصادره و یا به آتش کشیدن خانه‌های مسکونی، از این اماکن بعنوان مقر نظامی استفاده می‌کنند.

درگیری‌های داخلی اشغالگران

پس از حدود سه ماه از اشغال آفرین، در حرکتی قابل تأمل، عملیات دستگیری ده‌ها نفر از عوامل ترکیه در مناطق راجو، شیه و مرکز شهر آفرین آغاز شد و سازمان میت کسانی از قبیل زهیر حیدر، رئیس شورای محلی آفرین، احمد حسن، رئیس شورای محلی شیه و معاون او، احمد شیخو و همچنین اعضای شورای محلی راجو را دستگیر کرد.

همزمان زمزمه اخباری مبنی بر ناپدید شدن برخی از سران ارتش آزاد و بخصوص فرماندهان کُرد آن‌ها به گوش می‌رسید.

یکی از این افراد، مسعود ایبو (ابوالمجد کومله) سخنگوی سابق تیپ احفاد صلاح‌الدین بود. او در اوایل ژوئن خودروی خود را در سمت سوری گذرگاه مرزی باب‌السلمه، پارک کرد و وارد خاک ترکیه شد. علیرغم اینکه وی قصد داشت تا چهارم ژوئن به آفرین بازگردد، ولی بازنگشت. در پنجم ژوئن اعلام شد که ایبو در ترکیه توسط افراد مسلح ربوده شده است.^{۵۱۶}

تقریباً همزمان با سفر مسعود ایبو به ترکیه، ناپدید شدن حداقل دو رهبر کُرد دیگر یعنی محمد الشیخ (ابومریم الحسکاوی)^{۵۱۷} فرمانده تیپ احرار الکرکد گردان‌های مشعل تمو در لشکر سلطان مراد و معاون وی عیسی کدلو (ابومریم العفرینی) فرمانده گروه ثوارعفرین گزارش شد.

بنا به اظهارات یک زندانی کُرد محبوس در زندان تحت نظارت لشکر سلطان مراد در حواری کلیس، الحسکاوی با بدن خون‌آلود ناشی از ضرب و شتم شدید و در حالیکه بینی و یک دنده او شکسته بود و توان راه رفتن نداشت، به زندان مذکور منتقل شده است. الحسکاوی که مراقبت و دلسوزی زندانی کُرد را نسبت به خود می‌بیند به او می‌گوید:

"من سزاوار این همه مراقبت و مهربانی تو نیستم. من سزاوار مرگم و باید سوزانده شوم، چون از تاریخ نیاموختم و به مردمم خیانت کردم."^{۵۱۸}

پس از مدتی، الحسکاوی را به زندانی در ترکیه فرستادند و در آنجا به اتهام خیانت تحت شکنجه شدید قرار گرفت.

سازمان میت طی روزهای پنجم و ششم جولای ۲۰۱۸ با یورش به مقر تیپ مشعل تمو بیش از چهل نفر از اعضای این تیپ را دستگیر کرد و آن‌ها را به زندان‌های ترکیه منتقل نمود. علاوه بر این، تمامی سلاح‌ها و تجهیزات نظامی آن‌ها را مصادره کرد و انبارهای این گروه را برای همیشه بست.

ترکیه همچنین محمود خلو فرمانده تیپ صلاح‌الدین را دستگیر کرد و ده‌ها تن از اعضای تیپ را ربود و اسلحه و انبارهای آن‌ها را هم مصادره کرد. در بیست و دوم جولای نیز، رئیس شورای دست‌نشانده ترکیه در جندرس توسط اشغالگران ربوده شد. آن‌ها او را شکنجه کردند و بعد به منزلش بازگرداندند.

در بیست و هشتم جولای، لشکر سلطان مراد اعلام کرد که الحسکاوی را بنا بر اتهاماتی در اوایل ژوئن دستگیر کرده‌اند اما او موفق به فرار شده است. لیکن واقعیت این بود که الحسکاوی در زندان ترکیه تحت شکنجه شدید کشته شد و جسد او را تحویل ستاد لشکر سلطان مراد دادند تا به بستگانش تحویل دهند. فهیم عیسی از تحویل جنازه سرباز زد و دستور داد تا جنازه را در محوطه ستاد دفن کنند.

همزمان با این اتفاقات، درگیری‌های داخلی میان گروه‌های مختلف اشغالگر افزایش یافت. چنانچه اختلاف میان مزدوران احرارالشام و جبهه‌شامیه بر سر

تصاحب غنائم جنگی در جندرس بالا گرفت و منجر به درگیری مسلحانه شد.

در سوم آگوست نیز دو گروه از مزدوران تحت حمایت ترکیه در آفرین به جان هم افتادند. جنگ در حوالی مدرسه الكرامه شدت یافت و در نتیجه آن حداقل دو مزدور کشته و پنج مزدور زخمی شدند.

در یک مورد دیگر، حوالی ساعت نه شب یازدهم آگوست، مزدوران لشکر حمزه و احرارالشرقیه در محله محمودیه آفرین بر سر تقسیم غنائم درگیر شدند. این درگیری نیز پانزده نفر کشته داد.

یک روز بعد احمد شخو، معاون ریاست شورای (دست نشانده) محلی شیبه که قبلاً بازداشت شده بود، زیر شکنجه اشغالگران به قتل رسید. رئیس شورای محلی آفرین، زهیر حیدر هم در سپتامبر ۲۰۱۸ از کار برکنار شد.

با آغاز فصل برداشت زیتون، اختلاف بر سر غارت محصول مزارع زیتون به درگیری داخلی میان نیروهای اشغالگر دامن زد و در نتیجه این درگیری‌ها بسیاری از مزدوران زخمی و به بیمارستان شهر اطمه منتقل شدند.

در تاریخ چهاردهم اکتبر نیز درگیری دیگری میان مزدوران احرارالشرقیه و جبهه‌شامیه در مرکز آفرین گزارش شد.

چندی بعد، کشته شدن یکی از مزدوران جیش الشرقیه توسط مزدوران جیش الاسلام، در ششم نوامبر به بروز درگیری شدیدی میان دو گروه در مرکز آفرین انجامید. بنا به گفته اشغالگران، در این درگیری فقط یک نفر

کشته شد ولی با توجه به شدت جنگ و استفاده طرفین از سلاح‌های سنگین، گمان می‌رود که تعداد کشته‌ها بیشتر باشد.

یکی از سنگین‌ترین درگیری‌ها، عملیات ارتش ترکیه همراه با مزدوران لشکر سلطان مراد بر علیه مزدوران جیش‌الشرقیه و شهداء‌الشرقیه در آفرین بود که از ساعت پنج صبح هجدهم نوامبر ۲۰۱۸، آغاز شد و دو روز طول کشید. در این عملیات، درگیری‌ها به چندین محله شهر گسترش یافت ولی شدت و تمرکز آن در خیابان الفیلات بیشتر بود. در نتیجه درگیری‌های شدید و گلوله باران‌های متقابل بیش از ده گلوله خمپاره به محله‌های مسکونی اصابت کرد و ده‌ها نفر اعم از مزدوران مسلح و افراد غیر نظامی کشته یا مجروح شدند. در این دو روز، هواپیماهای جنگی ترکیه در آسمان شهر پرواز می‌کردند و صدای انفجارهای قوی به گوش می‌رسید.

ظاهراً عملیات مذکور در نتیجه مخالفت این گروه‌ها با خواسته ترکیه مبنی بر انتقال سلاح‌هایشان به ادلب صورت گرفته بود. گفته می‌شد که هدف ترکیه حفظ و تقویت گروه‌های ترکمن و خلع سلاح سایر گروه‌ها به منظور ادغام آن‌ها تحت فرماندهی گروه‌های ترکمن بوده است.

یک سال پس از جنگ ترکیه در آفرین

۲۰ ژانویه ۲۰۱۹

شما اکنون بزرگترین خداوند آهنین این آسمانید.

دوزخ همراهران در پرواز و بر روی زمین نیز

مرگ، خود، ژنرال و پیشوای لشکر

طاعون و بلا و زره‌پوش تان است.

کیست که نداند؟

شما می‌توانید همیشه

آب را بکشید،

جنگل و باغ را کور کنید،

خیابان را به زنجیر کشید،

واژه را اسیر کنید،

قلم را دار بنزید،

آینه خورشید را بشکنید،

ترانه‌ها را زخمی کنید،

اینجا و آنجا،

همچو جسم فرخ و سئی (۱)

تن روستا، تن برف و تن قصه،

تنِ شبِ ما را چال کنید.
کیست که نداند؟
شما می‌توانید نگذارید که
نان بخندد و درد آرام گیرد.
می‌توانید نفرت را
همچو حصاری گرد شهر بچینید و
خون را به جوی تبدیل کنید.
شما می‌توانید نام ما و نشانیِ مَم و زین (۱) و
رنگ جاده و کوجه‌ها را تغییر دهید و
گم کنید و شناسنامه‌مان را
در پوتین‌های افسری پنهان کنید.
با کلاه ژاندارمی،
رخسارِ بسیارِ از واژه‌هایمان را محو سازید.
می‌توانید شعرمان را آواره کنید،
گلدانهای داستانمان را در هم بشکنید،
خانه‌هایمان را بر پشت دود و تانک
بگذارید و همه را به تاراج برید.
کیست که نداند؟
شما می‌توانید درد ما را

در خنده‌هایتان ذوب کنید.

می‌توانید و می‌توانید و می‌توانید ...

اما آنچه، در رؤیای اولین گرگِ خاکستری

تعبیر نشد و تعبیر نیز نخواهد شد،

آنچه هرگز نمی‌توانید انجام دهید،

زدودنِ آزادیست، در روحمان.

کشتنِ عشقِ ابدیِ آب و خاک است، در جانمان.

رُفتنِ عشقِ دیاربکر و کرکوک است، در قلبمان.

پایان ما وقتیست که نفس پایان یابد،

یا هرگاه که باد را از وزش باز دارید،

یا هرگاه که

توانستید بادِ جنوب را در بند کشید،

یا مانع از طلوع خورشید شوید،

یا هرگاه که مانع بارش باران شدید و

بر دستانِ تندر بند زدید.

اما آنچه، هرگز رخ نخواهد داد،

جابجا کردن "تندیل"ها (۲)

پنهان کردن قامت شهید و

خفه کردن گردباد سرودمان،

خم شدنِ اشعهٔ باورمان است.
اما آنچه، هرگز رخ نخواهد داد،
از یاد بردنِ کودکی است بر سرِ غداره و
فریاد خون‌آلود زنان است و
غرق شدگانِ دریاچهٔ وان.
آنچه هست و هرگز نیست نمی‌شود،
کشتنِ شعلهٔ آینده است
در چشمان تک تکِ ما.

شیرکو بیگس ۵۱۹

- (۱) اسامی عاشق و معشوق یک داستان فولکلور کهنِ گردی به همین نام.
(۲) منطقه‌ای کوهستانی از رشته کوه‌های زاگرس میان باشور و روزهالاتِ کُردستان که
نماد مقاومت و مبارزه است.

گروه‌های اشغالگر عملیات شاخهٔ زیتون، پس از کنترل آفرین از مقامات ترکیه خواستند تا ساکنان شهر آفرین و حومهٔ آن را به طور کامل بیرون رانده و اموال، ابزار معیشت، مزارع، خانه‌ها و اسباب زندگی آن‌ها را مصادره کنند. لیکن از آنجا که این اقدام می‌توانست عکس العمل جامعهٔ بین‌المللی را در پی داشته باشد، دولت ترکیه روش دیگری در پیش گرفت و مزدوران خود را آزاد گذاشت تا چنان عرصه را بر مردم بیچاره تنگ کنند که ساکنان منطقه، خود از فرط استیصال بگریزند. بدین ترتیب خانواده‌هایی که پس از اشغال در آفرین باقی ماندند در نتیجهٔ تشدید آدم‌ربایی‌ها، ضرب و شتم، تعرض، غارت، دزدی و تعرض به زنان و دختران آهسته آهسته مجبور به ترک خانه‌های خود شدند.^{۵۲۰}

اکثر ساکنان محلی آفرین، چه آن‌ها که در طول حملات خانه‌های خود را ترک نکرده بودند و چه آن‌ها که پس از فروکش کردن درگیری‌ها بازگشته‌اند، تحت تهدید دائمی اخراج و یا مصادرهٔ خانه‌ها و املاک خود زندگی می‌کنند. آن‌ها گزارش داده‌اند که خانه‌هایشان مکرراً توسط مزدوران مسلح مورد حمله و غارت قرار گرفته‌اند. بنا به گزارش‌ها، گروه‌های مذکور به بهانهٔ جستجوی وابستگان ی.پ.گ و یا برای بررسی اسناد مالکیت اموال، خودسرانه به خانهٔ ساکنان حمله می‌کنند و ساکنان حتی جرات ندارند پنجره‌های منازل خود را باز بگذارند.

آن دسته از ساکنان محلی که هیچ وسیله‌ای برای اثبات مالکیت خود ندارند، معمولاً با اقوامشان زندگی می‌کنند و یا به اجاره ملک متوسل می‌شوند. آن‌ها در معرض مداخلات و حملات فزاینده از سوی مزدوران مسلحی هستند که اسناد مالکیت یا اعتبار قراردادهای اجاره‌ای آن‌ها را زیر سؤال می‌برند. این گروه‌ها برخلاف رفتارشان با ساکنان محلی، اسکان مجدد خانواده‌های مهاجر را تسهیل کرده و در برخورد با آن‌ها، عدم ارائه قرارداد قانونی یا رضایت صاحب ملک را نادیده می‌گیرند.

به همین دلیل، بسیاری از مهاجرانی که از مناطق دیگر سوریه به آفرین آمده‌اند، با کمک این مزدوران در منزل آفرینی‌هایی اسکان داده می‌شوند که خانه‌های خود را ترک کرده‌اند.

املاک آسیب دیده و کمبود امکانات مالی برای انجام تعمیرات، بسیاری از خانواده‌ها را در شرایط نامناسب زندگی قرار داده است. یکی از اهالی جندرس اظهار داشت که در حین بازسازی جاده مجاور توسط مقامات ترکیه، خانه‌اش آسیب دید و تا حدی تخریب شد لیکن هرگز بابت آن غرامت دریافت نکرده است.

در مناطق روستایی اطراف آفرین، عمدتاً در راجو، حیوانات وحشی نیز امنیت ساکنان را تهدید می‌کنند. بخصوص پس از سوزاندن جنگل‌های اطراف توسط اشغالگران، حیوانات وحشی به مناطق مسکونی نزدیک‌تر شده‌اند.

در سراسر منطقه، هم ساکنان محلی و هم مهاجران اسکان یافته از دسترسی مناسب به خدمات اولیه مانند آب، بهداشت، برق و مدیریت پسماند برخوردار نیستند. آب لوله کشی قابل شرب نیست و باید آب آشامیدنی را از بازار تهیه کرد. شبکه توزیع برق هم در نتیجه جنگ، غارت و خرابکاری در سراسر منطقه تقریباً به طور کامل آسیب دیده است.^{۵۲۱}

پس از گذشت یکسال از حمله نیروهای اشغالگر ترکیه و مزدوران ارتش آزاد تحت حمایت ترکیه به آفرین، این نیروها کماکان به ارتکاب جنایات علیه مردم محلی در منطقه آفرین ادامه می دهند. نیروهای پلیس نظامی، پلیس مدنی و ده‌ها گروه مسلح سوری که مستقیماً زیر پرچم نیروهای ترکیه فعالیت می کنند هر روز جرائم وحشتناکی از قبیل قتل، آدم ربایی، شکنجه، حملات کورکورانه، آوارگی اجباری، مصادره اموال عمومی و خصوصی، تخریب محیط زیست و سرکوب فرهنگی سازمان یافته علیه هویت اجتماعی مردم آفرین را مرتکب می شوند.

اکنون در آفرین بصورت رسمی پنج زندان وجود دارد. علاوه بر آن بصورت غیر رسمی، از مراکز گروه‌های مسلح بعنوان زندان هم استفاده می شود و بدین ترتیب صدها زندان در مناطق اشغالی برای حبس و شکنجه شهروندان ایجاد شده است.

دولت ترکیه با تشکیل پلیس نظامی و پلیس مدنی در کنار سایر گروه‌های مسلح وابسته به آنکارا و حضور نیروهای نظامی و انتظامی ترک، یک نوع

هرج و مرج سیستماتیک ایجاد کرده تا ضمن کنترل نسبی گروه‌های مسلح، بتواند بصورت غیر مستقیم اهالی آفرین را در فشار و ترس دائمی نگه دارد. برخلاف منطقه اشغالی سپر فرات، که در آن گروه‌های مسلح و نیروهای پلیس عمدتاً محلی بوده و گاهاً روابط خانوادگی و قبیله‌ای مانع از اجرای دستور کار ترکیه می‌شود، در آفرین اعضای گروه‌های مسلح و نیروهای نظامی و انتظامی متشکل از عناصر غیر محلی هستند که به دور از موانع مذکور و با جدیت بیشتری از دستورات ترکیه پیروی می‌کنند.

اختیارات داده شده به شوراهای محلی دست نشانده در آفرین نیز نسبت به منطقه اشغالی سپر فرات بسیار محدودتر است و این شوراها نقش بسیار کم اهمیتی دارند. اقتدار آن‌ها به طور قابل توجهی توسط مقاماتی که کنترل منطقه را به دست گرفته‌اند، کاهش یافته است. یکی از اعضای شورای محلی در جندرس می‌گوید:

"نقش ما محدود به اجرای دستورات صادر شده توسط والی ترکیه است و ما نمی‌توانیم بدون اجازه آن‌ها کاری انجام دهیم. اقتدار واقعی در اینجا متعلق به گروه‌های مسلح تحت کنترل ترکیه است و طرف ترکیه‌ای به ما اجازه دخالت نمی‌دهد."

چنین نگرانی‌هایی توسط اعضای شوراهای محلی در آفرین و راجو نیز بیان

طبق قانون اشغالگران، هم ساکنان محلی و هم مهاجران باید برای رفت و آمد در داخل و خارج از منطقه آفرین مجوزهای ویژه سفر همراه داشته باشند. این مجوز را شوراهای محلی یا گروه‌های مسلح صادر می‌کنند و معمولاً یک ماه اعتبار دارند. در حالیکه اخذ چنین مجوزهایی برای مهاجران بسیار راحت است و همراه نداشتن آن نیز عملاً مشکلی برایشان ایجاد نمی‌کند، ساکنان محلی به سختی چنین مجوزهایی دریافت می‌کنند و عدم ارائه مجوز معتبر از سوی آن‌ها احتمالاً منجر به بازداشت یا آزار و سوء استفاده می‌شود. این در حالیست که برخی از پست‌های بازرسی حتی مجوزهای صادر شده توسط شوراهای محلی را معتبر نمی‌دانند.

روابط اجتماعی بین ساکنان محلی و مهاجران در منطقه مبتنی بر عدم اعتماد عمومی است. بنا بر گزارش‌ها، بسیاری از ساکنان محلی احساس حقارت می‌کنند و در محله خود به حاشیه رانده شده‌اند. فقدان انسجام اجتماعی، ریشه در اعمال تبعیض علیه مردم محلی و ارائه امتیازات نسبی اجتماعی، قانونی و اداری به مهاجران دارد.

نحوه رفتار و روش گروه‌های مسلح به طور قابل توجهی تضادهای اجتماعی در حوزه‌های قومی، مذهبی و جغرافیایی را تقویت می‌کند. گروه‌های مسلح با اقداماتی نظیر تحمیل حجاب بر زنان و تفکیک زنان و مردان در رستوران‌ها، کافه‌ها و غیره، تلاش کرده‌اند تا درک خود از فقه اسلامی را بر

مردم مسلط کنند و از سوی دیگر با اقداماتی از قبیل ممنوعیت جشن نوروز در محو آداب و رسوم سایر هویت‌ها کوشیده‌اند.

از منظر اقتصادی، کاملاً مشهود است که ترکیه هیچ تمایلی به توسعه اقتصادی آفرین اشغالی ندارد و می‌خواهد که این منطقه به بازاری (بدون هیچ گونه توسعه اقتصادی) برای فروش کالاهای بازرگانان تُرک تبدیل شود. آنکارا به دنبال محدود کردن قابلیت‌های تولید آفرین، به ویژه در بخش زیتون است و می‌خواهد بر روی خاکستر اقتصاد آسیب دیده آفرین شراکت‌های جدیدی را بر پایه تجارت تُرک و تحت کنترل خود ایجاد کند.

شرایط آفرین بگونه‌ایست که تجار و صنعتگران آفرینی را وادار کرده تا به منظور حفاظت از منافع خود با یکی از جناح‌های وابسته به ترکیه شریک شوند تا در ازای سهم ماهانه سود یا مبلغ توافق شده از غارت یا باج‌گیری جناح‌های دیگر جلوگیری کنند. این مشارکت‌ها محدود به تجار گُرد نبود و شامل بازرگانان مهاجر هم می‌شود. اکنون قشر جدیدی از بازرگانان در زمینه لوازم خانگی و مصالح ساختمانی پدیدار شده‌اند که برای افزایش سرمایه و تضمین امنیت، ملزم به ایجاد شراکت با فرماندهان جناح‌های تحت حمایت ترکیه هستند.

فقدان امنیت عمومی و اخراج یا جابجایی اجباری بسیاری از خانواده‌های محلی بر شرایط کلی اشتغال تأثیر گذاشته است. اکثر واحدهای تجاری

کوچک و متوسط در مناطق پر جمعیت‌تر، پس از جابجایی و یا اخراج صاحبان مشاغل، برای همیشه بسته شده‌اند. توانایی ساکنان محلی برای ایجاد مشاغل جدید به دلیل پارته‌بازی و اخاذی مزدوران مسلح، بطور قابل توجهی کاهش یافته است.

شرایط اقتصادی برای زنان، به دلیل محافظه‌کاری و اعمال تبعیض جنسیتی، به شدت دشوارتر است و مانع معاش زنان شده است. مشاغلی که در فرهنگ منطقه برای زنان مناسب تلقی می‌شود، تقریباً از بین رفته‌اند و فرصت‌های شغلی برای زنان به ندرت وجود دارد.

فرصت‌های معیشتی برای مهاجران نیز وجود ندارد یا عمدتاً ناپایدار است. اکثریت قریب به اتفاق این خانواده‌ها شدیداً به کمک‌ها و حواله‌های خارجی متکی هستند، در حالی که برخی دیگر به عنوان کارگر روزمزد کار می‌کنند.

ساکنان محلی مناطق روستایی، که صاحب محصولات کشاورزی یا دام هستند، مکرراً توسط مزدوران مسلح مورد استثمار یا آزار و اذیت قرار می‌گیرند. این گروه‌ها مالیات‌های خودسرانه بر ساکنان محلی تحمیل می‌کنند و از آن‌ها رشوه می‌گیرند. این روش‌های استثماری بر خانواده‌هایی که برای امرار معاش به دامداری یا کشاورزی وابسته‌اند، بخصوص صاحبان باغات زیتون، بیشترین آسیب را وارد ساخته است.

آن دسته از کشاورزان زیتون که در آفرین باقی مانده‌اند، تحت محدودیت‌های بی‌شماری قرار دارند که توسط گروه‌های مسلح اعمال شده است و ادامه تجارت آن‌ها را پیچیده و ناپایدار می‌سازد. طبق گزارش‌ها، آن‌ها ملزم به دریافت مجوزهای پرهزینه از شوراهای محلی هستند تا محصول خود را از مزارع به بازارهای محلی منتقل کنند. این در حالیست که این مجوزها همیشه توسط جناح‌های کنترل‌کننده مناطق مختلف به رسمیت شناخته نمی‌شود. آن‌ها همچنین از فروش محصول زیتون خود به سایر مناطق سوریه منع شده‌اند. کشاورزانی که مایل به کشت زمین‌های متعلق به اقوام آواره خود هستند، باید مبالغ سنگین بپردازند. گروه‌های مسلح همچنین سعی کرده‌اند مالیات یا خراج اجباری بر تولید زیتون وضع کنند تا بخش بیشتری از درآمد مردم محلی را کاهش دهند. در ماه مه ۲۰۱۸، یکی از اهالی روستای حاج قاسم پس از کمک به همسایه خود برای فروش روغن زیتون و ترک آفرین، توسط گروه سلطان مراد ربوده و مورد ضرب و شتم قرار گرفت.

مالیات گذرگاه‌های مرزی که به جیب ترکیه می‌رود، در ماه مه به مبلغی حدود دو میلیون دلار رسید. آنکارا همچنین شعبه‌ای از شرکت پست ترکیه را به منظور نقل و انتقال پول در آفرین افتتاح کرده است. این شرکت حواله‌ها را حتی اگر به ارز خارجی باشند، به لیر ترکیه دریافت می‌کند و بدین ترتیب به تزریق ارز به خزانه داری ترکیه کمک می‌کند.^{۵۲۳}

وقایع روزانه آفرین، که در بخش‌های پیشین با جزئیات بیشتر مورد بررسی قرار گرفت، در رده جنایت علیه بشریت و جرائم جنگی طبقه‌بندی می‌شود. کشتار، تبعید، زندان و شکنجه همراه با آوارگی اجباری، سیاست ترکیه برای تکمیل فرآیند تغییر دموگرافی برنامه‌ریزی شده است که مصداق کامل "پاکسازی قومی" به شمار می‌رود.

از زمان اشغال آفرین تاکنون صدها مورد از جرائم صورت گرفته بدست اشغالگران، توسط نهادهای مختلف از طریق ناظران میدانی، با جزئیات مستند و گزارش شده‌اند. با این حال روزانه ده‌ها جنایت بر علیه غیرنظامیان اتفاق می‌افتد که بدلیل ترس قربانیان یا خانواده‌هایشان از انتقام و موانع میدانی تحمیل شده توسط اشغالگران، افشا نمی‌شوند.

نهادهای مذکور در این یکسال، طی ده‌ها گزارش از سازمان‌های بین‌المللی و کشورهای درگیر در بحران سوریه خواسته‌اند تا به وظایف خود عمل نموده و برای جلوگیری از ارتکاب جرائم و جنایات بیشتر علیه غیرنظامیان مداخله کنند. ولی متأسفانه تاکنون نتیجه‌ای حاصل نشده است.

آنچه در آفرین رخ می‌دهد، ادامه رفتار تاریخی ترکیه در مقابله با هویت‌های غیر ترک است که تحت لوای همسان‌سازی فرهنگی با شعار "یک دولت، یک ملت، یک ایدئولوژی، یک پرچم" و از طریق پاکسازی فیزیکی، تخریب اقتصادی، انقیاد اجباری و... اجرا می‌شود.

بنظر می‌رسد متولیان این پروژه جنایتکارانه نیروهای نظامی ترکیه، سرویس‌های اطلاعاتی، شبه‌نظامیان افراطی سوری و جهادی، و نهادهای پنهان موازی با دولت ترکیه هستند که فراتر از قانون عمل می‌کنند و نقشه راه مشخصی برای اجرای این رویکرد در اختیار دارند. در عین حال نهادهای حقوق بشری و جامعه بین‌المللی در قبال این اتفاقات منفعل هستند و مردم روزوا را در فضایی عاری از هرگونه حمایت قانونی رها کرده‌اند.

بنا به گزارش مرکز مستندسازی تخلفات در شمال سوریه، تا سی و یکم دسامبر ۲۰۱۸ حدود سیصد و پنجاه هزار نفر از ساکنان منطقه آفرین آواره شده‌اند که پنجاه هزار نفر از آن‌ها در نتیجه تشدید خشونت‌ها پس از اشغال شهر، آفرین را ترک کرده‌اند. همچنین نود و پنج درصد از اقلیت‌های مسیحی، ایزدی و علوی بدلیل اجبار در انتخاب میان "مسلمان شدن" یا "مردن" برای نجات جانشان به اجبار از آفرین گریخته‌اند.

در یک آمار جامع، ششصد و پنجاه مورد کشتار غیرنظامیان اعم از کودکان، زنان و سالمندان، چهارهزار و پانصد مورد آدم ربایی و دستگیری و نهصد و هفتاد موارد جراحت در اثر یورش به منازل یا قطعات مواد منفجره و یا در اثر ضرب و شتم افراد مسلح و مین ثبت شده است.

[در حال حاضر از وضعیت هشتصد و پنجاه نفر از جمله یکصد و پنجاه و نه زن اطلاعی در دست نیست. به گفته منابع محلی، سرنوشت بیش از سیصد جوان منطقه که پس از خروج ی.پ.گ از آفرین، خود را تسلیم نیروهای

ترکیه کرده بودند مشخص نیست. این افراد از جمله کسانی هستند که جزء نیروهای دفاع ذاتی و یا کارمندان اداره‌های خودمدیریتی دمکراتیک بوده‌اند. [در این مدت هفتاد و هشت مورد درگیری داخلی بین گروه‌های مسلح در محله‌های مسکونی، اتفاق افتاده است. چهل و پنج مرکز آموزشی و غیرنظامی به مقر نظامی تبدیل شده‌اند. دویست و شصت خانه مسکونی مصادره شده و آن‌ها را به زندان یا مراکز نظامی تبدیل کرده‌اند.

همچنین، بیست و چهار مورد بمباران مناطق مسکونی توسط هواپیماهای ترکیه، پنجاه و هشت مورد سوزاندن عمدی اموال مردم اعم از منازل، مغازه‌ها و باغات، تخریب پنجاه و یک خانه و زیر و رو کردن هزار و دویست قبر (با بولدوزر) ثبت شده است.

بر اساس گزارش مرکز مستندسازی تخلفات در شمال سوریه، موارد فوق الذکر تنها شامل پرونده‌هایی است که با نام، عکس و اظهارات شاهدان عینی مستند شده‌اند و لذا منعکس کننده حدود هفتاد درصد از آمار واقعیت. ۵۴

جِرد سوبا، نویسندهٔ روزنامهٔ دِیْنَس پُست، پس از نبرد باغوز در فوریهٔ ۲۰۱۹،

از مبارز جوانی می‌پرسد:

نُخَب. بعد از این نبرد چه می‌کنی؟

او با هیجان پاسخ می‌دهد:

[برای جنگ علیه اشغالگران] به آفرین خواهیم رفت.

بیش از نوزده سال سن ندارد. جِرد با احساس همدردی می‌گوید:

اهل آفرین هستی؟

با لبخند جواب می‌دهد:

نه، من اهل گورستان داعش هستم. کوبانی.

پیوست ها

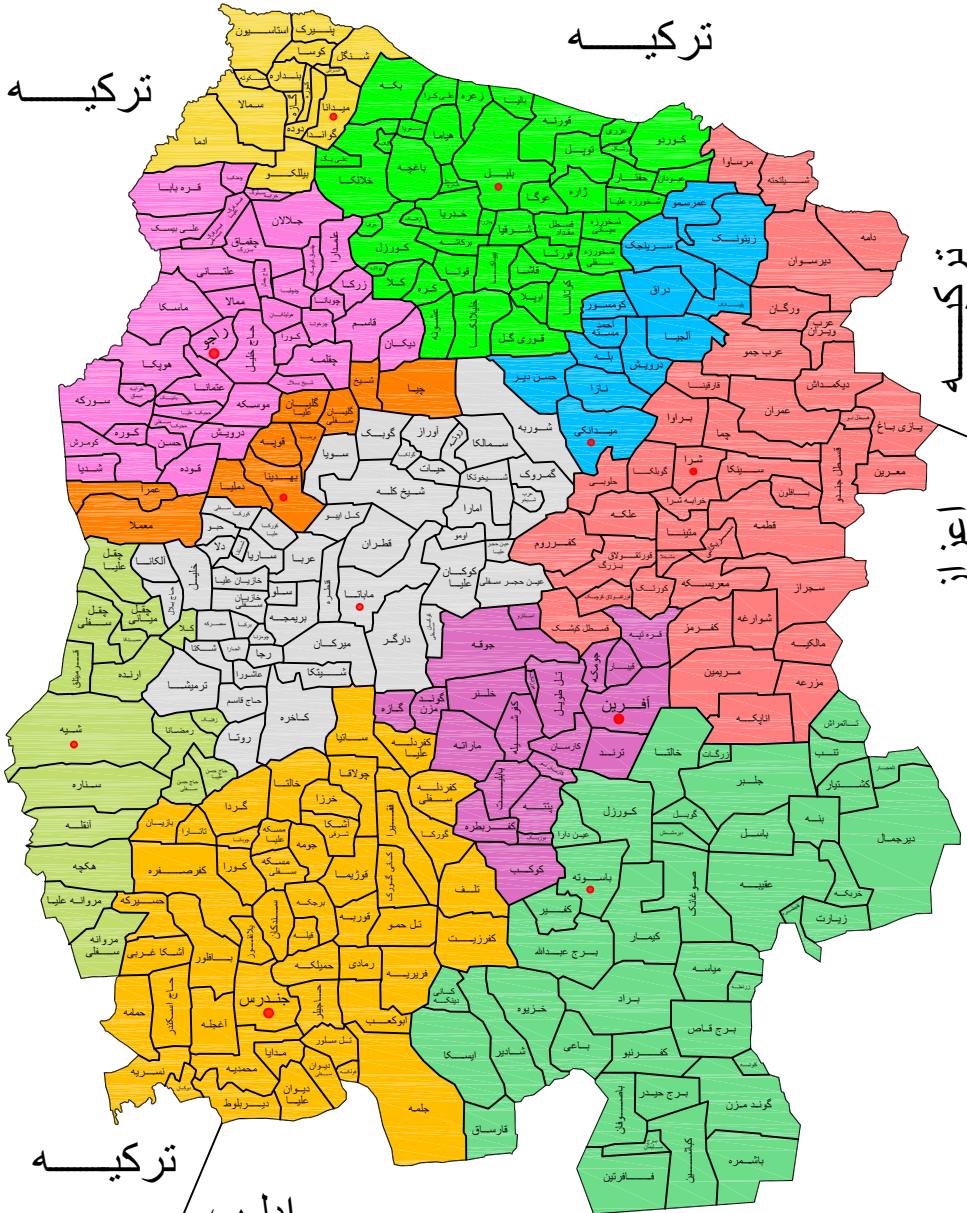
پیوست ۱

۱. نقشه تقسیمات اداری خودمدیریتی کانتون آفرین
۲. نقشه راه‌های ارتباطی کانتون و مناطق اطراف آن
۳. نقشه عوارض جغرافیایی کانتون و نواحی اطراف آن
۴. نقشه وضعیت جغرافیایی استراتژیک آفرین در نوامبر ۲۰۱۷
۵. آلبوم روزشمار تصویری اشغال کانتون
۶. محل استقرار مراکز نظامی ترکیه در کانتون (ژانویه ۲۰۱۹)

ترکیبه

ترکیبه

ترکیبه اعزاز

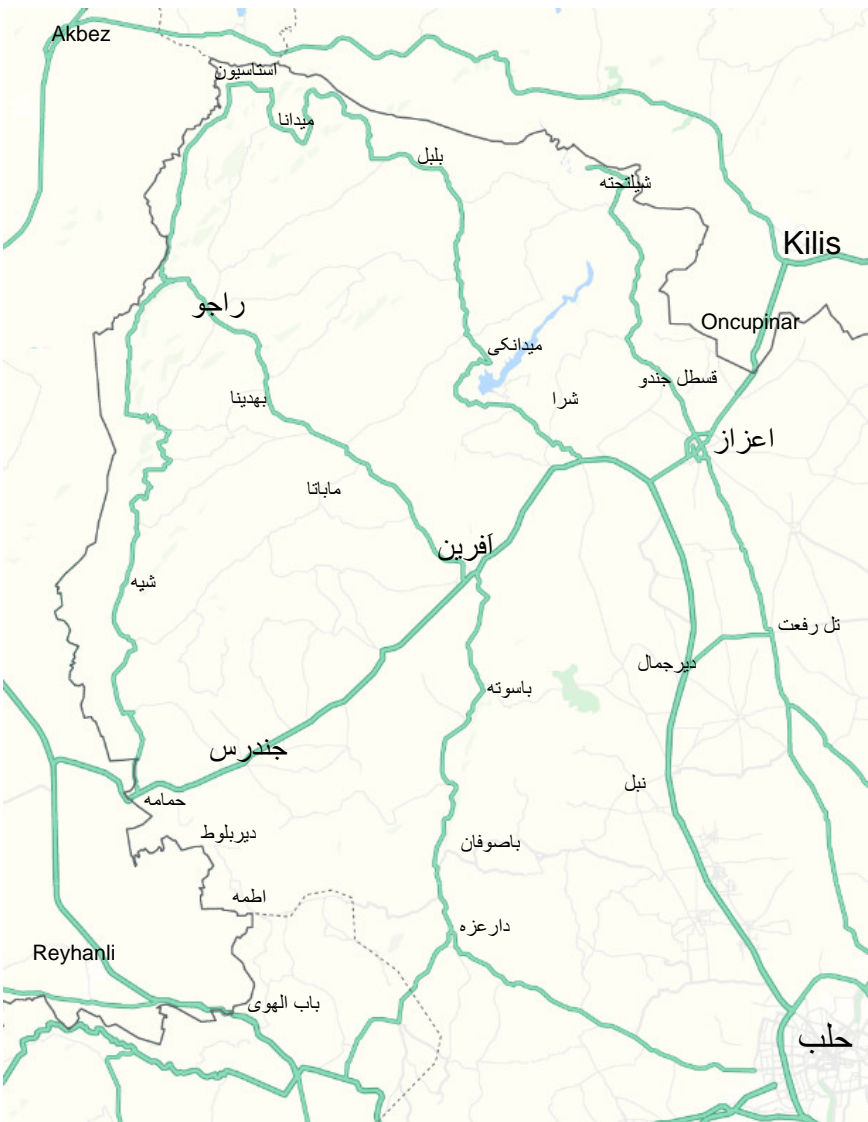

ترکیبه

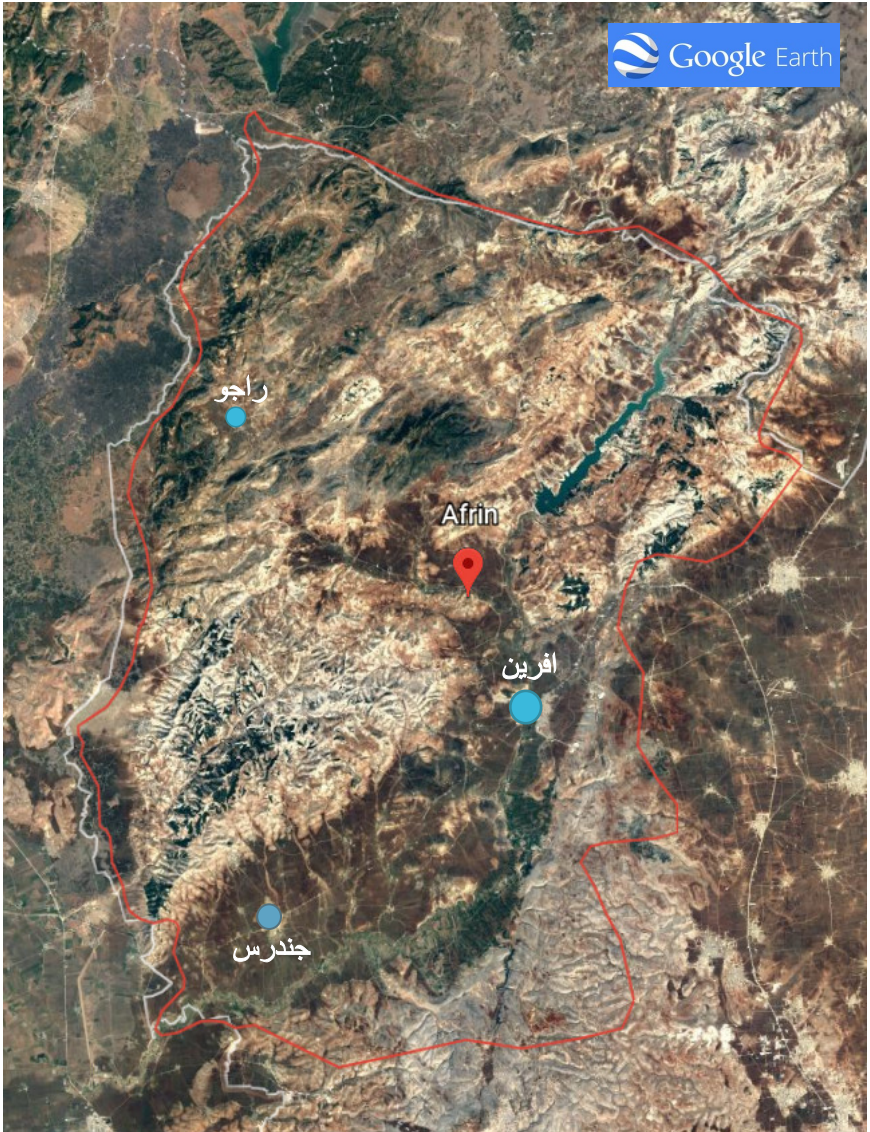
ادلب

نقشه تقسیمات اداری خودمديريتى كانتون افرين

Map Reference: Kongreya Star Committee for External Relations, "Information File: The Attacks on Afrin Target Women's Liberation and Democratic Alternatives", 08.02.2018

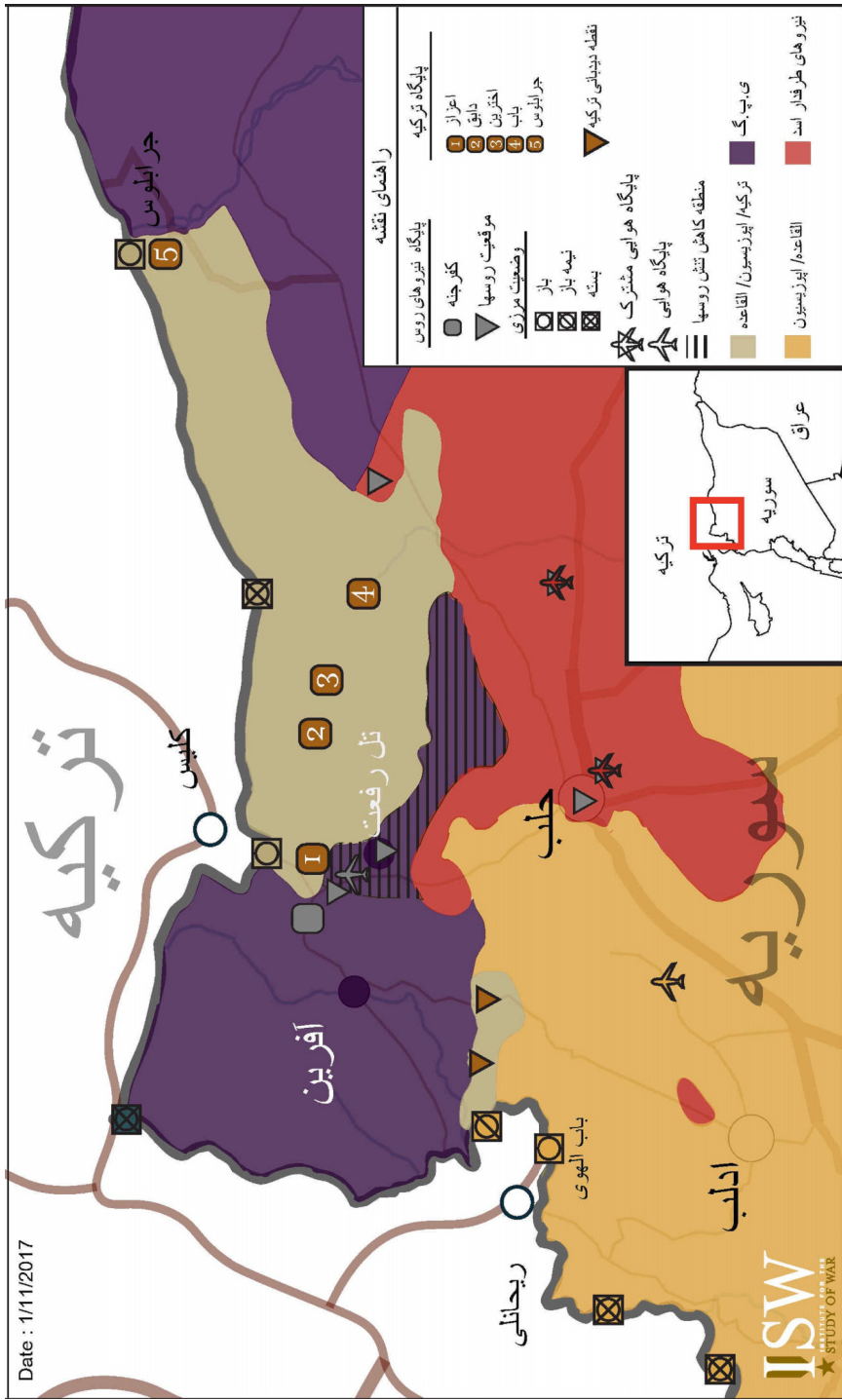

نقشهٔ راه های ارتباطی کانتون و مناطق اطراف آن

نقشه عوارض جغرافیایی کانتون و نواحی اطراف آن

Date : 1/11/2017

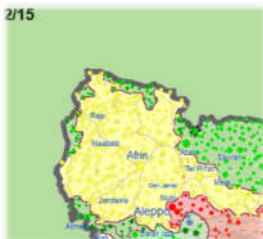
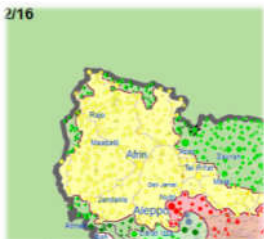
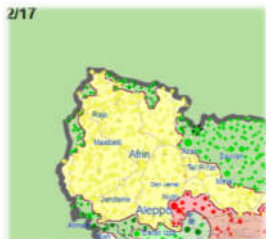
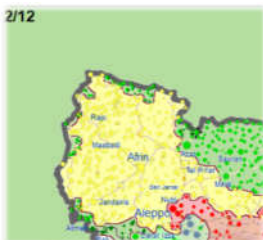
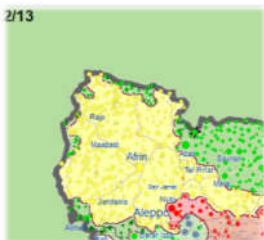
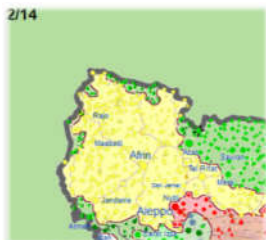
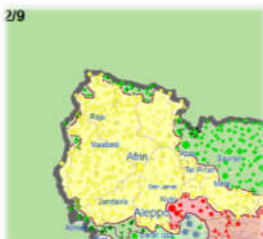
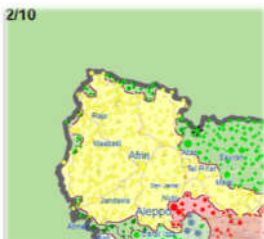
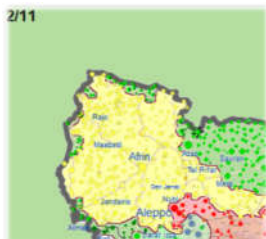
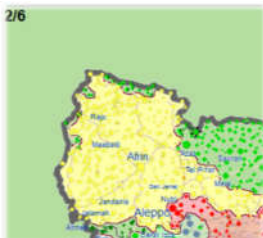
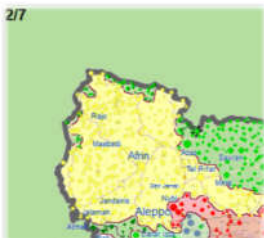
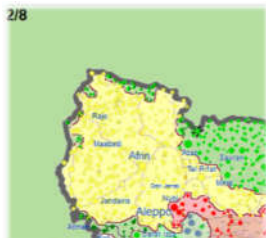
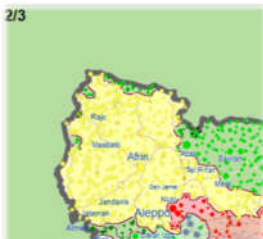
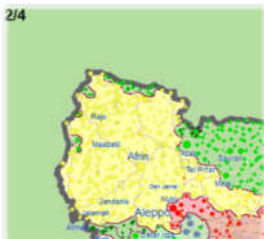
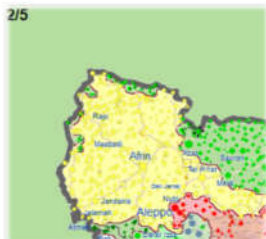
روزشمار تصویری اشغال کانتون ۱ .

راهنمای نقشه

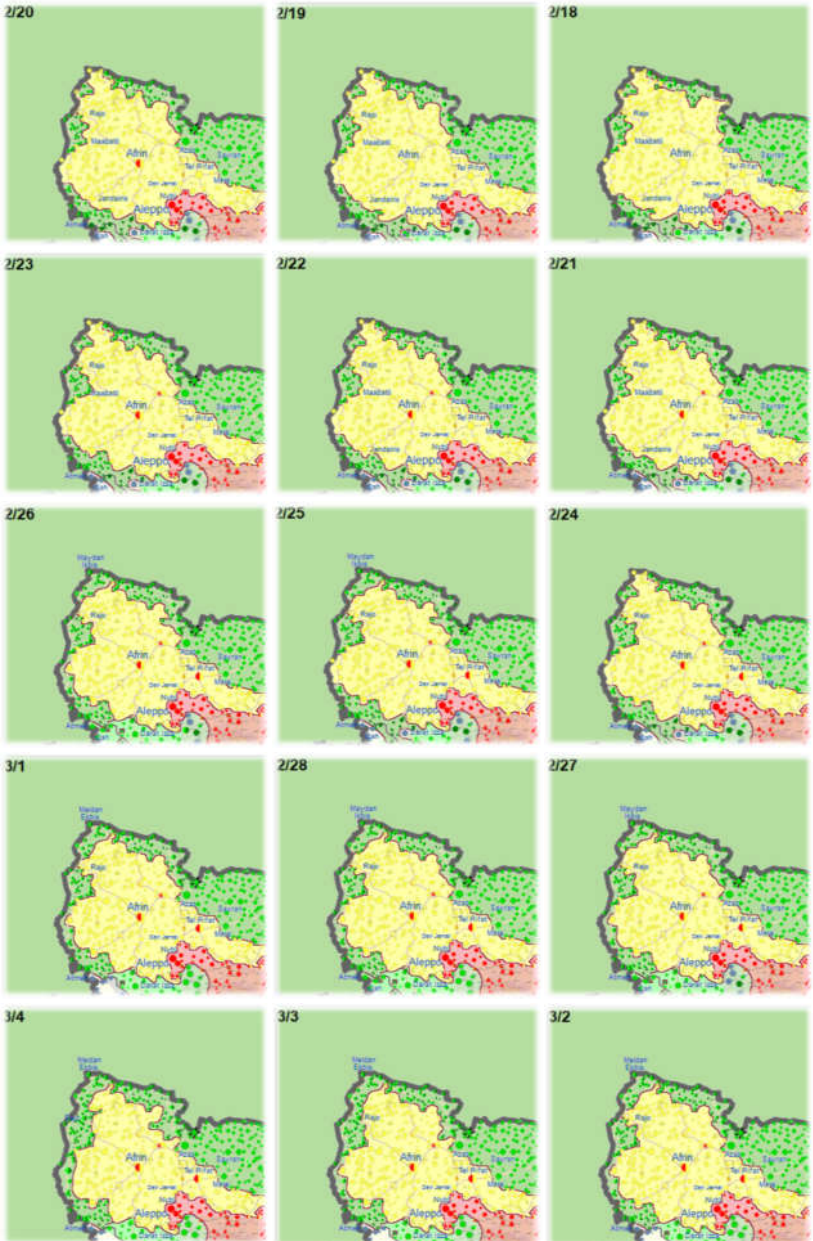
- خودمديريتي کانتون (Yellow)
 - نيروهاي اشغالگر (Green)
 - نيروهاي رژيم اسد (Red)
- رفرنس:

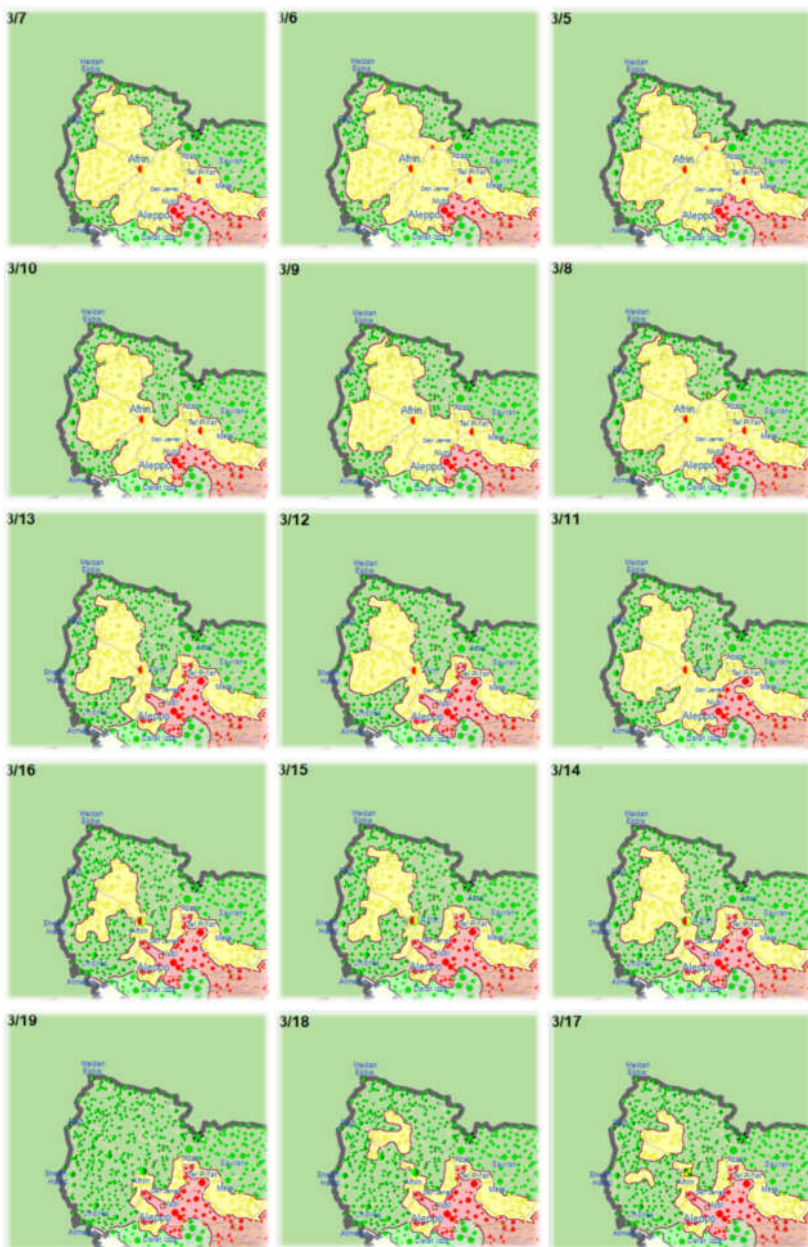
www.commonswiki.org/wiki/File:Afrin_frontlines_2018.gif

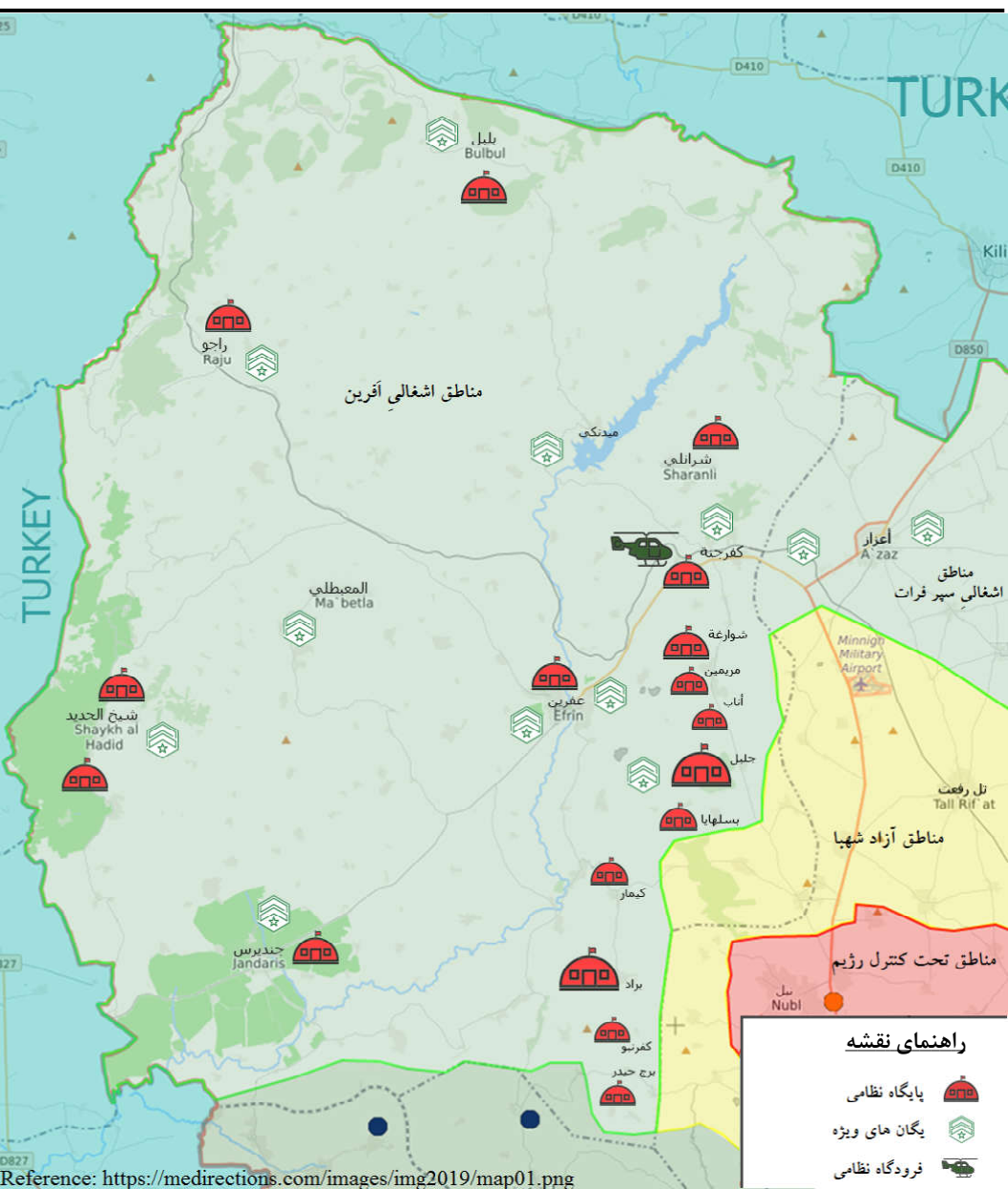

روز شمار تصویری اشغال کانتون . ۳

نقشه توزیع مراکز نظامی ترکیه در آفرین

سال ۲۰۱۹

پیوست ۲

گاه شمار مذاکرات صلح سوریه

پیوست حاضر که با عنوان "گاه شمار مذاکرات صلح سوریه" تهیه شده است، نگاهی اجمالی دارد بر تلاش‌های صورت گرفته توسط افراد، نهادها و دولت‌های مختلف برای ایجاد صلح در سوریه.

در این بین سوء استفاده دولت‌ها، حتی از صلح، برای دامن زدن به اختلافات در جهت منافع خود و همچنین عدم تمایل دولت‌ها به مشارکت اداره‌های خودمدیریتی دموکراتیک در روند صلح قابل تأمل است.

مطالب این بخش حتی المقدور مفید و مختصر ارائه شده‌اند تا در قواره کتاب بگنجد، ضمن اینکه چهارچوبی در اختیار خوانندگان علاقمند بگذارد تا در صورت لزوم بتوانند مطالب را در محیطی فراتر از فضای کتاب حاضر دنبال کنند.

طرح صلح اتحادیه عرب (نوامبر ۲۰۱۱ - ژانویه ۲۰۱۲)

پس از حدود هفت ماه از گسترش اعتراضات در سوریه، اتحادیه عرب تلاش کرد تا به درگیری میان دولت سوریه و مخالفان پایان دهد و طرفین را پشت میز مذاکره بنشاند. در نتیجه این تلاش‌ها در دوم نوامبر طرح صلحی مورد توافق اعضای اتحادیه قرار گرفت. در طرح مذکور از رژیم سوریه خواسته شده بود که در مدت دو هفته تمام خودروهای نظامی مستقر در سطح شهرهای مختلف را به پادگان‌ها بازگرداند و ضمن آزادی زندانیان سیاسی، به خشونت علیه معترضان پایان دهد.

وزارت امور خارجه سوریه در پنجم دسامبر اعلام کرد که طرح اتحادیه عرب را بصورت مشروط می‌پذیرد. رژیم سوریه در بیستم دسامبر طرح صلح را امضا کرد و معاقباً در بیست و ششم دسامبر، اولین هیئت اتحادیه متشکل از

شصت و هفت ناظر به سوریه اعزام شد تا پیشرفت دولت سوریه را در فرایند خارج کردن نیروهایش از مناطق معترض، آزادی زندانیان سیاسی و مذاکره با مخالفان، رصد کند.

لیکن فرایند صلح خوب پیش نرفت و با ادامه درگیری‌ها، در بیست و دوم ژانویه ۲۰۱۲ عربستان سعودی ناظران خود را از این مأموریت فراخواند و دو روز بعد هم کشورهای عربی حوزه خلیج از طرح خارج شدند. نهایتاً در بیست و هشتم ژانویه ۲۰۱۲ اتحادیه عرب مأموریت هیئت ناظران را به حالت تعلیق درآورد.

شورای امنیت سازمان ملل (دسامبر ۲۰۱۱ - فوریه ۲۰۱۲)

در پانزدهم دسامبر ۲۰۱۱ روسیه پیش‌نویس قطعنامه‌ای را جهت حل بحران سوریه به شورای امنیت ارائه داد که بی‌نتیجه ماند. چراکه روسیه متمایل به حفظ اسد در قدرت و مخالف تحریم دولت سوریه بود و اصرار داشت که اسد می‌تواند با اجرای اصلاحات، مشکلات سوریه را حل و فصل کند. در پایان ژانویه ۲۰۱۲ کشورهای غربی و عربی پیش‌نویس دیگری پیشنهاد دادند که عموماً از تصمیمات اتحادیه عرب در ژانویه ۲۰۱۲ پشتیبانی می‌کرد و از طرفین، بخصوص دولت سوریه می‌خواست که انجام دگردیسی سیاسی سوری را تسهیل کند.

روسیه معتقد بود که با توجه به تشدید بحران، شورای امنیت نمی‌تواند نقش سازنده‌ای در روند صلح ایفا کند و لذا همراه با چین در چهارم فوریه ۲۰۱۲ این قطعنامه را تو کرد.

گروه دوستان سوریه - نشست تونس (۲۳ فوریه ۲۰۱۲)

متعاقب وتوی قطعنامه شورای امنیت از جانب روسیه و چین، نیکلای سارکوزی، رئیس‌جمهور وقت فرانسه، در فوریه ۲۰۱۲ "گروه دوستان مردم سوریه" یا به

اختصار "گروه دوستان سوریه" را بدون حضور روسیه و چین تشکیل داد تا بعنوان یک مجمع دیپلماتیک بین‌المللی خارج از شورای امنیت، راه حلی برای منازعه سوریه بیابد.

نشست اول این گروه با حضور نمایندگان هفتاد کشور و نهاد بین‌المللی در بیست و سوم فوریه ۲۰۱۲ در شهر تونس برگزار شد. در این نشست، شورای ملی سوریه (المجلس الوطني السوري) نیز حضور داشت و از طرف اعضا بعنوان اپوزیسیون اصلی شناخته شد.

شرکت‌کنندگان در این نشست توافق کردند تا برای محافظت از همه مردم سوریه بدون در نظر گرفتن عقیده، قومیت و یا وفاداری سیاسی، در نزدیکی مرزهای ترکیه، لبنان و اردن "مناطق کشتار ممنوع" ایجاد شود تا امکان نقل و انتقال کمک‌های بشردوستانه برای صلیب سرخ و سایر گروه‌ها فراهم گردد. بیش از شصت کشور حاضر در نشست، خواستار برکناری اسد از قدرت شدند. عربستان سعودی و تونس مسلح نمودن مخالفان را پیشنهاد دادند که مورد قبول واقع نشد.

طرح صلح کوفی عنان (مارس ۲۰۱۲)

در فوریه ۲۰۱۲ کوفی عنان به عنوان نماینده ویژه سازمان ملل متحد و اتحادیه عرب، با هدف پایان دادن به خشونت‌ها در سوریه، یک طرح صلح شش ماده‌ای را ارائه داد، که توانست حمایت شورای امنیت سازمان ملل متحد و کشورهای روسیه و چین را به دست آورد و در بیست و هفتم مارس هم بشار اسد با آن موافقت کرد.

طرح شش ماده‌ای آقای عنان خواستار پایان دادن به خشونت، دسترسی سازمان‌های بشردوستانه برای کمک‌رسانی به نیازمندان، آزادی بازداشت‌شدگان، آغاز گفت‌وگوهای سیاسی فراگیر، و دسترسی نامحدود رسانه‌های بین‌المللی به سوریه بود.

این طرح توسط اتحادیه عرب و سازمان ملل در ماه آوریل اجرایی شد ولی خشونت رژیم بعث در بیست و پنجم ماه مه و از سرگیری عملیات دفاعی ارتش آزاد در اول ژوئن ادامه صلح را ناممکن ساخت.

گروه دوستان سوریه - نشست استانبول (آوریل ۲۰۱۲)

نمایندگان هشتاد و چهار کشور و نهاد بین‌المللی در اول آوریل ۲۰۱۲ برای نشست دوم گروه دوستداران سوریه در استانبول گرد هم آمدند. در این جلسه شورای ملی سوریه به عنوان نماینده قانونی مردم سوریه به رسمیت شناخته شد و بدین ترتیب می‌توانست رسماً از گروه دوستان سوریه کمک‌های مالی دریافت کند.

رجب طیب اردوغان، در این نشست ضمن اشاره به وظیفه اخلاقی جامعه بین‌المللی در قبال سوریه گفت که خونریزی در سوریه باید تمام شود. وی همچنین سخنانی ایراد کرد که در مقایسه با برخورد دولت ترکیه بر علیه کردها به شوخی شبیه بود. چنانچه گفت: "ما معتقدیم که نگرانی‌ها و منافع ژئوپلیتیکی نمی‌تواند بر جهان ما حاکم باشد. ما از اتخاذ چنین موضعی خودداری می‌کنیم. ما شرایطی را که در آن، تانک‌ها به زنان و کودکان و مردان شلیک می‌کنند، نمی‌پذیریم." او عنوان کرد که اگر شورای امنیت به وظیفه خود در قبال مردم سوریه عمل نکند، جامعه جهانی باید حق دفاع از خود را برای مردم سوریه بپذیرد.^۱

^۱ <https://www.aljazeera.com/news/2012/4/1/syria-opposition-presses-for-serious-action>

این بار قطر گزینه مداخله نظامی را مطرح کرد که مورد توافق شرکت کنندگان واقع نشد.

ژنو ۱ (۳۰ ژوئن ۲۰۱۲)

بیش از یک سال پس از آغاز بحران سوریه، در سی ام ژوئن ۲۰۱۲، دفتر ژنو سازمان ملل متحد میزبان نشست گروه اقدام برای سوریه به ریاست سازمان ملل و اتحادیه عرب بود، که بعدها "ژنو ۱" نام گرفت. در این نشست وزرای امور خارجه پنج کشور عضو دائم شورای امنیت سازمان ملل، وزرای امور خارجه قطر، عراق، کویت، ترکیه، دبیر کل اتحادیه عرب، دبیر کل سازمان ملل، مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا و کوفی عنان به عنوان نماینده سازمان ملل حضور داشتند.

از جمله تصمیمات این نشست تأکید بر اجرای طرح صلح شش ماده ای کوفی عنان بود. علاوه بر آن توافق شد که سوریه نیاز به یک نهاد حکومتی انتقالی با اختیارات کامل اجرایی دارد و این نهاد می تواند شامل اعضای دولت فعلی سوریه و مخالفان باشد.

گروه دوستان سوریه - نشست پاریس (۶ جولای ۲۰۱۲)

جلسه سوم گروه دوستان سوریه در ششم جولای در پاریس تشکیل شد و شرکت کنندگان درخصوص افزایش کمک به مخالفان، بخصوص کمک مالی برای فناوری های ارتباطی جدید، توافق کردند و از جامعه جهانی خواستند تا تحریم های سخت تری را علیه رژیم سوریه اتخاذ کند تا اسد مجبور به کناره گیری شود.

در این نشست، هیلاری کلینتون، وزیر امور خارجه ایالات متحده، ضمن انتقاد از روسیه و چین برای حمایت از رژیم اسد، درخواست نمود تا قطعنامه ای تحت

فصل هفتم منشور سازمان ملل تصویب شود که در آن احتمال مداخله نظامی بین‌المللی مشخص شده است.

نشست مشورتی تهران (۹ آگوست ۲۰۱۲)

نشست مشورتی تهران برای حل بحران سوریه، با حضور وزیران امور خارجه ایران، پاکستان، زیمبابوه و عراق و نمایندگانی از کشورهای افغانستان، اردن، عمان، الجزایر، اندونزی، اکوادور، چین، روسیه، کوبا، ونزوئلا، نیکاراگوئه، گرجستان، هند، سودان، قزاقستان، تاجیکستان، ارمنستان، قیرقیزستان، ترکمنستان، بلاروس، موریتانی، سریلانکا و بنین، برگزار شد.

مقامات ایران سعی داشتند که این نشست را در سطح وزیران امور خارجه کشورها برگزار کنند و از کوفی عنان، نماینده سازمان ملل نیز دعوت بعمل آمد اما عنان در این نشست حضور نیافت. حتی روسیه به‌عنوان یکی از کشورهای دوست جمهوری اسلامی نیز، وزیر امور خارجه خود را به این اجلاس نفرستاد و لبنان، ترکیه و عربستان سعودی هم دعوت ایران برای شرکت در این نشست را نپذیرفتند.

علی‌اکبر صالحی، وزیر امور خارجه ایران در این اجلاس گفت که ایران از گفت‌وگوی "مخالفان دارای پایگاه مردمی" با دولت سوریه حمایت می‌کند.

نشست قاهره - دور اول (۱۱ سپتامبر ۲۰۱۲)

در سپتامبر ۲۰۱۲ مصر هم نخستین حرکت خود را در مورد سوریه انجام داد و بدون دعوت از قطر، با حضور نمایندگان چهار کشور ایران، مصر، ترکیه و عربستان نشستی را تدارک دید.

نشست قاهره - دور دوم (۱۷ سپتامبر ۲۰۱۲)

گروه چهارجانبه حل بحران سوریه در نشست قاهره با حضور وزرای خارجه ایران، ترکیه و مصر برگزار شد. وزیر خارجه عربستان سعودی بدلیل مشکلات جسمانی در جلسه شرکت نکرد.

حاضرین در نشست نتوانستند به نتیجه مشخصی دست یابند و لذا توافق کردند که گفت‌وگوها در اواخر ماه سپتامبر و در حاشیه نشست مجمع عمومی سازمان ملل متحد در نیویورک ادامه یابد.

آتش‌بس عید قربان (۲۶ اکتبر ۲۰۱۲)

اخضر ابراهیمی، دیپلمات الجزایری منصوب شده به عنوان نماینده ویژه جدید سازمان ملل متحد و اتحادیه عرب برای سوریه، در اول سپتامبر ۲۰۱۲ هم از دولت سوریه و هم از مخالفان مسلح خواست که از قتل در عید قربان اجتناب کنند.

دولت و اکثر گروه‌های مخالف به درخواست وی پاسخ مثبت دادند ولی در اولین روز از آتش‌بس، در بیست و ششم اکتبر چندین درگیری در نقاطی از جمله حمص، معرات النعمان، دمشق و درعا گزارش شد و آتش‌بس ادامه نیافت.

گروه دوستان سوریه - نشست مراکش (۱۲ دسامبر ۲۰۱۲)

جلسه چهارم گروه دوستان سوریه در دوازدهم دسامبر ۲۰۱۲ و با حضور نمایندگان یکصد و سی کشور و نهاد بین‌المللی در شهر مراکش تشکیل شد. این درحالی بود که قبل از آن در تاریخ یازده نوامبر، ائتلاف ملی سوریه (الائتلاف الوطنی السوری) در دوحه قطر شکل گرفته بود.

در این نشست شرکت‌کنندگان از نتایج کارگروه توکیو برای تحریم‌ها در تاریخ سی‌ام نوامبر استقبال کردند. در این جلسه همچنین آلمان و امارات متحده عربی

ریاست مشترک کارگروه بازسازی اقتصادی را عهده دار شدند. اعضا تأکید کردند که ائتلاف مخالفان باید هرچه سریعتر در خصوص برنامه‌ریزی برای دوره‌گذار از رژیم بعث به اجماع برسند.

گروه دوستان سوریه - نشست رُم (۲۸ فوریه ۲۰۱۳)

در بیست و هشتم فوریه ۲۰۱۳ تنها یازده عضو گروه در رُم گرد هم آمدند. ائتلاف مخالفان به بهانه اینکه عملاً از جلسات پیشین نتیجه عینی حاصل نشده بود، قصد حضور در نشست رم را نداشت ولی پس از اینکه جان کری، وزیر امور خارجه ایالات متحده، طی تماس تلفنی با معاذ الخطیب، رهبر ائتلاف، به او قول مساعدت داد، آن‌ها نیز در جلسه شرکت کردند. در نشست رُم بیشتر پیرامون نوع و نحوه کمک‌رسانی به اپوزیسیون صحبت شد.

گروه دوستان سوریه - نشست امان (۲۳ مه ۲۰۱۳)

این نشست برای مهیا نمودن مقدمات کنفرانس ژنو در راستای تأسیس یک دولت انتقالی تشکیل شد. شرکت‌کنندگان در این نشست همچنین بر طرح براندازی رژیم بشار اسد با استفاده از سازوکارهای پیشنهادی ترکیه، قطر و عربستان تأکید کردند.

اجلاس تهران - دور اول (۲۹ مه ۲۰۱۳)

در اجلاس تهران، ایران میزبان یک نشست بین‌المللی برای حل بحران سوریه با حضور نمایندگان چهل کشور از جمله ترکیه، روسیه و چین بود. ایران سعی داشت تا از طریق این اجلاس، وجهه خود را به عنوان یک مدیر مناقشات بین‌المللی و مروج صلح تقویت کند. این نشست هم نتیجه خاصی در پی نداشت.

گروه دوستان سوریه - نشست دوحه (۲۲ ژوئن ۲۰۱۳)

در نشست دوحه، گروه دوستان سوریه بر سر حمایت فوری و عملی از مخالفان رژیم به منظور تغییر توازن قوا و مسلح نمودن فوری مخالفان به توافق رسیدند. آن‌ها دخالت اعضای حزب‌الله و مبارزانی از ایران و عراق در سوریه را محکوم نموده و خروج فوری این مبارزان را خواستار شدند. به موجب بیانیه پایانی نشست، هر کشوری می‌توانست به شیوه خاص خود، کمک‌ها و تجهیزات لازم را در اختیار مخالفان سوریه بگذارد تا از حملات رژیم سوریه ممانعت کند و هرگونه کمک نظامی از طریق فرماندهی ستاد ارتش آزاد سوریه به مخالفان ارائه می‌شد.

گروه دوستان سوریه - نشست لندن (۲۲ اکتبر ۲۰۱۳)

در این نشست درباره مقدمات کنفرانس ژنو، حمایت از ائتلاف ملی سوریه و تلاش برای رسیدن به یک راه حل سیاسی بحث شد.

گروه دوستان سوریه - نشست پاریس (۱۲ ژانویه ۲۰۱۴)

گروه دوستان سوریه در نشست اخیر در پاریس از اپوزیسیون خواست تا در نشست "ژنو ۲" شرکت کند.

ژنو ۲ (۲۲ ژانویه تا ۱۵ فوریه ۲۰۱۴)

گفتگوهای "ژنو ۲" از این جهت حائز اهمیت بود که اولین دور گفتگوهای مستقیم میان دولت سوریه و مخالفان به شمار می‌رفت و در زمانی شکل گرفت که اداره‌های خودمیدیریتی روزاوا بعنوان گزینه سوم بحران سوریه پا به عرصه صحنه سیاسی منطقه گذاشته بودند.

همراه با نمایندگان دولت سوریه و مخالفان رژیم، نمایندگان بیست و شش کشور بعلاوه نمایندگان کشورهای عضو شورای امنیت سازمان ملل، اتحادیه عرب، اتحادیه اروپا و سازمان همکاری‌های اسلامی در این نشست حضور داشتند. دبیرکل سازمان ملل متحد روز نوزدهم ژانویه ۲۰۱۴ از مقامات جمهوری اسلامی دعوت به عمل آورد، اما این اقدام واکنش ائتلاف ملی سوریه، ایالات متحده و عربستان را در پی داشت. به نظر آنها شرط حضور ایران در این نشست پذیرفتن نتایج "ژنو ۱" بود. لذا یک روز بعد، سازمان ملل دعوت خود از ایران را پس گرفت.

پ.ی.د با تکیه به این واقعیت که کردها کنترل بخش قابل توجهی از شمال سوریه از جمله بسیاری از مناطق نفت خیز را در اختیار دارند و نیروهای کُرد یک منطقه نیمه خودمختار در شمال سوریه ایجاد کرده‌اند، در بیستم دسامبر ۲۰۱۳ درخواست کرد که یک هیئت (شامل نمایندگان از مجلس خلق و انجمن میهنی کُردهای سوریه) برای شرکت در این دور از گفتگوها شرکت داشته باشد. ولی هرگز از آنها برای شرکت در "ژنو ۲" دعوت نشد. احمد الجریبا، رهبر ائتلاف ملی سوریه، طی مصاحبه‌ای با خبرگزاری فرانسه اعلام کرد که [تنها] انجمن میهنی کُردهای سوریه می‌تواند به عنوان بخشی از ائتلاف در مذاکرات حضور یابد.^۲

این نشست بر خلاف انتظار هیچ دستاورد قابل توجهی در پی نداشت و به تعبیر برخی از تحلیلگران ناامیدی بزرگی محسوب می‌شد.

^۲ <https://anfenglish.com/news/participants-at-geneva-ii-conference-becoming-clear-9020>

با توجه به نادیده گرفتن گُردها در مذاکرات، صالح مسلم، نسبت به تکرار معاهده لوزان هشدار داد. (معاهده لوزان در سال ۱۹۲۳ منجر به ایجاد دولت ترکیه شد و گزینه استقلال کردستان را که در معاهده سور در سال ۱۹۲۰ وعده داده شده بود، نادیده گرفت.)

گروه دوستان سوریه - نشست لندن (۱۵ مه ۲۰۱۴)

در این نشست، کشورهای گروه دوستان سوریه موافقت کردند که حمایت خود را از ائتلاف ملی مخالف میانه رو، ارتش آزاد و گروه‌های مسلح میانه روی مرتبط افزایش دهند.

نشست مسکو - دور اول (۲۹ ژانویه ۲۰۱۵)

این نشست به ابتکار روسیه و بیشتر برای اعمال دیدگاه خود در خصوص سوریه تدارک دیده شد. اپوزیسیون اصلی سوریه با استناد باینکه تنها در مذاکراتی که منجر به خروج اسد از قدرت شود، شرکت خواهد کرد، در نشست مسکو حاضر نشد.

مسکو از حدوداً سی گروه غیر افراطی مخالف اسد برای شرکت در نشست دعوت بعمل آورد ولی پ.ی.د، ی.پ.گ یا هر نماینده دیگری از شمال سوریه دعوت نشد.

این نشست هم عملاً نتیجه‌ای در پی نداشت و در انتها توافق شد که نشست بعدی در تاریخ دیگری تکرار شود.

نشست مسکو - دور دوم (۱۰ آوریل ۲۰۱۵)

دور دوم مذاکرات تقریباً یکطرفه مسکو نیز بدون نتیجه پایان یافت. بنظر ویتالی ناومکین، میانجی روس، نشست از این جهت که گفتگویی بدون زد و خورد بود و طرفین سخنان یکدیگر را شنیدند، مثبت ارزیابی شد.

آستانه - کنفرانس اول (۲۵ مه ۲۰۱۵)

در تاریخ بیست و پنجم تا بیست و هفتم ماه مه ۲۰۱۵، تعدادی از گروه‌های مخالف سوریه بدون حضور دولت سوریه، در شهر آستانه قزاقستان دور هم گرد آمدند. (با نشست آستانه در سال ۲۰۱۷ اشتباه نشود).

طرح ابتکار چهار کمیته (۲۹ جولای ۲۰۱۵)

طرح ابتکار چهار کمیته، پیشنهادی بود که استفان دی میستورا در بیست و نهم جولای ۲۰۱۵ به عنوان راهی برای آغاز روند صلح در جنگ داخلی سوریه مطرح کرد. در این طرح پیشنهاد شد که چهار کمیته متشکل از افراد منتخب دولت و مخالفان، مسائل مرتبط با آتش‌بس، بازسازی، انتخابات سیاسی، ارتش و امنیت را بررسی کنند تا نهایتاً بتوان به راه حل‌های مشترک رسید. دولت سوریه با این پیشنهاد شفاهاً موافقت کرد ولی اپوزیسیون همکاری در این طرح را کاملاً منتفی دانست.

نشست وین - دور اول (۳۰ اکتبر ۲۰۱۵)

گفتگوهای صلح وین برای سوریه موسوم به گفتگوهای گروه بین‌المللی پشتیبانی از سوریه،^۳ در اکتبر ۲۰۱۵ در شهر وین آغاز شد.

علاوه بر نمایندگان اتحادیه عرب، اتحادیه اروپا و سازمان ملل، وزرای خارجه هفده کشور در این دور از گفتگوها شرکت داشتند. ایران نیز با اصرار روسیه، برای نخستین بار به گفتگوهای صلح دعوت شد و بدین ترتیب برای اولین بار همه ذینفعان منطقه‌ای و بین‌المللی بحران سوریه بجز دولت سوریه و مخالفان رژیم دور هم گرد آمدند.

در این مذاکرات هم هیچ تغییر محسوسی در مواضع غیرقابل حل طرفین رخ نداد. کشورهای درگیر موافقت کردند که شیوه‌های آتش‌بس سراسری را بررسی کنند و پس از دو هفته جلسه تشکیل دهند.

آستانه - کنفرانس دوم (اکتبر ۲۰۱۵)

این کنفرانس در تاریخ دوم تا چهارم اکتبر ۲۰۱۵ برگزار شد. گروه‌های مخالف حاضر در کنفرانس اعلامیه‌ای را تصویب کردند که براساس آن می‌بایست در سال ۲۰۱۶ در سوریه یک انتخابات پارلمانی تحت نظارت جامعه جهانی برگزار شود. همچنین از نورسلطان نظربایف، رئیس جمهور قزاقستان خواسته شد تا به عنوان میانجی در درگیری‌های سوریه وارد عمل شود.

^۳ International Syria Support Group (ISSG)

نشست وین - دور دوم (۱۴ نوامبر ۲۰۱۵)

در ادامه دور اول نشست یک روزه وین، نماینده استرالیا نیز برای نخستین بار در این دور از نشست‌های سوریه شرکت کرد. شرکت‌کنندگان بر ایجاد آتش‌بس با نظارت و میانجی‌گری سازمان ملل و تشکیل یک دولت انتقالی شامل رژیم سوریه و مخالفان توافق کردند. همچنین، اردن بعنوان یک دولت نسبتاً بی‌طرف، مسئولیت بحث برانگیز تمایز بین تروریست‌ها که از دولت انتقالی کنار گذاشته می‌شوند و مخالفان قانونی که ممکن است در آن شرکت داشته باشند را عهده دار شد. مسئله روی کار ماندن یا رفتن بشار اسد نیز به انتخابات مردمی در سال ۲۰۱۷ موکول شد.

هرچند این توافقات نشان‌دهنده یافتن اولین راهکارهای مشترک میان دو جبهه موافق و مخالف اسد بود، لیکن با توجه به عدم حضور نمایندگان دولت سوریه و مخالفان، عملی شدن آن‌ها کار دشواری به نظر می‌رسید.

اجلاس اول ریاض (۸ تا ۱۰ دسامبر ۲۰۱۵)

پس از نشست دوم وین، دولت عربستان برای تمامی مخالفان در داخل و خارج از سوریه دعوتنامه فرستاد تا در قبال بحران سوریه یک موضع متحد اتخاذ کنند و بتوانند در روند انتقالی قدرت (مطابق توافقات وین) مشارکت فعال داشته باشند. وزیر امور خارجه عربستان در گفتگو با خبرنگاری الجزیره اعلام کرد که این دعوتنامه‌ها پس از رایزنی و مشورت با طرف‌های تأثیرگذار بین‌المللی به ویژه استفان دی میستورا، ارسال شده‌اند. در حالیکه نمایندگان گروه‌هایی همچون احرار الشام هم جزء یکصد مدعو ریاض بودند، هیچ نماینده‌ای از نهادهای مرتبط با اداره‌های خودمدیریتی دموکراتیک شمال سوریه به اجلاس دعوت نشد.

در پایان این نشست، یک هیئت عالی مذاکره‌کننده بعنوان نمایندهٔ اپوزیسیون حاضر در اجلاس برای نظارت بر مذاکرات با دولت تشکیل شد. نمایندگان اسلام‌گرا با استفاده از کلمهٔ "دموکراسی" در بیانیهٔ پایانی مخالفت کردند و به جای آن از واژهٔ "مکانیسم دموکراتیک" استفاده شد. احرارالشام نیز اعلام کرد که از کنفرانس خارج می‌شود.

کنفرانس دیرک (۸ و ۹ دسامبر ۲۰۱۵)

همزمان با اجلاس ریاض، شماری از نیروهای میانه رو سوری از جمله پ.ی.د، ان.ک.س، ه.ن.ک.س، حزب اتحاد سریانی، حزب دموکراتیک آشوری، جنبش فردای سوریه، خانهٔ ایزدی، ائتلاف ملی عرب، شورای قبایل گُرد، شورای دموکراتیک قبایل عرب... و شخصیت‌های مستقل گُرد، عرب، آشوری و ترکمن در شهر دیرک (المالکیه) گرد هم آمدند. نتیجهٔ این گردهمایی که به کنفرانس دیرک معروف شد، تشکیل نهاد سکولار، دموکراتیک و غیراسلامی "مجلس دموکراتیک سوریه" بود. در دوازدهم دسامبر، اولین جلسهٔ مجلس دموکراتیک سوریه در شهر رمیلان برگزار شد و طی آن الهام احمد و هیثم مناع، فعال بنام حقوق بشر (و رهبر جنبش قانون-شهروندی-حقوق) بعنوان رؤسای مشترک مجلس انتخاب شدند. (هیثم مناع به اجلاس ریاض هم دعوت شده بود ولی آن را تحریم کرد).

نشست دمشق (۱۰ دسامبر ۲۰۱۵)

همزمان با اجلاس ریاض، حدود هفده حزب و تشکل مخالف که در اجلاس ریاض نادیده گرفته شده بودند، در دمشق گرد هم آمدند.

برخی از شرکت‌کنندگان این نشست به طور قانونی در چارچوب سیاسی تحت کنترل حزب بعث فعالیت می‌کردند لیکن تعدادی از آن‌ها به طور رسمی غیرقانونی اما از نظر رژیم قابل تحمل بودند. نشست دمشق عموماً نماینده آن بخش از مردم سوریه بود که به اصلاحات تمایل داشتند اما در نهایت اسد را بر مخالفان ترجیح می‌دادند.

گروه دوستان سوریه - نشست نیویورک (۱۸ دسامبر ۲۰۱۵)

در این نشست که پیرو نشست وین و به دعوت ایالات متحده در صبح هجدهم دسامبر در نیویورک برگزار شد، علاوه بر وزیران امور خارجه بیشتر کشورهای عضو شورای امنیت، هیئت‌هایی از اتحادیه عرب و اتحادیه اروپا هم شرکت داشتند و ایران نیز برای سومین بار به مذاکرات صلح سوریه در چنین سطحی دعوت شده بود.

هدف از این نشست رسیدن به اجماع در خصوص نقشه راه روند صلح در سوریه بود.

قطعنامه ۲۲۵۴ سازمان ملل (۱۸ دسامبر ۲۰۱۵)

شورای امنیت سازمان ملل در عصر هجدهم دسامبر ۲۰۱۵ جلسه‌ای را در سطح وزیران امور خارجه برگزار کرد و با توجه به نتایج نشست صبح در نیویورک، قطعنامه ۲۲۵۴ را به تصویب رساند.

این قطعنامه خواستار آن بود که همه طرف‌های درگیر، بلافاصله به هرگونه حمله علیه اهداف غیرنظامی خاتمه دهند و از همه کشورهای عضو خواست تا از تلاش‌ها برای دستیابی به آتش‌بس حمایت کنند.

بنابر قطعنامه ۲۲۵۴، سازمان ملل متحد طرفین را برای انجام مذاکرات رسمی در اوایل ژانویه ۲۰۱۶ دعوت می‌کرد. همچنین قرار شد مکانیزمی برای نظارت بر

آتش‌بس ایجاد شود تا طی هجده ماه، انتخابات آزاد و عادلانه تحت نظارت سازمان ملل برگزار گردد.

گروه‌هایی همچون داعش و جبهه‌النصره که توسط شورای امنیت سازمان ملل متحد به عنوان گروه‌های تروریستی شناخته می‌شدند، از آتش‌بس مستثنی بودند و اقدامات تهاجمی و دفاعی علیه چنین گروه‌هایی ادامه می‌یافت.

ژنو ۳ (۱ فوریه ۲۰۱۶)

دور جدید مذاکرات صلح سوریه، معروف به "ژنو ۳" قرار بود در بیست و پنجم ژانویه آغاز شود، لیکن بدلایلی از جمله بحث بر سر اینکه چه طرف‌هایی باید دعوت شوند، به تعویق افتاد. در دور جدید مذاکرات صلح علاوه بر نمایندگان دولت سوریه و پنج عضو دائمی شورای امنیت سازمان ملل، نمایندگان ده‌ها کشور از جمله ایران و چندین گروه مخالف اسد مشارکت داشتند. داعش و جبهه‌النصره برای شرکت در این مذاکرات دعوت نشدند اما سازمان‌های نزدیک به این گروه‌های تروریستی در مذاکرات حاضر بودند.

ترکیه و هیئت عالی مذاکره‌کنندهٔ اپوزیسیون به مشارکت خودمدیریتی‌های دمکراتیک شمال سوریه در مذاکرات اعتراض داشتند و وقتی حضور آن‌ها در نشست ملغی اعلام شد، نمایندگان رسمی پ.ی.د سی‌ام ژانویه ژنو را ترک کردند. هیئت عالی مذاکره‌کنندهٔ اپوزیسیون نیز هیچ نماینده‌ای از سایر احزاب و گروه‌های کُرد نداشت. عبارتی، تنها نشانهٔ حضور کُردها بعنوان ملتی که در بدبینانه‌ترین حالت حدود ده درصد جمعیت سوریه را تشکیل می‌دادند، شخصی به نام فؤاد علیکو عضو ا.ن.ک.س و مخالف خودمدیریتی دمکراتیک بود که در هیئت عالی مذاکره‌کنندهٔ اپوزیسیون جای گرفته بود.

این مذاکرات پس از سه روز بدلیل اختلاف نظر مخالفان و دولت در مورد اولویت مسائل بشردوستانه مانند آزادی زندانیان به حالت تعلیق درآمد.

نشست مونیخ (۱۱ فوریه ۲۰۱۶)

در ادامه نشست‌های وین، گروه بین‌المللی پشتیبانی از سوریه، این بار روزهای یازدهم و دوازدهم فوریه ۲۰۱۶ در مونیخ آلمان تشکیل جلسه داد. حاضرین در نشست با تنظیم یک برنامه دقیق برای خاتمه خصومت در سوریه طی یک هفته، به شرط قبول بشار اسد، توافق کردند. همچنین قرار شد که تحویل کمک‌های بشردوستانه به مناطق محاصره شده از هفته بعد از نشست آغاز شود.

اعضا همچنین متعهد شدند که فوراً اجرای کامل قطعنامه ۲۲۵۴ شورای امنیت را تسهیل نموده و تأکید کردند که دسترسی به کمک‌های بشردوستانه نباید به نفع هیچ گروه خاصی باشد و باید توسط همه طرف‌ها به همه افراد نیازمند و با رعایت کامل قطعنامه ۲۲۵۴ شورای امنیت سازمان ملل و قوانین بشردوستانه بین‌المللی اعطا شود.

آتش‌بس اول - ۲۷ فوریه ۲۰۱۶

پیرو نشست مونیخ، ایالات متحده و روسیه به عنوان رؤسای مشترک گروه بین‌المللی پشتیبانی از سوریه و کارگروه آتش‌بس آن، در بیست و دوم فوریه شروطی را برای توقف خصومت‌ها در سوریه اعلام نموده و پیشنهاد کردند که توقف خصومت‌ها ساعت صفر روز بیست و هفتم فوریه به وقت دمشق باشد. توقف مخاصمه شامل طرف‌هایی در مناقشه سوریه می‌شد که اعلام تعهد کرده و شروط آن را پذیرفته بودند. آتش‌بس، داعش و جبهه‌النصره یا سایر سازمان‌های تروریستی مشخص شده توسط شورای امنیت را در بر نمی‌گرفت. این آتش‌بس در موعد مقرر اجرا شد ولی دلیل عدم پایداری طرفین، بیش از ماه جولای دوام نداشت.

گروه دوستان سوریه - نشست لندن (۷ سپتامبر ۲۰۱۶)

در نشست مورخ هفتم سپتامبر گروه دوستان سوریه در لندن، هیئت عالی مذاکره کننده اپوزیسیون نقشه راه پیشنهادی خود را برای حل و فصل سیاسی سوریه به حاضرین در نشست ارائه کرد. این نقشه با شش ماه مذاکره برای ایجاد یک نهاد (دولت) انتقالی متشکل از مخالفان، دولت و جامعه مدنی آغاز می‌شد. پس از شش ماه بشار اسد باید از سمت خود کناره‌گیری می‌کرد و اداره کشور را به نهاد انتقالی می‌سپرد و هجده ماه پس از آن نیز، انتخابات برگزار می‌شد.

آتش‌بس دوم - ۱۲ سپتامبر ۲۰۱۶

دهم سپتامبر ۲۰۱۶ ایالات متحده و روسیه در مورد جزئیات یک آتش‌بس هفت روزه بین دولت سوریه و مخالفان به توافق رسیدند. ارتش سوریه در پایان اولین روز از تعطیلات عید قربان اعلام کرد که عملیات خود را متوقف می‌کند. ایران و ترکیه هم پیش‌تر از آتش‌بس حمایت کرده بودند. لذا آتش‌بس از دوازدهم سپتامبر به اجرا درآمد لیکن وقوع انفجارهایی در شرق حلب و درعا ساعتی پس از آغاز آتش‌بس، نشان داد که این بار نیز نمی‌توان به ادامه آن امیدوار بود. ارتش سوریه در نوزدهم سپتامبر آتش‌بس را تمام شده دانست و حملات هوایی خود را آغاز کرد.

گروه دوستان سوریه - نشست نیویورک (۲۳ سپتامبر ۲۰۱۶)

در این نشست مقرر شد کمک‌ها به ائتلاف مخالفان سوری و تمامی نهادهای زیر نظر این ائتلاف افزایش یابد و شرکت‌کنندگان تأکید کردند که باید هرچه سریعتر به حل و فصلی سیاسی درباره بحران سوریه دست یافت.

نشست لوزان (۱۵ اکتبر ۲۰۱۶)

چند هفته پس از ناکام ماندن تلاش‌های ایالات متحده و روسیه در اجرای آتش‌بس، نشست دیگری در پانزدهم اکتبر ۲۰۱۶، در لوزان سوئیس برگزار شد. در این نشست، با پیشاهنگی ایالات متحده، وزرای امور خارجه ایالات متحده، روسیه، ترکیه، ایران، عربستان، عراق، اردن، مصر و قطر، بدون حضور اروپایی‌ها، گرد هم آمدند.

حاضرین در لوزان پیرامون ایده‌های مختلف به بحث و گفتگو پرداختند اما در نهایت نتوانستند که یک بیانیه مشترک در مورد نقشه راه ارائه دهند.

آتش‌بس حلب (۱۴ دسامبر ۲۰۱۶)

روسیه و گروه‌های شورشی پس از مذاکراتی با حضور ترکیه، عصر سیزدهم دسامبر، برای اعلام آتش‌بس در چهاردهم دسامبر ۲۰۱۶ به توافق رسیدند. طبق طرح آتش‌بس، قرار بود که غیرنظامیان و گروه‌های شورشی از صبح چهاردهم دسامبر حلب را تخلیه کنند.

این آتش‌بس چند ساعت بیشتر دوام نداشت و در حالیکه وزارت دفاع روسیه گروه‌های شورشی را مسئول نقض آتش‌بس دانست، نیروهای طرفدار دولت نیز حملات هوایی و گلوله باران‌های توپخانه‌ای را از سر گرفتند.

آتش‌بس سوم - ۳۰ دسامبر ۲۰۱۶

ترکیه و روسیه در بیست و هشتم دسامبر بر سر طرح آتش‌بس سراسری به توافق رسیدند و گروه‌های شورشی، از جمله احرار الشام و جیش الاسلام پس از ساعاتی مذاکره در آنکارا، این توافق را امضا کردند. این آتش‌بس داعش، جبهه النصره و ی.پ.گ را شامل نمی‌شد.

آتش‌بس از ساعت ۰۰:۰۰ سی‌ام دسامبر به اجرا درآمد. ولی بعد از دو ساعت نقض شد. هریک از طرفین، دیگری را به نقض آتش‌بس متهم می‌کردند.

نشست آستانه - دور اول (۲۳ و ۲۴ ژانویه ۲۰۱۷)

نشست آستانه توسط روسیه و ترکیه، ظاهراً با هدف تقویت آتش‌بس سراسری و هموار کردن راه برای مذاکرات ژنو به رهبری سازمان ملل در فوریه سازماندهی شد، ولی در اصل هدف روسیه این بود که پس از تلاش‌های بی‌ثمر ایالات متحده و سازمان ملل برای صلح، قدرت و نفوذ دیپلماتیک خود را در بحران سوریه نمایش دهد و نشست آستانه را جایگزین مذاکرات ژنو کند.

علاوه بر نمایندگان روسیه، ترکیه، ایران و وزیر امور خارجه قزاقستان، نمایندگان دولت سوریه و مخالفان اسد برای اولین بار با هم در این دور از نشست‌ها حضور به هم رساندند. استفان دی میستورا نماینده ویژه دبیرکل سازمان ملل متحد در امور سوریه نیز بعنوان میانجی در مذاکرات حاضر شد.

جرج ای. کرول، سفیر ایالات متحده در قزاقستان، به نمایندگی از سوی دولت متبوعش (به دلیل مخالفت ایران) تنها به عنوان ناظر در نشست حضور داشت. علیرغم تأکید ایالات متحده مبنی بر ضرورت حضور پ.ی.د در مذاکرات، هیچ نماینده‌ای از پ.ی.د و یا فدراسیون شمال و شرق سوریه (به دلیل مخالفت ترکیه) به گفتگوها دعوت نشد.

در این نشست، نمایندگان دولت سوریه و مخالفان از مذاکره مستقیم با یکدیگر یا امضای هرگونه سند خودداری کردند و مذاکرات دیپلماتیک بیش از آنچه انتظار می‌رفت به سخنان تند و اتهامات متقابل تبدیل شد. در نتیجه، مذاکرات بسیار زود خاتمه یافت.

حامیان مذاکرات، یعنی روسیه، ترکیه و ایران توافق کردند که یک نهاد نظارت سه جانبه برای اجرای آتش‌بس سی‌ام دسامبر ایجاد کنند.

بنا به نوشته نیویورک تایمز، "بسیاری از دیپلمات‌ها و تحلیلگران می‌گویند که مذاکرات معنادارتر، مذاکرات عمدتاً مخفیانه است که در ماه‌های اخیر بین روسیه، ترکیه و ایران انجام شده است."^۴

نشست آستانه - دور دوم (۱۵ و ۱۶ فوریه ۲۰۱۷)

نشست دور دوم آستانه با یک روز تأخیر، در شانزدهم فوریه ۲۰۱۷ آغاز شد. نماینده اردن نیز بعنوان ناظر در این دور از مذاکرات شرکت داشت و کماکان هیچ نماینده‌ای از فدراسیون شمال و شرق سوریه به نشست دعوت نشد. به علت وجود اختلاف نظرهای زیاد میان شرکت‌کنندگان بر سر تعریف موارد نقض آتش‌بس و مجازات نقض‌کنندگان، در این دور از مذاکرات هم بر سر صدور یک بیانیه مشترک توافقی حاصل نشد و طرفین درگیر تنها توافق کردند که در مورد مکانیزمی برای تبادل اجساد و زندانیان بحث کنند.

گروه دوستان سوریه - نشست بن (۱۷ فوریه ۲۰۱۷)

این دور از گفتگوها اولین نشست پس از آغاز دوره جدید ریاست جمهوری ایالات متحده بود. شرکت‌کنندگان این نشست پیرامون تحولات بحران سوریه و راه‌های اجرای آتش‌بس در شهرهای سوریه و حمایت از شهروندان تحت محاصره به بحث و تبادل نظر پرداختند.

^۴ <https://www.nytimes.com/2017/01/23/world/middleeast/syria-astana-talks-russia-turkey.html>

ژنو ۴ (۲۳ فوریه تا ۳ مارس ۲۰۱۷)

در آغاز دور چهارم مذاکرات ژنو، نمایندگان مخالفان به دلیل اختلاف نظر بین بلوک‌های مختلف مخالفت، دیر به محل مذاکرات رسیدند. این بار نمایندگان دولت سوریه و مخالفان روبروی یکدیگر نشستند ولی روز اول از گفتگوی مستقیم خودداری کردند. طی هشت روز بعدی، استفان دی میستورا، با نمایندگان دولت سوریه و گروه‌های مختلف مخالفان به طور جداگانه دیدار کرد تا شاید گره کور بحران به طریقی گشوده شود ولی در نهایت مذاکرات هیچ پیشرفتی نداشت.

حضور گردها در این مذاکرات تنها به سه نماینده از ان.ک.س، بعنوان بخشی از هیئت عالی مذاکره کنندهٔ اپوزیسیون، محدود می‌شد و هیچ نمایندهٔ مستقل یا غیر مستقلی از فدراسیون شمال و شرق سوریه به مذاکرات دعوت نشد. نتایج این دور از مذاکرات نشان داد که روسیه تا حدودی موفق شده است که روند مذاکرات ژنو را تحت تأثیر مذاکرات آستانه قرار دهد.

نشست آستانه - دور سوم (۱۴ و ۱۵ مارس ۲۰۱۷)

دور سوم گفتگوهای آستانه در چهاردهم مارس ۲۰۱۷، در حالی آغاز شد که نمایندگان گروه‌های مخالف دولت سوریه، رژیم را به نقض آتش‌بس متهم و از حضور در مذاکرات خودداری کردند. تلاش اردن نیز برای کشاندن مخالفان سوری جبهه جنوب به مذاکرات نتیجه‌ای در پی نداشت و لذا این دور هم بدون انجام هیچ گونه مذاکره اساسی پایان یافت. به این دور از مذاکرات نیز هیچ نماینده‌ای از فدراسیون شمال و شرق سوریه دعوت نشد.

ژنو ۵ (۲۳ تا ۳۱ مارس ۲۰۱۷)

حاضرین در نشست پنجم ژنو که هشت روز طول کشید، بطور مفصل راجع به انتقال قدرت سیاسی، قانون اساسی جدید، انتخابات تحت نظارت سازمان ملل و مبارزه با تروریسم بحث کردند. نمایندگان رژیم و اپوزیسیون در مورد عدم پیشرفت مذاکرات همدیگر را متهم کردند. درحالیکه رژیم سوریه همچنان می‌خواست که اولویت با جنگ بر علیه تروریسم باشد، هیئت عالی مذاکره‌کننده کماکان اولویت خود را انتقال سیاسی می‌دانست و بر امتناع خود از نگه داشتن اسد در مرحله انتقالی تأکید می‌کرد.

این مذاکرات در حالی به پایان رسید که اعضای گُرد هیئت عالی مذاکره‌کننده اپوزیسیون، یعنی همان سه نماینده ان.ک.س، در بیست و نهم مارس از هیئت عالی مذاکره خارج شدند. چراکه به نظر آن‌ها اپوزیسیون، مخالف فدرالیسم و به رسمیت شناختن حقوق ملی گُردها در قانون اساسی بود و دی میستورا می‌خواست بحث در مورد حقوق گُردها را به آینده‌ای نامشخص موکول کند.

نشست آستانه - دور چهارم (۳ و ۴ مه ۲۰۱۷)

این دور از گفتگوها نیز بدون حضور هیچ نماینده‌ای از فدراسیون شمال و شرق سوریه آغاز شد. لیکن این بار یک مقام ارشد وزارت خارجه ایالات متحده در مذاکرات حضور داشت.

در روز دوم نشست، روسیه، ترکیه و ایران بر سر ایجاد چهار "منطقه کاهش تنش" در بخش‌های تحت کنترل شورشیان، به مدت حداقل شش ماه، توافق کردند. بر این اساس، بزرگترین منطقه کاهش تنش شامل استان ادلب و مناطق مجاور استان‌های حماه، حلب و لاذقیه بود. سه منطقه دیگر در شمال استان حمص، منطقه غوطه شرقی و در امتداد مرز اردن در جنوب سوریه قرار داشتند.

این توافقنامه توقف خصومت‌ها بین نیروهای دولتی سوریه و گروه‌های مخالف مسلح در این مناطق و ایجاد شرایط برای دسترسی بشردوستانه، کمک‌های پزشکی، بازگشت غیرنظامیان آواره به خانه‌های خود و بازسازی زیرساخت‌های آسیب‌دیده را در نظر می‌گرفت.

روسیه، ترکیه و ایران متعهد شدند که تمام اقدامات لازم را برای ادامه مبارزه با داعش، جبهه‌النصره و سایر گروه‌ها در داخل و خارج از مناطق کاهش تنش اتخاذ کنند.

لیکن در نهایت، مخالفان رژیم به دلیل بمباران دولت در مناطق تحت کنترل شورشیان، مشارکت خود را در مذاکرات آستانه به حالت تعلیق درآوردند. از آنجا که تقسیم‌بندی مناطق کاهش تنش، بر اساس ملاحظات فرقه‌ای انجام شده بود، پ.ی.د این توافق را محکوم کرد.

آتش‌بس چهارم - ۶ مه ۲۰۱۷

متعاقب امضای توافق نامه‌ای برای ایجاد چهار منطقه کاهش تنش که روسیه، ایران و ترکیه در آستانه امضا کردند، می‌بایست آتش‌بسی در ششم ماه مه اجرا شود. لیکن این آتش‌بس توسط دولت سوریه و گروه‌های مخالف رژیم امضا نشد.

ژنو ۶ (۱۶ تا ۱۹ مه ۲۰۱۷)

در دور ششم مذاکرات ژنو، دی میستورا به طور جداگانه با هر هیئت در دفاتر سازمان ملل دیدار کرد. جلسات بر همان مباحث قانون اساسی جدید، حکومت انتقالی، انتخابات و مبارزه با تروریسم متمرکز بود و اولویت‌های طرفین شرکت‌کننده نیز کما فی السابق با یکدیگر اختلاف داشت. لذا این دور از مذاکرات هم بدون هیچ نتیجه مشخصی به پایان رسید.

نشست آستانه - دور پنجم (۴ و ۵ جولای ۲۰۱۷)

دور پنجم مذاکرات سه جانبه آستانه در ادامه دور چهارم برگزار شد. در این نشست نمایندگان روسیه، ترکیه و ایران نتوانستند جزئیات مرزها و نحوه نظارت بر چهار منطقه کاهش تنش را مشخص کنند.

آتش بس پنجم - ۷ جولای ۲۰۱۷

این آتش بس در حاشیه نشست سران گروه ۲۰ در هامبورگ، توسط رؤسای جمهور ایالات متحده و روسیه در روز هفتم جولای ۲۰۱۷ مورد توافق قرار گرفت و از روز نهم جولای در مناطق نزدیک به مرزهای اردن و اسرائیل به اجرا درآمد. لیکن در بیست و پنجم جولای، ظاهراً از جانب رژیم سوریه، نقض شد.

ژنو ۷ (۹ تا ۱۴ جولای ۲۰۱۷)

هفتمین دور مذاکرات صلح سوریه نیز با محوریت همان چهار موضوع نشست قبلی برگزار شد و پس از پنج روز بدون همگرایی مواضع نمایندگان رژیم و اپوزیسیون در زمینه مبارزه با تروریسم و انتقال سیاسی پایان یافت. تنها نتیجه "ژنو ۷" این بود که در آخرین روز از مذاکرات، استغان دی میستورا، با نمایندگان روسیه و مصر نیز دیدار داشت و قرار شد که در ماه آگوست جلسات فنی بین نمایندگان هیئت عالی مذاکره کننده اپوزیسیون و "پلاتفورم‌های مسکو و قاهره برای دستیابی به یک چشم انداز واحد" برگزار شود.

نشست آستانه - دور ششم (۱۴ و ۱۵ سپتامبر ۲۰۱۷)

در دور ششم از نشست‌های آستانه، نمایندگان روسیه، ترکیه و ایران توافق کردند تا به مدت شش ماه، مناطق کاهش تنش را در سوریه ایجاد کنند. ضمن اینکه زمان توافق شده می‌توانست در آینده تمدید شود. بعضی از تحلیلگران اعتقاد

داشتند که محور اصلی گفتگوهای این دور، معامله بر سر ادلب و آفرین بوده است.

نشست آستانه - دور هفتم (۳۰ و ۳۱ اکتبر ۲۰۱۷)

در نشست هفتم آستانه، علاوه بر روسیه، ترکیه و ایران، نمایندگان رژیم سوریه، نمایندگان اپوزیسیون و نمایندگان سازمان ملل و ایالات متحده بعنوان ناظر حضور داشتند.

پس از دو روز مذاکرات فشرده، روسیه، ترکیه و ایران در یک بیانیه مشترک بر اجرای موافقنامه چهارم ماه مه در رابطه با ایجاد مناطق کاهش تنش و بر حمایت از حاکمیت، استقلال و تمامیت ارضی سوریه، مبارزه با تروریسم و جلوگیری از افراطی‌گری و فعالیت عناصر داعش و جبهه‌النصره و هر سازمان تروریستی دیگر در مناطق عاری از تنش تأکید کردند. در این نشست همچنین قرار شد که "کنگره گفتگوی ملی سوریه" برای تدوین چارچوب ساختار آینده کشور، تصویب قانون اساسی جدید و برگزاری انتخابات زیر نظر سازمان ملل، در شهر سوچی، تحت نظارت روسیه برگزار شود.

هرچند در بیانیه پایانی بر لزوم آزادی بازداشت شدگان، تحویل اجساد و کمک به شناسایی افراد ناپدید شده توسط طرف‌های درگیر تأکید شد، لیکن در نهایت پرونده تبادل اسرا و ورود کمک‌های بشردوستانه به مناطق تحت محاصره رژیم حل و فصل نشد.

اجلاس دوم ریاض (۲۲ و ۲۳ نوامبر ۲۰۱۷)

اجلاس دوم ریاض، تلاشی دوباره از جانب عربستان سعودی برای تشکیل یک جبهه متحد از اپوزیسیون پیش از دور هشتم مذاکرات ژنو بود که بموازات گفتگوهای سه جانبه رؤسای جمهور روسیه، ترکیه و ایران در سوچی، برگزار

شد. ده عضو پلاتفورم قاهره و هفت عضو پلاتفورم مسکو نیز به اجلاس دعوت شدند. این در حالی بود که رئیس هیئت مذاکره کنندهٔ اپوزیسیون، ریاض حجاب، دو روز مانده به زمان برگزاری اجلاس، بی‌مقدمه استعفا داد.

در این گردهمایی حضور نظامی ایران در سوریه محکوم شد و شرکت‌کنندگان تأکید کردند که انتقال قدرت بدون خروج بشار اسد و گروه‌های وابسته به آن در آغاز دورهٔ انتقالی امکان‌پذیر نیست. حاضرین در نشست، پنجاه عضو را برای کمیتهٔ عالی مذاکره‌کننده در نشست بعدی ژنو مشخص کردند.

ژنو ۸ (۲۸ نوامبر ۲۰۱۷)

در دور هشتم از مذاکرات صلح ژنو، این فرصت مهیا بود که طرفین بتوانند بصورت مستقیم با هم مذاکره کنند. اما هیئت نمایندگی رژیم سوریه که یک روز دیرتر در محل جلسات حاضر شد، بیانیهٔ دوم ریاض را نوعی پیش شرط از جانب مخالفان می‌دانست و اعلام کرد تا زمانی که بیانیهٔ مذکور پابرجا باشد، وارد گفت و گوی مستقیم با مخالفان سوری نخواهد شد. این دور از گفتگوها نیز یک بار دیگر بدون نتیجه به پایان رسید.

نشست آستانه - دور هشتم (۲۱ و ۲۲ دسامبر ۲۰۱۷)

در دور هشتم مذاکرات آستانه قرار شد که روسیه، ترکیه و ایران به عنوان سه کشور ضامن آتش‌بس، با هدف اعتمادسازی بین طرف‌های درگیر در سوریه، سند "مقررات کارگروه آزادسازی بازداشت‌شدگان، ربوده شدگان و تحویل اجساد و شناسایی مفقودان" و "بیانیهٔ مشترک مین‌زدایی بشردوستانه در سوریه" را تصویب کنند. شرکت‌کنندگان همچنین بر عزم خود مبنی بر ادامهٔ همکاری به منظور ریشه‌کن کردن نهایی داعش، جبهه‌النصره و دیگر گروه‌های تروریستی

شناخته شده از سوی شورای امنیت سازمان و نیز جلوگیری از انتقال تروریست‌های بین‌المللی به دیگر کشورها، تأکید کردند.

نشست وین (۲۵ و ۲۶ ژانویه ۲۰۱۸)

پس از نشست "زنو ۸"، دور نهم مذاکرات صلح سوریه زیر نظر سازمان ملل متحد، در شهر وین زمانی برگزار شد که حملات اشغالگرانه رژیم ترکیه به آفرین رسماً آغاز شده بود.

بر خلاف دی‌مستورا که همچنان به ابراز خوش بینی خود ادامه می‌داد، عموماً انتظار نمی‌رفت که در مذاکرات وین اتفاق خاصی روی دهد چراکه رژیم سوریه (با کمک روسیه) در میدان جنگ برتری نسبی داشت و دیگر چندان مایل به مذاکره با مخالفان نبود.

مطابق پیش‌بینی‌ها مذاکرات بدون نتیجه خاصی به پایان رسید و هیچ صحبتی از عملیات اشغالگرانه ترکیه در آفرین به میان نیامد.

کنگره سوچی (۲۹ و ۳۰ ژانویه ۲۰۱۸)

دولت روسیه بنا به ملاحظات سیاسی داخلی خود به سرعت مقدمات کنگره "گفتگوی ملی سوریه" در شهر ساحلی سوچی را مهیا نمود و این کنگره در بیست و نهم ژانویه آغاز بکار کرد.

بیش از یکهزار و ششصد نفر از نمایندگان گروه‌های مختلف، که اکثریت مطلق آن‌ها از حامیان رژیم سوریه بودند، در سوچی حضور داشتند، در حالیکه دو گروه مخالف اصلی یعنی فدراسیون شمال و شرق سوریه و ائتلاف ملی سوریه این کنگره را تحریم کرده بودند.

مقامات فدراسیون شمال و شرق سوریه، علیرغم دعوت قبلی از جانب مقامات روسیه، بدلیل ادامه حملات اشغالگرانه ترکیه به آفرین، از حضور در کنگره

خودداری کردند. ائتلاف ملی سوریه نیز ضمن تحریم کنگره سوچی، از حضور دی میستورا در آنجا انتقاد کرد چون به نظر آن‌ها تغییر مسیر مذاکرات از ژنو بسوی سوچی تنها به نفع رژیم سوریه بود.

دی میستورا نیز فقط در سوچی حضور یافت و از ایراد سخنانی امتناع کرد. ایالات متحده، فرانسه و بریتانیا در این مذاکرات شرکت نکردند و تأکید داشتند که تمرکز جمعی همه باید بر روند سیاسی شکل گرفته در مذاکرات صلح ژنو به رهبری سازمان ملل متحد باقی بماند، چراکه تنها مذاکرات زیر نظر سازمان ملل متحد برای حل بحران سوریه دارای مشروعیت است.

نتیجه نه چندان مهم سوچی تصمیم شرکت‌کنندگان در مورد نیاز به ایجاد کمیسیونی برای بحث در مورد قانون اساسی بود و از عملیات شاخه زیتون ترکیه هیچ صحبت نشد.

نشست آستانه - دور نهم (۱۴ و ۱۵ مه ۲۰۱۸)

دور نهم نشست آستانه با حضور ناظرانی از اردن و سازمان ملل در کنار نمایندگان سه عضو اصلی نشست یعنی روسیه، ترکیه و ایران برگزار شد. ایالات متحده در این نشست حضور نداشت.

ظاهراً محور اصلی گفتگوها مناطق کاهش تنش، موارد نقض آتش‌بس و وضعیت افرادی که پس از تخلیه غوطه شرقی و حمص مجبور به مهاجرت به شمال سوریه شده‌اند، بود. در این نشست همچنین شرایط لازم برای تعیین روند آزادی اسرا و گروگان‌ها مورد بحث و بررسی قرار گرفت. ولی به وضعیت مناطق اشغال شده اقلیم آفرین هیچ اشاره‌ای نشد.

در مجموع این نشست هم همچون گفتگوهای قبلی نتیجه حائز اهمیتی در پی نداشت.

نشست آستانه - دور دهم (۳۰ و ۳۱ جولای ۲۰۱۸)

دور دهم نشست بین‌المللی آستانه با حضور نمایندگان روسیه، ترکیه و ایران در سی‌ام جولای ۲۰۱۸ در سوچی آغاز شد و با پیوستن نمایندگان رژیم سوریه و اپوزیسیون و همچنین نمایندگان سازمان ملل و اردن به نشست در سی و یکم جولای در آستانه ادامه یافت.

نشست پیرامون همان موضوعات قبلی بود و در نهایت با بیانیه‌ای که هیچ نتیجه خاصی در سرنوشت مردم سوریه ایجاد نمی‌کرد در سی و یکم جولای به پایان رسید. مقامات روسیه، ترکیه و ایران با آزادی متقابل برخی از بازداشت‌شدگان سوری از طرف رژیم و اپوزیسیون موافقت کردند.

نشست دوجانبه سوچی (۱۷ سپتامبر ۲۰۱۸)

پوتین و اردوغان طی نشستی در روز هفدهم سپتامبر ۲۰۱۸ در سوچی، با یکدیگر به توافق رسیدند تا منطقه‌ای عاری از فعالیت نظامی در شمال استان ادلب تشکیل دهند که کنترل آن بر عهده نیروهای نظامی روسیه و ترکیه باشد و از این طریق نیروهای دولتی سوریه و گروه‌های شورشی از یکدیگر جدا شوند. بر اساس این تفاهم نامه که میان روسیه و ترکیه به امضا رسید، از پانزدهم اکتبر منطقه‌ای به عرض پانزده الی بیست کیلومتر در ادلب، منطقه عاری از سلاح اعلام می‌شد. قرار بود که تسلیحات سنگین از این منطقه خارج شوند ولی حضور مخالفان سوری در ادلب ادامه یابد و دو کشور از ادامه فعالیت گروه‌های تندرو در ادلب جلوگیری کنند.

نشست آستانه - دور یازدهم (۲۸ و ۲۹ نوامبر ۲۰۱۸)

یازدهمین دور مذاکرات صلح آستانه بر افزایش تلاش‌های مشترک سه کشور ضامن آتش‌بس برای جلوگیری از نقض آتش‌بس در ادلب متمرکز بود. نمایندگان

روسیه، ترکیه و ایران نتوانستند در خصوص ایجاد کمیتهٔ بازبینی قانون اساسی سوریه پیشرفتی حاصل کنند و قرار شد که نشست بعدی آستانه در فوریهٔ ۲۰۱۹ برگزار شود.

مذاکرات صلح سوریه در چهار چوب زمانی کتاب حاضر در همین جا خاتمه می‌یابد. لیکن بموازات ادامهٔ درگیری‌ها و کشته شدن مردم بی‌گناه، مذاکرات صلح هم در سال‌های آینده ادامه یافت.

پیوست ۳

پیوست حاضر که بصورت اجمالی از منظر حقوق بین الملل، توجیحات ترکیه برای اجرای عملیات شاخهٔ زیتون را بررسی می کند، برگرفته از منابع مختلفی است که در انتهای مطلب فهرست شده اند.

بررسی حقوقیِ توجیحاتِ حمله به آفرین

نمایندهٔ دائم ترکیه در سازمان ملل متحد در تاریخ بیستم ژانویه ۲۰۱۸، با ارسال نامه‌ای به دبیر کل و شورای امنیت سازمان ملل، دلایل مداخلهٔ نظامی دولت متبوعش در منطقهٔ کُردنشین آفرین را بشرح زیر توضیح داد:

"در حالی که جنگ سوریه در هفتمین سال خود بدون وقفه ادامه دارد، تأثیرات جنگ از مرزهای سوریه و مجاورت آن فراتر رفته است. سازمان‌های تروریستی که زمینهٔ مساعدی یافته‌اند، تهدیدی جدی برای امنیت منطقه‌ای و بین‌المللی و همچنین تمامیت ارضی سوریه هستند.

امنیت ملی ترکیه به طور مستقیم از سوی سازمان‌های تروریستی مستقر در سوریه مورد تهدید قرار گرفته است، که در میان آن‌ها داعش و وابستهٔ پ.ک.ک/ک.ج.ک یعنی پ.ی.د/د.ی.پ.گ در صدر فهرست قرار دارند.

در مقابله با تهدید تروریسم، واکنش ما همیشه متناسب، سنجیده و در راستای حق دفاع از خود، همانطور که در ماده ۵۱ منشور سازمان ملل متحد تعریف شده، بوده است. بر این اساس، ترکیه در سال گذشته عملیات سپر فرات را با موفقیت به پایان رساند که طی آن ۲۰۱۵ کیلومتر مربع از داعش پاکسازی و یک پناهگاه امن عاری از ترور ایجاد شد که برخی از آواره‌های سوری را قادر ساخت تا سالم و داوطلبانه به خانه‌های خود بازگردند.

با این حال، تهدید تروریسم از سوی سوریه که مرزهای ما را هدف قرار می‌دهد، پایان نیافته است. افزایش اخیر حملات موشکی و شلیک ایدایی به استان‌های ختای و کلیس ترکیه از منطقهٔ آفرین سوریه که تحت کنترل سازمان تروریستی پ.ک.ک/ک.ج.ک/پ.ی.د/د.ی.پ.گ است، منجر به کشته شدن بسیاری از غیرنظامیان و سربازان شده و تعداد زیادی مجروح بر جای گذاشته است.

خطر نفوذ عناصر داعش از طریق این منطقه به ترکیه و هدف قرار دادن امنیت ترکیه و کشورهای اروپایی نیز با توجه به تحرکات اخیر تروریست‌های داعش از دیگر مناطق سوریه به منطقه آفرین افزایش یافته است.

ترکیه برای مقابله با این تهدید تروریستی در بیستم ژانویه ۲۰۱۸ عملیات نظامی را علیه این عناصر تروریستی آغاز کرد. هدف از این عملیات تضمین امنیت مرزهای ما، خنثی کردن تروریست‌ها در آفرین و نجات برادران سوری است. بر این اساس، عملیات مذکور تنها تروریست‌ها و مخفیگاه‌ها، پناهگاه‌ها، مکان‌ها، سلاح‌ها، خودروها و تجهیزات آنها را هدف قرار خواهد داد. تمام اقدامات احتیاطی برای جلوگیری از آسیب‌های جانبی انجام شده است.

این اقدام به منظور تضمین امنیت مرزی ترکیه و امنیت ملی ما بر اساس حق دفاع از خود، همانطور که در ماده ۵۱ منشور تعریف شده است، و همچنین در چارچوب مسئولیت متوجه کشورهای عضو در مبارزه علیه تروریسم، بواسطه قطعنامه‌های ۱۳۷۳ (۲۰۰۱)، ۱۶۲۴ (۲۰۰۵)، ۲۱۷۰ (۲۰۱۴) و ۲۱۷۸ (۲۰۱۴) شورای امنیت ضروری بود. ترکیه که صراحتاً به تمامیت ارضی و وحدت سیاسی سوریه متعهد است، این اقدام را با هدف مشارکت و پیشبرد این اصول اساسی انجام می‌دهد.

همانطور که در بیانیه ژنو و قطعنامه ۲۲۵۴ شورای امنیت (۲۰۱۵) ذکر شده است، ترکیه همچنان به یافتن راه حل سیاسی برای درگیری در سوریه از طریق یک انتقال سیاسی واقعی متعهد است و به تلاش‌های بی‌دریغ خود برای تحقق این امر در اسرع وقت ادامه خواهد داد.^۱

در ماده ۵۱ منشور سازمان ملل متحد که محور اصلی توجیه ترکیه برای حمله به آفرین می‌باشد، آمده است که:

"هیچ یک از مقررات این منشور به حق ذاتی دفاع مشروع فردی یا جمعی، در صورت وقوع حمله مسلحانه به یک عضو ملل متحد، تا زمانی که شورای امنیت اقدامات لازم را برای حفظ صلح و امنیت بین‌المللی به عمل آورد، لطمه‌ای وارد نخواهد کرد. اعضا باید اقداماتی را که در اعمال این حق به عمل می‌آورند، فوراً به شورای امنیت گزارش دهند. این اقدامات به هیچ وجه بر اختیار و مسئولیتی که شورای امنیت طبق منشور دارد و به

^۱ <https://undocs.org/en/S/2018/53>

موجب آن می‌تواند برای حفظ و یا اعاده صلح و امنیت بین‌المللی در هر زمان که لازم می‌داند، اقدام لازم را به عمل آورد، تأثیری نخواهد داشت."

با توجه به مفاد نامه ترکیه به شورای امنیت و ماده ۵۱ منشور، ایرادات جدی به دلایل ترکیه برای حمله به آفرین وارد است که برخی از آن‌ها به شرح زیر می‌باشند:

ایراد اول.

در حالیکه ماده ۵۱ منشور صریحاً حق "دفاع از خود" را منوط به "وقوع" حمله مسلحانه می‌داند، دولت ترکیه ادعا می‌کند که در یکسال گذشته، بیش از هفتصد حمله از داخل کانتون آفرین به خاک ترکیه صورت گرفته است. لیکن بنا به گزارش تیم "بررسی واقعیت" بی.بی.سی، ششصد و هفتاد و چهار مورد از این حملات ادعا شده، هرگز اتفاق نیفتاده است و از بیست و شش حمله قابل پیگیری، فقط پانزده مورد از داخل آفرین بوده است به نحویکه در این پانزده مورد هم نمی‌توان آغازگر حملات را به وضوح شناسایی کرد.^۲ بنابراین می‌توان نتیجه گرفت که حمله مسلحانه‌ای که مستعد به کارگیری حق "دفاع از خود" باشد، اثبات نشده است.

لازم بذکر است که حتی اگر عملیات شاخه زیتون با منطق دکترین "دفاع پیش‌دستانه و پیشگیرانه"^۳ انجام شده باشد، هیچ جایگاهی در حقوق بین‌الملل

^۲ <https://www.bbc.com/news/world-middle-east-43262839>

^۳ طبق دکترین دفاع پیش‌دستانه، پاسخ مسلحانه به حملات قریب‌الوقوع یا آنجا که حمله‌ای وقوع یافته و دولت قربانی دریافته است که حملات بیشتری در حال طراحی است، مجاز می‌باشد. دفاع پیشگیرانه به تهاجمی اطلاق می‌شود که در آن یک دولت با هدف سرکوب هرگونه حمله آتی،

ندارد و یک دولت نمی‌تواند تنها با احتمال وجود حمله و به بهانه تروریسم علیه دولت دیگر متوسل به زور شود و اگر چنین اتفاقی رخ دهد قطعاً تجاوز محسوب می‌گردد.

ایراد دوم.

به فرض اینکه ترکیه بتواند اثبات کند که حملات مسلحانه توسط نیروهای ی.پ.گ بر علیه خاک آن کشور صورت گرفته است، از نظر ماده ۵۱ منشور و قوانین عرفی، این موضوع که حملات مسلحانه یک بازیگر غیر دولتی (ی.پ.گ) برای بکار انداختن مکانیزم "دفاع از خود" کافی باشد، بحث برانگیز است و به نظر می‌رسد که قانون فعلی، ایجاد مکانیزم "دفاع از خود" را مستلزم انتساب به دولتی می‌داند که حملات از آن نشأت می‌گیرد. در یک رویه قضایی، دیوان بین‌المللی دادگستری در پرونده کنگو علیه اوگاندا، تلویحاً اعلام نمود که مکانیزم "دفاع از خود" فقط در برابر "حملات در مقیاس بزرگ" یک گروه مسلح غیردولتی قابل اعمال است.

ایراد سوم.

رویه قضایی، آستانه وخامت حمله مسلحانه را نیز مد نظر قرار می‌دهد. چنانچه دیوان بین‌المللی دادگستری در پرونده سال ۱۹۸۶ نیکاراگوئه، بین "وخیم‌ترین اشکال استفاده از زور" و دیگر اشکال کمتر وخیم، تمایز قائل شد. بنا به رأی دادگاه مذکور، فقط حمله مسلحانه با وخیم‌ترین اشکال استفاده از زور، می‌تواند

حتی در مواردی که هیچ دلیل و اعتقادی در خصوص طراحی تهاجم وجود نداشته، و هیچ حمله ابتدایی نیز صورت نگرفته است، به زور متوسل شود.

مکانیزم "دفاع از خود" را به کار اندازد. لذا "اشکال کمتر وخیم" استفاده از نیروی نظامی را، هرچند که ناقص مفاد منشور سازمان ملل باشد، نمی توان با مکانیزم "دفاع از خود" پاسخ داد.

ایراد چهارم.

مطابق ماده ۵۱ منشور و حقوق بین الملل عرفی، توسل به زور در دفاع مشروع شرایطی دارد که عبارتند از:

الف. اصل ضرورت، فوریت، اجتناب ناپذیری، نداشتن انتخاب دیگر و نداشتن فرصتی برای بررسی و مذاکره

ب. توسل به زور باید به دفع حمله مسلحانه منحصر شود و اقدامات تلافی جویانه توسط دولت‌ها ممنوع است.

ج. توسل به زور باید با هدف دفع تجاوز متناسب باشد.

د. توسل به زور باید به محض اینکه تجاوز پایان یافت یا شورای امنیت اقدامات ضروری را انجام داد، متوقف شود.

ه. دولت‌هایی که به دفاع مشروع مبادرت می کنند باید اصول اساسی حقوق بشردوستانه را رعایت کنند.

با مروری بر روند حمله ترکیه به آفرین و اشغال نظامی منطقه در بخش‌های پیشین کتاب، کاملاً مشهود است که تمام شروط مذکور از جانب ترکیه نقض شده و لذا عملیات شاخه زیتون قطعاً تجاوز محسوب می شود.

ایراد پنجم.

ترکیه با این ادعا که پ.ی.د/ی.پ.گ همان پ.ک.ک است و پ.ک.ک را یک سازمان تروریستی می داند، مقابله با تهدید تروریسم پ.ی.د/ی.پ.گ را دلیل دیگر حمله به آفرین عنوان می کند.

ضمن اینکه تروریست بودن پ.ک.ک از نظر دولت ترکیه (و برخی کشورهای دیگر از جمله آمریکا و اتحادیه اروپا) جای بحث دارد و این گروه از نظر سازمان ملل تروریست محسوب نمی‌شود، پ.ی.د و ی.پ.گ فقط از نظر ترکیه تروریست هستند و در جنگ علیه داعش در شمال و شرق سوریه، متحد اصلی آمریکا و اروپا به شمار می‌روند.^۴

علاوه بر این، علیرغم ادعای ترکیه مبنی بر یکی دانستن پ.ک.ک و ی.پ.گ، صرف وابستگی ایدئولوژیک و یا ارتباط عاطفی نیروهای ی.پ.گ با اوجالان، نمی‌تواند به معنای یکسانی و همسانی دو گروه باشد. چراکه علاوه بر عنوان، میان ساختار سیاسی، فرماندهی و نیز محل فعالیت دو گروه تفاوت وجود دارد و رویه قضایی بین‌المللی به روشنی حاکی از اینست که گروه‌های فعال در دو واحد سیاسی متفاوت با عناوین مجزا را نمی‌توان واحدهای مشابه محسوب کرد. ایراد ششم.

یکی از توجیحات ترکیه برای حمله به آفرین، مقابله با تهدید تروریسم داعش است. لیکن تهدید تروریسم داعش، با توجه به عدم حضور داعش در کانتون آفرین، نمی‌تواند دلیلی برای حمله به آفرین تلقی شود.

عدم حضور داعش در آفرین، به طریق اولی، دلیل دیگر ترکیه برای حمله به آفرین، یعنی "جلوگیری از خطر نفوذ عناصر داعش از طریق این منطقه به ترکیه" را بی‌اعتبار می‌سازد. علاوه بر این، شواهد از جمله در جنگ کوبانی، نشان

^۴ <https://www.jstor.org/stable/pdf/26298448.pdf>

پیوست سوم . ۷

می‌دهد که جریان حرکت عناصر داعش همواره از ترکیه به داخل روزاوا بوده است نه بالعکس.

با توجه به ایرادات وارد بر توجیحات ترکیه، عملیات شاخهٔ زیتون را نمی‌توان "دفاع از خود" دانست. در عوض، چون "اصل عدم توسل به زور" به عنوان یک قاعدهٔ آمره در حقوق بین‌الملل پذیرفته شده و بند ۴ ماده ۲ منشور ملل متحد، دولت‌ها را در روابط بین‌المللی از تهدید یا توسل به زور منع کرده است، حملهٔ ترکیه به Afrin، نقض قاعدهٔ آمره و تجاوز محسوب می‌شود.

منابع

"The Turkish Operation in Afrin (Syria) and the Silence of the Lambs," Anne Peters, 2018

"دفاع مشروع،" محمد علی پور و فریده و جمشید ممتاز، ۱۳۸۱

"تحول مفهوم دفاع مشروع در حقوق بین‌الملل با تاکید بر تحولات بعد از ۱۱ سپتامبر ۲۰۰۱،" محسن شریفی، ۱۳۸۲

"دفاع مشروع پیش‌دستانه در حقوق بین‌الملل،" سید فضل‌الله موسوی و مهدی خاتمی، ۱۳۸۵

"بررسی توجیه حقوقی حمله ترکیه به غفرین،" ستار عزیززی، ۱۳۹۶

پیوست ۴

پیوست حاضر که تعهدات حقوقی بین‌المللی در آفرین تحت اشغال را بصورت اجمالی بررسی می‌کند، ترجمه بخشی از یک گزارش جامع‌تر، تحت عنوان "ترویج هرج و مرج: آفرین پس از عملیات شاخه زیتون" می‌باشد که برای هماهنگی با چهارچوب کتاب، با اندکی تغییر ارائه شده است.

تعهدات حقوقی بین‌المللی در آفرین اشغالی^۱

از آنجا که نیروهای ارتش ترکیه و گروه‌های ارتش آزاد تحت حمایت ترکیه مرتکب نقض جدی قوانین بین‌المللی از جمله بمباران بی‌رویه، بازداشت‌های خودسرانه، شکنجه، قتل، غارت و تخریب میراث فرهنگی شده‌اند، تعیین طبقه‌بندی قانونی حضور ترکیه در آفرین و روابط ترکیه با نیروهای مسلح مورد حمایت آن، به منظور اطمینان از پاسخگویی و مجازات عاملان نقض‌های صورت گرفته (و در حال انجام)، مهم است. چنین طبقه‌بندی پیامدهای مهمی در نظام حقوقی بین‌المللی دارد و برای شناسایی رژیم‌های قانونی قابل اجرا و حقوق و وظایف کسانی که درگیر منازعات هستند و تعیین مسئولیت مربوطه، یک پیش‌نیاز به شمار می‌رود.

طبقه‌بندی حقوقی دخالت ترکیه در سوریه

از منظر حقوق بین‌الملل بشردوستانه^۲ یا حقوق مداخلات مسلحانه، درگیری‌های مسلحانه به دو گروه بین‌المللی^۳ و غیر بین‌المللی^۴ طبقه‌بندی می‌شوند. تصمیم‌گیری در خصوص اینکه آیا یک موقعیت معین، درگیری مسلحانه بین‌المللی یا غیر بین‌المللی است، بر اساس معیارهای مختلف صورت می‌گیرد و با توجه به این تصمیم، حقوق و وظایف طرفین درگیر مشخص می‌شود.

^۱ "Cultivating Chaos: Afrin after Operation Olive Branch" by Ceasefire Centre for Civilian Rights and YASA e.V (Jul. 2020)

^۲ International Humanitarian Law (IHL)

^۳ International Armed Conflicts (IAC)

^۴ Non-International Armed Conflicts (NIAC)

درگیری مسلحانه بین‌المللی

درگیری مسلحانه بین‌المللی، به مخاصمه مسلحانه بین دو یا چند کشور اطلاق می‌شود. کشورهای درگیر این نوع منازعات، تابع قوانین گسترده‌ای از جمله چهار کنوانسیون ژنو و پروتکل‌های الحاقی آن‌ها هستند. بر اساس ماده ۲ مشترک کنوانسیون‌های چهارگانه ژنو، قواعد این کنوانسیون‌ها، در هر جنگ اعلام شده یا هر مخاصمه مسلحانه، که میان دو یا چند کشور طرف معاهده - حتی اگر حالت جنگی، توسط یکی از آن‌ها به رسمیت شناخته نشود- قابل اجرا است. بر اساس همین ماده، اگر یک کشور به دیگری حمله و آن را اشغال کند، حتی اگر اصلاً با مقاومت مسلحانه روبرو نشود، درگیری مسلحانه بین‌المللی محسوب می‌شود. لیکن اگر کشوری با استفاده از زور توسط یک کشور خارجی در قلمرو خود موافقت کند، درگیری مسلحانه بین‌المللی به شمار نمی‌رود.

در مورد آفرین، ترکیه بدون موافقت سوریه علیه گروه‌های مسلح غیردولتی در خاک سوریه از زور استفاده کرده است. از این رو، ترکیه یک طرف درگیری مسلحانه بین‌المللی با سوریه محسوب می‌شود.

همچنین زمانی که یک کشور از یک گروه مسلح غیردولتی که در کشور دیگر فعالیت می‌کند حمایت نماید، و این حمایت به قدری چشمگیر باشد که بعنوان "کنترل کلی" بر اقدامات آن گروه تلقی گردد، می‌تواند یک درگیری مسلحانه بین‌المللی در نظر گرفته شود. "کنترل کلی" زمانی حاصل می‌شود که دولت خارجی علاوه بر تأمین مالی، آموزش و تجهیز یا ارائه پشتیبانی عملیاتی از آن گروه، در سازماندهی، هماهنگی یا برنامه ریزی اقدامات نظامی آن نقش داشته باشد.

تمام نشانه‌های موجود، حاکی از آن است که حمایت ترکیه از شبه‌نظامیان متحد خود می‌تواند "کنترل کلی" این گروه‌ها تلقی شود. ترکیه میزبان اولین مقرهای

نظامی ارتش آزاد سوریه بوده، همکاری میان فرماندهان میدانی آن را تسهیل کرده، برای آن‌ها برنامه‌های آموزشی فشرده نظامی ترتیب داده و تسلیحات و تجهیزات نظامی برای آن‌ها ارسال نموده است و در حال حاضر نیز دستمزد آن‌ها را می‌پردازد. بازیگران بین‌المللی هم به کنترل ترکیه بر شبه نظامیان متحد خود اشاره کرده‌اند. با این اوصاف نیز، مخاصمه را می‌توان به عنوان یک درگیری مسلحانه بین‌المللی بین سوریه و ترکیه طبقه‌بندی کرد.

اشغال نظامی

اشغال نظامی شکل خاصی از درگیری مسلحانه بین‌المللی است. به تعبیر ماده ۲ مشترک کنوانسیون‌های چهارگانه ژنو، اشغال نظامی برای "تمام موارد اشغال (جزئی یا کلی) سرزمین یک طرف متعهد، حتی اگر اشغال مذکور بدون مواجهه با مقاومت مسلحانه باشد" بکار می‌رود. مقررات ضمیمه کنوانسیون چهارم لاهه (۱۹۰۷) مقرر می‌کند که "یک سرزمین، زمانی اشغال شده تلقی می‌شود که عملاً تحت اختیار ارتش متخاصم قرار گیرد". برای ایجاد اشغال باید سه شرط "حضور فیزیکی نیروهای نظامی خارجی"، "اعمال اقتدار بر قلمرو" و "ماهیت غیر توافقی بودن اشغال" با هم محقق شوند.

الف. حضور فیزیکی نیروهای نظامی خارجی

از آغاز عملیات سپر فرات در آگوست ۲۰۱۶ تا بعد از تصرف آفرین، ترکیه و متحدانش کنترل بیش از پنج هزار و چهارصد کیلومتر مربع از مناطق شمال سوریه را به دست گرفته‌اند و نیروی زمینی ترکیه در این مناطق حضور دارد و تا کنون هیچ تمایلی برای عقب‌نشینی از مرز نشان نداده است.

ب. اعمال اقتدار بر قلمرو

پس از تصرف آفرین، نیروهای ترکیه مسئولیت اجرای قانون و مدیریت عمومی را بر عهده گرفتند. آن‌ها مدیران محلی را با افراد منتصب از سوی ترکیه جایگزین

کردند و نیروهای پلیس آموزش دیده در ترکیه را به آفرین فرستادند. علاوه بر این، خدمات بهداشتی و آموزشی کاملاً تحت کنترل ترکیه قرار گرفت.

ج. ماهیت غیر توافقی بودن اشغال

حضور نظامی ترکیه و کنترل بخش‌هایی از شمال سوریه بدون موافقت دولت سوریه انجام شده است و دولت سوریه صریحاً این اقدامات را محکوم می‌کند. همچنین هرگونه توافق مخفیانه و تأیید ضمنی سوریه نسبت به تهاجم ترکیه نمی‌تواند ذیل حقوق بین‌الملل، به مثابه رضایت نافذ به حساب بیاید.

با توجه به موارد فوق، هر سه شرط اشغال نظامی، بر اقدامات ترکیه در شمال سوریه مترتب است و بنابراین، اشغال بخش‌هایی از شمال سوریه توسط ترکیه بر اساس قوانین بین‌المللی یک درگیری مسلحانه بین‌المللی قلمداد می‌شود.

درگیری مسلحانه غیر بین‌المللی

طبق ماده ۳ مشترک کنوانسیون‌های چهارگانه ژنو، حقوق بین‌الملل بشردوستانه، در مورد "درگیری مسلحانه که ماهیت بین‌المللی ندارد"، اعمال می‌شود.^۵ طبق گفته کمیته بین‌المللی صلیب سرخ، بعنوان مرجع پیشرو در تفسیر حقوق بین‌الملل بشردوستانه، در صورتی که داخل قلمرو یک کشور، درگیری مسلحانه بین دو یا چند کشور (مثل ترکیه علیه سوریه) به موازات یک درگیری مسلحانه، که حداقل یک طرف آن یک گروه غیردولتی است (مثل ترکیه علیه ی.پ.گ) رخ دهد، همزمان یک درگیری مسلحانه بین‌المللی با یک درگیری مسلحانه غیر

^۵ معیارهای مرسوم برای وجود درگیری مسلحانه غیر بین‌المللی، در پرونده تاریخی "دوسکو تادیچ" مربوط به جنگ داخلی یوگوسلاوی به عنوان "خشونت مسلحانه طولانی مدت بین مقامات دولتی و گروه‌های مسلح سازمان یافته یا بین این گروه‌ها در داخل یک کشور" تعیین شد.

بین‌المللی در همان قلمرو وجود دارد. از این منظر، پیشرفت‌های ترکیه در مناطق تحت کنترل ی.پ.گ را می‌توان به عنوان درگیری مسلحانه غیر بین‌المللی طبقه‌بندی کرد.

پیامدهای حقوقی اشغال بخش‌هایی از شمال سوریه توسط ترکیه

از دیدگاه حقوق بین‌الملل بشردوستانه

وظایف یک قدرت اشغالگر در قانون اشغال، یعنی در مقررات ۱۹۰۷ لاهه، کنوانسیون چهارم ژنو، پروتکل الحاقی یک به کنوانسیون‌های چهارگانه ژنو^۶ و حقوق بین‌الملل عرفی، بیان شده است. ترکیه به عنوان یک قدرت اشغالگر در شمال سوریه وظایف و تعهدات غیر جامع حقوق بین‌الملل بشردوستانه در قبال افراد در قلمرو تحت کنترل خود، بشرح زیر را پذیرفته است:

- ترکیه باید تا حد امکان اقداماتی را برای بازگرداندن و تضمین زندگی مدنی و نظم و امنیت عمومی انجام دهد.
- ترکیه باید با تمام امکاناتی که در اختیار دارد، بهداشت کافی و استانداردهای بهداشت عمومی و همچنین تأمین غذا و مراقبت‌های پزشکی را برای جمعیت تحت اشغال تضمین کند.
- اجبار ساکنان سرزمین اشغالی به ثبت نام در نیروهای مسلح ترکیه ممنوع است.
- انتقال اجباری جمعی یا انفرادی جمعیت در سرزمین اشغالی ممنوع است.

^۶ ترکیه عضو پروتکل الحاقی یک نیست، اما این پروتکل عمده‌تأ قواعد از قبل موجود حقوق بین‌الملل عرفی را مدون کرده است.

- انتقال اجباری یا داوطلبانه جمعیت غیرنظامی ترکیه به اراضی اشغالی، ممنوع است.
- مجازات دسته جمعی و اقدامات اربعاب ممنوع است.
- گروگان‌گیری ممنوع است.
- اقدامات تلافی جویانه علیه افراد تحت حمایت یا دارایی آن‌ها ممنوع است.
- مصادره اموال خصوصی توسط ترکیه ممنوع است.

از دیدگاه قانون بین‌المللی حقوق بشر

یک قدرت اشغالگر باید قوانین بین‌المللی حقوق بشر را رعایت کند. این موضوع توسط نهادهای بین‌المللی متعدد از جمله دیوان بین‌المللی دادگستری تأیید شده است. بر اساس حکم دیوان بین‌المللی دادگستری، یک قدرت اشغالگر باید به آن دسته از معاهدات حقوق بشری که در تمام حوزه‌های تحت صلاحیت خود - از جمله خارج از قلمرو خود - تصویب کرده است، پایبند باشد.

ترکیه عضو سازوکارهای اصلی حقوق بشر مانند میثاق بین‌المللی حقوق مدنی و سیاسی، میثاق بین‌المللی حقوق اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی، کنوانسیون حقوق کودک، کنوانسیون ملل متحد علیه شکنجه و غیره می‌باشد. ترکیه همچنین یکی از اعضای کنوانسیون اروپایی حقوق بشر است، که در شرایط استثنایی، کاربرد فرا مرزی دارد و بنابراین، از لحاظ نظری، دادگاه حقوق بشر اروپا می‌تواند مجمعی برای مسئول دانستن ترکیه در قبال نقض حقوق بشر در شمال سوریه باشد. طبق رویه قضایی این دادگاه:

"کشور (الف) ممکن است در قبال نقض حقوق و آزادی‌های^۷ افرادی که در قلمرو کشور (ب) هستند پاسخگو باشد درحالی‌که کشور (ب) لزوماً در محدوده حقوقی کشورهای عضو قرار نگیرد، اما آن افراد از طریق نمایندگان کشور (الف) که خواه به طور قانونی یا غیرقانونی در کشور (ب) فعالیت می‌کنند تحت اقتدار و کنترل کشور (الف) باشند."^۸

مسئولیت دولت در حقوق بین‌الملل

نه تنها اقدامات نیروهای مسلح یک کشور، بلکه رفتار گروه‌های مسلح غیردولتی تحت کنترل آن کشور نیز می‌تواند مستقیماً در حیطهٔ مسئولیت آن قرار گیرد. چنین امکانی در ماده ۸ از مواد مربوط به مسئولیت دولت‌ها در قبال اعمال غیرقانونی بین‌المللی که حقوق بین‌الملل عرفی را بیان می‌کند، پیش‌بینی شده است. بر اساس ماده ۸، یک دولت ممکن است با تنفیذ دستورات خاص یا با اعمال کنترل بر یک گروه، در واقع مسئولیت رفتار آن گروه را بر عهده بگیرد. اینکه اعمال چه سطحی از کنترل یک دولت بر یک گروه مسلح غیردولتی، می‌تواند برای آن دولت مسئولیت‌زا باشد، در حقوق بین‌الملل مورد بحث قرار گرفته است و در این بحث رویه قضایی بین‌المللی بین‌گزینه "کنترل مؤثر" که توسط دیوان بین‌المللی دادگستری در پرونده‌های نسل‌کشی نیکاراگوئه و بوسنی به کار رفته و مفهوم جامع‌تر "کنترل کلی" که توسط دادگاه بین‌المللی کیفری یوگوسلاوی سابق، در پرونده "تادیچ" اتخاذ شده، مورد توجه بوده است.

^۷ مقصود حقوق و آزادی‌های ذکر شده در کنوانسیون است.

^۸ قابل ذکر است که دادگاه حقوق بشر اروپا، در موارد متعدد صلاحیت یکی از کشورهای متعاقد را در مورد اعمالی که در سرزمینی خارج از فضای کشورهای عضو رخ می‌دهد (مثل ایران و عراق) در زمینه‌های مختلف حضور نظامی و اشغال تعیین کرده است.

لیکن با در نظر گرفتن شواهد زیاد کنترل در روابط ترکیه با گروه‌های مسلح مورد حمایتش، در کنار حضور نظامی ترکیه، دخالت مستقیم در خصومت‌های مسلحانه و اشغال مناطق شمال سوریه، می‌توان ادعا کرد که سطح کنترل ترکیه بر گروه‌های مسلح مربوطه می‌تواند هم "کنترل مؤثر" و هم "کنترل کلی" تلقی شود.

بازیگران بین‌المللی نیز امکان چنین کنترلی را تأیید کرده‌اند و کمیسیون مستقل بین‌المللی تحقیق درباره سوریه در مورد نقض‌های مختلف صورت گرفته در آفرین توسط شبه‌نظامیان مورد حمایت ترکیه نظر داد که نقض‌های انجام‌شده می‌تواند از طریق "اقدام تحت دستور و کنترل مؤثر نیروهای تُرک" به ترکیه نسبت داده شود. همچنین کمیساریای عالی حقوق بشر در سازمان ملل متحد از ترکیه خواست اطمینان حاصل کند که همه گروه‌های مسلحی که بر آفرین و سایر مناطق سوریه کنترل دارند، به شدت به تعهدات خود تحت حقوق بین‌الملل بشردوستانه پایبند هستند.

مسئولیت‌های گروه‌های مسلح غیر دولتی

رویه دولتی، حقوق قضایی بین‌المللی و مطالعات حقوقی همگی اتفاق نظر دارند که ماده ۳ مشترک کنوانسیون‌های چهارگانه ژنو و حقوق بین‌الملل بشردوستانه عرفی در مورد همه گروه‌های مسلح غیردولتی که یکی از طرف‌های درگیری مسلحانه غیر بین‌المللی هستند، موضوعیت دارد. اتاق استیناف دادگاه ویژه سیرالئون اعلام کرد: "به خوبی ثابت شده است که همه طرف‌های یک درگیری مسلحانه، اعم از دولت‌ها یا بازیگران غیردولتی، ملزم به رعایت حقوق بین‌الملل بشردوستانه هستند، حتی اگر تنها دولت‌ها طرف معاهدات بین‌المللی باشند."

اینکه آیا گروه‌های مسلح غیردولتی نیز در درگیری‌های مسلحانه تعهداتی تحت قوانین بین‌المللی حقوق بشر دارند، بحث برانگیز است. با این حال، گروه‌های

پیوست چهارم . ۹

مسلح غیردولتی حداقلی موظف به رعایت حقوق بنیادی افراد بر اساس حقوق بین‌الملل عرفی هستند. کمیسیون تحقیق سازمان ملل متحد در مورد سوریه معتقد است که "حداقل، تعهدات حقوق بشری که حقوق بین‌الملل اجباری (قانون آمره) را تشکیل می‌دهند، دولت‌ها، افراد و نهادهای جمعی غیردولتی، از جمله گروه‌های مسلح را ملزم می‌سازد. اعمال ناقض قانون آمره (مثل شکنجه یا آدم ربایی) هرگز قابل توجیه نیستند."

پیوست ۵

در پیوست پنجم، معادل (های) کُردی و عربیِ اسامی مکان‌هایی که در کتاب به آن‌ها اشاره شده است ارائه می‌گردد.

معادل فارسی و عربی نام اجتماعات مسکونی در کانتون آفرین

فارسی ^۱	عربی ^۲	کُردی ^۳	فارسی	عربی	کُردی
حوزه آفرین - ناحیه آفرین					
آستارو	المستوردة	Stêr/ Estaro	قیبار	الهوی	Qîbarê/ Eşiqyar
آفرین	عفرین	Efrîn	کارسان	کرسنطاش	Kersanê
بابلیت	بابلیت	Bablîtê	کارسان نو	(کرسانه) جدیدة	Cidêdê
بوزیک	الزاویة	Bazîkê/ Bozîkê	کَفَرَبَطْرَه	کفر بطرة	Kefer Betrê
پَنتَه	بنتیته	Bitêtê/ Pitêtê	کَفَرشیلَه	کفر شیل	Kefer Şîlê
تِرِنْد	الظریفه	Tirindê/ Turindê	کوکب	کوکبة	Kokebê
تل طویل	تل طویل	Til Tewîlê/ Tirtewîlê	گازه	تل غازی	Gazê/ Gezê
جوقه	الخضراء	Cûqê/ Ciwêqê	گوند مَزَن	ذوق الكبير	Gundê Mezin
جومکه	الجميلة	Cûmkê/ Cûmê	ماراته	معراثة	Maratê
خَلَنِر	النيرة	Xelnêrê	موزانکه	موسانکه	Mûzankê
قره تپه	تل الاسود	Qeretepe			
حوزه شِراوا - ناحیه آفرین					
ایسکا	إسکان	Îska(n)	زُرگات	الزریقات	Zirêgatê/ Zirêqatê
باسل	باصلحایا	Basilê	زُرنعته	زرنعته	Zirne'îtê
باسوته	باسوطة	Basûtê/ Basote	زیارت	الزيارة عفرین	Ziyaretê/ Zaretê / Çetelê
باشمره	باشمرة	Başemrê	شادیر	شیخ الدير	Şadêrê
باصوفان	باصوفان	Basûfanê/ Paswanê	صوغانک	البصلية	Soxanekê
باعی	باعي	Bi'yê	عقیبه	عقیبة	Aqîbê
براد	براد	Beradê	عین دارا	عین دارة	Endarê/ Ayin Darê
برج حیدر	برج حيدر	Birc Hêder	فأفرتین	فافر تین	Fafirtînê

Qarsiq/ Qarsaq	قارساق	قارساق	Bircikê Silêman	برج سليمان	برج سليمان
Qinêtîrê	القنيطرة	قنيطره	Birc Ebdêla/ Birc Ebdalo	برج عبدالله	برج عبدالله
Kanî Dinkê	زلاقة	كانى دينكه	Birc Qasê/ Birckê Terpê	برج القاص	برج قاص
Kibêşînê	كباشين	كُباشين	Bênê	أبين عفرين	بنه
Keştiar	كشتعار	كَشْتِيَار	Tat Meraş	طاطمراش	تاتمراش
Kefer Nebo	كفر نبو	كَفَرِنبو ^٤	Til îcar	تل عجار	تلعجار
Kifêrê	كفير	كُفِير	Tinib	تنب	تُنْب
Kilûtê/ Kilotê	كلوطة	كُلوته	Cilbirê	جليل	جَلِيل
Kurzêlê	قرزيجل	كورزل	Xalta(n)	خالدية عفرين	خالتا
Kîmarê	كيماز	كيماز	Xirêbkê/ Xurêbkê	زهرة الحياة	خَرْبِكِه
Gubelê	كوبلة	گوبَل	Xezîwê	غزاوية عفرين	خَزَيوِه
Gundê Mezin	الذوق الكبير	گوند مزَن	Dêr Cimêlê	دير الجمال	دير جمال
Meyasê	المياسة	مِياسِه	Dêr Mişmişê	دير مشمش	دير مَشْمَش
حوزة ماباتا - ناحية أفرين					
Şêтана/ Şeytana	رحمانيه	شِتانا	Alkana	الصاتي	ألكانا
Şiketa	مغار	شِكْتَا	Avrazê	أبرز	أوراز
(Gundê) Şorbe	الشورية	شوربه	Elcara	على جارة / على جارو	ألجارا
Şîtka(n)/ Şîrkan	شيركان	شيتكا	Emara/ Enbaran	أنبار	أمارا
Şêx Kêlê	الشيخ الأقرع	شيخ كِهله	(Gundê) Omo/ Mala Sîno/ Goçera	عين الحجر غربي	اومو
Şêx Ûtka/ Hitkan	الشبخاني	شيوخوتكا	Birka	قتشلة	بُرْكا
Mist Eşûra	عاشور	عاشورا	Birîmce	برماجة	بُرِمِجِه
Ereba(n)	أولاد العرب	عَرَبَا	Tirmîşa/ Tirmûşa(n)/ Tirmişkan	درمش	تُرْمِشَا

Ereb Şêxo	شيخ العرب	عرب شيخو	Çomezna/ Çomaznê	البلوطينه	چومزنا
Ên Hecerê (jêrîn)	عين الحجر تحتاني / شرقي	عين حجر (سفلى)	Hec Bilal/ Hec Bilêl	حاج بلال	حاج بلال
Ên Hecerê (jorîn)/ Mala Xelî Pîrê	عين الحجر فوقاني / وسطي	عين حجر (عليا)	Hec Qasma	حاج قاسم	حاج قاسم
Qitraniyê	قطران	قطران	(Gundê) Hebo/ Hebû/ Hemlorik	الدقلة	حبو
Qenterê	قنطرة	قنطره	(Gundê) Heyat(ê)	الحياة	حيات
Kaxirê	ياخور	كاخره	Xaziyana (jêrîn)	خازيان (تحتاني)	خازيان (سفلى)
Kêl Îbo	الأقرع	كل ايبو	Xaziyana (jorîn)	خازيان (فوقاني)	خازيان (عليا)
Kurka (jêrîn)	الظاهرة التحتانية	كوركا (سفلى)	(Gundê) Xelîl	الوردية عفرين	خليل
Kurka (jorîn)	الظاهرة العليا	كوركا (عليا)	Dargirê	دار كبير	دارگر
Kokanê (jêrîn)	الجزرونية (تحتاني)	كوكان (سفلى)	Dela	الداليه	دلا
Kokanê (jorîn)	الجزرونية (فوقاني)	كوكان (عليا)	Reca/ Hemo Reco	حمو راجو	رجا
Gemrûkê/ Gemrok	الجمركية	گمروك	Rwîta/ Rûta	المعزولة	روتا
Gobekê	الصرة (شرقية)	گوبك	Xirabê Rûtê/ Rutan/ Rûtkan	روطو / المنعزلة	روته
Gulika	الصرة (غربية)	گولكا	Sariya	الصفراء	ساريا
Mabata/ Mabeta(n)	معبطي / محبية	ماباتا	(Gundê) Selo	مزرعة سليمان	سكو

Me'serkê	المعصرة	مَعصِرَكه	Sêmalka	السَمال / السحال	سِمالكا
Mîrka(n)/ Gundê Hûsê/ Hêmtato	الأميرية	ميركان	Sêwiya	اليتيمه	سويا
حوزه شَرا - ناحیه آفرین					
Qestel Cindo	قسطل جندو (و)	قَسْطَل جندو	Enapkê	أناب	آنَاپَكه
Qestelê Kîşik	القسطل / المشرفة	قَسْطَل كيشك	Bafîlûnê	بافلويون	بافلون
Cidêdê/ Elî Qîna	جديدة القسطل	قَسْطَل نو	Berava	علي بزان	بَراوا
Qitmê	قاطمة عفرين / قطمة	قُطمه	Çema	جمان	چَما
Qurtqulaqê (mezin)	الديب الكبير	قورثُقولاق (بزرگ)	Helûbiyê (mezin)	حلوبي كبير	حلوبي
Qurtqulaqê (biçûk)	الديب الصغير	قورثُقولاق (کوچک)	Xerabê Şera	خرابه شران	خرابه شَرا
Kefer Romê	كفر روم	كَفَر روم	Îkidamê	دامة	دامه
Kefir Mizê	كفر مز	كَفَر مز	Dêr Siwanê	ديرصوان	دِير سَوان
Kortikê	الحفرة	كورتِك	Dîkmedaşê	العمود	دِيكَمَدَاش
Gobeleka/ Gabeleka	قطيرة	گوبَلِكا	Sêceraz	سيجرز	سِجِرَاز
Malikiyê	المالكية	مالكيه	Kefir Cenê/ Serêkaniyê	كفر جنه	سَرِيكَانِي ^ه
Metîna	الضحى	متينا	Sînka	سنكري	سِينكا
Mersawa	مرساوا	مَرَساوا	Şera	شران	شَرا
Meryemînê	مريمين عفرين	مريمين	Şewarxê	شوارغه الجوز	شوارغه
Mezre'ê/ Şewarxê Erz	شوارغه الأرز	مزرعه	Şilte'tê	شلتاح	شيلتحته
Meşalê	مشعلة	مَشحلا	Ereb Cimo/ Tilîlaqê	الصنوبرية	عرب جُمو

Me'rîskê	معرسة الخطيب	مَعْرِيسِكِه	Ereb Wêranê	العروبة عفرين	عرب ويران
Mi'erîn	معرين	معرين	Elkê/ Hilûbiyê (biçûk)	حلوبي صغير	عَلِكِه
Vêrganê/ Wêrganê	البياعة	وَرِگان	Omera(n)	العمرية عفرين	عَمْران
Yazîbox(ê)	الكروم	يازى باغ	Qerqîna	البيستان الكبير / قارقين	قارقينا
حوزه ميدانكى - ناحيه أفرين					
Zêtûnekê	الزيتونة	زيتونك	Alciya	عطية	أَلجيا
Serîncekê/ Si'riya	السعر	سَرِينجَك	Ehmedê Mistê	-	احمد مَسْتِه
Omer Simo	سيم / العمرية	عمر سَمُو	(Gundê) Bêlê/ Bêlanê	بيلان	بِه
Qizilbaşa/ Kumsorê	الرأس الأحمر	كومسور	Pelîsankê/ Pelûsankê	البلورية	پَلِسَانَك
Meydankî	الميدان عفرين	ميدانكى	Hesen Dêra	دير حسن	حسن دِير
Naza	المحبة	نازا	Diraqliya	دوراقا	دُرَاق
(Gundê) Derwîş القارة					
حوزه جندرس - ناحيه جندرس					
Dêwa (jêrîn)/ Dêwê Hoko	ديوان (تحتاني)	ديوان (سفلى)	Aşka (rojhilat)	أشكان (شرقي)	أشكا (شرقي)
Dêwa (jorîn)	ديوان (فوقاني)	ديوان (عليا)	Aşka (rojawa)	أشكان (غربي)	أشكا (غربي)
Remadiyê	رمادية	رَمَادى	Axcelê	البياضة جندريس	أَعجَلِه
Satiya	العطية	ساتيا	Ebû Ke'be	أبو كعب	ابوكعب
Sindiyanê	زندة	سُنْدكان	Baziya(n)	البازية	بازيان
Firîriyê/ Firêrkê/ Firêrkan	فريرية	فُرِيرِه	Bafîlûrê/ Balforê	الزهرة	بافلور
Feqîra(n)	الرأس الأسود	فقيرا	Bircikê	برج كموش	بُرْجِكِه
Qurbê	قوربة	قوربه	Tetera	تاتارا	تاتارا
Qujîma/ Qujûma/ Qucemana	الضخم	قوژيما	Til Hemo	تل حمو	تل حَمُو

Qulkê	خربة علوش	قولکه	Til Silorê	تل سلور	تل سلور
Qîlê	قبيلة	قبيله	Tilifê	تلف	تلف
Kanî Gewrikê	شيخ عبدالرحمن	کانی گورک	Celemê	جلمه	جلمه
Kefer Delê (jêrîn)/ Gundî Çîlê	کفر دلی (تحتانی)	کَفَرْدَلَه (سغلی)	Cindirêse	جندیرس	جندیرس
Kefer Delê (jorîn)	کفر دلی (فوقانی)	کَفَرْدَلَه (علیا)	Çeqelê Cûmê	جوم عفرین	جومه
Kefer Zîtê	کفر زیت / کفر زید	کَفَرزیت	Çobanê Deştê / Çobana	جوبان عفرین	چوبانا
Kefir Sefrê	کفر صفره	کَفَرصَفَره	Çolaqa	جولقان	چولاقا
Kûra(n)/ Kora	کوران جندیرس	کورا	Hec Îskenderê	حاج اسکندر	حاج اسکندر
Gorda(n)	کوردان	گُردا	Hecîlerê	الحجاج	حاجیلر
Gewrika(n)	الفسحة	گورکا	Hesîrkê	حسیرکه	حسیرکه
Mihemediyê	محمدیه	محمدیه	Hemamê	الحمام	حمامه
Medê/ Medaya	مدایا	مدایا	Hemîlkê	جمیل	حمیلکه
Miskê (jêrîn)	مسکه (تحتانی)	مُسکه (سغلی)	Xalta(n)	خلطان	خالتا
Miskê (jorîn)	مسکه (فوقانی)	مُسکه (علیا)	Xerza(n)	خرزان	خَرزا
Nisriyê	النسریه	نسریه	Mele Xelîla/ Dûkanê	منلا خلیل/ شیخ خلیل	دوکان
Yelanqozê	الریحانیه	یَلائقوز	Dêr Belûtê	دیر بلوط	دیربلوط
حوزه شییه - ناحیه جندیرس					
Senarê	سناره	سَناره	Anqelê	انقله	انقله
Şiyê	شیخ الحديد	شییه	Erendê	المزینه	آرندہ
Qermîtlîq(an)	خزفیه	قَرمیتلق	Çeqela (jêrîn) /Çeqelê Husik	وادی الثعالب	چَقَل (سغلی)
Kela(n)	المساء	کَلا	Çeqela (jorîn) / Seholcîkê	تل الثعالب / السهبلیه	چَقَل (علیا)

Meraniyê/ Merwanê (jêrîn)	مروانه (تختانی)	مروانه (سفلی)	Çeqela (navîn/ Ortê)	وادي الثعالب وسطي	چَقَل (ميانی)
Meraniyê/ Merwanê (jorîn)	مروانه (فوقانی)	مروانه (علیا)	Hec Hesna/ Hec Hesena (jêrîn)	حاج حسن (تختانی)	حاج حسن (سفلی)
Mistika(n)	مستکان	مُسْتِکَا	Hec Hesna/ Hec Hesena (jorîn)	حاج حسن (فوقانی)	حاج حسن (علیا)
Hêkiçê	بدر	هَكِچِه	Remedana	رمضان	رمضانا
			Zivingê	زفنگي	زُفَنک
حوزه راجو - ناحیه راجو					
Sorkê/ Sorkan	سور	سورکه	Banîkê/ Banîkan	بان	بانیک
Şediya(n)	الشديان	شَدِيَا	Cela(lan)	الغزلان	جلالان
Şex Bilo/ Şêx Bila	شيخ بلال	شِيخِ بِلَال	Çerxûta(n)	المسنه عفرين	چَرخوْتا
Etmana	عظمان	عَظْمَانَا	Ce'enka/ Ce'inka (Gundê)	النقشة	چَعْنِکَا
Eltaniya/ (Gundê) Heyder	الحيدرية	عَلْتَانِيَا	Çeqilme/ Çêqîlmê	جلقمة	چَقْلِمِه
Elemdara/ Elendara	علمدار	عَلْمَدَارَا	Çeqmaqa (mezîna)	الصوان الكبير	چَقْمَاق (بزرگ)
Elbîskê/ Elî Bîskê	العلياء	عَلِي بِيْسِك	Çeqmaqa (biçûk)	الصوان الصغير	چَقْمَاق (کوچک)
Firfirkê/ Şex Evdal (jêrîn)	فرفرة (تختانی)	فُرْفُرْک (سفلی)	Çeñçeliya/ Çeñçeiya/ Çeñçeylan	جنجلة	چَنْچَلِيَا
Firfirkê/ Şex Evdal (jorîn)	فرفرة (فوقانی)	فُرْفُرْک (علیا)	Çobana (Reco)	الراعي	چوبانا
(Gundê) Qasim	البنزين	قاسم	Hicemala/ Hucmala	حجمان	حاج جمال
Qerebaba	السودة	قره بابا	Hec Xelîl	حاج خليل	حاج خليل
(Gundê) Qude / Kude	المرتفعة	قوده	Hecîka(n) (jêrîn)	الحجيج (تختانی)	حَجِيكَا (سفلی)

Kûra	كوران عفرين	كورا	Hecîka(n) (jorîn)	الحجيج (فوقاني)	حَجِّيكَا(عليا)
Kurrê/ Kurê/ Kirrê	النصر	كوره	(Gundê) Hesen	الحسنية	حسن
Kumreşê	الطاقية	كومرَش	Xerabê Sulik/ Xirabê Silûg	خراب صلوق / سلوك	خرابه سلوك
Moseko/ Maseka/ Mosekan	ماسيكان	ماسكا	Xerabê Simaq	خراب سماق	خرابه سماق
Memala (rojhilat) / Mamilan	التدي / مامالي	مَمالا	Derwîş(an)/ Gundê Dêwrîş	الدرويشية	درويش
(Gundê) Mûskê / Mûskan	موسيه	موسكَه	(Gundê) Dîkê / Dîkan	الديك	ديكان
Hopka(n)	القادرية	هوپكا	Reco/ Raco	راجو	راجو
Holîlê/ Holîlkan	هوليلو / هليل	هوليلكان	Zerka(n)	الطلة	زَركا
حوزه بلبل - ناحية راجو					
Şexorzê/ Şêxorzê (jorîn)	شيخ خروز (فوقاني)	شَخورزه (عليا)	Alkê	قارشق (؟)	ألكه
Şexorzê/ Şêxorzê (navîn)	شيخ خروز (وسطي)	شَخورزه (مياني)	Upila/ Ubila	أبل	اوپِلا
Şerqiya	شرقان	شرقيا	(Gundê) Baxçe	بقجة / قوناق	باغچه
Ebîdanê/ Ebûdanê	عبودان	عبودان	Baliya	بالي	باليا
Uzrî	-	عُزرى	Berkaşê	بركشة	بَرَكاشه
(Gundê) Eşûn(ê)	عشونة	عشونه	(Gundê) Bêkê	أوبة	بِكه
Elî Begê/ Elî Bego	مزرعة علي بك	علي بگ	Bilbilê/ Bulbul	بلبل	بلبل
Elî Kerra	علي الأطرش	علي كَرَا	Bîbaka/ Bîbekan	الطفلة	بيباكا
Uga/ Ukan	عوكان	عوكا	Topel/ Topelê Mehmûd	المحمودية	توبَل ٦
Qaşa	الحاجب	قاشا	Cirqa	جرقا	جَرقا
Qestelê Xidiriya	قسطل خضر	قَسطل خُدريا	Çolaqa	الأكتع	چولاقا

Qestelê Miqdad	مزرعة شرقان	قَسَطَلْ مقداد	Hazira	حاضر	حازرا
Qota(n)	قوتان	قوتا	(Gundê) Heftar/ Heftêr	الضبع	حَفْتَار
Qurta/ Qortan	هوزان	قورتا	Xidriya/ Xidiran	خضر	خُدْرِيَا
Qurnê	قورنة	قورنه	Xilalka(n)	المروية	خَالَاكَا
Qurîgolê/ Qirîgolê	اليابسة	قورى گُلْ	Xelîlanka(n)/ Xelîlaka	الخليل / خليلاك	خَلِيلَانْكََا
(Gundê) Kerrê / Kerê	صاغر	كِرِه	Reşkêlê	-	رَشْكَلْ
Kêla	السمحة	كَلَا	Ze'rê	زعره	زَعْرَه
Kotana/ Kutana/ Kitana	المدللة عفرين	كوتانا	Zivingê	زفَنك / مزرعة عشاني	زَفْنَكْ
(Gundê) Kurdo	العالية	كوردو	(Malê) Jarê	علي جارو	ژاره
Kurzêlê	السعيدة	كورزِلْ	Su'riya/ Si'iriya	السعرة	سُعْرِيَا
Heyama	النور	هَيَامَا	Şexorzê/ Şêxorzê (jêrîn)	شيخ خروز (تحتاني)	شَخُورزَه (سفلى)
حوزة ميدانا - ناحية راجو					
Erebliyê	عروية	عربلى	Edema(n)	أده	أَدْمَا
(Gundî) Kurê	شيخ محمد	كوره	Meydan Ekbez/ Stasûnê	ميدان أكيس	استاسيون
Kusa(n)/ Kosa	كوسان	كوسا	Walikliyê/ Bindarê	الولي	بِنْدَارَه
Gazê	تالية	غازه	Bîlêlko	بلالية	بِيلَلْكَو
Gewanda	البترء	گواندا	Penêreka(n)	القلم / بندرك	پَنِيرْكَ
Miskûtê	-	مُسْكوتَه	Dûdê/ Dodo	ضوضو	دوده
Meydana	ميدانيات	ميدانا	Sêmala/ Sêmalkan	الثلاثية	سِمَالَا
			Şingêlê	شنكل	شَنْكَلْ
حوزة بهدينا - ناحية راجو					
Umera	عمر	عُمَرَا	Berbenê/ Berbendê	بربند	بَرَبَنْدْ

Qopê/ Hemşelek(ê)	حمشلتاك / حمشو	قوپه	Be'dîna(n)	بيت عدين	بهدينا
Goliya (jêrîn)	الضحاك (تحتاني)	گلیان (سفلی)	(Gundê) Çiyê	الجبلية	چیا
Goliya (jorîn)	الضحاك (فوقاني)	گلیان (علیا)	Dimilya/ Dumilya	الأمسية	دُملیا
Me'mila	المعامل	مَعْمَلَا	(Gundê) Şêx	الشیوخ	شیخ

۱. معادل‌های فارسی با توجه به معانی نام‌ها و آوای فارسی، پیشنهاد شده‌اند.

۲. معادل‌های عربی از آن جهت در جدول آمده است که محققان در صورت نیاز بتوانند در منابع عربی هم آن‌ها را بیابند.

۳. اسامی روستاها و جوامع مسکونی در زبان کُردی اسامی مؤنث است و اسم مفرد مؤنث با افزودن "ه" غیر ملفوظ به انتهای آن بیان می‌شود. این "ه" در معادل فارسی، با توجه به آهنگ بیان، حفظ یا حذف شده است.

۴. کُردهای شِراوا در کوه لیلون هنوز هم "نبو" نامیده می‌شوند. نبو، خدای بین النهرینی است که تا سده‌های اول میلادی در این کوه پرستش می‌شده است. این نشان می‌دهد که کُردهای کنونی (ایزدی‌ها) از همان زمان در کوه لیلون حضور داشته‌اند و خدای "نبو" را که به باورهای زرتشتی نزدیک است پرستش کرده‌اند.

۵. این نام با منطقه همنام آن در کانتون جزیره که به عربی آن را "رأس العین" نامیده‌اند، اشتباه نشود.

۶. بر روی سنگ نمای خانه خلیل محمود که این روستا به نام اوست، تاریخ ۱۰۳۲ هجری قمری ثبت شده است که قدمت آنرا به چهارصد سال پیش باز می‌گرداند.

اطلاعاتی در خصوص نام‌های جغرافیایی و اجتماعات مسکونی منطقه آفرین

بررسی‌های میدانی و منابع مکتوب نشان می‌دهد که تقریباً تمام نام‌های جغرافیایی منطقه آفرین، اعم از نام کوه‌ها، ارتفاعات، دره‌ها، تپه‌ها، دشت‌ها، چشمه‌ها، نهرها، حتی نام صخره‌ها، درختان و غارها، یعنی ویژگی‌های اصلی در زمین منطقه آفرین، از نظر لفظ و معنی، اسامی کُردی هستند و چون معمولاً نام ویژگی‌های جغرافیایی در اسناد رسمی ثبت نمی‌شود، بواسطه سیاست‌های ترکی‌سازی و تعریب دچار تغییر نشده‌اند. تنها تعداد کمی از اسامی، نام‌های معروف اسلامی مورد استعمال کُردها بوده‌اند که عموماً برای نامیدن زیارتگاه‌ها و مکان‌های متبرکه استفاده شده‌اند.

در خصوص اسامی اجتماعات مسکونی، بیش از هشتاد درصد آن‌ها اصالتاً کُردی یا برگرفته از نام کُردی آن‌ها، نام خاص، نام طایفه‌های کُرد و یا از ویژگی‌های موقعیت جغرافیایی آن منطقه مسکونی هستند.

از حدود بیست درصد باقیمانده اسامی، حدود سی و سه نام سریانی، حدود هجده نام ترکی و حدود دوازده نام عربی بوده‌اند به نحویکه نام‌های سریانی و عربی در مناطق مرکز آفرین و جندرس و اسامی ترکی در شِرا و جندرس توزیع شده‌اند. پراکندگی اسامی نشان می‌دهد که مناطق شیبه، رجو، ماباتا و بلبل تقریباً به طور کامل عاری از نام‌های غیر کُردی بوده‌اند.

(در کتابی که مطالب حاضر از آن استخراج شده‌اند [۱] می‌توان ریشه یابی نام‌های مختلف در منطقه آفرین و معانی آن‌ها را یافت.)

اسامی اجتماعات مسکونی منطقه آفرین را به طور کلی می‌توان در چهار دسته، بشرح زیر، طبقه‌بندی کرد:

الف. نام‌های اصیل

نام‌های اصیل روستاها و جوامع مسکونی این منطقه را می‌توان از نظر تلفظ و شکل نوشتار به صورت زیر طبقه‌بندی کرد:

- ۱- نام‌هایی همچون "زَرَکا"، که به مصوت الف ختم می‌شوند. مصوت الف در انتهای این اسامی، حرف اول هجای "ان" است که علامت جمع اسم‌ها در زبان کُردی بوده و حرف نون در زبان محاوره‌ای از آن حذف شده است.
- ۲- نام‌هایی همچون "گوندا"، "ترنده(ه)" و "تلف" که به "ند" و "ف" ختم می‌شوند. این پسوندها در زبان هیتی قدیم ریشه داشته و برای تعیین مکان‌های جغرافیایی بکار می‌روند.
- ۳- نام‌هایی که با هجای "بی"، "ب" یا "با" شروع می‌شوند. این هجاها در نام‌هایی همچون "بابلیت" به معنای خانه یا منزل می‌باشد که ریشه در زبان‌های قدیمی اکدی، کنعانی و آرامی دارد. هجای "با" در نام‌هایی همچون "باسوته" در کُردی به معنای "کنار" یا "هوا" است. چنانچه نام روستای باسوته (با + سوت + "ه" تأنیث) به معنای باد تند و سوزان است و موقعیت جغرافیایی باسوته با این نام مطابقت دارد.
- ۴- اسامی شامل کلمه قسطل. کلمه قسطل اصالتاً واژه‌ای آرامی و معادل "کَسْتِلوم آکوا" رومی بوده که به سیستم جمع‌آوری آب آشامیدنی و توزیع آن به شبکه آب شهری اطلاق می‌شده است. این کلمه با مفهوم محلی کُردی خود نیز تطابق دارد.
- ۵- نام‌هایی که با کلمه عربی "تل" شروع می‌شوند. این پیشوند معادل واژه Gir کُردی و به معنای تپه یا بلندی است.
- ۶- نام‌های حاوی کلمه "دیر". این کلمه اصالتاً سریانی و به معنای "صومعه" می‌باشد که در کُردی معمولاً به خرابه‌های باستانی قلعه یا همان صومعه یا خانقاه اطلاق می‌شود.
- ۷- نام‌هایی که با عبارت "کفر" آغاز می‌شوند. این واژه اصالتاً سریانی و به معنای پناهگاه یا محل اختفا است که برای روستا، مزرعه و آبادی بکار می‌رود.

۸- اسامی شامل واژه "برج". این عبارت برگرفته از واژه یونانی "برگوس" بوده و در زبان‌های سریانی، عبری و کُردی به دژ مرتفع یا استحکامات دیده بانی و دفاعی اطلاق می‌شود.

۹- نام‌های شامل واژه "خرابه" یا "خربه". این واژه‌ها نیز به همان معنای ساختمان قدیمی ویران شده بکار می‌روند.

ب. نام‌های تُرکی شده در زمان عثمانی
عثمانی‌ها در طول حکومت طولانی خود بر این منطقه، به سه روش نام‌ها را تغییر داده‌اند. این سه روش عبارتند از:

۱- اضافه نمودن پسوندهای زبانی ترکی به انتهای اسامی برای تطبیق با تلفظ و نوشتار عثمانی؛ این پسوندها، بشرح زیر، در زمان عثمانی به بسیاری از نام‌های اجتماعات مسکونی منطقه اضافه شد و رنگ و بوی زبانی تُرکی به آن‌ها داد.

- لی: پسوند تعلق، مانند هوپکانلی

- کوی: به معنی قریه، مانند قوده کوی

- اوشاغ یا اوشاغی: به معنی فرزندان، پسران یا زیرمجموعه‌های نَسَبی، مانند عرب اوشاغی

- اوبه: به معنای منطقه و محل زندگی، مانند دیک اوبه سی

- لر: علامت جمع در زبان ترکی، مانند شیخلر

۲- ترجمه برخی از نام‌های کُردی به ترکی؛ عثمانی‌ها برخی از نام‌های کُردی را مستقیماً به تُرکی ترجمه کرده‌اند. مانند "گوندی مَزن" به معنای "روستای بزرگ" که آن را به "بیوک اوبه" ترجمه کرده‌اند. یا مثلاً کوه کُرد (چپای کورمانج) که به "کُرد داغ" تبدیل شده است.

۳- جایگزینی کامل نام قدیمی با یک عبارت ترکی. عثمانی‌ها در برخی موارد نام اصلی یک اجتماع مسکونی را با یک نام ترکی جدید و بی‌ارتباط با نام قبلی، جایگزین کرده‌اند.

ج. نام‌های عربی شده در زمان رژیم بعث پس از استقلال سوریه، تلاش‌های بسیاری از جانب اعراب ملی‌گرا برای تعریف این منطقه صورت گرفته است. در همین راستا، تغییر نام اجتماعات مسکونی و ثبت رسمی نام‌های عربی جدید، از سال ۱۹۷۶ با جدیت و بر اساس سه اصل زیر اجرا شد: اول. نام‌های باستانی عربی، سریانی و رومی-یونانی از جمله نام محوطه‌های باستانی، حفظ شود.

دوم. تمامی اسامی گُردی و تُرکی به عربی ترجمه شوند. سوم. در صورتی که نام قدیم به عربی قابل ترجمه نباشد، نامی عربی جایگزین آن می‌شود که در چارچوب جریانات فکری کشور، نوشتن و تلفظ آن آسان باشد.

قابل ذکر اینکه، در طول تاریخ، بجز روزاوا، در سایر بخش‌های گُردستان نیز سیاست‌های مشابه برای تغییر نام شهرها و روستاها بکار گرفته شده‌اند. چنانچه در طول قرن‌ها، تُرکی‌سازی در باکور، تعریف (عربی‌سازی) در باشور و فارسی‌سازی در روزهلات توسط دستگاه‌های حاکم اعمال شده است.

[۱] مطالعه جامع جغرافیایی "جبل الکرد (عفرین)"، د. محمد عبدو علی (روزاد علی)،

سال ۲۰۰۹. (ترجمه از زبان عربی، با اندکی تغییر)

سرواژه ها

این بخش در بر گیرنده معادل عبارات اختصاری اشاره شده در داخل کتاب است. در صورت نیاز به اطلاعات بیشتر درخصوص عبارات اختصاری مرتبط با جنبش آزادیخواهی گردد می‌توانید به جلد اول کتاب حاضر با عنوان "روژاوا سرزمین زرد، سرخ، سبز؛ خودمدیریتی دمکراتیک" مراجعه نمایید.

AFAD	Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı سازمان مدیریت حوادث و فوریت‌های ترکیه (آ.ف.ا.د)
AKP	Adalet ve Kalkınma Partisi حزب عدالت و توسعه (آ.ک.پ)
ATİK	Avrupa Türkiye'li İşçiler Konfederasyonu کنفدراسیون کارگران ترکیه در اروپا
BCB	The Bob Crow Brigade بریگاد باب کرو
BÖG	Birleşik Özgürlük Güçleri نیروهای آزادی متحد
CENÎ	Das Kurdische Frauenbüro für Frieden CENÎ e.v. دفتر زنان کُرد برای صلح
CFDT	Confédération française démocratique du travail کنفدراسیون دمکراتیک کار فرانسه
CGT	Confédération Générale du Travail کنفدراسیون عمومی کار فرانسه
CİK	Civaka İslamiya Kurdistanê جامعه اسلامی کردستان
CNI	Congreso Nacional Indígena کنگره ملی بومیان مکزیک
DİTİB	Diyanet İşleri Türk-İslam Birliği اتحادیه اسلامی - ترکی در امور مذهبی
DKP	Devrimci Komünist Partisi حزب کمونارهای انقلابی
EHP	Emekçi Hareket Partisi حزب جنبش کارگری
ELDH	European Association of Lawyers for Democracy & World Human Rights انجمن اروپایی وکلا برای دمکراسی و حقوق بشر
ENKS	Encûmena Niştimanî ya Kurdî li Sûriyê انجمن میهنی کردهای سوریه (ا.ن.ک.س)
EUTCC	European Union Turkish Citizens' Commission کمیسیون شهروندان ترکیه‌ای اتحادیه اروپا
FEDA	Federasyona Elewîyan a Demokratîk فدراسیون دمکراتیک علویان
HDP	Halkların Demokratik Partisi حزب دمکراتیک خلق‌ها (ه.د.پ)
HNKS	Hevbendiya Niştimanî a Kurdî li Sûriyê ائتلاف ملی کردها در سوریه
HPÊ	Hêza Parastina Êzîdxanê نیروی مدافع ایزدخان (ه.پ.ا)
HPG	Hêzên Parastina Gel نیروهای مدافع خلق (ه.پ.گ)
HRE	Hêzên Rizgariya Efrînê نیروهای رهایی‌بخش آفرین / قوات تحریر عفرین

IADL	International Association of Democratic Lawyers	انجمن بین‌المللی حقوق‌دانان دمکراتیک
ICOR	International Coordination of Revolutionary Parties and Organizations	کمیته هماهنگی بین‌المللی احزاب و سازمان‌های انقلابی
IFB	International Freedom Battalion	گردان آزادی بین‌المللی
İHD	İnsan Hakları Derneği	انجمن حقوق بشر ترکیه
İHH	İnsan Hak ve Hürriyetleri ve İnsani Yardım Vakfı	بنیاد حقوق و آزادی‌های بشر و کمک‌های بشردوستانه
IPPNW	International Physicians for the Prevention of Nuclear War	فدراسیون پزشکان بین‌المللی برای پیشگیری از جنگ هسته‌ای
IRPGF	The International Revolutionary People's Guerrilla Forces	نیروهای گریلای مردمی انقلابی بین‌المللی
ISIL	Islamic State of Iraq and the Levant	الدوله الإسلامیه فی العراق والشام (داعش)
ISW	Institute for the Study of War	موسسه مطالعات جنگ
KCDK-E	Kongreya Civakên Demokratîk a Kurdistanîyên Li Ewropa	کنگره جوامع دمکراتیک کردها در اروپا (ک.ج.د.ک-ا)
KCK	Koma Civakên Kurdistan	کنفدراسیون جوامع کردستان (ک.ج.ک)
KGM	Kamu Güvenliği Müsteşarlığı	امنیت عمومی وزارت کشور ترکیه
KÎD	Kongreya Îslamî ya Demokratîk	کنگره اسلامی دمکراتیک
KNK	Kongreya Neteweyî ya Kurdistanê	کنگره ملی کردستان (ک.ن.ک)
KURD-AKAD	Kurdish Academics and Professionals Network	شبکه دانشگاهیان و متخصصان کرد
KWvB	Keine Waffen vom Bodensee e.V.	انجمن "نه به اسلحه"
LND	Lîsteya Hevgirtina Neteweya Demokratîk	لیست ائتلاف ملت دمکراتیک
MFT	Marksist Fikir Toplulukları	انجمن ایده‌های مارکسیستی
MHP	Milliyetçi Hareket Partisi	حزب حرکت ملی ترکیه (م.ه.پ)
MIT	Millî İstihbarat Teşkilatı	سازمان اطلاعات و امنیت ملی ترکیه (میت)
MLKP	Marksist-Leninist Komünist Partisi	حزب کمونیست مارکسیست-لنینیست

MMF	Marche Mondiale des Femmes	جنبش بین‌المللی راهپیمایی جهانی برای زنان
NAV-DEM	Navenda Civaka Demokratîk a Kurd	مرکز جامعه دمکراتیک کُرد (ناو-دَم)
NAV-YEK	Navenda Yekîtiya Komelên Êzdiyan	اتحادیه جوامع ایزدی
OPCW	Organisation for the Prohibition of Chemical Weapons	سازمان منع سلاح‌های شیمیایی
PKK	Partiya Karkerên Kurdistanê	حزب کارگران کردستان (پ.ک.ک)
PPT	Permanent Peoples' Tribunal	دادگاه بین‌المللی دائمی مردم
PSOL	Partido Socialismo e Liberdade	حزب سوسیالیسم و آزادی برزیل
PYD	Partiya Yekîtiya Demokrat	حزب اتحاد دمکراتیک (پ.ی.د)
R*C	Partido Marxista-Leninista - Reconstrucción Comunista	حزب بازسازی کمونیست
RSF	Reporters sans frontières	سازمان گزارشگران بدون مرز
RUIS / ΕΣΔΑ	The Revolutionary Union for Internationalist Solidarity Επαναστατικός Σύνδεσμος Διεθνιστικής Αλληλεγγύης	اتحاد انقلابی برای همبستگی بین‌المللی
HSD / SDF	Hêzên Sûriya Demokratîk / Syrian Democratic Forces	نیروهای دمکراتیک سوریه / قوات سوریا ال‌دی‌مقراطیه (ق.س.د)
SCS	Saziya Civaka Sivîl	سازمان جامعه مدنی
SGDF	Sosyalist Gençlik Dernekleri Federasyonu	فدراسیون انجمنهای جوانان سوسیالیست
SIGMAR	Solidarische Interventionen Gegen Menschenrechtswidrige Angriffskriege und Rüstungsexporte	زیگمار
SIPTU	Services, Industrial, Professional and Technical Union	اتحادیه کارگری اسپیتو
SMJÊ	Sîwana Meclîsên Jinên Êzîdî	سازمان شوراهای زنان ایزدی
SNJ	Syndicat National des Journalistes	اتحادیه ملی روزنامه‌نگاران فرانسه
SOHR	Syrian Observatory for Human Rights	مرکز دیدبان سوریه در امور حقوق بشر

SOL-KURD	SOLIDARITETSFÖRENINGEN FÖR KURDISTAN	انجمن همبستگی با کردستان در سوئد
SUP-DDHT	Solidarité Avec les Universitaires Pour la Paix et Défense des Droits Humaines en Turquie	انجمن همبستگی با دانشگاهیان برای صلح و دفاع از حقوق بشر در ترکیه
TA	Tekoşîna Anarşîst	تلاش آنارشویست
TEV-DEM	Tevgera Civaka Demokratîk	جنبش جامعه دموکراتیک (تو-دم)
TFSA	Turkish-backed Free Syrian Army	ارتش آزاد سوریه تحت حمایت ترکیه
TJK-E	Tevgera Jinên Kurd Li – Europe	جنبش زنان کُرد اروپا
TKEP/L	Türkiye Komünist Emek Partisi/Leninist	حزب کارگر کمونیست ترکیه/لنینیست
TKP/ML	Türkiye Komünist Partisi/Marksist-Leninist	حزب کمونیست ترکیه (مارکسیست-لنینیست)
TOKİ	Toplu Konut İdaresi Başkanlığı	اداره توسعه مسکن ترکیه
TQILA	The Queer Insurrection and Liberation Army	شورشیان کوئیر و ارتش آزادی بخش
TŞKRE	Tevgera Şoreşgerên Kurd - Rizgarkirina Efrîn	جنبش انقلابیون کُرد برای آزادی آفرین
uG	ums Ganze	اتحادیه او.گ
WJAR	Weqfa Jina Azad a Rojava	بنیاد زنان آزاد روژاوا
YBŞ	Yekîneyên Berxwedana Şengalê	یگان‌های مقاومت شنگال (ی.ب.ش)
YCR	Yekîtiya Ciwanên Rojava	اتحادیه جوانان روژاوا (ی.ج.ر)
YPG	Yekîneyên Parastina Gel	یگان‌های مدافع خلق (ی.پ.گ)
YPJ	Yekîneyên Parastina Jin	یگان‌های مدافع زن (ی.پ.ژ)

پی نوشت ها و مراجع

۱. گروه‌های تکفیری زیرمجموعه‌ای از مسلمانان تندروی سلفی هستند که بخش عمده‌ای از سایر مسلمانان را مرتد دانسته و کشتن کفار را بر خود واجب می‌شمارند.

۲. Jin, Jiyan, Azadî

۳. Xemlîn Nûcan

۴. Silava Efrîn

۵. از نیروهای متحد ی.پ.گ.

۶. حملات داعش به آفرین در سال بعد از آن نیز به همان سرنوشت دچار شد.

۷. Hêvî Îbrahîm Mustefa

متولد ۱۹۶۷ در ماباتای روژاوا. وی از اعضای حزب اتحاد دمکراتیک (پ.ی.د) بود که در بیست و نهم ژانویه ۲۰۱۴ بعنوان رئیس شورای اجرایی کانتون آفرین انتخاب شد و در اکتبر سال ۲۰۱۸ به‌مراه علی مصطفی حاجو ریاست مشترک هیئت امور داخلی شورای اجرایی خودمدریتی دمکراتیک شمال و شرق سوریه را بعهدہ گرفت.

۸. قبل از اینکه مدیریت کانتون به سیستم ریاست مشترک تبدیل شود، هوی ابراهیم مصطفی رئیس اداره خودگردان بود.

۹. بی بی سی عربی (۲۰۱۸)، لمحہ عن منطقہ عفرین السوریہ الی تعرض لغارات ترکیہ

[آنلاین]. قابل دسترسی در: <https://www.bbc.com/arabic/in-depth-42184674>

پی نوشت‌ها و مراجع

^{۱۰} . بنا بر آمار ارائه شده در گزارش کمیته روابط خارجی کنگره سنار به تاریخ هشتم فوریه ۲۰۱۸.

^{۱۱} . <https://www.bellingcat.com/news/mena/2019/07/11/afrin-incidents-of-desecration-and-destruction-of-cultural-sites>

^{۱۲} . Mesopotamia coop (2016), Rojava: The Economic Branches in Detail [Online]. Available:

<https://mesopotamia.coop/rojava-the-economic-branches-in-detail/>

^{۱۳} . این آمار مربوط به گروه دیدبان حقوق بشر سوریه است. بنا به گزارشات منابع کُرد تعداد کشته‌ها بیش از هشتاد نفر بوده و برخی منابع حتی به یکصد کشته نیز اشاره کرده‌اند.

^{۱۴} . Şêro Viyan

^{۱۵} . <https://firatnews.com/kurdistan/ezaz-in-2-koyu-efrin-kantonu-na-baglaniyor-46589>

^{۱۶} . متولد ۱۹۷۴ اتریش. دانشمند علوم سیاسی و انسان‌شناس، استاد انستیتوی علوم سیاسی دانشگاه وین. دبیرکل انجمن مطالعات کُردی اتریش و عضو هیئت تحریریه ژورنال کُردیچه اِشتودین (مطالعات کُردی).

^{۱۷} . متولد ۱۹۷۶ یوگسلاوی. جامعه‌شناس. استاد و رئیس دپارتمان انسان‌شناسی و توسعه اجتماعی انستیتوی مطالعات جامع کالیفرنیا.

^{۱۸} . Thomas Schmidinger & Andrej Grubacic, "Battle for the Mountain of the Kurds: Self-Determination and Ethnic Cleansing in Rojava," 2019

^{۱۹} . <https://www.reuters.com/article/us-mideast-crisis-turkey-kurds/turkeys-erdogan-says-will-never-allow-kurdish-state-media-idUSKBN0P70QB20150627>

^{۲۰} . پس از انقلاب تا مدتی امور شهرداری‌ها در قالب سازمان جامعه مدنی انجام می‌شد.

^{۲۱} . چون در اینجا دستگیری و بازداشت مردم از جانب افراد و مراجع بدون صلاحیت صورت می‌گیرد و فرایند دستگیری هیچگونه پشتوانه قانونی ندارد و در نهایت هم مشخص نیست که دستگیر شدگان را به کجا می‌برند از اصطلاح "زبون" استفاده شده است.

^{۲۲} . <https://anfkurdi.com/kurdistan/kriza-penaberiy-e-ya-li-rojhilata-navin-bandora-heri-mezin-li-kurdistane-dike-51036>

^{۳۳} . انجمن میهنی کردهای سوریه نیز در بیست و نهم مارس ۲۰۱۷ در اعتراض به مخالفت مجدد اعضاء با فدرالیسم و حقوق بشر برای کردهای سوریه، از کمیته عالی مذاکرات خارج شد.

^{۳۴} . در بیست و ششم آوریل ۲۰۱۵ گروه‌های جبهه‌الشامیه، فیلق‌الشام، أحرارالشام، جيش الاسلام، یگان فاستقم، گردان‌های انقلابیون شام و گردان‌های فجرخلافت این اتاق عملیات مشترک را برای فتح حلب تشکیل دادند.

^{۳۵} . <https://www.syriahr.com/en/40690/>

^{۳۶} . این اتفاق در بیست و یکم دسامبر ۲۰۱۵ روی داده است.

^{۳۷} . شهبای منطقه‌ای بین آفرین و کوبانی است که بخشی از فدراسیون روژاوا-شمال سوریه را تشکیل می‌دهد. شهرهای مهم منطقه شهبای عبارتند از: باب، منیج، جرابلس، أعزاز، غریمه، قَباسین، مارع، تل‌رفعت، تشرین و آخرین. بخشی از شهبای که پس از آزادسازی از دست داعش و النصره هنوز در دست نیروهای سوریه دمکراتیک است "شهبای آزاد" نامیده می‌شود.

^{۳۸} . Staffan de Mistura

^{۳۹} . در زمان تهیه گزارش مربوطه، هنوز آمار پناهندگان اسکان داده شده در جندرس اعلام نشده بود.

^{۴۰} . Star Gazetesi (2013), Şehit gibi adamin şehadeti [Online]. Available:

<https://www.star.com.tr/yazar/sehit-gibi-adamin-sehadeti-yazi-807995/>

^{۴۱} . فرمانده مذکور که ابوالخیر (؟) نام داشت، دو ماه بعد از این جریان ربوده شد و سه ماه بعد تنها نشان نظامی و گذرنامه‌اش را یافتند. (منبع: آژانس خبری فرات)

^{۴۲} . در سال ۲۰۲۰ که ترکیه به لیبی حمله کرد، ابو علی مسئول هماهنگی انتقال شبه نظامیان سوری به لیبی شد.

^{۴۳} . در کتاب حاضر منظور از سربکانی همان کَفَرَجَنه در کانتون آفرین است. تنها در صورتیکه به همراه (رأس العین) نوشته شده باشد اشاره به شهری در کانتون جزیره دارد.

^{۴۴} . "Head of Afrin Canton Hevi Mustafa on Turkish Attacks" (2016)

[Online]. Available:

<https://civiroglu.net/2016/02/21/head-of-afrin-canton-hevi-mustaf-onturkish-attacks/>

^{۳۵}. <https://2009-2017.state.gov/r/pa/prs/ps/2016/02/253115.htm>

^{۳۶}. ائتلاف ملی برای انقلاب و نیروهای مخالف سوریه (الائتلاف الوطنی لقوی الثورة والمعارضة السوریة) که به اختصار ائتلاف ملی سوریه نامیده می‌شود، حاصل به هم پیوستن حدود شصت و سه گروه مخالف سوری از جمله انجمن میهنی کردهای سوریه (ا.ن.ک.س) است که در نوامبر ۲۰۱۲ در شهر دوحه پایتخت قطر شکل گرفت.

^{۳۷}. رُزا همان "رُزا لوکزامبورگ" و سارا، فرمانده شهید "سکینه جانسز" است.

^{۳۸}. از جمله روستاها و شهرک‌هایی که با شدت بیشتری قتل عام شده‌اند می‌توان به "قعر کلبین، قبه الشیخ، عرب ویران، کعبیه، برج، بوکیخا، سوسنباط، شیپیران، تل نطال، کاوکلی، شوا، غریمه، تل جرجی، نعمان، قَباسین، نیربیه، ایوبیه، بوغاز و عسلیه" اشاره کرد.

^{۳۹}. سخنگوی جیش الثوار، احمد حوسو، وحشیگری گروه‌های افراطی را معادل قتل عام شنگال توصیف کرد و آنرا فبیج‌تر از زمانی دانست که مردم این منطقه در جولای ۲۰۱۳ توسط شبه نظامیان ارتش آزاد قتل عام شدند. طبق گفته شاهدان، در روستاهای مذکور استفاده از تلویزیون، تلفن و موبایل ممنوع شده بود و هر کس را با تلفن می‌گرفتند سر می‌بردند. در خارج شهر جنازه‌های بدون سر و غیرقابل شناسایی افتاده بودند. در محلات روستاها سگ‌ها اجساد را می‌خوردند و کسی جرأت نمی‌کرد از خانه خارج شود.

^{۴۰}. Özgür Gündem

^{۴۱}. DEMOKRAT HABER (2016), İmralı'da Öcalan'la kalan tutuklular Çetin Arkaş ve Nasrullah Kuran yeni bilgiler verdi [Online]. Available: <https://www.demokrathaber.org/guncel/devlet-ocalan-la-en-son-25-haziran-da-gorustu-ortami-yumusatan-mektup-istedi-h71252.html>

^{۴۲}. در روز اول عملیات، بدون اینکه درگیری قابل توجهی میان نیروهای داعش و نیروهای ترکیه و ارتش آزاد وابسته به آن روی دهد، جرابلوس تصرف شد و این موضوع گمانه زنی‌ها در خصوص هماهنگی میان ترکیه و داعش را تقویت کرده است.

^{۴۳}. Dijwar Firat Merdê

^{۴۴}. Leyla Ezîz Ozo

^{۴۵}. در بیست و هفتم ژانویه ۲۰۱۷

^{۴۶}. The Guardian (2017), Theresa May signs £100m fighter jet deal with Turkey's Erdoğan [Online]. Available: <https://www.theguardian.com/politics/2017/jan/28/theresa-may-signs-100m-fighter-jet-deal-with-turkeys-erdogan>

^{۴۷}. SPIEGEL (2017), De Maizièrè verbiètet Öcalan-Porträts [Online]. Available: <https://www.spiegel.de/politik/deutschland/thomas-de-maiziere-verbiètet-portraets-von-pkk-anfuehrer-abdullah-oecalan-a-1138207.html>

^{۴۸}. <https://anfkurdi.com/rojane/bila-rojava-weke-herema-firina-balafiran-le-qedexe-ye-be-ragihandin-79877>

^{۴۹}. Dilek Ocalan

^{۵۰}. Binali Yıldırım

^{۵۱}. <https://t24.com.tr/haber/oso-komutani-turkiye-bize-afrin-saldirisina-hazirlanin-dedi,413107>

^{۵۲}. بدیهی است که این نامه هیچگاه پاسخ داده نشد.

^{۵۳}. <https://halktv.com.tr/gundem/cumhurbaskani-sozcusu-kalin-gerekirse-afrine-gireriz-233606h>

^{۵۴}. Çiyayê Gir

^{۵۵}. Daily Sabah (2017), New Syria will rise from Sochi summit, Erdoğan says [Online]. Available: <https://www.dailysabah.com/diplomacy/2017/11/24/new-syria-will-rise-from-sochi-summit-erdogan-says>

^{۵۶}. تی.آر.تی فارسی (۲۰۱۷)، بیانیه پایانی اجلاس شورای امنیت ملی به ریاست رجب طیب اردوغان [آنلاین]. قابل دسترس در:

<https://www.trt.net.tr/persian/trkhyh-1/2017/11/29/bynyh-pyny-jls-shwry-mnyt-mly-bh-ryst-rjb-tyb-rdwgn-857176>

^{۵۷}. جنبش تغییر یا جنبش گوران (Bizutinewey Gořan) یک حزب سیاسی در باشور است که در سال ۲۰۰۶ با انشعاب نوشیروان مصطفی از اتحادیه میهنی کردستان تأسیس شد.

^{۵۸}. Oy ve Ötesi

پی نوشت‌ها و مراجع

به معنی "رأی و فراتر از آن" یک سازمان مردم نهاد است که در آوریل ۲۰۱۴ در استانبول تشکیل شد. هدف اصلی آن تشویق به مشارکت در انتخابات، افزایش آگاهی رأی‌دهندگان نسبت به نامزدها و اطمینان از شفافیت انتخابات و نظارت بر شمارش صندوق‌ها می‌باشد.^{۶۹} . کمیته امور غیرنظامیان ائتلاف بین المللی ضد داعش نیز بر بسیاری از مراکز رأی‌گیری در اقلیم جزیره نظارت داشته است.

^{۶۰}. <https://www.dailysabah.com/arabic/arab-world/2017/12/01/-النظام-السوري-لا-مفاوضات-مباشرة-مع-المعارضة-وانتخابات-ب-ي-د-المحلية-مرفوضة>

^{۶۱}. Diyar Nameh (2017), Şandeyan Bakur û Başûr encamên çavdêriyên

xwe ragihandin [Online]. Available:

<https://diyarname.com/news.php?Idx=27334>

^{۶۲}. Meclîsa Jinê ya DEST-DAN

^{۶۳} . طبق نتایج اعلام شده ائتلاف ملت دمکراتیک در هر سه اقلیم جزیره، فرات و آفرین حائز بیشترین آرای اخذ شده بوده است.

^{۶۴}. Partiya Yekîtiya Demokratîk a Kurd a Sûriyeyê (Wahde)

^{۶۵} . بسیج مردمی عراق (الحشد الشعبی) که به تقلید از نیروهای بسیج ایران، در سال ۲۰۱۴ و با هدف مبارزه علیه داعش سازماندهی شد و عمدتاً متشکل از گروه‌های مسلح شیعه است.

^{۶۶} . نیروی قدس سپاه پاسداران انقلاب اسلامی یا به اختصار "سپاه قدس" بخشی از نیروهای سپاه پاسداران انقلاب اسلامی در ایران است که مسئولیت فعالیت‌های نظامی برون‌مرزی را برعهده دارد.

^{۶۷}. https://asranarshism.com/1396/10/01/syrian_civil_war

^{۶۸}. Joseph Votel

^{۶۹}. United States Central Command (CENTCOM)

^{۷۰} . غربالگری در اینجا به معنی معاینه مسافران در پایانه مرزی برای جداسازی افراد مبتلا به یک بیماری خاص از بقیه است.

^{۷۱}. FOX News (2017), US ups border training in Syria to prevent IS resurgence [Online]. Available: <https://www.foxnews.com/us/us-ups-border-training-in-syria-to-prevent-is-resurgence>

^{۷۲}. Siyabend Welat

^{۷۳}. ANF News (2017), Artêşa Bakurê Sûriyê tê rêxistinkirin [Online].

Available: <https://anfkurdi.com/rojawa-sUriye/artesa-bakure-suriye-terexistin-90256>

^{۷۴}. <https://internationalistcommune.com/when-our-homes-became-front-line/>

^{۷۵}. Anadolu Agency (2018), Erdogan urges PKK/PYD terrorists in Afrin to surrender [Online]. Available: <https://www.aa.com.tr/en/politics/erdogan-urges-pkk-pyd-terrorists-in-afrin-to-surrender/1030253>

^{۷۶}. Deutsche Welle (2018), Foreign ministers of Germany and Turkey urge rapprochement [Online]. Available: <https://www.dw.com/en/foreign-ministers-of-germany-and-turkey-urge-rapprochement/a-42048410>

^{۷۷}. Thomas F. Veale

^{۷۸}. The Defense Post (2018), US backtracks on Syrian 'border guard' plan after Turkish threats to attack Efrin [Online]. Available: <https://www.thedefensepost.com/2018/01/18/us-syria-border-security-force-turkey-efrin>

^{۷۹}. The Guardian (2018), Turkey plans assault on Kurdish enclave in Syria [Online]. Available: <https://www.theguardian.com/world/2018/jan/14/turkey-plans-assault-on-kurdish-enclave-in-syria>

^{۸۰}. Kevana Zêrîn

^{۸۱}. سکینه جانسز ۵۴ ساله با نام گریلابی سارا، از بنیانگزاران پ.ک.ک، فیدان دوغان ۳۰ ساله با نام گریلابی روژبین، نماینده پاريس کنگره ملی کردستان و لیلا شایلمز (سویلمز) ۲۴ ساله با نام گریلابی روناھی، هماهنگ کننده سازمان جوانان پ.ک.ک در پاريس، سه فعال گرد بودند که عصر نهم ژانویه ۲۰۱۳ در مرکز اطلاع رسانی کردستان در شهر پاريس ترور شدند.

^{۸۲}. Kathleen Van Brempt

^{۸۳}. Gabriele Zimmer

^{۸۴}. Franziska Maria (Ska) Keller

^{۸۵}. ANF News (2018), EP reactions to Erdogan's threats against Afrin [Online]. Available: <https://anfenglish.com/news/ep-reactions-to-erdogan-s-threats-against-afrin-24217>

^{۸۶}. Adrian Rankine Galloway

^{۸۷}. The Washington Post (2018), U.S. troops will stay in Syria to counter 'strategic' threat from Iran [Online]. Available: https://www.washingtonpost.com/world/middle_east/us-troops-will-stay-in-syria-to-counter-strategic-threat-from-iran/2018/01/17/eed9d16-fb8f-11e7-9b5d-bbf0da31214d_story.html

^{۸۸}. Rex Tillerson

^{۸۹}. Reuters (2018), Tillerson says U.S. has no intention to build border force in Syria [Online]. Available: <https://www.reuters.com/article/us-mideast-crisis-syria-turkey-usa/tillerson-says-u-s-has-no-intention-to-build-border-force-in-syria-idUSKBN1F70ET>

^{۹۰}. The Defense Post (2018), US backtracks on Syrian 'border guard' plan after Turkish threats to attack Afrin [Online]. Available: <https://www.thedefensepost.com/2018/01/18/us-syria-border-security-force-turkey-efrin/>

^{۹۱}. Al Jazeera Media Network (2018), Germany hints at warming relations with Turkey [Online]. Available: <https://www.aljazeera.com/news/2018/1/17/germany-hints-at-warming-relations-with-turkey>

^{۹۲}. Anadolu Agency (2018), Turkish military chief to discuss Syria in Moscow [Online]. Available: <https://www.aa.com.tr/en/politics/turkish-military-chief-to-discuss-syria-in-moscow/1034516>

^{۹۳}. Sputnik Türkiye (2018), Mikdad: Suriye hava savunması, saldırımları halinde Türk uçaklarını yok etmeye hazır [Online]. Available: <https://tr.sputniknews.com/ortadogu/201801181031866192-suriye-turkiye-afirin-saldirganlik-operasyon/>

^{۹۴}. Yeni Şafak (2018), Turkish army will be in Afrin three hours after launching operation [Online]. Available: <https://www.yenisafak.com/en/world/turkish-army-will-be-in-afrin-three-hours-after-launching-operation-2982800>

- ^{۹۵}. Habertürk (2018), Suriye'deki hedefler F-16'lar tarafından akıllı bombalarla vurulacak [Online]. Available: <https://www.haberturk.com/afirin-operasyonu-ne-zaman-baslayacak-afirin-operasyonunun-ayrintilari-belli-oluyor-1802625>
- ^{۹۶}. <https://www.greenleft.org.au/content/dont-let-afirin-become-another-kobane-say-human-rights-activists-academics-open-letter>
- ^{۹۷}. Al Jazeera (2018), Russia 'moving' military observers in Syria's Afrin [Online]. Available: <https://www.aljazeera.com/news/2018/1/19/russia-moving-military-observers-in-syrias-afirin>
- ^{۹۸}. Hürriyet (2018), Afrin hareketi için Bakan Canikli'den önemli açıklamalar [Online]. Available: <https://www.hurriyet.com.tr/gundem/son-dakika-hukumetten-afirin-operasyonu-aciklamasi-40715179>
- ^{۹۹}. گرگ‌های خاکستری (Bozkurtlar) که با نام رسمی انجمن ایده آل گرایان (Ülkü Ocakları) نیز شناخته می‌شود، یک سازمان ملی‌گرای افراطی و نئوفاشیست ترک می‌باشد. یکی از مرگبارترین عملیات این سازمان کشتار بیش از یکصد کُرد علوی در دسامبر ۱۹۷۸ در مرعش ترکیه بود.
- ^{۱۰۰}. The Washington Institute for Near East Policy (2019), Policy Notes, PN59, "Assessing the Post-July 15 Turkish Military".
- ^{۱۰۱}. اطلاعات ارائه شده درخصوص گروه‌های مذکور، در حد حوصله کتاب و توان مؤلف از منابع گوناگون گردآوری شده است.
- ^{۱۰۲}. War on the Rocks (2015), The Trouble with Turkey's Favorite Syrian Islamists [Online]. Available: <https://warontherocks.com/2015/08/the-trouble-with-turkeys-favorite-syrian-islamists/>
- ^{۱۰۳}. وابسته به اخوان المسلمین
- ^{۱۰۴}. در دسامبر ۲۰۱۹، ترکیه اعلام کرد که فیلق‌الشام یکی از سه لشکری خواهد بود که برای مبارزه با ارتش ملی لیبی به رهبری خلیفه حفتر به لیبی فرستاده می‌شود.
- ^{۱۰۵}. رادیو الکُلّ (۲۰۱۸)، تجمع فاستقم کما أمرت لرادیو الکُلّ: هدف عملیه غصن الزیتون تأمین عفرین و طرد الوحدات الكردیه [آنلاین]. قابل دسترسی در: <https://www.radioalkul.com/p164543/>

پی نوشت‌ها و مراجع

^{۱۰۶}. الدُرُز الشامیه (۲۰۱۶)، جيش الشمال يغلق جميع الطرق إلى "عفرین" ویستثنی الحالات الإنسانية [آنلاین]. قابل دسترسی در: <https://eldorar.com/node/95043>

^{۱۰۷}. در اکتبر ۲۰۱۹، ویدئوهایی در فضای مجازی از احرارالشرقیه در حال اعدام اعضای پ.ی.د یافت شد که یکی از رهبران احرار، ابوحاتم شقرا، در مرکز فیلم قرار داشت. شقرا همچنین به ربودن و بازداشت خانواده‌های ایزدی در آفرین و قاچاق آن‌ها به ترکیه در ازای دریافت پول متهم شده است.

^{۱۰۸}. المجلس العسکری الأعلى، از اواخر سال ۲۰۱۲ تا اواسط سال ۲۰۱۴ بالاترین سطح فرماندهی ارتش آزاد سوریه بود. (منبع: ویکی پدیا)

^{۱۰۹}.

https://www.youtube.com/watch?v=Cz7qQ5X62A0&feature=emb_logo

^{۱۱۰}. Fermandariya Hevbeş a Şengalê

^{۱۱۱}. Fermandariya Êzîdxana Ji Bo Rizgariya Şengalê

^{۱۱۲}. Yekinêyen Jinên Êzîdxan

^{۱۱۳}. Interfax News (2018), Turkey's operation in Afrin to mean escalation of tensions, it's fraught with serious conflict in Syria - senator Klintsevich [Online]. Available: https://interfax.com/newsroom/top-stories/25086/?sphrase_id=6154

^{۱۱۴}. <https://undocs.org/en/S/2018/53>

^{۱۱۵}. در این منطقه اصلاً نیروهای داعش حضور نداشتند.

^{۱۱۶}. <https://www.thedefensepost.com/2018/01/20/turkey-efrin-syria-airstrikes-operation-olive-branch/>

^{۱۱۷}. <https://www.thedefensepost.com/2018/01/20/turkey-efrin-syria-airstrikes-operation-olive-branch/>

^{۱۱۸}. استفاده از سمبل آفرین، شاخهٔ زیتون، که همواره بعنوان نماد صلح شناخته می‌شد، در نام یک عملیات جنگی، از یک سو عوامفریبانه و از سوی دیگر، تمسخرآمیز بنظر می‌رسید.

^{۱۱۹}. The Independent (2018), Turkey accused of recruiting ex-Isis fighters in their thousands to attack Kurds in Syria [Online]. Available: <https://www.independent.co.uk/news/world/middle-east/turkey-isis-afrin-syria-kurds-free-syrian-army-jihadi-video-fighters-recruits-a8199166.html>

^{۱۲۰}. <https://t.co/hcThEckWMS>

^{۱۲۱}. Hürriyet (2018), Camilerde Fetih Suresi okundu [Online]. Available: <https://www.hurriyet.com.tr/gundem/camilerde-fetih-suresi-okunuyor-40716888>

^{۱۲۲}. Deutsche Welle (2018), Are German imams praying for Turkey to beat Kurds in Syria? [Online]. Available: <https://www.dw.com/en/are-german-imams-praying-for-turkey-to-beat-kurds-in-syria/a-42327276>
^{۱۲۳}. لازم به توضیح است که مردم کُرد قرن‌ها قبل از تشکیل دولت ترکیه ساکن آفرین بوده‌اند. این اولین بار نیست که سیاستمداران برای توجیه اقدامات خود تاریخ را جعل می‌کنند.

^{۱۲۴}. <https://www.aa.com.tr/en/middle-east/erdogan-afirin-operation-to-complete-in-very-short-time/1037731>

^{۱۲۵}. soL (2018), TKP'den 'Afrin' açıklaması: Çekin Suriye' den elinizi! [Online]. Available: <https://haber.sol.org.tr/toplum/tkpden-afirin-aciklamasi-cekin-suriyeden-elinizi-225809>

^{۱۲۶}. المصری الیوم (۲۰۱۸)، أول رد رسمی من مصر علی العمليات العسكرية التركية فی «عفرین» [آنلاین]. قابل دسترسی در:

<https://www.almasryalyoum.com/news/details/1248304>

^{۱۲۷}. <http://dolat.ir/detail/303906>

^{۱۲۸}. <https://www.france24.com/en/video/20180121-france-very-concerned-about-situation-syria-french-foreign-minister-jean-yves-le-drian>

^{۱۲۹}. The Local (2018), France urges end to Turkish offensive against Syrian Kurdish militia [Online]. Available: <https://www.thelocal.fr/20180121/france-urges-end-to-turkish-offensive-against-syrian-kurdish-militia>

^{۱۳۰}. <http://rusadvoat.com/node/1380>

^{۱۳۱}. Zekeriya Şêxo

^{۱۳۲}. روناهی تی‌وی اولین کانال تلویزیونی کُردی در سوریه است و دفتر مرکزی آن در قامیشلو قرار دارد.

^{۱۳۳}. Tolhildan Welat

پی نوشت‌ها و مراجع

^{۱۳۴}. دویچه وله فارسی (۲۰۱۸)، نگرانی آلمان و اروپا از عملیات ارتش ترکیه در آفرین [آنلاین]. قابل دسترسی در:

<https://www.dw.com/fa-ir/a-نگرانی-آلمان-و-اروپا-از-عملیات-ارتش-ترکیه-در-آفرین/42264282>

^{۱۳۵}. صدای آمریکا (۲۰۱۸)، ابراز نگرانی مقام‌های نظامی آمریکا از عملیات ترکیه در سوریه [آنلاین]. قابل دسترسی در:

<https://ir.voanews.com/persiannewsworld/us-turkey-syria>

^{۱۳۶}. Evrensel Daily (2018), EMEP: Fraternity of peoples is bombed in Afrin [Online]. Available: <https://www.evrensel.net/daily/343831/emep-fraternity-of-peoples-is-bombed-in-afrin>

^{۱۳۷}. دویچه وله فارسی (۲۰۱۸)، بیانه حقوقدانان ایرانی در محکومیت حمله ترکیه به آفرین [آنلاین]. قابل دسترسی در:

<https://www.dw.com/fa-ir/بیانه-حقوقدانان-ایرانی-در-محکومیت-حمله-ترکیه-به-آفرین/av-42274664>

^{۱۳۸}. <http://www.european-syriac-union.org/news-reader/we-stand-with-the-people-of-afrin-in-syria-against-turkish-attacks.html>

^{۱۳۹}.

<https://resistenciaglobalautonoma.wordpress.com/2018/01/22/solidaridad-global-con-afrin/>

^{۱۴۰}. <https://mofa.gov.qa/جميع-اخبار-الوزارة/التفاصيل/22/01/2018/دولة-قطر-الحفاظ-على-امنها-الوطني>

تؤكّد -دعمها -لجهد -ترکیا -فی -الحفاظ -على -أمنها -الوطني

^{۱۴۱}. <https://www.star.com.tr/video/dogu-turkistandan-gonullu-askerlik-basvurusu-video-736709/>

^{۱۴۲}. <http://www.turkiyeermenileripatrikligi.org/site/turkiye-ermenileripatrikligidinden/>

^{۱۴۳}. <https://www.diyenet.tv/afrine-dua-destegi>

^{۱۴۴}. صدای آمریکا (۲۰۱۸)، بازداشت ده‌ها نفر در ترکیه بابت انتقاد از عملیات ارتش علیه کردهای سوریه [آنلاین]. قابل دسترسی در:

<https://ir.voanews.com/persiannewsworld/turkey-syria-kurds-critics-arrest>

^{۱۴۵}. <https://www.un.org/press/en/2018/db180123.doc.htm>

^{۱۴۶}. یک سازمان غیردولتی سوئدی و یک تعاونی جنبش‌های کارگری سوئد در زمینه مسائل بین‌المللی شامل دموکراسی، حقوق بشر و صلح است که در سال ۱۹۹۲ تأسیس و به نام نخست وزیر فقید سوئد، اولاف پالمه (Olof Palme) نامگذاری شد.

^{۱۴۷}. <https://www.palmecenter.se/stoppa-attackerna-mot-afrin/>

^{۱۴۸}. هلال احمر کُردی (Heyva Sor a Kurd) یک سازمان غیردولتی و غیرانتفاعی مستقل است که در دوازدهم دسامبر ۲۰۱۲ به طور قانونی در اقلیم کردستان عراق ثبت شد و دارای مجوز از خودمدیریتی دمکراتیک شمال شرق سوریه است. این نهاد برای رفع نیازهای بهداشتی اضطراری مردم آسیب دیده از درگیری‌ها در شمال شرق سوریه تأسیس شد و دفتر اصلی آن در قامشلو است. (منبع: <http://hskurd.org>)

^{۱۴۹}.

<https://ato.org.tr/news/show/302#:~:text=Sava%C5%9F%20bir%20halk%20sa%C4%9F%20B1%C4%B1%20sorunudur>

^{۱۵۰}. پایه پرس (۲۰۱۸)، بیانیه جمعی از اساتید دانشگاه‌های استان کردستان در محکومیت حمله به آفرین [آنلاین]. قابل دسترسی در:

<http://www.pavehpress.ir/> بیانیه-جمعی-از-اساتید-دانشگاه-های-استا

^{۱۵۱}. Rebecca Harms

^{۱۵۲}. Alex Kalk

^{۱۵۳}. نور زارتونک (Nor Zartouk) به معنای (بیداری نو) جنبشی متعلق به جامعه آرامنه ترکیه است که در سال ۲۰۰۴ تأسیس شد.

^{۱۵۴}. <https://www.geneve.ch/fr/actualites/offensive-turque-syrie-ville-geneve-appelle-respect-conventions-geneve>

^{۱۵۵}. <https://www.sp-ps.ch/de/publikationen/espress/wendepunkt-der-beziehung-mit-der-tuerkei>

^{۱۵۶}. Deutsche Welle (2018), Germany's cabinet approved record-breaking arms exports [Online]. Available: <https://www.dw.com/en/germanys-cabinet-approved-record-breaking-arms-exports/a-42282068>

^{۱۵۷}. Deutsche Welle (2018), German government under fire over Leopard tanks in Syria [Online]. <https://www.dw.com/en/german-government-under-fire-over-leopard-tanks-in-syria/a-42266367>

^{۱۵۸}. سازمان غیرانتفاعی (PixelHELPER) یک شبکه فعال از هنرمندان سراسر جهان است که برای حقوق بشر در برابر ظلم و آزادی بیان مبارزه می‌کنند و با هنر موضوعات مهم اجتماعی را برجسته می‌سازند.

^{۱۵۹}. <https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/readout-president-donald-j-trumps-call-president-recep-tayyip-erdogan-turkey-4/>

^{۱۶۰}. Platforma Xwedîderketina li Efrînê ya Ewropayê

^{۱۶۱}. <https://iadllaw.org/2018/01/iadl-condemns-turkeys-invasion-of-northern-syria/>

^{۱۶۲}. https://eldh.eu/wp-content/uploads/2018/06/ELDH_Statement_-_Turkey_-_Afrin.pdf

^{۱۶۳}.

<https://twitter.com/joanryanenfield/status/956586426266800128?lang=en>

^{۱۶۴}. Bahoz Şaho

^{۱۶۵}. کاوه مجیدی را هم با نام باهوز شاهو، و هم باهوز جودی، می‌شناسند. ولی در وبسایت ی.پ.گ از او با عنوان باهوز شاهو، یاد شده است.

^{۱۶۶}. پس از شهادت او، مردم آزادیخواه جوانرود، نام میدان بسیج شهر را با نام او جایگزین کردند.

^{۱۶۷}. جوان محمد (پولات) دانش آموخته دانشگاه کراسنویارسک روسیه بوده است که در سال ۲۰۱۴ تصمیم گرفت تا برای خدمت به مردمش به روزاوا بازگردد.

^{۱۶۸}.

https://meclishaber.tbmm.gov.tr/develop/owa/haber_portal.aciklama?p1=143453

^{۱۶۹}. Kurdistan 24 (2018), Turkey Parliament Speaker calls offensive against Syria Kurds 'jihad' [Online]. Available: <https://www.kurdistan24.net/en/news/1f4b98cc-3304-4f26-9bf1-015736d7c283>

^{۱۷۰}. آژانس خبری ژن نیوز (JIN News) یک شبکه خبری با محوریت مسائل مربوط به زن و حقوق زنان است که در سال ۲۰۱۷ در ترکیه تأسیس شد و تماماً توسط زنان اداره می‌شود.

^{۱۷۱}. The Information Center of Afrin Resistance

^{۱۷۲}. این گروه‌هایی با ابتکار کنگره ملی کردستان و با هدف یافتن یک سیاست مشترک ملی میان حرکت‌های کردی با حضور احزاب و نهادهایی از چهار بخش کردستان در سلیمانیه ترتیب داده شده بود.

^{۱۷۳}. 'l'Humanite' (2018), Appel collectif. Soutenons le Rojava et Afrin

contre l'invasion turque [Online]. Available:

<https://www.humanite.fr/appele-collectif-soutenons-afin-et-rojava-contre-linvasion-turque-649408>

^{۱۷۴}. Deutschlandfunk (2018), Stoltenberg mahnt Türkei zu Zurückhaltung

[Online]. Available: https://www.deutschlandfunk.de/syrien-offensive-stoltenberg-mahnt-tuerkei-zu-zurueckhaltung.1773.de.html?dram:article_id=409288

^{۱۷۵}. ANF News (2018), Wekilên Swêdê: Divê Tirkîye êrîşên li ser Efrînê bi

dawî bike [Online]. Available: <https://anfkurdi.com/rojava-sUriye/wekilen-swede-dive-tirkîye-erisen-li-ser-efrine-bi-dawi-bike-91756>

^{۱۷۶}. Michele Rech (Zerocalcare)

^{۱۷۷}. <https://www.instagram.com/p/BeXx8hplwll/?igshid=hdppwxajh3dv>

^{۱۷۸}. Avrîn Mahsûm

^{۱۷۹}. Avêsta Xabûr

^{۱۸۰}. بعد از این حماسه، برخی از رسانه‌های مخالف جنبش آزادیخواهی کرد، تلاش کردند

که موضوع را بی اهمیت جلوه داده و یا بگونه‌ای دیگر بازگویند. برای مثال سایت عربستانی:

<https://lifeinsaudiarabia.net/avesta-khabur-a-suicide-bomber-who-blew-up-turkish-tank-and-soldiers>

^{۱۸۱}. این روستا از نظر اهمیت بناهای تاریخی و قدمت آن با آثار روستای علی بیسک تفاوتی

ندارد و کلیساها و معابد آن مربوط به دوره روم است.

^{۱۸۲}. <https://turkeypurge.com/pro-government-mob-attacks-pro-kurdish-hdp-office-istanbul>

پی نوشت‌ها و مراجع

^{۱۸۳} . رابرت فیسک (Robert Fisk) متولد سال ۱۹۴۶ در انگلیس بود که بعداً به تبعیت ایرلند درآمد. وی بیش از ۴۰ سال در جهان عرب زندگی کرد و بعنوان یک خبرنگار حرفه‌ای در جنگ سوریه و لبنان، پنج حمله اسرائیل، جنگ ایران و عراق، حمله شوروی به افغانستان، جنگ داخلی الجزایر، حمله صدام حسین به کویت، جنگ‌های بوسنی و کوزوو، حمله آمریکا به عراق، انقلاب‌های عربی و جنگ سوریه حضور داشت.

^{۱۸۴} . The Independent (2018), Inside Afrin, the true victims of Turkey's invasion of northern Syria are revealed - refugees, babies, women and children [Online]. Available:

<https://www.independent.co.uk/news/world/middle-east/afrin-turkey-invasion-syria-enclave-kurds-ygp-airstrike-war-civil-a8182266.html>

^{۱۸۵} . ترکیه که خود باعث تخریب این آثار باستانی شده بود، برای عوامفریبی، ضمن جوسازی و تبلیغات فراوان، مبنی بر اینکه سایت تاریخی مذکور توسط پ.ک.ک و ی.پ.گ تخریب شده است، در سال ۲۰۲۰ اقدام به بازسازی آن نمود و مقبره رومی آن را که قبلاً از جانب مسیحیان و مسلمانان زیارت می‌شد، تبدیل به مسجد کرد.

^{۱۸۶} . Aras Mehsûm

^{۱۸۷} . ANF News (2018), 'Dema Efrîn tê bombebarankirin, li Soçiyê çareserî ne pêkan e' [Online]. Available: <https://anfkurdi.com/rojawa-sUriye/dema-efrin-te-bombebarankirin-li-sociye-careseri-ne-pekan-e-91937>

^{۱۸۸} . <https://turkeypurge.com/pro-government-mob-attacks-pro-kurdish-hdp-office-istanbul>

^{۱۸۹} . BBC (2018), Syria war: Turkey arrests hundreds for criticising Afrin offensive [Online]. Available: <https://www.bbc.com/news/world-europe-42863531>

^{۱۹۰} . Change.org

^{۱۹۱} . https://www.change.org/p/bombardement-des-kurdes-le-conseil-f%C3%A9d%C3%A9ral-doit-r%C3%A9agir?recruiter=70073899&utm_source=share_petition&utm_medium=facebook&utm_campaign=psf_combo_share_initial.undefined.nafta_psf_sequential_1.control.nafta_psf_sequential_3.control&utm_content=nafta_fb_canonical_share_3%3Avariant_2

^{۱۹۲}. Mezopotamya News (2018), Arjantîn û Brezîlyayê piştgirî da gelê Efrînê [Online]. Available:

<https://mezopotamyaajansi.com/kr/CIHAN/content/view/13228>

^{۱۹۳}. Le Point International/ AFP (2018), A Afrine, des femmes se mobilisent pour nourrir les troupes kurdes [Online]. Available: https://www.lepoint.fr/monde/a-afrine-des-femmes-se-mobilisent-pour-nourrir-les-troupes-kurdes-30-01-2018-2190667_24.php

^{۱۹۴}. VOA (2018), Doctors Arrested as Turkish Crackdown Widens on Dissent [Online]. Available: <https://www.voanews.com/europe/doctors-arrested-turkish-crackdown-widens-dissent>

^{۱۹۵}. Hindreen Deniz Naki

^{۱۹۶}. دنیز که بر ساعد دست راست خود عبارت "درسیم ۶۲" و بر ساعد چپ عبارت "آزادی" را خالکوبی کرده است، هشتم ژانویه نیز در یکی از اتوبان‌های آلمان هدف گلوله مهاجمان ناشناس قرار گرفت ولی آسیبی ندید.

^{۱۹۷}. حزب همبستگی افغانستان، یک تشکل سیاسی است که در ۱۷ آوریل ۲۰۰۴ به یاری جمعی از روشنفکران مترقی و دموکراسی‌خواه اعلان موجودیت نمود. (منبع: وبسایت رسمی حزب همبستگی)

^{۱۹۸}. <http://www.hambastagi.org/new/fa/docs/statement/2400-afrin-kobani-women.html>

^{۱۹۹}. Die Linke

^{۲۰۰}. القدس العربی (۲۰۱۸)، «بارین کوبانی» وقصه القمع ضد الأكراد [آنلاین]. قابل دسترسی در:

<https://www.alquds.co.uk/%EF%BB%BFالأكراد-خد-القمع-خد-البارين-كوباني-وقصة-القمع-البارين-كوباني-وقصة-القمع-خد-الأكراد>

^{۲۰۱}. Özgürlükçü Demokrasi

^{۲۰۲}. <http://www.congresonacionalindigena.org/2018/01/31/comunicado>
<http://www.congresonacionalindigena.org/2018/01/31/comunicado-al-pueblo-kurdo/>

^{۲۰۳}. <https://www.kateosamor.co.uk/31-01-18-letter-to-boris-johnson/>

پی نوشت‌ها و مراجع

^{۲۰۴}. در آن شرایط انتقال بسیاری از کشته شدگان و مجروحان به بیمارستان امکان نداشت و لذا آمار کلی که بعضاً توسط هلال احمر کُردی ارائه می‌شد، بیش از رقم ثبت شده در دفتر بیمارستان بود.

^{۲۰۵}. تی.آر.تی فارسی (۲۰۱۸)، حمایت مفتی تاجیکستان از عملیات شاخه زیتون ترکیه در آفرین [آنلاین]. قابل دسترسی در:

<https://www.trt.net.tr/persian/thlyl-w-gzrsh/2018/02/01/hmyt-mfty-tjykhstn-z-mlyt-shkhh-zytwn-trkhyh-dr-fryn-901518>

^{۲۰۶}.

<https://twitter.com/jenanmoussa/status/959090266056679424?lang=en>
^{۲۰۷}. عملیات انتحاری نمی‌توانست علت آسیب‌های وارده باشد، چون جراحات در نواحی سینه، لگن و شرمگاه دیده می‌شد درحالی‌که برخی اندام میانی، همچون شکم و دنده‌ها سالم مانده بود.

^{۲۰۸}. https://www.mfa.gov.tr/sc_-5_-zeytin-dali-harekatinda-sivillerin-hedef-alindigi-yonunde-son-zamanda-yabanci-medya-organlarinda-cikan-asilsiz-iddialar-hk-sc_en.en.mfa

^{۲۰۹}. <https://verts.ch/communiqués/afrin-le-conseil-federal-doit-enfin-envoyer-un-signal-clair>

^{۲۱۰}. <http://www.offener-brief-afrin.de/>

^{۲۱۱}.

http://www.legebiltzarra.eus/ords/f?p=CTP:ASUNTOS_DETALLE::NO:RP:P10_ID:167283&p_lang=eu

^{۲۱۲}. Liberty (@SIPTU) (2018), SIPTU Expresses our Condemnation of Turkish Aggression on Afrin in Northern Syria [Online].

<https://siptu.medium.com/siptu-expresses-our-condemnation-of-turkish-aggression-on-afrin-in-northern-syria-a760096aaf1c>

^{۲۱۳}. <https://www.hrw.org/news/2018/02/03/turkey/syria-border-guards-shoot-block-fleeing-syrians>

^{۲۱۴}. il manifesto (2018), «Papa Francesco, aiuti a fermare la guerra ai curdi» [Online]. Available: <https://ilmanifesto.it/papa-francesco-aiuti-a-fermare-la-guerra-ai-curdi/>

^{۲۱۵}. <https://www.ticinotoday.ch/content/gi%C3%B9-le-mani-da-afrin-cavalli-denuncia-il-silenzio-svizzero>

^{۲۱۶}. مادران صلح یا "دایکانی ناشتی" جنبشی متشکل از مادران شهید است که با هدفِ حقیقت جویی و عدالتخواهی در مورد فرزندانشان که توسط نظام‌های حاکم بر مناطق کُردنشین کشته و مفقود شده‌اند، سازمان یافته است. این جنبش مشابه حرکت‌هایی همچون "مادران شنبه" در ترکیه، "مادران خاوران" در ایران و "مادران روسری سفید" در آرژانتین است.

^{۲۱۷}. <http://adaktusson.eu/turkisk-aggression-kraver-omvarldens-reaktion/>

^{۲۱۸}. la Repubblica (2018), Erdogan incontra Papa Francesco che gli regala "un angelo contro la guerra". Proteste e scontri [Online]. Available: https://www.repubblica.it/esteri/2018/02/05/news/erdogan_arrivato_in_vaticano_per_parlare_di_gerusalemme_con_papa_francesco-188070255/

^{۲۱۹}. عبارتی اسپانیایی به معنای "دیگر بس است".

^{۲۲۰}. Birûsk Heseê

^{۲۲۱}. <https://anfkurdi.com/rojawa-sUriye/artesa-tirk-seri-li-reyen-qirej-dide-92393>

^{۲۲۲}. <https://www.genocidewatch.com/single-post/2018/02/06/stops-attack-on-afrin-against-the-war-for-peace>

^{۲۲۳}. <https://anfpersian.com/khrdstn/> -به-کمپین-حمایت-از-مقاومت-آفرین-پیوستند-کرد-و-ایرانی-به-

^{۲۲۴}. https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/CRE-8-2018-02-06-ITM-015_EN.html

^{۲۲۵}. <http://docplayer.fr/72528268-Declaration-for-peace-and-dialogue-stop-turkey-s-attacks-against-afrin.html>

^{۲۲۶}. Newsweek (2018), Turkey Says U.S. Ally Kurds Use Same Chemical Weapons Assad Is Accused of Possessing in Syria [Online]. Available: <https://www.newsweek.com/turkey-says-us-ally-kurds-used-same-chemical-weapons-assad-accused-syria-800529>

^{۲۲۷}. https://www.youtube.com/watch?v=AXV_ppqhEBA

- ^{۲۲۸}. <https://icafrinresist.files.wordpress.com/2018/02/ancc-letter-to-minister-chrystia-freeland-re-situation-in-aftrin.pdf>
- ^{۲۲۹}. <https://www.france24.com/en/20180207-syria-aftrin-france-le-drian-turkey-iran-hezbollah>
- ^{۲۳۰}. فیلسوف سیاسی و نویسندهٔ فرانسوی متولد ۱۹۴۸ و از رهبران جنبش فیلسوفان نو.
- ^{۲۳۱}. The Wall Street Journal (2018), Stand Up to Erdogan's Brutality [Online]. <https://www.wsj.com/articles/stand-up-to-erdogans-brutality-1518046582>
- ^{۲۳۲}. 'l'Humanite' (2018), Appel féministe: solidarité avec les femmes du Rojava [Online]. <https://www.humanite.fr/apel-feministe-solidarite-avec-les-femmes-du-rojava-650154>
- ^{۲۳۳}. <https://www.arbetarbladet.se/artikel/varlden-blundar-for-turkiets-vald-mot-kurderna-i-aftrin-1>
- ^{۲۳۴}. Komîteya Perwerdehiyê ya Civaka Demokratîk
- ^{۲۳۵}. Pax Christi
- ^{۲۳۶}. <https://www.franceinter.fr/emissions/l-invite-de-8h20/l-invite-de-8h20-09-fevrier-2018>
- ^{۲۳۷}. کارشناس ژئوپولیتیک و نویسندهٔ ارمنی تبار اهل فرانسه، متولد ۱۹۳۴. وی مدرس کالج جنگ پاریس، مدیر مرکز مناقشات اروپایی مستقر در پاریس و بنیانگذار "گروه حقوق اقلیت" بوده و صاحب آثار بسیاری در زمینهٔ جنگ‌های نامنظم و استراتژی نظامی است.
- ^{۲۳۸}. Le Figaro (2018), Bataille d'Afrine: la trahison des Kurdes par les Occidentaux [Online]. Available: <https://www.lefigaro.fr/vox/monde/2018/02/09/31002-20180209ARTFIG00284-bataille-d-afrine-la-trahison-des-kurdes-par-les-occidentaux.php>
- ^{۲۳۹}. LA VOZ DE GALICIA (2018), El ourensano «Baran Galicia», el primer español que cae en Siria bajo fuego turco [Online]. Available: https://www.lavozdeg Galicia.es/noticia/internacional/2018/02/19/ourensano-baran-galicia-primer-espanol-cae-siria-bajo-fuego-turco/0003_201802G19P18991.htm
- ^{۲۴۰}. Franceinfo (2018), "Si Daech est dans la zone, on la nettoie": entre la Syrie et l'Irak, des volontaires français combattent les derniers jihadistes

[Online]. Available: https://www.francetvinfo.fr/monde/proche-orient/offensive-jihadiste-en-irak/si-daech-est-dans-la-zone-on-la-nettoie-entre-la-syrie-et-l-irak-des-volontaires-francais-combattent-les-derniers-jihadistes_2587910.html

^{۲۴۱}. آژانس خبری فرات (۲۰۱۸)، پیام شورای اداری آفرین برای افکار عمومی جهان:

"سازمان ملل به مسئولیت‌های خود عمل کند" [آنلاین]. قابل دسترسی در:

<https://anfpersian.com/> - برای افکار عمومی - شورای اداری - آفرین - برای افکار عمومی -

جهان - سازمان ملل - به - مسئولیت - های - خود - عمل - کند - ۴۲۸۲۰

^{۲۴۲}. <https://jacobinmag.com/2018/02/afrin-kurdistan-syria-turkey-erdogan-is-war>

^{۲۴۳}. Milliyet (2018), Terör örgütü PYD'nin eski lideri Salih Müslim'in başına

4 milyon lira ödül konu [Online]. Available:

<https://www.milliyet.com.tr/gundem/teror-orgutu-pydnin-eski-lideri-salih-muslimin-basina-4-milyon-lira-odul-konu-2608406>

^{۲۴۴}. <https://tjk-e.com/?p=606&lang=en>

^{۲۴۵}. ANF News (2018), Li Hatayê kesên ji êrîşa Efrînê re gotin 'na' hatin

binçavkirin [Online]. Available: <https://anfkurdi.com/rojane/li-hataye-kesen-ji-erisa-efrine-re-gotin-na-hatin-bincavkirin-92736>

^{۲۴۶}. <https://www.al-monitor.com/originals/2018/02/turkey-syria-turkish-media-fails-afrin-test.html>

^{۲۴۷}. Verdens Gang (2018), Opprop til støtte for kurdere i Syria [Online].

Available: <https://www.vg.no/nyheter/meninger/i/G1ynaQ/opprop-til-stoette-for-kurdere-i-syria>

^{۲۴۸}. Maxine Peake

^{۲۴۹}. <https://www.youtube.com/watch?v=QkBmMmV18A&t=114s>

^{۲۵۰}. Press Club Brussels Europe

^{۲۵۱}. <http://www.lajvar.se/1396/11/27/66449/>

^{۲۵۲}. <https://www.peaceinkurdistancampaign.com/defend-the-people-of-afrin-platform-letter-delivered-to-new-scotland-yard-on-14-february-2018/>

^{۲۵۳}. BY POLITICS TODAY (2018), Germany bans PKK rallies in northwestern cities [Online]. Available:

<https://politicstoday.org/germany-bans-pkk-rallies-in-northwestern-cities/>

^{۲۵۴}. ANF News (2018), Gelek endamên PDK-S'ê ji ber êrîşên li ser Efrînê îstifa kirin [Online]. Available: <https://anfkurdi.com/rojane/gelek-endamen-pdk-s-e-ji-ber-erisen-li-ser-efrine-istifa-kirin-92854>

^{۲۵۵}. Marianne.net (2018), Les Kurdes sont nos alliés contre Daech", l'appel de sénateurs [Online]. Available: <https://www.marianne.net/agora/tribunes-libres/les-kurdes-sont-nos-allies-contre-daech-l-appel-de-senateurs>

^{۲۵۶}. seemoz (2018), Rüstungskoooperation mit der Türkei stoppen [Online]. Available: https://www.seemoz.de/lokal_regional/ruestungskoooperation-mit-der-tuerkei-stoppen/

^{۲۵۷}. <https://www.youtube.com/watch?v=AvRfsiFi82A&t=67s>

^{۲۵۸}. Le Télégramme (2018), Liberté d'expression. 40 personnes au kiosque [Online]. Available: <https://www.letelegramme.fr/finistere/morlaix/liberte-d-expression-40-personnes-au-kiosque-21-02-2018-11860651.php>

^{۲۵۹}. The Local (2018), Thousands of Kurds stage protest march in France [Online]. Available: <https://www.thelocal.fr/20180218/thousands-of-kurds-stage-protest-march-in-france/>

^{۲۶۰}. Aktionsbündnis gegen die NATO-Sicherheitskonferenz

^{۲۶۱}. Süddeutsche Zeitung (2018), Verbotene Kurden-Fahnen auf dem Stachus [Online]. Available: <https://www.sueddeutsche.de/muenchen/sicherheitskonferenz-in-muenchen-verbotene-kurden-fahnen-auf-dem-stachus-1.3871798>

^{۲۶۲}. Reuters (2018), Syrian Kurdish official: deal for Syrian army to enter Afrin [Online]. Available: <https://www.reuters.com/article/us-mideast-crisis-syria-turkey-idUSKCN1G20QB>

^{۲۶۳}. Information Center Afrin Resistance

^{۲۶۴}. <https://icafrinresist.wordpress.com/2018/02/20/statement-of-hediye-yusuf-co-chair-of-the-council-of-the-federation-of-northern-syria-given-to-infocenter-afrin-resistance/>

^{۲۶۵}. یک اتحاد ضد سرمایه داری متشکل از یازده گروه مستقر در آلمان و اتریش است که در اواخر سال ۲۰۰۶ تاسیس شد.

^{۲۶۶}. <https://www.umsganze.org/halte-stand-freies/>

^{۲۶۷}. مؤلف در خصوص صحت و سقم این پیام هیچ رفتاری در وبسایت حزب کارگر، حساب توئیتری، صفحه فیس بوک و... جرمی کوربین نیافته است. این پیام تنها در برخی از وبسایت‌ها و صفحات شبکه‌های اجتماعی مرتبط با کردها به اشتراک گذاشته شده است. ^{۲۶۸}. قوات شعبیه

^{۲۶۹}. <https://juso.ch/fr/publications/positions/en-solidarite-dafirin/>

^{۲۷۰}. قوات الدفاع الوطني، نیروهای داوطلب مردمی الگو گرفته از نیروهای بسیج ایران است که توسط نیروی قدس سپاه پاسداران اسلامی ایران در سوریه سازماندهی شده‌اند.

^{۲۷۱}. Reuters (2018), Stakes rise in Turkey's Afrin assault as pro-Assad militia arrive [Online]. Available: <https://www.reuters.com/article/us-mideast-crisis-syria-afrin-idUSKCN1G500N>

^{۲۷۲}. <https://thailand.mid.ru/en/key-issues/3784-foreign-minister-sergey-lavrov-s-remarks-and-answers-to-questions-during-a-joint-news-conference-following-talks-with-foreign-minister-of-the-islamic-republic-of-pakistan-khawaja-muhammad-asif>

^{۲۷۳}. Nûda Lêlûn

^{۲۷۴}. ANF News (2018), Fermandara YPJ'ê Lêlûn: Dagirkeriya li Efrînê wê têt bîçe [Online]. Available: <https://anfkurdi.com/rojawa-sUriye/fermandara-ypj-e-lelun-dagirkeriya-li-efrine-we-tek-bice-93154>

^{۲۷۵}.

https://www.ne.ch/autorites/GC/objets/votes/2018/1802/180221_0928_18111_Resolution_FKonrad.pdf

^{۲۷۶}. Frauen für Frieden e.V. Hessen

^{۲۷۷}. <https://europa.blog/frauen-stellungnahme-zum-turkischen-angriff-auf-afrin-nordsyrien/>

^{۲۷۸}. <https://sdf-press.com/?p=14382>

^{۲۷۹}. ANF News (2018), "Our resistance has changed the political and diplomatic balance" [Online]. Available:

<https://anfenglish.com/features/our-resistance-has-changed-the-political-and-diplomatic-balance-25077>

^{۲۸۰}. Hawar News Agency (2018), Angela Rasho invites competent organizations to investigate use of chemical weapons in Afrin [Online]. Available: <https://en.hawarnews.com/angela-rasho-invites-competent-organizations-to-investigate-use-of-chemical-weapons-in-afrin/>

^{۲۸۱}. پاسدار روستا (Türkiye Güvenlik Köy Korucu) به شبه نظامیانی اطلاق می‌شود که بعنوان مزدور برای ژاندارمری ترکیه بر علیه پ.ک.ک می‌جنگند. اکثر پاسداران روستا را گروه‌های خائن تشکیل می‌دهند ولی در میان آن‌ها ترک، چرکس، ازبک و قرقیز هم هست. می‌توان آن را معادل نیروهای "پیشمرگ کُرد مسلمان" در ایران دانست، که مردم کُرد آن‌ها را "جاش" خطاب می‌کنند.

^{۲۸۲}. Yeni Şafak (2018), Village guards join Turkish forces in Afrin op [Online]. Available: <https://www.yenisafak.com/en/world/village-guards-join-turkish-forces-in-afrin-op-3115234>

^{۲۸۳}.

<https://twitter.com/civilwarmap/status/966754047930912768?lang=en>

^{۲۸۴}. <https://www.aa.com.tr/tr/gunun-basliklari/basbakan-yardimcisi-bozdagdan-cumhur-ittifakina-iliskin-aciklama/1070281>

^{۲۸۵}. <https://europa.blog/frauen-stellungnahme-zum-turkischen-angriff-auf-afrin-nordsyrien/>

^{۲۸۶}. Süddeutsche Zeitung (2018), Cellist teilt Link auf Facebook - jetzt ermittelt der Staatsschutz [Online]. Available: <https://www.sueddeutsche.de/muenchen/ermittlungen-celist-teilt-link-auf-facebook-jetzt-ermittelt-der-staatsschutz-1.3883839>

^{۲۸۷}. Eva Hauksdóttir

^{۲۸۸}. <https://stundin.is/grein/6372/barattumadur-fyrir-landamaeralausum-heimi/>

^{۲۸۹}. <https://www.ruv.is/kveikur/a-slodum-hauks/>

^{۲۹۰}. Armut und Gesundheit in Deutschland

^{۲۹۱}. Allgemeine Zeitung (2018), Krieg in Afrin, Nord-Syrien: Mainzer Flüchtlingshelfer und Mediziner Gerhard Trabert schildert Leid der Zivilbevölkerung [Online]. Available: <https://www.allgemeine->

zeitung.de/lokales/mainz/nachrichten-mainz/krieg-in-afrin-nord-syrien-mainzer-fluchtlingshelfer-und-mediziner-gerhard-trabert-schildert-leid-der-zivilbevölkerung_18546468

^{۲۹۲}. <https://www.un.org/press/en/2018/sc13221.doc.htm>

^{۲۹۳}. هلال احمر کردستان (Heyva Sor a Kurdistanê) در سال ۱۹۹۳ در بوخوم آلمان تاسیس شد. محدوده فعالیت این سازمان تمام مناطق گردنشین است و علاوه بر آلمان در بسیاری از کشورهای دیگر هم دفتر دارد. دفتر اصلی آن در ترویزدورف آلمان است. (منبع: <https://www.heyvasor.com>)

^{۲۹۴}. <https://www.yppgrojava.org/> إلى -الإعلام-والرأى-العام

^{۲۹۵}. Qantara.de - Deutsche Welle (2018), Turkey says UN Syria ceasefire won't affect Afrin offensive [Online]. Available: <https://en.qantara.de/content/turkey-says-un-syria-ceasefire-wont-affect-afrin-offensive>

^{۲۹۶}. این کنفرانس توسط مرکز توسعه خاورمیانه دانشگاه کالیفرنیا، با حمایت مالی موسسه صلح ایالات متحده و به میزبانی مشترک جمهوری چک، هلند، سوئد و ایالات متحده برگزار شد.

^{۲۹۷}. Reuters (2018), Syrian Kurdish leader arrested in Prague at Turkey's request [Online]. Available: <https://www.reuters.com/article/uk-mideast-crisis-syria-pyd-idUKKCN1G90EE>

^{۲۹۸}. ANF News (2018), TEV-DEM'ê li dijî binçavkirina Muslim banga çalakiyan li gel kir [Online]. Available: <https://anfkurdi.com/rojawa-sUriye/tev-dem-e-li-diji-bincavkirina-muslim-banga-calakiyan-li-gel-kir-93375>

^{۲۹۹}. Anadolu Agency (2018), 600 'Kurdish Hawks' fighters to join Afrin operation [Online]. Available: <https://www.aa.com.tr/en/middle-east/600-kurdish-hawks-fighters-to-join-afrin-operation/1073593>

^{۳۰۰}. ANF News (2018), KNK'ê bang li Çekya kir: Xizmete ji diktatoriya Tirk re nekin [Online]. Available: <https://anfkurdi.com/rojane/knk-e-bang-li-Cekya-kir-xizmete-ji-diktatoriya-tirk-re-nekin-93399>

^{۳۰۱}. <https://www.youtube.com/watch?v=hhemqU-HNZo>

^{۳۰۲}. FRANCE 24 (2018), UN ceasefire applies to all Syria, 'including Afrin,' Macron tells Erdogan [Online]. Available:

<https://www.france24.com/en/20180226-macron-erdogan-syria-ceasefire-afrin>

^{۳۰۳}. <https://anfkurdi.com/rojane/Sivane-efrini-revandin-u-gotin-me-pkk-yi-girtin-93461>

^{۳۰۴}. Marianne (2018), Monsieur Macron, exigez avec nous la libération immédiate de Saleh Muslim et aidez les forces kurdes en Syrie [Online]. Available: <https://www.marianne.net/agora/tribunes-libres/monsieur-macron-exigez-avec-nous-la-liberation-immEDIATE-de-saleh-muslim-et-aidez>

^{۳۰۵}. Le Monde (2018), « Abandonner les Kurdes en Syrie favorisera la reconstitution des réseaux terroristes » [Online]. Available: https://www.lemonde.fr/idees/article/2018/02/27/abandonner-les-kurdes-en-syrie-favorisera-la-reconstitution-des-reseaux-terroristes_5263028_3232.html

^{۳۰۶}. ANF News (2018), Hiqûnqasên Efrînê: 922 sûcê şer hate belgekirin [Online]. Available: <https://anfkurdi.com/rojawa-sUriye/hiquqnasen-efrine-992-suce-ser-hate-belgekirin-93543>

^{۳۰۷}. <https://www.unitetheunion.org/news-events/news/2018/february/unite-statement-on-detention-of-kurdish-leader-salih-muslim/>

^{۳۰۸}. <https://www.amnesty.org/en/latest/news/2018/02/syria-hundreds-of-civilian-lives-at-risk-as-afrin-offensive-escalates/>

^{۳۰۹}. ANF News (2018), KCK'ê ji bo boykotkirina tûrîzm û malên dewleta Tirk bang kir [Online]. Available: <https://anfkurdi.com/kurdistan/kck-e-ji-bo-boykotkirina-turizm-u-malen-tirk-bang-kir-93564>

^{۳۱۰}. <http://www.afrin.ch/>

^{۳۱۱}. <https://www.jungegruene.ch/medienmitteilung/1116>

^{۳۱۲}. Reuters (2018), Aid convoy arrives in Syria's Afrin, ICRC says [Online]. Available: <https://www.reuters.com/article/us-mideast-crisis-syria-convoy-idUSKCN1GD4JB>

^{۳۱۳}. <https://anfenglish.com/rojawa/chicken-thieves-start-stealing-solar-panels-25240>

^{۳۱۴}. Bündnis für Demokratie und Frieden in Afrin

- ^{۳۱۵}. Rote Fahne News (2018), Kämpferische Großdemonstration gegen Erdogans Angriffskrieg auf Efrîn [Online]. Available: <https://www.rf-news.de/2018/kw09/kaempferische-grossdemonstration-gegen-erdogans-angriffskrieg-auf-efrin>
- ^{۳۱۶}. <https://interventionistische-linke.org/beitrag/gemeinsam-gegen-die-turkischen-angriffe-auf-afirin>
- ^{۳۱۷}. <http://sdf-press.com/?p=14994>
- ^{۳۱۸}. Cîhan Şêxmûs (Viyan Soran)
- ^{۳۱۹}. <https://www.youtube.com/watch?v=NgLMWv3JIAU>
- ^{۳۲۰}. <https://www.un.org/press/en/2018/db180305.doc.htm>
- ^{۳۲۱}. <https://sdf-press.com/?p=15099>
- ^{۳۲۲}. <https://icafrinresist.files.wordpress.com/2018/03/bakeries-04-03-2018.pdf>
- ^{۳۲۳}. ANF News (2018), Hêvî Mistefa bersiv da berdevkê NY'ê: Bila Efrînî biaxivin [Online]. Available: <https://anfkurdi.com/rojawa-sUriye/mistefa-bersiv-da-berdevke-yn-ye-bila-efrini-biaxivin-93816>
- ^{۳۲۴}. <https://www.sacp.org.za/content/sacp-condemns-genocide-afirin-northern-syria>
- ^{۳۲۵}. <https://www.yppgrojava.org/The-Russian-Federation-is-a-partner-of-bloodshed-with-the-Turkish-state-in-Afrin>
- ^{۳۲۶}. <https://sdf-press.com/?p=15123>
- ^{۳۲۷}. DEMOKRAT HABER (2018), Meclis'te Afrin gerilimi: 2 HDP'li vekil yaralandı [Online]. Available: <https://www.demokrathaber.org/guncel/meclis-te-afirin-gerilimi-2-hdp-li-vekil-yaralandi-h98330.html>
- ^{۳۲۸}. Îlan Dara
- ^{۳۲۹}. http://www.mlkp-info.org/index.php?kategori=1062&icerik_id=10371&Ruhat_Aşkara
- ^{۳۳۰}. Görkem Tuğal (Nurhak Cem)
- ^{۳۳۱}. Hüseyin Cem Özdemir (Bayram Ali Akdeniz)

پی نوشت‌ها و مراجع

^{۳۳۲}. <https://www.gazetepatika15.com/efrinde-iki-dkp-savascisi-yasamini-yitirdi-10781.html>

^{۳۳۳}. The Independent (2018), While the world looks to Eastern Ghouta, civilians in Afrin are being slaughtered in their hundreds by Turkish forces [Online]. Available: <https://www.independent.co.uk/voices/syria-afirin-crisis-turkish-forces-civilians-deaths-eastern-ghouta-assad-a8247206.html>

^{۳۳۴}. دنیز خَلات، خواهر بزرگتر روهندا نیز قبلاً در جنگ با مزدوران القاعده در حلب، به شهادت رسیده بود.

^{۳۳۵}. <https://anfkdishmobile.com/cihan/avrin-masum-penusa-rohendayan-li-erde-namine-110335>

^{۳۳۶}. کاکه ای یا کاکایی، گروهی از کُردهای منسوب به عشیره کاکایی هستند که پیرو آیین یارسان می‌باشند.

^{۳۳۷}. <https://twitter.com/i/status/972427855576608769>

^{۳۳۸}. <https://www.tag24.de/nachrichten/erfurt-thueringen-bodo-ramelow-twitter-shitstorm-morddrohungen-471844>

^{۳۳۹}. بدیهی است که این آمار فقط دربرگیرنده موارد مستند بوده و با توجه به شرایط جنگی تعداد واقعی کشته شدگان و زخمی‌ها بیش از اینها بوده است.

^{۳۴۰}. <https://anfkurdi.com/rojawa-sUriye/hevseroke-heyva-sor-gefa-li-ser-efrine-mezin-e-94175>

^{۳۴۱}. Mertalên Zindî

"سپر زنده" در میان کُردها به اقدام مسالمت‌آمیزی اطلاق می‌شود که توسط زنان و مادران کُرْد در گروه‌های مختلف اجتماعی سازماندهی شده است. این عبارت با "سپر انسانی" به معنی استفاده نظامیان از غیرنظامیان بعنوان سپر، که از جرائم جنگی محسوب می‌شود، کاملاً متفاوت است.

^{۳۴۲}. <https://www.independent.co.uk/news/world/middle-east/syria-civil-war-assad-regime-turkey-afirin-kurds-eastern-ghouta-us-allies-militia-a8252456.html>

^{۳۴۳}. Polat Efrîn

^{۳۴۴}. <https://nrls.net/en/documentation-of-turkish-states-violations-in-aftrin/>

^{۳۴۵}. <https://www.ypgrojava.org/Ji--Raya-Gi%C5%9Ft%C3%AE-re>

^{۳۴۶}. روزنامه‌نگار و فعال مدنی کُرد که در بیست و پنجم ژانویه ۲۰۰۷ دستگیر و در دادگاه انقلاب به اعدام محکوم شد. وکیل او توانست پس از دو سال کشمکش قضایی، حکم را به پانزده سال زندان تغییر دهد. عدنان حسن پور نهایتاً در دهم سپتامبر ۲۰۱۶ از زندان آزاد شد.

^{۳۴۷}. 'l'Humanite' (2018), Le massacre d'Afrin? [Online]. Available:

<https://www.humanite.fr/le-massacre-dafrin-651840>

^{۳۴۸}. <https://www.dalademokraten.se/artikel/debatt-s-i-dalarna-turkiets-brutala-bombningar-i-aftrin-maste-omedelbart-stoppas>

^{۳۴۹}. <https://m-syria-d.com/?p=2594>

^{۳۵۰}. <https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2016/03/18/eu-turkey-statement/>

^{۳۵۱}. https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/IP_18_1723

^{۳۵۲}. la Nuova (2018), Solidarietà ai curdi di Afrin occupato il Consolato turco [Online]. Available:

<https://nuovavenezia.gelocal.it/venezia/cronaca/2018/03/15/news/solidarieta-ai-curdi-di-aftrin-occupato-il-consolato-turco-1.16597101>

^{۳۵۳}. <https://www.expressen.se/nyheter/det-har-barnet-kommer-att-do/?site=mobile>

^{۳۵۴}. Türkiye İnsan Hakları Raporu 2018

^{۳۵۵}. [https://www.das-](https://www.das-parlament.de/2018/12/europa_und_die_welt/547984-547984)

[parlament.de/2018/12/europa_und_die_welt/547984-547984](https://www.das-parlament.de/2018/12/europa_und_die_welt/547984-547984)

^{۳۵۶}. Reuters (2018), Turkey raps European Parliament over call to halt Afrin offensive in Syria [Online]. Available:

<https://www.reuters.com/article/us-eu-turkey-syria-idUSKCN1GR256>

^{۳۵۷}. Hêlîn Qereqox

^{۳۵۸}. Anna Montgomery Campbell

^{۳۵۹}. با تشکر از رفیق بهرام رحمانی که در تکمیل مطالب این قسمت از قلم او کمک گرفت.

پی نوشت‌ها و مراجع

- ^{۳۶۰}. <https://iranintl.com/> جهان/کشته شدن زن بریتانیایی - در جنگ -عفرین
- ^{۳۶۱}. <https://www.un.org/sg/en/content/sg/statement/2018-03-16/statement-secretary-general-syria>
- ^{۳۶۲}. <http://permanentpeopletribunal.org/46-session-on-alleged-violations-of-international-law-and-international-humanitarian-law-by-the-turkish-republic-and-its-officials-against-the-kurdish-people-and-their-organizations/?lang=en>
- ^{۳۶۳}. https://www.challenges.fr/media/presse/trois-syndicats-de-journalistes-s-insurgent-contre-un-appel-a-l-autocensure-du-quai-d-orsey_574730
- ^{۳۶۴}. https://www.challenges.fr/media/presse/trois-syndicats-de-journalistes-s-insurgent-contre-un-appel-a-l-autocensure-du-quai-d-orsey_574730
- ^{۳۶۵}. <https://sos-racisme.org/sauvons-afirin/>
- ^{۳۶۶}. Ebdulla Peşêw
- ^{۳۶۷}. <https://medium.com/dfrlab/looting-follows-olive-branch-in-afirin-e492feb11d77>
- ^{۳۶۸}. The Washigton Post (2018), The Turks have taken Afrin. Let's not let Manbij fall next [Online]. Available: <https://www.washingtonpost.com/blogs/post-partisan/wp/2018/03/18/the-turks-have-taken-afirin-lets-not-let-manbij-fall-next/>
- ^{۳۶۹}. Bülent Kiliç عکاس کُرد تبار اهل ترکیه متولد ۱۹۷۹ در سیم
- ^{۳۷۰}. <https://www.cnn.com/2018/03/19/middleeast/afirin-looting-intl/index.html>
- ^{۳۷۱}. گروهی که در اکتبر سال ۱۹۵۷ میلادی توسط فیلسوف فرانسوی، فرانسیس ژانسون بنیان گذاری شد و شبکه ژانسون (Réseau Jeanson) نام گرفت. خود ژانسون آن را (les porteurs de valises) یعنی "چمدان برها" می خواند. اعضای این شبکه کمک‌های مالی و لجستیکی برای جبهه آزادی بخش میهنی الجزایر فراهم می کردند.
- ^{۳۷۲}. Rudi [Alfred Willi Rudolf] Dutschke (7 Mar. 1940 – 24 Dec. 1979)
- ^{۳۷۳}. مقصود اروپای غربی است.

^{۳۷۴}. <https://internationalistcommune.com/when-our-homes-became-front-line/>

^{۳۷۵}. <https://www.unhcr.org/en-us/news/briefing/2018/3/5ab0d5b64/fierce-fighting-eastern-ghouta-rural-damascus-afrin-causes-massive-new.html>

^{۳۷۶}. <https://www.hrw.org/news/2018/04/08/syria-afrin-residents-blocked-fleeing-aid>

^{۳۷۷}. هشت سلسله عملیات که بدستور صدام حسین، رئیس وقت رژیم بعث عراق در سال ۱۹۸۸ آغاز شد و طی آن بیش از چهارهزار و دویست روستای کُردنشین نابود شدند و بیش از یکصد و هشتاد کُرد به قتل رسیدند.

^{۳۷۸}. در مناطقی از تل‌رفعت و شهبای که تحت کنترل نیروهای رژیم بعث بود هم کُردهایی که قربانی جنگ شده و از آفرین آمده بودند، به ویژه جوانان تحت فشار قرار می‌گرفتند تا به زور وارد ارتش شوند.

^{۳۷۹}. ظاهراً پس از این اظهارات سر اسقف مارونی های حلب، مونسینیور ژوزف طوبیجی، اعلام کرد که هیچ آسیبی به مقبره و کلیسا وارد نیامده و تنها چند خانه روستایی تخریب شده‌اند. (مؤلف به منبع موثق خیر دست نیافت):

<http://www.asianews.it/news-en/Saint-Marono%26rsquo%3B-tomb-has-not-been-destroyed%2C-Aleppo-bishop-says-43445.html>

^{۳۸۰}. <https://www.kurdistan24.net/en/story/15154-Worrisome-Afrin-situation-to-be-discussed-with-EU,-UN:-Mogherini>

^{۳۸۱}. Beytocan

^{۳۸۲}. Yaşar Kuçukaslan

^{۳۸۳}. منظور مناطق تحت کنترل خودمدیریتی دمکراتیک در رोजاوا است.

^{۳۸۴}. <https://www.aa.com.tr/id/headline-hari/erdogan-turki-akan-terus-melanjutkan-operasi-militer/1093902>

^{۳۸۵}. <http://sana.sy/en/?p=131157>

^{۳۸۶}. <https://ru.usembassy.gov/statement-heather-nauert-spokesperson-concern-situation-afrin-syria/>

^{۳۸۷}. <https://www.dw.com/de/bundeskanzlerin-merkel-verurteilt-die-syrien-offensive-der-t%C3%BCrkei/a-43067927>

پی نوشت‌ها و مراجع

- ^{۳۸۸}. <https://www.egypttoday.com/Article/1/45677/Egypt-condemns-Turkey%E2%80%99s-%E2%80%98occupation%E2%80%99-of-Afrin>
- ^{۳۸۹}. تا چهارم اکتبر ۲۰۱۸ تعداد دانشجویان درگیر این پرونده قضایی به سی نفر رسید. این دادگاهی در زمان نگارش کتاب کماکان ادامه داشت.
- ^{۳۹۰}. Kaldıraç
- ^{۳۹۱}. Yeni Demokrat Gençlik
- ^{۳۹۲}. <https://www.evrensel.net/haber/348663/genclik-orgutlerinden-bogazici-tepkisi-ogrenciler-serbest-birakilsin>
- ^{۳۹۳}. <https://stockholmcf.org/9-bogazici-university-students-sent-to-jail-for-protesting-turkeys-afrin-operation/>
- ^{۳۹۴}. <https://blogs.mediapart.fr/les-invites-de-mediapart/blog/300318/repression-l-universite-bogazici-la-guerre-avance-la-democratie-recule>
- ^{۳۹۵}. Türkiye İnsan Hakları Raporu 2018
- ^{۳۹۶}. <https://firatnews.com/guncel/Iste-bir-yil-oence-bedenini-ate-severen-Caglar-in-mektubu-122267>
- ^{۳۹۷}. با سپاس از خانم س. شیخی که در ترجمه این شعر از ترکی به فارسی قبول زحمت کردند.
- ^{۳۹۸}. <https://www.peaceinkurdistancampaign.com/global-day-of-action-for-afrin-24-march-2018/>
- ^{۳۹۹}. آلینا سانچز، با نام سازمانی لگرین چیا، یک پزشک آرژانتینی و اولین اینترناسیونالیست از آمریکای لاتین بود که به بی.پ.ژ پیوست. او در هفدهم مارس ۲۰۱۸ طی یک سانحه رانندگی در حسیچه جان خود را از دست داد.
- ^{۴۰۰}. Sydöstran (2018), Tajma Sisic: Nu måste Sverige agera för Afrin och kurdernas skull [Online]. Available: <https://www.sydostran.se/ledare/nu-maste-sverige-agera-for-afrin-och-kurdernas-skull/>
- ^{۴۰۱}. the War of Conquest
- ^{۴۰۲}. <https://www.humanite.fr/afrin-appel-de-soutien-de-syndicalistes-652630>
- ^{۴۰۳}. #boycottturkeytourism

^{۴۴}. مشعل تمّو از مبارزان برجسته روژاوا بود که در تاریخ هفتم اکتبر ۲۰۱۱ توسط افراد ناشناس ترور شد. برخی رژیم بعث سوریه و برخی دولت ترکیه را مسبب این ترور می‌دانند. استفاده از نام او برای نامگذاری یک گردان تحت حمایت ترکیه، همان سیاست وارونه سازی حقیقت توسط دستگاه تبلیغاتی ترکیه است.

^{۴۵}. <https://anfkurdi.com/rojawa-sUriye/dadgeha-gel-ji-ber-xiyanete-biryara-girtina-eliko-u-biro-da-95427>

^{۴۶}. <https://www.bbc.com/news/world-middle-east-43611859>

^{۴۷}. همکاری و همدلی بعضی از فلسطینی ها با دولت ترکیه بخصوص در رابطه با اشغال آفرین و تئاتر اردوغان و نتانیاهو در حالی جریان داشت که ترکیه کمتر از یک سال پس از تأسیس اسرائیل در پانزدهم ماه مه ۱۹۴۸، اولین کشور مسلمانی بود که آن را به رسمیت شناخت و در خلال جنگ‌های اعراب با اسرائیل موضع بی‌طرفی اتخاذ کرد. همچنین ترکیه همواره با اسرائیل در بالاترین سطوح، به ویژه در بعد نظامی، روابط دو جانبه داشته است. خود اردوغان هم یک ماه قبل از تأسیس آ.ک.پ با لابی یهودیان دیدار کرد و در سال ۲۰۰۴ جایزه شجاعت یهودی را دریافت نمود. او همچنین در سال ۲۰۰۵ ضمن دیدار از مقبره تئودور هرتزل، بنیانگذار جنبش صهیونیستی، بر روی آن گل گذاشت.

^{۴۸}. <https://arabic.rt.com/world/935692> - مشعل - یشید - سیطره - الجیش - ترکی -

علی - عفرین

^{۴۹}. تجمع پاریس در چهارچوب هفته هنر کرد در پاریس صورت گرفت.

^{۴۱۰}. <https://www.hrw.org/news/2018/04/08/syria-aftrin-residents-blocked-fleeing-aid>

^{۴۱۱}. Sputnik (2018), Lavrov: Türkiye, Afrin'in kontrolünü Suriye

hükümetine geri vermeli [Online]. Available:

<https://tr.sputniknews.com/20180409/lavrov-turkiye-aftrin-kontrol-suriye-geri-vermeli-1032956999.html>

^{۴۱۲}. ANF News (2018), Li Şehbayê tendirustiya Efrîniyan di bin xetereyê de ye [Online]. Available: <https://anfkurdi.com/rojawa-sUriye/Li-Sehbaye-tendirustiya-efriniyan-di-bin-xetereye-de-ye-96019>

^{۴۱۳}. <https://m-syria-d.com/?p=2705>

^{۴۱۴}. <https://de.indymedia.org/node/20680>

پی نوشت‌ها و مراجع

- ^{۴۱۵}. English PEN
- ^{۴۱۶}. Index on Censorship
- ^{۴۱۷}. https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/E-8-2018-002907_EN.html
- ^{۴۱۸}. <https://www.welt.de/politik/ausland/article176392784/Vize-Premier-Recep-Akdag-Tuerkei-hat-verdient-EU-frueher-beizutreten.html>
- ^{۴۱۹}. https://www.europarl.europa.eu/mepdat/attach/124963_84deb7a1-ca53-4da4-bc8e-c1028a7f465d_1.pdf
- ^{۴۲۰}. "مجلس المرأة السورية" یا Meclisa Jinên Suriya در ۸ سپتامبر ۲۰۱۷ در شهر منبج تأسیس شد. هدف این مجمع متحد نمودن زنان سوری به منظور ایجاد یک سیستم اجتماعی دمکراتیک است که آزادی، برابری و عدالت را برای زنان به ارمغان می‌آورد.
- ^{۴۲۱}. <https://www.hawarnews.com/kr/haber/meclsa-jinn-sriy-li-efrn-119-jin-hatine-revandin-h2986.html>
- ^{۴۲۲}. Zezeba Zeytûnê / غضب الزيتون / Ghadab al-Zaytoun (GaZ)
- ^{۴۲۳}. احمد مستو در این عملیات بسختی زخمی شد و گمان می‌رفت که به هلاکت رسیده باشد. ولی در ترکیه مداوا شد و زنده ماند.
- ^{۴۲۴}. www.xzeytune.com
- ^{۴۲۵}. <https://hawarnews.com/ar/haber/ghdhdh-alzytwn-tkshf-an-hwythawhsylh-amlyatha-khlal-shhryn-h6757.html>
- ^{۴۲۶}. <https://www.yeniakit.com.tr/haber/abdulmetin-balkanlioglu-ozel-harekatcilara-boyle-seslenmisti-483005.html>
- ^{۴۲۷}. از آنجا که آمارگیری تنها در منطقه شهبا امکان‌پذیر بود، این گزارش آمار پناهندگان مناطق تحت کنترل رژیم بعث (حلب، نبل و الزهرا) را شامل نمی‌شد.
- ^{۴۲۸}. "Report on the Displaced People from Afrin Canton in Shahba, Northern Syria and Surrounding Areas" by Democratic Self Administration of Afrin.
- ^{۴۲۹}. <https://icafrinresist.com/author/afrinresist/>
- ^{۴۳۰}. <https://www.syriaahr.com/en/96534>

- ^{۴۳۱}. منبع: کانال تلگرام @Saraya Ahrar Afrin (از نظر مؤلف، منبع معتبر نیست)
- ^{۴۳۲}. <https://almrsadalkurdi.home.blog/2018/07/17/من-الانكسة-مجموعة-منشقة-من-الانكسة/>
مجموعه-منشقه-من-الانكسة- /تطلق-علی-نفسها
- ^{۴۳۳}. مرکز توثیق الانتهاکات فی شمال سوریا
- ^{۴۳۴}. افراد تحت حمایت کنوانسیون کسانی هستند که در لحظه معین و به هر نحوی، در صورت بروز درگیری یا اشغال، خود را در دست اشخاصی می‌بینند که از طرف‌های درگیر یا قدرت اشغال‌کننده بوده و این افراد تابعیت آن‌ها را ندارند.
- ^{۴۳۵}. <https://vdc-nsy.com/archives/1953>
- ^{۴۳۶}. <https://twitter.com/NicholasAHeras/status/1137357671299014656>
- ^{۴۳۷}. نام یکی از رزمندگان "اصلان رها" بود و هویت دیگری برای مؤلف مشخص نشد.
- ^{۴۳۸}. <https://pydrojava.org/نشاء-من-داخل-عفرین-یدعون-لأربعاء-الغض/>
- ^{۴۳۹}. <https://www.abendblatt.de/politik/article215348045/Ein-Deutscher-im-Kampf-gegen-den-IS.html>
- ^{۴۴۰}. منبع: کانال تلگرام @Saraya Ahrar Afrin (از نظر مؤلف، منبع معتبر نیست)
- ^{۴۴۱}. <https://www.yppgrojava.org/Ji-Gelê-Me-û-Rayagişti-re>
- ^{۴۴۲}. منبع: کانال تلگرام @Saraya Ahrar Afrin (از نظر مؤلف، منبع معتبر نیست)
- ^{۴۴۳}. <https://revo-front.com/2018/08/عفرین-شاهد-بالییدیو-صقور-الانتقام-تص/>
- ^{۴۴۴}. به منظور پرهیز از اضافه گویی، موارد بصورت خلاصه و به شکل زیر ارائه شده‌اند:
تاریخ عملیات. مکان عملیات. شرح عملیات. خسارات وارده به دشمن
- ^{۴۴۵}. <http://www.milliyet.com.tr/amp/gundem/9-terrorist-raco-dapaketlendi-2742639>
- ^{۴۴۶}. <http://mezopotamyajansi35.com/tum-haberler/content/view/139003>
- ^{۴۴۷}. <https://independent.ng/german-court-increases-fine-for-activist-who-waved-kurdish-groups-flag>
- ^{۴۴۸}. <https://syriadirect.org/flooded-tents-unresponsive-authorities-at-turkish-run-displacement-camp-bracing-for-first-winter/>
- ^{۴۴۹}. <https://vdc-nsy.com/en/archives/5915>

پی نوشت‌ها و مراجع

۴۵۰. <https://www.hdhod.com/-الفاتوره-الاغلی-فی-الحرب-a84306.html>
۴۵۱. <https://hawarnews.com/ar/haber/mnzmh-hqwqyh3a-54-tflaan-qontlwa-mnth-bda-alandwan-altrky-ala-afryn-h10771.html>
۴۵۲. <https://www.ypgrojava.org/Our-forces-protect-the-antiquities-as-they-are-part-of-our-history>
۴۵۳. این هیئت عبارت بود از سر و شست حلبچه‌ای، هاوژین حمه‌امین، صبری شمکو شریف و آسو عبداللطیف
۴۵۴. <https://www.klassegegenklasse.org/video-erster-prozesstag-von-benjamin-russ>
۴۵۵. https://twitter.com/hre_official
۴۵۶. https://t.me/HRE_official
۴۵۷. <https://www.nd-aktuell.de/artikel/1108632.ypg-ermittlungen-gegen-lower-class-magazine-redakteur.html>
۴۵۸. Türkiye İnsan Hakları Raporu 2018
۴۵۹. چون کتاب حاضر بازگو کننده رویدادها تا بیستم ژانویه ۲۰۱۹ بوده، شرح عملیات در همین جا خاتمه یافته است. لیکن مرحله دوم مقاومت تا آزادی کامل آفرین از دست اشغالگران ادامه دارد.
۴۶۰. Sveriges Fredsråd
۴۶۱. Artister för fred
۴۶۲. ریکخراوی چاودیزی کوردۆساید (چاک)
۴۶۳. <https://anfkurdi.com/ewropa/ji-bo-pistgiriya-bi-rojava-re-deklarasyona-stockholme-hate-wesand-107694>
۴۶۴. جرائم مذکور توسط مراجعی همچون بنیاد ایزدینا رصد و ثبت شده بودند.
۴۶۵. <https://vdc-nsy.com/archives/10209>
۴۶۶. <https://anfkurdi.com/rojawa-sUriye/kongra-star-li-efrine-komploya-navneteweyi-xwe-dubare-kir-107780>

۴۶۷. <https://www.dw.com/ar/-/اخبار-عن-تعيين-انقرة-لوال-وقائيمقام-في-عفرين-وربطها/>.
a-43212315/بأنطاكيا-التركية

۴۶۸. <https://www.dailysabah.com/arabic/turkey/2018/04/12/-/اهالي-عفرين>
یؤسسون-مجلساً-محلیاً-مؤقتاً-برئاسه-زهریر-حیدر
۴۶۹. از آنجا که مختارها مسبب کشته شدن بسیاری از اهالیِ افرین بوده‌اند، یکی از اهداف
نیروهای مقاومت محسوب می‌شوند.
۴۷۰. اعضای این گروه‌ها زیر چتر ارتش ترکیه قرار می‌گیرند و دستمزد آن‌ها توسط ترکیه
پرداخت می‌شود.

۴۷۱. <https://www.hrw.org/news/2018/06/14/syria-turkey-backed-groups-seizing-property#>

۴۷۲. <https://www.syriahr.com/265138/-/الغوطه-لمهجری-الغوطه/>
الشن

۴۷۳. <https://syriadirect.org/flooded-tents-unresponsive-authorities-at-turkish-run-displacement-camp-bracing-for-first-winter/>

۴۷۴. <https://www.atlanticcouncil.org/blogs/syriasource/turkey-s-new-ids-in-northern-syria-are-challenging-displaced-palestinian-refugees/>

۴۷۵. <https://www.syriahr.com/en/121325/>

۴۷۶. <https://www.syriahr.com/en/121325/>

۴۷۷. https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/E-7-2010-010094_SK.html?redirect

۴۷۸. Beyaz Eller Yardımlaşma Derneği

۴۷۹. "جمعیه قطر الخیریه" یک موسسهٔ مردم نهاد است که در سال ۱۹۹۲ در قطر تاسیس
شده است.

۴۸۰. <https://www.beyazeller.org/en/>

۴۸۱. این اسم برگرفته از یک سریال ترکی با عنوان اصلی Tek Türkiye با مضمون جنگ
ترکیه علیه کردها در باکور است.

۴۸۲. این گزارش از وبسایت مذکور حذف شده است.

۴۸۳. Yesevi Yardım Hareketi

پی نوشت‌ها و مراجع

- ^{۴۸۴}. <https://www.aa.com.tr/ar/>-مدارسه-بعده-تفتیح-ترکیه-جمعیه-ترکیه-مدارسه-بعده-
ترمیمها-فی-عفرین-السوریه-۱۳۶۲۷۲۰/
- ^{۴۸۵}. Deniz Feneri Derneği
- ^{۴۸۶}. بودجه دیانت در سال ۲۰۰۹ بیش از یک و نیم میلیارد دلار بود. (منبع: دانشنامه جهان اسلام)
- ^{۴۸۷}. The Arab Weekly (2018), Diyanet, Turkey's powerful tool for social engineering [Online]. Available: <https://thearabweekly.com/diyanet-turkeys-powerful-tool-social-engineering>
- ^{۴۸۸}. <https://www.hawarnews.com/en/haber/one-year-since-occupation-turkish-violations-reflect-afrins-serious-situation-h7684.html>
- ^{۴۸۹}. <https://anfkurdi.com/jin/li-efrine-bi-dehan-zaroken-kec-winda-ne-95173>
- ^{۴۹۰}. <https://missingafrinwomen.org/data/>
- ^{۴۹۱}. به گزارش شورای زنان سوریه در تاریخ ۲۷ مه ۲۰۱۸ رجوع شود.
- ^{۴۹۲}. <https://yeniozgurpolitika-haber.blogspot.com/2018/04/efrinin-kayp-kzlar-rojda-yildirim.html>
- ^{۴۹۳}. <https://morningstaronline.co.uk/article/w/torturing-kurdish-women-deemed-halal-turkish-backed-mercenaries-syria-survivor-says>
- ^{۴۹۴}. Ajansa Mezopotamya (2018), Behsa navendên îşkenceyê yê n MÎT'ê yê n li Ezaz û Dîlokê Kirin [Online]. Available: <http://mezopotamyaajansi.com/kr/search/content/view/29257?page=1&key=94dee42e03b97d8f969bb4bd90537efa>
- ^{۴۹۵}. <https://anfkurdi.com/rojawa-sUriye/sivile-efrini-hovitiya-dewleta-tirk-vegot-97806>
- ^{۴۹۶}. <https://anfkurdi.com/rojawa-sUriye/qala-hovitiya-dewleta-tirk-a-li-efrine-kir-100022>
- ^{۴۹۷}. <https://anfkurdi.com/rojawa-sUriye/em-ji-ber-zilma-dewleta-tirk-ji-efrine-reviyan-101246>
- ^{۴۹۸}. <https://anfkurdi.com/rojawa-sUriye/dema-ku-nekari-ji-efrine-zilma-ku-diti-101988>

- ^{۴۹۹}. <https://anfkurdi.com/rojawa-sUriye/penc-mehen-di-bin-eskenceyaya-tirkan-de-105911>
- ^{۵۰۰}. "Cultivating Chaos: Afrin after Operation Olive Branch" by Ceasefire Centre for Civilian Rights and YASA e.V (Jul. 2020)
- ^{۵۰۱}. "Cultivating Chaos: Afrin after Operation Olive Branch" by Ceasefire Centre for Civilian Rights and YASA e.V (Jul. 2020)
- ^{۵۰۲}. <https://www.amnesty.org.uk/press-releases/syria-turkish-occupation-afrin-has-led-widespread-human-rights-violations-new>
^{۵۰۳}. روزان در بیست و هفتم آوریل آزاد شد.
- ^{۵۰۴}. <https://www.hawarnews.com/en/haber/one-year-since-occupation-turkish-violations-reflect-afrins-serious-situation-h7684.html>
^{۵۰۵}. یکی دیگر را هم پس از شکنجه با جراحات بسیار در روستا رها کردند.
- ^{۵۰۶}. "Cultivating Chaos: Afrin after Operation Olive Branch" by Ceasefire Centre for Civilian Rights and YASA e.V (Jul. 2020)
- ^{۵۰۷}. <https://vdc-nsy.com/archives/7325>
- ^{۵۰۸}. در ششم آگوست ۲۰۲۰ مصادف با سالروز نسل‌کشی شنگال توسط داعش، انجمن دست‌های سفید و انجمن شیخ عبدالله نوری در همین محل، ساخت مدرسه "عفرین" را آغاز کردند تا کاملاً آثار این مکان ایزدی محو شود.
- ^{۵۰۹}. CHI - Incident Report Feature - Intentional Destruction of Religious Sites in Afrin - American Society of Overseas Research (ASOR)
- ^{۵۱۰}. <https://vdc-nsy.com/archives/2697>
- ^{۵۱۱}. کمال حنان نویسنده و سیاستمدار در سوم فوریه ۲۰۱۸ توسط افراد ناشناس در محله اشرفیه حلب به ضرب گلوله کشته شد و در روستای تلف به خاک سپرده شد.
- ^{۵۱۲}. مواردیکه به آن‌ها اشاره شد اتفاقات مستند شده در چهارچوب تاریخ کتاب حاضر بوده‌اند. مواردی از قبیل هتک حرمت و تخریب زیارتگاه‌های حجه رکی، جیل خانه (چله خانه)، شیخ سیدی، محمد علی، شیخ علی، پیر جعفر، أبوکعبه، منان و... نیز بعدها مستند شده و در اختیار مراجع ذی صلاح قرار گرفته‌اند.
- ^{۵۱۳}. publico.es (2019), Turquía intenta vender ilegalmente en España el aceite de oliva saqueado en Siria [Online]. Available:

<https://www.publico.es/internacional/turquia-vender-ilegalmente-espana-aceite-oliva-saqueado-siria.html>

^{۵۴}. <https://anfkurdi.com/rojane/dewleta-tirk-zeytunen-efrine-didize-102657>

^{۵۵}. تجهیزات دانشگاه آفرین نیز تخریب شد و از محوطه آن بعنوان آغل دام استفاده می‌شود و دبستان شرا اکنون مجموعه‌ای از گاراژ و انباری است.

^{۵۶}. مشخص نیست ایبو چرا ناپدید شد و چگونه به سوریه بازگشت تا اینکه در پنجم جولای توسط نیروهای ی.پ.گ شناسایی و کشته شد.

^{۵۷}. الحسکاوی می‌بایست با استفاده از امکانات مادی میت جوانان کُرد را در صفوف مزدوران جذب کند. وی تنها توانست سیصد جوان کُرد را جذب کند که بیشتر آنها از صفوف اشغال‌گری گریختند و بقیه هم برای خدمت به جرابلس منتقل شدند.

^{۵۸}. <http://afrinpost.net/en/2020/07/the-turkish-occupation-arrests-one-of-its-agents-who-helped-justify-the-killing-of-the-people-of-afrin/>

^{۵۹}. Şêrko Bêkes

^{۶۰}. <https://www.syriahr.com/en/121325/>

^{۶۱}. 'Socioeconomic Impact of Displacement Waves in Northern Syria' by IMPACT e.V (May.2019)

^{۶۲}. 'Socioeconomic Impact of Displacement Waves in Northern Syria' by IMPACT e.V (May.2019)

^{۶۳}. <https://medirections.com/index.php/2019-05-07-15-50-27/wartime/2019-07-10-21-55-52-3>

^{۶۴}. این بخش با اندکی تغییر، برگرفته از گزارش مرکز مستند سازی تخلقات در شمال سوریه مورخ ۱۸ ژانویه ۲۰۱۹ است.

